

В.М. Усманов

**Пенза өлкәсе
татар эпиграфик
һәйкәлләре**

19 нчы китап

Казан

2023

ББК 63.4 (2Рос = Тат)
УДК 902
У 74

Фәнни мөхәррир:

филология фәннәре кандидаты А.М.Гайнетдинов

Рецензент:

сәнгать белеме кандидаты Л.М. Шкляева

Я, Венер Мударисович Усманов, являющийся автором этого издания, даю полное согласие на использование моих личных фотоснимков и прорисовок, размещенных в этой книге, в учебных, научных и коммерческих целях без моего письменного разрешения со ссылкой на первоисточник.

ISBN 978-5-9965-1946-0

Усманов В.М. Пенза өлкәсе татар эпитафик һәйкәлләре = Татарские эпитафические памятники Пензенской области. 19 нчы китап. – Казан, 2023. – **1312** б.: рәс.белән.

Книга под номером 19-я из серии “Татарские эпитафические памятники” посвящена эпитафиям Пензенской области. В каталоге представлены впервые в наиболее полном объеме кабрташи нач. XIX – конца XX вв. с фотографиями, прорисовками и с сопровождающими краткими текстами. Книга адресована искусствоведам, специалистам в области эпитафики, а также всем интересующимся историей и культурой татарского народа.

Усманов В.М., 2023

Пенза өлкәсе татар эпитафик һәйкәлләре

Татарские эпитафические памятники Пензенской области

Данный каталог является первой попыткой систематизации татарских эпитафических памятников XIX-XX вв., сохранившихся в Пензенской области¹. Хотя в предыдущие годы был опыт изучения этого наследия силами казанских ученых М. Ахметзяновым, Дж. Мухаметшиным и Р. Галлямовым, но, однако, в данное время мы не располагаем результатами их работ, опубликованных в печати.

---

¹ Мне, как автору-составителю этого каталога, вдвойне было интересно работать над данным материалом, т.к. многие мои прямые татаро-мещеряцкие предки были выходцами из Пензенского края. Родословные записи:

1) Усманов Венер (05.11.1963) бин Мударрис (1931-2011) бин Лутфрахман (1910-1943) бин Галиахмат (1967-1946) бин Гусман (1825-~1900) бин Низамеддин (1785-1842) бин Салих (1759-?);

2) Усманов Венер бин Мударрис (1931-2011), его мать – Фатыйма (1910-1987) бинт Муллагали (30.09.1875-~1960) бин Джумадил (~1857-~1830) бин Габдуллатыйф (1828-1873) бин Гайнулла (~1782-?) бин Мулласалим (~1739-~1796) бин Бурханеддин (~1699-~1760).

По данным архивных материалов, мои предки были в числе родоначальников деревень Амирово и Халикеево (Стерлибашевского района Республики Башкортостан), возникшие в 1754-1756 гг. из переведенных служилых мещеряков Казанской, Осинской и Сибирской дорог Уфимского уезда. Кроме этого, по рассказам старожил, некоторые из них прибывали в эту местность (предположительно) по маршруту – Пенза-Чистополь-Амирово.

Территория Пензенской области является издревле местом обитания финно-угорских, тюркских и славянских народов. Живыми свидетелями, документально подтверждающие эти слова, являются сотни и тысячи названий гидронимов, топонимов и археологических материалов: в частности, существование многочисленных арабо-графических надмогильных памятников на старых кладбищах татарских населенных пунктов. К сожалению, многие из них (артефактов эпохи средневековья) не дошли до наших времен, например, от остатков средневекового г. Наровчат [1] остались лишь некоторые фрагменты декора мусульманских культовых сооружений XIII-XIV вв. Именно здесь правитель Золотой Орды Узбек хан в 1312 г. сделал Наровчат столицей своего государства и через год провозгласил ислам государственной религией. До этого ставка хана находилось в г. Укеке (окраина совр. Саратова). Здесь, в городе Наровчат-Мохши и в поместьях, расположенных в его окрестностях, собрались лучшие мусульманские умы со всего Улуса Джучи – богословы, ученые, поэты, архитекторы, строители, инженеры, каллиграфы, резчики письма по камню, ремесленники [2]. Факты нахождения в этом городе ханских сараев и мечетей, усыпальниц и мавзолеев представителей знатных родов, а также остатки других архитектурно-строительных комплексов свидетельствуют о том, что Наровчат не был обычным городом [3].

Первые мечети в этом крае появились в начале XIV в., которые были разрушены в конце XIV в. во время нашествия Тимура. Безусловно, часть населения при этих трагических событиях погибла, однако преувеличивать потери все же нельзя [4].

Войска великого завоевателя пробыли во владениях хана Тохтамышша с весны 1395 по весну 1396 г. За это время беспощадному разгрому подверглись все улусы к западу от Волги. Эта часть Улуса Джучи была наиболее развитой – с многочисленными городами и поселками, обширными сельскохозяйственными оседлыми районами и прочно установившимися торговыми связями и путями. Завоеватель сравнивал с землей города с тем,

чтобы нанести Тохтамышу такой экономический урон, после которого он не смог бы подняться [5].

После ослабления Золотой Орды в конце XIV в. результатом военных походов было присоединение к Москве в 1392 г. Нижнего Новгорода, откуда и пошла дальнейшая колонизация Поволжья. Однако, возникшее в 1430–1440-х гг. новое феодальное государство – Казанское ханство – мешало продвижению русских в Среднее Поволжье. Поэтому основной внешнеполитической задачей Московского государства на востоке было его покорение, что и было сделано в 1552 г. А в это же время в южных степных районах Поволжья продолжали безраздельно господствовать на своих исконных землях ногайские татары, которые были вынуждены защищаться от не менее агрессивного соседа, совершая ответные военные походы [6]. Таким образом, русское государство, захватывая и присоединяя новые и новые территории для защиты вновь приобретенных земель, начинают вдоль границ строить города-крепости [7].

Эти времена были очень сложными и трагическими для татарского народа, по этой причине, многие артефакты не сохранились до сегодняшних дней, в том числе надмогильные памятники XIV- XVIII столетий. Лишь сравнительно позднего времени, а именно с начала XIX века мусульманские стелы (условно) **первой группы** зафиксированы в старой части кладбища села Кобылкино Каменского района, предположительно, работы Каргалинских (для порядка, «яик»ских мастеров). Аналогичные произведения эпиграфики встречаются далеко по обоим берегам вдоль реки Урал, начиная с Оренбурга до Астрахани, с середины XVIII до XIX вв. Они отличаются высоким мастерством техники исполнения, соразмерностью, чувством высокого стиля, изящным почерком сульс или насх на арабском и татарском языках, с умелым применением элементов степного растительного декора. До сегодняшнего дня конкретных имен этих мастеров надписей по камню мы не располагаем. Некоторые из них, конкретно зафиксированы в Саратовской и Астраханской областях (№248).

Вторая группа каллиграфических композиций распространены в выше названном регионе, а также на территории в юго-западных районах Татарстана с характерными отличительными чертами. Они обычно небольшого размера (ориентировочно, 12х36х46 см); навершие – с килевидной формой, техника – врезанная, с углубленным выполнением каллиграфического декора под 90 градусов, с индивидуальным почерком похожим на насх, имеющий в тимпане исламские символы полумесяца с шестиконечной звездочкой. Язык исполнения арабский и татарский. (№9, 68, 73, 78, 99, 139, 188, 200, 202, 219, 231, 234).

Третья группа камней неизвестного происхождения тоже имеются в небольшом количестве в татарских населенных пунктах по обеим сторонам Волги. Навершие – полуцилиндрической формы с плечиками, техника – врезанная, с каллиграфическим почерком насх (№249, 254-6).

Четвертая группа камней Крымского (или турецкого происхождения) встречается в единственном экземпляре на старом кладбище с. Индирка Сосновоборского района (№290-19).

Видимо, из за отсутствия карьеров легкообрабатываемого камня (песчаника, мрамора и известняка) на территории нынешней Пензенской области не смогло получить развитие изготовление надмогильных камней, поэтому для этих целей использовался привозной материал. Очевидно, иногда для этих целей использовался искусственный камень – обожженная керамическая плита (№295). Такой образец был обнаружен в старой части кладбища с. Усть-Уза Шемышейского района, исполненный в технике врезанной резьбы.

Пятая группа стел производства Каргалинских (Оренбургских) резчиков письма по камню второй половины XIX в. из привозного южно-уральского известняка с карьера Гребенских гор. Их можно встретить на старых кладбищах сел: Решетино, Пенделькино, Бигиево. В общем количестве их насчитывается более десяти (№243-1, 244, 254-5, 254-7, 259, 259-1, 260, 273, 278, 281). Они по форме подразделяются на обычные с полуцилиндрическим навершием, а другие – «чалма»-образные, наподобие антропоморфных форм.

На вышеназванных эпитафиях надписи выполнены в технике высокой рельефной резьбы без проявления особого каллиграфического мастерства. Предположительно, автором некоторых работ может быть известный в свое время катиб – Сайфуддин бин Хафизуддин ал-Каргалы, на одном из них имеется его автограф (№258-3).

Шестая группа эпитафических памятников были созданы безымянными саратовскими мастерами из относительно твердого известняка-ракушечника. Видимо, материалом для изготовления использовался камень с берегов Волги (с карьеров Жигулевских гор). Они имеют в наверху полуцилиндрическую форму с козырьком, в оформлении отсутствуют элементы растительного узора, почерк сугубо индивидуальный, но профессиональный, между сульсом и насх. Надписи на арабском и татарском языках выполнены в разной технике: врезанные и высокорельефные.

Местами используются повторяющиеся шаблонные тексты – аяты, хадисы. Иногда можно встретить разработанные авторами каллиграфические композиции в виде «турецкой» тугры. Произведения саратовских мастеров можно увидеть на кладбищах с. Суляевки и Демино (№251, 256, 257) [2].

Седьмая группа – (условно) работы касимовских мастеров. Эти кабрташи изготавливались из известняка, которые добывались в рязанских карьерах. Они отличаются им только присущим стилем исполнения, не сложным декором и довольно красивым арабским почерком. Такие два образца из «западной зоны» были обнаружены на кладбище исчезающего населенного пункта Чудиновка (№30, 35, 36).

Восьмая группа – работы резчиков-одиночек. Среди таковых можно назвать имя предполагаемого местного мастера (или условно-«хвалынского») катиба муллы Карагула (два из его работ находится на старом кладбище с. Бигеево Неверкинского района (см. №262, 263). Его композиции отличаются ярко выраженным индивидуальным почерком в виде не усложненного «каллиграфического» декора, исполненный в технике высокой рельефной резьбы. Буквы имеют рубленые очертания, без изящных форм.

Девятая группа работы разных резчиков-«одинок». В данное время о них у нас нет достаточной информации (№261, 283, 295-1, 290-10). Среди них можно назвать имя предполагаемого катиба Мухаммадбакия (№86).

Десятая группа камней представляют из себя работы известных казанских мастеров, выполненные из привозного материала – известняка, мрамора и гранита. Среди некоторых из них можно увидеть образцы с указанием автографа, одного из признанных в Урало-Поволжском регионе, хаттата Габдулбари ал-Баруди. Произведения столичных мастеров мы можем встретить на кладбищах сел Решетино, Пеньделькино, Индирка, Бигиево и Октябрьское (№246, 254-1, 285).

Одиннадцатая группа кабрташей (самая многочисленная) относится, предположительно, к «хвалынским» образцам. На вопрос о происхождении этих памятников современные жители этих татарских сел ничего конкретного не могут сказать. По их версии, якобы, они изготавливались в г. Астрахани, так как, раньше до революции, многие крестьяне или купцы ездили на заработки в Нижнее Поволжье. Кроме этого они еще часто называют г. Ростов на-Дону. Но, однако, некоторая определенная часть информаторов упоминают г. Хвалы́нск. Насколько это утверждение правильно, покажут дальнейшие исследования. По нашему мнению, этой группы эпиграфические памятники изготавливались в одной мастерской, одним коллективом, по единому шаблону в уездном городе Хвалынске резчиками-катибами выходцами из Пензенского края. Мы делаем такие предположения потому, что их здесь очень много – более 250. Они имеют компактные размеры (ориентировочно, 18x26x45 см), т. е. очень удобные для транспортировки на дальние расстояния. Типа такого эпитафии в большом количестве встречаются именно здесь. Кроме этого, авторы-катибы на эпитафиях очень часто указывают имена с прозвищами, как будто они хорошо были знакомы с погребенными еще при жизни. Вполне возможно, что они были односельчанами или земляками. Кроме всего, в текстах

некоторые слова написаны с использованием местных диалектических и археографических особенностей.

Характерными отличиями этого типа работ является:

- а) небольшие размеры;
- б) несложная композиция;
- в) упрощенная техника исполнения (врезанная) с помощью полукруглой стамески;
- г) отсутствие изящной каллиграфии;
- д) использование диалектных особенностей пензенских татар;
- е) использование в начале текста эпитафий коранического изречения (из 3-ей суры 185-го аята)

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ «Күллү нәфсиң заиькатул-мәүт» / «Каждая душа вкусит смерть»

где, дается несколько вариантов перевода

- а) هر جان ياسى اولر “Һәр жән иясе үләр” / «Каждая живая душа умрет»;
- б) هر جان اولم تاتر “Һәр жән үлем татыр” / «Каждая душа вкусит смерть»;
- в) هر جان اولر “Һәр жән үләр” / «Каждая душа умрет”.

Двенадцатая группа стел выполненные неопределенными местными провинциально-малограмотными катибами, которых трудно соотнести к каким то конкретным региональным объединениям типа артелей (№292).

Тринадцатая группа кабрташей выполненные современными художниками и каллиграфами как продолжение древних традиций; например, вполне удачная композиция – (№87).

В результате 3-х осуществленных комплексных научных экспедиций было зафиксировано более 250 эпиграфических памятников. Но эта цифра не показывает истинного количества сохранившихся стел. Так как многие десятки старых кладбищ заросли кустарниками и деревьями и превратились в непроходимую чащу и в связи с этим многие артефакты остались не выявленными. К тому же, много татарских сельских кладбищ (старых и ныне

действующих) в Пензенской области остались мною не исследованными. Кроме этого многие жители сел, даже пожилого возраста не осведомлены о наличии у них исторических документов «каменного архива» и на вопрос о наличии существования у них старых эпитафийных памятников отвечают отрицательно. И поэтому часть этого эпитафического наследия приходилось собирать по крупицам в непроходимых дебрях самому, без помощи местных жителей.

Как показывают исследования, раньше до революции очень маленький процент населения могли заказывать и устанавливать надмогильные памятники, так как у многих не было материальных возможностей, тем более в тех регионах, где не имелись залежей легкообрабатываемого камня.

Например, на одном (среднего уровня исполнения) памятнике г. Троицка 1907 года производства была указана стоимость изготовления эпитафия – 7 рублей или на другом вес камня – “4 пот 20 фунт”² (№192). Отсюда делаем вполне понятные выводы. Даже, в Татарских Каргалах где было в изобилии подходящий известняк, не каждый мог себе позволить это или, частенько, отказываясь от такого заказа, люди сэкономили свои семейные сбережения. Если в целом анализировать историческую ситуацию в Пензенском крае, у всех местных народов дело обстояло таким образом: на христианских могилах ставился дубовый православный крест, а у мусульман – «башказык» из такого же вида породы дерева. Кроме этого, у татар Пензенского области из-за отсутствия легкообрабатываемого камня на могиле устанавливали малого или большего размера (не имеет особого значения) дикий камень для обозначения погребения, а также, могли обводить могилу невысокой оградой из тех же материалов что было под рукой (такие случаи можно встретить на кладбище с. Средний Юлюзань Городищенского района).

Видимо, традиция установления «башказык» сохраняется с древних времен и продолжается по сей день, хотя есть населенные пункты, где эти обычаи

---

² “4 “пот” 2 фунт” (мера веса): $(4 \times 16 \text{ кг}) + (\approx 2 \times 2,5 \text{ кг}) = 62 + 5 \text{ кг} = 67 \text{ кг}$. Очевидно, на некоторых камнях указывали вес для того, чтобы основываясь на этих данных рассчитать стоимость перевозки на то или иное расстояние исходя из веса, например, от Хвалынска до Кобылкино.

постепенно забываются (например, в с. Нижний Юлюзань). В этих краях на памятниках усопших нет обозначения древних родовых знаков, но на некоторых современных «башказык» вырезаны имена и фамилии усопших или инициалы (например, на кладбище с. Синорово Лунинского района). Эти памятники из дуба, как обычно, имеют в сечении форму круга или квадрата, навершие представляет из себя конусообразную или пирамидальную форму, но чаще всего они изготавливаются в виде «чалмы» наподобии крымско-турецких образцов в виде антропоморфных очертаний. Очевидно, размеры этих древних или старых артефактов были разной длины, исходя из материальных возможностей (естественно, по истечению определенного времени, они все ушли в небытие). Но, однако, в наше время есть случаи изготовления деревянных памятников стандартных размеров, с диаметром – 26 см, с длиной от 240 до 260 см, при этом, наземная часть должна выступать на 1 м (инф.: Касим Набиуллаевич Бареев, 1956 г. рожд., единственный оставшийся в данное время умелец-производитель «башказык»ов в этом селе Решетино). Кроме всего, на некоторых могилах устанавливаются свежеспиленный ивовый прут (кол), верх которого завязывается белым платком (например, на кладбище с. Усть-Уза Шемышейского района).

Многие памятники старины под воздействием отрицательных факторов медленно разрушаются и поэтому есть настоятельная необходимость документирования путем фотофиксации для дальнейшего составления каталогов с целью более детального изучения татарских эпиграфических памятников и истории Пензенской области.

При указании габаритных размеров надмогильных памятников, в первой позиции дается указание толщины камня, во второй – ширины и в третьей – высоты (чаще всего – наземной части). В описании сведений об эпитафиях под словом на левой боковой стороне камня («сул ягында») подразумевается сам камень как исследуемый объект, от имени которого определяется позиционное положение сторон.

Под некоторыми фотографиями или прорисовками имеются обозначения в виде: 65=A=б, где в первой позиции – число 65 указывает порядковый номер эпитафия, во второй – прописная буква «А» лицевую сторону камня, («Б» – левую боковую, «В» – оборотную, «Г» – правую стороны соответственно, а строчная буква «а» – верхнюю, «б» – нижнюю или серединную или «в» (например) – самую нижнюю часть камня. В ходе работы по составлению каталога по географическому принципу появлялась необходимость включения вновь найденных дополнительных материалов, в связи с этим, при нумерации эпитафических памятников произошли некоторые изменения с усложненными обозначениями (например, после №254 должен следовать №255, но однако, между ними пришлось разместить добавочные кабрташи №254-1, 254-2, 254-18).

Наши предки оставили богатое культурное наследие, в т.ч. в области эпиграфики, находящееся как в музеях (сохраняемое), так и под открытым небом (исчезающее). Задача ученых не только изучить, но и сохранить в печатных и цифровых изданиях образцы надмогильных камней работы татарских мастеров для последующих поколений. Важно обобщить и доступно представить указанные материалы в виде альбомов-каталогов.³

Список литературы

- [1] Татарский энциклопедический словарь. — Казань, 2002, С. 452.
- [2] Хабибуллин А.А. Суляевка в краю родников. История татарского села. – Саратов: Издательский центр «Наука», 2020. – 384 с.: ил. – С. 14, 360-361.
- [3] <https://сувары.рф/ru/content/narovchat-severnaya-stolica-zolotoy-ordy>
- [4] Полубояров М.С. Древности Пензенского края в зеркале топонимики: М. Издательство ЗАО «ФОН», 2010 – 224 с. - С.12.
- [5] Егоров, Историческая география Золотой Орды в XIII–XIV вв. – М., 1985. – С. 222.

---

³ В книге, кроме фотоматериалов автора В.М.Усманова, использованы (частично) фотографии из архива А. Ахметовой и Р. Галлямова

[6] Пензенский край в истории и культуре России : моногр. / под ред. О. А. Суховой. – Пенза : Изд-во ПГУ, 2014. – С. 35.

[7] Пензенский край в истории и культуре России : моногр. / под ред. О. А. Суховой. – Пенза : Изд-во ПГУ, 2014. – С. 35.

https://iff.pnzgu.ru/files/iff.pnzgu.ru/news/140703/penzenskiy_kray.pdf

---

АВЫЛЛАР ИСЕМЛЕГЕ

Белинский районы

1. **Кутеевка** (Качкару, Сюзгар) авылы, 03.07.2022, 1-32 ташлар.

Вадинский районы (06.07.2022).

2. **Мучали** (Мочалейка) авылы (Вадинск районы), 06.07.2022, 33 таш.

3. **Татар Лакасы** (Татарская Лака) авылы (Вадинск районы), 06.07.2022.

3. **Шуринка** (Татарская Шуриновка) авылы (Вадинск районы), 06.07.2022.

4. **Чудовка** (Чудиновка) авылы (Вадинск районы), 06.07.2022, 35-37 ташлар.

Городищенский районы

5. **Түбән Әлээн** авылы (Городищенский район), 02.07.2021, 38-48 ташлар.

6. **Урта Әлээн** авылы, 30.06.2021.

7. **Югары Әлээн** (Аембура) авылы, 29.06.2021 ел, 64 -68 ташлар.

Исса (Иссинский) районы

8. **Югары Салма** (Верхняя Салмовка) авылы, 07.07.2021, 67-70 ташлар.

Каменский районы

9. **Кикин** (Кикын, Кыкын) авылы, 28.06.2022, 71-88 ташлар.

10. **Кобылкин** авылы, 01.07.2022, №89-168 ташлар.

11. **Ятмис** (Кочалейка) авылы, 02.07.2022, 169-185 ташлар.

12. **Мачали** (Мунчалы, Мочалейка) **مونچلی** авылы. 30.06.2022, 186-217 ташлар.

13. **Тэлэтен** (Телятино) авылы, 29.06.2022, 218-242 ташлар.
14. **Пэлдэнке** (Пельденки) авылы, 02.06.2019, 243-253 ташлар.
15. **Селәү** авылы, 03.07.2021, 256 -257 ташлар.

Неверкинский районы

16. **Гали** (Алеево) авылы, 2019, 258 таш.
17. **Биги** (Бигеево) авылы, 30.05.2019, 258- 264 ташлар.
18. **Бикмәсәй** (Бикмасеево) авылы, 30.05.2019, 265-268 ташлар.
19. **Демин** (Демино) авылы, 2019 ел, 269-271 ташлар.
20. **Октябрь** (Октябрьское) авылы, 2019 ел, 272 таш.

Пачелма районы

21. **Рәшәтен** (Решетино) авылы, п, Чулпан⁴, 273-290 ташлар.

Сосновоборский районы

22. **Индирка** авылы, 290 таш.

Шемышейка районы.

23. **Узатамак** (Усть Уза) авылы, 291-299 ташлар.

ТАШЪЯЗМАЛАР ТУРЫНДА МӘГЪЛҮМАТ

Белинский районы

1. Качкару (Кутеевка, Сюзгар) авылы, 03.07.2022

Элек бу авылда 5 мәчет булган. Волгоград өлкәсендәге Бәхтияр, Маляевка авылларын шушы төбәк кешеләре нигезләгән, имеш.

Зиратны күрсәтеп йөрәделәр.

1. Исмаил абый Абдрахман углы Кочикаев, 1952 елгы.
2. Нэзыйф Сабит углы Яфаев, 1940 елгы.

Рафик хәзрәт Акмаев, Казанда белем алган, авыл тарихлары турында нәшер ителгән китаплары бар ...

1. ([Аеткай]-?), төгәл кемнең каберенә куелганы билгесез таш (фрагмент), 1820 ел.

---

⁴ Чулпан авылы (1929 елларда гына барлыкка килгән), Пачелмский районы, 04.07.2022

Алгы ягында (калку язулы):

... تاريخ ۱۸۲۰ [يلده دالحد ايطقاي] وفات بولدى ۷۵ يشده بو

طاشنى ياصاتوب قويدى ابوشحمان رحمنقول او على

Үлчәмнәре: 13x32x60 см.

N 53° 06.161'

E 043° 37.270'

2. Төгәл кемнең каберенә куелганы билгесез таш, 1826 ел.

Алгы ягында (калку язулы):

Текст		Транслитерация
المرحوم المعفور	11	әл-мәрхүм әл-мәғфүр
.....رات	22	.....
اکمن ننک تر.....ط	33	.....
او على	44	углы .....
... ۱۸۲۶ سنه ده الحكم لله	55	.... 1826 сәнәдә әл-хөкме лилләһи
تعالی کفی بالموت واعظا بو طاشنى بالاسى [قويدى]	66	Тәгалә, кәфә билмәүти вағыйзән, бу ташны баласы [бина кылдырды]

Үлчәмнәре: 10x31x90 см.

N 53° 06.080'

E 043° 37.289'

3. Әбүшәһман Рахманкол углы каберенә куелган таш, “йетмеш яшендә вафат”.

Алгы ягында (калку язулы):

Текст		Транслитерация
الموت كاس و كل الناس شاربه	1 1	әл-мәүт кяс вә көлли ән-нас шарәбә
هر كم عبرت	22	һәр кемә гыйбрәт.....
...جهان	33	..... жиһан

ایمدی توبه ایت كناهدین قیل عمل ای مؤمنان	4 4	имде тәүбә ит гөнаһдин, кыл гамәл әй мөәминән
... احرى .... زمان	55	... ахыры ... заман
حاضر یتمش یاشنده ایردی ابو شحمان اعا	66	... йетмеш йәшендә ирде, Әбүшәхман ага
راحمانقول او علی رحمت یاعا	77	Рахманкол углы

Үлчәмнәре: 13x35x120 см. N 53° 06.161' E 043° 37. 270'

4. Мөхәммәдшәриф бине Әбүшәхман каберенә куелган таш (дүрт ягында да язулары бар). 1846 ел.

Үлчәмнәре: 12x32x120 см. N 53° 06.161' E 043° 37. 270'

Алгы ягында (калку язуды):

هو الحى الذى لا يموت ادا كفى با الموت ☀️ واعظا هذه المرقد
المتوفى و مرحوم ☀️ محمد شريف بن ابوشحمان بن رحمانقل ☀️ وفات
اوتوز تورت ياشنده ۱۸۴۶ يلدہ ☀️ الموت كاس كل الناس شاربه القبر
باب كل الناس ☀️ داخله يَا وقفًا بقبرى متفكرًا بامرى كنت ☀️ مثلك غدا
تصير مثلى ☀️ بونی یازدردی او علی محمد جان ☀️

Арткы ягында (калку язуды):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم ☀️ الله لا اله الا هو الحى القيوم لا
تاخذه سنة و لا نَوْم له ما فى السموات ☀️ و ما فى الارض من ذا
الذى يشفع عنده الا الاباذنه ☀️ يعلم ما بين ايد يهم و ما خلفهم و لا
يحيطون ☀️ بشء من علمه الا بما شاء وسع كرسيه السموات ☀️ و

الارض ولا يئوده حفظهما وهو العلى العظيم ☀ تمام ايدوبو ايات نى اى
 احوان ☀ ياغشلار روحينه بونك كه حرآن ☀ كه عفو ايدوب كما ...

4 (1). Мөхүбә мулла Габделгаффар кызы, Хэйбулла мулла хэляле каберенә куелган таш (дүрт ягында да язулары бар). 1867 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

Текст		Транслитерация
هذا صاحب مرقد	11	һазә сахиб мәрқадь ⁵
محبوبه عبد الغفار	22	Мөхүбә Габделгаффар
ملا قزى حيب الله	33	мулла кызы, Хэйбулла
ملا حيلالى وفات 1867	44	мулла хэляле вафат 1867
يلدا 15 نجى ماى 60 ياشى	55	йылда 15 нче май 60 яше

Сул ягында (уйма язулы):

Текст		Транслитерация
اللهم يجعل	11	Аллаһүммә йә-жәгаль
قبره رو	22	кабриһи рау-
ضت من	33	дат мин
رياض جنت	44	рийад жәннәт ⁶

5. “Әкмин” Хәбибулла Рәхмәтулла углы каберенә куелган таш, [1884] ел, 48 яшендә вафат.

⁵ Һазә сахиб мәрқадь – бу кабернең хужасы.

⁶ Аллаһүммә йә-жәгаль кабриһи раудат мин рийад жәннәт – Илаһым, бу мәтнең каберен жәннәт бакчасы кыл.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول هذا صاحب مرقد اكمين حبيبو الله رحمتو الله اوغلى
دار البقايه رحلت ايلدى [۱۸۸۴] نجى يلدا ايوننى ۱۲ نجى يومندا ياشى
۴۸ انا لله و نا لله و انا اليه رجعون

Аллаһу жәгалә Мөхәммәд рәсүлүллаһ. Һазә саһиб мәрқадь “Әкмин”⁷ Хәбибулла
Рәхмәтулла углы дарелбәқая рихләт әйләде [1884] нче елда июньнең 12 нче йәүмендә, яше
48, инна Лилләһи вә инна иләһи ражигун.⁸

Сул ягында (уйма язулы):

Текст		Транслитерация
اللهم	1	Аллаһүммә
اجعل	2	әжәғаль
قبره	3	кабриһи
روضت	4	раудат
من ريا	5	мин рийа-
ض الجنة	6	-д жәннәт

6. Имам-хатыйб мулла Хәбибулла мулла Нәжмеддин углы каберенә куелган
таш, 75 яшендә вафат, 1885 ел.

Ал ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول هذا صاحب مرقد يمام [خطيب] ملا حبيب الله ملا
نجمدين اوغلى دار البقايه رحلت ايلدى ۱۸۸۵ نجى يلدا ۱۳ فورال [۷۵]
ياشى

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت [من ريا ض الجنة]

Үлчәмнәре: 14x32x78 см.

N 53° 06.161’

E 043° 37.270’

⁷ “Әкмин” яисә “Әкми” мәрхүмнең кушаматыдыр.

⁸ Инна Лилләһи вә инна иләһи ражигун – (Коръәннең “Бәкарә” сүрәсендәге 155 нче аяттән) –
Аллаһ тарафыннан яратылганбыз һәм аның хозурына кайтабыз.

7. Хәбибә “Әдәкай” Сәйфеддин хатыны каберенә куелган таш, [60] яшендә, 1890 ел.

Ал ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول الله مرحومه حبيبته اداقاي سيفو الدين حاتونى وافات
۱۸۹۰ يىلدا مارط ... سندا * انا لله و انا اليه راجعون

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 15x32x78 см.

8. [Сәйфеддин] бине Габдулла каберенә куелган таш, 57 яшендә 1890 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

المرحوم المعفور [سيف الدين] بن عبد الله دارالبقايه رحلت ايلدى ۱۸۹۰
[يلده] ياشى ۵۷ ده * انا لله و انا اليه راجعون

9. ... ибне Габделмәннан каберенә куелган таш, 1890 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

.... المتوفى ... ابن عبد المنان غفر الله بهما ۱۸۹۰ سنة

10. Мөхәммәдшәриф “Угыр” бине Габделмәннан Яваев Пензави каберенә куелган таш, Хужа Сәид-Жәгъфәр⁹ тарикатендәге Бәһаведдин тарафдары (төрөк генералы Мөхәммәдшакир (“Шакир паша”)¹⁰ ның атасы буладыр), 1891 ел. Яджяр буралы төрбә эчендә урнашкан.

⁹ Хужа Сәид-Жәгъфәр - XVII гасырның икенче яртысында яшәгән мәшһүр дин әһеле.

¹⁰ Биккинин И., Ахунов А. Кышкар мәдрәсәсе шәкерте – Госманлы генералы. /Безнең мирас. №6 (июнь), 2017. Б.16-19. Искәрмә: Эстәрлебаш имамы Габдулла (1844-1918) бине Мөхәммәдхарис Тукаев хәзрәтләре дә Кышкар авылында шул чорларда мулла Исмагыйль мәдрәсәсендә тәхсил гыйлем кылган.

Тумеркина Ф. По следам Шакир-паши. Исторический художественно-документальный роман. – Пенза, 2021. – 87 с.

Алгы ягында (уйма язулы):

نور الله مرقد هذا حواجه محمد شريف بن عبد المنان يوايف بنزاوى
ازوزران حواجا سيد جعفر ثلثى فى طريقه حوجه الحق بها والدين [بى]
وفاة ۱۸۹۱ نجى سنه

Уң ягында (уйма язулы): اوغر “Угыр” – мәрхүмнең ләкаб исемедер дип фараз ителә.

Үлчәмнәре: 12x32x120 см. N 53° 06.161' E 043° 37.270'

11. Габденнасыр, мулла Нәжмеддин углы каберенә куелган таш, 1898 ел,
72 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اولر * مرحوم عبد الناصير ملا نجم الدين اوغلى
وافت ۱۸۹۸ نجى يلدە ۸ نجى فيؤرالدا ياشى ۷۲ ياشندا كورنلاردان
اوتمن حير دعا

12. Хажи (нәкышьбәнди тарикате) **Мөхәммәджан** Сәйфулла углы каберенә
куелган таш, 1899 ел, 65 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * كل نفسى ذائقت الموة مرحوم المغفور حاجى الحرمين نقشى
بنده محمد جان سفو الله اوغلى [دار البقايه] كوجدى ۱۸۹۹ نجى يلدە
ديكبرانن ۱۹ ندا ياشى ۱۵

13. Хажи (нәкышьбәндия тарафдары) **Мөхәммәджан** Сәйфулла углы
каберенә куелган таш, 1899 ел, 19 декабердә, 65 яшендә вафат. Яшәдә,
яңартылып ясалган ташта, ялгыш “Сәйфеддин” дип язылган.

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

14. Фатыйма бинте Сэйфулла, хажи Нигъмәтулла хатыны каберенә куелган таш, 1900 ел вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اولر * مرحومه فاطما بينت سيفو الله حابي نعمتو الله
حاتونى وافت ۱۹۰۰ نجى يلدا ۲۵ ديكابر * كوران كشى من ...

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا [اليه راجيعون الله غفور رحيم]

15. Нигъмәтулла Габделгазиз углы каберенә куелган таш, 1901 ел, 65 яшендә вафат. Ташның сул ягында да язулары бар.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اولر * نعمتو الله عبد العزيز اوغلى وافت ۱۹۰۱ نجى
يلدا اوغص ۳۰ نجى كونندا ۶۵ ياشنده * كوران كشى لاردان

16. “Иманай” Габделгаффар бине Габдессәлям каберенә куелган таш, 1902 ел, 65 яшендә вафат. Ташның сул ягында да язулары бар.

Алгы ягында (уйма язулы):

ايمناى عبد الغفار بن عبد السلام وافت ۱۹۰۲ نجى يلدا ۸ ...

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون

17. [Хәбибжәмал] Мөхтәр кызы, Мөхәммәдшәриф хатыны каберенә куелган таш, 1906 ел, 67 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اولر * مرحومه [حبيب جمال] مختار قزى وافت
۱۹۰۶ نجى [يلدا ... نجى] اوكتوبر ۶۷ ياشنده [كوجا] محمد شريف حاتونى
* كوران كشى لاردان اوتمن حير دعا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

18. “Рэмкай” Әхмәджан Хәбибулла угылы каберенә куелган таш, 1907 ел, 37 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول هذا مرقد * رمقاي احمد جان حبيبو الله اوغلى دار
البقايه رحلت ايلدى ۱۹۰۷ نجى سنده ۲۷ نجى ماى ۳۷ ياشنده * حكم
الله انا لله و انا اليه رجعون ... غور

Сул ягында (уйма язулы):

يم يا وقفًا بقبرى متفكرًا بامرى * بالامسى كنت مثلك خدا تصوير مثلى
الدنيا ساعتا

йа вакыйфән би-кабри мөтәфәккирән би-әмри бил-әмси күнтү мисликә, гадән тәсайир мисли¹¹.

19. Рәхмәтулла бине Нигъмәтулла Дубин каберенә куелган таш, 1907 ел, 65 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اولر * مرحوم رحمتو الله بن نعمتو الله دوين وافت
۱۹۰۷ نجى يلدا او [غضت نن نجى ۵ نجى يومندا ...] ياشى ۶۵
ياشندا * كورانلاردان اوتتمن حير دعا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

¹¹ *Йа вакыйфән би-кабри, мөтәфәккирән би-әмри, бил-әмси күнтү мисликә, гадән тәсайир мисли* – Әй, каберем янына килеп басучы, минем хәлне фикерлә; бүген син шул хәлендә булсан, иртәгә минем кебек булырсың.

20. “Маруз” Хәбибулла Габделжәлил углы каберенә куелган таш, 1908 ел, 82 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اولر * مروض حبيبو الله عبد الجليل اوغلى وافت
۱۹۰۸ نجى يلدا مارطنن ۱۷ يومندا ۸۲ ياشنده * كوران كشى لار
[اوتتمن حير] دعا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون الله غفور رحيم

21. Хәдичә “Жиде” Габдулла кызы, “Маруз” Хәбибулла хатыны каберенә куелган таш, 1909 ел, 85 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اولر * مروض حبيبو الله حاتونى حديجه جىدى عبود
الله قزى وافت ۱۹۰۹ نجى يلدا ۲۰ نجى اپريل ۸۵ ياشندا * كوران
كشى لار اوتتمن حير دعا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون الله غفور رحيم

22. Мөхәммәдәмин Шәфи углы каберенә куелган таш, 1910 ел, 93 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اولر * محمد امين شفى اوغلى دار البقايه رحلت ايلدى
۱۹۱۰ نجى يلدا ۵ نجى ينوار ۹۳ ياشندا * له الملك و له الحكم انا لله و
انا اليه راجيعون

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

23. Хәибжәмал (Хөббижәмал) Хәбибулла кызы, “Шәфи” Мөхәммәдәмин хатыны каберенә куелган таш, 1911 ел, 85 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا مرقد شفى محمد امين حيلالى حيب جمال حبيبو الله قزى
دا[ر البقايه] رحلت ايلدى ۱۹۱۱ نجى يلدا ۹ فؤرالدا ۸۵ ياشندا [له
الحكم انا لله و انا اليه راجعون]

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

24. “Кара Аяк” Мөхәммәдгали Габделмәжид углы каберенә куелган таш.

Алгы ягында (уйма язулы):

قارا اياق على * الله جلال محمد رسول الله * هذا مرقد محمد على عبد المجيد
او على قزى دا[ر البقايه] رحلت ايلدى ...

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

25. (Фрагмент) ... әледдин хатыны каберенә куелган таш, 29 май, 1912 ел, 51 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

... الدين حيلالى دار البقايه رحلت ايلدى ۲۹ ماى ۱۹۱۲ نجى يل ۵۱
ياشندا يا الله

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

26. Фатыйма бинте Габделмәннан, Габделгаффар хатыны каберенә куелган таш, 66 яшендә 1912 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

فاطما بنت عبد المنان عبد الغفار حاتى وفات ۱۹۱۲ يل ۱۲ [سنتبر]

۶۶ ياشنده

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

27. Әхмәди Мөхәммәдбакый углы каберенә куелган таш, 70 яшендә 1912

елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا مرقد * مرحوم احمدى محمد باقى اوغلى دار البقايه رحلت

ايلدى ۱۹۱۲ نجى يل ۲۹ نجى ۲ فورال ۷۰ ياشندا * انا لله و انا اليه

راجيعون

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة ...

28. “Сымай” Шәрәфеддин бине Рәхмәтулла Дубин каберенә куелган таш,

64 яшендә 1912 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اولر * مرحوم صماى شراف الدين رحمتو الله دوبن

وافت ۱۹۱۲ نجى يىلدا ايولنن ۳ نجى يؤمندا ۶۴ ياشندا ...

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون

29. “Йайчы” Мифтахеддин Хисамеддин углы каберенә куелган таш, 1913

ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول هذا صاحب مرقد يايجو مفتاح الدين حيسامد الدين

اوغلى وفات ۱۹۱۳ نجى يىلده سنتابر ۱۰ نجى ...

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

29-1. Мөхәммәдгалим бине [Фәтх]улла каберенә куелган таш, 1913 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

لله جل جلاله * هذا صاحب مرقد ... محمد عاليم بن [فتح] الله دار البقايه
رحلت ايلدى ۱۹۱۳ نجى .... [غنوار]....

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

30. Сәлимжан Әхмәдҗан углы Яваев каберенә куелган таш, 1920 ел.

Алгы ягында (калку язулы):

سالم جان احمد جان اوغلى ياويوف وافات ۱۹۲۰ يلدە

31. Мөһибжәмал [Ханйак] кызы каберенә куелган таш, 105 яшендә 1921 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

لله جل جلاله محمد رسول الله * مرحومه محيب جمال [حانياق] قزى نامو
ابى وافات ۱۹۲۱ نجى يلدا اوقتير... ۱۵ ۱۰۵ دا

Алгы ягында (уйма язулы):

مه رحومه يوسف قزى جقل محمد جان حطنى زاريعا ۱۹۳۵ يلدا نويابر ۱

Башказык ясаучы осталар:

1. Абдулкадир Иззатулла углы Акъегетов, 1907-1981. Бетоннан каберташлар ясаган.
2. Камил Насыйбулла углы Яваев, 1959 елгы.
3. Абдулла Абдрахман углы Дубин, ≈ 1960 елгы.
4. Равил Әхмәдҗан углы Милгизин, ≈ 1957 елгы.

Вадинский районы (06.07.2022)

Лешиново авылына керер алдыннан, микроавтобус тәрәзәсеннән, татар зиратына охшаш зур булмаган каберстан очрады, ихтимал мөселманнарга бәйле булгандыр дип уйладык.

Искәрмә: сәфәр вакытында Пенза өлкәсендәге юкка чыккан татар авылларының каберлекләре тикшерелмичәк калды.

Серый Ключ авылына керер алдыннан, уң якта тау итәгендәрәк ялгыз кабер күренде... Арытаба барганда, сул якта Нижне Ломовский районына караган Танкаевка авылы торып калды, бетүгә барадыр.

Район үзәге Вадинскка килдек, сый-хөрмәт күрсәттеләр. Хакимият башлыгы каршы алды. Музейларын карап йөрөдек. Директорлары врач-рентгенолог, краевед, оештыручы, үзэшчән рәссам. “Имеш, Степан Разин восстаниясендә катнашканнары өчен бу тирәдән татарлар куылган, чукундырылган, ...”. Биредә бай археологик табылдыклар бик күп. Керенск ныгытмасы, 1692 елда барлыкка килгән. (Ногаевлар, Крымовлар, Дасаевлар, Тенишевлар бу якларда таралган...).

Камил абый (ветврач) оештырып, тирә-як авылларны күрсәтеп йөреде.

1. Мучали (Мочалейка) авылы (Вадинск районы), 06.07.2022

Мучали авылы, зиратларын карап чыктык, ташъязмалар юк (чытырман арасында ташларны табарлык түгел). Күрсәтеп йөреде – Дәүләткилдиев Нәсим Хәлиулла углы, Питерда яши, водитель булып эшләгән, 1950 елгы. Жәйләрен туган авылына ял итәргә кайтып йөри. Эти-әнисе каберенә гранит ташыннан үзе язып мазар ташы куйган. Аның әнесе – Али (Давлет)-Килдиев¹².

33. “Гельжахря Мижиповна Кильдеева” каберенә куелган таш.

2. Татар Лакасы (Татарская Лака) авылы (Вадинск районы), 06.07.2022

Зиратларында гарәп язулы борынгы ташлар юк.

3. Шуринка (Татарская Шуриновка) авылы (Вадинск районы), 06.07.2022

Татар Шуриновкада (Татар Шуринка авылы), Информатор Кәшшәф абый: “анда ташлар юктыр” диде.

Күрсәтеп йөреде Наил абый Янгулов (Мәскәүдә яши), водитель, ...

34. Батраковлар каберенә куелган ташъязмалар.

---

¹² Кызык, Эстәрлебаш районындагы Хәлекәй авылында гомер кичерүче минем туган абыйларымның берсе – Әхмәров Фаткулла Сәйфулла улына ул төс-кыяфәткә бик нык охшаган.

4. Чудовка (Чудиновка) авылы (Вадинск районы), 06.07.2022

Бу авылда “ц” лаштырып сөйләшәләр имеш, Сергач мишәрләре кебек... Сәид Адиятулла улы Майгилдинов, гармонист, зираттагы ташларны күрсәтеп йөредә.

35. Хәбибулла Рәхмәтулла углы каберенә куелган таш, 1883 ел. Текст ташның алгы һәм арткы ягына хөснә хат кимәлендә язылган.

Касыйм якларыннан ясатып китерелгән таш. (Алгы ягының фоторәсеме алынмаган – онытылган, ә икенче ягы һава шартларында җимерелеп юкка чыгып бару халәтендә).
Арткы ягында (калку язулы):

.... كه سنده قبره كرورسن

Үлчәмнәре: 17x35x124 см. N 53° 45.307' E 042° 54. 601'

36. Нурбикә [Майкилдинов] Хәбибулла хәляле каберенә куелган таш, 1909 ел.

Касим якларыннан килгән таш.

Алгы ягында (калку язулы):

هو الحى لا يموت المغفورة المرحومة المتوفيه نور بيكه حبيب الله حلالى
مايكلدينف وفات ۱۹۰۹ سنه * روحنه فاتحه

Арткы ягында (калку язулы):

اللهم جعل مرقدھا روضة من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 13x39x66 см. N 53° 45.307' E 042° 54. 601'

37. Шайда Мәүледдин кызы Майгельдинова каберенә куелган таш, 1882-1974.

Городищенский районы

1. Түбән Әлзән авылы (Городищенский районы), 02.07.2021.

40. **Алим** Ишмөхәммәд улы Долотин, 18.03.1929 – 24.04.1971.
41. **Хафиз** Харис улы Бабаев (мәрмәр ташъязма), **30.01.1906 – 13.09.1999.**
42. **Исхак** Айзятулла улы Плаксунов (мәрмәр ташъязма), **1897 – 05.04.1983.**
43. **Абдулла** Аит улы Яһудин (мәрмәр ташъязма), 10.07.1917 – 06.03.1991.
44. **Зиннатулла** Касим улы Севастополев (мәрмәр ташъязма), 18.10.1950 – 16.08.2019.
45. **Ариф** Хасян улы Немущев (мәрмәр ташъязма), 03.08.1921 – 14.09.2006.
46. **Хәйрулла** Мөкаддәс улы Бабаев (мәрмәр ташъязма), 04.10.1947 – 13.12.2020.
47. **Сәгадәт** Ибраһим кызы Ельмеева (мәрмәр ташъязма), 15.01.1927 – 06.02.2008.
48. **Сания** Әхмәд кызы Уразаева (мәрмәр ташъязма), 04.03.1947 – 14.01.2017.
- 48-1. **Али** Сәет улы Зөлкарнәев, 1971 нче елгы, тимерче, кул остасы.

2. Урта Әлзән авылы, 30.06. - 01.07.2021 ел.

Урта Әлзән авылы, Городищенский районы. Әлеге көндә (чама белән) биредә 10 000 кеше яши. Имеш, элекке чорларда, бу жирләрдә кую урман булган.

Бикмаев Мияссәр Сөләйман бине Ибраһим бине Кәмалетдин, балта остасы, шәмаилләр ясаган.

Бараев Мөкаддәс Әхмәдшаһ улы, 1950 елгы, Пенза шәһәрәндә 1974-1979 нчы еллар арасында Савицкий исемендәге нәфис-сәнгать училищесендә белем алган, чардуганнар, башказыклар өчен көббәле ярымайлар ясыи, эпитафияләрне мәрмәр, гранит ташларга яза. Зиратны күрсәтеп йөредә – Салдаев Фатих Али улы, 1941 нче елгы, элек колхозда тракторист булып эшләгән, үзлегеннән коръән укырга өйрәнгән, шәмаилләр ясаган, ... Башказыкларны кешеләр, еш очракта, үзләре туган-тумачаларына ясап куйганнар, агачтан (каеннан, имәннән...). Кайбер каберләр өстендә асбестлы-цемент торбалар (башказык рәвешендә) багана кебек утыртылган, “аның эченә туфрак тутырыла, башына калай “түбә-эшләпә” кидерелә”, дип сөйләделәр.

Каберләрне яланнан китерелгән кыргый ташлар белән уратып кую гадәте бар. Баш ягына чагыштырмача зур кыргый таш кую традициясе дә күзәтелә.

49. Насыйбулла Зариф улы (фамилиясен белмиләр, башказык).

Чама белән 1911-1957 нче еллар арасында гомер кичергән. Үзеннән соң күп шәкертләр калдырган: Бибарсов Габбас Шабан улы, Пончаев Жәгъфәр Насыйбулла улы, Аделшаһ мөфти Юнкин, Аюб Хәмзә улы һ.б.

Үлчәмнәре: ø 12 см, h=80 см. N 53°01.442' E 045°56.535'

50. Хәйрулла Кәлимулла улы Шамьенов, (башказык), 10.12.1929-23.10.2007.

51. Рәмил Зөфәр улы Бибарсов, (башказык), 1997-2016.

52. Аббас Шабан улы Бибарсов, (ташъязма), 06.01.1937-04.10.2012. Матур һәм биек манаралы мәчет урынындагы элгәре гыйбадәтханәдә 6 ел имам булып хезмәт иткән.

53. (Башказык).

Мәрхүм булучыларның каберләренә башказыклар ясап куючылар күп булган, әлбәттә.

Шул истәлекләрнең кайберләрен авыл осталары (балтачылар, тимерчеләр) ясаган, мәселән: Каюм һәм Али Мураевлар, Кязым Аббас улы Якупов, Кәрим Зәкәрия улы Янгуразов, Ильяс Мөхәммәдшаһ улы Юнкин һәм башкалар.

54. Жәгъфәр Габбас улы Бибарсов, (ташъязма), 31.08.1963-08.05.2008.

55. Равил Альфред улы Кирасиров, 02.02.1961-18.10.2020.

56. Альфред Кәшшәф улы Кирасиров, 13.08.1929-15.09.1988.

Вәсви Абдулла кызы Кирасирова, 15.08.1924-10.11.2004.

57. Гадельшаһ хәзрәт Харис улы Юнкин, 13.03.1936-14.02.1921. 36 ел дәвамында Урта мәчеттә имам булып хезмәт иткән. Пенза өлкәсендә мөфти.

58. Габбас Хәсән улы Мальков, 18.03.1935-21.09.2018.

59. Әюб Хәмзә улы, ташъязмасы юк (башказык). Үз хисабына гыйбадәтханә кирпечтән салдырган.

60. Жәфәр (Жәгъфәр) Зөфәр улы Дашкин, (башказык һәм ташъязма), 12.11.1951 – 21.02.2017.

61. Наил Руслан улы Галлямов, 31.01.1986 – 26.06.2000.

62. Юсеф (Йосыф) Фатих улы Асяев, (мәрмәр ташъязма), 23.09. 1978 – 23.09.2006.

63. Нурсинә Мәин кызы Мамлеева (мәрмәр ташъязма), 01.08.1940 – 05.12.2017.

3. Югары Әлзән (Аембура) авылы, 29.06.2021 ел.

Югары Әлзән авылы, Городищенский районы. Әүвәлге исеме Аембура дип аталган.

Әлеге көндә (чама белән) биредә 3200 кеше яши.

Бу якларга татарлар 1670 нче елларда Темников якларынан урыс һөжүме вә басымынан качып, урман арасында йортлар салып яшәгәннәр. Әүвәлге исеме “Аембура ягъни Каен бура” дип аталган. Бу күченү мәшәкәтләрен оештыручылар чукунырга теләмәгән “чабаталы морзалар” булган. Дибирдиевлар, Кашаевлар, Дашкиннар, Бибарсовлар,

Тугушевлар, Акчуриннар, Янгуразовлар һ.б. XV-XVI гасырларда ук, алар – “без татарлар” дип үзләрен документларда беркеткәннәр.

Бу якларда ташъязу сэнгате (нигәдер) үсеш ала алмаган? Жавап: Беренче, төп сәбәбе - бу якларда язу өчен жиңел эшкәртелүчән таш карьерларының булмавы. Икенчесе, кабер өстенә ташъязмалар кую ул, кирәк эш дип саналмаган. Мәрхүм булганнарның хөрмәтенә затлы һәм кыйммәтле һәйкәлләр ясап куеп акча исраф итү гөнаһлы гамәл дип тә саналгандыр. Шуңа күрә, бу сэнгатъ төре “Мишәрстанда” үсеш алып тарала алмаган, шул исәптән биредәге мукшы һәм урыс халкы арасында да бу хәл шулайрак булган.

Понамарев Әдеһәм, тимерче, өй башларын калай белән ябучы оста; ул башказык ярымайларын ясаган.

Понамарев Сәид Әдеһәм улы, тимерче, ул да атасы кебек башказыклар һәм ярымайлар ясаган.

Адикаев Фатих бине Кәрим, 1935-1974, шәмаилләр ясаучы оста.

Адикаев Рөстәм Фатих улы шәмаилләр ясаучы оста.

Информаторларның берсе: Фидаил хәзрәт бине Мияссәр бине Сөләйман бине Ибраһим бине Кәмаледдин, элекке агач мәчеттә имам булып хезмәт итә, Төркиядә дини белем алган, гарәпчә һәм азмы-күпме фарсыча белә. Аның әнисе – Мөстәйзә бинте Гомәр. Гомәр мэдрәсәдә укыган, хәлфә, укытучы булып хезмәт иткән.

Фидаил хәзрәт агач мәчет чормасындагы ике ящик мунчалага әйләнәп беткән “кульязмалар”ны күрсәтте, берничә кисәкләрен сайлап алдык. Кульязмаларда Габделкаюм кятиб, Гомәр кятиб һәм “ каләм Фәхреддин әл-Ахуни исемнәре күренә. Китап-дәфтәрләр арасында мулла-хәлфәләрнең дини мәсьәләләргә кагылышлы гарәп телендәге хезмәтләре, шигъри үрнәкләре һәм шәкерт дәфтәрләре күренәп калды.

“Югары Әлзәндә элек ике агач мәчет булган, аерым мэдрәсә биналары булмау сәбәпле, балаларга мәчетләрдә сабак биргәннәр. Өченче (кызыл) мәчет - Үктәбер инкыйлабыннан соң салынган, аннары 15 ел үткәч ни сәбәпледер янган. Элек Русиядә 7 000 мәчет булган, революциядән соң тагын 7 000 гыйбадәтханә төзелә (һәм барысы бергә – 14 000 була)”. Зиратларны күрсәтеп йөредә – Марат хәзрәт Юмаев, Богырыслан мэдрәсәсендә дини белем алган.

Авылда төп зираттан башка, “Салма очы” һәм “Бәлчег очы зиярәтләре” бар.

64. Төгәл исеме билгесез әүлия каберенә куелган истәлек (ташъязма), 1850* ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	Бисмилляһир-рахман ир-рахим
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ	Ля иләһә иллә Аллах, Мөхәммәд рәсүлүллаһ
لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ	Ля хувә ля вә ләһү куәт ... әл-ғали әл-ғазыйм
مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ	Моһы куйған әдәмгә Аллахның
رَهْمَتِي بُولْسُونْ بُولْ سَنْ آمِين	рәхмәте булсын, бул сән, әмин

Үлчәмнәре: 28x38x165 (180) см. N 53°00.002' E 053°02.675'

65. “Салма очы зиярәте”ндәге башказыклар.

Кайбер башказыклар өчен ясалган көббәле ярымайларның авторы – Понамарев Сәид Әдеһәм улы буладыр.

65-4. Баязитова Асия Хәмзә кызы, 02.01.1951 – 10.03.2021.

65-5 – 68-8. “Бәлчег очы зиярәте”ндәге башказыклар.

66. Пякшев Мияссәр Каюм улы, 02.05.1933 – 09.01.1997.

Исса (Иссинский) районы

1. Верхняя Салмовка авылы, 07.07.2021.

Элек 2 мәчет, 1 мәдрәсә булган.

Хәзер авылда башка халык вәкилләре дә бар, урыслашып баралар, яшьләр юк, шәһәргә китәләр...

Сөйләшүләре мишәрчә-урысчарак ...

Якын тирәдә жиңел эшкәртелүчән таш карьерлары юк.

Зиярәтне алып барып күрсәтте – Бахметов Хәлил Исхак улы, 1955 елгы һәм Марат хәзрәт Сафиуллин, 1965 елгы.

Зиратларының иске өлешен агач һәм биек үлән баскан – чытырман; еланнар да бар, икән.

Биредә, кабер өстенә таяк рәвешендәге яшел тал-“башказыкны”, башын чүпрәк белән бәйләп, каплап куялар, яфрак ярып үсеп китмәсен өчен.

Марат хәзрәт, (Бикбаева Сания Исхак кызыннан (1934 елгы) алынган) 3 кулъязма китап фрагментларын, Мирасханә архивында саклау өчен, безнең кулыбызга тапшырды.

67. Габделжәлил бине Әхмәдҗан каберенә куелган таш, 1890* ел.

Үлчәмнәре: 16x28x75 см. N 53°53.689' E 044°40.496'

Алгы ягында (уйма язулы):

مرقد	мәркадь
عبد الجليل	Габделжәлил
ابن احمد جان	ибне Әхмәдҗан
قايكاييف	Капкаев

68. Гөлбостан Әлвакай кызы каберенә куелган таш, 1992 ел, 60 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

كل بوستان الوقای قزی	Гөлбостан Әлвакай кызы
۱۸۹۲ نچی یلده ینوآرده	1892 нче елда йәнварда
۶۰ یاشنده وفات	60 яшендә вафат
ایلدی روحنه دعا قیله سز	әйләде, рухына дога кыласыз

Үлчәмнәре: 11x33x70 см. N 53°53.756' E 044°40.487'

69. Мөхәммәдрәхим ... Ризван улы каберенә куелган таш, 191[6] ел.

Үлчәмнәре: 11x33x70 см.

Алгы ягында (уйма язулы):

[۱۹۱۶]	[1916]
محمد رحيم بينو... ريسوان اعلى	Мөхәммәдрәхим ... Ризван улы
انا لله وانا اليه راجعون	Иннә лилләһи иннә иләһи рәҗигун

70. Язулы ташъязмалар.

2. Кильмаевка (Шеркәвеч) авылы, 07.07.2021.

Бу авылга 300 еллар имеш, хәзер 17 кеше генә торып калган. Урыслашалар. Зиратларындагы горейф-гадәт мөселманча, яңа өлеше каралган. Иске өлешен керерлек булмаган чытырман, агач һәм үлән баскан. Зират аша яңгыр суы, язын кар суы ташкын булып ага. Борынгы каберлек урынында элекке гарәп ташъязмаларын табып булмады.

3. Плетневка авылы, 07.07.2021.

Халкы урыслаша, каз бәбкәләре һәм бер сыер юл кырында очрады. Зиратка алып барды Невлютов Марат абзый (1959 елгы), элек водител булып эшләгән. Имеш, элек, 1643 елга караган ташъязмалар булган, югалып беткәннәр. Аркылыга буйга кабат-кабат йөрөп чыктык, үскән үлән арасында ташлар күренмәде.

Каменский районы¹³

1. Кикин (Кыкын, Кыкын) авылы, 28.06.2022.

Кикин (Кыкын) авылы, Каменка районы, элек 4 мәчет булган. 1690 елда нигезләнгән, имеш. Жирләр стольник Кикиннарға бирелгән. Чыгышлары шушы төбәктән булган

¹³ Пенза өлкәсе авылларына барып кайтулардан соң барлыкка килгән кайбер сораулар, фикерләр һәм мәгълүматлар:

Бу яклардагы бер-берсенә охшаш һәм бер кеше кулы белән язылган бер типтагы йөзәрлэгән китабәләрне кайда ясатып бу якларга китергәннәр икән? Ул, билгесез оста тарафыннан эшләнелгән каберташларның соңгылары 1944 елга карыйдыр.

Пенза өлкәсендәге зират ташъязмалары 100 процент яхшы исәпкә алынды дип әйтеп булмый, чөнки, чытырман, күтәрелгән биек үлән арасыннан ядкярләрне табу өчен күп вакыт сарыф итү кирәк.

27.06.2022 – 11 сәгать юлда булдык. Маршрут: Казан-Кайбыч-Шыгырдан-Саранск-Мокшанск-Каменка. Водитель – Наиль абый.

10 көнгә кунакханә өчен – 18 000 сум акча түләнде. Аннары 6-7 июльдә Спасск шәһәрәндә тукталдык.

шәхесләрдән – язучы Муса Акъегет (1864-1923), Мөхәммәдзакир Ярулла углы Бигиев (1870-1902) һ. б.

Әлеге мәчетләре гажәеп матур, зур... Бик мул тормышта яшәмиләр, шифер башлы өй түбәләре еш очрый, бер исерек мужик та кибет кырында күренеп калды. Совет чорында кирпеч заводы эшләгән, шул сәбәпле таштан салынган бизәкле йортлар да күренә.

Ильдус хәзрәт Шамил улы Такташев (1985 елгы), зиярәтне күрсәтеп йөреде. Уфада дини белем алган, азан әйтүләре бик матур яңгырый. Алты авылда да сөйләшүләре аерыла. “Багам, йырладым, тегел, оглы, ... дип сөйләшәләр... Эстәрлетамак мишәрләренә сөйләшенә охшаш.

Шамил абый Заһид углы Канеев, 1957 елгы, зираттагы гарәп язулы кабер ташларын күрсәтеп йөреде (төзүче булып эшләгән).

Мәчеттәге апалар бик яхшы каршы алып сый-хөрмәт күрсәттеләр.

Гармунчы: Баткаев **Абделкадир** бине Лотфулла бине Абдрахман бине Хөснәддин бине Ает бине Узин (Кушаматлары – Ает), 1958 нче елгы. Нәселләре барысы да гармунда уйный, йырлый ... “Шабай очы”нда яшиләр (аучы булган), шаяртып аны “кодировать итүче” дип атап йөрәтәләр.

Кабер өстенә башказык куялар, чүпрәк бәйләү юк. Яңа эпитафияләрдә портрет ясау күзәтелә. Берничә ташта Еникеев, Нагаев фамилияләре күренеп калды. Имеш, әүвәлгерәк, авыл төзелә башлаган вакытларында, зират мукшы-мөселманнарныкы булган.

Бу якларда жиңел киселүчән таш карьерлар булмау сәбәпле ташлар чит яклардан китерелеп куелгандыр. Кайбер элекке каберләр өстенә урындагы (гранитка охшаш) йомры кыргый “кайрак” ташлар урнаштырылган, язучылары юк. Тамга кую биредә күренми.

71. Йосыф Сөләйман угылы каберенә куелган таш, 1854 ел, февраль аенда вафат.

Алгы ягында (калку язулы):

تاریخ منکده سکز یوز ایلی تورتیچ یلده فؤالدہ یوسف سلیمان اوغلی
دونیادین اوت [د] ی اللہ رحمت قلسون

Арткы ягында (калку язулы):

.... قَلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

Үлчәмнәре: 20x23x86 см.

N 53° 08.504'

E 043° 46. 008'

72. Габделкәрим¹⁴ (падишаһ хезмәтендә булган шәхес) каберенә куелган таш, 1875 ел, 80 яшендә “фәүт әйләде”. Ян кырларында кәкре кылыч һәм йолдыз рәсеме ясалган.

Алгы ягында (калку язулы):

كل شی الا و... عبد الکریم ... مغفرت ایتکل انی مرقد ... پادشاه اس عنی
۱۸۷۵

Алгы ягында (калку язулы):

سکسان یاشنده فوت ایلدی

Үлчәмнәре: 11x48x74 см. N 53° 08.419' E 043° 45. 961'

73. Хәдичә Ибраһим кызы, “Сынбай” хажи Мортаза хатыны каберенә куелган таш, 1880 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

هذا مرقد المرحومة حدیجة ابراهیم قزی سنباى حاجی مرتضى خاتونی
وفات ۱۸۸۰ نجی یلده رمضان شریفده رحمت الله علیهم رحمة واسعة

Үлчәмнәре: 14x36x83 см. N 53° 08.533' E 043° 45. 981'

74. Гобәйдә Сәгъдеддин кызы, Маматов Галимбик хәляле каберенә куелган таш, 1884 ел, 40 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول الله * هذا صاحب مر [قد] عبیده سعد الدين قزی
ماماطوف علم بیك حیلالی دار البقایه كو [جدی] ۱۸۸۴ نجی [یلدا] ۱۰
نجی دیکابر ۴۰ یاشنده

Уң ягында (уйма язулы):

یا وقفاً بقبری متفکر فی امری * بالامسی كنت مثلك [غدا تصیر مثلی]

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من [ریاض الجنة]

¹⁴ Закир һәм Муса Бигиевларның бабасы буладыр.

Үлчәмнәре: 14x30x75 см. N 53° 08.536' E 043° 45. 994'

75. Хәсән “Шаркай” мулла [Мөхәммәдшәриф] углы Патеев каберенә куелган таш, 1892 ел, 70 яшендә вафат. Ташның өч ягында язулары бар.

Үлчәмнәре: 8x27x47 см. N 53° 08.460' E 043° 46. 015'

76. Биби Хәнифә (“Кушил”) Сәгъдеддин мулла кызы, (Чырлы) Габдел... хәляле каберенә куелган таш, 1894 ел, 20 нче июнь, 37 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول الله * هذا مرقد چرلو عبد [الله] حيلالى [جينك] بى
حنيفه قوشيل سعد الدين ملا قزى دار البقايه رحلت ايلدى ۱۸۹۴ يلدە ۲
نجى ايون ۳۷ ياشندا * انا لله و انا اليه راجعون

Уң ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة * لا يغير ... نوب الا الله عفور
ال...

Үлчәмнәре: 17x40x80 см. N 53° 08.504' E 043° 46. 008'

77. Сәлимә бинте Йосыф, Мөхәммәдшәриф мулла хәляле каберенә куелган таш, [1894] ел, 63 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

كيكن * الله جلال محمد رسول الله * سليمه بنت يوسف محمد شريف ملا حيلالى
دار البقايه رحلت ايلدى [۱۸۹۴] يل ۵ نجى اوقتبرا ۶۳ ياشنده يا الله

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 8x27x47 см. N 53° 08.460' E 043° 46. 015'

78. Кикин авылы **Галимбик** Салих углы Маматов каберенә куелган таш, 1895 ел.

“Бина кылды углы Әхмәджан Маматов”

Алгы ягында (уйма язулы):

اللَّهُمَّ نوره قبره * پینزا ولایتی کیکن اولینک علیم بیک صالح اوغلی
ماماطف [وفات] ۹۶ یاشنده ۱۸۹۵ نجی یلده رمضان شریف ننک ۱۵
نجی یومنده * بنا قلدی اوغلی احمد جان ماماطف

Үлчәмнәре: 16x24x113 см. N 53° 08.530' E 043° 45. 985'

79. Мөхәммәдшәриф (имам) Нигъмәтулла углы Баитов (Патеев) каберенә куелган таш, 1895 ел, 68 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

کیکن * الله ﷺ هذا صاحب مرقد ایمام ملا محمد شریف نعمة الله بایتواف
اوغلی داربقایه کوجدی ۱۸۹۵ یل ۱ نجی غنوار ۶۸ یاشی

Уң ягында (уйма язулы):

قبرمنی کوران دین قارداشی لاردن اوتتمن روحما ...

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 18x27x47 см. N 53° 08.460' E 043° 46. 015'

80. “Адай” (кушамат) Салих бине Хәбибулла Баткаев каберенә куелган таш, 1907 ел, 67 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول الله * هذا صاحب مرقد ادای سالیح بن حبیب الله
باطقایف دارالبقایه رحلت ایلادی ۱۹۰۷ نجی سنده ۸ نجی فورال ۶۷
یاشنده * اللهم اجعل قبره روضت ریاض الجنة

Сул ягында (уйма язулы):

یا وقفاً بقبری متفکر فی امری * [بالامسی كنت مثلك غدا تصیر مثلی]

...

Үлчөмнөрө: 16x40x74 см. N 53° 08.419' E 043° 45. 961'

81. Әүлия каберенә куелган кыргыз таш.

Әүөлгө язулары юк, кабер өстенә янартылган гранит таш куелган, чарлагына чүпрөк-чапрак бәйләп куелган.

N 53° 08.504' E 043° 46. 008'

82. Хәсән “Шаркай” мулла углы Патеев каберенә куелган таш, 1861-1931.

Алгы ягында (уйма язулы):

مرحوم حسن شارقای ملا اوغلی [... بوی وی] پاتیف وفات بولدی
۱۹۳۱ یلده ۱۰ نچی مارتده ۷۰ یاشنده * قیقن ایلی

Уң ягында (уйма язулы):

الله نك رحمتده بولسن امين

83. “Юан” Әхмәд Алимбик улы Маматов каберенә куелган таш, 1871-1926.

84. Хәкимжан “Әйши” Әминкай углы Баткаев каберенә куелган таш, 1877-1945.

85. Абдулла Мөхәммәдәмин углы Патеев каберенә куелган таш, 1924-1966.

86. Сабира Әхмәджан кызы Ярмиева каберенә куелган таш, 1905-1973.

Алгы ягында (уйма язулы):

مارخوما يارمییوا سابیرا اخمت جان قزی [ئیچه] وافات بولدی 1973 یلدا
15 فیورالدا * ئیستالك قارامیشف شامیلده ن

87. Мәликә Габделхәким кызы Баткаева каберенә куелган таш, 1885-1973.

88. Сабира Габдрәхим кызы Каниева каберенә куелган таш, 1887-1977.

Муллалар исемлеге

1.(Кушил) Сәгъдедин мулла – Кикин авылы ташъязмасыннан алынды.

2. Мөхәммәдшәриф (имам мулла) Нигъмәтулла углы Баитов (Патеев) каберенә куелган таш, 1895 ел, 68 яшендә вафат. “Шаркай мулла (Мөхәммәдшәриф-?) Патеев”

Кушаматлар

1. “Шаркай”	4. “Чырлы”
2. “Күшил”	5. “Адай
3. “Ает”	6. “Сынбай хажі”

7. “Шаркай мулла”	10. “Кушым”
8. “Алюка”	11. “Зэйню”
9. “Хабуш”	

2. Кобылкин авылы, 01.07.2022.

Руслан хэзрэт (1 нче мәчеттә имам) Хәмзә углы Тинчурин, 1979 елгы. Казанда дини белем алган.

Аның сүзләреннән: “Кевдо-Мельситово элек татар авылы булган, күбесе урыслашкан, чукынган. Православ кладбищеларының кырында татар зираты урнашкан һәм анда гарәб язучы ташъязмалары да бар”, имеш.

89. Морза Надыйршаһ морза Гаделшаһ углы (Бариев) каберенә куелган таш, 95 яшендә 1820 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язучы):

الله * محمد * هر جان اولر * مرضا نادر شا مرضا عدالشا اوغلى وفات
 ۱۸۲۰ نجى يىلدا يوز ياشدا * زؤجسى [امينا] ۹۵ ياشندا * كوراندين
 قارداشلار خىر دعا قيل

Уң ягында (уйма язучы): **باريف** (Бариев)

Сул ягында (уйма язучы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 16x36x75 см.

90. Имам хатыйб Сәйфулла хэзрэт имам Әмир хэзрэт углы каберенә куелган таш, 52 яшендә 1852 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язучы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * مرحوم المغفور امام حطيب سيفو الله
 حضرت ايمام امير حضرت اوغلى دار الفنادان دار البقايه رحلات ايلدى
 ۱۸۵۲ نجى يىلدا سنتبرانن ۲۰ نجى يؤمندا ياشى ۵۲ رحموالله عليه و
 سلم الله غفور

Сул ягында (уйма язучы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 15x36x90 см.

91. Ягъкуб “Жиде” углы каберенә куелган таш, 70 яшендә 1861 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله ﷻ هذا صاحب مرقد * يعقوب جیدی اوغلی دار البقایه رحلت ایلدی
۲۵ نجی نیابر ۱۸۶۱ نجی یلدا ۷۰ یاشنده * حکم الله قبرمنی
کورانلاردان ارجو دعا خیری

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 15x36x75 см.

92. Хәбибжәмал “Бикеч” Нигъмәтулла кызы, “Исте” Габделгазиз хәляле каберенә куелган таш, 40 яшендә 1864 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا مرقد حبيب جمال بيكيوج نعمة الله قزی ایستی عبد العزيز
حیلالی دار البقایه رحلت ایلدی ۱۸۶۴ نجی یل ۲۷ سنتبرا ۴۰ یاشی

Уң ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 15x25x55 см. N 53° 11.235' E 043° 45.249'

93. Искәндәр Рәжәб углы каберенә куелган таш, 68 яшендә 1864 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا مرقد اسکندار ارجب اوغلی دار البقایه رحلت ایلدی
۱۸۶۴ نجی یل ۱۶ نجی ایون ۶۸ یاشندا * له الملك له الحكم انا لله و
انا اليه راجعون الله غفور رحيم

Уң ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 15x35x85 см.

94. “Габдерша” Хөснәддин Сәйфәддин углы каберенә куелган таш, 33 яшендә 1878 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * مرحوم عبدرشا حسن الدين سيفالدين
اوغلى وافت ۱۸۷۸ نجى يىلدا ۱۱ نجى يانوار ۳۳ ياشندا * كورانلاردان
اوتمن حير دعا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك و له الحكم انا الله غفور

Үлчәмнәре: 12x35x75 см.

95. Йахья-бай Гаит углы каберенә куелган таш, 95 яшендә 1879 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله ﷺ هذا صاحب مرقد ياحيباى عيط اوغلى دار البقايه رحلت ايلدى
۱۸۷۹ نجى يل ۶ نجى سنتبردا ۹۵ ياشندا * يا غفار

Үлчәмнәре: 15x35x65 см.

96. Сәйфәддин Габделхалик углы каберенә куелган таш, 43 яшендә 1880 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * مرحوم سيف الدين عبد الحالىق اوغلى
وافت ۱۸۸۰ نجى يىلدا ۱۱ نجى فؤرال ۴۳ ياشندا * كورانلاردين حير دعا
اوتمن

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا الله و انا اليه راجيعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 16x35x75 см.

97. Мөхүбжәмал Габделгазиз хатыны 1880 елда егерме [2...] яшендә вафат.

Үлчәмнәре: 16x35x65 см.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * [مرحومه] محبوب جمال...، [عبد
العزیز حاتنی] وفات ۱۸۸۰ نجی یلدا ۲۸ نوایبر ... ۲ یاشندا * کوران
دین قارداشلار حیر دعاقل

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

98. Биби Мәлихан Габделмәлик кызы, “Терәр” Жәмәли хатыны каберенә куелган таш, 1882 елда вафат.

Алгы ягында (калку язулы, “Аятел Көрсі”).

Уң ягында (калку язулы):

اذا آشتد الامور فستعينو بالقبور

Сул ягында (калку язулы):

بو قبر عبد المالك قزى مرحوم [ه] بيبي مليحان ترر جمالى حاطنى
مرحوم بولدى ۱۸۸۲ یلدا

Үлчәмнәре: 15x45x85 см.

99. Гөлбәхәр Малик мулла кызы, Хәбибулла хәляле каберенә куелган таш,
1882 елда вафат.

Уң ягында (уйма язулы):

مرقد هذا المرحومة كل بحر مالك ملا قزى حبيب الله حاتونى دارالبقعه
رحلت ايلدى ۱۸۸۲ نجى روميه يئنده

Уң ягында (уйма язулы):

له ملك ينادى كل يوم

Сул ягында (уйма язулы):

لد و للهوة نبوا للخراب

Үлчәмнәре: 15x35x65 см.

100. Мулла Мөхәrrәм Габдеррахман углы каберенә куелган таш, 72 яшендә
1882 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

ﷺ الله محمد رسول صاحب مرقد ملا محرم عبد الرحمن اوغلى دار البقايه
رحلت ايلدى ۱۸۸۲ يل ۱۵ نجى غنوار ۷۲ ياشنده الحكم لله

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 12x35x70 см.

101. Рәхмәтулла “Мәнжык” углы каберенә куелган таш, 80 яшендә 1883 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * مرحوم رحمتو الله منجق اوغلى
[امر الله] وافت ۱۸۸۳ نجى يلدا ۵ نجى مايدا ياشى ۸۰ ياشندا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون

Үлчәмнәре: 15x35x70 см.

102. Габдессәлям Габделхәер углы каберенә куелган таш, 84 яшендә 1884 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * مرحوم عبد السلام عبد الحير
اوغلى وافت ۱۸۸۴ نجى يلدا غينوارنن ۱۶ نجى كنى ۸۴ ياشندا *
قبرمنى كوران دين قارداشلار روحما دعا قل

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون * الله غفور الرحيم الكريم

Үлчәмнәре: 15x35x70 см.

103. Газизә Гу... кызы, “Мәжид” Гайнеддин хатыны каберенә куелган таш, 35 яшендә 1885 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

مرحومه مجيد عين الدين [حياللى] عزيزه غور... قزى وافت ۱۸۸۵
نجى يلدا ۱۵ نجى نيبرا ۳۵ ياشندا

Уң ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون

Үлчәмнәре: 15x35x70 см.

104. “Нараста” Габделхалик бине Салих каберенә куелган таш, 65 яшендә
1886 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * مرحوم ناراصطا عبد الحالىق بن
صالح وافت ۱۸۸۶ نجى يلدا ۲۷ نجى سنتبر باشى ۶۵ * كورانلاردان
اوتتمن حير دعا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون * الله غفور الرحيم

Үлчәмнәре: 15x35x75 см.

105. Гөлбидә Бәдамша кызы, “Ялушы” Хәбибулла хатыны каберенә
куелган таш, 55 яшендә 1886 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

[مرحومه] [يالوشى] حبيبو الله حىلالى كلبيدا بادامشا قزى وافت ۱۸۸۶
نجى يلدا ۶ نجى ايون ۵۵ ياشندا

Уң ягында (уйма язулы):

انا اليه راجيعون

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم

Үлчәмнәре: 12x35x70 см.

106. “Ялушы” Сэгъеддин бине Хэбибулла каберенэ куелган таш, 32 яшендә 1886 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * مرحوم يالوشى سعد الدين بن
خبیبو الله وافت ۱۸۸۶ نجى يلدا اوقتبرنن ۱۶ نجى كونى ۳۲ ياشندا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون * الله غفور الرحيم

Үлчәмнәре: 13x35x80 см.

107. Мулла Салих Габделвәһһаб углы каберенэ куелган таш, 77 яшендә 1887 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا المرقد ايمام حاطيب نقشى بندا مرحوم المغفور ملا
صالح حضرت عبد الوهاب اوغلى دار الفنادان دار البقايه رحلت ايلى
۱۸۸۷ نجى يلدا ۲۰ نجى اوغضت ۷۷ ياشندا حكم الله

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك و له الحكم الله غفور

Үлчәмнәре: 14x35x70 см.

108. “Нараста” Габделхалик бине Салих каберенэ куелган таш, 65 яшендә 1886 елда вафат.

Үлчәмнәре: 15x35x65 см.

109. Гөлбидә бинте Бәхтияр, “Куку” Габделмәжид хатыны каберенэ куелган таш, 83 яшендә 1887 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * قوقو عبد المجيد حيلالى كلبيده
بنت باختيار وافت ۱۸۸۷ نجى يلدا غنوارنن ۱۲ نجى يؤمندا ۸۳ ياشندا
* كورانلاردان اوتمن حير دعا قيل *

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك و له الحكم الله غفور

Үлчәмнәре: 12x35x70 см.

110. Мөхәммәдрәхим Тимергали углы каберенә куелган таш, 65 яшендә
1890 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا المرقد هذا مرحوم محمد رحيم تيمر على اوغلى وفات
١٨٩٠ نجى يل ينؤار نك ١٠ نجى يومندا ٦٥ ياشندا * له الملك * انا
لله و انا اليه راجيعون

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 15x35x65 см.

111. “Ялушы” Хәбибулла Янморза углы каберенә куелган таш, 70 яшендә
1890 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

مرحوم يالوشى حبيبو الله يانمرضه اوغلى وافت ١٨٩٠ نجى يلدا ١٠
نجى آپريل ٧٠ ياشندا

Уң ягында (уйма язулы): له الملك له الحكم الله

Сул ягында (уйма язулы): و انا اليه راجيعون

Үлчәмнәре: 12x35x70 см.

112. [Гөлемхан] Әюб хәжи кызы, “Ширай” Фәтхулла хатыны каберенә
куелган таш, 50 яшендә 1891 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * مرحومه ايوب حاجى قزى
كلمحان شيراي فتحو الله حيلالى وافت ۱۸۹۱ نجى يلدا غنوارنن ۲۱
نجى يؤمندا ۵۰ ياشى

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفو [الرحيم]

Үлчәмнәре: 15x35x75 см.

113. Хәдичә бинте Габделхалик, “Әмин” Габделжәббар хатыны каберенә куелган таш, 53 яшендә 1892 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * مرحومه امين عبد الجبار
حاتونى حديجه بنت عبد الحليق وافت ۱۸۹۲ نجى يلدا ۱۲ نجى ايولدا
ياشى * كورانلاردان اوتتمن حير دعا قيل

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفو الرحيم

Үлчәмнәре: 16x35x75 см.

114. Сәгыйдә Габделвахид кызы, “Рамазан” Мөхәммәдбакый хатыны каберенә куелган таш, 60 яшендә 1892 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * مرحومه رمضان محمد باقى حاتنى
سعيدة عبد الواحد قزى وافت ۱۸۹۲ نجى يلدا نيبرانن ۲۸ نجى يؤمندا
۶۰ ياشندا * كورانلاردين اوتتمن حير دعا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون

Үлчәмнәре: 11x35x75 см.

115. Фатыйма Сәидбоғдал кызы, “Йәхи” Габделвахид хатыны каберенә куелган таш, 1893 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

مرحومه يحيى عبد الواحد حلالى فاطمه سيد بغدال قزى وافت
۱۸۹۳ نجى يلىدا ۶ نجى سنتبر [...] ياشندا

Үлчәмнәре: 12x40x45 см.

116. Мөхәммәджан Салих углы Тинчурин каберенә куелган таш, 63 яшендә 1893 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول * هذا صاحب مرقد تينچورين محمد جان صالح
اوغلى دار البقايه رحلت ايلدى ۱۸۹۳ نجى سنده ۲۰ نجى اوقتبرا ۶۳
ياشى * انا لله و انا اليه راجعون

Уң ягында (уйма язулы):

يَا وَقفاً بقبرى متفكرًا فى امرى * انا بالامسى ارجو دعأ حيرى

Үлчәмнәре: 15x35x70 см.

117. Хәснижәмал Әхмәд кызы, Әбүзәр хәляле каберенә куелган таш, 64 яшендә 1894 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول * هذا صاحب مرقد حسنى جمال احمر قزى
ابوذار حايلى دار البقايه رحلت ايلدى ۱۸۹۴ يل ۲ نجى فورال ۶۴ ياشندا
* يا غفور

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة * يا عزيز

118. “Карабай” Әхмәджан Габделмәжид углы каберенә куелган таш, 32 яшендә 1894 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول * هذا صاحب مرقد قرابای احمد جان عبد المجيد
اوغلى وفات ۱۸۹۴ نجى يىلدا ۱۰ مارط ۳۲ ياشدا * يا وقفاً بقبرى
متفكرًا فى امرى * انا بالامسى كنت مثلك تو ...تى موتى

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 15x35x65 см.

119. Биби Зөләйха Салих кызы, “Бики” ...-Гәрәй хатыны каберенә куелган таш, 75 яшендә 1894 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

مرحومه بيكى ...كارى حىلالى [ز]ايحه صالح قزى وافت ۱۸۹۴
[نجى] يىلدا ۱۵ نجى غنوار ۷۵ ياشندا

Үлчәмнәре: 15x35x65 см.

120. Мөхәммәдшаһ Йомагол углы каберенә куелган таш, 33 яшендә 1896 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * مرحوم محمد شا يماغل اوغلى
وفات ۱۸۹۶ نجى يىلدا ماى نن ۵ نجى يومندا ۳۳ ياشندا * كوران دين
قرداشلاردان اوتتمن حير دعا

Сул ягында (уйма язулы): له الملك له الحكم انا لله و انا الله غفر...

Үлчәмнәре: 12x35x70 см.

121. Мулла Габденнасыр мулла Мөхәһррәм углы каберенә куелган таш, 38 яшендә 1896 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر ملا عبد الناصير ملا محرّم اوغلى دار البقايه
رحلت ۱۸۹۶ نجى يلدە ۱۴ نجى فؤرال ۳۸ ياشندا حكم الله * قبرمنى
كوران قارداشلار خير دعا رحما قيلنك

Сул ягында (уйма язулы): له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون

Үлчәмнәре: 11x35x80 см.

122. Габделхалик ... углы каберенә куелган таш, 85 яшендә 1897 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * مرحوم عبدالحاليق ... اوغلى
وافات ۱۸۹۷ نجى يلدا برنجى اپريل دا ياشى ۸۵ دا * كوران قردشلردين
[اوتتمن] خير دعا

Сул ягында (уйма язулы): له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون

Үлчәмнәре: 16x35x65 см.

123. Фатыйма Габделмәннан кызы, “Зурагай” ...и...ддин хатыны каберенә куелган таш, 40 яшендә 1898 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحومه ضوراغاي
...ى...د الدين حيلالى فاطيما عبد المنان قزى وفات ۱۸۹۸ نجى يلدا
ينوارنن ۱۵ نجى يؤمندا ۴۰ ياشندا * كورانلار دان خير دعا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 15x35x65 см.

125. “Телсез” Галимбик “Нәстә” Салих углы каберенә куелган таш, 64 яшендә 1898 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر تلسز علمبيک نستا صالح اوغلى وفات
۱۸۹۸ نجى يلدا ۲۵ نجى اوغضت ۴۵ ياشندا ...

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 16x35x70 см.

126. “Сайу” Мөхиддин Салих углы Тинчурин каберенә куелган таш, 58 яшендә 1898 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول هذا صاحب مرقد سايو محيد الدين صالح اوغلى تين
چورن دار البقايه رحلت ايلدى ۱۸۹۸ نجى سنه ۲۰ غنواردا ۵۸ ياشنده
حكم اله انا لله و انا اليه راجيعون

Уң ягында (уйма язулы):

يَا وَقَفًا بقبرى متفكرًا فى امرى * انا بالامسى ارجو د عأ حيرى

Үлчәмнәре: 16x35x70 см.

127. Имам хатыйб дамулла [Сәйфеддин] хәзрәт бине мулла Фәтхулла каберенә куелган таш, 62 яшендә 1899 елда вафат. Үлчәмнәре: 16x35x65 см.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * جلال محمد رسول * ايمام حاطيب داملا سيفد الدين حضرت بن
ملا فتح الله ابو ذارف نقشى بنداطريق دا[[الفنادان دار البقايه رحلت
ايلدى ۱۸۹۹ يل ۱۵ نجى نيابرا ياشى ۶۲

127-1. Рәдифә Мостафа кызы, Габдессәлям хатыны каберенә куелган таш, 1899* елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحومه عبد السلام
حیلالی رذیفه مصطافی قزی وفات ..... ۱۸ نجی یلدا فؤرانن ۱۵ نجی
یومندا * قبرمنی کوران دین قارداشلار حیر دعا قیل

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور

Үлчәмнәре: 16x35x65 см.

128. Хөбәйбә Бәхтияр кызы, “Кузай” Габдеррәхим хатыны каберенә куелган таш, 72 яшендә 1907 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحوم [قوضای]
عبد رحيم حاتونى حبيبہ باختيار قزی وافت [۱۹۰۷] نجی یلدا ۱۰ یانوار
یاشى ۷۲

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون

Үлчәмнәре: 16x35x70 см.

129. Гайнеддин Габделкәрим углы каберенә куелган таш, 63 яшендә 1900 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحوم عیند الدين
عبد الکریم اوغلی وفات ۱۹۰۰ نجی یلدا ۱۶ نجی دیکابر ۶۳ یاشندا *
کورانلار دان حیر دعا اوتمن قیل

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا الله غفور

Үлчәмнәре: 11x35x75 см.

130. Газизә Хужахмәд кызы, “Әмир” Хөсәен хатыны каберенә куелган таш, 29 нчы яшендә 1901 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول هذا صاحب مرقد عزيزه حوجه احمد قزى امير حسين
حلالى دار البقايه رحلت ايلدى ۱۹۰۱ نجى سنده ۱۰ نجى اوقتبر ۲۹
نجى ياشنده انا لله و انا اليه رجيعون

Уң ягында (уйма язулы):

يَا وَقْفًا بقبرى متفكرًا فى امرى * انا بالامسى ارجو د عأ حيرى

Үлчәмнәре: 16x35x70 см.

131. “Нәстә” Габделгаләм Салих углы каберенә куелган таш, 73 яшендә 1901 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * نستہ عبد العالم
صالح اوغلى وافات ۱۹۰۱ نجى يلدہ سنتبر ۱۰ يؤمندا ۷۳ ياشندا *
كوران قردشلىر اوتتمن حيردعا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 16x35x70 см.

132. Шәһидә [“Орхия”] Фәтхулла кызы каберенә куелган таш, 50 яшендә 1902 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحومه شهيدہ
[ارحيہ] فتحو الله [قزى] وفات ۱۹۰۲ نجى يلدا سنتبر ۱۵ نجى
يومندا ۵۰ ياشندا * كوران دين قرداشلىردن اوتتمن حيردعا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 16x35x75 см.

133. Хануши Тимербулат кызы, “Абуй” Габделгазиз хатыны каберенә куелган таш, 65 яшендә 1902 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحومه حانوشى
تيمربولات قزى أبوى عبد العزيز حيلالى دار الفنادان دار البقايه كوجندى
۱۹۰۲ نجى يلدا ۲۰ نجى سنتبرا ياشى ۶۵

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور

Үлчәмнәре: 12x35x75 см.

134. Хәмидә Габдулла кызы, Гайнеддин Габделкәрим углының хәляле каберенә куелган таш, 63 яшендә 1902 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر عيند الدين عبد الكبير او علينكى حيلالى
حميده عبد الله قزى وفات ۱۹۰۲ نجى مارط ۶۳ ياشنده

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك انا لله و انا اليه راجعون

Үлчәмнәре: 12x35x75 см.

135. “Йомбай” Фәтхулла Хәбибулла углы каберенә куелган таш, 67 яшендә 1903 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحوم يمباى فتحو
الله بن حبيبو الله وافات ۱۹۰۳ نجى يلدا ۲۰ نجى آپريل ۶۷ ياشندا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون

Үлчәмнәре: 16x35x70 см.

136. Абыстай Хәמידә мулла Мөхәммәд кызы, Салих хәзрәт хатыны каберенә куелган таш, 1904 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحومه صالح
حضرت حيلالى ابصطاي حميده ملا محمد قزى وفات ۱۹۰۴ نجى يلدا مارط
نن ۲۱ نجى يؤمندا * قبرمنى كوران دين قرداشلردان حير دعا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 16x35x75 см.

137. Мөхәммәдгали Габделхалик углы Кыдраков каберенә куелган таш, 67 яшендә 1904 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحوم قدراقوف محمد
على عبد الحالىق اوغلى وافات ۱۹۰۴ نجى يلدا نيبرانن ۱۶ نجى يومندا
ياشى ۶۷ * كورانلاردان اوتمن حير دعا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 15x35x75 см.

138. Халимза Ибраһим кызы “Әмин” [Сәйфулла¹⁵] хатыны каберенә куелган таш, 55 яшендә 1904 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحومه حاليما
امين [سيفو] الله حاتونى ايبراهيم قزى وافت ۱۹۰۴ نجى يلدا ۱۵ آؤغضت
۵۵ ياشندا * كورا [نلاردان] اوتتمن حير دعا قيل

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا ....

Үлчәмнәре: 11x35x75 см.

139. ... Салих кызы каберенә куелган таш, 62 яшендә 1905 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

هذا مرقد المرحوم المغفور ... [صاليح] قزى دار البقاعه رحلت ايلدى
۱۹۰۵ نجى يلدە التمش [ايكى] ياشنده

له ملك ينادى كل يوم

Сул ягында (уйма язулы):

لدو والموت ابنو للخراب

Уң ягында (уйма язулы):

Үлчәмнәре: 16x35x65 см.

140. Хәбибжәмал Бимай кызы, “Нәстә” Габделгаләм хатыны каберенә куелган таш, 78 яшендә 1906 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * نستہ عبد العلم
حیلالی حبیب جمال بیمای قزى وافت ۰۱۹۰۶ نجى يلدا ۱۰ نجى غنوارده
ياشى ۷۸ كورانلاردين اوتتمن حير دعا قيل *

Сул ягында (уйма язулы):

¹⁵ Бәлки, “Гайфулла”дыр?

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 14x35x70 см.

141. Гөлстан Хәбиулла кызы, Әбү Бәкер хатыны каберенә куелган таш, 75 яшендә 1906 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحومه كل استان
حبيب الله قزى وافت ابو بكر حاتتى ۱۹۰۶ نجى ۲۱ نجى ماى ۷۵ ياشندا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون

Үлчәмнәре: 17x35x65 см.

142. ... каберенә куелган таш (фрагмент), 70 яшендә 1906 елда вафат. Ташның ике ягында да язулары бар.

Үлчәмнәре: 15x25x30 см.

143. Зәйнеддин Габделмәлик углы каберенә куелган таш, 68 яшендә 1906 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحوم زين الدين
عبد المايك اوغلى وافت ۱۹۰۶ نجى يلدا ۲ نجى ايولدا ياشى ۶۸ *
كورانلاردان اوتمن حير دعا *

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 16x35x70 см.

144. “Мана” Габделгазиз Габд... углы каберенә куелган таш, 76 яшендә 1907 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحوم مانا عبد
العزيز بن عبد ... اوغلى وفات ۱۹۰۷ نجى يلدە نييرننى ۵ نجى يۇمندا
ياشى ۷۶ * كوران قرداشلردان اوتتمن دعا

Уң ягында (уйма язулы):

۱۶ نجى محرم ۱۶ نجى فؤرال

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون

Үлчәмнәре: 13x35x75 см.

145. Гобәйдә “Бәтан” Салих мулла кызы, “Әлшә” Нигъмәтулла хәляле каберенә куелган таш, 67 яшендә 1907 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * عبیده بتان صالح
ملا قزى الشه نعمت الله حيلالى دار البقايه كوجدى ۱۹۰۷ نجى يل ۱۲
ماى ۶۷ ياشندا

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 16x35x65 см.

146. ... Акжигитов каберенә куелган таш, 1907 елда, 80 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * ... اقجيكييتو]ف
وافت] ۱۹۰۷ نجى يلدا [۸۵] ياشنده ۶ نجى فيورالدا * كورانلردان
اوتتمن حير دعا قيل

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 16x35x75 см.

147. Фазлулла “Рәфыйк” Шәмседдин углы каберенә куелган таш, 34

яшендә 1908 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحوم فضلوا الله
رافيق شمس الدين اوغلى وافات ۱۹۰۸ نجى يىدا دىكابرنن ۱۰ نجى
كوننى ۳۴ ياشندا * اوتمن حير دعا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور

Үлчәмнәре: 16x35x70 см.

148. Хәдичә Габделхәмид кызы, “Абыкай” Сәйфеддин хатыны каберенә

куелган таш, 76 яшендә 1909 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحومه آبقای سيفد
الدين حىلالى حديجه عبد الحميد قزى وفات ۱۹۰۹ نجى يىدا سنتبرانن
۱۲ نجى يؤمندا ۷۶ ياشندا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون

Үлчәмнәре: 16x35x70 см.

148-1. Кемнең каберенә куелганы билгесез таш. “1909 елда ноябрьнең 22 нче йәүм (көнәндә), 70 дә вафат”.

Алгы ягында (уйма язулы):

... ۱۹۰۶ نجى يىدا نيبرانن ۲۲ نجى يؤم ۷۰ دا

Үлчәмнәре: 14x35x35 см.

149. Әбүзәр Салих углы каберенә куелган таш, 1909 елда, ... яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله ﷻ * هذا صاحب مرقد ابوذر صالح اوغلى [دار البقايه] رحلت
[ايلدى] ۱۹۰۹ [نجى يلدە ۱۰] نجى ياشى ...

Уң ягында (уйма язулы):

لا يغيرُ الذنوب الا الله رحيم عزيز

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة يا غفور

Үлчәмнәре: 16x35x70 см.

150. ... Рамазан кызы, Шәмседдин хатыны каберенә куелган таш, 62¹⁶

яшендә 1909 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحومه ...
[رمضان قزى] ... [شمسد الدين حاتنى] وفات [۱۹۰۹ نجى يل] ۲۷
ماى [۹۲] ياشندا * كوران قبرمنى دين قارداشلار دعا قيل

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 16x35x70 см.

151. Биби Гайшә Әсәдулла кызы, “Хәмали” Хәсән хатыны каберенә куелган таш, 18 яшендә 1910 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

¹⁶ Бәлки, 92 яшендә вафат булгандыр?

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحومه بى عايشه
اسدوالله قزى جمالى حسن حىلالى وافت ۱۹۱۰ نجى يىلدا ۲۵ نجى
[سنتبرا] ياشى ۱۸

Сул ягында (уйма язулы):

كوران دين قارداشلار عيبرت آلب روحما دعا قيل

Үлчәмнәре: 16x35x65 см.

152. Заргөл “Куртан” Фәтхулла кызы каберенә куелган таш, 1910 елда, 25
нче апрель, 18 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله ﷺ محمد رسول * صاحب مرقد ضار كول قورتان فتحو الله قزى
وافات الدى ۱۹۱۰ يىلدا ۶۵ نجى اپريل ده ياشى ۱۸ نجى

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة يا غفور

Үлчәмнәре: 12x35x75 см.

153. Сөн[г]атулла “Йахйя” Габделгазиз углы каберенә куелган таш, 67
яшендә 1911 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحوم سنتو الله
يحييا عبد العزيز اوغلى وفات ۱۹۱۱ نجى يىلدا ۱۷ ايون ۶۷ ياشندا *
قبرمنى كورانلار رحيم دعا قيل لله

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور [رحيم]

Үлчәмнәре: 16x35x75 см.

154. “Мәстык” Йосыф Мөхәммәд углы каберенә куелган таш, 80 яшендә 1911 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحوم يوسف محمد
اوغلى وافت ۱۹۱۱ نجى يلدا ... ۲۰ نجى غنوارده ياشى ۸۰ *
كورانلاردان اوتمن حير دعا

Уң ягында (уйма язулы): **مستق**

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 16x35x70 см.

155. Фатыйма “Уразай” Фәтхулла кызы, “Богдал” Габделгазиз хатыны каберенә куелган таш, 48 яшендә 1912 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

هذا صاحب مرقد فاطمه اوراضى فتحو الله قزى بغدال عبد العزيز
حيلالى وافت ۱۹۱۲ يلدا ۵ نجى نيابر ۴۸ ياشنده * اوقغانلار حير دعا
قىل

Сул ягында (уйма язулы):

[يا وقفًا بقبرى متفكرًا بامرى * بالامسى كنت مثلك غدا تصير مثلى]

Үлчәмнәре: 16x35x70 см.

156. Мулла Насыреддин Салих хәзрәт углы каберенә куелган таш, 55 яшендә 1912 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله ﷺ محمد رسول * هذا صاحب مرقد صالح حضرت اوغلى ملا
نصر الدين دار البقاية رحلت ايلدى ۱۹۱۲ نجى سنده فى بروج او غوضت
۶ نجى شهر رمضان يوم ۶ نجى ۵۵ ياشنده

Сул ягында (уйма язулы):

يَا وَقْفًا بقبرى متفكرًا بامرى * انا بالامسى ارجو دعه خيرى

Үлчәмнәре: 14x35x75 см.

157. “Турау” Исхак Хәсән углы каберенә куелган таш, 8 яшендә 1913 елда
вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

هذا صاحب مرقد غوراو اسحاق حسن اوغلى وفات ۱۹۱۳ برنجى
[اوقتبر ۸ ياشى]

Үлчәмнәре: 12x35x30 см.

158. Ягькуб “Турау” Хәсән углы каберенә куелган таш, 4 яшендә 1913 елда
вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

يعقوب غوراو حسن اوغلى وفاة ۱۹۱۳ نجى سندا ۲۰ نجى نيابر
۴ ياشنده

Сул ягында (уйма язулы):

يَا وَقْفًا بقبرى اللهم ارزق شفاعتى يوم ...مت

Үлчәмнәре: 16x35x35 см.

159. ... Мөхәммәдҗан хатыны каберенә куелган таш (аскы өлеше, фрагмент),
72 яшендә 1913 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

محمد جان حاتنى وافات ۱۹۱۳ يلدە ۲۲ فورال ۷۲ ياشى

Үлчәмнәре: 14x35x30 см.

160. Гобәйдә Рәхмәтулла кызы, “Сәнжәб” Сәйфулла хәляле каберенә
куелган таш, 68 яшендә 1914 елда 22 мартда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله ﷺ محمد رسول * هذا مرقد عبده رحمت الله قزى سنجاب سيف
الله حيلالى دار البقايه رحلت ايلدى ۱۹۱۴ نجى يلدە ۲۴ نجى مارط ۶۸
ياشندە * حكم الله اللهم جعل قبره روضت الجنة

Сул ягында (уйма язулы):

يَا وَقَفًا بقبرى متفكرًا فى امرى كنت انا مثلك توعتى موتى ... مس...

Үлчәмнәре: 16x35x70 см.

161. Фатыйма Габделхәбир кызы, “Турлу” Зәйнулла хатыны каберенә
куелган таш, 76 яшендә 1914 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله ﷺ محمد رسول * هذا صاحب مرقد فاطمه عبد الخبير قزى غورلو
زينو الله حيلالى دار البقايه رحلت ايلدى ۱۹۱۴ نجى سندە ۸ نجى
ديكابره ۷۶ ياشندا حكم الله

Сул ягында (уйма язулы):

يَا وَقَفًا بقبرى متفكرًا فى امرى بالامسى ارجو دعأى خيرى

Үлчәмнәре: 16x35x75 см.

162. Мөхлиса бинте Шәрифжан, “Дусай” Хәсән Габделгазиз углының
хәляле каберенә куелган таш, 27 яшендә 1914 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله ﷺ محمد رسول * هذا صاحب مرقد محليصه بينت شريف جان
دوصای حسن عبد العزيز اوغلى نن حيلالى وفات ۱۹۱۴ نجى سنده ۹
نجى فورال ۲۷ ياشنده الله اجعل قبره روضت جنت

Сул ягында (уйма язулы):

يَا وَقْفًا بقبرى متفكرًا فى امرى بالامسى كنت انا ...

Үлчәмнәре: 16x35x75 см.

163. Фатыма Габделмәлик кызы, “Карабай” Әхмәдҗан хатыны каберенә
куелган таш, 50 яшендә 1914 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله ﷺ محمد رسول * هذا صاحب مرقد فاطيمه عبد المايك قزى
قراىاى احمد جان حيلالى دار البقايه راحلت ايلدى ۱۹۱۴ نجى يل ۳ نجى
ماى ۵۰ ياشنده * انا لله و انا اليه رجيعون اللهم اجعل قبره روضت
راياض الجنت

Сул ягында (уйма язулы):

يَا وَقْفًا بقبرى متفكرًا فى امرى بالامسى ارجو دعأى خيرى

Үлчәмнәре: 16x35x75 см.

164. Шәрәфеддин Кудряков каберенә куелган таш, 1861-1927. “Оныгы
Мостафадан бабасына бүләк”.

Алгы ягында (уйма язулы):

مه رحوم شه ره فتدين نابحاليق ئوعلى قودره كوف پينزا
گوبيرناسى قابيلكىن ئاولندا 1861 نجى يلدا توعان 1927 نجى يلدا
توافات

Уң ягында (уйма язулы):

انا لله و انا اليه راجعون

Сул ягында (уйма язулы): **كل نفس ذائقة الموت**

Үлчәмнәре: 13x40x70 см.

165. “Монжекай” Хәсән хажи Мөрсәлимов каберенә куелган таш, 1869-1942. “Алидән ядкяр”.

Алгы ягында (уйма язулы):

**يا الله المرحوم مؤنجاى حه سه ن حاجى محمد جان ئوعلى
مورسالىمف توعان 1869 نچى يلدا وافات 1942 نچى يل 5 نچى سينته
برده 73 يه شنده ئونئقاسى آليدان يادكه ر**

Уң ягында (уйма язулы): **انا لله و انا اليه راجعون**

Үлчәмнәре: 16x35x75 см.

166. Биби Нәгыймә “Мәзкай” ... кызы, “Ялушин” Габделгазиз хатыны каберенә куелган таш (фрагмент).

Алгы ягында (уйма язулы):

**الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحومه يالوشن عبد
العزیز حاتونى بىي ناعيمه مزقاي...**

Уң ягында (уйма язулы):

[له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون الله غفور رحيم]

Үлчәмнәре: 16x35x35 см.

167. Габделхәким “Рәфыйк” Сөләйман углы каберенә куелган таш.

Алгы ягында (уйма язулы):

**الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحوم عبد الحاكيم
رفيق سلايمان اوغلى وفات ... ۱ نچى يلدا ... نچى يومندا * كوران
قارداشلاردان حير دعا قيلورعا روحما اوتمن * .... ياشندا**

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 16x35x75 см.

168. Газизә “Духай” Салих кызы, ...Хәким хатыны каберенә куелган таш.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحومه عزيزه
دوحای صالح قزی ... حکیم حاتونی وافت ... نجی یلدا ... نجی یومندا *
کورن قارداشلاردان اوتتمن حیر دعا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 16x35x70 см.

3. Кочалейка (Ятмис) авылы, 02.07.2022.

Элек бу авылда 1 мәчет, 1 мәдрәсә булган. Урыс-татар авылы.

Өвәлге зират авыл кырында (якында) булган. Янәшәдә яшәгән урыс боярының дунгызлары зират өстендә йөрү сәбәпле, каберстанны икенче якка ерагракка күчәргәннәр.

Советлар чорында балаларны татарча укытмаганнар һәм әле дә укытмыйлар.

Зиратка алып барып күрсәтте – Хәмзә хәзрәт Юныс улы Еникеев, 1979 елгы. Туган

Каменкада, Кочалейка кешесе. Турысын сөйләүче кеше. “Бу авылның тарихын Казаннан

галимнәр тикшереп йөрүчеләр булды, ә эш нәтижәләре юк. Бюджет акчасын ашап

йөрүчеләр. ... Бала туса да, кеше үлсә дә шатланабыз, ... аш-мәҗлесләрдә йөрәп ике

йөзле булып яшибез”.

“Ташларны Әстерханнан ясатып алып кайтканнар”. Элек халык Рязань, Мәскәү якларына йөргәннәр.

Бу авылга беренче булып Енгальчевлар ... Кевдо-Мельситово авылыннан чукундырудан качып килгәннәр.

Беренче мулла – Әбсәлям хәзрәт Янаев.

169. Габделгазиз Мөхәммәд углы каберенә куелган таш, 44 яшендә 1880 нче елда, 10 нчы мартта вафат. Таш сынган.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا المرقد عبد العزيز بن محمد دار البقايه رحلت ايلدى
۱۰ مارط ۱۸۸۰ نجى يلدا ۴۴ ياشندا * الله رحمت ايلاسن

Сул ягында (уйма язулы): [له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون]

170. Мулла Габделвахид Әбүшәһман углы каберенә куелган таш,
августның 8 нче йәүмендә 81 яшендә 1882 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * مرقد هذا ملا عبد الواحد ابوشحمان اوغلى دار البقايه
رحلت ايلدى ۱۸۸۲ نجى يلدا او غصنك ۸ نجى يومنده ۸۱ ياشندا حكم
الله

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة الله غفور

Үлчәмнәре: 18x26,5x58 см. N 53° 14.359' E 043° 56. 123'

171. Салих хәзрәт Габдессәлям хәзрәт углы каберенә куелган таш, 63
яшендә 1887 елда, 28 январь аенда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * كل نفسى ذأىقت الموت مرحوم صالح حضرت عبد
السلام حضرت اوغلى دار البقايه كوچندى ۱۸۸۷ نجى يلدا ۲۸ يانوار
۶۳ ياشندا * قبرمنى كوران دين قارداشلار عبرت [الب] روحما حير دعا
قيل

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون الله غفور رحيم

172. ... Шаһиәхмәд кызы, Янаев Гайнеддин хатыны каберенә куелган таш, 39 яшендә 1887 нче елда, 15 нче үктәбердә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

[الله * محمد] * مرحومه ... شاهي احمد قزى ينافى عىند الدين حىلالى
وفات ۱۸۸۷ نچى يىلدا اوكتبرانكن ۱۸ نچى كنى ۳۹ ياشندا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

173. Мулла Зәйнеддин бине Габделгазиз Янаев каберенә куелган таш, 33 яшендә 1894 нче елда, декабренәң 19 нчы йәүмендә вафат. Таш чатнап юкка чыгу барышында...

Алгы ягында (уйма язулы):

هر جان اياسى اولر * مرحوم المغفور ملا زين الدين [بن] عبد
العزیز [ينافى] دار البقاىه رحلت ايلدى ۱۸۹۴ نچى يىلدا ...

Уң ягында (уйма язулы):

ديكابرانن ۱۹ نچى يومندا ۳۳ ياشندا * كورانلاردان اوتمن
دعا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 18,5x24x40 см. N 53° 14.351' E 043° 56. 103'

174. Габделгазиз бине Габдессәлям Янаев каберенә куелган таш, 33 яшендә 1895 нче елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحوم عبد العزيز
عبد السلام [اوغلى] ينافى دار البقاىه رحلت ايلدى ۱۸۹۵ نچى يىلدا ...

Сул ягында (уйма язулы): له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون

Арткы ягында (уйма язулы): ۱۴ نجى اپريل

175. Фатыйма Ибраһим кызы, Янаев .... хатыны каберенә куелган таш, 61 яшендә 1896 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا [القبر] مرحومه ... ايبراهيم قزى ينايفا ... حيلالى

دار البقايه كوچندى ۶۱ ياشندا ۱۸۹۶ نجى يلدا اپريل نن ۱۲ نجى يؤمندا

Сул ягында (уйма язулы):

و عيد القبور له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون

176. Гали Мөхәммәдәмин углы каберенә куелган таш, 45 яшендә 1897 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

ينايوف * الله ﷺ محمد رسول * هذا مرقد على بن محمد امين وفاة

۱۸۹۷ نجى يل اوغض ۲۶ نجى ۴۵ ياشى * هر كم قبرمنى كورب

اوقغانلاردان ارجو خير دعاً لله

Сул ягында (уйма язулы): اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

177. Йосыф Габделхәмид углы каберенә куелган таш, 64 яшендә 1898 елда вафат. Ташның артында тамга кебек нәрсә бар.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * هذا المرقد صاحب يوسف عبد الحميد اوغلى وفات ۱۸۹۸

نجى يلدا برنجى اوغضت ۶۴ ياشندا لله الا مر

Уң ягында (уйма язулы):

قبرمنى كوران دين قارداشلار دعا حير قيل

Сул ягында (уйма язулы): له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله

178. Габделмәннан Габделмәжид углы каберенә куелган таш, 70 яшендә 1899 нче елда, 4 нче майда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحوم عبد المنان
عبد المجيد اوغلى وفات ۱۸۹۹ نجى يلدە ۴ نجى ماى ۷۰ ياشندا كوران
قرداشلردان دعا

Уң ягында (уйма язулы): له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون

179. Мөхәммәджан Габделхәким углы каберенә куелган таш, 52 яшендә 1905 нче елда, 25 нче нуюбердә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله ﷺ محمد رسول الله * محمد جان عبد الكريم اوغلى دار البقايه رحلت
۱۹۰۵ نجى يل ۲۵ نجى نوار ۵۲ ياشى

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

180. Мөхәммәдгали Шаһиәхмәд углы каберенә куелган таш, 50 яшендә 1907 нче елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحوم محمد على
شاهى احمد اوغلى دار البقايه رحلت ايلدى ۱۹۰۷ نجى يلددا ۲۵ نجى
اوكتبر ياشى ۵۰ * كوران قبرمنى ....

Уң ягында (уйма язулы): [له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون]

181. Мөхәммәджан Шаһиәхмәд углы каберенә куелган таш, 39 яшендә 1910 нче елда, 5 нче майда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر * هر جان اياسى اولر * مرحوم محمد جان
شاهى احمد اوغلى دار البقايه رحلت ايلدى ۱۹۱۰ نجى يلدا ۵ نجى ماى
ياشى ۳۹ * كورانلاردين اوتتمن حير دعا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون الله غفور رحيم

182. Әминә бинте Ильяс, морза Хәсәен Кутуев хатыны каберенә куелган таш, 191... нче елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

كل نفس ذائقات الموت * هذا مرقد * قوطوف مرضه حسين حيلالى
مرحومه امينه بنت اليس دار البقايه ايلادى [۱۹۱...] نجى يل ... ياشنده
انا اليه راجيعون

Уң ягында (уйма язулы):

كل يوم ينادى دعا قبرى ... ملاقى كم هذ المكنى

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

183. Салих (мулла) углы Хәсән (мулла) Янаев каберенә куелган таш, 1849-1919.

Алгы ягында (уйма язулы): **1919-1849** صالح اوغلى حسن ياناييف

Рәшәткәле чардуган. Мәрмәр таш. Үлчәмнәре: 11x38x90 см.

184. Морза Хәсәен Фәхреддин углы Кутуев каберенә куелган таш, 19... нче елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول * كل نفس ذائقات الموت * هذا مرقد قوطيف
حسين مرضه فحر الدين اوغلى دار البقايه رحلت [ايلدى ... ۱۹۱] نجى
يلدا .... انا لله و انا اليه راجعون

Уң ягында (уйма язулы): كل يوم ينادى عا قبرى يا ايسان

Сул ягында (уйма язулы): يَا وَقْفًا بقبرى متفكرًا فى ....

185. Гөлжиһан Мөхәммәдҗан кызы каберенә куелган таш, 1974 нче елда 59 яшендә вафат.

185-1. ... каберенә куелган таш (фрагмент).

Алгы ягында (уйма язулы): ... **ياشندا**

Башказык ясаучы осталар:

1. Ягъфәр Габдулла углы Енгалычев, гарәп хәрефләре белән язган.
2. Ибраһим Хәсән углы Кутуев (каза), гарәп хәрефләре белән язган.
3. Таһир Каюм углы Усяев, 1942-2018.
4. Идрис Әюб углы Искәндәров, кириллица хәрефләре белән язган.
5. Хәмзә Жәүдәт углы Рамазанов, кириллица хәрефләре белән язган.
6. Әнвәр Айнур углы Шамрутов, 1957 елгы.
7. Таһир Ибраһим углы Хаеров, 1963 елгы.
8. Таһир Якуб углы Мөхәммәдов, 1958-2019.
9. Таһира Хәсән кызы Янаева, шәмаилләр ясаган, башказыклар язган.
10. Хәдичә Енгалычева, шәмаилләр ясаган, башказыклар язган.
11. Гайшә (Айшә) Мөхәммәдҗан кызы Бәхтиярова, башказыклар язган.

Муллалар:

1. **Исмаил** Еникеев, элекке муллалардан.
2. **Исмаил** Хәсән углы Янаев.
3. **Хәсән** мулла Янаев, Пензада дини белем алган, раскулачивать иткәннәр.
4. ...

Бу авыл кешеләренең сөйләшүләре: “Сугам, атим, вот-ы, этә, атием, бәрәңгене чәчтек, круг, тытарга, оланнар, ызба, тегел, калак, атя, тэтэй, анабаш, атабаш, карка, калдым,

йырлылар, зэрэт, кая, сүгэн, чэчэклэр, атим, больничка, багарга, сүгэнем, зэрэтлэр, йебэр, өмере (гомере), тэрэзэнең тирлэрен, былбыл кошлары, дөштә, азиз жаным, Уфа кайдя, үмерлэр, сәвекле, сачак, милитца, биешик, йырлашки, сүгәннәре, атя, сөвә, ачыган (“а” – ны урыс кебек әйтәләр), әпәй, кусья чага (эт баласы-көчек), аждяһа, мачы, кузнеч, бутка, куясын (ң- хәрефе урынына -н), сәгәт, сак (усак), бутка, картатай, йебәр, чүп тә (бердә юк), ...

Мунчада, салкын суны елыту өчен, тимерне пичьтән алып су савытына салып суны елытканнар.

Үсмер чакта ишеткәннәрдән: “Татарин гололобий” һ. б. шуның кебек сүзләренә яисә ызгышларны тиз туктатканнар..., гомумән, тирә яктагы төрле милләт вәкилләре (татар, урыс, мукшы һ.б.) бер-берсе белән бик тату яшәгәннәр.

“... баламның баласы, йөрәгемнең парәсе”, “Син баламның хәсрәтеннән, булдым чуен карасы”.

Информатор: Айшә апа Мөхәммәд кызы Янаева (Умярова), 1952 елгы. Биология, география укытучысы булып эшләгән.

4. Мачали (Мочалейка) مونچلی авылы. 30.06.2022.

Элек бу авылда 4 мәчет булган.

Алып барып күрсәтеп йөредә – Равил хәзрәт Кәримулла углы Кузяшев, 1956 елгы.

Марат һәм Ильдус дигән егетләр ярдәм күрсәттеләр транспорт белән.

Алмакаев Абдулла- коръән Хафиз булган, XX гасыр башларында яшәгән дин әһеле.

әл-хәҗи әл-хәрәмән **Әюб** Рәхмәтулла углы **مونچلی** Мунчалы **186.**

каберенә куелган таш, 1882 ел, 10 үктәбердә, 73 яшендә 1871 елда вафат. Бу

ташны куйды Муллаяр Мөхәммәдбакый [углы] – “таш язгучы” останың
исемедер дип фараз ителә.

Алгы ягында (калку язулы):

مونچلی قريه سي ننگ الحاجي الحرمين ايوب رحمة الله او على

وفات بولدى ۷۳ ياشنده ۱۸۷۱ نجى يلدە بو طاشنى او على قويدى ملا

ير محمد باقى

Үлчәмнәре: 12x32x80 см.

N 53° 08.665’

E 043° 38. 725’

187. Гөлстан бинте Бики каберенә куелган таш 80 яшендә 1876 елда 19 июльдә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

هذا قبر كلستان بنت بيكى وفات ١٨٧٦ سنده ١٩ ايولده ٨٠
ياشندا

Сул ягында (уйма язулы): **كل نفس ذائقات الموت**

Үлчәмнәре: 7x23-30x40+20 см. N 53° 08.667' E 043° 38. 724'

188. [Гөл-Әсман] Әхтәм кызы каберенә куелган таш, 1876 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

مرحومه كل اسمان احتم قزى وفات ١٨٧٦ نجى يلدہ ١٥ نجى ينوارده

Үлчәмнәре: 10x30x55 см.

189. Нигъмәтулла бине Әюб каберенә куелган таш, 1878 ел, 70 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

كل نفس ذائقات الموت كل شئ هالك الا وجه نور... مرقد هذا
مرحوم نعمة الله بن ايوب وفات ١٨٧٨ يلدہ ١٥ نجى مايدہ يتمش ياشنده
* اوقيانلر دعا قيلمق اوجون

كل نفس ذائقة الموت	<i>Көллү нәфсин заикател-мәүт</i> ¹⁷
كل شئ هالك الا وجهه	<i>Көлли шәййе һаләк иллә вәәжһәһу</i> ¹⁸

Үлчәмнәре: 14x25-38x112 см. N 53° 08.670' E 043° 38. 727'

190. Гайнеддин бине **حاجو** “Ханжү” Рәхмәтулла каберенә куелган таш, 1883 ел, 10 үктәбердә, 45 яшендә вафат.

¹⁷ *Көллү нәфсин заикател-мәүт* – һәрбер жан үлем тәмен татып караячак.

¹⁸ *Көлли шәййе һаләк иллә вәәжһәһу* – Аллаһының йөзеннән башка һәрнәрсә һәләк булудыдыр (“Касас” сүрәсе, 88 аять).

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا مرقد عين الدين بن حانجو رحمت الله دار البقايه
رحلت ۱۸۸۳ نجى سنده ۱۰ نجى اوقتبره ۴۵ ياشنده * اللهم اجعل قبره
روضت من رياض الجنة

Уң ягында (уйма язулы):

يَا وَقْفًا بقبري متفكرًا في امري * بالامسى كنت انامثلك

Үлчәмнәре: 14x28x67 см. N 53° 08.635' E 043° 38.763'

191. Хөснежан бинте мулла Заһреддин, хажи Заһреддин бине Нигъмәтулла хатыны каберенә куелган таш, 1888 елда 60 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

مرقد هذا حسنى جان بنت ملا ظهر الدين زوجة حاج الحرمين ظهر
الدين بن نعمة الله وفات ۱۸۸۸ يلد ۶۰ ياشندا

Үлчәмнәре: 10x37-53x122 см. N 53° 08.681' E 043° 38.678'

192. Нигъмәтулла Мөхәммәд углы Утямышев каберенә куелган таш, 18[91] ел, 41 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * مرحوم نعمتو الله محمد اوغلى
اوتيمى شف دار البقايه كوچندى [۱۸۹۱] نجى يل ديكابرانن ۱۰ نجى
يومى ۴۱ ياشندا قبرمنى كوران دين قارداشلار روحما حير دعا قيل

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون الله غفور رحيم

Арткы ягында (уйма язулы): **4 پوط 20 فنط**

4 пот = 65.52 кг, 20 фунт - 9,0718474 кг.

Үлчәмнәре: 16x35x70 см.

193. Хөбәйбә бинте Сәлимгәрәй, “Шәбәяч” Габделжәлил хатыны каберенә куелган таш, 1891 ел, 55 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر شبابه ج عبد الجليل حيلالى حوبيبه بنت سليم
كارى وافات انجى ابرل ۵۵ ياشندا * حكم الله تعالى ۱۸۹۱ نجى يل

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 16x35x75 см.

194. Габделхалик Габделвәһһаб углы Бакушев каберенә куелган таш, 1895 елда 65 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

[يانبايف] * هذا صاحب مرقد باقوشف عبد الحالىق عبد الواهاب
اوغلى وفات ۱۸۹۵ يل ۱۰ نجى ماى ۶۵ ياشى ينادى كل يوم قبرى يا
اينسان لانسى مكانى

Сул ягында (уйма язулы):

يا وقفًا بقبرى متفكرًا فى امرى * ارجو دعأ حيرى

Үлчәмнәре: 16x38x60 см.

195. Ыстаршина Мөхиддин Фәхреддин углы каберенә куелган таш, 1903 ел, 17 август, 68 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * مرحوم اصطرشينه محيد الدين
فحر الدين اوغلى دار الفنادان دار البقايه كوجندى ۱۹۰۳ نجى يلدا ۱۷
نجى اوغضت ۶۸ ياشندا * قبرمنى كورانلاردان حير دعا اوتمن

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 18x27x67 см.

N 53° 08.682'

E 043° 38. 700'

196. Хәбибжәмал Нигъмәтулла кызы, “Истү” Рәхмәтулла хатыны каберенә куелган таш, 1904 елда 70 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول هذا مرقد حبيب جمال نعمة الله قزى ايستو رحمة
الله حيلالى دار البقايه رحلت ايلدى ۱۹۰۴ يلددا ۱۵ نجى نيابرا ۷۰ ياشى
* انا لله و انا اليه رجيعون [الله غفور رحيم]

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 10x35x70 см.

197. Мөхибжәмал Ханбик кызы, “Сәнжаб” Нибәтулла хатыны каберенә куелган таш, 1905 елда 70 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا مرقد سنجاب هيبتو الله حيلالى محيب جمال حانيكى
قزى دار البقايه رحلت [ايلدى] ۱۹۰۵ نجى يلددا ۱۱ نجى ... ۷۰
ياشندا يا غفار

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 18x27x67 см.

N 53° 08.682'

E 043° 38. 700'

198. Мулла Нибәтулла бине мулла Габделгаффар “табигъ Әлмәти хәзрәт нәкышбәнди” каберенә куелган таш, 1905 елда 90 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * هذا صاحب مرقد ملا هيبة الله بن ملا عبد الغفار تابع المتى
حضرت نقشى بنده دار البقايه رحلت ايلدى ۱۹۰۵ نجى سنده ۲۷ نجى
مارط ۹۰ ياشنده ارجو دعا

Уң ягында (уйма язулы): اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Сул ягында (уйма язулы):

يَا وَقَفًا بقبري متفكرًا في امري * بالامسى كنت انا مثلك توتى موتى

Үлчәмнәре: 15x31x67 см. N 53° 08.689' E 043° 38.676'

199. Мөхәммәдҗан бине Рәхмәтулла каберенә куелган таш, 1907 елда 75 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * ... هذا المرقد محمد جان بن رحمتو الله وفات ۱۹۰۷ نجى يلد
ابريلننكى ۵ نجى يومنده دار البقايه رحلت ايلدى ۷۵ نجى ياشندا حكم الله

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 10x35x70 см.

200. Мәлихан Әбүзәр кызы, “Котлы” Әсфәндияр хатыны каберенә куелган таш, 1907 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

المرقد هذا مليحان ابونر قزى قتلى اسفنديار خاتونى دار البقاغه
رحلت ايلدى ۱۹۰۷ نجى يلداه الحكم لله

Уң ягында (уйма язулы): لداو و الموة ابنوا للخراب

Сул ягында (уйма язулы): له ملك ينادى كل يوم

Үлчәмнәре: 16x35x60 см.

201. Зөләйха Мостафа кызы, Сәгъдеддин Әбүзәр углиның хатыны каберенә куелган таш, 1908 елда 70 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * ... هذا المرقد زليحه مصطفى قزى سعد الدين ابو زار

اوغلى نن حيلالى وفات ۱۹۰۸ ديكابر ۲۵ * ياشى ۷۰

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك انا لله و انا اليه راجعون الله غفور

Үлчәмнәре: 16x35x30 см.

202. Әсфәндияр [“Котлы”] Мәмад углы Дәүләткилдиев каберенә куелган таш, [1908] елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

مرقد هذا [مرحوم] اسفنديار قتلى ماماد اوغلى دولت كىلديف دار

البقايه رحلت ايلدى [۱۹۰۸] نجى يده الحكم لله تعالى

Уң ягында (уйма язулы):

له ملك ينادى كل يوم

Сул ягында (уйма язулы):

لداو و الموة ابنوا للخراب

Үлчәмнәре: 16x38x60 см.

203. ... [Мөхәммәд] ... каберенә куелган таш (фрагмент), 1908 елда 80 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

..... محمد ..... وفات [..... ۱۹۰۸ ..... ۸۰ ياشنده]

Үлчәмнәре: 10x30x65 см.

204. Кыюмә Исмагыйль-Габделгаффар кызы, Шәрифжан Дәүләткилдиев хатыны каберенә куелган таш, 1909 елда 35 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * هذا مرقد قيومه ايسماعيل عبد الغفار قزى [ى] شريف جان

دولت كىلديف حيلالى

Сул ягында (уйма язулы): **وفاة ١٩٠٩ * ١٥ نجى ايون ٣٥ ياشى**

Үлчәмнәре: 15x35x60 см.

205. Рәхмәтулла Сәйфелмөлөк углы ...маев каберенә куелган таш, 1909 елда 72 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

**الله * محمد * ... هذا مرقد ... مايف رحمة الله سيفو الملك اوغلى
دار البقايه رحلت ايلدى ١٩٠٩ نجى يل ٢٠ ايون ٧٢ ياشندا * له الملك
انا لله و انا اليه راجيعون**

Уң ягында (уйма язулы): **اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة**

Үлчәмнәре: 10x35x70 см.

206. Әхмәджан Тажеддин углы Тактаров каберенә куелган таш, 1865-1910.

Алгы ягында (уйма язулы):

**ياالله * اللهم اجمال قبره روضت ... رياض الجنة مرحوم احمد جان
تاج الدن اوغلى تاقطارف ٤٥ ياشندا [ه] فات بولدى 1865 - 1910**

Арткы ягында (уйма язулы): **ياالله بن الله غفور رحيم**

Үлчәмнәре: 12x35x70 см.

207. Халимза “Ишбулат” Сәгъдеддин кызы, “Габдулла” Хәсән хатыны каберенә куелган таш, 1910 елда 47 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

**الله جلال محمد هذا صاحب مرقد حاليمضه اشبولاط سعد الدين قزى
عبد الله حسن حيلالى وفات ١٩١٠ نجى يلدہ ٢٠ نجى اوقتبرا ٤٧
ياشى**

Сул ягында (уйма язулы): **اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة**

Үлчәмнәре: 13x35x70 см.

208. Рәхмәтулла “Шахман” Исмәгыйль углы каберенә куелган таш, 1910 ел, 85 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * شاحمان اسماعيل اوغلى
رحمتو الله وافات ۱۹۱۰ نجى يلدا ۸۵ [ياشندا] ...

Уң ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 16x35x70 см.

N 53° 08.682'

E 043° 38. 700'

209. Имам-хатыйб мулла Мөхәммәдһадый бине мулла Төхфәтулла Кизләви хәзрәт бине мулла Габделгаффар (Бикяшевлар) каберенә куелган таш, 1910 елда, 54 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول * كل نفس ذأيق الموت * ايمام حاطيب نقشى
بنده ملا محمد هادى ابن ملا تحفت الله تبىعى كيزلوى حضرة دار البقايه
رحلت ايلدى ۱۹۱۰ نجى سنده ۴ نجى فورال ۵۴ ياشى

Уң ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Сул ягында (уйма язулы):

يَا وَقفاً بقبرى متفكرًا فى امرى * بالامسى كنت مثلك توتى موتى

Үлчәмнәре: 15x31x73 см.

N 53° 08.689'

E 043° 38. 676'

210. Хәбибулла Габдулла углы “Мөслимужи” каберенә куелган таш, 1912 елда 75 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال * هذا مرقد حبيب الله عبد الله اوغلى مسليموجى وفات
۱۹۱۲ نجى يل ۲۳ نجى ديكابر ۷۵ ياشنده

Уң ягында (уйма язулы): **اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة**

Үлчәмнәре: 16x35x60 см.

211. Хәдичә ... кызы, Тажеддин ... хәляле каберенә куелган таш, 1913 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

**الله جلال محمد رسول * هذا صاحب مرقد حديجه ... والله قزى طاج
الدين ... [غوزن] حيلالى دار البقايه رحلت ايلدى ۱۹۱۳ نجى يل ۲۹
اوكتوبر [۹۱] ياشنده * اللهم اجعل قبره روضت الجنة**

Сул ягында (уйма язулы):

يَا وَقْفًا بقبرى متفكرًا فى امرى * كنت انا مثلك توتى موتى

Үлчәмнәре: 15x31x69 см. N 53° 08.681' E 043° 38.707'

**212. Насыйбулла (старшина) бине Гибәтулла каберенә куелган таш, 1913 ел,
57 яшендә вафат.**

Алгы ягында (уйма язулы):

**[باحنى عوزن] الله ﷻ هذا صاحب مرقد اصطرشينا مرحوم نسيبو
الله بن هيبه الله وفاة ۱۹۱۳ نجى يلده ۲۰ نجى ماى ۵۷ ياشى ... الوب
خير دعا قيلونكلار**

Сул ягында (уйма язулы): **اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة**

Үлчәмнәре: 14x35x70 см.

**213. Нигъмәтулла бине Гобәйдулла (бине Мостафа) Акжигитов каберенә
куелган таш, 1913 ел, 80 яшендә вафат.**

Алгы ягында (уйма язулы):

**الله جلال محمد رسول * كل نفس ذأيق الموت * هذا مرقد نعمت الله
عبيدو الله اوغلى اقجيكيثف دار البقايه رحلت ايلدى ۱۹۱۳ سنده ... نجى**

ينوار ۸۰ ياشنده حكم [الله تعه] اللهم اجعل قبره روضت من رياض
الجنة

Сул ягында (уйма язулы): يَا وَقْفًا بقبرى ارجو دعاً حيرى

Үлчәмнәре: 11x35x75 см. N 53° 08.682' E 043° 38. 700'

214. Гобәйдә Гайнеддин кызы, Акжигитов Идрис хәляле каберенә куелган таш, 1914 ел, 45 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

يَا وَقْفًا بقبرى متفكرًا امرى انا بالامس * هذا مرقدى عبيده عين الدين
قزى اق جيكيثف ايدريس حيلالى دار البقايه رحلت ايلدى ۱۹۱۴ يلدا ۱۵
نجى او غضت ۴۵ ياشنده * اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 8x42x42 см. N 53° 08.689' E 043° 38. 699'

215. Гобәйдулла Мостафа углы (Акъегетов) каберенә куелган таш (фрагмент), 1915 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

مرحوم عبيد الله مصطفى اوغلى وفات ۱۹۱۵ يلده

Үлчәмнәре: 10x30x30 см. N 53° 08.682' E 043° 38. 700'

216. Хужа (мулла) Төхфәтулла бине Габделгаффар каберенә куелган таш, (Хужа Бәһаведдин нәкышьбәнди тарикатына бәйле Хужа Гобәйдулла Кизләви тарафдары).

Алгы ягында (уйма язулы):

نور الله مرقد هذا حوجه تحفة الله بن عبد الغفار [بنزاوى] فى طريقة
حوجه بهالدين نقشبندى ازور برين حوجه عبيد الله كزلى

Үлчәмнәре: 15x38-44x97 см. N 53° 08.689' E 043° 38. 676'

Ыстаршиналар.

1. Ыстаршина **Мөхиддин** Фәхреддин углы каберенә куелган таш, 1903 ел, 17 август, 68 яшендә вафат.

2. Ыстаршина **Насыйбулла** бине Нибәтулла, 1856-1913.

Муллалар

1. Мулла **Габделгаффар**.

2. Мулла **Төхфәтулла** Кизләви хәзрәт бине мулла Габделгаффар.

3. Имам-хатыйб мулла **Мөхәммәдһады** бине мулла Төхфәтулла Кизләви хәзрәт бине мулла Габделгаффар каберенә куелган таш, 1910 елда, 54 яшендә вафат.

4. Мулла **Зәһреддин**, Хәснежанның атасы (1828-1888).

5. Тәләтен (Телятино) авылы, 29.06.2022.

Тәләтен (Телятино) авылы. Ике зират, элек (1917 елга кадәр) икесендә дә язулы ташлар булган, вәләкин, беренчесендәгеләре бүгенге көнгә кадәр сакланып кала алмаган.

Зиратлары тәртиптә. Икенче зират бик яхшы тикшерелде дип әйтәп булмас, агач аралары, чытырман арасында ташъязмаларның торып калуы мөмкин. Күрсәтеп йөрәделәр: Нагаев Рифат бине Сабир бине Хәсәен (Чиркәс кавеме, буйчаннар, “смуглыйлар”...) 1954 нче елгы. Элек бу як кешеләре эш белән Әстерхан якларына йөрәгән.

“Атым юк урамда

Кайгым юк буранда”.

Безнең хатын кызлар “Бите белән жир себерә, ... ” (татар, мукшы, чуваш хатын-кызлары турында сүз бара).

Рәстәм абый (Әбү, дөрөсрәге Фәтхүш) Касим улы Васильев, 1956 елгы.

Таш язгучылардан

1. (Кушкин) Хәсәен Иртуганов, [1890-1970].

2. ...

218. Имам-хатыйб мулла [Мөхәммәд] Иртуганов каберенә куелган таш, [1873] елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

هذا مرقد [امام حا] طيب ... بن ... دارالبقايه رحلت ايلدى [١٨٧٣] ...

او[عضت] ياشى [١٠٩] يا الله

Уң ягында (уйма язулы):

محمد ملا ايرطوغان ف * اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 16x35x70 см.

219. “Камулы” Мөхәммәдҗан Әсәдулла углы каберенә куелган таш, 1876 ел, 40 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

المرحوم هذا مرقد قامولى محمد جان اسد الله اوغلى وفات ۱۸۷۶ نجى يلدە
مارتده قرق ياشنده * الحكم لله تعالى

Үлчәмнәре: 16x35x65 см.

N 53° 11.209'

E 043° 39. 862'

220. Бәдреддин Мөхәммәдәмин углы каберенә куелган таш, 1878 ел, ... 12 нче көнне, 41 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * مرحوم بدر الدين محمد امين
اوغلى وافت ۱۸۷۸ نجى يلدا سنتبر ۱۲ نجى كونى ۴۱ ياشندا الله

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون

Үлчәмнәре: 17x26x46 см.

N 53° 11.207'

E 043° 39. 784'

221. Гөлхәлим(ә) Әбү Бәкер кызы каберенә куелган таш, 1882 ел, 33 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

المرحومة هذا * كل حالم ابو بكر قزى وفات ۱۸۸۲ نجى يلدە
ديكابردە ۳۳ ياشنده الحكم لله

Үлчәмнәре: 17x32x40 см.

N 53° 11.209'

E 043° 39. 862'

222. Имам хатыйб мулла **Шәрәфеддин** бине Ибраһим Иртуганов каберенә куелган таш, 1886 ел, гыйнвар ае, 50 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول هذا صاحب مرقد ايمام حاطيب ملا شرف الدين
بن ابراهيم ايرطوغانف دار البقايه رحلت ايلدى ١٨٨٦ نجى يلدا يانوار
٥٠ ياشى

Сул ягында (уйма язулы): اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 16x28x60 см. N 53° 11.249' E 043° 39. 802'

223. Гобәйдулла Әбүшәһман углы Иртуганов каберенә куелган таш, 1887 ел, 65 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول هذا صاحب مرقد عبيدو الله بن ابوشحمان
ايرطوغانف دار البقايه كوجندى ١٨٨٧ ١٠ نجى سنتبرا ياشى ٦٥ الله
رجيعون

Сул ягында (уйма язулы): اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 17x26x62 см. N 53° 11.276' E 043° 39. 753'

224. Әминә Габдулла хатыны каберенә куелган таш, 1889 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

كل نفس ذاقه موت لا اله الا الله محمد رسول الله ١٨٨٩ سنه ده عبد
الله حاطنى امينه وفات اولدى

Үлчәмнәре: 8,5x32x70 см. N 53° 11.209' E 043° 39. 778'

225. Мәрзия Габделгазиз кызы каберенә куелган таш, 1891 ел, 20 нче сентябрьдә, 25 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول هذا صاحب مرقد مرضيه عبد العزيز قزى دار
البقايه رحلت ايلدى ۱۸۹۱ نجى يل ۲۰ نجى سنتابر ۲۵ ياش ى * انا لله
و انا اليه راجيعون

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Сул ягында (уйма язулы):

Үлчәмнәре: 23x26x46 см.

N 53° 11.284'

E 043° 39. 777'

225-1. Хәнифә хажия “Кушил” мулла Сәгъдеддин кызы, “Чәрлү” Габд...
хатыны каберенә куелган таш, 1894 ел, 20 нче июндә, 37 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا مرقد چرلو عبد ... حيلالى حاجينكى بى حنيفه
قوشيل سعدالدين ملا قزى دار البقايه رحلت ايلدى ۱۸۹۴ يل ۲۰ نجى
ايون ۳۷ ياشندا * انا اليه راجيعون

226. “Әбдү” Мөхәммәджан Сәгъдеддин углы каберенә куелган таш, 1895 ел,
35 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول * هذا صاحب مرقد ابدو محمد جان سعد الدين
اوغلى دار البقايه كوچندى ۱۸۹۵ نجى يلده ۱۰ ديكابرا ۳۵ ياشندا *
لله و انا اليه راجيعون

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Сул ягында (уйма язулы):

Үлчәмнәре: 8x27x59 см.

N 53° 11.276'

E 043° 39. 727'

227. Гулбидә Нурхәбиб кызы, Мөхәммәдрәхим хатыны каберенә куелган
таш, 1896 ел, 70 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول * هذا صاحب مرقد عولبيده نور حبيب قزى
محمد رحيم حاتنى دار البقايه رحلت ايلدى ۱۸۹۶ ۱۰ نجى ماى ۷۰
ياشندا * انا لله و انا اليه راجيعون

Сул ягында (уйма язулы): اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 16x30x70 см. N 53° 11.286' E 043° 39. 750'

228. Хәлимә Габделләтыйф кызы, “Маузур” Тәхфәтулла (хатыны) каберенә куелган таш, 1898 ел, 25 ..., 65 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا مرقد حاليمه عبد اللطيف قزى موزور تحفة الله
ننى حيلالى دارالبقايه كوجدى ۱۸۹۸ يلىدا ۲۵ نيابرا ۶۵ ياشندا غفور
رجيعون

Сул ягында (уйма язулы): اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 16x26,5x76 см. N 53° 11.291' E 043° 39. 776'

229. Габдеррәхим Шабай углы Патеев каберенә куелган таш, 1901 ел, 15 декабрь, 67 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول * هذا صاحب مرقد عبد الرحيم شبائي اوغلى
باتيف وفات ۱۹۰۱ نجى سنه ۱۵ ديكبرا ۶۷ ياشنده *
يا وقفاً بقبرى متفكراً فى امرى * بالامسى توتى موتى

Сул ягында (уйма язулы): اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 8x27x53 см. N 53° 11.237' E 043° 39. 792'

230. Мәрхүмә Мөслимә Биктимер кызы, ¹⁹... لمكشى Мөхәммәдбакый хатыны каберенә куелган таш, 1901 ел, 76 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * مرحومه ملكشى محمد باقى حاتونى
مسليما بيكتمر قزى وفات ۱۹۰۱ نجى [يلده] ۲ نجى نيبرا ياشى ۷۶ *
قبرمنى كوراندين قارداشلار دعا قل

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

Үлчәмнәре: 16x27x76 см. N 53° 11.275' E 043° 39.732'

Диктор НТВ дагы Лия Гильдееваның картәтисенең атасы.

231. Хәнифә Сәгъдеддин кызы каберенә куелган таш, 1903 ел, 55 яшендә корбан гаедендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

مرقد هذا مرحومه حنيفه سعد الدين قزى دار البقاغه رحلت ايلدى
۵۵ يشنده ۱۹۰۳ نجى يلدہ قربان عيدنده

Уң ягында (уйма язулы): كل من عليها فان

Сул ягында (уйма язулы): كل نفس ذائقة الموت

Үлчәмнәре: 18x36x70 см. N 53° 11.286' E 043° 39.750'

232. Кәмәледдин бине Хисамеддин каберенә куелган таш, 1904 ел, 93 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا مرقد كمالدين بن حيسامد الدين دار البقايه رحلت
ايلدى ۱۹۰۴ نجى يل ۲۸ نجى اوغضت ۹۳ ياشنده حكم الله

Сул ягында (уйма язулы):

¹⁹ لمكشى – “ләмкәши” бәлки, ملكشى - “мәлкәши” дер.

يَا وَقْفًا بقبري متفكرًا في امرى * بالامسى توتى موتى

Үлчәмнәре: 16x27x76 см. N 53° 11.275' E 043° 39. 732'

233. Салих Сәидбаттал углы каберенә куелган таш, 1904 ел, 15 нче ноябрь, 77 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان اياسى اولر * مرحوم صالح سيد بطل اوغلى
وافت ۱۹۰۴ نجى يلد ۱۵ نجى نيبرا ۷۷ ياشندا رحمت الله عليه

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون

Үлчәмнәре: 10x26x61 см. N 53° 11.291' E 043° 39. 751'

234. Хәмад Салих углы каберенә куелган таш, 1906 ел, 77 яшендә яз башында вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

مرحوم حماد صالح اوغلى ۱۹۰۶ نجى يل ياز باشنده ۷۷ ياشنده

Үлчәмнәре: 17x34x45 см. N 53° 11.287' E 043° 39. 763'

235. Әхмәди “Габдү” Сәгъдеддин углы каберенә куелган таш, 1906 ел, 53 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول * هذا صاحب مرقد احمدى مرحوم عبد و سعد
الدين اوغلى دار البقايه رحلت ايلدى ۱۹۰۶ نجى يل ۱۷ نجى سنتابر ۵۳
ياشى * انا لله و انا اليه راجيعون

Сул ягында (уйма язулы): اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 11x30x70 см.

236. “Маузур” Төхфәтулла Хәбибулла углы каберенә куелган таш, 1915 ел, 25 гыйнвар, 77 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول * هذا صاحب مرقد
حبيب الله اوغلى دار البقايه رحلت ايلدى ۱۹۱۵ نجى سنده ۲۵ غنوار
۷۷ ياشنده * اللهم اجعل قبره روضت الجنة

Сул ягында (уйма язулы):

يَا وَقْفًا بقبرى متفكرًا فى امرى * بالامسى توتى موتى

Үлчәмнәре: 14x29x77 см. N 53° 11.288' E 043° 39. 771'

237. Хәбибжәмал Иртуганова Мөхәммәдрәхим кызы каберенә куелган таш, 1924 ел, 9 нчы сентябрьдә, 74 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

لا اله الا الله محمد رسول الله * مرحومه يرتو عانوا حبيب جمال محمد رحيم
قزى ۷۴ يشنده دفن قلندى ۱۹۲۴ يل ۹ نجى سينتبرا

Үлчәмнәре: 10x26x68 см. N 53° 11.282' E 043° 39. 756'

238. Якуб (мулла) Насреддин углы Иртуганов каберенә куелган таш, 1897-1932. N 53° 11.249' E 043° 39. 802'

Диктор НТВ дагы Лия Гильдееваның картәтисенең атасы.

239. Заһидә Мөхәммәдҗан кызы Иртуганова каберенә куелган таш, 1893-1945.

Үлчәмнәре: 9x26x76 см.

240. Әхмәди “Габдү” Сәгъдеддин углы каберенә куелган таш, 1966 ел, 53 яшендә вафат.

Үлчәмнәре: 9x26x76 см. N 53° 11.271' E 043° 39. 731'

241. Мулла Ягъкуб Насреддин угылы Иртуганов каберенә куелган таш, язулары ике якта да бозылган....

Үлчәмнәре: 18x26x72 см. N 53° 11.245' E 043° 39. 792'

Беренче (әүвәлге) зират.

Язулы ташлар сакланып калмаган. Ихатасы юк, канау белән уратып алынган. Зират эчендә чардуганлы каберләр бар. Гарәп язулы бер ташның гына фрагменты сакланып кала алган.
N 53° 11.415'   E 043° 40. 540'   Зиратның урнашкан урыны.

242. Арыслан Акжигитов Палкай каберенә куелган таш.

Үлчәмнәре: 16x27x76 см.   N 53° 11.275'   E 043° 39. 732'

Кушаматлар:

Кушкин,

Бізбар ата

Чиркәс,

Адий (улица Адий-Оч)

Әбү (Фәтхуш)

Кузнецкий районы

(2019 елда 19 авыл өйрәнелгән)

1. Пәлдәнке (Пельденки) авылы, 02.06.2019

243. Сөбханкол Дибирдиев каберенә куелган таш²⁰, 76 яшендә.

243-1. Габделнасыр бине Сөбханкол каберенә куелган таш, [1851], 48 яшендә вафат. Оренбург Каргалысында ясалган. Үлчәмнәре: 12x23x116 см.

Ядкярне 2019 елда эзләп табып исәпкә алган Айгөл Әхмәтова.

Алгы ягында (калку язулы):

لا اله الا الله محمد رسول الله المرحوم المعفور عبد النصير بن سبحان قل
فو... اينده ٤٨ [ياشنده] ١٨٥١ سنه ده

Лә иләһә иллә Аллах Мөхәммәд рәсүлүллаһ – Аллахтан башка илаһи зат юк, Мөхәммәд Аллахның илчесе.

244. Зәгъфрән бинте Габделхәер, Габдулла хәлиләсе, 1863 ел, гранит таш, матур язулы, начар күренә... Үлчәмнәре: 12x27x120 см.

Алгы ягында (калку язулы):

²⁰ Бу мәгълүмат Жәмил ага Мөхәммәтшин архивынан алынды.

... مرحومه زعفران بن عبد الخير خليه عبدالناصر ديبيردايف ۵۵ دە

ديكابىر ۱۳ * ۱۸۶۳

245. Мөхүбжәмал... Дибирдиева, 1867 ел. Үлчәмнәре: 22x40x108 см.

Алгы ягында (уйма язулы):

... تاريخ ... ۱۸۹۶ نچى [سنه ده ... قسيم] قزى ... يتمش بيش

ياشنده ... ايلدى رحمة الله

Уң ягында уйма язулар бар.

246. [Сахиб-Игътибар бине Габделмәннан] бине Сөбханкол Дибирдиев каберенә куелган гранит таш, 76 яшендә 1878 елда вафат. Ядкяр Казан осталары кулы белән язылган дип фараз ителә. Үлчәмнәре: 26x40x130 см.

Алгы ягында (уйма язулы):

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱۲۹۶ سنه شعبانده پلدىكى قريسى اهالى كر ...

صاحب اعتبر بن عبد المنان

Уң ягында (уйма язулы):

... وار القبور فانها تذكر الموت

Арткы ягында (уйма язулы):

بن سبحانقل ديبيرديف ۷۶ ياشنده ... قراردن انتقال ايدوب بو ...

Сул ягында (уйма язулы):

... من رياض روضة الجنة

247. Мөхәммәдрәхим бине Мәндан каберенә куелган гранит таш 1306 һижри сәнә / 1888 миляди елда вафат. Ташның дүрт ягында да гарәби язулар бар.

Үлчәмнәре: 45x30-34 x 74 см.

Ядкярне 2019 елда эзләп табып исәпкә алган Айгөл Әхмәтова.

Алгы ягында (уйма язулы):

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ المرقد [شاهد] الامر الفاضل الشيخ و العالم العامل

... محمد رحيم ابن مندان... ..ستين العرفة ... سنة ١٣٠٦

Уң ягында (уйма язулы):

اذا تحيرتمة في الامور فاستعينوا من اهل القبور

Иза тахайяртүм фил-өмури фәстәгыйнү мин әһлил-қобури – эшләрегездә авырлык булса, кабер әһелләреннән ярдәм сорагыз.

Сул ягында (уйма язулы):

و القبور باب كل الناس داخله - Үлем бер капкадыр, һәм кешеләр анда керерләр.

248. Йосыф Хәбибулла углы Дибирдиев, илле яшендә вафат, 1891 ел.

Үлчәмнәре: 24x35x88 см.

Алгы ягында (уйма язулы):

مرقد ... الصّالح يوسف بن حبيب الله مات ١٣٠٩ سنة وهو ابن حسين
نور اه مرقده

Уң ягында (уйма язулы): بو كون بنكا ايكان ياربن سنكادر

Арткы ягында (уйма язулы):

ميلاديه يلدہ يوسف حبيب الله اوغلى دبیرده يف اللی یاشنده وفات ایتدی
١٨٩٧ نجی

Сул ягында (уйма язулы):

بو علامتن مرادم بر دعادر

249. Хәсән Габделхәмид, 1310 һижри сәнә / 1891 милади ел. Үлчәмнәре:

22x36x78 см.

Алгы ягында (уйма язулы):

هذا مرقد الرجل الصّالح حسن بن عبد الحميد مات و هو ١٣١٠ سنة ابن
حمسنه ستين و نور الله قبره

Уң ягында (уйма язулы):

اذ اتحيه تم فى الامور فاستعينوا من اهل القبور

Арткы ягында (уйма язулы):

بحكم الله تعالى تاريخ روميه ايله ۱۸۹۲ نچى يلدە حسن عبد الحميد
اوغلى ۶۰ ياشنده دار البقاغه انتقال قلدى الله تعالى رحمت

Сул ягында (уйма язулы):

اکث ... عاقبت ای کوکل ...

250. [Шәрифә Мифтахетдин кызы, әл-хаж Хәбибулла хәлиясе] каберенә куелган таш, йетмеш биш яшендә 1896 елда вафат.

Ядкярне 2019 елда эзләп табып исәпкә алган Айгөл Әхмәтова.

Язулары фоторәсемдә бик авыр укыла.

Алгы ягында (уйма язулы):

... تاريخ ... ۱۸۹۶ نچى [سنه ده ... قسيم] قزى ... يتمش بيش
ياشنده ... ايلدى رحمها الله

... тарих ... 1896 нчы сәнәдә ... кызы, әл-хаж Хәбибулла хатыны йетмеш биш яшендә ...

әйләде рәхемһа Аллаһу

Сул ягында (уйма язулы):

...لك ينادى كل يوم والموت... و ابنو الخراب

Уң ягында (уйма язулы):

...له ملك ينادي كل يوم... و الموت و ابنو الخراب

Ләһү мәләкүн йүнади кәллә йаумин ләддү лил-мәүти вә әбнү лил-хәраби – Аның

(Аллаһның) фәрештәсе көн саен әйтеп тора: үлемгә эзерләнегез һәм барачак йортыгызны төзегез.

Арткы ягында (уйма язулы):

“Әл-хәкме Лилләһи тарих румия илә 1896 нчы сәнәдә Шәрифә Мифтахетдин кызы әл-хаж Хәбибулла хәлиясе йитмеш биш яшендә дарел-бакая әйләде Рәхмәтуллаһи” (Жәмил ага Мөхәммәдшин укылышы).

251. Мөхеддин бине Шәмседдин Госманов, 1319 һижри сәнә/1900 миляди ел.

Үлчәмнәре: 20x32x90 см.

Алгы ягында (калку һәм уйма язулы):

... هذا المرقد محي الدين شمس الدين عثمانوف ننگ پلدانگي ده

عمر كچوردى ۷۲ ياش [ده]

Уң ягында (уйма язулы):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم

Арткы ягында (уйма язулы):

متوفى ۱۳۱۹ سنة الحجرية رجب ۲۰ مسحية ۱۹۰۰ اوكتابر ۳۰
غفران...

Сул ягында (уйма язулы):

كل نفس ذائقة الموت

252. Хажи Ишмөхәммәд бине Габделмәннан бине Сөбханкол бине Гадыкани бине Алманий Дибирдиев каберенә куелган таш, 1903 миляди ел /1321

нижри сәнә. Үлчәмнәре: 27x41x98 см.

Ядкярне 2019 елда эзләп табып исәпкә алган Айгөл Әхмәтова.

Алгы ягында (уйма язулы):

الحكم لله مرقد الحاج الحرمين اشمحمد عبد المنان بن سبحانقل بن عدقانى
بن المانى دبيريديف المتوفى فى سنة ۱۳۲۱ و فى ۲۷ ربيع الاول ابيون
۸ سنة ۱۹۰۳

253. Мәхмүд бине Габделмәннан бине Сөбханкол бине Гадыкани бине

Алманий Дибирдиев каберенә куелган таш, 1321 нижри сәнә / 1903 миляди ел. Үлчәмнәре: 29x41x80 см.

Ядкярне 2019 елда эзләп табып исәпкә алган Айгөл Әхмәтова.

Алгы ягында (уйма язулы):

الحكم لله مرقد المرحوم محمود بن عبد المنان بن سبحانقل بن عدقانى بن
المانى دبيريديف المتوفى فى و فى ۶ ربيع الاول ماى ۲۴ سنة ۱۳۲۱ و
فى ۱۶ ربيع الاول ۲۴ ماى ۱۹۰۳

254. Бибирәшидә бинте Әсфәндияр Акчурин, Мәхмүд бине Габделмәннан Дибирдиев хатыны, 1322 һижри сәнә / 1904 миляди ел. Үлчәмнәре: 29x39x120 см.

Алгы ягында (уйма язулы):

الحکم لله مرقد المرحومة بی بی رشیده بانو بنت الحاج الحرمین اسفندیار
اقچورین زوجة محمود بن عبد المنان دیبیردیف ولدت له بنت و ابنا
توفیه ت ۱۳۲۲ سنة شوال ۱۵ سنة ۱۹۰۴ دیکابر ۱۰

254-1. Әш-шәһид **Яхъя** ибне Габденнасыр Дибирдиев, язгучы Габделбарый әл-Баруди әл-Казани, 68 яшендә 1322 сәнә, 1904 елда вафат. Үлчәмнәре: 31-41x28-38 x 124 см.

Ядкярне 2019 елда эзләп табып исәпкә алган Айгөл Әхмәтова.

Алгы ягында (уйма язулы):

المرقد الرجل الشهيد يحيى ابن عبد النصر ديبيرديف ... وقع شهادة
...الرجل في فابريقهء كمشكه ر

Арткы ягында (уйма язулы):

۱۳۲۲ سنه السبع بقين من ۱۹۰۴ سنه ذى الحجة فبرال ۱۴ وكان
عمره ۶۸ اللهم جعل قبره منورا الشهادة بنور و اجعل الجنة مثواه مع
الشهدا [۱۶ اپريل]

Уң ягында (уйма язулы):

الموت يأتي نقة و القبر صندوق العمل * كتبه عبد الباري البارودي
القزاني

Сул ягында (уйма язулы):

يا من بدنياه اشتغل * قد عزه طول الامل

254-2. Хажы **Габдулла** бине Габделмәннан бине Сөбханкол бине Гадыкани бине Алманый Дибирдиев каберенә куелган таш, 1327 һижри сәнә=1909 миляди ел. Оренбург Каргалысында ясалган. Үлчәмнәре: 31x41x75 см.

Алгы ягында (уйма язулы):

الحکم لله مرقد الحاج الحرمین عبد الله بن عبد المنان بن سبحانقل بن
عدقاي بن المانی دبیردییف المتوفی فی سنه ۱۳۲۷ و فی رجب ۳۰

254-3. Хажи Әхмәдҗан бине Габделмәннан бине Сөбханкол бине Гадыкани
бине Алманый Дибирдиев каберенә куелган таш, 1329/1911 елда вафат.

Үлчәмнәре: 29x41x120 см.

Ядкярне 2019 елда эзләп табып исәпкә алган Айгөл Әхмәтова.

Алгы ягында (уйма язулы):

الحکم لله مرقد الحاج الحرمین احمد جان بن عبد المنان ابن سبحانقل بن
عدقانی بن المانی دبیردییف المتوفی فی سنه ۱۳۲۹ و فی ۱۳ شعبان
ایول ۲۶ سنه ۱۹۱۱

254-4-1. Йосыф Мөхай углы каберенә куелган таш.

Үлчәмнәре: 11x32x115 см.

Алгы ягында (калку язулы):

مرحوم مغفور لار يوسف محای او علی ایله زوجه بی زلیحا یرمی قزی
ننک تربہ سیدر روحلارینه فاتحه اوقیه لر

254-4-2. Зөләйха Ярми кызы каберенә куелган таш.

254-5. Энҗебикә Ибраһим кызы, Салих Дибирдиев хатыны каберенә куелган
таш. Үлчәмнәре: 14x24x96 см.

Алгы ягында (уйма язулы):

نور الله مرقدھا انج بيكه ابراهيم قزی صالح دبیردییف جماعتی ...

254-5-1. Салих Дибирдиев каберенә куелган таш. Үлчәмнәре: 15x25x115 см.

Алгы ягында (калку язулы):

نور الله مرقدھ صالح بن [سليم] دبیردییف...

Уң ягында (калку язулы):

روحنه فاتحه * امين

254-6.[Мөхәммәдҗан Госманов кызы каберенә куелган таш, 1912 ел].

Алгы ягында (уйма язулы):

[هو الباقي ... محمد باقى] عثمانوا وفات بولدى... عنوان رننىكى ۱۰ نده سنه

[۱۹۱۲ * ۷۶ ياشنده ...]

Уң ягында (уйма язулы): **جَعَلَ ... قبره ما روضة من رياض الجنات**

254-7. ... кызы, Госманова.

Алгы ягында калку язулы текст.

254-8. Мортаза Муса углы каберенә куелган таш.

Үлчәмнәре: 12x34x91 см. Материал: известняк. Язулары ташның алгы ягында гына бар. Мәгълүмат Жәмил ага Мөхәммәтшин архивынан алынды.

Лопатинский районы

1. Берлек авылы

Элекке гарәп язулы ташлар юк, 1927* елда гына барлыкка килгән, имеш, Вершаут авылыннан килгәннәр.

254-10. Тәрәзә бизәкләре...

2. Иске Вершаут авылы, 04.07.2021.

3 июльдә 2021 елда Сарытау өлкәсе Петровский районы (шәһәр) үзәгендәге кунакханәдә тукталдык.

Петровскийда элекке ике катлы кирпеч йортлар сакланган, матур бизәлешле тәрәзә капкачлары күренә. Бу шәһәрдә Мещеряковлар, Кукаевлар, ... очрый.

Иске Вершаут авылы, Лопатинский районы.

Бу авылда да, кайбер каберләренә, яланнан китерелгән кыргый ташлар белән уратып кую гадәте бар. Баш ягына чагыштырмача зур кыргый таш кую традициясе дә күзәтелә.

Каршы алды хәкимият башлыгы – Жәүдәт абзый, зиратны күрсәтеп йөредә – Рәшид абзый (мулла) Әдеһәм улы Иманколов (1959 елгы), кулъязмаларны күрсәтергә бирде – Алиев Жәмил Миргали улы.

254-11 нче ядкярләр (кабер плитәләре, башказыклар).

3. Иске Карлыган авылы, Лопатинский районы, 05.07.2021.

Элек өч мәчет өч мэдрәсә булган. Сәүдәгәрләр Нижний Новгород якларына барып йөрөгәннәр, күп китаплар да алып кайткалаганнар.

Зиратларны күрсәтеп йөреде Шабанов Нәзым Кязым улы, 1955 елгы, хажи.

Муллалар Казан ягыннан килгәннәр.

Әлеге көндә, кош-корт үрчетеп, мал асырап, сатып көн күрәләр. Бик мул тормыш күренми, шифер түбәләр, ...

Тәрәзә капкачларын ясау өчен урындагы осталардан башка мукшылар да килеп йөрөгәннәр...

Кабер өстеннән имәннән башказык һәм зур кыргый таш куйганнар, кайбер каберләргә табигый ташлар белән тезеп уратып алганнар.

Укымышлы шәхесләрдән – Свергузов Адельша Хаби улы, 1892-1984. Мәдрәсәләрдә дини белем алган, шәмаилләр язган.

255 нче ядкярләр (кабер плитәләре, башказыклар).

Үлчәмнәре: 15-20x28-32x100 см. N 52°28.591' E 045°49.438'

Ике игезәк - Исхак һәм Хәмзә Сөләйман Рамазанов уллары каберләренә куелган таш, 1922 ел.

Бу кабердә Исхак белән Хәмзә Сөләйман уллары Рамазановлар күмелгәннәр. 25.05.1922

ел. **... بو قابرلر ده ياتالار ئيگز توغان رامازانف اسحاق ...**

Мәрхүмнәрнең фажигале тарихы: Сөләйман Рамазановларның атлары югала, һәм аларны эзләргә дип ике игезәк егет тирә-як авылларга, яланнарга чыгып китәләр. Боларны (безнекеләр булмаган) чит авыл кешеләре ат караклары дип уйлап вәхшиләрчә кыйнап үтергәннәр.

255-1. нче ядкярләр (кабер плитәләре, башказыклар).

Мяхуб Ялиевна Мортазина каберенә куелган таш, 1899-1933.

Үлчәмнәре: 20x15-32x60 см. N 52°28.591' E 045°49.438'

4. Селәү авылы (Лопатинский районы), 03.07.2021.

Балта осталары (тәрәз капкачлары, шкафлар, ... ясаучылар):

- 1.Тажетдинов Хафиз бабай
- 2.Туктаров Зиннәт Нурғали улы
- 3.

Тимерчеләр

1. Батыршан Әнвәр
2. Нигъмәтуллин Инсаф

Дин әһелләре

1. Каюм бабай Шәфиев, мулла.
2. Туктаров Ибраһим, мулла.
3. Нурғали Ибраһим улы Туктаров, мулла.
4. Нарбеков Абдулла, мулла.
5. Шафиев Мөхтәр, мулла.
6. Мухаев Хәмзә, мулла.
7. Биктимеров Хәлим Хәйдәр улы.
8. Зәйнәтдинов Мөкаддәс, азанчы, советлар чорында мәчетне торгызучы.

Музыкаль кешеләр

Сәет бабай патша оркестрында скрипкада уйнаган, имеш.

Әлек бу авылда 5 000 кеше яшәгән, мэдрәсәләре дә булган. Шуларның берсе таштан салынган булган, имеш. Иске мәчет биңасы әлегә көндә дә сакланган, манарасы алласызлар заманында киселгән.

Әлегә көндә 3 мәчет (искесе белән бергә 4 мәчет) бар. Әлек бу авыл кешеләренә кайберләре хажга йөргәннәр, берсе кайтмаган читтә калган, Төркия кебек илләргә дә барып белем эстәгәннәр.

Зират ташларын күрсәтеп йөредә – Равил хәзрәт Арысланов, 1991 нче елгы, мэдрәсәдә укыган.

Башказык кую традициясе булган, бу гадәт бетеп бара. Бу авылда башказыкны багана дип атыйлар.

Башказык урынына, еш очракта, кыргыз таш куйганнар; жиңел эшкәртелүчән таш карьерлары бу төбәктә юк.

Әлегә вакытта да, әлеккечә, Селәү халкы (Пенза якынарак булса да) Сарытауга яшәргә китәләр яисә барып йөриләр.

256. Әхмәдҗан бине Мостафа “кариәти Колгына әт-Тәтеши мин тәвәбигый әл-Казан тәвәллүдән әс-Саратагый тәвәттунән сәнәтә 1315/1897 үлтерделәр һәм яндырдылар” елда шәһид булган.

Бу авылда да кайбер каберләренә, яланнан китерелгән кыргыз ташлар белән уратып кую гадәте бар. Баш ягына чагыштырмача зур кыргыз таш кую традициясе дә күзәтелә.

Алгы ягында (уйма һәм калку язулы):

قَبْرُ الشَّهِيدِ	Каббруш-шәһид
-------------------	---------------

لا اله الا الله محمد رسول الله	Ля илэһә илләаллаһ Мөхәммәд рәсүлаллаһ
صلى الله عليه و سلم	Салләллаһү галәйһи вә сәлләм
الذى قتل بحديدة ظلماً للم...	Әлләзи котилә би-хәдидәтин золмән лил-мәлисүммә
...حرق احمد جان بن مصطفى قرية قلغنه	хүрика Әхмәджан бине Мостафа кариәти Колгына
التاتشى من توابع القزان تولداً	Әт-Тәтеш миң тәвәбигый әл-Казан тәвәллүдән
الصراطاغى توطناً ۱۳۱۵ سنة رجب ۵	Әс-Саратагый тәвәттунән сәнәтә 1315 рәжәб 5
هجرية جاوزه عمر الستين ثم توفى	Һижрийәһ жәвәзә гомрүһү әс-сәттин сөммә тәвәффийә
رحمة الله عليه	Рәхмәтуллаһи галәйһи

Арткы ягында (уйма язулы):

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	Бисмилләһир-рахманир-рахим
ذملوهم بكلومهم	Зәммилүүһүм би-күлүүмиһим
طريقده اخوان احمد جان	Тарикьда ихван Әхмәджан
بن مصطفى ۶۳ ياشلىق قزاني	Бине Мостафа 63 яшьлек Казани
تاتش اويازى قلغنه اولى تولداً	Тәтеш өязе Колгына авылы тәвәллүдән
صراطاغى توطناً اولترلادر	Сарытагый тәвәттунән үлтереләдер
هم ياندريلادر ظلماً مال اوچون	һәм яндырдылар золмән мал өчүн
۱۸ نويابرده مسحية ۱۸۹۷ سنة	18 ноябрьдә 1897 сәнәти мәсихия

غفر الله	гафәрә Аллаһу
----------	---------------

Уң ягында (уйма язулы):

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ	Көлли нәфсин заикател-мәүт
----------------------------------	----------------------------

Сул ягында (уйма язулы):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم	Әгузе бил-ләһир минәш-шәйтан ир-раҗим
------------------------------	---------------------------------------

Үлчәмнәре: 15-20x28-32x100 см. N 52°38.074' E 045°54.353'

257. Мөхәммәдкасыым бине Муса әс-Саратагый 1315/1897 елда 18 яшендә “үлтерделәр һәм яндырдылар”.

Ике ташъязма да Сарытауда ясалган тимер чардак белән уратып алынган.

Алгы ягында (уйма һәм калку язулы):

قَبْرُ الشَّهِيدِ	Каббруш-шәһид
لا اله الا الله محمد رسول الله	Ля иләһә илләаллаһ Мөхәммәд рәсүлаллаһ
صلى الله عليه و سلم	Саллаллаһу галәйһи вә сәлләм
الذي قتلَ بحديدة ظملاً... حريق	Әлләзи котилә би-хәдидәтин золмән ... хәрикь ²¹
محمد قاسم بن موسى الصراطاغي	Мөхәммәдкасыым бине Муса әс-Саратагый
ايام حمسة رجب ١٣١٥ سنة هجرية	әййәмә хәмсәти рәжәб 1315 сәнәти һижрийәһ
عاش ثمانية عشر سنة ثم توفي	гашә сәмәнийәтә гашәрә сәнәтин сүммә тәүвәффи
رحمة الله عليه	рәхмәтуллаһи галәйһи

²¹ Мәрхүмне жәзалап яндырып үтергәннәр.

Арткы ягында (уйма язулы):

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	Бисмилләһир-рахманир-рахим
ذَمُّوهُمْ بِكُلِّ لُحْمٍ	зэммилүүһүм би-күлүүмиһим
محمد قاسم موسى اوغلى ۱۸	Мөхәммәдқасим Муса углы 18
ياشلىك صراطاوى	яшьлек Сарытауи
اولترديلىر هم ياندرديلار	үлтерделәр һәм яндырдылар
ظلماً ۱۸ نويابردە	золмән 18 ноябрьдә
۱۸۹۷ سنة مسحية	1897 сәнәти мәсихияти
رحمة الله عليه	Рәхмәтуллаһи галәйһи

Уң ягында (уйма язулы):

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ	Көлли нәфсин заикател-мәүт
----------------------------------	----------------------------

Сул ягында (уйма язулы):

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم	Әгузе бил-ләһир минәш-шәйтан ир-ражим
------------------------------	---------------------------------------

Үлчәмнәре: 15-20x28-32x100 см. N 52°38.078' E 045°54.355'

Лунинский районы

1. Синорово авылы, 08.07.2021.

Синорово авылы, Лунинский районы.

1664-1665 нче елларда нигез салынган. Элек өч мәчет булган. «Авылның киләчәге юк, яшьләр шәһәргә китәләр...»

120 йорт, 300 кеше яши. Авыл кешеләре уңган, бай тормышта яшиләр...

Башказыклар ясаучылардан – Мурсикаев Ренат Мухамед[жан] улы, 1973 елгы. Шушы авыл кешесе.

Абдулов Ренат, эшкуар, ритуальное агенство житэкли, анда каберташлары ясыйлар. Информатор, зиратларны күрсэтүче, кунак итүче, Курмышев Ислям Фэттах улы, 1965 елгы.

Бу авыл гадэте буенча: имән агачыннан башказык ясалган, кайберләрэндэ мәрхүмнәрнең исем-шәрифлэре яисэ инициаллары уеп язылган. Башказык дүрткел яисэ түгэрэк бүрэнэ рәвешендэ ясалган. Башын яулык белән бэйләмилэр, кайберлэрэнэ калайдан ярымайлар ясап куелган.

Беренче зират (БАШ ЗИЯРӘТ)

258-1. Ядкярлэр (башказыклар, ташъязмалар).

Икенче зират (ТҮБӘН ЗИЯРӘТ)

258-2. Ядкярлэр (башказыклар, ташъязмалар).

Неверкинский районы

(2019 елда 19 авыл өйрәнелгән)

1. Гали (Алеево) авылы, 2019.

258-3. Әбүбәкер бине Сәйфулла каберенэ куелган таш.

Алгы ягында (калку язулы):

نور الله مرقدہ ابو البقر بن سيف الله ۷۷ ياشنده تاريخ [هجری]

.....

Аллаһ каберен нурлы кылсын. Әбүбәкер Сәйфеддин улы 77 яшендэ һижри ел исәбе буенча ....

ماہ شۆل نگ برنجی یومنده کاتب سيف الدين از شهرى قارعالى

Шәүвәл аеның беренче көнендэ кятиб Сәйфеддин Каргалы шәһәрәннән.

کيلب قبروم زیارت ایدان اخوان دین

Килеп каберемне зиярәт кылыгыз, дусларым

.... صاحبینی او... سر ایدکز بر دعا

(кабер) иясенә .... кылыгыз бер дога .....

2. Биги (Бигеево) авылы, 30.05.2019.

258-4. ... 82 яшендә 1870 елда вафат.

259. Габделкәрим Габделжәлил углы, 72 яшендә 1878 елда вафат.

Алгы ягында (калку язулы):

نور الله مرقدہ * عبد الکریم عبد الجلیل اوغلی ۷۲ یاشنده ۱۸۷۸ نجی
یلده ۲۵ نجی ...

Алгы ягында (калку язулы): اسکی باعدور بو جهان ... کل ایلان ...

259-1. Асылбикә Сәлим... кызы каберенә куелган таш, 1878 елда 66 яшендә вафат.

Алгы ягында (калку язулы):

نور الله مرقدہ * اصل بیکه سلیم جوهر قزی ۶۶ یاشنده ۱۸۷۸ نجی یلده
۲۵ نجی اپریلده

Уң ягында (калку язулы):

منی یازدردی یادکار اولماق اوچون

Арткы ягында (калку язулы):

اوقیانلار بر دعا قیلماق اوچون

Оренбург-Каргалы осталарының эше.

260. Биби Мәрхәба Әбүбәкер кызы, Әхмәр хәляле каберенә куелган таш, 80 яшендә 187...

елда вафат. Оренбург-Каргалы осталарының эше.

Алгы ягында (калку язулы):

الحلاق الباقي المتوفية ببي مرحبا احمر حلالی ابو بكر قزی ۸۰ یاشنده
[ماينک ۱۹] نجی کونی ... [۱۸۷... نجی یلده]

Уң ягында (калку язулы): ... زیارت ایدن احوان دین

Сул ягында (калку язулы): **صاحبنى اولاسز ايدكو دعا ايله معين**

261. Мәлбихан Зәбир кызы, Мостафа хатыны, 58 яшендә, 1887 ел.

Алгы ягында (уйма язулы):

**كل عليها فان يبقى وجه ربك ذوالجلال و الاكرام * هذه القبر المرحومة
مليحان زبير قزى مصطفى [جشى] دار الفنادن دارالبقايه رحلت [ايلدى]
۵۸ ياشنده [۱۸۸۷ نچى يلدە]**

كل عليها فان يبقى وجه ربك ذوالجلال و الاكرام

көллү мән галәйһа фанин вә йәбкә вәҗһү Раббикә зөл-Жәлали вәл-Икрами – Жирдә булган бар нәрсә һәлак булачак. Фәкәт олуғлык һәм хөрмәт иясе булган Раббыңның заты мәңгелек.

262. Биги авылының **Биби Мәдинә**, Габдрахман хатыны, 49 яшендә 189... елда вафат.

Бу ташны яздырды әнесе Ибраһим Әхмәд углы, язгучы Карагол Мөхәммәд углы.

Алгы ягында (калку язулы):

**المرحومة المغفورة .... بيكى اولننك بيبي مدينا ... دار الفنادان دارو
البقا[يه] رحلت ايلدى عبد الرحمان حلالى ۴۹ ياشنده [۱۸۹۰] نچى يلدە
[رمضان ننگ] نچى ۲۰ كوننده بيكى ايلينده ... الله رحمت ايلاسن * بو
طاشنى يازدردى انيسى ابراهيم او على حمد * يازعوچى قراعل محمد
او على**

Арткы ягында (калку язулы):

شرح حديث : السلام عليكم يا اهل القبور يعفر و الله ...

263. Биги авылының **Хәмид Әюб** углы каберенә куелган таш, 70 яшендә 1848 елда вафат. Язгучы Карагол мулла, 1893 елда.

Алгы ягында (калку язулы):

المرحوم ة المغفور صراطاؤ... بيكى اولنىك حميد ايوب اوغلى دار الفنادان
دارو البقا رحلات ايلادى ۷۰ ياشنده ۱۸۴۸ نچى يلدە ديكابر نىك ۱۰
نچى يامونده و بيكى اولنده مدفون * بو كاتىبنى يازدردى اوغلى ابراهيم *
ياز عوچى قراعل ملا ۱۸۹۳ يلدە

Уң ягында (калку язулы):

.... كىلب قىبر.... ايدان ايحون قىلنىك لىر روحمه فاتحا

Сул ягында (калку язулы):

عمى اوتدى.... قىبردور بو جهان نىك احرى ... مرقد ... جنت باغى ....

264. 1907 ел. (Гранит таш).

... دار البقايه ... رجب ... ۱۳۲۵ سنه ... اعوست ۲۴ ده ... ۱۹۰۷ سنه
ده

3. Бикмасеево авылы, 30.05.2019

265. Мәәззин Жәмәледдин бине Хисамеддин каберенә куелган таш, [1900] елда 72
яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

... المؤذین جمال الدين بن حسام الدين

Арткы ягында (калку язулы):

اوقيانلارتارىخ ۱۹۰۰ نچى يلدە التمش ايكى ياشنده وفات ...

265-1. Жәляледдин Мозаффар углы каберенә куелган таш, [1890] елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

مَرَقْدُ الْمَغْفُورِ الرَّحْمِ حَسَامِ الدِّينِ ابْنِ [۱۳۰۳] سَنَةِ الْهَجْرِيَّةِ وَ [مُؤَابِت
سَبْعًا]

266. Хисамеддин бине Мозаффар каберенә куелган таш, 1320 / 1901 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

... تاريخ ميلاديه [١٩٠١] نچى يلدە [مرحوم] حسام الدين مظفر اوغلى
توقسان ياشنده بقايه

267. (Фрагмент). .... رحلت قلدى

268. Изге Оркыя эби (Черклидэн Сөләйманов).

4. Демино авылы, 2019 ел.

269. Йахъя Мифтахеддин Терегулов Думавил авылының (Сарытау вилаяте) каберенә куелган таш, 1322 сәнә / 1904 елда 68 яшендә вафат. Ташъязма Сарытау осталары кулы белән ясалган.

Алгы ягында (калку язуды):

هو الباق التمش سکز ياشنده وفات ايدن صارطاو ولا [يتى] دوماول قريه
سى يحيى ابن مفتاح الدين تريغولف روحنه فاتحه

Арткы ягында (калку язуды, фотода язудар бик начар күренә):

كلدر كيتديلر دار فنادن * مراد المش وارمى فانى دنيا دن * بر كون خبر
كلور ... وفاتى تاريخى ربيع الاول ١٣٢٢ ٢٤ مايدە ١٩٠٤

Сул ягында (калку язуды):
و سقاھم ربھم

270. Муса бине Хәснәддин каберенә куелган таш, 1323 сәнә / 1905 елда 48 яшендә вафат. Ташъязма Сарытау осталары кулы белән ясалган.

Алгы ягында (уйма язуды):

الله * يغفر * صاحب المرقد المرحوم موسى بن حسن الدين بلغ عمره
٤٨ توفى اخر ذى القعدة ١٣٢٣

Арткы ягында (калку язуды):

لا اله الا الله * كل نفس ذائقة الموت

الموت باب (уйма язуды):

و الناس داخله (уйма язуды):

271. **Шинабеддин** Хөсәен углы Исмагилов каберенә куелган таш, 1900-1973.

Алгы ягында (уйма язулы):

اله الا الله محمد رسول الله انا لله و انا اليه راجعون اسمعيلوف شهاب الدين

حسين اوغلى 1900-1973

5. Октябрьское авылы, 2019 ел.

272. **Фәзылә** Сөбханколы кызы, Хәбибулла Рамазан углының хатыны каберенә куелган таш, 80 яшендә 1893 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

لا اله الا الله محمد رسول الله ... * روضة ... فضيله بنت سبحان قلى زوجة

الحاج الحرمين [حبيب الله رمضان اوغلىنك جماعتى] ... الهجرية ....

۸۰ ياشنده

Арткы ягында (уйма язулы):

بحكم الله تعالى * تاريخ روميه ايله ۱۸۹۳ نچى سنه ده فضيله بنت

سبحان قلى زوجة الحاج الحرمين حبيب الله رمضان اوغلىنك جماعتى ۸۰

نچى ياشنده دار البقاغه انتقال قلى رحمة الله واسعة

له ملك ينادى كل يوم لُد و اللموت و انبو الخراب

Уң ягында (уйма язулы):

Сул ягында (уйма язулы): فقيره نى ... ايدكز ياد تصدقله ايدكز روحنى شاد

272 -1. **Рәйфә** Салих кызы каберенә куелган таш, 1878-1942.

272-2. **Зарифә** Салих кызы, Жаралим кызы каберенә куелган таш, 1878-1942.

272-3. **Сәгъид** Габделман углы Яналиев каберенә куелган таш, 1870-1945.

272-4. **Фатыйма** Вергазова, Мөхәммәдҗан кызы каберенә куелган таш, 1886-1950.

272-5. **Мәкфүзә** Исхак кызы Вергазова каберенә куелган таш, 1924-1952.

272-6. **Шәрифҗәмал** Мөхәммәдҗан кызы Дәүләткилдиева, Шәриф Хәбибулла углы хатыны каберенә куелган таш.

272-7. **Шәриф** хажи Дәүләткилдиев каберенә куелган таш, 1914-1951.

Пачелма районы

1. Рәшәтен (Решетино), һәм

Чулпан²² авылы (1929 елларда барлыкка килгән), 04.07.2022

1713 елда нигезлэнгән, әле 1044 кеше яши.

Каршы алып ризыкландырдылар – Таишева Әлфия Касыйм кызы, 1984 елгы, культпросветучилище тәмамлаган.

Бу авылда элек 1 мәчет булган.

Зиратны күрсәтеп йөрөделәр.

1. Ирфан хәзрәт Әнвәр улы Тепаев, 1978 елгы. Ул сөйләгәннәрдән: беткән татар авыллары: Татар Шелдаис (Спасский район), Татар Шуриновка, Нижний Ломовский, Панкаевка (Вадинский район),
2. Хәкимият башлыгы – Рәмил Һәмле егет.

273. Хужа Габделкәрим Пәнзәви тарикать ... хужа Баһаведдин нәкышьбәнди каберенә куелган таш, 1842 елда вафат. “Вазирән хужа Гобәйдулла Кизләви”.

Үлчәмнәре: 18,5x37x175 см. N 53° 13.265' E 043° 36. 942'

Алгы ягында (калку язулы):

نوار الله مرقد هذا حوجه عبد الكريم پنزاوی فی طریقت حوجه بها الدین
نقشبندی

Сул ягында (калку язулы): منی یازدوردی یادگار اولماق اوچون

Уң ягында (калку язулы): اوقیانلار بر دعا قیلماق اوچون

Арткы ягында (калку язулы):

وازیران حوجه عبید الله کیزلؤی فی سنة مسحیه ۱۸۴۲ نجی دفن

274. Мөхәммәдрәхим ибне Габделгазиз Әблязов каберенә куелган таш, 1856 ел, 35 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

---

²² Чулпан авылы (1929 елларда гына барлыкка килгән), Пачелмский район, 04.07.2022

الله * محمد * هذا مرقد مرحوم ابلازوف محمد رحيم ابن عبد العزيز وفات
۱۸۵۶ نچى ايون ۳۵ ياشى * له الملك له الحكم انا لله و انا اليه
راجيعون الله غفور رحيم

Сул ягында (уйма язулы): اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة الله
غفور

275. Гөлсәйдә Жиде кызы каберенә куелган таш, 1860 ел, 58 яшендә вафат. "Бу ташны куйды хәляле Габделвәһһаб Хәбиб углы".

Алгы ягында (калку язулы):

۱۸۶۰ نچى يلدە جيدى قزى كل سيده وفات بولدى ماه شريف نك ۲۷
نچى كوننده ۵۸ ياشنده بو طاشنى قويدى حلالى عبد الوهاب حاييب
او على

276. Шагбан Салих углы каберенә куелган таш, 1882 ел, 40 яшендә вафат.

Үлчәмнәре: 16x31x80 см. N 53° 13.270' E 043° 36.932'

Алгы ягында (уйма язулы):

محمد * الله * هذا مرقد شعبان صالح اوغلى دارالبقايه رحلت ايلدى ۱۸۸۲
نچى ميلادى سنده بروج ۱۰ نچى نيابر ۴۰ يل عمرى تمام

Уң ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة الله غفور

Сул ягында (уйма язулы):

يَا وَقفاً بقبرى متفكرًا بامرى ارجو دعام خيرى ...

277. Галимә Мөстәгыйн хәзрәт кызы, хажел-хәрәмәен Йосыф мулла хатыны каберенә куелган таш, 1882 ел, 30 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

بحکم اللہ ھذہ مرقد علیہ مستعین حضرت قزی حاجی حرامی یوسف ملا
حیلالی وفات ۱۸۸۲ نجی سندہ بروج ۲۸ نجی دیکابر ۳۰ یاشی

Уң ягында (уйма язулы):

يَا وَقْفًا بقبري اميدوم دعا ... خيري كنت انا مثلي كا توقي موتي

278. Мөстәғыйз бине Габделкәрим каберенә куелган таш, 71 яшендә 1304 сәнә / 1886 елда
вафат. Үлчәмнәре: 14x24x105 см. N 53° 13.266' E 043° 36. 941'

Алгы ягында (калку язулы):

نور الله مرقد مستعيز بن عبد الكريم [حضرة] ۷۱ ياشنده

Уң ягында (калку язулы): ۱۳۰۴ نجی سنه ده

Сул ягында (калку язулы): رمضان شريف ننک ۱۷ نجی کونده

279. Кемнең каберенә куелганы билгесез таш, 56 яшендә 1890* елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * [هذا مرقد] ... عبد ... اوغلى وفات ... نجی يلدہ ۷ ... نجی
يومندا ۸۶ ياشندا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

280. Мулла Габдулла бине Габделвәһһаб каберенә куелган таш, [6...] яшендә [189...] елда
вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر ملا عبد الله بن عبد الواهاب وفات [۱۸۹...] نجی
يلدا فؤراننک ۲۵ نجی يومندا ۶ ياشندا قبرمنى * کورنلار حير دعا
روحما قیلاسز

Сул ягында (уйма язулы): انا لله و انا اليه راجعون

281. Шәрифжан бине әл-хаж Ибраһим Бәнаев каберенә куелган таш, 1893 елда, 30 яшендә вафат.

Алгы ягында (калку язулы):

[يا عمل عليه شا كيلته قل كل] * الموة كاس كل ناس شاربه و القبر باب
كل ناس داخله ۱۸۹۳ نچى يلدە مارطنكى ۶ نچى يومنده وفات شريف
جان وُلد الحاج ابراهيم بنيف ۳۰ ياشنده بو مقامه دفن اولندى رحمها الله
رحمة واسيعة و جعل ضر ... روضة من رياض الجنة

Үлчәмнәре: 23x36x185 см. N 53° 13.268' E 043° 36. 937'

282. Ижхан Ишкенә угылы каберенә куелган таш, 1893 елда, 75 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان ايسى اولر * اجحان ايشكنه اوغلى وافت ۱۸۹۳
نجى يلدأ آؤغضت نن ۲۰ نجى يؤمندا ۷۵ ياشندا * كورانلاردان حير دعا
روحمه اتتمن

Сул ягында (уйма язулы): له الملك له الحكم انا الله غفور رحيم

283. Рәхимә Галимбәк кызы, Ибраһим хаж хатыны Бәнаев каберенә куелган таш, 1894 елда вафат.

Алгы ягында (калку язулы):

المتوفى المرحوم رحيمه علم بك قزى ابراهيم حاجى جماعتى بنايف وفات
بولدى ۵۹ ياشنده ۱۸۹۴ نچى يلدە ۲ نچى اوگوستده * يا وقفاً بقبرى
متفكرًا فى امرى * كنت مثلكى غدا تصير مثلى

Үлчәмнәре: 21,5x38x160 см. N 53° 13.268' E 043° 36. 937'

284. Шәмсекамәр Габделвәһһаб кызы каберенә куелган таш, 1894 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

نور الله مرقد هذا شمس قمر بنت عبد الواهب وفات ۱۸۹۴ نچى يلدە

Уң ягында (уйма язулы): **اذ... تم في الامو....**

Сул ягында (уйма язулы): **اوقيانلار دعا قيلمق اوچون**

285. Пенза губернасы Решетин авылының **Шәрәфеддин** Ибраһим хажи углы Бинеев каберенә куелган таш, 1894 елда 30 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

**نورهُو الْحَيُّ بو قو قريه ده مدفون پنزا غوبرناسى ريشيتين قريه سينك
شرف الدين ابراهيم حاجى اوغلى بينييف ۱۸۹۴ سنه روميه ۱۰ نجى
اغوستده ۳۰ ياشنده دار البقايه رحلت ايلدى * الله تعالى رحمت ايلسون**

Уң ягында (уйма язулы):

يا وقفًا بقبرى متفكرًا فى امرى * بالامسى كنت مثلك خدا تصير مثلى

Үлчәмнәре: 17x35x105 см. N 53° 13.270' E 043° 36.932'

286. Салиха Ижхан кызы, “Милка” Фәтхулла хатыны каберенә куелган таш, 1894 ел, 85 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

**الله * محمد * هر جان ايسى اولر * مرحومه صالحه اجان قزى وافت
میلقه فتحوالله حاتونى ۱۸۹۶ یلدا اوقتبرا ۱۰ نجى یومندا ۸۵ یاشى *
کورانلار حیر دعا**

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور

288. Мөхәммәдсиддыйк Рәхмәтулла углы Байбулатов каберенә куелган таш, 1897 ел, 70 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان ايسى اولر * بايبولاطوف محمد صديق رحمتو الله
اوغلى وفات ۱۸۹۷ نجى يلدا ۲۵ نجى ايون ۷۰ ياشندا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجعون الله غفور رحيم

289. Дамулла **Насырулла** Мөстәгыйс хәзрәт (нәкышбәндия тарафдары) угылы каберенә куелган таш, 1897 елда 35 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول * هذا صاحب مرقد ايمام حاطيب داملا نصر و الله
متماعي حاضرة اوغلى نقشى بندا دار الفنادان دار البقايه رحلت ايلدى
۱۸۹۷ نجى يل ۱۶ ينوار ۳۵ ياشده

Сул ягында (уйма язулы):

كل نفس ذأيق الموت * اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة الله
غفور

290. Морза **Мөхәммәдгәрәй** Сахибгәрәй углы каберенә куелган таш, 1902 елда 41 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول * هذا صاحب مرقد مرضه محمد كراى سليم كراى
اوغلى وفات ۱۹۰۲ نجى يلده ۳۰ نجى اوغضت ۴۱ يشى

Сул ягында (уйма язулы):

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

290-1. Хажі **Ибраһим** Хәбибулла углы Бинеев каберенә куелган таш, 1321 сәнә/1903 елда, 41 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

كل نفس ذأيقة الموت حاجى ابراهيم حبيب الله اوغلى بنبيف ۷۳ ياشنده
دار بقايه كوچدى ۱۳۲۱ سنهء هجرية ماه محرم ننگ ۳ سنهء ۱۹۰۳
نجى يلده مارط ۲۴ نده * رحمه الله رحمة واسعة أمين

Уң ягында (уйма язулы): روحمه قيلسون دعا و حاليدن اولسون كاه

Сул ягында (уйма язулы): قبريمه زأير اولوب احو المه ايدن نگاه

290-2. Габдеррэхим Әхтям углы каберенә куелган таш, 1906 елда 68 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان ايسى اولر * مرحوم عبد الرحيم احتم اوغلى دار
الفنادان دار البقايه رحلت ايلدى ۱۹۰۶ نجى يلدا ۲۰ نجى سنتبرا ۶۸
ياشندا * قبرمنى كورانلاردان اوتتمن حير دعا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون الله غفور رحيم

290-3. Мәүләмбирде Ханбик углы каберенә куелган таш, 1326 сәнә=1908 елда, 78

яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

يا رحيم * مؤلام بيزدى حان بيك اوغلى ربيع الآخر ۱۸ سحشنبه كون
۱۳۲۶ سنه ۷۸ ياشنده

Уң ягында (уйма язулы): لا اله الا الله

Сул ягында (уйма язулы): محمد رسول الله

290-4. Хәдичә Хәбибулла кызы, “Баку” Габдулла мулла хәляле каберенә куелган таш,

1909 елда, 75 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هذا القبر مرحومه حديجه حبيبو الله قزى باقو عبود الله ملا
حيلالى وفات ۱۹۰۹ نجى يلدا ۱۰ نجى اوغضت ۷۵ ياشندا حكم الله

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون الله غفور رحيم

290-5. Хажи Мөхәrrәм бине Габделвәһһаб Карнеев каберенә куелган таш, 1909 елда, 80 яшендә вафат.

Алгы ягында (калку язулы):

المرحوم المتوفى الحاج الحرمين الشريفين محرم بن عبد الوهاب قارنييف
۸۰ ياشنده توفى فى ۱۹۰۹ سنه ۱۹ فيورال

290-6. һажәр Сахибгәрәй кызы, Карнеев Мөхәrrәм хәляле каберенә куелган таш, 1909 елда 72 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان ايسى اولر * هجر صاحب كراى قزى قارنييف محرم
حيلالى دار الفنادان دار البقايه كوچندى ۱۹۰۹ نجى يلدا ۱۳ نجى اوقتبرا
۷۲ ياشندا

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون الله غفور رحيم

290-7. Гобәйдә Мостафа кызы, “Шангол” Гайнеддин хатыны каберенә куелган таш, 1910 елда, 64 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله * محمد * هر جان ايسى اولر * مرحومه عبیده مصطفى قزى شنغول
عیند الدین حاتتی وافت ۱۹۱۰ نجى يلدا ۱۸ نجى دیکابرا ۶۴ ياشندا *
کوراندين قارداشلار روحما خير دعا قیلاسوز

Сул ягында (уйма язулы):

له الملك له الحكم انا لله و انا اليه راجيعون الله

غفور

290-8. “Шангол” Мөхәммәдҗан Габделгазиз углы каберенә куелган таш, 1912 елда, 31 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول * هذا صاحب مرقد شنغول محمد جان عبد العزيز
اوغلى دار البقايه رحلت ايلدى ۱۹۱۲ نجى يلدا ۲۶ نجى ايون ۳۱ ياشندا
* انا لله و انا اليه راجعون

Сул ягында (уйма язулы): اللهم اجعل قبره روضت الجنن

290-9. “Мостафа” Сонгатулла Фәтхулла углы каберенә куелган таш, 1914 елда, 86 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله جلال محمد رسول * هذا صاحب مرقد مصطفه صنعة الله فتحو الله
اوغلى دار الفنادان دار البقايه رحلت ايلدى ۱۹۱۴ نجى يلدە ۷ نجى مارط
۸۶ ياشى

Сул ягында (уйма язулы): اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

290-10. Әсфәндияр Хәбибулла углы Бинеев каберенә куелган таш, 1916 елда 78 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

بحكم الله نفس ذأبقت الموت * هذا مرقد مرحوم اسفنديار حبيب الله اوغلى
بينيف دار البقايه رحلت ايلادى ۱۹۱۶ نجى سنهءى ميلاديه ۵ نجى
ديكابره ۲۳ نجى سفر ۷۸ ياشنده * له ملك الله و انا اليه راجعون

Сул ягында (уйма язулы): اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

290-11. Рәшәтән ядкярләре (ташъязмалары, башказыклары).

Башказыклар кабер өстенә кую борынгыдан әби-бабайлардан килә. Истәлек өчен яулык бәйләп куйганнар (бу гадәт бу якта күренми). Башказыкның гомуми озынлыгы – 240-260

см, диаметры – чама белән – 26 см булган. Агачы имәннән. Борынгылары череп юкка чыккан. Билге урынына кыргый таш та куйганнар. Ташны Әстерхан ягыннан алып кайтканнар, имеш. Бәлки, Ростов, Жәек якларыннан да алып кайтканнардыр. Мондагы ике таш Казаннан, ике таш Оренбурдан китерелгәне аңлашыла язу рәвешенә карап...

Башказык ясаучы осталар:

1. **Нәбиулла** Абдулла углы Бареев, 1922-1996. “Башказык ясаучы”.
2. **Рөстәм** Якуб углы Кармеев, =1940-2012.
3. **Хәмидулла** Исмаил углы, =1940-2012, калайчы, тимерче, козырек, ярымай, ... ясаучы.
4. **Касыйм** Нәбиулла углы Бареев, 1956 елгы, 1962 елгы, башказык ясаучы шушы авлның төп остасы ул әлеге вакытта.
5. **Заһидулла** Кәримуллага улы Таишев, 1956 елгы.
6. **Наил** Кәримуллага улы Агишев, укытучы.

3. Татаро-Никольский авылы.

(Элек, 1926 елга кадәр, Шишкәләй дип аталган), 05.07.2022.

Шишкәләй – елга исемнән барлыкка килгән.

Бу авылда Эстәрлетамак мишәрләре кебек сөйләшәләр, вәләкин: *багам*, *бөкмә* (пильмән), ... кебек сүзләр кулланалар.

Бирегә, Рязань якларыннан һәм Кадомнан килгәннәр имеш. Маминнар, Тугушевлар, ... күп яши бу авылда. Янәшәдә – керәшен татарлары да булган, һәм бар.

Татаро-Никольское каберстанына якын-тирәдәге авыллардан (Архангельское, һ.б. яклардан ...) да мәетләрне китереп күмәләр.

Без килгәндә озын тополь агачларын кисәләр иде.

Бу авылда элек 2 мәчет булган. Элекке гарәп язучы кабер ташлары биредә юк, фәкыйрь яшәгәннәр. Хәзер урыслар белән кушылып яшәп яталар. Урысча яхшы сөйләшәләр, “йыр”лаганда да башкачарак, тегеләр кебек жырлыйлар.

Зиратны күрсәтеп йөрәделәр.

1. **Ибраһим** Сөләйман углы Мамин, 1937 елгы. “Уң аяк белән атлап зиратка керәсең, сул аяк белән чыгасың”.
2. **Шамил** Әкрәм улы Мамин, 1951 елгы. Машинасында алып барып йөретте.

Башказык ясаучы осталар:

1. **Исхак** Хәйрулла углы Мамин, 1927-2009.

2. Исмаил Зиннур улы Мамин, 1942-2021. Тәрәз капкачлары матур итеп ясаган (фотога алынды), калайдан ярым айлар ясаган, башказыклар,...
3. Хөсәен Әнвәр улы Мамин, 1961 елгы.
4. Ринат Али улы Гуляев, =1958 елгы.

290-12. Татар-Никольское ядкярләре (ташъязмалары, башказыклары).

Беткән авыллардан:

Татар Шелдаис (Спасский район)	Д.Мачалейка
Татар Шуриновка (Вадинский район)	С. Татарская Лака
Нижне-Ломовский (Вадинский район)	Д.Чудовка
Танкаевка (Вадинский район)	

Сосновоборский районы

(2019 елда 19 авыл өйрәнелгән)

1. Индирка авылы

290-13. Кемгә куелганы билгесез гранит таш, 1872 елда вафат.

..... ۱۸۷۲ سنه ...

290-14. Мөхәммәдхәсән бине Сәидбаттал Үзбәков каберенә куелган таш, 90 нче яшендә 1300 сәнә /1883 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

قال الله تعالى كل نفس ذائقة الموت * هجرى ايلان ۱۳۰۰ نجى يلدە ۱۱
 نجى ذو الحجدە و روميه ايلان [۱۸۸۳] يلدە [۲] نجى قبر ... محمد حسن
 بن سيد بطل اوزباكف ۴۸ نجى ياشنده دار فنادان دار بقايه رحلت ايلدى
 * غفر الله ذنوبه و نور مرقده

290-15. Гөлбәшәр [Сәидбаттал хатыны] каберенә куелган таш, 48 нче яшендә 1300 сәнә /1882 елда вафат.

290-16. Кемгә куелганы билгесез гранит таш, 1894 елда вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

كل نفس ذائقة الموت .... ۱۸۹۴ نجى [يلده]

290-17. Купаев **Хэйрулла** Сабир углы, 1892-1944.

290-18. Купаев **Хэйрулла**, 1886-1964.

290-19. Кемгә куелганы билгесез мәрмәр таш (Кырымда ясалган).

Алгы ягында (калку язулы):

290-19-1. Кемгә куелганы билгесез гранит таш, укылмый...

Спасский районы

1. Аккул-Тараклы (Белозерка) авылы, 07.07.2022.

290-20. Әүлия зираты (Беренче каберстан)

Ишан каберенә куелган таш.

N 53° 45.672'   E 043° 08.766'

290-21. (Икенче каберстан)

2. Шалдавыч (Татарский Шелдаис) авылы, 07.07.2022.

Зиратларны күрсәтеп йөреде:

1.   Наилә Фатях кызы Кикичева, 1965 елгы. Сатучы булып Мәскәүдә эшләгән. Ростовта үскән, төс-кыяфәткә зәңгәр күзле чибәр татар хатын-кызы, “татарская хохлушка”, туган телендә “мишәрчә” матур итеп сөйләшә.

2.   Александр Алексеевич (глава администрации): Березинка, Мордовияга караган татар авылы, бетүгә бара...

Таракановка (Белозерка) авылы. Монда Кәрим Тинчурин туып үскән.

Беренче зират

290-22.

Икенче зират

290-23.

Шемышейка районы.

1. Усть Уза авылы (Узатамак дип исемләргә ярыйдыр), 06.07.2021 ел.

Бу авылның халкы, иң беренчеләрдән булган мәрхүмнәрнең дә (... һәм “Халит бабай”ның да) каберләре кайда урнашканын яхшы беләләр. Зиратларын жентекләп тикшерергә мөмкинчелек булмады, вакыт та аз булды һәм борынгы зират биләмәсе дә агачлы-чытырманга әйләнгән.

Элек бу авылда 10 мең кеше яшәгән, 11 мәчете һәм 2 мәдрәсәсе булган.

291. **Фатыйма** Әбүталип кызы, Әбүшәһман хажи хәляле, 1850-1919.

Алгы ягында (уйма язулы):

بحکم اللہ فاطیما ابوطالب قزی ابوشحمان حاجی حیلالی وجو دغا کیلغان
۱۸۵۰ نجی ... [میلادیہ] دار البقایہ رحلت ایدوب بو مرقدہ دفن ایددی
۱۹۱۹ نجی سنہ ماہی رجب ننک [۲۸] نجی یوم آپریل ۶ نجی یوم

Сул ягында (уйма язулы):

يَا وَقْفًا بقبري متفكرًا في امرى * كنت انا مثلك توتى م تى بالامسى

Уң ягында (уйма язулы): خدا روحنى شاد ايدب او... جنت قيلسن ارجو دعا
خيرى

292. Габдеррахман Шагбан улы Туишев, 1828 – 1891.

مه رحوم عبد راحمان شعبان نوغلى تونيشف 1828 نجى يلدا توعان ،
وفات 1891 نجى يلدا الله ره حمت ايتسن

293. Мулла Мөхәммәдгалим мулла Габделжәлил²³ улы, 1852 – 1893, 21 ел имам булып
хезмәт иткән 5 нче номерлы мәчеттә.

Алгы ягында (уйма язулы):

كل نفس ذأيقة الموت * الله ﷻ محمد رسول * هذا قبر ايمام حاطيب ملا محمد
عاليم مدريس ملا عبد الجليل اوغلى دار الفنادان دار البقایہ رحلت ایلدی
۱۸۹۳ نجی یلده ۴ نجی او غصت ۴۱ یاشنده ۲۱ یل ايمام بولغان ۵ نجی
نومر مسجد

Сул ягында (уйма язулы): اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

294. 7 нче мәчеттә имам Мөхәммәджан бине Әлмөхәммәд Әлмакаев, 1821-1899, 35 ел
имам.

Алгы ягында (уйма язулы):

²³ Бәлки “Габделхәлил”дер?

الله ﷺ * هذا صاحب مرقد ۷ نجى مسجد جميعدا ايمام حاطيب ملا محمد جان
بن المحمد الماقيوف دار البقايه رحلت ايلدى ۱۸۹۹ نجى يلدە ۷ نجى
ديكابردە ۷۸ يشندە ۳۵ يل ايمام

Сул ягында (уйма язулы): اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة

295. Йосыф Сәйфеддин угылы, 1842-1907.

Алгы ягында (уйма язулы):

مرقد يوسف ابن سيف الدين حرومى ۶۵ ياشندە ۱۹۰۷ سنده

Кырларында: اللهم نور قبره * رحمه الله رحمة واسية * .... روحى
شاد ايلا...

296. Хәбибжәмәл Габделхалик кызы, Салих Туктаров хәляле, 1828-1908.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله ﷺ * محمد رسول * هذا مرقد حبيب جمال عبد الحالىق قزى صالحه
طوقطارف حيلالى دار البقايه رحلت ايلدى ۱۹۰۸ نجى يلدە ۱۶ نجى
ديكابره ۸۰ ياشى * كل يومى ينادى قبرى يا اينسان ذكر مكانى ارجو خير
دعا من ... قبر

297. Гайшә Габделжәлил кызы Кятимуллина, мулла Мөхәммәдгалим хатыны, 1857 –
1910.

Алгы ягында (уйма язулы):

مه رحومه عه نيشه عبدالجاليل قزى ملا محمد عالم جه مه عتى كاتيموللينا
وافات ۱۹۱۰ نجى يل ۸ نجى ناعوستا 53 يه شنده

298. Әбүшаһман бине Сәфәр Батыршин, 1915 ел, 69 яшендә вафат.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله ﷺ * محمد رسول * هذا صاحب مرقد حاج الحرمين ابوشحمان بن صفر
باطرشن دار البقايه رحلت ايلدى ۱۹۱۵ نجى هجرت النبى ۱۳۳۴ نجى
سندھ فى بروج عيد فطر [ممت بنچ] شنبه مدفون جمعه ۳۰ نجى ايول
برنجى شوال ۶۹ ياشنده

اللهم اجعل قبره روضت من رياض الجنة
Уң ягында (уйма язулы):

299. Зөләйха мулла Мөхәммәдгалим кызы, 1882 - 1944.

Алгы ягында (уйма язулы):

الله ورحينا بر فاتحنا نوقعز * مه رحومه زوله يحا ملا محمد عليم قزى
وفات بولدى 1944 نجى يلدا ئوكته برننگ 1 نده 62 يه شنده

300. Ташгъязмалар.

ШӘХЕСЛӘР КҮРСӘТКЕЧЕ

Аббас Шабан улы Бибарсов, имам, 06.01.1937-04.10.2012 – 52 нче таш.

Абдулла (Габдулла) Алмакаев – корьән Хафиз Мочали авылында

Акжигитов, 1827-1907 – 146 нчы таш.

Алманий Дибирдиев, Гадыканинең атасы, Сөбханколның картатасы – 246 нчы таш.

Арыслан Акжигитов Палкай – 242 нче таш.

Асылбикә Сәлим... Кызы, 1878 елда 66 яшендә вафат – 259 нче таш.

Әбү Бәкер, Хәбиулла кызы Гөлстанның ире – 141 нче таш.

Әбү Бәкер, Гөлхәлим(ә)нең атасы – 221 нче таш.

Әбүбәкер бине Сәйфулла 77 яшендә вафат – 258 (3) нче таш.

Әбүбәкер, Әхмәр хәляле Биби Мәрхәбәнең атасы – 260 нчы таш.

Әбүзәр Салих углы, ?-1909 – 149 нчы таш.

Әбүзәр, “Котлы” Әсфәндияр хатыны Мәлиханның атасы – 200 нче таш.

Әбүзәр, Әхмәд кызы Хәснижәмалның ире – 117 нче таш.

Әбүзәр, Сәгъдеддиннең атасы – 201 нче таш.

Әбүталиб, Әбүшәһман хәжи хәляле Фатыйманың атасы – 291 нче таш.

Әбүшаһман бине Сәфәр Батыршин, 1915 ел, 69 яшендә вафат – 29 8нче таш.

Әбүшәһман Рахманкол углы – 3 нче таш.

Әбүшәһман Рәхмәтулла углы, ?-1820 – 1 нче таш.

Әбүшәһман Иртуганов, Гобәйдулланың атасы – 223 нче таш.

Әбүшәһман хәжи, Әбүталиб кызы Фатыйманың ире – 291 нче таш.

Әбүшәһман, Габделвахид мулланың атасы, ≈1772-≈1850 – 170 нче таш.

Әлмөхәммәд Әлмакаев Мөхәммәджан (7 нче мәчет имамы)ның атасы – 294 нче таш.

Әминә бинте Ильяс, морза Хәсән Кутуев хатыны, 191... Нче елда вафат – 182 нче таш.
Әминә Габдулла хатыны, 1889 елда вафат – 224 нче таш.
Әмир хәзрәт, Сәйфулла хәзрәтнең атасы – 90 нчы таш.
Әсәдулла, “Хәмәли” Хәсән хатыны Биби Гайшәнең атасы, ≈1860- ≈1920 – 151 нче таш.
Әсәдулла, Мөхәммәдҗан “Камулы”ның атасы – 219 нчы таш.
Әсфәндияр [“Котлы”] Мәмад углы Дәүләткилдиев, [1908] елда вафат – 202 нче таш.
Әсфәндияр “Котлы”, Мәлихан Әбүзәр кызының ире – 200 нче таш.
Әсфәндияр Хәбибулла уылы Бинеев каберенә куелган таш, 1916 елда 78 яшендә вафат – 290 (10) нчы таш.
Әхмәд, Әбүзәр хәляле Хәсниҗәмәлның атасы – 117 нче таш.
Әхмәд, Ибраһимның атасы, “Бу ташны яздырды әнесе Ибраһим Әхмәд углы, язгучы Карагол Мөхәммәд углы” – 262 нче таш.
Әхмәдҗан Тажеддин углы Тактаров, 1865-1910 – 206 нчы таш.
Әхмәдҗан “Карабай” бине Габделмәҗид, 1862-1894 – 118 нче таш.
Әхмәдҗан “Карабай”, Габделмәлик кызы Фатыйманың ире, ≈1862-≈1914 – 16 3нче таш.
Әхмәдҗан “Рәмкай”, Хәбибулла уылы, 1870-1907 – 18 нче таш.
Әхмәдҗан бине Галимбик бине Салих Маматов, – 78 нче таш.
Әхмәдҗан бине Мостафа “кариәти Колгынә әт-Тәтеши мин тәвәбигый әл-Казан тәвәллүдән әс-Саратагый тәвәттунән сәнәтә 1315/1897” елда шәһид булган – 256 нчы таш.
Әхмәдҗан хаҗи бине Габделмәннан бине Сөбханкол бине Гадыкани бине Алманий Дибирдиев, 1329/1911 елда вафат – 249 нчы таш.
Әхмәдҗан Яваев, Сәлимҗанның атасы – 30 нчы таш.
Әхмәди “Габдү” Сәгъдеддин углы, 1906 елда 53 яшендә вафат – 235 нче таш.
Әхмәди Мөхәммәдбакый углы, 1842-1912 – 27 нче таш.
Әхмәди “Габдү” Сәгъдеддин углы, 1966 елда 53 яшендә вафат – 240 нчы таш.
Әхмәр, Әбүбәкер Биби Мәрхәбәнең ире – 260 нчы таш.
Әхтәм, [Гөл-Әсман]ның атасы – 188 нче таш.
Әхтям, Габдеррәхимнең атасы – 290 (2) нче таш.
Әюб (Мунчалы **مونچلي** әл-хаҗи әл-хәрәмәен) Рәхмәтулла углы, 10 үктәбердә, 73 яшендә 1871 елда вафат. “Бу ташны куйды углы Муллаяр Мөхәммәдбакый” – 186 нчы таш.
Әюб хаҗи, “Ширай” Фәтхулла хатыны [Гөләмхан]ның атасы – 112 нче таш.
Әюб Хәмзә улы, ташызмасы юк (башказык). Үз хисабына гыйбадәтханә салдырган – 59 нчы таш.
Әюб, (Биги авылы) Хәмиднең атасы. Кятиб Карагол мулла, 1893 елда язылган – 263 нче таш.
Әюб, Нигъмәтулланың атасы – 189 нчы таш.
Баруди әл-Казани – 248 нче таш.
Баһаведдин хуҗа нәкышьбәнди – 273 нче таш.
Бәдамша, “Ялушы” Хәбибулла хатыны Гөлбидәнең атасы – 105 нче таш.
Бәдреддин Мөхәммәдәмин углы, 1878 елда 41 яшендә вафат – 220 нче таш.
Бәхтияр, “Куку” Габделмәҗид хатыны Гөлбидәнең атасы – 109 нчы таш.
Бәхтияр, Габдеррәхим “Кузай” хатыны Хөбәйбәнең атасы – 128 нче таш.
Бәһаведдин – 10 нчы таш.
Биби Гайшә Әсәдулла кызы, “Хәмәли” Хәсән хатыны, 1892-1910 – 151 нче таш.
Биби Зөләйха Салих кызы, “Бики” ...-Гәрәй хатыны, 1819-1894 – 119 нчы таш.
Биби Мәдинә (Биги авылының), Габдрахман хатыны, 49 яшендә 189... Елда вафат. “Бу ташны яздырды әнесе Ибраһим Әхмәд углы, язгучы Карагол Мөхәммәд углы” – 262 нче таш.
Биби Мәлихан Габделмәлик кызы, “Терәр” Жәмәли хатыны, ?-1882 – 98 нче таш.
Биби Мәрхәба Әбүбәкер кызы, Әхмәр хәляле, 80 яшендә 187... Елда вафат – 260 нчы таш.

Биби Нэгыймэ “Мэзкай” ... Кызы, “Ялушин” Габделгазиз хатыны – 166 нчы таш.
Биби Хәнифә “Кушил” Сәгъдеддин мулла кызы, “Чырлы” Габдел... хәляле, 1857-1894 – 76 нче таш.
Бики, Гөлстанның атасы – 187 нче таш.
Биктимер, **لمكشى**...²⁴ Мөхәммәдбакый хатыны Мөслимәнең атасы – 230 нчы таш.
Бимай, “Нәстә” Габделгаләм хатыны Хәбибжәмалның атасы, – 140 нчы таш.
Г[абделмәннан] бине Сөбханкол Дибирдиев, [Сахиб-Игътибар]ның атасы – 243 нче таш.
Г[өл-Әсман] Әхтәм кызы, 1876 елда вафат – 188 нче таш.
Г[өлөмхан] Әюб хәжи кызы, “Ширай” Фәтхулла хатыны, 1841-1891 – 112 нче таш.
Габделелгаффар, Фатыйманың ире, Габделмәннанның кияве – 26 нчы таш.
Габдел... “Чырлы”, Сәгъдеддин “Кушил” мулланың кияве, Биби Хәнифәнең ире – 76 нче таш.
Габделбарый (кятиб) әл-Баруди әл-Казани – 248 нче таш.
Габделвахид “Йәхи”, Сәидбогдал кызы Фатыйманың ире – 115 нче таш.
Габделвахид мулла, Әбүшәһман углы, 1801-1882 – 170 нче таш.
Габделвахид, “Рамазан” Мөхәммәдбакый хатыны Сәгъйдәнең атасы – 114 нче таш.
Габделвәһһаб Хәбиб углы, Жиденен кияве, Гөлсәйдәнең ире – 275 нче таш.
Габделвәһһаб, Шәмсекамәрнең атасы – 284 нче таш.
Габделвәһһаб, Бакушев Габделхаликның атасы – 194 нче таш.
Габделвәһһаб, Габдулла мулланың атасы – 280 нче таш.
Габделвәһһаб, Карнеев Мөхәммәдрәхмәнең атасы – 290 (5) нче таш.
Габделвәһһаб, Салих мулланың атасы – 107 нче таш.
Габделгазиз бине Габдессәлям Янаев каберенә куелган таш, ?-1895 – 173, 174 нче ташлар.
Габделгазиз Мөхәммәд углы, 1836- 1880 – 169 нчы таш.
Габделгазиз “Абуй”, Тимербулат кызы Ханушиның ире – 133 нче таш.
Габделгазиз “Богдал”, “Уразай” Фәтхулла кызы Фатыйманың ире, ≈1860- ≈1920 – 155 нче таш.
Габделгазиз “Исте”, Нигъмәтулла “Бикеч”нең кияве, Хәбибжәмалның ире – 92 нче таш.
Габделгазиз “Йахйа”, Сөн[г]атулланың атасы ≈1815- ≈1885 – 153 нче таш.
Габделгазиз “Мана”, Габд... Углы, 1831-1907 – 144 нче таш.
Габделгазиз “Ялушин”, Биби Нэгыймэ “Мэзкай” ... Кызының ире – 166 нчы таш.
Габделгазиз Әблязов, Мөхәммәдрәхмәнең атасы – 274 нче таш.
Габделгазиз, “Дусай” Хәсәннең атасы, ≈1856-≈1914 – 162 нче таш.
Габделгазиз, Мәрзияның атасы – 225 нче таш.
Габделгазиз, Мөхәммәджан “Шангол”ның атасы – 290 (8) нче таш.
Габделгазиз, Мөхүбжәмалның ире – 95 нче таш.
Габделгазиз, Нигъмәтулланың атасы – 15 нче таш.
Габделгаләм “Нәстә” бине Салих, 1828-1901 – 131 нче таш.
Габделгаләм “Нәстә”, Бимай кызы Хәбибжәмалның ире – 140 нчы таш.
Габделгаффар “Иманай” бине Габдессәлям, 1837-1902 – 16 нчы таш.
Габделгаффар мулла – 4 (1) нче таш.
Габделгаффар мулла (Бикяшев), Төхфәтулла мулла Кизләви хәзрәтнең атасы, Мөхәммәдһады мулланың картатасы – 209 нчы таш.
Габделгаффар мулла, һибәтулла мулланың атасы – 198 нче таш.
Габделгаффар, (Хужа Бәһаведдин нәкышбәнди тарикатына бәйле Хужа Гобәйдулла Кизләви тарафдары) Хужа-Төхфәтулланың атасы – 217 нче таш.
Габделгаффар-Исмәгыйль, Шәрифжан Дәүләткилдиев хатыны Кыюмәнең атасы – 204 нче таш.
Габделжәббар “Әмин”, Габделхалик кызы Хәдичәнең ире – 113 нче таш.

²⁴ **لمكشى** – “ләмкәши” бәлки, **ملكشى** - “мәлкәши” дер.

Габделжәлил “Шәбәяч”, Сәлимгәрәй кызы Хәбәйбәнең ире – 193 нче таш.
 Габделжәлил бине Әхмәдҗан Капкаев, [?-1890*] – 67 нче таш.
 Габделжәлил²⁵ мулла, Мөхәммәдҗалим мулланың атасы – 293 нче таш.
 Габделжәлил, “Маруз” Хәбибулланың атасы – 20 нче таш.
 Габделжәлил, Габделкәримнең атасы – 258 (3) нче таш.
 Габделжәлил, Кятимуллин мулла Мөхәммәдҗалим хатыны Гайшәнең атасы – 297 нче таш.
 Габделкәрим (падишаһ хезмәтендә булган), 1795-1875 – 72 нче таш.
 Габделкәрим Габделжәлил углы, 72 яшендә 1878 елда вафат – 258 (3) нче таш.
 Габделкәрим Хужа Пәнзәви тарикать ... хужа Баһаведдин нәкышбәнди, 1842 елда вафат.
 “Вазирән хужа Гобәйдулла Кизләви” – 272 (7) нче таш.
 Габделкәрим, Гайнеддиннең атасы – 129 нчы таш.
 Габделкәрим, Гайнеддиннең атасы – 134 нче таш.
 Габделкәрим, Мөстәғыйзнәң атасы – 278 нче таш.
 Габделләтыйф, “Маузур” Тәхфәтулла (хатыны) Хәлимәнең атасы – 228 нче таш.
 Габделмәжид “Куку”, Бәхтияр кызы Гөлбидәнең ире – 109 нчы таш.
 Габделмәжид, Әхмәдҗан “Карабай”ның атасы – 118 нче таш.
 Габделмәжид, Габделмәннаның атасы, – 178 нче таш.
 Габделмәжид, Мөхәммәдҗали “Кара Аяк”ның атасы – 24 нче таш.
 Габделмәлик, “Карабай” Әхмәдҗан хатыны Фатыйманың атасы, ≈1864-≈1914 – 16 3нче таш.
 Габделмәлик, Биби Мәлиханның атасы – 98 нче таш.
 Габделмәлик, Зәйнеддиннең ире – 143 нче таш.
 Габделмәннан – 9 нчы таш.
 Габделмәннан Габделмәжид углы, 1829-1899 – 178 нче таш.
 Габделмәннан бине Сөбханкол бине Гадыкани бине Алманий Дибирдиев – 246 нчы таш.
 Габделмәннан Юваев Пензави – 10 нчы таш.
 Габделмәннан, “Зурагай” ...и..ддин хатыны Фатыйманың атасы – 123 нче таш.
 Габделмәннан, Фатыйманың атасы – 26 нчы таш.
 Габделхалик “Нараста” бине Салих, 1821-1886 – 104 нче таш.
 Габделхалик “Нараста” бине Салих, 1821-1886 – 108 нче таш.
 Габделхалик Габделвәһһаб углы Бакушев, 1895 елда 65 яшендә вафат – 194 нче таш.
 Габделхалик, “Әмин” Габделжәббар хатыны Хәдичәнең атасы – 113 нче таш.
 Габделхалик, 1812-1897 – 122 нче таш.
 Габделхалик, Кыдраков Мөхәммәдҗалинең атасы – 137 нче таш.
 Габделхалик, Салих Туктаров хәялә Хәбибжәмалның атасы – 296 нчы таш.
 Габделхалик, Сәйфеддиннең атасы – 96 нчы таш.
 Габделхәбир, “Турлу” Зәйнулла хатыны Фатыйманың атасы, ≈1809-≈1875 – 161 нче таш.
 Габделхәер, Габдессәлямнең атасы, 1800-1884 – 10 2нче таш.
 Габделхәер, Габдулла хәлиләсе Зәгъфрәннең атасы – 252 нче таш.
 Габделхәким “Рәфыйк” Сөләйман углы – 167 нче таш.
 Габделхәким, Мөхәммәдҗан атасы – 179 нчы таш.
 Габделхәмид, “Абыкай” Сәйфеддин хатыны Хәдичәнең атасы, ≈1806-≈1880 – 148 нче таш.
 Габделхәмид, Йосыфның атасы – 177 нче таш.
 Габденнасыр бине Сөбханкол Дибирдиев, Яхъяның атасы – 248, 251 нче ташлар.
 Габденнасыр мулла бине Мөхәммәдҗан мулла, 1858-1896 – 121 нче таш.
 Габденнасыр мулла Нәжмеддин углы, 1826-1898 – 11 нче таш.
 Габдеррахман Шагбан улы Туишев, 1828-1891 – 292 нче таш.
 Габдеррахман, мулла Мөхәммәдҗаннең атасы – 100 нче таш.

²⁵ Бәлки “Габделхәлил”дер?

Габдеррэхим “Кузай”, Хөбэйбә Бәхтияр кызының ире – 128 нче таш.
Габдеррэхим Әхтям углы, 1906 елда 68 яшендә вафат – 290 (2) нче таш.
Габдеррэхим Шабай углы Патеев, 1901 елда 67 яшендә вафат – 229 нчы таш.
Габдессәлям Габделхәер углы, 1800-1884 – 10 2нче таш.
Габдессәлям хәзрәт, Салих хәзрәтнең атасы, ≈1795-≈1867 – 171 нче таш.
Габдессәлям Янаев каберенә куелган таш, – 174 нче таш.
Габдессәлям, “Иманай” Габделгаффарның атасы – 16 нчы таш.
Габдессәлям, Мостафа кызы Рәдифәнәң ире – 127 (1) нче таш.
Габдрахман, (Биги авылының) Биби Мәдинәнәң ире. “язгучы Карагол Мөхәммәд углы” – 262 нче таш.
Габдулла “Баку” мулла, Хәбибулла кызы Хәдичәнәң ире – 290 (4) нче таш.
Габдулла мулла бине Габделвәһһаб, [6...] Яшендә [189...] Елда вафат – 280 нче таш.
Габдулла хәжи бине Габделмәннан бине Сөбханкол бине Гадыкани бине Алманий Дибирдиев – 250 нче таш.
Габдулла, [Сәйфеддин]нең атасы, 1833-1890 – 8 нче таш.
Габдулла, “Жиде” Хәдичәнәң ире – 21 нче таш.
Габдулла, Әминәнәң ире – 224 нче таш.
Габдулла, Габделкәрим углы Гайнеддин хатыны – Хәмидәнәң атасы – 134 нче таш.
Габдулла, Габделхәер кызы Зәгъфрәнәң ире – 252 нче таш.
Габдулла, Хәбибулла “Мөслимуҗи”ның атасы – 210 нчы таш.
Гаделшаһ морза Бариев, Надыйршаһ морзаның атасы – 89 нчы таш.
Гадельшаһ хәзрәт Харис улы Юнкин, мөфти, 13.03.1936-14.02.1921 – 52 нче таш.
Гадыкани бине Алманий Дибирдиев – 246 нчы таш.
Газизә “Духай” Салих кызы, ...Хәким хатыны – 168 нче таш.
Газизә Гу... Кызы, “Мәҗид” Гайнеддин хатыны, 1850-1885 – 103 нче таш.
Газизә Хужахмәд кызы, “Әмир” Хөсәен хатыны, 1872-1901 – 130 нчы таш.
Гаит, Йахъя-байның атасы – 95 нче таш.
Гайнеддин “Мәҗид”, Газизәнәң ире – 103 нче таш.
Гайнеддин бине **حاجو** “Ханжү” Рәхмәтулла, 1883 ел, 10 үктәбердә, 45 яшендә вафат – 190 нчы таш.
Гайнеддин “Шангол”, Мостафа кызы Гобәйдәнәң ире – 290 (7) нчы таш.
Гайнеддин Габделкәрим углы, 1837-1900 – 129 нчы таш.
Гайнеддин Габделкәрим углы, Габдулла кызы Хәмидәнәң ире – 134 нче таш.
Гайнеддин Янаев, Шаһиәхмәднәң кияве, ≈1846-≈1887 – 172 нче таш.
Гайнеддин, Акҗигитов Идрис хәляле Гобәйдәнәң атасы – 214 нче таш.
Гайшә Габделжәлил кызы Кятимуллина, мулла Мөхәммәдҗалим хатыны, 1857 – 1910 – 297 нче таш.
Гали Мөхәммәдәмин углы, 1852-1897 – 176 нчы таш.
Гали (Али), Хәсән хәжи “Монжекай” Мөрсәлимовның улы я оныгы – 165 нче таш.
Галимә Мөстәгыйн хәзрәт кызы, хәҗел-хәрәмәен Йосыф мулла хатыны, 1882 елда 30 яшендә вафат – 277 нче таш.
Галимбәк, Ибраһим хәжи Бәнаевның хатыны Рәхимәнәң атасы – 283 нче таш.
Галимбик Салих углы Маматов, 1799-1895 – 78 нче таш.
Галимбик “Телсез” бине “Нәстә” Салих, 1834-1898 – 125 нче таш.
Галимбик Маматов, Гобәйдәнәң ире, Сәгъдәддиннәң кияве – 74 нче таш.
Гәрәй “Бики”, Салих кызы Биби Зөләйханың ире – 119 нчы таш.
Гобәйдә “Бәтан” Салих мулла кызы, “Әлшә” Нигъмәтулла хәляле, 1840-1907 – 145 нче таш.
Гобәйдә Гайнеддин кызы, Акҗигитов Идрис хәляле, 1914 ел, 45 яшендә вафат – 214 нче таш.
Гобәйдә Мостафа кызы, “Шангол” Гайнеддин хатыны каберенә куелган таш, 1910 елда, 64 яшендә вафат – 290 (7) нчы таш.

Гобәйдә Рәхмәтулла кызы, “Сәнжәб” Сәйфулла хәляле, 1846-1914 – 160 нчы таш.
Гобәйдә Сәгъдеддин кызы Маматова, Галимбик хәляле, 1844-1884 – 74 нче таш.
Гобәйдулла Мостафа углы (Акжигитов), 1915 елда вафат – 215 нче таш.
Гобәйдулла (бине Мостафа) Акжигитов, Нигъмәтулланың атасы – 213 нче таш.
Гобәйдулла Әбүшәһман углы Иртуганов, 1887 елда 65 яшендә вафат – 223 нче таш.
Гобәйдулла-Хужа Кизләви, Хужа-Төхфәтулланың атасы, Хужа Бәһаведдин нәкышбәнди тарикатына бәйле шәхес – 217, 273 нче таш.
Гөлбәхәр Малик мулла кызы, Хәбибулла хәляле, ?-1882 – 99 нчы таш.
Гөлбәшәр [Сәидбаттал хатыны], 48 нче яшендә 1300 сәнә /1882 елда вафат – 290 (15) нче таш.
Гөлбидә Бәдамша кызы, “Ялушы” Хәбибулла хатыны, 1831-1886 – 105 нче таш.
Гөлбидә бинте Бәхтияр, “Куку” Габделмәжид хатыны, 1804-1887 – 109 нчы таш.
Гөлжиһан Мөхәммәджан кызы, 1974 нче елда 59 яшендә вафат – 185 нче таш.
Гөлсәйдә Жиде кызы, 1860 ел, 58 яшендә вафат. “Бу ташны куйды хәляле Габделвәһһаб Хәбиб углы” – 275 нче таш.
Гөлстан бинте Бики, 80 яшендә 1876 елда 19 июльдә вафат – 187 нче таш.
Гөлстан Хәбиулла кызы, Әбү Бәкер хатыны, 1831-1906 – 141 нче таш.
Гөлхәлим(ә) Әбү Бәкер кызы, 1882 елда 33 яшендә вафат – 221 нче таш.
Гулбидә Нурхәбиб кызы, Мөхәммәдрәхим хатыны, 1896 елда 70 яшендә вафат – 227 нче таш.
Жәляледдин Мозаффар углы, [1890] елда вафат – 265 (1) нче таш.
Жәмәледдин мөәззин бине Хисамеддин, [1900] елда 72 яшендә вафат – 265 нче таш.
Жәмәли “Терәр”, Габделмәлик кызы Биби Мәлиханның ире – 98 нче таш.
Жиде (кушамат), Ягъкубның атасы – 91 нче таш.
Жиде, Гөлсәйдәнәң атасы . “Бу ташны куйды хәляле Габделвәһһаб Хәбиб углы” – 275 нче таш.
Заргөл “Куртан” Фәтхулла кызы, 1892-1910 – 152 нче таш.
Зарифа Йосыф кызы, “Жыкыл” Мөхәммәджан хатыны, ?-1935 – 32 нче таш.
Зарифә Салих кызы, Жаралим кызы, 1878-1942 – 272 (2) нче таш.
Заһидә Мөхәммәджан кызы Иртуганова, 1893- 1945 – 239 нчы таш.
Заһреддин мулла (хажи), Нигъмәтулла углы хажи Заһреддин хатыны – Хөснежанның атасы – 191 нче таш.
Заһреддин хажи бине Нигъмәтулла, мулла Заһреддин кызы Хөснежанның ире – 191 нче таш.
Зәбир, Мостафа хатыны Мәлбиханның атасы – 261 нче таш.
Зәгъфрән бинте Габделхәер, Габдулла хәлиләсе – 252 нче таш.
Зәйнеддин Габделмәлик углы, 1838-1906 – 143 нче таш.
Зәйнеддин мулла бине Габделгазиз бине Габдессәлям Янаев, ?-1894 – 173 нче таш.
Зәйнулла “Гурлу”, Габделхәбир кызы Фатыйманың ире, ≈1832-≈1910 – 161 нче таш.
Зөләйха Мостафа кызы, Сәгъдеддин Әбүзәр углының хатыны, 1908 елда 70 яшендә вафат – 201 нче таш.
Зөләйха мулла Мөхәммәдгалим кызы, 1882 – 1944 – 299 нчы таш.
Зурагай ...и..ддин, Габделмәннан кызы Фатыйманың ире – 123 нче таш.
И[гътибар бине Габделмәннан] бине Сөбханкол Дибирдиев, 76 яшендә 1878 елда вафат – 243 нче таш.
Ибраһим әл-хаж Бәнаев, Шәрифжанның атасы – 281 нче таш.
Ибраһим Әхмәд углы, “Бу ташны яздырды әнесе Ибраһим Әхмәд углы, язгучы Карагол Мөхәммәд углы” – 262 нче таш.
Ибраһим Иртуганов, Шәрәфеддин мулланың атасы – 222 нче таш.
Ибраһим хажи Бәнаев, Галимбәк кызы Рәхимәнәң ире – 283 нче таш.
Ибраһим хажи Бинеев, (Пенза губернасы Решетин авылы) Шәрәфеддиннең атасы – 285 нче таш.

Ибраһим хажи, Хәбибулла углы Бинеев, 1321 сәнә/1903 елда, 41 яшендә вафат – 290 (1) нче таш.

Ибраһим, “Әмин” [Сәйфулла²⁶] хатыны Халимзаның атасы – 138 нче таш.

Ибраһим, “Сынбай” хажи Мортаза хатыны Хәдичәнең атасы – 73 нче таш.

Ибраһим, Янаев .... Хатыны Фатыйманың атасы – 175 нче таш.

Идрис Акжигитов, Гайнеддин кызы Гобәйдәнең ире – 214 нче таш.

Ижхан Ишкенә углы, 1893 елда 75 яшендә вафат – 282 нче таш.

Ижхан, “Милка” Фәтхулла хатыны Салиханың атасы – 286 нчы таш.

Ильяс, морза Хәсәен Кутуев хатыны Әминәнең атасы – 182 нче таш.

Искәндәр Рәжәб улы, 1796-1864 – 93 нче таш.

Исмәгыйль “Шахман”, Рәхмәтулланың атасы – 208 нче таш.

Исмәгыйль-Габделгаффар, Шәрифжан Дәүләткилдиев хатыны Кыюмәнең атасы – 204 нче таш.

Исхак “Турау” Хәсән углы, ≈1905- ≈1913 – 157 нче таш.

Исхак һәм Хәмзә, Сөләйман Рамазанов уллары, 1922 елда һәлякь булганнар – 252 нче таш.

Ишкенә, Ижханның атасы – 282 нче таш.

Ишмөхәммәд хажи бине Габделмәннан бине Сөбханкол бине Гадыкани бине Алманий Дибирдиев, 1903 ел /1321 сәнәдә вафат – 246 нчы таш.

Ишмөхәммәд Хәсәен улы Долотин, полковой мулла – 39 нчы таш.

Йахъя Мифтахеддин Терегулов Думавил авылының (Сарытау вилаяте), 1322 сәнә / 1904 елда 68 яшендә вафат – 269 нчы таш.

Йахъя-бай Гаит углы, 1784-1879 – 95 нче таш.

Йомагол, Мөхәммәдшаһның атасы, – 120 нче таш.

Йосыф Габделхәмид углы, 1834-1898 – 177 нче таш.

Йосыф “Мәстык”, Мөхәммәд углы, 1831-1911 – 154 нче таш.

Йосыф мулла хәҗел-хәрәмәен, Мөстәгыйн хәзрәт кызы Галимәнең ире – 277 нче таш.

Йосыф Сәйфеддин угылы, 1842-1907 – 295 нче таш.

Йосыф Сөләйман угылы, ?-1854 – 71 нче таш.

Йосыф, Зарифаның атасы – 32 нче таш.

Йосыф, Мөхәммәдшәриф мулла хәляле – Сәлимәнең атасы – 77 нче таш.

Карагол мулла (кятиб), Мөхәммәд углы – 262, 263 нче ташлар.

Касыйм – 245 нче таш.

Кәмәледдин бине Хисамеддин, 1904 елда 93 яшендә вафат – 232 нче таш.

Кыюмә Исмәгыйль-Габделгаффар кызы, Шәрифжан Дәүләткилдиев хатыны, 1909 елда 35 яшендә вафат – 204 нче таш.

М[өхәммәдшәриф] Патеев “Шаркай” мулла, Хәсәннең атасы – 75 нче таш.

М[өхәммәд] Иртуганов (имам-хатыйб) мулла, [1873] елда вафат – 218 нче таш.

Малик мулла, Хәбибулла хәляле Гөлбәхәрнең атасы, – 99 нчы таш.

Мәкфүзә Исхак кызы Вергазова, 1924-1952 – 272 (5) нче таш.

Мәлбихан Зәбир кызы, Мостафа хатыны, 58 яшендә 1887 елда вафат – 261 нче таш.

Мәлихан Әбүзәр кызы, “Котлы” Әсфәндияр хатыны, 1907 елда вафат – 200 нче таш.

Мәмад [“Котлы”] Дәүләткилдиев, Әсфәндиярның атасы – 202 нче таш.

Мәнжык, Рәхмәтулланың атасы – 101 нче таш.

Мәрзия Габделгазиз кызы, 1891 елда 25 яшендә вафат – 225 нче таш.

Мәүләмбирде Ханбик углы, 1326 сәнә/1908 елда 78 яшендә вафат – 290 (3) нче таш.

Мәхмүд бине Габделмәннан бине Сөбханкол бине Гадыкани бине Алманий Дибирдиев, 1331 сәнә / 1903 елда вафат – 247 нче таш.

Мифтахеддин “Йайчы”, Хисамеддин углы, ?-1913 – 29 нчы таш.

²⁶ Бәлки, “Гайфулла”дыр?

Мифтахеддин Терегулов, Йахъянең атасы, (Думабыл авылы Сарытау вилаяте) – 269 нчы таш.

Мозаффар, Жәляледдиннең атасы – 265 (1) нче таш.

Мозаффар, Хисамеддиннең атасы – 266 нчы таш.

Мортаза хажи “Сынбай”, Хәдичәнең ире, Ибраһимның кияве – 73 нче таш.

Мостафа (Акжигитов), Гобәйдулланың атасы – 215 нче таш.

Мостафа Акжигитов, Гобәйдулланың атасы, Нигъмәтулланың бабасы – 213 нче таш.

Мостафа, Әхмәдҗанның атасы – 256 нчы таш.

Мостафа, “Шангол” Гайнеддин хатыны Гобәйдәнең атасы – 290 (7) нчы таш.

Мостафа, Әбүзәр углы Сәгъдеддин хатыны – Зөләйханың атасы – 201 нче таш.

Мостафа, Габдессәлям хатыны Рәдифәнең атасы – 127 (1) нче таш.

Мостафа, Зәбир кызы Мәлбиханның ире – 261 нче таш.

Мостафа, Шәрәфеддин Кудряковның оныгы, ≈1920-≈1990 – 164 нче таш.

Мөслимә Биктимер кызы, **لمكشى...**²⁷ Мөхәммәдбакый хатыны, 1901 елда 76 яшендә вафат – 230 нчы таш.

Мөстәгыйз бине Габделкәрим, 71 яшендә 1304 сәнә / 1886 елда вафат – 278 нче таш.

Мөстәгыйн хәзрәт, хәҗел-хәрәмәен Йосыф мулла хатыны Галимәнең атасы – 277 нче таш.

Мөстәгыйс хәзрәт (нәкышьбәндия тарафдары), Насыйрулла дамулланың атасы – 289 нчы таш.

Мөхәммәд мулла, Салих хәзрәт хатыны Хәмидә абыстайның атасы – 136 нчы таш.

Мөхәммәд углы Утямышев, Нигъмәтулланың атасы – 192 нче таш.

Мөхәммәд, “Мәстык” Йосыфның атасы, ≈1815- ≈1885 – 154 нче таш.

Мөхәммәд, Габделгазизнең атасы, ≈1807-≈1880 – 169 нчы таш.

Мөхәммәд, кятиб Карагол мулланың атасы – 262, 263 нче ташлар.

Мөхәммәдәмин Шәфи углы, 1817-1910 ел – 22 нче таш.

Мөхәммәдәмин “Шәфи”, Хәибжәмәл (Хөббижәмәл)ның ире, Хәбибулланың кияве – 23 нче таш.

Мөхәммәдәмин, Бәдреддиннең атасы – 220 нче таш.

Мөхәммәдәмин, Галинең атасы – 176 нчы таш.

Мөхәммәдбакый “Рамазан”, Габделвахид кызы Сәгъйдәнең ире – 114 нче таш.

Мөхәммәдбакый **لمكشى...**²⁸, Биктимер кызы Мөслимәнең ире – 230 нчы таш.

Мөхәммәдбакый, Әхмәдинең атасы – 27 нче таш.

Мөхәммәдгали Шаһиәхмәд углы, 50 яшендә 1907 нче елда вафат – 180 нче таш.

Мөхәммәдгали “Кара Аяк”, Габделмәжид углы – 24 нче таш.

Мөхәммәдгали Габделхалик углы Кыдраков, 1837-1904 – 137 нче таш.

Мөхәммәдгалим бине [Фәтх]улла, ?-1913 – 29 (1) нче таш.

Мөхәммәдгалим мулла Зөләйханың атасы – 299 нчы таш.

Мөхәммәдгалим мулла Кятимуллин, Габделжәлил кызы Гайшәнең ире – 297 нче таш.

Мөхәммәдгалим мулла, Габделжәлил²⁹ мулла улы, 1852 – 1893, 21 ел имам 5 нче номерлы мәчеттә – 293 нче таш.

Мөхәммәдгәрәй морза, Сахибгәрәй углы, 1902 елда 41 яшендә вафат – 290 нчы таш.

Мөхәммәдҗан “Жыкыл”, Зарифа Йосыф кызының ире – 32 нче таш.

Мөхәммәдҗан Габделхәким углы, 1853-1905 – 179 нчы таш.

Мөхәммәдҗан Шаһиәхмәд углы, 39 яшендә 1910 нче елда, 5 нче майда вафат – 181 нче таш.

Мөхәммәдҗан (7 нче мәчеттә имам) бине Әлмөхәммәд Әлмакаев, 1821-1899, 35 ел имам – 294 нче таш.

²⁷ **لمكشى** – “ләмкәши”, бәлки, **ملكشى** - “мәлкәши” дер.

²⁸ **لمكشى** – “ләмкәши” бәлки, **ملكشى** - “мәлкәши” дер.

²⁹ Бәлки “Габделхәлил” дер?

Мөхәммәдҗан “Әбдү”, Сәгъдәддин углы, 1895 елда 35 яшендә вафат – 226 нчы таш.

Мөхәммәдҗан “Камулы”, Әсәдулла углы, 1876 ел, 40 яшендә вафат – 219 нчы таш.

Мөхәммәдҗан “Шангол”, Габделгазиз углы, 1912 елда 31 яшендә вафат – 290 (8) нче таш.

Мөхәммәдҗан бине Рәхмәтулла, 1907 елда 75 яшендә вафат – 199 нчы таш.

Мөхәммәдҗан Салих углы Тинчурин, 1830-1893 – 116 нчы таш.

Мөхәммәдҗан хәҗи, Сәйфулла углы каберенә куелган таш, 1834-1899 – 12 нче таш.

Мөхәммәдҗан, ≈1840-≈1913 – 159 нче таш.

Мөхәммәдҗан, Гөлҗиһанның атасы – 185 нче таш.

Мөхәммәдҗан, Заһидә Иртуганованың атасы – 239 нчы таш.

Мөхәммәдҗан бине Муса әс-Саратагый 1315/1897 елда 18 яшендә “үлтерделәр һәм яндырдылар” – 257 нче таш.

Мөхәммәдрәхим Тимергали углы, 1825-1890 – 110 нчы таш.

Мөхәммәдрәхим 1306 һижри сәнә / 1888 миляди елда вафат – 244 нче таш.

Мөхәммәдрәхим ибне Габделгазиз Әблязов, 1856 ел, 35 яшендә вафат – 274 нче таш.

Мөхәммәдрәхим, Нурхәбиб кызы Гулбидәнәң ире – 227 нче таш.

Мөхәммәдрәхим, Хәбибҗәмал Иртуганованың атасы – 237 нче таш.

Мөхәммәдсиддыйк Рәхмәтулла углы Байбулатов, 1897 елда 70 яшендә вафат – 288 нче таш.

Мөхәммәдхәсән бине Сәидбаттал Үзбәков каберенә куелган таш, 90 нчы яшендә 1300 сәнә /1883 елда вафат – 290 (14) нче таш.

Мөхәммәдһадый мулла (имам-хатыйб) бине мулла Төхфәтулла Кизләви хәзрәт бине мулла Габделгаффар (Бикяшевлар), 1910 елда, 54 яшендә вафат – 209 нчы таш.

Мөхәммәдшаһ Йомагол углы, 33 яшендә 1863-1896 – 120 нче таш.

Мөхәммәдшәриф бине Әбүшәхман, ?-1846 – 4 нче таш.

Мөхәммәдшәриф (имам мулла) Нигъмәтулла углы Байтов (Патеев), 1827-1895 ел, 68 – 79 нчы таш.

Мөхәммәдшәриф “Угыр” бине Габделмәннан Юваев Пензави (Хуҗа Сәид-Жәгъфәр тарафдары), ?-1891 – 10 нчы таш.

Мөхәммәдшәриф мулла, Йосыф кызы Сәлимәнәң ире – 77 нче таш.

Мөхәммәдшәриф, [Хәбибҗәмал]ның ире, Мөхтәрнәң кияве – 17 нче таш.

Мөхәммәдрәм Карнеев, Сахибгәрәй кызы Һәҗәрнәң ире – 290 (6) нчы таш.

Мөхәммәдрәм мулла Габдеррахман углы, 1810-1882 – 100 нче таш.

Мөхәммәдрәм мулла, Габденнасыр мулланың атасы – 121 нче таш.

Мөхәммәдрәм хәҗи бине Габделвәһһаб Карнеев, 1909 елда, 80 яшендә вафат – 290 (5) нче таш.

Мөхибҗәмал [Ханйак] кызы, 1816-1921 – 31 нче таш.

Мөхибҗәмал Ханбик кызы, “Сәнҗаб” Һибәтулла хатыны, 1905 елда 70 яшендә вафат – 197 нче таш.

Мөхиддин “Сайу” бине Салих Тинчурин, 1840-1898 елда – 126 нче таш.

Мөхиддин ыстаршина, Фәхрәддин углы, 1903 ел, 68 яшендә вафат – 195 нче таш.

Мөхлисә бинте Шәрифҗан, “Дусай” Хәсән Габделгазиз углының хәляле, 1887-1914 – 162 нче таш.

Мөхтәр, [Хәбибҗәмал]ның атасы – 17 нче таш.

Мөхүбә мулла Габделгаффар кызы, 1807-1887 – 4 (1) нче таш.

Мөхүбҗәмал Габделгазиз хатыны 1880 елда егерме ... Яшендә вафат – 95 нче таш.

Муллаһяр Мөхәммәдбакый – 186 нчы таш.

Муса әс-Саратагый, Мөхәммәдҗанның атасы – 257 нче таш.

Муса бине Хәснәддин, 1323 сәнә / 1905 елда 48 яшендә вафат – 270 нче таш.

Мяхуб Ялиевна Мортазина каберенә куелган таш, 1899-1933 – 255 нче таш.

Надыйршаһ морза Габделшаһ морза углы Бариев, [Әминәнәң ире], 1727-1820 – 89 нчы таш.

Насреддин, Ягъкуб мулла Иртугановның атасы – 241 нче таш.
Насреддин, Якуб мулла Иртугановның атасы – 238 нче таш.
Насыйбулла (старшина) бине Гибәтулла, 1913 ел, 57 яшендә вафат – 212 нче таш.
Насыйбулла Зариф улы, [1911-1957]?, бу төбәктәге бик күп дин әһеләренә остазы булган – 49 нчы таш.
Насыйрулла дамулла, Мөстәгыйс хәзрәт угылы (нәкышьбәндия тарафдары), 1897 елда 35 яшендә вафат – 289 нчы таш.
Насыреддин мулла, Салих хәзрәт углы, 1857-1912 – 156 нчы таш.
Нәжмеддин мулла, Габденнасырның атасы – 11 нче таш.
Нәжмеддин мулла, мулла Хәбибулланың атасы – 6 нчы таш.
Нигъмәтулла Габделгазиз угылы, 1836-1901 – 15 нче таш.
Нигъмәтулла “Әлшә”, “Бәтан” Салих мулла кызы Гобәйдәнен ире – 145 нче таш.
Нигъмәтулла “Бикеч”, Хәбибжәмалның атасы, – 92 нче таш.
Нигъмәтулла Байтов (Патеев), Мөхәммәдшәриф мулланы атасы – 79 нчы таш.
Нигъмәтулла бине Әюб, 1878 ел, 70 яшендә вафат – 189 нчы таш.
Нигъмәтулла бине Гобәйдулла (бине Мостафа) Акжигитов, 1913 ел, 80 яшендә вафат – 213 нче таш.
Нигъмәтулла Дубин, Рәхмәтулланың атасы – 19 нчы таш.
Нигъмәтулла Мөхәммәд углы Утямышев, 18[91] ел, 41 яшендә вафат, “4 пот = 65.52 кг, 20 фунт - 9,0718474 кг” – 192 нче таш..
Нигъмәтулла хажи, Фатыйма Сәйфулла кызының ире – 14 нче таш.
Нигъмәтулла, Заһреддин хажинен атасы – 191 нче таш.
Нигъмәтулла, “Истү” Рәхмәтулла хатыны Хәбибжәмалның атасы – 196 нчы таш.
Нурбикә [Майкилдинов] Хәбибулла хәляле, ?-1909 – 36 нчы таш.
Нурхәбиб, Мөхәммәдрәхим хатыны Гулбидәнен атасы – 227 нче таш.
Оркыя (изге) әби – 268 нче таш.
Орхия [шәһидә] Фәтхулла кызы, 1852-1902 – 132 нче таш.
Палкай, Арыслан Акжигитов – 242 нче таш.
Рамазан, Шәмседдин хатынының атасы, ?- ≈1880 – 150 нче таш.
Рамазан, Хәбибулланың атасы – 272 нче таш.
Рәдифә Мостафа кызы, Габдессәлям хатыны, ?- [1899*] – 127 (1) нче таш.
Рәжәб, Искәндәрнен атасы – 93 нче таш.
Рәйфә Салих кызы, 1878-1942 – 272 (1) нче таш.
Рәхимә Галимбәк кызы, Ибраһим хажи хатыны Бәнаева, 1894 елда вафат – 283 нче таш.
Рәхмәтулла حانجو “Ханжү”, Гайнеддиннен атасы – 190 нчы таш.
Рәхмәтулла “Шахман” Исмәгыйль углы, 1910 ел, 85 яшендә вафат – 208 нче таш.
Рәхмәтулла бине Нигъмәтулла Дубин, 1842-1907 – 19 нчы таш.
Рәхмәтулла “Истү”, Хәбибжәмал Нигъмәтулла кызының ире – 196 нчы таш.
Рәхмәтулла “Мәнжык” углы, 1803-1883 – 101 нче таш.
Рәхмәтулла Байбулатов, Мөхәммәдсиддыйкның атасы – 288 нче таш.
Рәхмәтулла Дубин, “Сымай” Шәрәфеддиннен атасы – 28 нче таш.
Рәхмәтулла Сәйфелмөлек углы, 1909 елда 72 яшендә вафат – 205 нче таш.
Рәхмәтулла, “Әкмин” Хәбибулланың атасы, [1836]-[1884] – 5 нче таш.
Рәхмәтулла, “Сәнжәб” Сәйфулла хәляле Гобәйдәнен атасы, ≈1817-≈1900 – 160 нчы таш.
Рәхмәтулла, Әбүшәхманның атасы – 1 нче таш.
Рәхмәтулла, Әюб (Мунчалы مونچلى әл-хажи әл-хәрәмән)нен атасы – 186 нчы таш.
Рәхмәтулла, Мөхәммәджанның атасы – 199 нчы таш.
С[ахиб-Игътибар бине Габделмәннан] бине Сөбханкол Дибирдиев, 76 яшендә 1878 елда вафат – 243 нче таш.
С[әйфеддин] бине Габдулла, 1833-1890 – 8 нче таш.
С[әйфеддин] хәзрәт (имам хатыйб дамулла) бине мулла Фәтхулла, 1837-1899 – 127 нче таш.

С[әйфулла³⁰] “Әмин”, Ибраһим кызы Халимзаның ире – 138 нче таш.
Сабир углы Купаев, Хәйрулланың атасы – 290 (17) нче таш.
Салих – 139 нчы таш.
Салих Сәидбаттал углы, 1904 елда 77 яшендә вафат – 233 нче таш.
Салих (мулла) углы Хәсән (мулла) Янаев, 1849-1919 – 183 нче таш.
Салих “Адай” (кушамат) бине Хәбибулла Баткаев, 1840-1907 – 80 нче таш.
Салих “Бәган” мулла, “Әлшә” Нигъмәтулла хәляле Гобәйдәнең атасы – 145 нче таш.
Салих “Духай”, ...Хәким хатыны Газизәнең атасы – 168 нче таш.
Салих “Нәстә”, Галимбик “Телсез”нең атасы, 1834-1898 – 125 нче таш.
Салих Маматов, Әхмәдҗан бине Галимбикнең картатасы – 78 нче таш.
Салих мулла бине Габделвәһһаб, 1810-1887 – 107 нче таш.
Салих Тинчурин, Мөхиддин “Сайу”ның атасы – 126 нче таш.
Салих Туктаров, Габделхалик кызы Хәбибҗәмалның ире – 296 нчы таш.
Салих хәзрәт Габдессәлям хәзрәт углы, 1824-1887 – 171 нче таш.
Салих хәзрәт, Мөхәммәд мулла кызы Хәמידә абыстайның ире – 136 нчы таш.
Салих хәзрәт, Насыреддин мулланың атасы, ≈1828- ≈1895 – 156 нчы таш.
Салих, Шагбанның атасы – 276 нчы таш.
Салих, “Бики” ...-Гәрәй хатыны Биби Зөләйханың атасы – 119 нчы таш.
Салих, Әбүзәрнең атасы, ?- ≈1880 – 149 нчы таш.
Салих, Габделгаләм “Нәстә”нең атасы – 131 нче таш.
Салих, Габделхалик “Нараста”ның атасы – 104 нче таш.
Салих, Габделхалик “Нараста”ның атасы – 108 нче таш.
Салих, Мөхәммәдҗан Тинчуринның атасы – 116 нчы таш.
Салих, Хәмадның атасы – 234 нче таш.
Салиха Иҗхан кызы, “Милка” Фәтхулла хатыны, 1894 ел, 85 яшендә вафат– 286 нчы таш.
Сахибгәрәй, Карнеев Мөхәrrәм хатыны һажәрнең атасы – 290 (6) нчы таш.
Сахибгәрәй, Мөхәммәдгәрәй морзаның атасы – 290 нчы таш.
Сәгъдеддин “Габдү”, Әхмәдинең атасы – 235 нче таш.
Сәгъдеддин “Габдү”, Әхмәдинең атасы – 240 нчы таш.
Сәгъдеддин “Ишбулат”, “Габдулла” Хәсән хатыны Халимзаның атасы – 207 нче таш.
Сәгъдеддин “Кушил” мулла, “Чәрлү” Габд... Хатыны Хәнифә хажиянең атасы – 225 (1) нче таш.
Сәгъдеддин “Кушил” мулла, “Чырлы” Габдел...-нең хәляле Биби Хәнифәнең атасы – 76 нче таш.
Сәгъдеддин “Ялушы” бине Хәбибулла, 1854-1886 – 106 нчы таш.
Сәгъдеддин Әбүзәр углы, Мостафа кызы Зөләйханың ире – 201 нче таш.
Сәгъдеддин, Гобәйдәнең атасы, Маматов Галимбик хәляле – 74 нче таш.
Сәгъдеддин, Мөхәммәдҗан “Әбдү”нең атасы – 226 нчы таш.
Сәгъдеддин, Хәнифәнең атасы – 231 нче таш.
Сәгъид Габделман углы Яналиев, 1870-1945 – 272 (3) нче таш.
Сәгъидә Габделвахид кызы, “Рамазан” Мөхәммәдбакый хатыны, 1832-1892 – 114 нче таш.
Сәидбаттал Үзбәков, Мөхәммәдхәсәннең атасы – 290 (14) нче таш.
Сәидбаттал, Гөлбәшәрнең [ире] – 290 (15) нче таш.
Сәидбаттал, Салихның атасы – 233 нче таш.
Сәидбогдал, “Йәхи” Габделвахид хатыны Фатыйманың атасы – 115 нче таш.
Сәйфеддин Габделхалик углы, 1837-1880 – 96 нчы таш.
Сәйфеддин “Абыкай”, Габделхәмид кызы Хәдичәнең ире, ≈1830-≈1906 – 148 нче таш.
Сәйфеддин “Әдәкай”, Хәбибә – 7 нче таш.
Сәйфеддин, Йосыфның атасы – 295 нче таш.

³⁰ Бәлки, “Гайфулла”дыр?

Сәйфеддин, Хәснәддин “Габдерша”ның атасы – 94 нче таш.
Сәйфелмөлек, Рәхмәтулланың атасы – 205 нче таш.
Сәйфулла “Сәнжәб”, Рәхмәтулла кызы Гобәйдәнең ире, ≈1844-≈1910 – 160 нчы таш.
Сәйфулла хәзрәт имам Әмир хәзрәт углы, 1800-1852 – 90 нчы таш.
Сәйфулла, Әбүбәкернең атасы – 258 (3) нче таш.
Сәйфулла, Мөхәммәджан хажиниң атасы – 12 нче таш.
Сәйфулла, Фатыйманың атасы – 14 нче таш.
Сәлим..., Асылбикәнең атасы – 259 нче таш.
Сәлимә бинте Йосыф, Мөхәммәдшәриф мулла хәляле, [1831-1894] – 77 нче таш.
Сәлимгәрәй, “Шәбәяч” Габделжәлил хатыны Хөбәйбәнең атасы – 193 нче таш.
Сәлимжан Әхмәджан углы Яваев, ?-1920 – 30 нчы таш.
Сәфәр, Батыршин Әбүшаһманниң атасы – 29 нче таш.
Сонгатулла “Мостафа”, Фәтхулла углы, 1914 елда 86 яшендә вафат – 290 (9) нчы таш.
Сөбханкол бине Гадыкани бине Алманий Дибирдиев – 246 нчы таш.
Сөбханкол Дибирдиев, Г[абделмәннан]ның атасы, [Сахиб-Игътибар]ның картатасы – 243 нче таш.
Сөбханколий, Хәбибулла Рамазан углының хатыны Фәзыйләнең атасы – 272 нче таш.
Сөләйман “Рәфыйк”, Габделхәкимнең атасы – 167 нче таш.
Сөләйман Рамазанов, Исхак һәм Хәмзәнең атасы – 252 нче таш.
Сөләйман, Йосыфның атасы, – 71 нче таш.
Сөн[г]атулла, “Йахйа” Габделгазиз углы, 1844-1911 – 153 нче таш.
Тажеддин Тактаров, Әхмәджанның атасы – 206 нчы таш.
Тажеддин, Хәдичәнең ире – 211 нче таш.
Тәхфәтулла “Маузур”, Габделләтәйф кызы Хәлимәнең ире – 228 нче таш.
Тимербулат, “Абуй” Габделгазиз хатыны Ханушиниң атасы – 133 нче таш.
Тимергали, Мөхәммәдрәхимнең атасы – 110 нчы таш.
Төхфәтулла “Маузур”, Хәбибулла углы, 1915 елда 77 яшендә вафат – 236 нчы таш.
Төхфәтулла мулла Кизләви хәзрәт бине мулла Габделгаффар (Бикяшевлар), Мөхәммәдһадый мулланың атасы – 209 нчы таш.
Төхфәтулла-Хужа (мулла) бине Габделгаффар, (Хужа Бәһаведдин нәкышбәнди тарикатына бәйлә Хужа Гобәйдулла Кизләви тарафдары) – 217 нче таш.
Ф[әтх]улла, Мөхәммәдгалимнең атасы – 29 (1) нче таш.
Фазлулла “Рәфыйк” Шәмседдин углы, 1874-1908 – 147 нче таш.
Фатыйма бинте Габделмәннан, Габделделгаффар хатыны, 1846-1912 – 26 нчы таш.
Фатыйма бинте Сәйфулла, хаж Нигъмәтулла хатыны, ?-1900 – 14 нче таш.
Фатыйма Габделмәлик кызы, “Карабай” Әхмәджан хатыны, 1864-1914 – 16 нчы таш.
Фатыйма Ибраһим кызы, Янаев .... Хатыны, 61 яшендә 1835-1896 – 175 нче таш.
Фатыйма “Уразай” Фәтхулла кызы, “Богдал” Габделгазиз хатыны, 1864-1912 – 155 нче таш.
Фатыйма Әбүталиб кызы, Әбүшәһман хаж хәляле, 1850-1919 – 291 нче таш.
Фатыйма Вергазова, Мөхәммәджан кызы, 1886-1950 – 272 (4) нче таш.
Фатыйма Габделмәннан кызы, “Зурагай” ...и..ддин хатыны, 1858-1898 – 123 нче таш.
Фатыйма Габделхәбир кызы, “Гурлу” Зәйнулла хатыны, 1838-1914 – 161 нче таш.
Фатыйма Сәидбогдал кызы, “Йәхи” Габделвахид хатыны, ?-1893 – 115 нче таш.
Фәзыйлә Сөбханколий кызы, Хәбибулла Рамазан углының хатыны, 80 яшендә 1893 елда вафат – 272 нче таш.
Фәтхулла “Милка”, Ижхан кызы Салиханың ире – 286 нчы таш.
Фәтхулла “Йомбай” бине Хәбибулла, 1836-1903 – 135 нче таш.
Фәтхулла “Курган”, Зәргөлнең атасы, ≈1860- ≈1920 – 152 нче таш.
Фәтхулла “Уразай”, “Богдал” Габделгазиз хатыны Фатыйманың атасы, ≈1834- ≈1910 – 155 нче таш.
Фәтхулла “Ширай”, Әюб хаж кызы [Гөлөмхан]ның ире – 112 нче таш.

Фәтхулла мулла, С[әйфеддин] хәзрәт (имам хатыйб дамулла)ның атасы – 127 нче таш.
Фәтхулла, Сонгатулла “Мостафа”ның атасы, – 290 (9) нчы таш.
Фәтхулла, Шәһидә [Орхия]нең атасы – 132 нче таш.
Фәхреддин Кутуев, Хөсәен морзаның атасы – 184 нче таш.
Фәхреддин, Мөхиддин ыстаршинаның атасы, 1903 ел, 68 яшендә вафат – 195 нче таш.
Х[анйак], Мөхибжәмалның атасы, – 31 нче таш.
Х[әбибжәмал] Мөхтәр кызы, Мөхәммәдшәриф хатыны, 1839-1906 – 17 нче таш.
Халимза “Ишбулат” Сәгъдеддин кызы, “Габдулла” Хәсән хатыны, 1910 елда 47 яшендә вафат – 207 нче таш.
Халимза Ибраһим кызы “Әмин” [Сәйфулла³¹] хатыны, 1849-1904 – 138 нче таш.
Ханбик, Мәүләмбирденең атасы – 290 (3) нче таш.
Ханбик, “Сәнжаб” һибәтулла хатыны Мөхибжәмалның атасы – 197 нче таш.
Хануши Тимербулат кызы, “Абуй” Габделгазиз хатыны, 1837-1902 – 133 нче таш.
Хәбиб, Габделвәһһабның атасы – 275 нче таш.
Хәбиб..., Касыймның кияве – 245 нче таш.
Хәбибә “Әдәкай” Сәйфеддин хатыны каберенә куелган таш, [1830]-1890 – 7 нче таш.
Хәбибжәмал “Бикеч” Нигъмәтулла кызы, “Исте” Габделгазиз хәляле, 1824-1864 – 92 нче таш.
Хәбибжәмал Бимай кызы, “Нәстә” Габделгаләм хатыны, 1828-1906 – 140 нчы таш.
Хәбибжәмал Иртуганова Мөхәммәдрәхим кызы, 1924 елда 74 яшендә вафат – 237 нче таш.
Хәбибжәмал Габделхалик кызы, Салих Туктаров хәляле, 1828-1908 – 296 нчы таш.
Хәбибжәмал Нигъмәтулла кызы, “Истү” Рәхмәтулла хатыны, 1904 елда 70 яшендә вафат – 196 нчы таш.
Хәбибулла [Майкилдинов], Нурбикәнең ире – 36 нчы таш.
Хәбибулла “Әкмин”, Рәхмәтулла углы каберенә куелган таш, 1836-1884 – 5 нче таш.
Хәбибулла “Маруз” Габделжәлил углы, “Җиде” Хәдичәнең ире, 1826-1908 – 20 нче таш.
Хәбибулла “Ялушы”, Янморза углы, 1820-1890 – 111 нче таш.
Хәбибулла “Ялушы”, Бәдамша кызы Гөлбидәнең ире – 105 нче таш.
Хәбибулла Баткаев, Салих “Адай”ның атасы – 80 нче таш.
Хәбибулла Бинеев, Ибраһим хажиненең атасы – 290 (1) нче таш.
Хәбибулла Габдулла углы “Мөслимуҗи”, 1912 елда 75 яшендә вафат – 210 нчы таш.
Хәбибулла мулла (имам-хатыйб), мулла Нәжмеддин углы, 1810-1885 – 6 нчы таш.
Хәбибулла Рамазан углы, Сөбханколы кызы Фәзыйләнең ире – 272 нче таш.
Хәбибулла, “Баку” Габдулла мулла хәляле Хәдичәнең атасы – 290 (4) нче таш.
Хәбибулла, “Рәмкай” Әхмәдҗанның атасы – 18 нче таш.
Хәбибулла, Бинеев Әсфәндиярнең атасы – 290 (10) нчы таш.
Хәбибулла, Малик мулла кызы Гөлбәхәрнең ире – 99 нчы таш.
Хәбибулла, Сәгъдеддин “Ялушы”ның атасы, – 106 нчы таш.
Хәбибулла, Төхфәтулла “Маузур”ның атасы – 236 нчы таш.
Хәбибулла, Фәтхулла “Йомбай”ның атасы – 135 нче таш.
Хәбибулла, Хәбижәмал (Хөббижәмал)ның атасы, – 23 нче таш.
Хәбибулла, Әбү Бәкер хатыны Гөлстанның атасы – 141 нче таш.
Хәдичә “Җиде” Габдулла кызы, “Маруз” Хәбибулла хатыны, 1824-1909 – 21 нче таш.
Хәдичә бинте Габделхалик, “Әмин” Габделжәббар хатыны, 1839-1892 – 113 нче таш.
Хәдичә Габделхәмид кызы, “Абыкай” Сәйфеддин хатыны, 1833-1909 – 148 нче таш.
Хәдичә Ибраһим кызы, “Сынбай” хәҗи Мортаза хатыны, 1807-1880 – 73 нче таш.
Хәдичә Хәбибулла кызы, “Баку” Габдулла мулла хәляле, 1909 елда, 75 яшендә вафат – 290 (4) нче таш.

³¹ Бәлки, “Гайфулла”дыр?

Хәдичә, Тажеддин ... хәляле, ?-1913 – 211 нче таш.

Хәибжәмал (Хөббижәмал) Хәбибулла кызы, “Шәфи” Мөхәммәдәмин хатыны, 1826-1911 – 23 нче таш.

Хәйбулла мулла – 4 (1) нче таш.

Хәйрулла Купаев, 1886-1964 – 290 (18) нче таш.

Хәйрулла Сабир углы Купаев, 1892-1944 – 290 (17) нче таш.

Хәким [Габделхәким], “Духай” Салих кызы Газизәнең ире, – 168 нче таш.

Хәлимә Габделләтәйф кызы, “Маузур” Тәхфәтулла (хатыны), 1898 елда 65 яшендә вафат – 228 нче таш.

Хәмад Салих углы, 1906 елда 77 яшендә яз башында вафат – 234 нче таш.

Хәмзә һәм Исхак, Сөләйман Рамазанов уллары, 1922 елда һәлякь булганнар – 252 нче таш.

Хәмид (Биги авылының) Әюб углы, 70 яшендә 1848 елда вафат. Кятиб Карагол мулла, 1893 елда язылган – 263 нче таш.

Хәмидә Габдулла кызы, Гайнеддин Габделкәрим углы, 1839- 1902 – 134 нче таш.

Хәмидә абыстай, мулла Мөхәммәд кызы, Салих хәзрәт хатыны, ?-1904 – 136 нчы таш.

Хәнифә Сәгъдеддин кызы, 1903 елда 55 яшендә корбан гаедендә вафат – 231 нче таш.

Хәнифә хәжия “Кушил” мулла Сәгъдеддин кызы, “Чәрлү” Габд... Хатыны, 1894 елда 37 яшендә вафат – 225 (1) нче таш.

Хәсән “Гурау”, Ягъкубның атасы, ≈1880-≈1960 – 158 нче таш.

Хәсән (мулла) Янаев, Салих мулланың атасы – 183 нче таш.

Хәсән “Габдулла”, Сәгъдеддин “Ишбулат” кызы Халимзаның ире – 207 нче таш.

Хәсән “Дусай”, Габделгазиз углы, Шәрифжан кызы Мөхлисаның ире, ≈1885-≈1914 – 162 нче таш.

Хәсән “Хәмали”, Әсәдулла кызы Биби Гайшәнең ире, ≈1890-≈1950 – 151 нче таш.

Хәсән “Шаркай” мулла [Мөхәммәдшәриф] углы Пәтеев, 1822-1892 – 75 нче таш.

Хәсән “Шаркай” мулла углы Пәтеев каберенә куелган таш, 1861-1931 – 82 нче таш.

Хәсән хәжи “Монжекай” Мөрсәлимов, 1869-1942. “Алидән ядкяр” – 165 нче таш.

Хәсән, Исхак “Гурау”ның атасы, ≈1870- ≈1930 – 157 нче таш.

Хисамеддин бине Мозаффар, 1320 / 190 1елда вафат – 266 нчы таш.

Хисамеддин, Жәмәледдин мөәззиннең атасы – 265 нче таш.

Хисамеддин, Кәмәледдиннең атасы – 232 нче таш.

Хисамеддин, Мифтахеддин “Йайчы”ның атасы – 29 нчы таш.

Хөбәйбә Бәхтияр кызы, “Кузай” Габдеррәхим хатыны, 1835-1907 – 128 нче таш.

Хөбәйбә бинте Сәлимгәрәй, “Шәбәяч” Габделжәлил хатыны каберенә куелган таш, 1891 ел, 55 яшендә вафат – 193 нче таш.

Хөсәен “Әмир”, Хуҗахмәд кызы Газизәнең ире – 130 нчы таш.

Хөсәен морза Кутуев, Ильяс кызы Әминәнең ире – 182 нче таш.

Хөсәен морза Фәхреддин углы Кутуев, 19... Нче елда вафат – 184 нче таш.

Хөсәен, полковой мулла Ишмөхәммәд Долотинның атасы – 39 нчы таш.

Хөсәендин “Габдерша” Сәйфеддин углы, 1845-1878 – 94 нче таш.

Хөсәендин, Мусаның атасы – 270 нче таш.

Хөсәенжан бинте мулла Заһреддин, хәжи Заһреддин бине Нигъмәтулла хатыны, 1888 елда 60 яшендә вафат – 191 нче таш.

Хөснижәмал Әхмәд кызы, Әбүзәр хәляле, 1830-1894 – 117 нче таш.

Хуҗа Бәһәведдин нәкышбәнди– 217 нче таш.

Хуҗа-Гобәйдулла Кизләви, Хуҗа-Тәхфәтулланың атасы, Хуҗа Бәһәведдин нәкышбәнди тарикатына бәйле шәхес – 217 нче таш.

Хуҗахмәд, “Әмир” Хөсәен хатыны Газизәнең атасы – 130 нчы таш.

Һәжәр Сахибгәрәй кызы, Карнеев Мөхәммәд хәляле, 1909 елда 72 яшендә вафат – 290 (6) нчы таш.

Һибәтулла “Сәнжаб”, Мөхибжәмал Ханбик кызының ире – 197 нче таш.

Һибәтулла мулла бине мулла Габделгаффар, 1905 елда 90 яшендә вафат – 198 нче таш.
Һибәтулла, Насыйбулла (старшина)ның атасы – 212 нче таш.
Шабай Патеев, Габдеррәхимнең атасы – 229 нчы таш.
Шагбан Салих углы, 1882 елда 40 яшендә вафат – 276 нчы таш.
Шагбан, Туишев Габдеррахманның атасы – 292 нче таш.
Шаркай мулла углы Патеев, [Хәсәннең атасы] – 82 нче таш.
Шаһиәхмәд, ≈1816-≈1877 – 172 нче таш.
Шаһиәхмәд, Мөхәммәдгалинең атасы – 180 нче таш.
Шаһиәхмәд, Мөхәммәджанның атасы – 181 нче таш.
Шәмседдин “Рәфыйк”, Фазлулланың атасы – 147 нче таш.
Шәмседдин, Рамазанның кияве, ?- ≈1909 – 150 нче таш.
Шәмсекамәр Габделвәһһаб кызы, 1894 елда вафат – 284 нче таш.
Шәрәфеддин “Сымай” бине Рәхмәтулла Дубин, 1848-1912 – 28 нче таш.
Шәрәфеддин Ибраһим хажи углы Бинеев (Пенза губернасы Решетин авылының), 1894 елда 30 яшендә вафат – 285 нче таш.
Шәрәфеддин имам хатыйб, мулла бине Ибраһим Иртуганов, 1886 ел, гыйнвар ае, 50 яшендә вафат – 222 нче таш.
Шәрәфеддин Кудряков, 1861-1927. “Оныгы Мостафадан бабасына бүләк” – 164 нче таш.
Шәриф хажи Дәүләткилдиев, 1914-1951 – 272 (7) нче таш.
Шәрифжан бине әл-хаж Ибраһим Бәнаев, 1893 елда, 30 яшендә вафат – 281 нче таш.
Шәрифжан Дәүләткилдиев, Габделгаффар-Исмәгыйль кызы Кыюмәнең ире – 204 нче таш.
Шәрифжан, Габделгазиз углы “Дусай” Хәсәннең хатыны - Мөхлисаның атасы, ≈1858-≈1914 – 162 нче таш.
Шәрифжәмал Мөхәммәджан кызы Дәүләткилдиева, Шәриф Хәбибулла углы хатыны – 272 (6) нче таш.
Шәфи, Мөхәммәдәминнең атасы, 1817-1910 – 22 нче таш.
Шәһидә [Орхия] Фәтхулла кызы, 1852-1902 – 132 нче таш.
Шиһабеддин Хәсән углы Исмагилов, 1900-1973 – 270 нче таш.
Ягъкуб “Жиде” углы, 1791-1861 – 91 нче таш.
Ягъкуб мулла, Насреддин углы Иртуганов – 241 нче таш.
Ягъкуб, “Гурау” Хәсән углы, 1909-1913 – 158 нче таш.
Якуб (мулла) Насреддин углы Иртуганов, 1897-1932 – 238 нче таш.
Янморза, Хәбибулла “Ялушы”ның атасы – 111 нче таш.
Яхъя (әш-шәһид) ибне Габденнасыр Дибирдиев, 68 яшендә 1322 сәнә, 1904 елда вафат – 248 нче таш.

Фамилияләр

Акжигитов Арыслан Палкай – 242 нче таш.
Акжигитов Гобәйдулла Мостафа углы, 1915 елда вафат – 215 нче таш.
Акжигитов Идрис, Гайнеддин кызы Гобәйдәнең ире – 214 нче таш.
Акжигитов Мостафа, Гобәйдулланың атасы – 215 нче таш.
Акжигитов Нигъмәтулла бине Гобәйдулла (бине Мостафа), 1913 ел, 80 яшендә вафат – 213 нче таш.
Акжигитов, 1827-1907 – 146 нчы таш.
Алмакаев Абдулла (Габдулла) – коръән Хафиз Мочали авылында
Әблязов Мөхәммәдрәхим ибне Габделгазиз, 1856 ел, 35 яшендә вафат – 274 нче таш.
Әлмакаев Әлмөхәммәд, Мөхәммәджан (7 нче мәчет имамы)ның атасы – 294 нче таш.
Әлмакаев Мөхәммәджан (7 нче мәчеттә имам) бине Әлмөхәммәд, 1821-1899, 35 ел имам – 294 нче таш.
Байтов (Патеев) Мөхәммәдшәриф (имам мулла) Нигъмәтулла углы, 1827-1895 ел, 68 – 79 нчы таш.

Байбулатов Мөхәммәдсиддыйк Рәхмәтулла углы, 1897 елда 70 яшендә вафат – 288 нче таш.

Бакушев Габделхалик Габделвәһһаб углы, 1895 елда 65 яшендә вафат – 194 нче таш.

Бариев Надыйршаһ морза Гаделшаһ морза углы, [Әминәнең ире], 1727-1820 – 89 нчы таш.

Баткаев Салих “Адай” (кушамат) бине Хәбибулла, 1840-1907 – 80 нче таш.

Батыршин Әбүшаһман бине Сәфәр, 1915 ел, 69 яшендә вафат – 298 нче таш.

Бәнаев Ибраһим әл-хаж, Шәрифжанның атасы – 281 нче таш.

Бәнаев Ибраһим хаж, Галимбәк кызы Рәхимәнең ире – 283 нче таш.

Бәнаев Шәрифжан бине әл-хаж Ибраһим, 1893 елда, 30 яшендә вафат – 281 нче таш.

Бәнаева Рәхимә Галимбәк кызы, Ибраһим хаж хатыны, 1894 елда вафат – 283 нче таш.

Бибарсов Аббас Шабан улы, имам, 06.01.1937-04.10.2012 – 52 нче таш.

Бикяшев Габделгаффар мулла Төхфәтулла мулла Кизләви хәзрәтнең атасы, Мөхәммәдһадый мулланың картатасы – 209 нчы таш.

Бикяшев Мөхәммәдһадый мулла (имам-хатыйб) бине мулла Төхфәтулла Кизләви хәзрәт бине мулла Габделгаффар, 1910 елда, 54 яшендә вафат – 209 нчы таш.

Бинеев Әсфәндияр Хәбибулла углы, 1916 елда 78 яшендә вафат – 290 (10) нчы таш.

Бинеев Ибраһим хаж, Хәбибулла углы, 1321 сәнә/1903 елда, 41 яшендә вафат – 290 (1) нче таш.

Бинеев Ибраһим хаж, (Пенза губернасы Решетин авылы) Шәрәфеддиннең атасы – 285 нче таш.

Бинеев Хәбибулла, Әсфәндиярнең атасы – 290 (10) нчы таш.

Бинеев Хәбибулла, Ибраһим хажинең атасы – 290 (1) нче таш.

Бинеев Шәрәфеддин Ибраһим хаж углы (Пенза губернасы Решетин авылының), 1894 елда 30 яшендә вафат – 285 нче таш.

Вергазова Мәкфүзә Исхак кызы, 1924-1952 – 272 (5) нче таш.

Вергазова Фатыйма, Мөхәммәджан кызы, 1886-1950 – 272 (4) нче таш.

Дәүләткилдиев Әсфәндияр [“Котлы”] Мәмад углы, [1908] елда вафат – 202 нче таш.

Дәүләткилдиев Мәмад [“Котлы”], Әсфәндиярның атасы – 202 нче таш.

Дәүләткилдиев Шәриф хаж, 1914-1951 – 272 (7) нче таш.

Дәүләткилдиев Шәрифжан, Габделгаффар-Исмәгыйль кызы Кыномәнең ире – 204 нче таш.

Дәүләткилдиева Шәрифжәмал Мөхәммәджан кызы, Шәриф Хәбибулла углы хатыны – 272 (6) нче таш.

Дибирдиев Алманий, Гадыканинең атасы, Сөбханколның картатасы – 246 нчы таш.

Дибирдиев Әхмәджан хаж бине Габделмәннан бине Сөбханкол бине Гадыкани бине Алманий, 1329/1911 елда вафат – 249 нчы таш.

Дибирдиев Г[абделмәннан] бине Сөбханкол, [Сахиб-Игътибар]ның атасы – 243 нче таш.

Дибирдиев Габденнасыр бине Сөбханкол, Яхъяның атасы – 248, 251 нче ташлар.

Дибирдиев Габдулла хаж бине Габделмәннан бине Сөбханкол бине Гадыкани бине Алманий – 250 нче таш.

Дибирдиев Гадыкани бине Алманий – 246 нчы таш.

Дибирдиев И[гътибар бине Габделмәннан] бине Сөбханкол, 76 яшендә 1878 елда вафат – 243 нче таш.

Дибирдиев Ишмөхәммәд хаж бине Габделмәннан бине Сөбханкол бине Гадыкани бине Алманий, 1903 ел /1321 сәнәдә вафат – 246 нчы таш.

Дибирдиев Мәхмүд бине Габделмәннан бине Сөбханкол бине Гадыкани бине Алманий, 1331 сәнә / 1903 елда вафат – 247 нче таш.

Дибирдиев С[ахиб-Игътибар бине Габделмәннан] бине Сөбханкол, 76 яшендә 1878 елда вафат – 243 нче таш.

Дибирдиев Сөбханкол бине Гадыкани бине Алманий – 246 нчы таш.

Дибирдиев Яхъя (эш-шәһид) ибне Габденнасыр, 68 яшендә 1322 сәнә, 1904 елда вафат – 248 нче таш.

Долотин Ишмөхәммәд Хөсәен улы, полковой мулла – 39 нчы таш.

Дубин Нигъмәтулла, Рәхмәтулланың атасы – 19 нчы таш.

Дубин Рәхмәтулла бине Нигъмәтулла, 1842-1907 – 19 нчы таш.

Дубин Рәхмәтулла, “Сымай” Шәрәфеддиннең атасы – 28 нче таш.

Дубин Шәрәфеддин “Сымай” бине Рәхмәтулла, 1848-1912 – 28 нче таш.

Иртуганов Әбүшәһман – 223 нче таш.

Иртуганов Гобәйдулла Әбүшәһман углы, 1887 елда 65 яшендә вафат – 223 нче таш.

Иртуганов Ибраһим, Шәрәфеддин мулланың атасы – 222 нче таш.

Иртуганов М[өхәммәд](имам-хатыйб) мулла, [1873] елда вафат – 218 нче таш.

Иртуганов Насреддин, Ягъкуб мулланың атасы – 241 нче таш.

Иртуганов Шәрәфеддин имам хатыйб, мулла бине Ибраһим, 1886 ел, гыйнвар ае, 50 яшендә вафат – 222 нче таш.

Иртуганов Якуб (мулла) Насреддин углы, 1897-1932 – 238 нче таш.

Иртуганова Заһидә Мөхәммәдҗан кызы, 1893- 1945 – 239 нчы таш.

Иртуганова Хәбибҗәмал Мөхәммәдрәхим кызы, 1924 елда 74 яшендә вафат – 237 нче таш.

Исмагилов Шиһабеддин Хөсәен углы, 1900-1973 – 270 нче таш.

Капкаев Габделҗәлил бине Әхмәдҗан, [?-1890*] – 67 нче таш.

Карнеев Габделвәһһаб, Мөхәммәд хажиниң атасы – 290 (5) нче таш.

Карнеев Мөхәммәд хажи бине Габделвәһһаб, 1909 елда, 80 яшендә вафат – 290 (5) нче таш.

Кудряков Шәрәфеддин, 1861-1927. “Оныгы Мостафадан бабасына бүләк” – 164 нче таш.

Купаев Сабир, Хәйрулланың атасы – 290 (17) нче таш.

Купаев Хәйрулла Сабир углы, 1892-1944 – 290 (17) нче таш.

Купаев Хәйрулла, 1886-1964 – 290 (18) нче таш.

Кутуев морза Хөсәен – 182 нче таш.

Кутуев Фәхреддин, Хөсәен морзаның атасы – 184 нче таш.

Кутуев Хөсәен морза Фәхреддин углы, 19... нче елда вафат – 184 нче таш.

Кутуев Хөсәен морза, Ильяс кызы Әминәнең ире – 182 нче таш.

Кыдраков Габделхалик, Мөхәммәдгалинең атасы – 137 нче таш.

Кыдраков Мөхәммәдгали Габделхалик углы, 1837-1904 – 137 нче таш.

Кятимуллин Мөхәммәдгалим мулла, Габделҗәлил кызы Гайшәнең ире – 297 нче таш.

Кятимуллина Гайшә Габделҗәлил кызы, мулла Мөхәммәдгалим хатыны, 1857 – 1910 – 297 нче таш.

М[айкилдинов] Хәбибулла хәляле, Нурбикәнең ире, ?-1909 – 36 нчы таш.

Маматов Әхмәдҗан бине Галимбик бине Салих, – 78 нче таш.

Маматов Галимбик Салих углы, 1799-1895 – 78 нче таш.

Маматов Салих, Әхмәдҗан бине Галимбикнең картатасы – 78 нче таш.

Мортазина Мяхуб Ялиевна каберенә куелган таш, 1899-1933 – 255 нче таш.

Мөрсәлимов Хәсән хажи “Монҗекай”, 1869-1942. “Алидән яджар” – 165 нче таш.

Патеев Габдеррәхим Шабай углы, 1901 елда 67 яшендә вафат – 229 нчы таш.

Патеев М[өхәммәдшәриф] “Шаркай” мулла, Хәсәннең атасы – 75 нче таш.

Патеев Хәсән “Шаркай” мулла [Мөхәммәдшәриф] углы, 1822-1892 – 75 нче таш.

Патеев Шабай, Габдеррәхимнең атасы – 229 нчы таш.

Патеев Шаркай мулла углы, [Хәсәннең атасы] – 82 нче таш.

Рамазанов Сөләйман, Исхак һәм Хәмзәнең атасы – 252 нче таш.

Рамазановлар - Хәмзә һәм Исхак, Сөләйман уллары, 1922 елда һәлякь булганнар – 252 нче таш.

Тактаров Әхмәдҗан Тажеддин углы, 1865-1910 – 206 нчы таш.

Тактаров Тажеддин, Әхмәдҗанның атасы – 206 нчы таш.

Терегулов Йахъя Мифтахеддин Думабыл авылының (Сарытау вилаяте), 1322 сәнә / 1904 елда 68 яшендә вафат – 269 нчы таш.

Терегулов Мифтахеддин, Йахъянең атасы, (Думабыл авылы Сарытау вилаяте) – 269 нчы таш.

Тинчурин Мөхәммәджан Салих углы, 1830-1893 – 116 нчы таш.

Тинчурин Мөхиддин “Сайу” бине Салих, 1840-1898 елда – 126 нче таш.

Тинчурин Салих, Мөхәммәджанның атасы – 116 нчы таш.

Тинчурин Салих, Мөхиддин “Сайу”ның атасы – 126 нче таш.

Туишев Габдеррахман Шагбан улы, 1828-1891 – 292 нче таш.

Туишев Шагбан, Габдеррахманның атасы – 292 нче таш.

Туктаров Салих, 1828-1908 – 296 нчы таш.

Үзбәков Мөхәммәдхәсән бине Сәидбаттал, 90 нчы яшендә 1300 сәнә /1883 елда вафат – 290 (14) нче таш.

Үзбәков Сәидбаттал, Мөхәммәдхәсәннең атасы – 290 (14) нче таш.

Утямышев Мөхәммәд, Нигъмәтулланың атасы – 192 нче таш.

Утямышев Нигъмәтулла Мөхәммәд углы, 18[91] ел, 41 яшендә вафат , “4 пот = 65.52 кг, 20 фунт - 9,0718474 кг” – 192 нче таш..

Юваев (Яваев) Габделмәннан Пензави – 10 нчы таш.

Юваев Пензави Мөхәммәдшәриф “Угыр” бине Габделмәннан (Хужа Сәид-Жәгъфәр тарафдары), ?-1891 – 10 нчы таш.

Юнкин Гадельшаһ хәзрәт Харис улы, мөфти, 13.03.1936-14.02.1921 – 52 нче таш.

Яваев Әхмәджан, Сәлимжанның атасы – 30 нчы таш.

Яваев Сәлимжан Әхмәджан углы, ?-1920 – 30 нчы таш.

Ялушин Габделгазиз, Биби Нәгыймә “Мәзкай” ... кызының ире – 166 нчы таш.

Янаев – 175 нче таш.

Янаев Габделгазиз бине Габдессәлям, ?-1895 – 173, 174 нче ташлар.

Янаев Габдессәлям каберенә куелган таш, – 174 нче таш.

Янаев Гайнеддин, Шаһиәхмәднең кияве, ≈1846≈1887 – 172 нче таш.

Янаев Зәйнеддин мулла бине Габделгазиз бине Габдессәлям, ?-1894 – 173 нче таш.

Янаев Ибраһим – 175 нче таш.

Янаев Салих (мулла) углы Хәсән (мулла), 1849-1919 – 183 нче таш.

Янаев Хәсән (мулла), Салих мулланың атасы – 183 нче таш.

Яналиев Сәгъид Габделман углы, 1870-1945 – 272 (3) нче таш.

Ләкаб исемнәре

“**Абуй**” Габделгазиз – 133 нче таш.

“**Абыкай**” Сәйфеддин – 148 нче таш.

“**Адай**” (кушамат) Салих бине Хәбибулла Баткаев – 80 нче таш.

“**Әбдү**” Мөхәммәджан – 226 нчы таш.

“**Әдәкай**” Сәйфеддин – 7 нче таш.

“**Әкмин**” Хәбибулла – 5 нче таш.

“**Әлшә**” Нигъмәтулла – 145 нче таш.

“**Әмин**” [Сәйфулла³²] – 138 нче таш.

“**Әмин**” Габделжәббар – 113 нче таш.

“**Әмир**” Хәсән – 130 нчы таш.

“**Баку**” Габдулла мулла – 290 (4) нче таш.

“**Бәтан**” Салих мулла – 145 нче таш.

“**Бикеч**” Нигъмәтулла – 92 нче таш.

“**Бики**” ...-Гәрәй– 119 нчы таш.

³² Бәлки, “Гайфулла”дыр?

- “Бимай” – 140 нчы таш.
 “Богдал” Габделгазиз – 155 нче таш.
 “Габдерша” Хөснөддин – 94 нче таш.
 “Габду” Сөгъдеддин – 235, 240 нчы ташлар.
 “Габдулла” Хөсөн – 207 нче таш.
 “Гурау” Исхак Хөсөн углы – 157 нче таш.
 “Гурау” Хөсөн – 158 нче таш.
 “Гурлу” Зейнулла – 161 нче таш.
 “Дусай” Хөсөн Габделгазиз углы – 162 нче таш.
 “Духай” Салих – 168 нче таш.
 “Жиде” Габдулла – 21 нче таш.
 “Жыкыл” Мөхөммөджан – 32 нче таш.
 “Зурагай” – 123 нче таш.
 “Иманай” Габделгаффар бине Габдессөлям – 16 нчы таш.
 “Исте” Габделгазиз хөляле – 92 нче таш.
 “Истү” Рөхмөтулла – 196 нчы таш.
 “Ишбулат” Сөгъдеддин – 207 нче таш.
 “Йайчы” Мифтахөддин – 29 нчы таш.
 “Йахйа” Габделгазиз – 153 нче таш.
 “Йөхи” Габделвахид – 115 нче таш.
 “Йомбай” Фөтхулла бине Хөбибулла – 135 нче таш.
 “К[отлы]” Әсфөндияр Мөмад углы Дөүлөткилдиев – 202 нче таш.
 “Камулы” Мөхөммөджан – 219 нчы таш.
 “Кара Аяк” Мөхөммөдгали – 24 нче таш.
 “Карабай” Әхмөджан бине Габделмөжид – 118 нче таш.
 “Котлы” Әсфөндияр – 200 нче таш.
 “Кузай” Габдеррөхим – 128 нче таш.
 “Куку” Габделмөжид – 109 нчы таш.
 “Куртан” Фөтхулла – 152 нче таш.
 “Кушил” Сөгъдеддин мулла – 76 нче таш.
 “Маруз” Хөбибулла Габделжөлил углы – 20 нче таш.
 “Маузур” Төхфөтулла – 228 нче таш.
 “Мөзкай” – 166 нчы таш.
 “Мөнжык” – 101 нче таш.
 “Мөстык” Йөсыф – 154 нче таш.
 “Милка” Фөтхулла – 286 нчы таш.
 “Мөнжекай” Мөрсөлимов – 165 нче таш.
 “Мостафа” Сонгатулла – 290 (9) нчы таш.
 “Мөслимужи” Хөбибулла Габдулла углы – 210 нчы таш.
 “Нараста” Габделхалик бине Салих – 104 нче таш.
 “Нөстө” Габделгаләм – 140 нчы таш.
 “Нөстө” Габделгаләм бине Салих – 131 нче таш.
 “Нөстө” Салих – 125 нче таш.
 “Палкай” Арыслан Акжигитов – 242 нче таш.
 “Рамазан” Мөхөммөдбакый – 114 нче таш.
 “Рөмкай” Әхмөджан, Хөбибулла углы – 18 нче таш.
 “Рөфыйк” Габделхөким Сөлөйман углы – 167 нче таш.
 “Сайу” Мөхиддин бине Салих Тинчурин – 126 нче таш.
 “Сәнжаб” Гибөтулла – 197 нче таш.
 “Сәнжөб” Сөйфулла – 160 нчы таш.
 “Сымай” Шөрөфөддин бине Рөхмөтулла Дубин – 28 нче таш.
 “Сынбай” хөжи Мортаза – 73 нче таш.

“Телсез” Галимбик бине “Нәстә” Салих – 125 нче таш.
 “Терәр” Жәмәли – 98 нче таш.
 “Угыр” Мөхәммәдшәриф бине Габделмәннан Юваев Пензави (Хужа Сәид-Жәгъфәр тарафдары), ?-1891 – 10 нчы таш.
 “Уразай” Фәтхулла – 155 нче таш.
 “Ханжү” حانجو Рәхмәтулла – 190 нчы таш.
 “Хәмәли” Хәсән – 151 нче таш.
 “Чәрлү” Габд... – 225 (1) нче таш.
 “Чырлы” Габдел... – 76 нче таш.
 “Шангол” Мөхәммәджан – 290 (8) нче таш.
 “Шаркай” М[өхәммәдшәриф] Патеев мулла – 75 нче таш.
 “Шахман” Рәхмәтулла Исмәгыйль углы – 208 нче таш.
 “Шәбәяч” Габделжәлил – 193 нче таш.
 “Шәфи” Мөхәммәдәмин – 23 нче таш.
 “Ширай” Фәтхулла – 112 нче таш.
 “Ялушин” Габделгазиз – 166 нчы таш.
 “Ялушы” Сәгъдеддин бине Хәбибулла – 106 нчы таш.
 “Ялушы” Хәбибулла, Янморза углы – 111, 105 нче ташлар.

Дин әһелләре (шәехләр, муллалар, мөәззиннәр, ...)

Аббас Шабан улы Бибарсов, имам, 06.01.1937-04.10.2012 – 52 нче таш
 Абдулла (Габдулла) Алмакаев – корьән Хафиз **Мочали авылында**
 Әмир хәзрәт, Сәйфулла хәзрәтнең атасы, – 90 нчы таш.
 Баһаведдин хужа нәкышьбәнди – 273 нче таш.
 Габделвахид мулла, Әбүшәһман углы, 1801-1882 – 170 нче таш.
 Габделгаффар мулла – 4 (1) нче таш.
 Габделгаффар мулла (Бикяшев), Төхфәтулла мулла Кизләви хәзрәтнең атасы, Мөхәммәдһадый мулланың картатасы – 209 нчы таш.
 Габделгаффар мулла, Һибәтулла мулланың атасы – 198 нче таш.
 Габделгаффар, (Хужа Бәһаведдин нәкышьбәнди тарикатына бәйле Хужа Гобәйдулла Кизләви тарафдары) Хужа-Төхфәтулланың атасы – 217 нче таш.
 Габделжәлил³³ мулла, Мөхәммәдҗалим мулланың атасы – 293 нче таш.
 Габделкәрим Хужа Пәнзәви тарикатъ ... хужа Баһаведдин нәкышьбәнди, 1842 елда вафат.
 “Вазирән хужа Гобәйдулла Кизләви” – 272 (7) нче таш.
 Габденнасыр мулла бине Мөхәммәд мулла, 1858-1896 – 121 нче таш.
 Габдессәлям хәзрәт, Салих хәзрәтнең атасы, ≈1795-≈1867 – 171 нче таш.
 Габдулла “Баку” мулла, Хәбибулла кызы Хәдичәнең ире – 290 (4) нче таш.
 Габдулла мулла бине Габделвәһһаб, [6...] яшендә [189...] елда вафат – 280 нче таш.
 Гадельшаһ хәзрәт Харис улы Юнкин, мөфти, 13.03.1936-14.02.1921 – 52 нче таш.
 Гобәйдулла Кизләви – 272 (7) нче таш.
 Гобәйдулла-Хужа Кизләви, Хужа-Төхфәтулланың атасы, Хужа Бәһаведдин нәкышьбәнди тарикатына бәйле шәхес – 217, 273 нче таш.
 Жәмәледдин мөәззин бине Хисамеддин, [1900] елда 72 яшендә вафат – 265 нче таш.
 Заһреддин мулла, Нигъмәтулла углы хәжи Заһреддин хатыны – Хөснәжанның атасы – 191 нче таш.
 Зәйнеддин мулла бине Габделгазиз бине Габдессәлям Янаев, ?-1894 – 173 нче таш.
 Ишмөхәммәд Хөсән улы Долотин, полковой мулла – 39 нчы таш.
 Йосыф мулла хәҗел-хәрәмән, Мөстәгыйн хәзрәт кызы Галимәнәң ире – 277 нче таш.
 Карагол мулла (кятиб), Мөхәммәд углы – 262, 263 нче ташлар.
 М[өхәммәдшәриф] “Шаркай” мулла углы Патеев, 1822-1892 – 75 нче таш.

³³ Бәлки “Габделхәлил”дер?

М[өхәммәд] Иртуганов (имам-хатыйб) мулла, [1873] елда вафат – 218 нче таш.

Малик мулла, Хәбибулла хәляле Гөлбәхәрнең атасы, – 99 нчы таш.

Мөстәгыйн хәзрәт, хажел-хәрәмәен Йосыф мулла хатыны Галимәнең атасы – 277 нче таш.

Мөстәгыйс хәзрәт (нәкышбәндия тарафдары), Насыйрулла дамулланың атасы – 289 нчы таш.

Мөхәммәд мулла, Салих хәзрәт хатыны Хәמידә абыстайның атасы – 136 нчы таш.

Мөхәммәдгалим мулла Кятимуллин, Габделжәлил кызы Гайшәнең ире – 297 нче таш.

Мөхәммәдгалим мулла, Габделжәлил³⁴ мулла улы, 1852 – 1893, 21 ел имам 5 нче номерлы мәчеттә – 293 нче таш.

Мөхәммәдгалим мулла, Зөләйханың атасы – 299 нчы таш.

Мөхәммәджан (7 нче мәчеттә имам) бине Әлмөхәммәд Әлмакаев, 1821-1899, 35 ел имам – 294 нче таш.

Мөхәммәдһады мулла (имам-хатыйб) бине мулла Төхфәтулла Кизләви хәзрәт бине мулла Габделгаффар (Бикяшевлар), 1910 елда, 54 яшендә вафат – 209 нчы таш.

Мөхәммәдшәриф (имам мулла) Нигъмәтулла углы Байтов (Патеев), 1827-1895 ел, 68 – 79 нчы таш.

Мөхәммәдшәриф мулла – 77 нче таш.

Мөхәррәм мулла Габдеррахман углы, 1810-1882 – 100 нче таш.

Мөхәррәм мулла, 1858-1896 – 121 нче таш.

Мөхәррәм мулла, Габденнасыр мулланың атасы – 121 нче таш.

Насыйбулла Зариф улы, [1911-1957]?, бу төбәктәге бик күп дин әһеләренең остазы булган – 49 нчы таш.

Насыйрулла дамулла, Мөстәгыйс хәзрәт угылы (нәкышбәндия тарафдары), 1897 елда 35 яшендә вафат – 289 нчы таш.

Насыреддин мулла, Салих хәзрәт углы, 1857-1912 – 156 нчы таш.

Нәжмеддин мулла, 1826-1898 – 11 нче таш.

Нәжмеддин мулла, Габденнасырның атасы – 11 нче таш.

Нәжмеддин мулла, мулла Хәбибулланың атасы – 6 нчы таш.

С[әйфеддин] хәзрәт (имам хатыйб дамулла) бине мулла Фәтхулла, 1837-1899 – 127 нче таш.

Салих (мулла) углы Хәсән (мулла) Янаев, 1849-1919 – 183 нче таш.

Салих “Бәтан” мулла, “Әлшә” Нигъмәтулла хәляле Гобәйдәнең атасы – 145 нче таш.

Салих мулла бине Габделвәһһаб, 1810-1887 – 107 нче таш.

Салих хәзрәт Габдессәлям хәзрәт углы, 1824-1887 – 171 нче таш.

Салих хәзрәт, Мөхәммәд мулла кызы Хәמידә абыстайның ире – 136 нчы таш.

Салих хәзрәт, Насыреддин мулланың атасы, ≈1828- ≈1895 – 156 нчы таш.

Сәгъдеддин “Кушил” мулла, “Чәрлү” Габд... хатыны Хәнифә хажиянең атасы – 225 (1) нче таш.

Сәгъдеддин “Кушил” мулла, “Чырлы” Габдел...-нең хәляле Биби Хәнифәнең атасы – 76 нче таш.

Сәйфулла хәзрәт имам Әмир хәзрәт углы, 1800-1852 – 90 нчы таш.

Төхфәтулла мулла Кизләви хәзрәт бине мулла Габделгаффар (Бикяшевлар), Мөхәммәдһады мулланың атасы – 209 нчы таш.

Төхфәтулла-Хужа (мулла) бине Габделгаффар, (Хужа Бәһаведдин нәкышбәнди тарикатына бәйле Хужа Гобәйдулла Кизләви тарафдары) – 217 нче таш.

Фәтхулла мулла, С[әйфеддин] хәзрәт (имам хатыйб дамулла)ның атасы – 127 нче таш.

Хәбибулла мулла (имам-хатыйб), мулла Нәжмеддин углы, 1810-1885 – 6 нчы таш.

Хәйбулла мулла – 4 (1) нче таш.

Хәсән (мулла) бине Салих мулла Янаев – 183 нче таш.

³⁴ Бәлки “Габделхәлил”дер?

Хәсән “Шаркай” мулла углы Патеев каберенә куелган таш, 1861-1931 – 82 нче таш.

Хужа-Гобәйдулла Кизләви, Хужа-Төхфәтулланың атасы, Хужа Бәһаведдин нәкышбәнди тарикатына бәйле шәхес – 217 нче таш.

Һибәтулла мулла бине мулла Габделгаффар, 1905 елда 90 яшендә вафат – 198 нче таш.

Шаркай мулла углы Патеев, [Хәсәннең атасы] – 82 нче таш.

Шәрәфеддин имам хатыйб, мулла бине Ибраһим Иртуганов, 1886 ел, гыйнвар ае, 50 яшендә вафат – 222 нче таш.

Ягъкуб мулла бине Насреддин Иртугановның атасы – 241 нче таш.

Абыстайлар

Хәмидә абыстай, мулла Мөхәммәд кызы, Салих хәзрәт хатыны, ?-1904 – 136 нчы таш.

Хажилар

Әхмәдҗан бине Габделмәннан бине Сөбханкол бине Гадыкани бине Алманий Дибирдиев, 1329/1911 елда вафат – 249 нчы таш.

Хаж Әбүшәһман – 291 нче таш.

Хаж Әюб (Мунчалы **مونچلی** эл-хажі эл-хәрәмәен) Рәхмәтулла углы, 10 үктәбердә, 73 яшендә 1871 елда вафат – 186 нчы таш.

Хаж Габдулла бине Габделмәннан бине Сөбханкол бине Гадыкани бине Алманий Дибирдиев – 250 нче таш.

Хаж Заһреддин – 191 нче таш.

Хаж Ибраһим Бәнаев – 281 нче таш.

Хаж Ишмөхәммәд хажі “Сынбай” бине Габделмәннан бине Сөбханкол бине Гадыкани бине Алманий Дибирдиев, 1903 ел /1321 сәнәдә вафат – 246 нчы таш.

Хаж Йосыф мулла – 277 нче таш.

Хаж Мортаза “Сынбай” – 73 нче таш.

Хаж Мөхәммәдҗан – 12 нче таш.

Хаж Мөхәrrәм хажі бине Габделвәһһаб Карнеев – 290 (5) нче таш.

Хаж Нигъмәтулла – 14 нче таш.

Хаж Хәсән хажі “Монжекай” Мөрсәлимов – 165 нче таш.

Хажия Хәнифә “Кушил” мулла Сәгъдеддин кызы

Социаль статус

Морза Хәсәен Фәхреддин углы Кутуев – 182 нче таш.

Морза Гаделшаһ Бариев, Надыйршаһ морзаның атасы – 89 нчы таш.

Морза Мөхәммәдгәрәй, Сахибгәрәй углы, 1902 елда 41 яшендә вафат – 290 нчы таш.

Хәрбиләр

Акжигитов Арыслан **Палкай** (полковник) – 242 нче таш.

Габделкәрим (падишаһ хезмәтендә булган), 1795-1875 – 72 нче таш.

Мөхиддин ыстаршина, Фәхреддин углы, 1903 ел, 68 яшендә вафат – 195 нче таш.

Насыйбулла (старшина) бине Һибәтулла, 1913 ел, 57 яшендә вафат – 212 нче таш.

Һөнәр ияләре

Кятиб Габделбарый эл-Баруди эл-Казани – 248 нче таш.

Кятиб Карагол мулла, 1893 елда язылган – 263 нче таш.

Язгучы Карагол Мөхәммәд углы – 262 нче таш.

Таш куйдыручылар

“Бу ташны куйды углы Муллаәяр Мөхәммәдбакый” – 186 нчы таш.

“Бу ташны яздырды әнесе Ибраһим Әхмәд углы, язгучы Карагол Мөхәммәд углы” – 262 нче таш.

“Бу ташны куйды хәляле Габделвәһһаб Хәбиб углы” – 275 нче таш.

Топонимика исемнәре

Биги авылы – 263 нче таш.

Казани – 248, 256 нчы ташлар.

Кизлэви – 209, 217 нче таш.
Колгынэ авылы (эт-Тәтеш тәбәге) – 256 нчы таш.
Мочали авылы
Мунчалы مونچلی (Мочали) – 186 нчы таш.
Пәнзэви – 272 (7) нче таш.
Саратагый – 256 нчы таш.
Тәтеш – 256 нчы таш.

ӘДӘБИЯТ

Биккинин И., Ахунов А. Кышкар мәдрәсәсе шәкерте – Госманлы генералы. /Безнең мирас. №6 (июнь), 2017. Б.16-19.
Тумеркина Ф. По следам Шакир-паши. Исторический художественно-документальный роман. – Пенза, 2021. – 87 с.

ЭЧТӘЛЕК

Татарские эпиграфические памятники Пензенской области .....
 Авыллар исемлеге.....
 Ташъязмалар турында мәгълүмат.....
     Белинский районы.....
     Вадинский районы.....
     Городищенский районы.....
     Исса (Иссинский) районы.....
     Каменский районы.....
     Неверкинский районы.....
     Пачелма районы.....
     Сосновоборский районы.....
     Шемышейка районы.....
 Шәхесләр күрсәткече.....
 Әдәбият.....

Борынгы төркилэрдэн калган таш балбал

Сарытау Дәүләт музенинда саклана

Таш балбал

Сарытау Дәүләт музееңда саклана

Таш балбал

Сарытау Дәүләт музееңда саклана

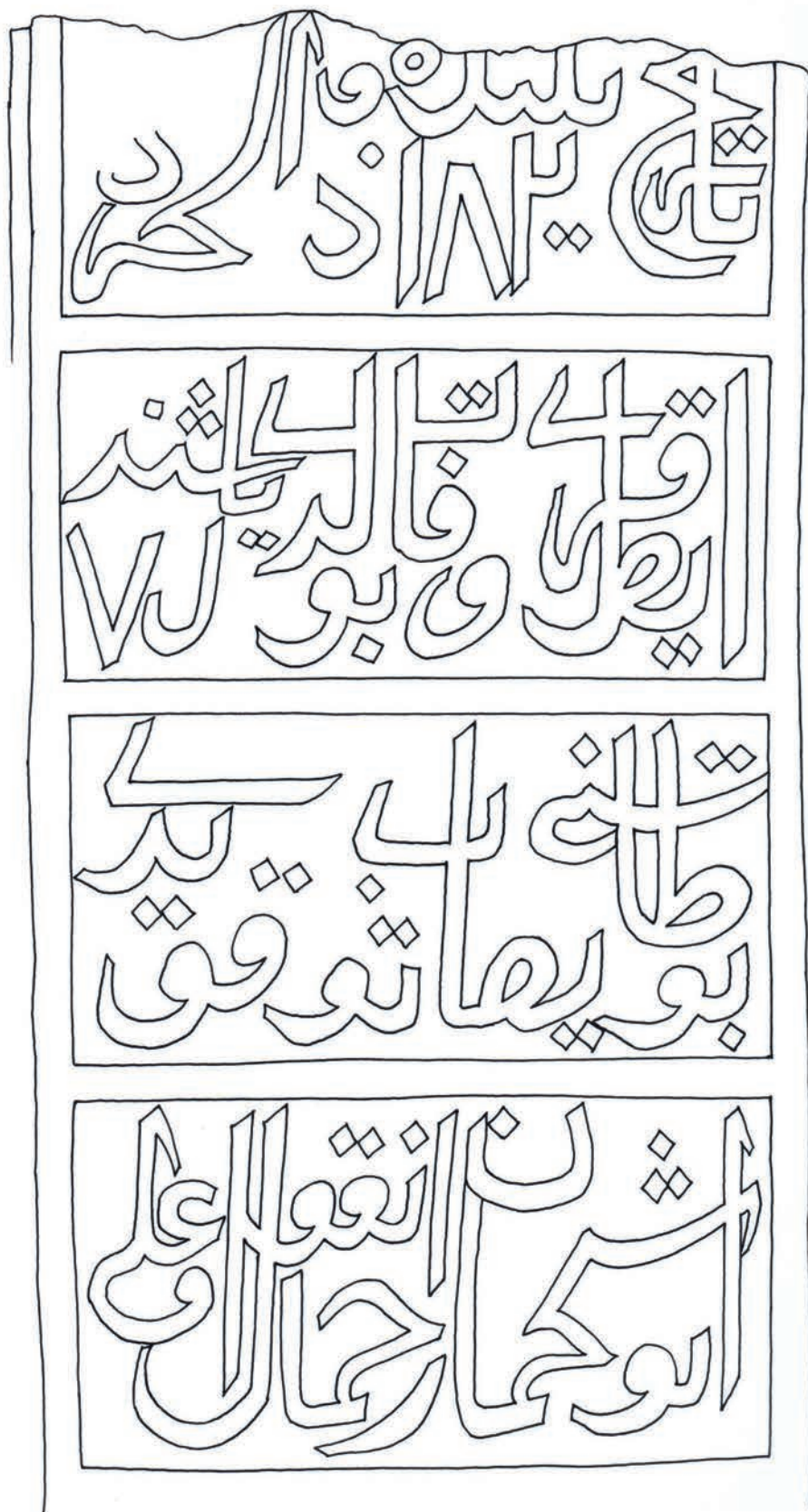
Таш балбал
Сарытау Дәүләт музееңда саклана

**Мигъмари бизэк. Алтын Урда дәвере
Сарытау Дәүләт музееңда саклана**

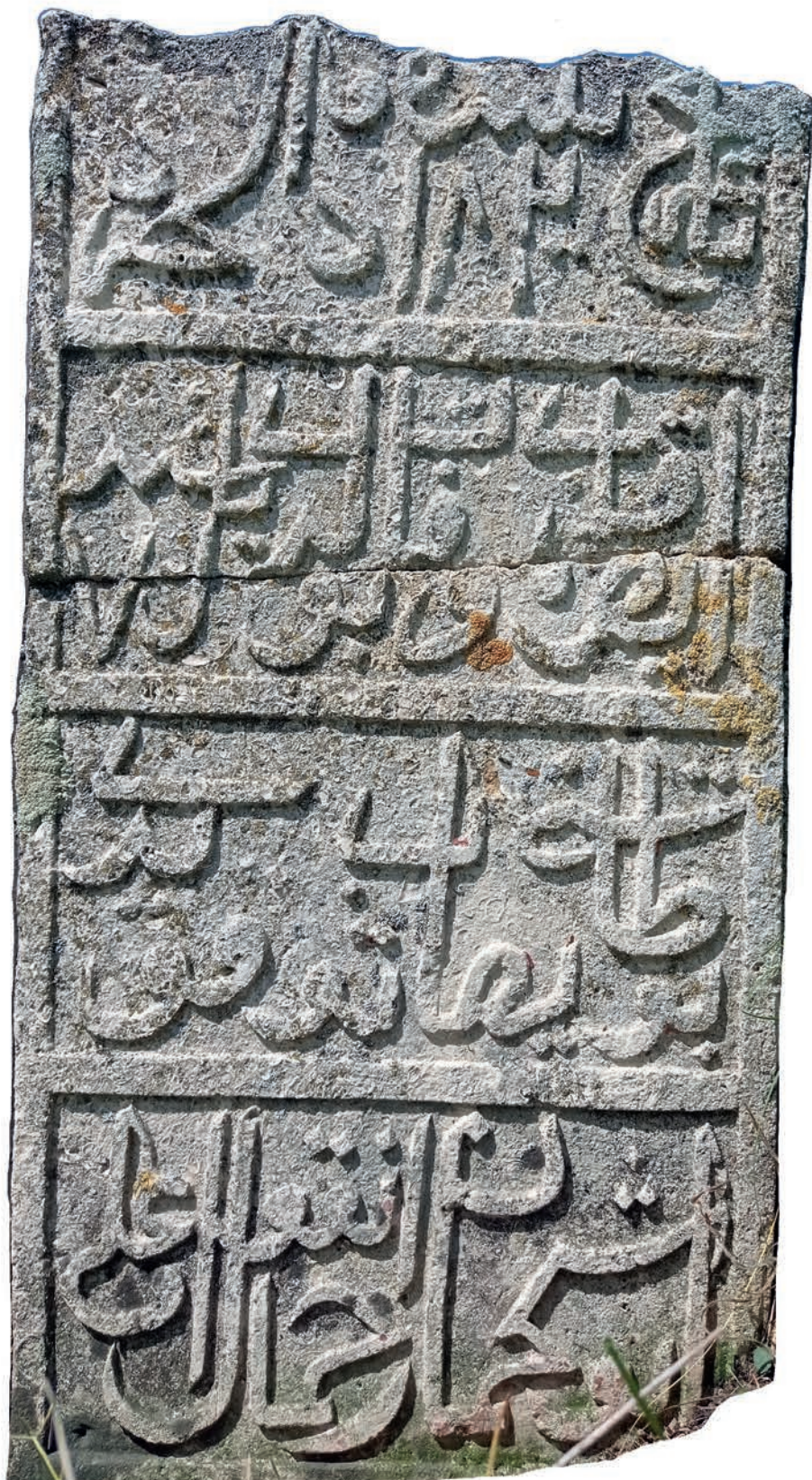

**Алтын Урда бизәкләре
Сарытау Дәүләт музееңда сакланалар**

1=A=6

Качкару (кутеевка) авылы, Белинский районы

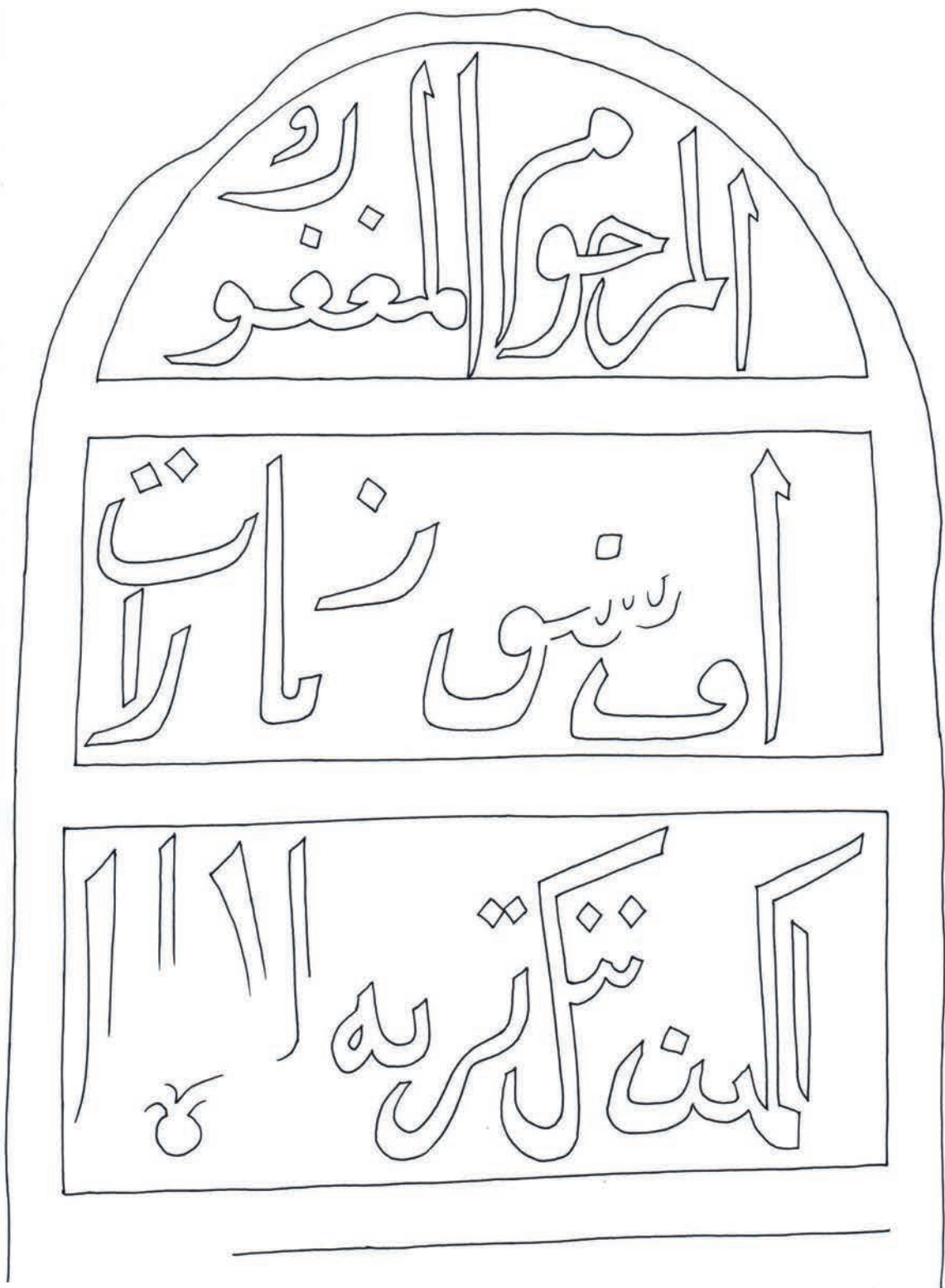
1 =А=6

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

2=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

2=A=a

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

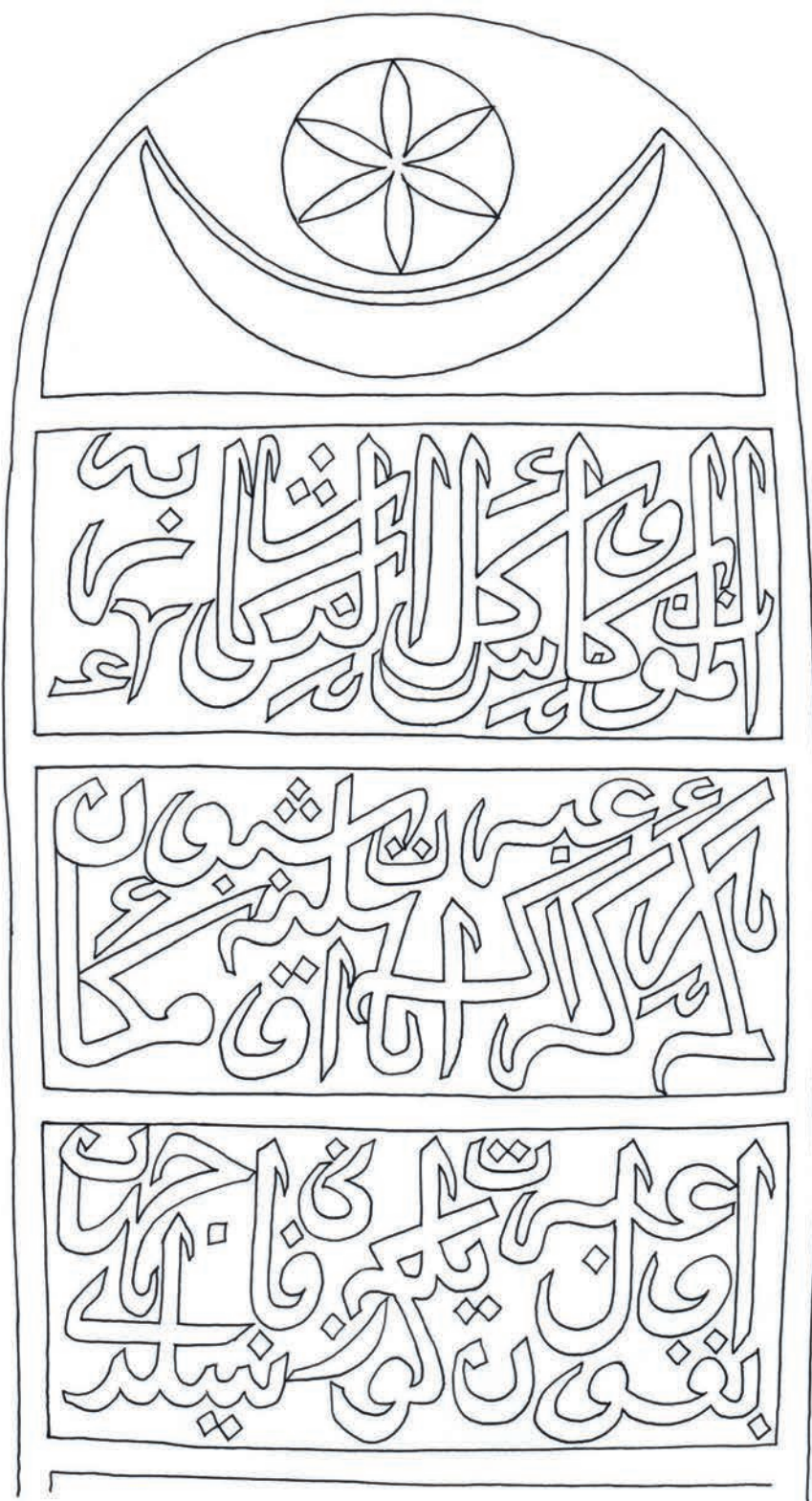

3

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

З=А=а

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

3 =A=a

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

ایند کلا پین
تغیر ایستل مع

دین فک دین
حرا حرا

بیتن الیر
حرا حرا

تغیر الیر
حرا حرا

3=A=6

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

3 =A=6

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

З =А=в

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

4 =А, Б=а

4 =Б=б

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

4 =A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

4=A

Качкару авылы

4 =A=a

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

فَاَوْفُوا بعهدهم
فَاَوْفُوا بعهدهم

الْحَمْدُ لِلَّهِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ

ذِي الْقُرْبَىٰ
ذِي الْقُرْبَىٰ

مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ
مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ

يَجْعَلْ لَهُ
يَجْعَلْ لَهُ

4=A=Б

Качкару авылы

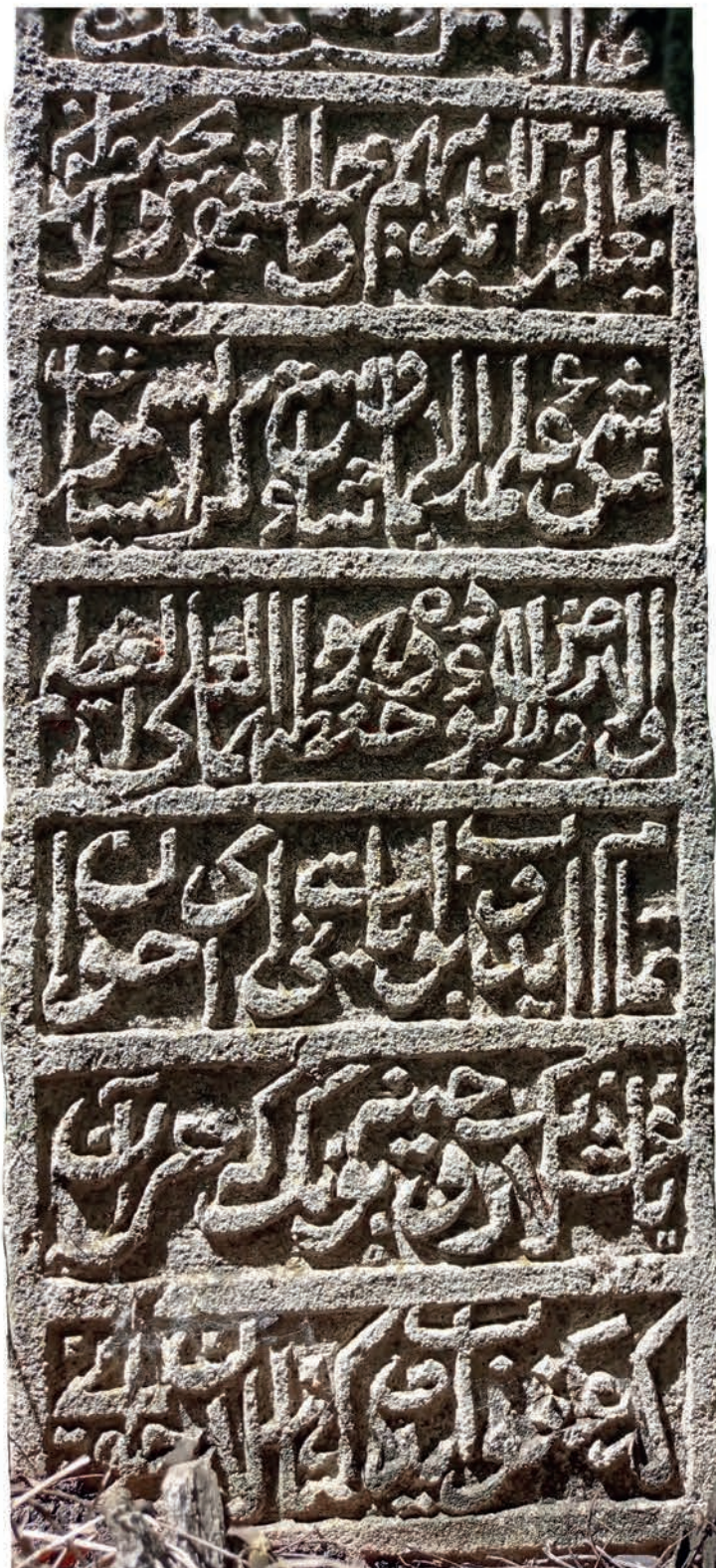
4 =A=6

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

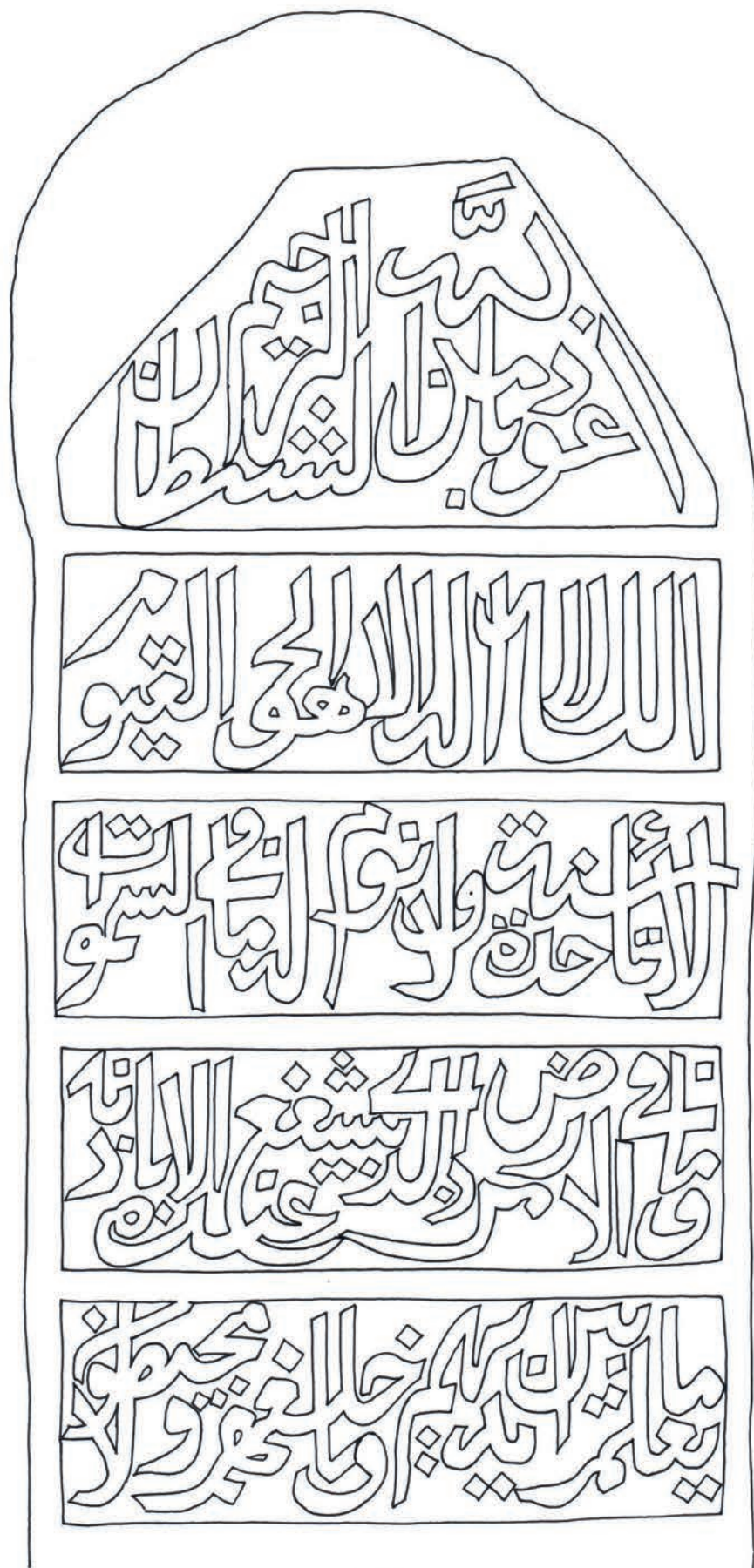
4 = B=a

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

4 =B=6

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

4=B=a

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

شعنا الاوسع لسنا

الغزاة وروى العظم
ووروى حفص بن ابي

ما ايد بابتك اى ن
ما ايد بوبنى احو

عائكم حسينك عرك
بشارون بونك عرك

كفغوى بينك ان الا
كفغوى بينك ان الا

4=B=6

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

4-1=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

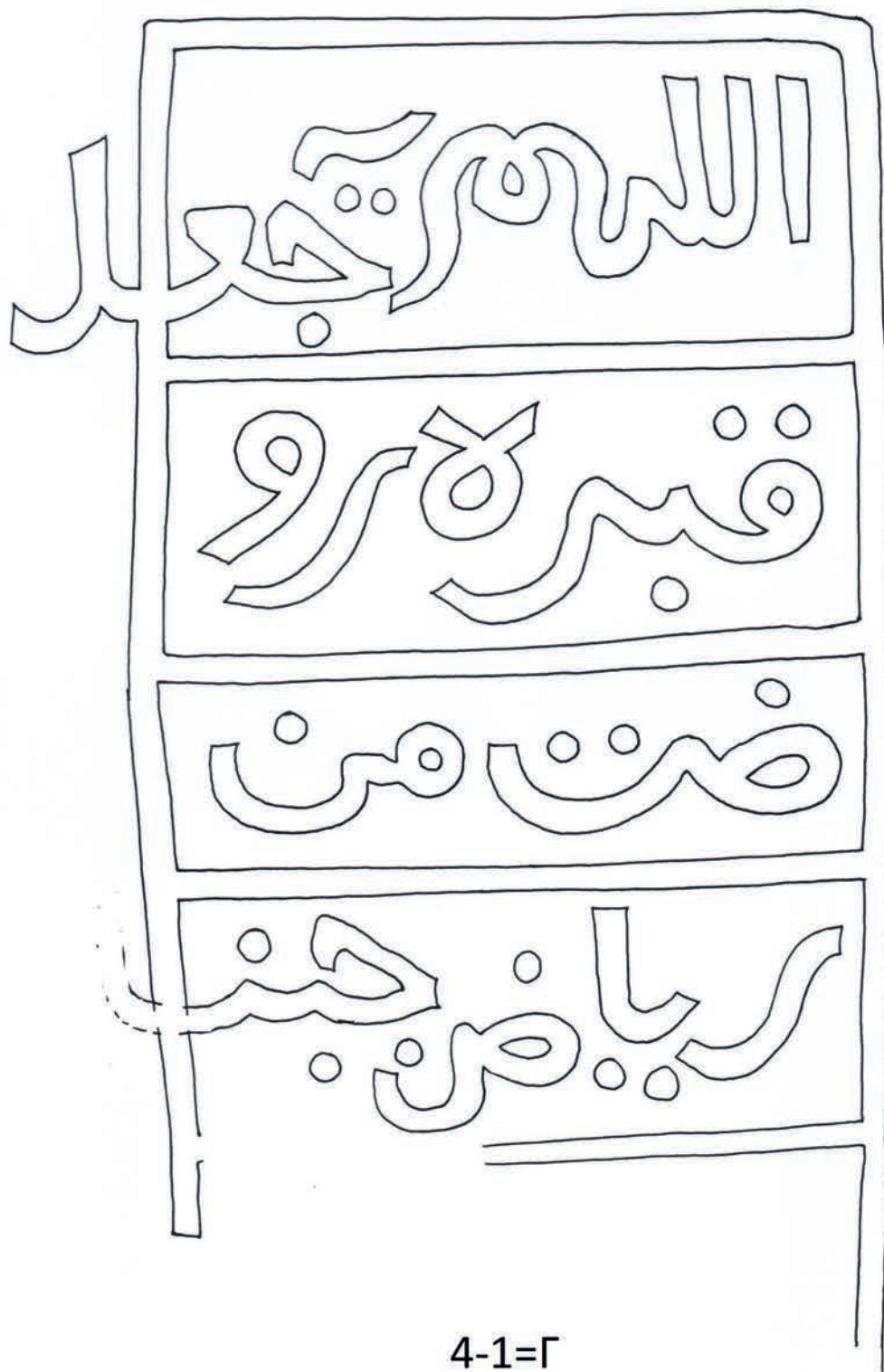
4-1=A

Качкару авылы

4 -1=Г

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

4-1=Г

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

5

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

5 = A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

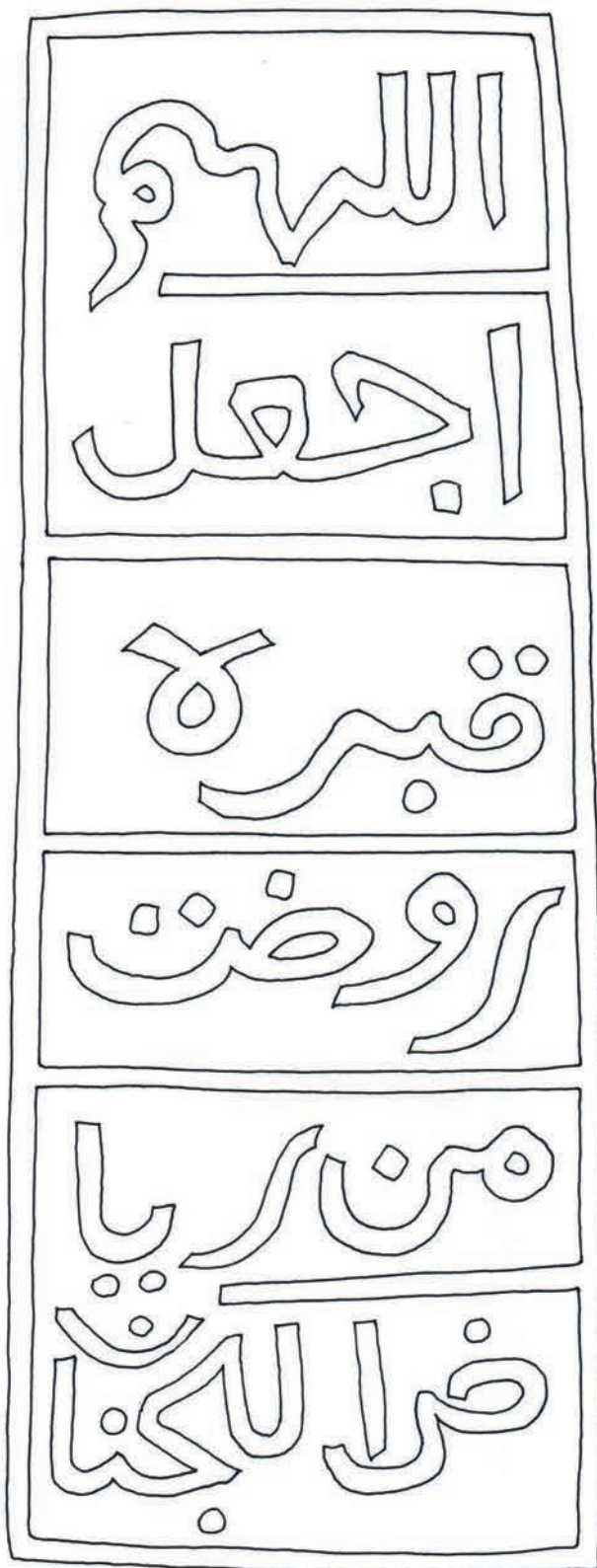

5

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

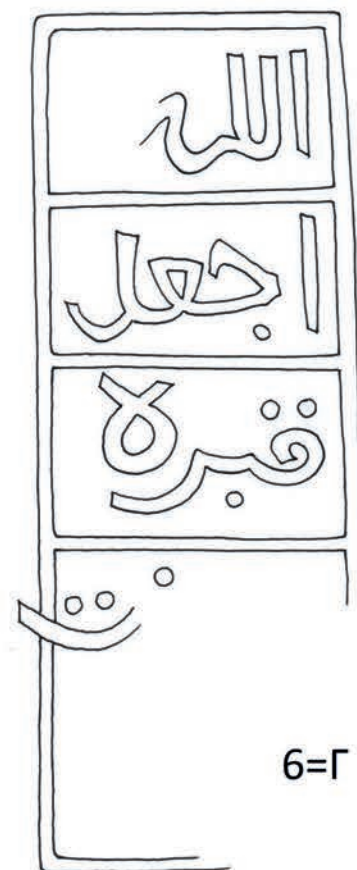
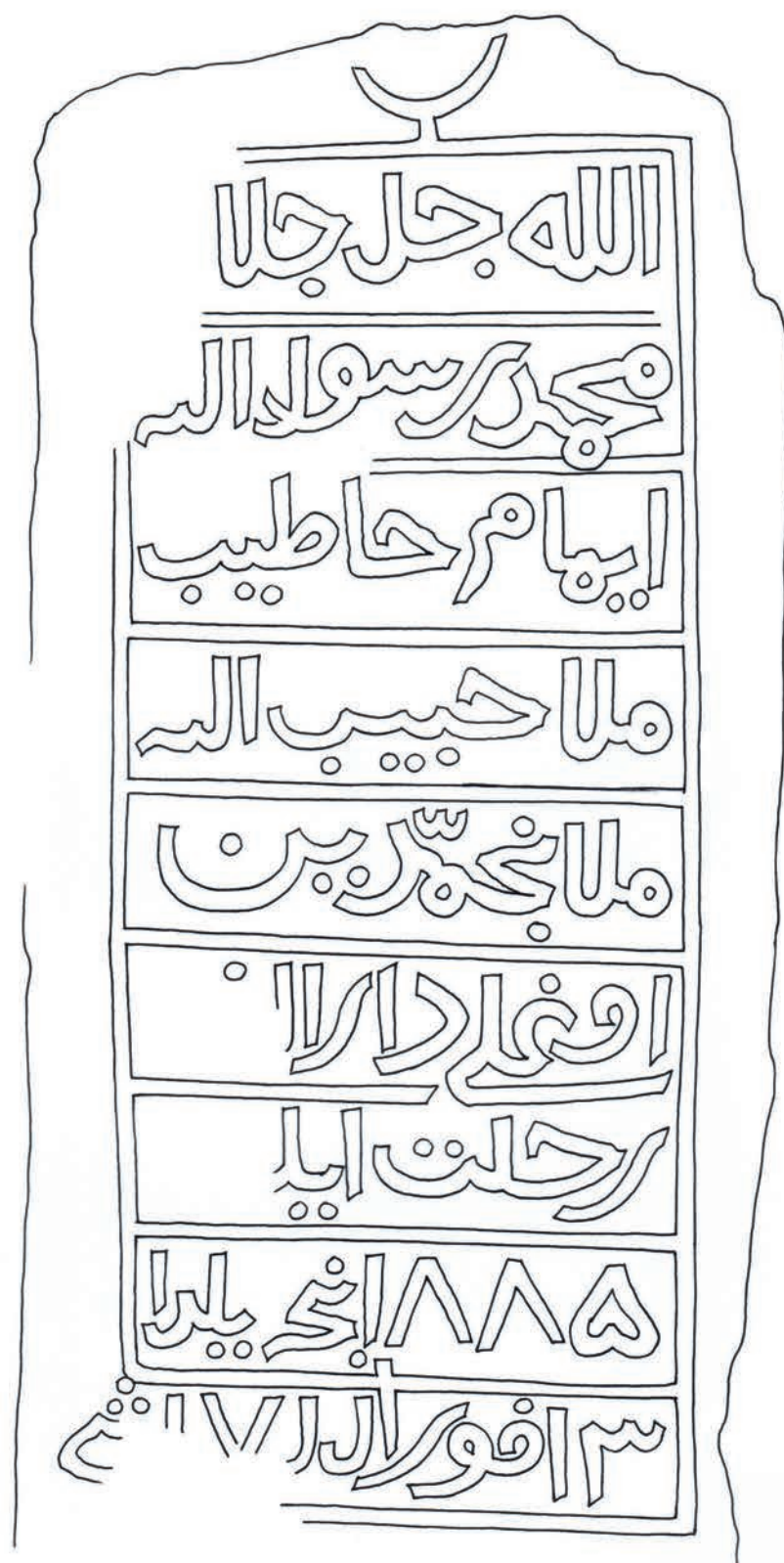
5=Г

Качкару
(Кутеевка)
авылы,
Белинский
районы

6

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

6=Г

Качкару авылы

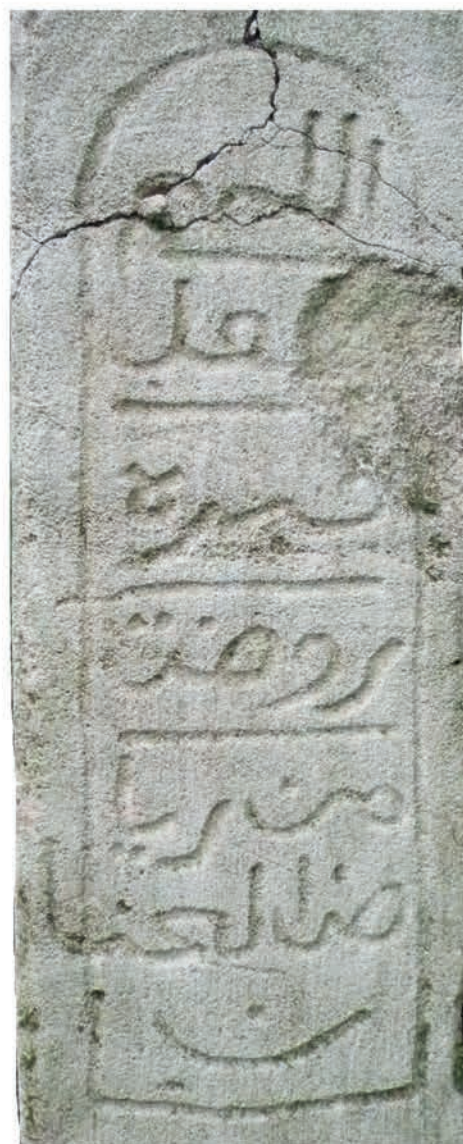
الله جل جلاله
حکمر رسول الله
مرحوم و محبوب ادا
قاي سيف والدين
حانتوني واقفات
۱۸۹۵ ايلدا مارطه
هه سنرا انا لله
و انا اليه راجعون

الاسم
جعل
قبرة
روضت
من ريبا
ضالحننا
ن

7=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

7=Г

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

8= A

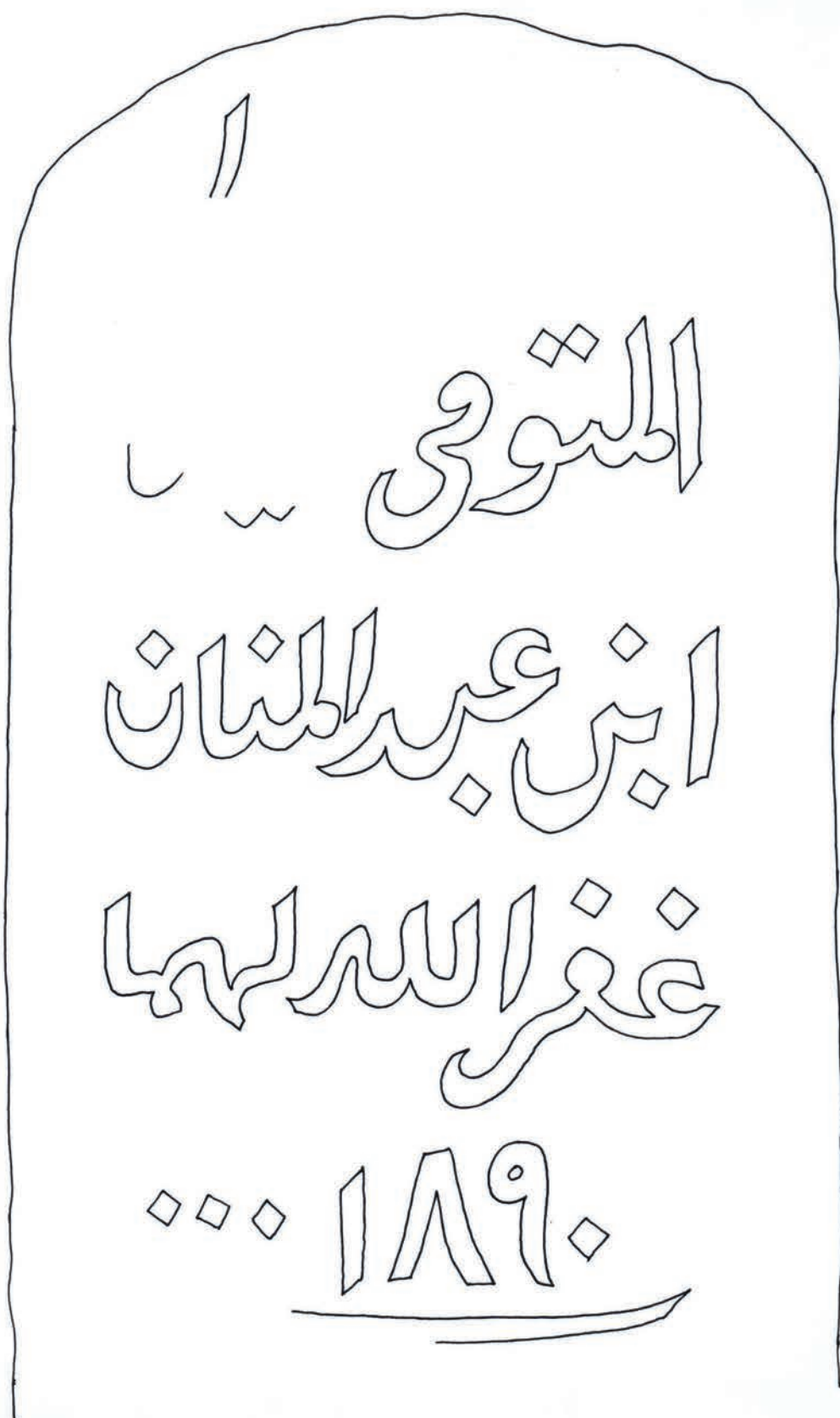
Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

8=A

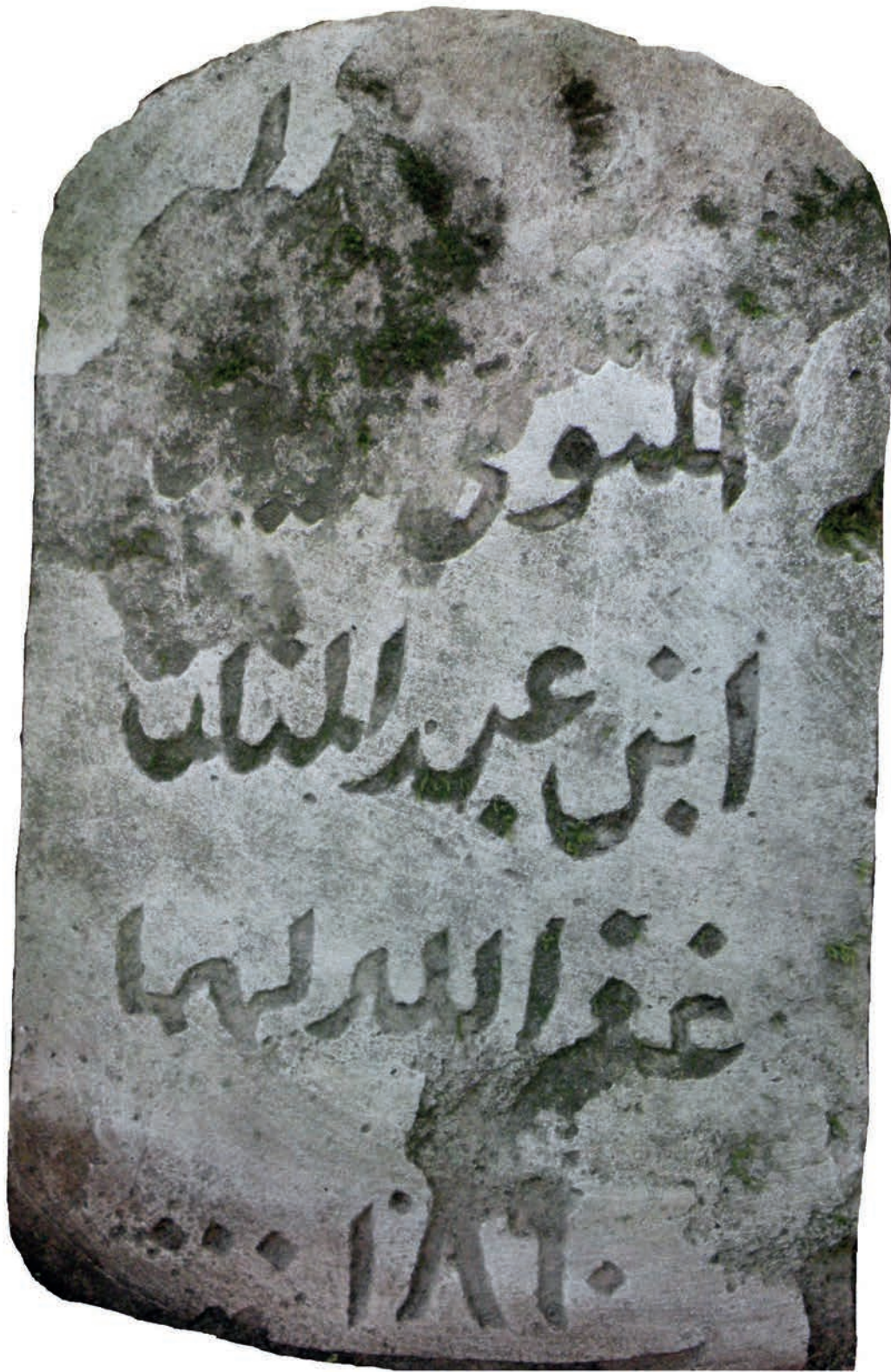
Качкару авылы

9=A

Качкару авылы

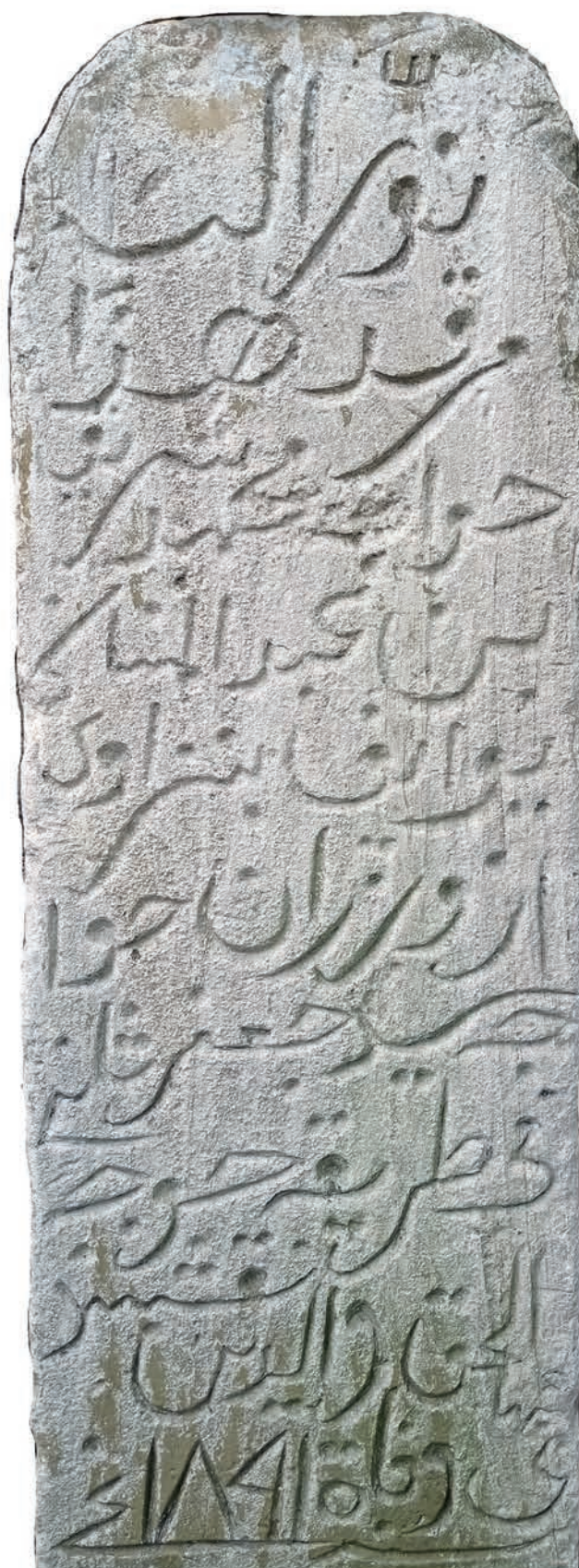
9= A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
نورالدين
مقدمه
حواجه محمد
بن عبد المنان
بن يوسف بن زاوي
از وزيران حوا
حيدر حسن خان
في طريق حوج
الحق والبر
في وفاة ١٨٤١

10=A

Качкару
(Кутеевка)
авылы,
Белинский
районы

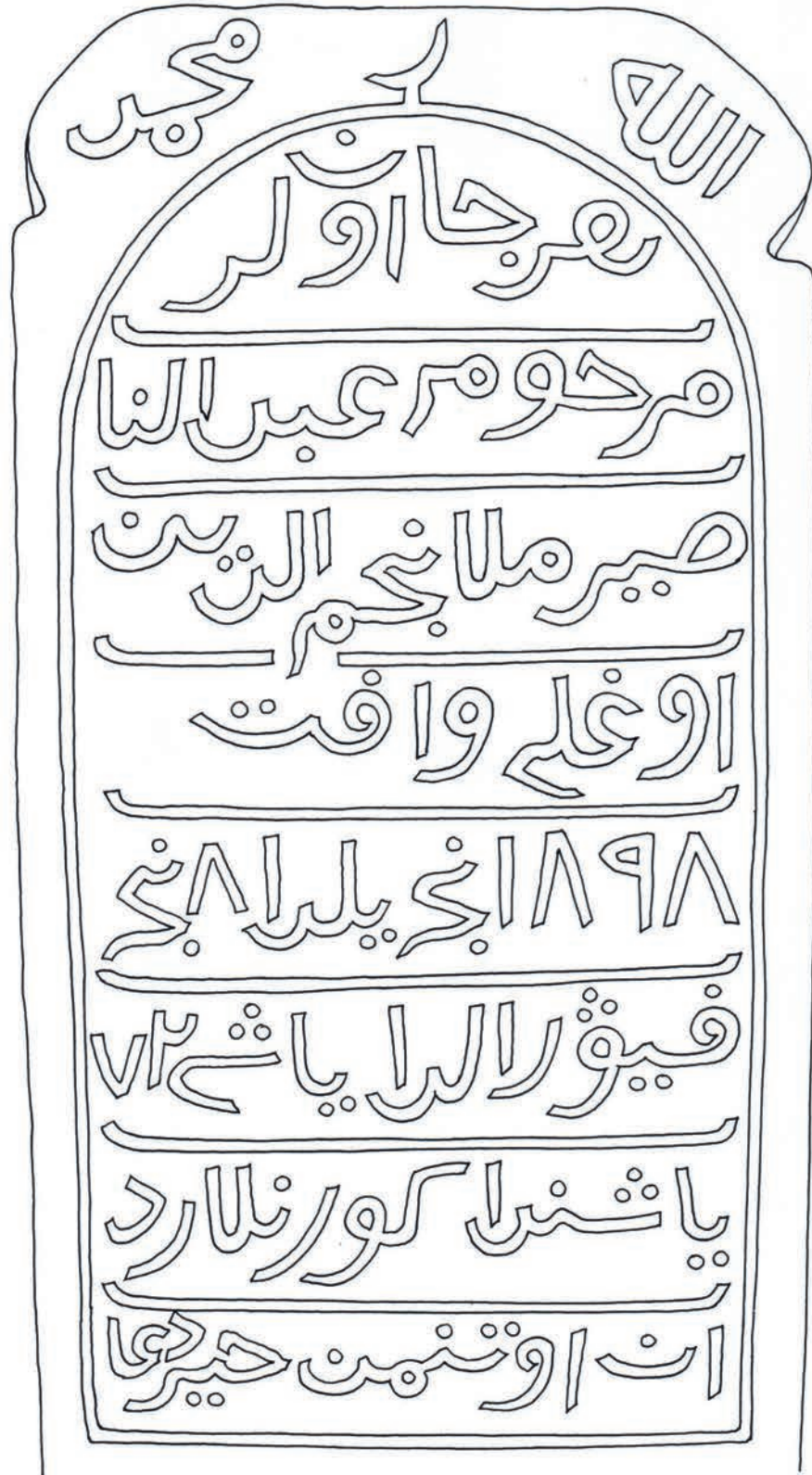
10=А,Б

Качкару (Кутеевка)
авылы,
Белинский районы

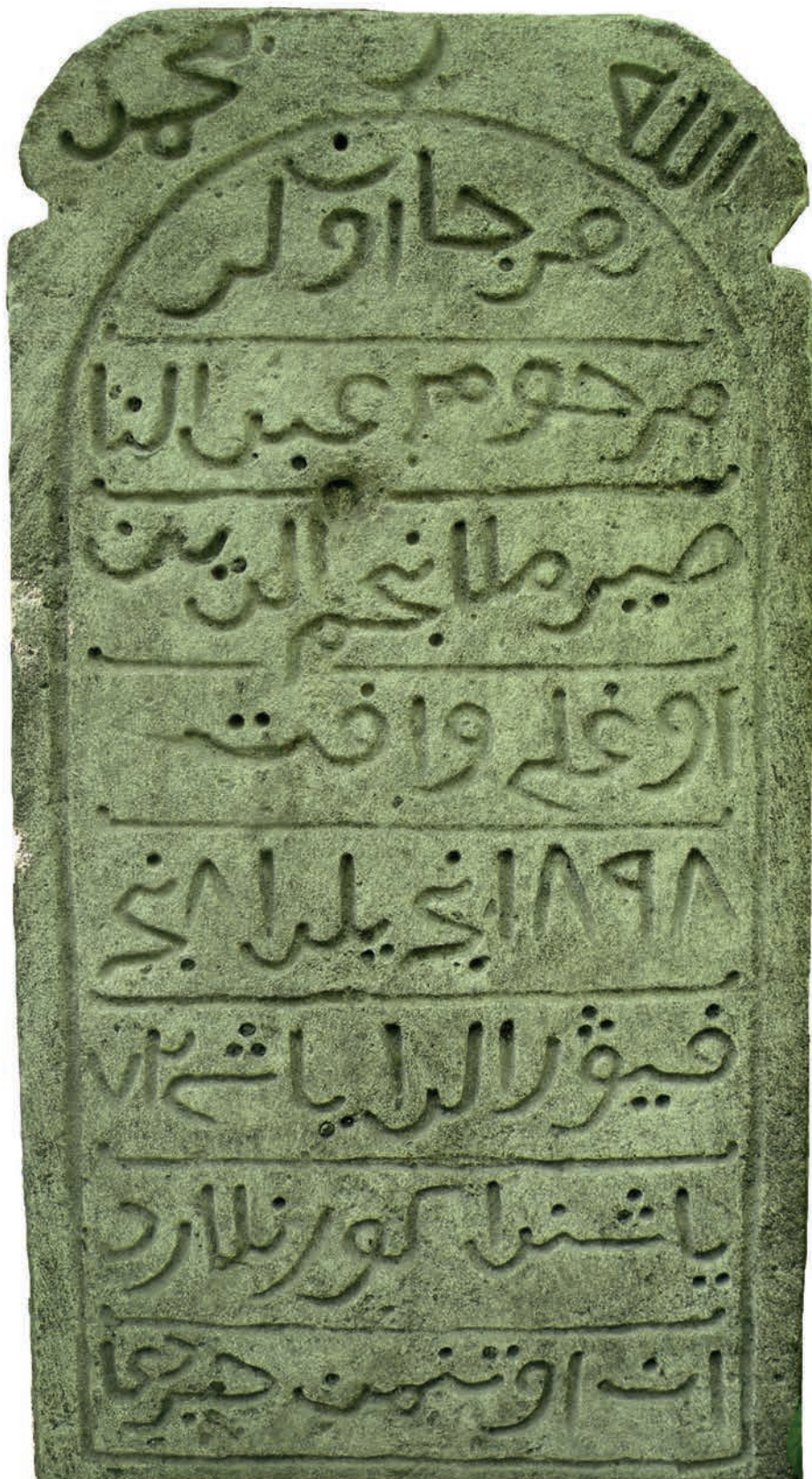
11=Г

Качкару (Кутеевка)
авылы,
Белинский районы

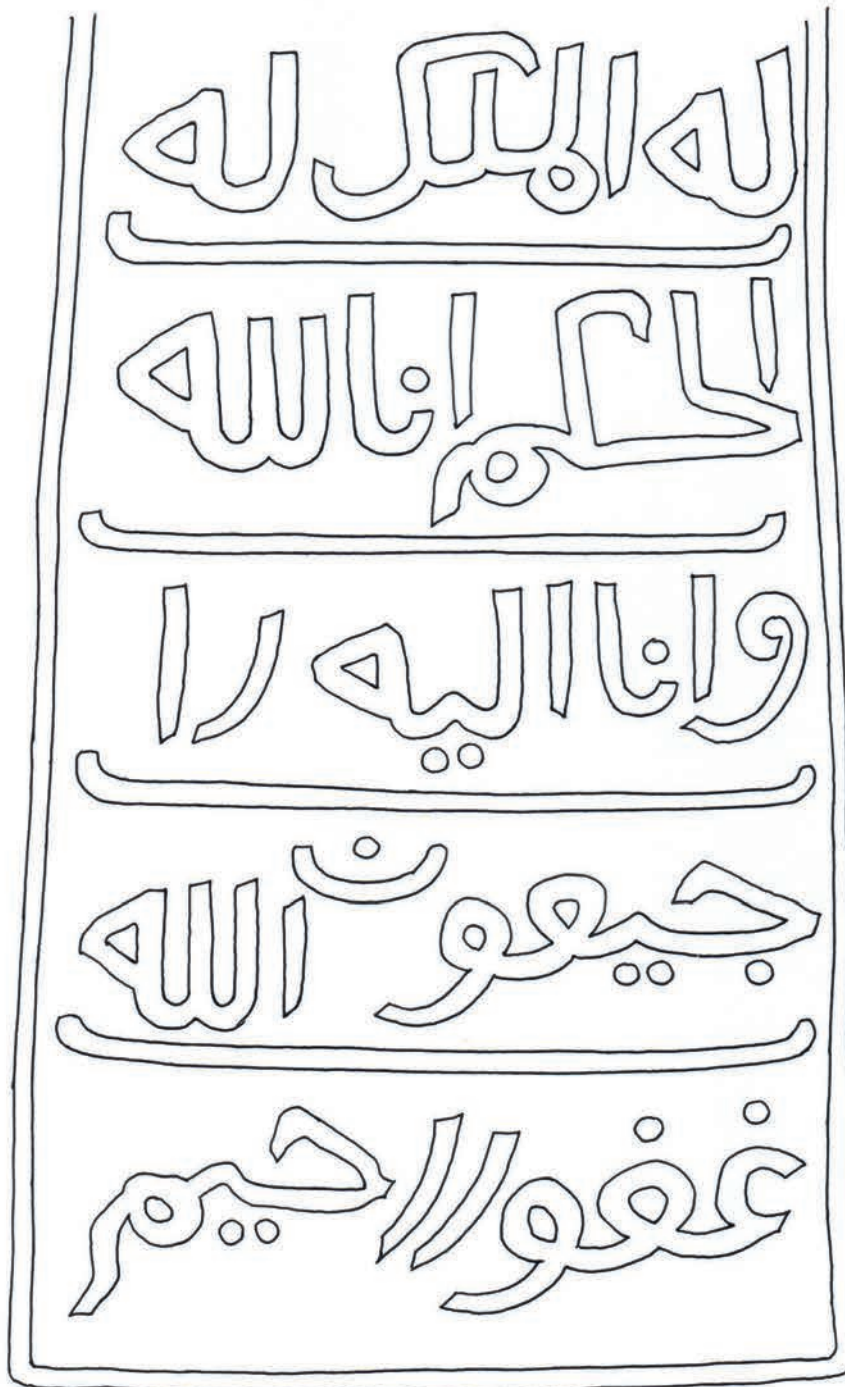
11=A

Качкару авылы

11=A

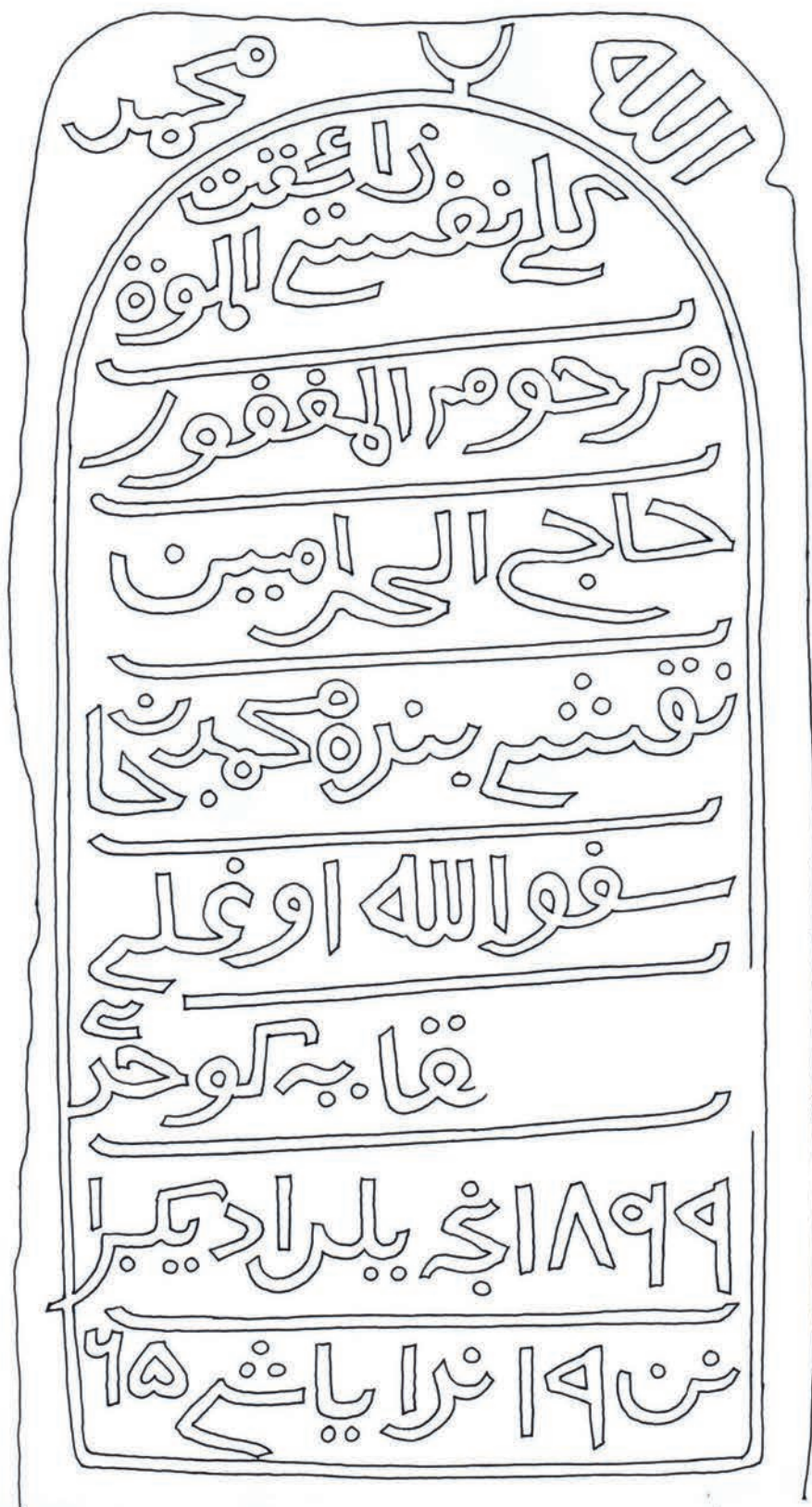
Качкару авылы

11=Г

Качкару авылы

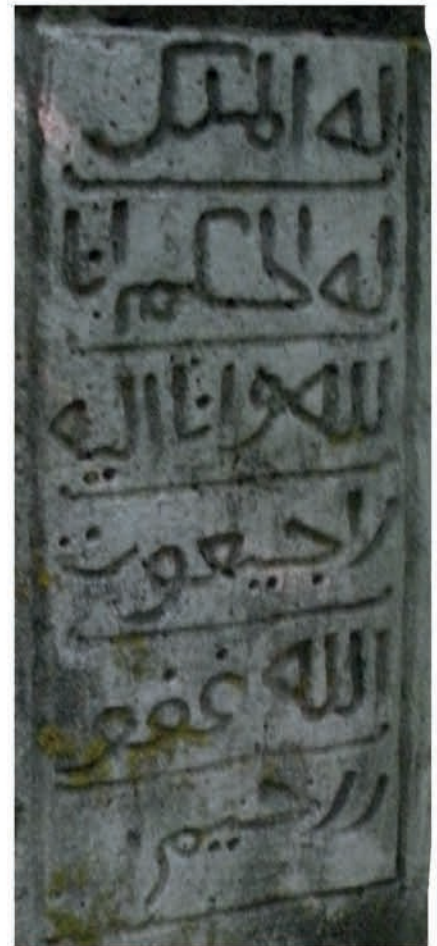
12=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

12=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

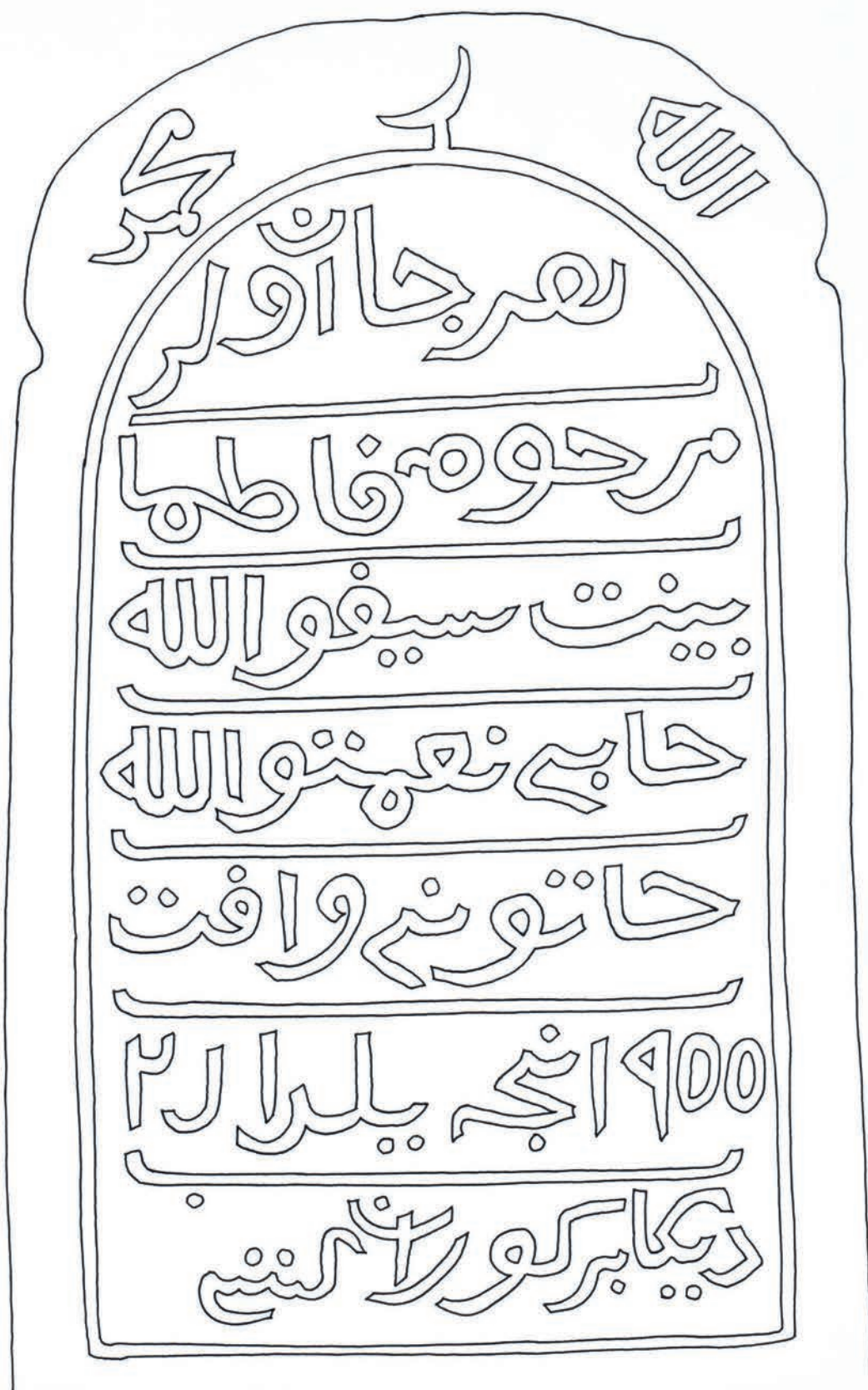
12=Г

Качкару (Кутеевка) авылы

13=A

Качкару (Кутеевка) авылы

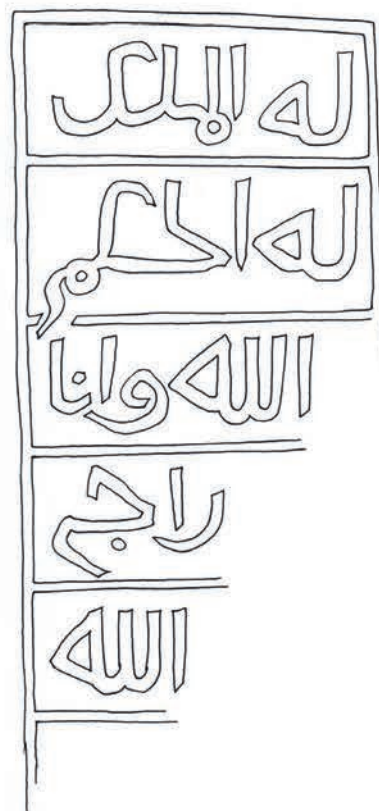
14=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

14=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

14=Г

Качкару (Кутеевка) авылы

15=А,Б,Г

Качкару (Кутеевка) авылы,
Белинский районы

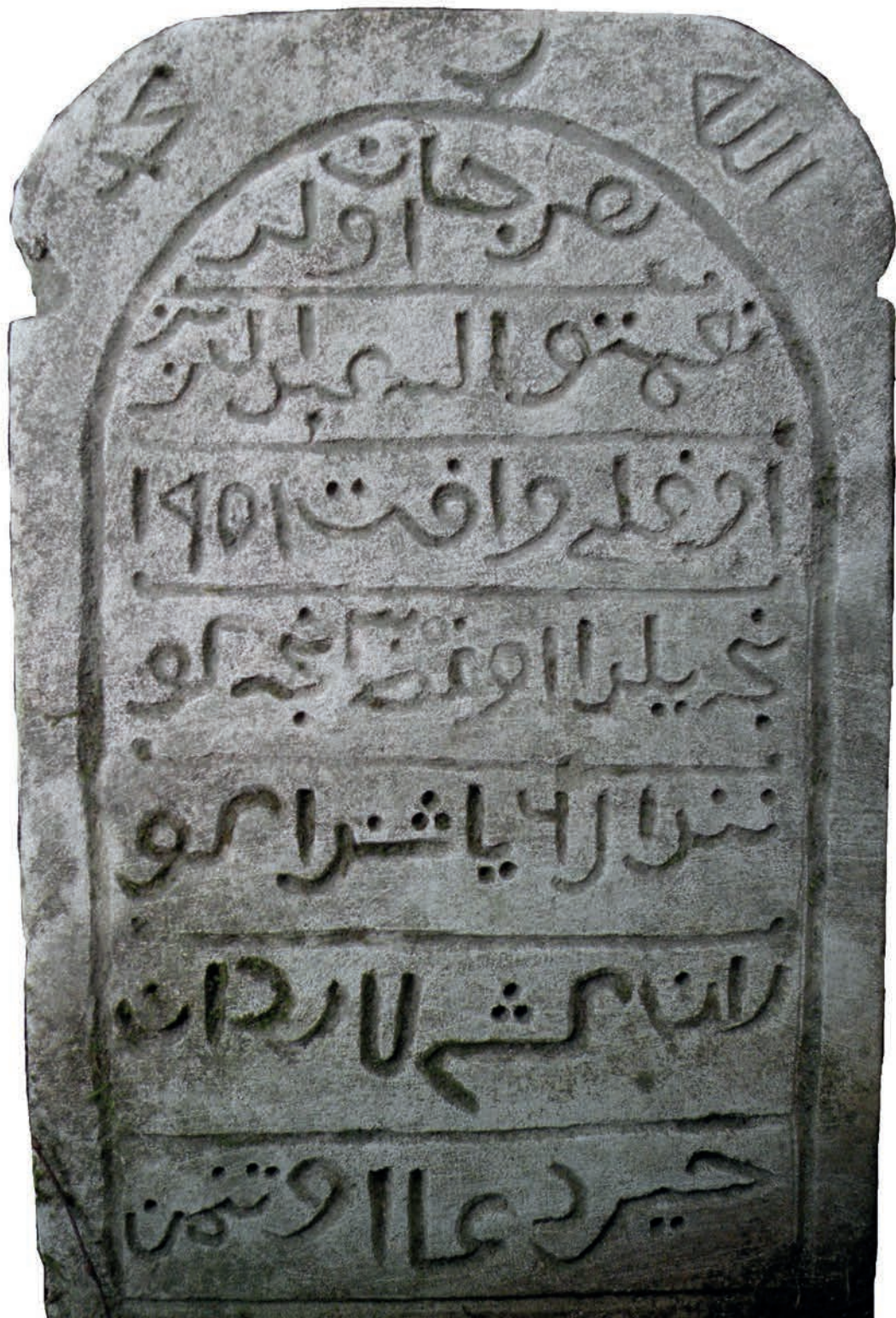
15

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

15=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

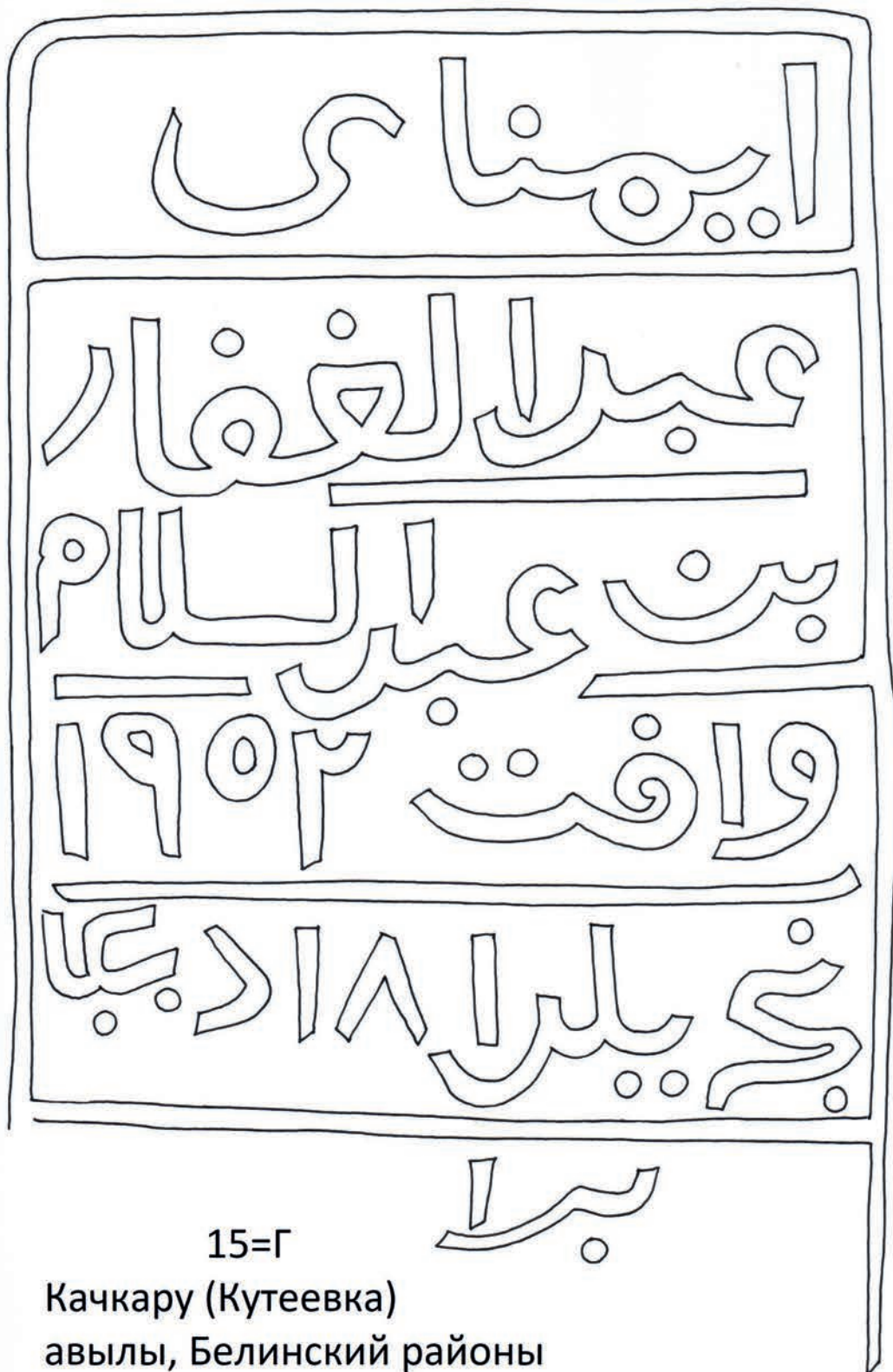
15=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

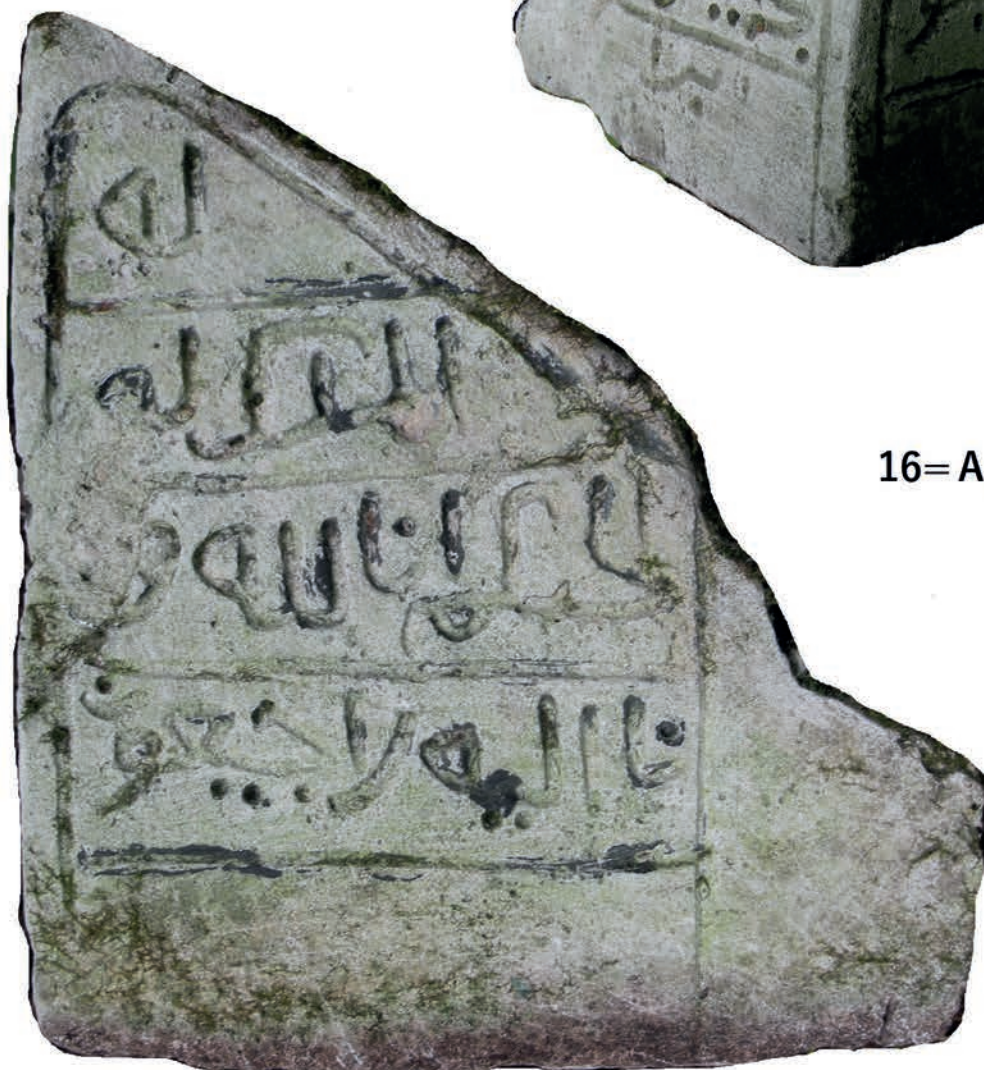

15=Г

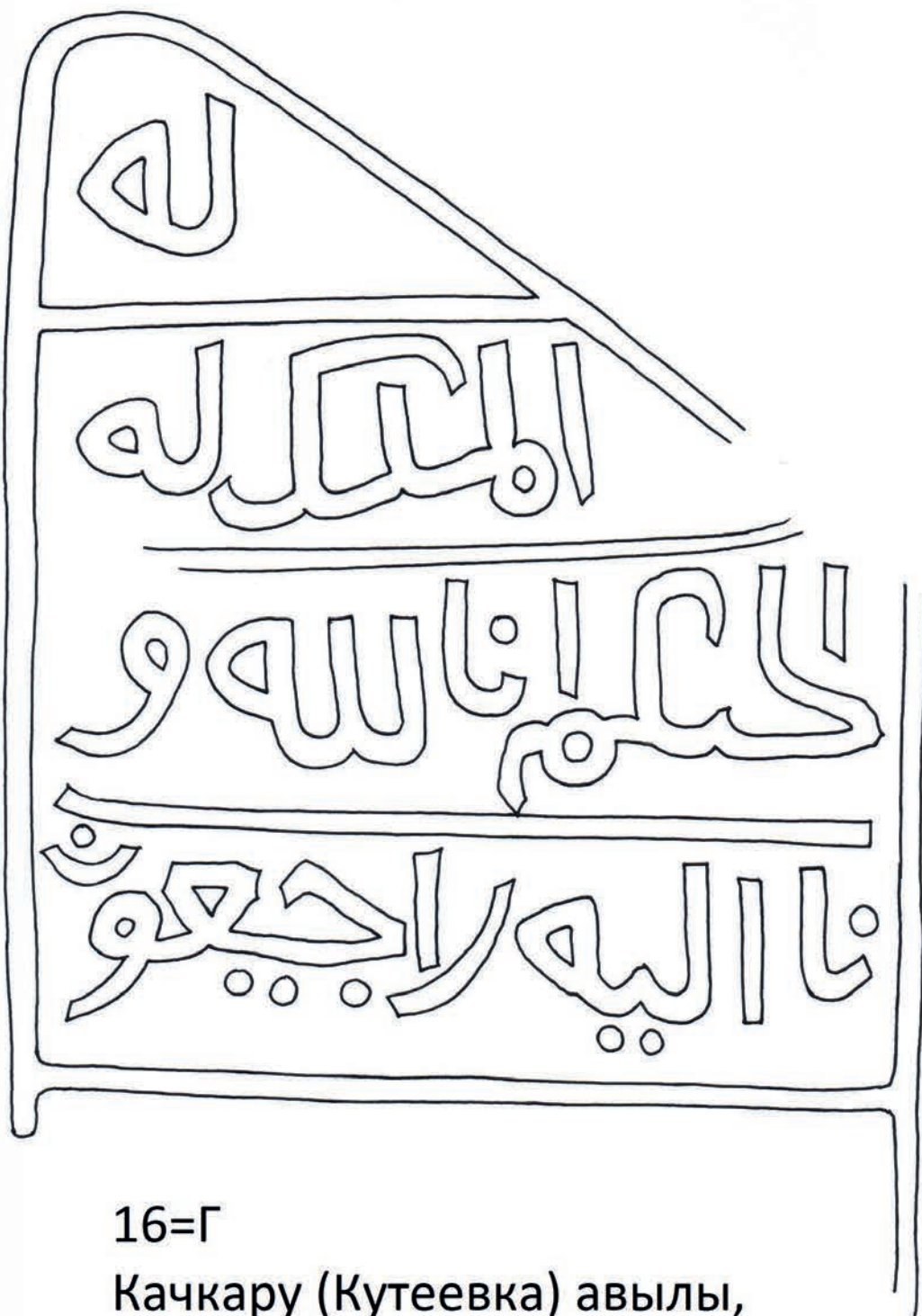
Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

Качкару (Кутеевка)
авылы,
Белинский районы

16= А, Г

16=Г

Качкару (Кутеевка) авылы,

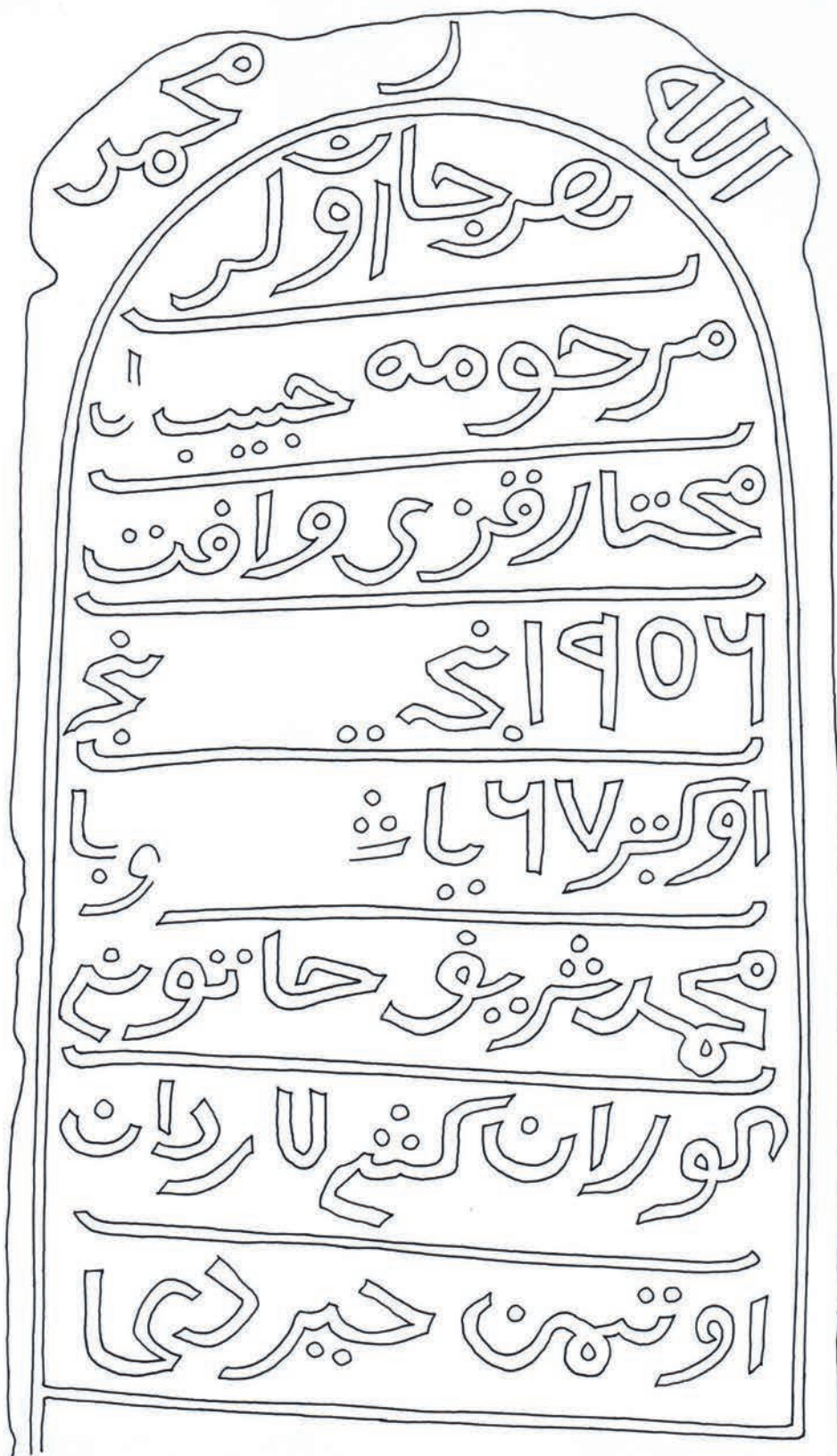
Белинский районы

17

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

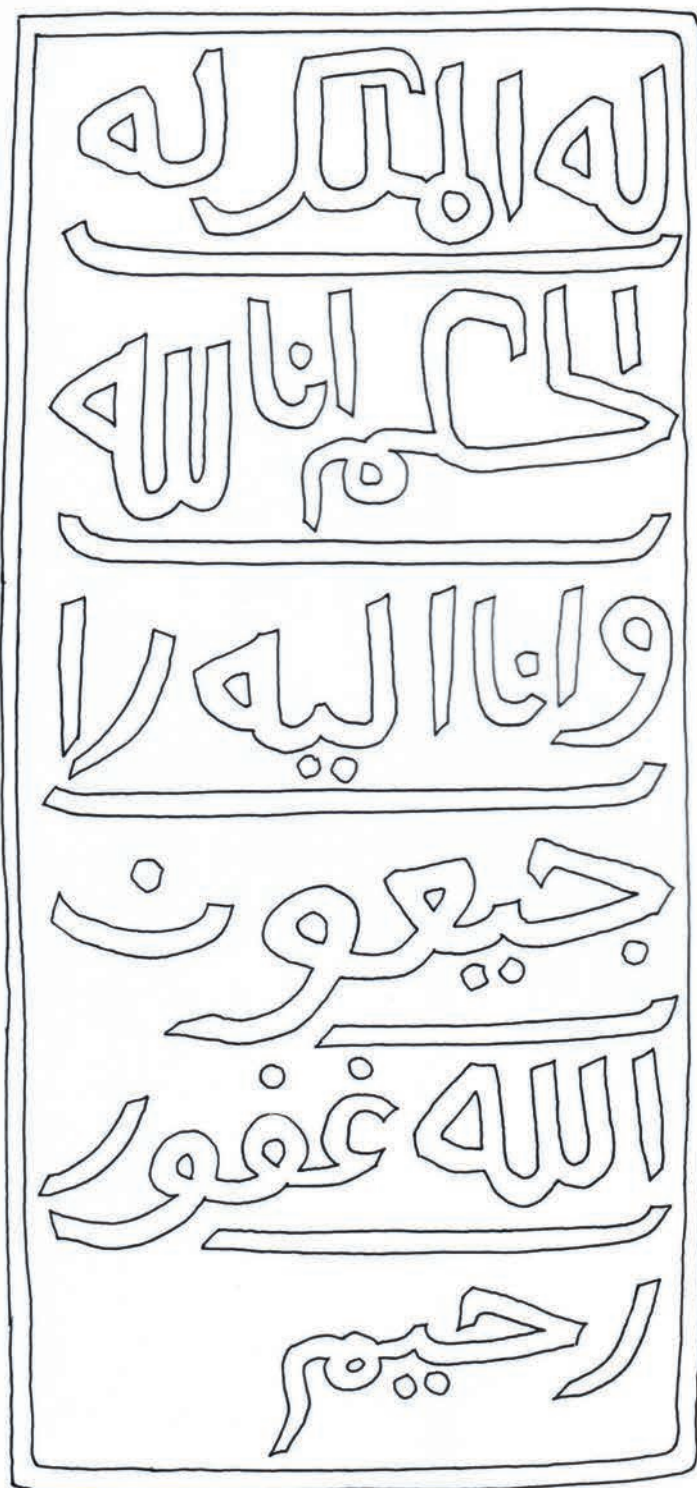
17=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

17= А, Г

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

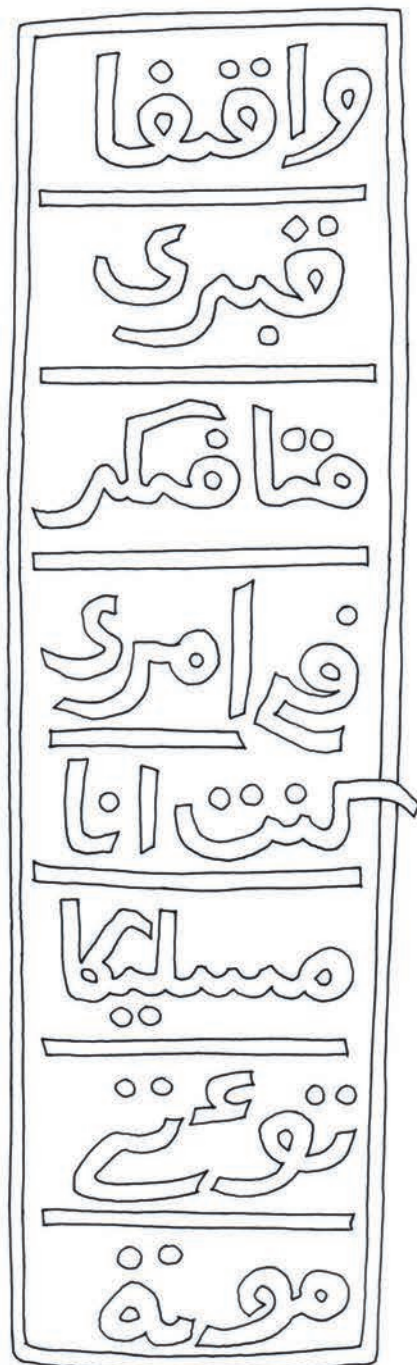
17=Г

Качкару
(Кутеевка)
авылы,
Белинский
районы

18= A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

18=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

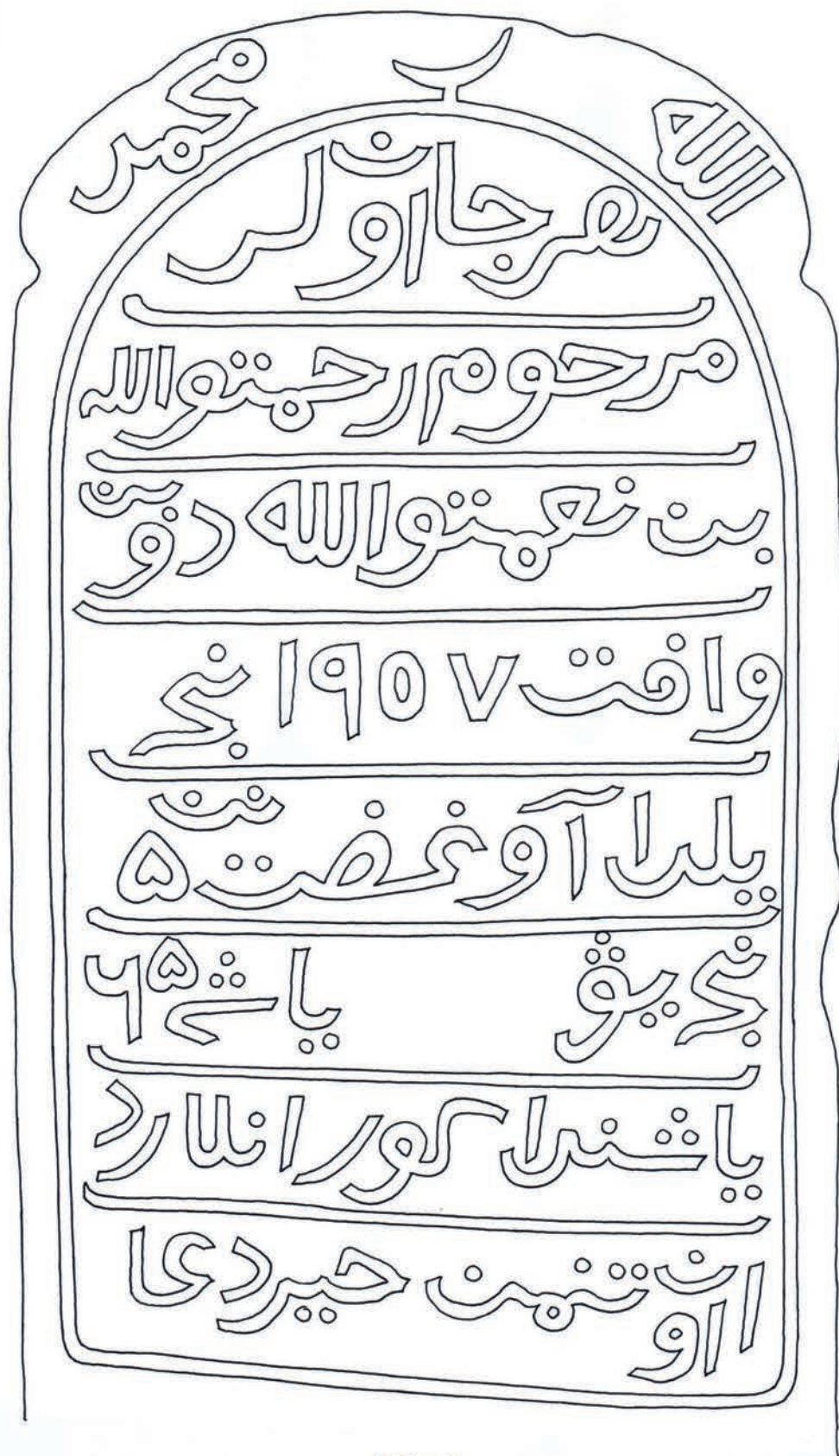
18= А, Г

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

19= A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

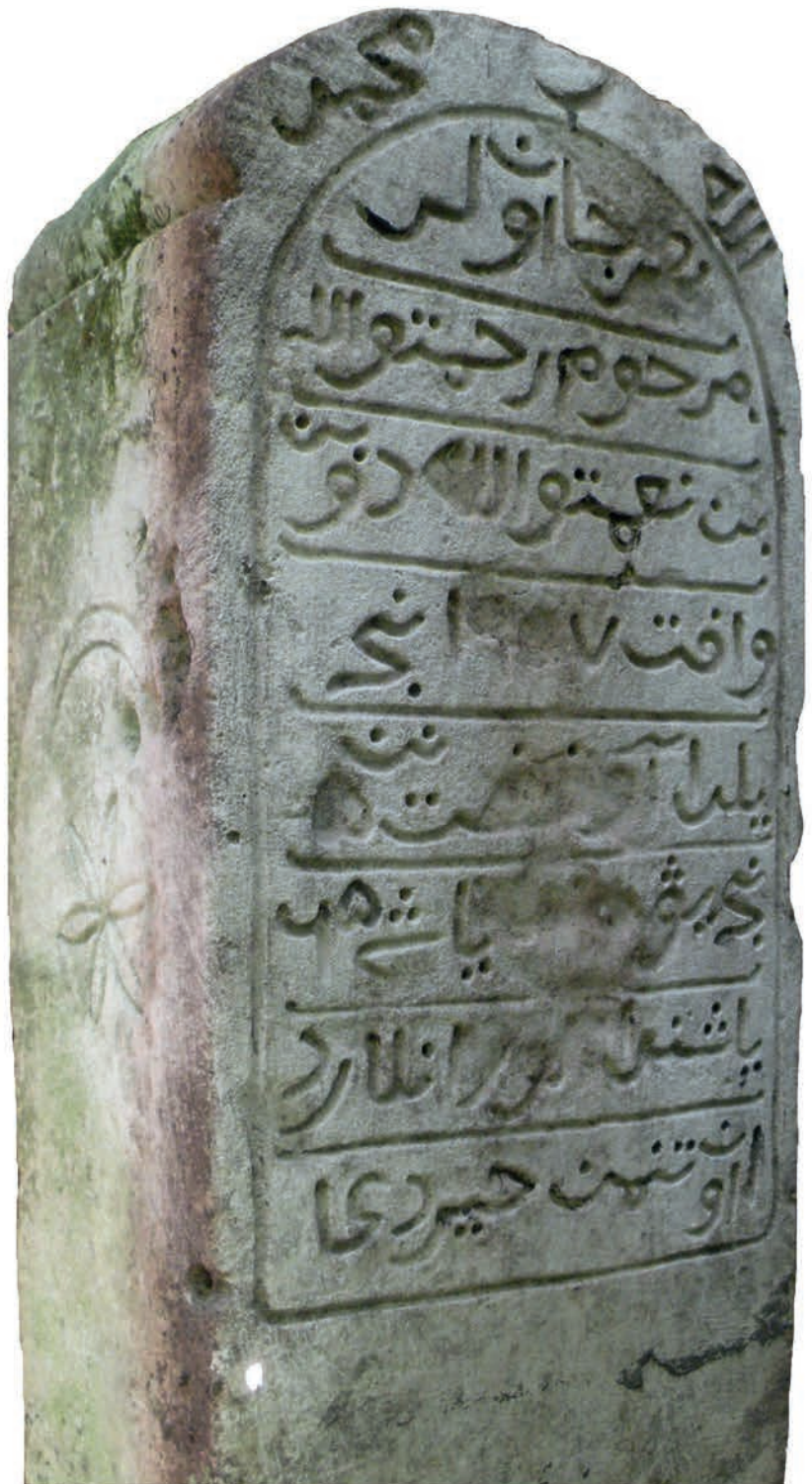
19=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

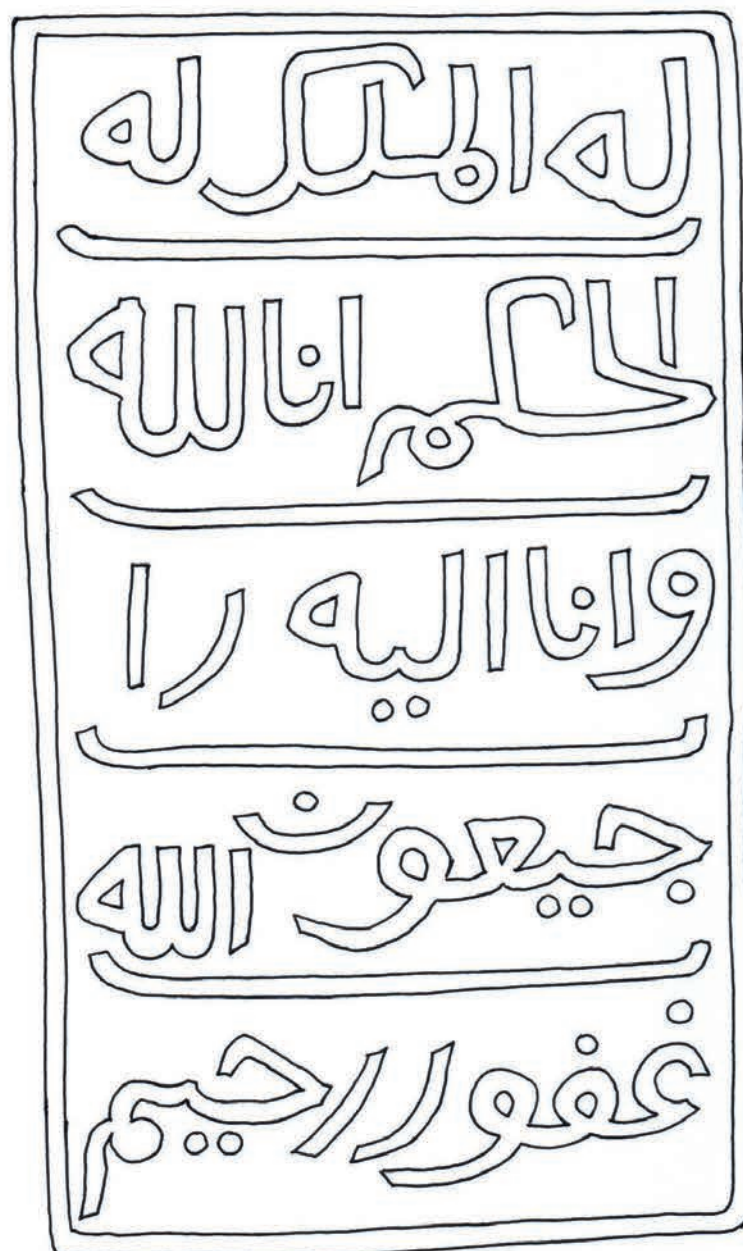
19= Б
Качкару (Кутеевка)
авылы,
Белинский районы

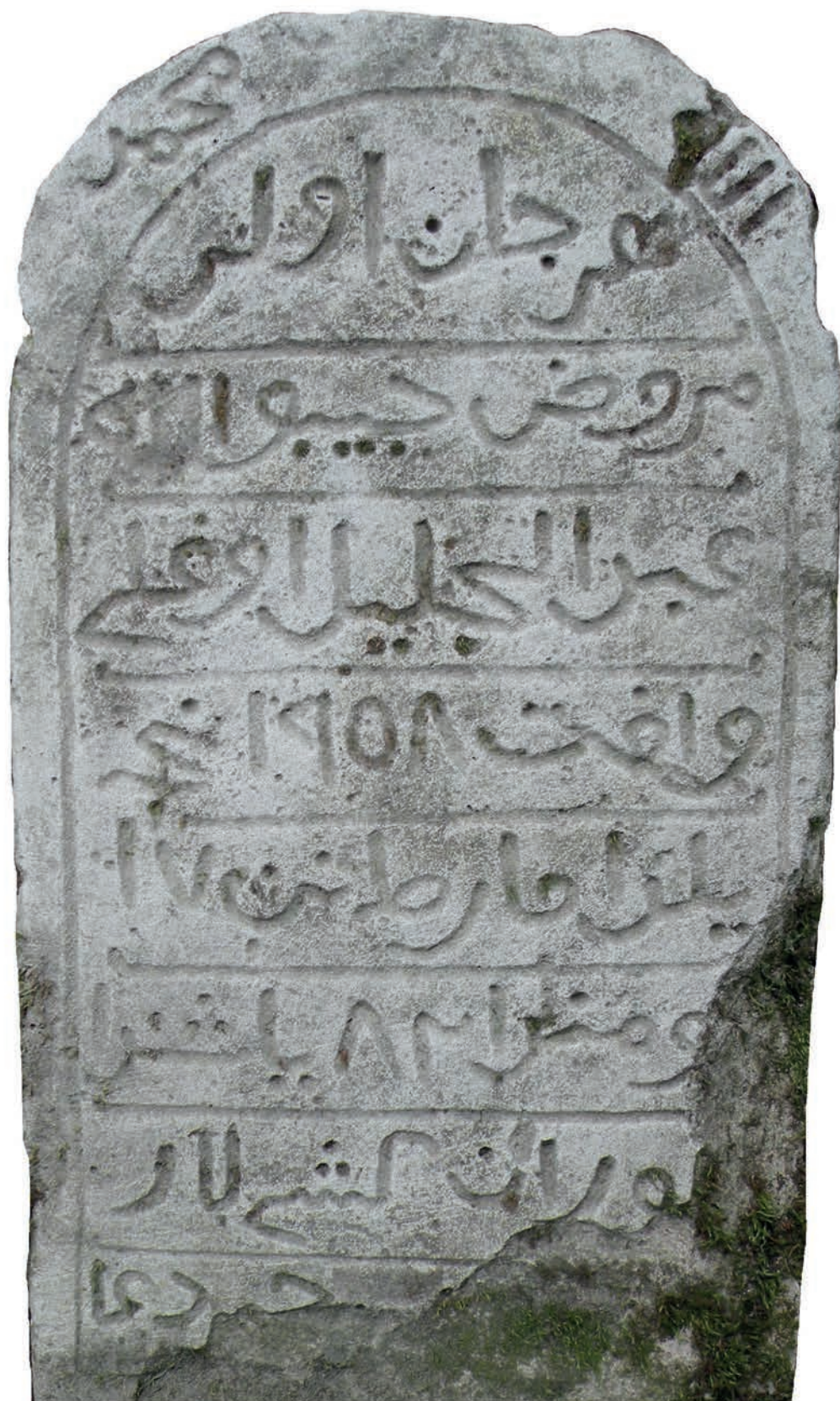
19=Г

Качкару (Кутеевка) авылы,
Белинский районы

19=Г

Качкару (Кутеевка) авылы,
Белинский районы

20= A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

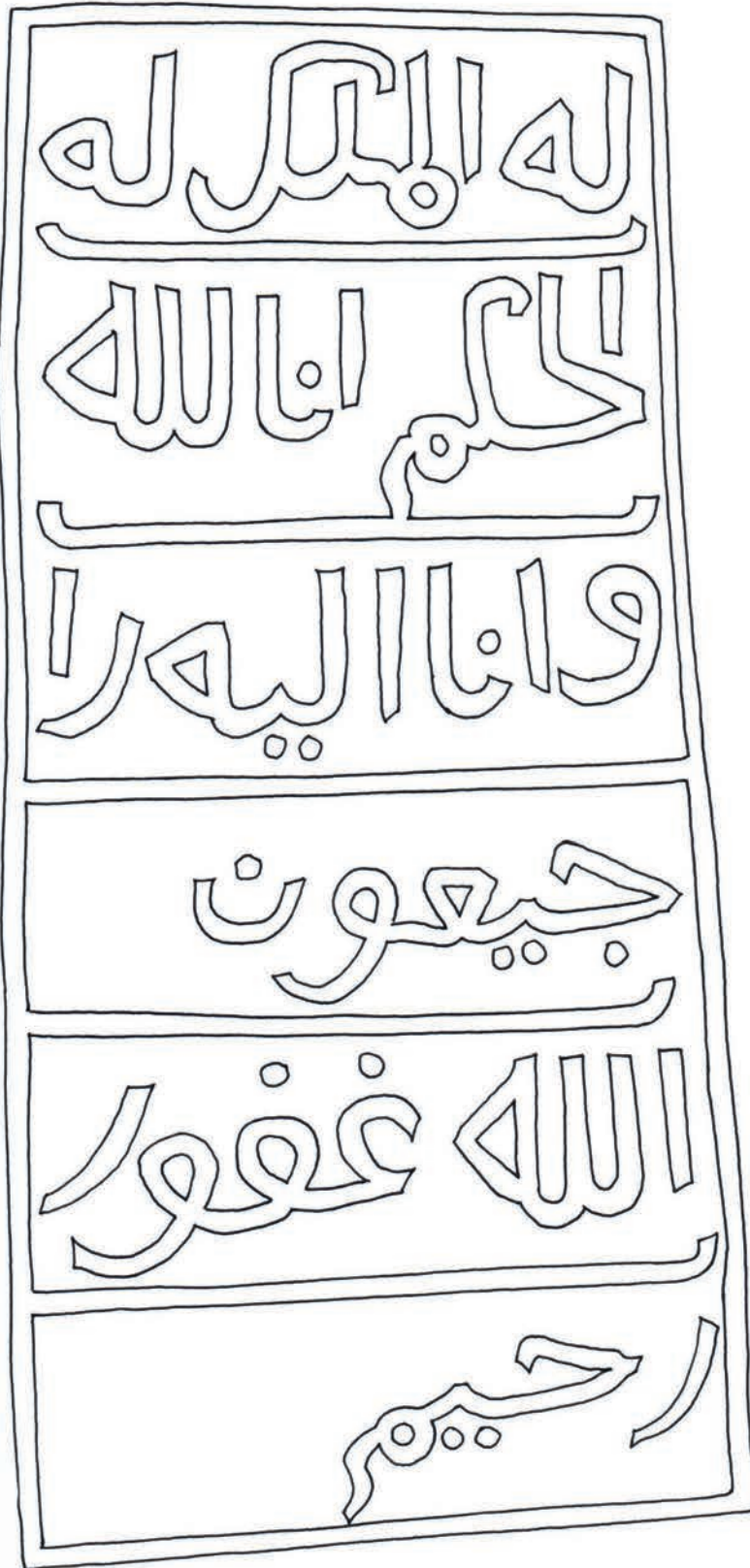
20=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

20=Г

Качкару (Кутеевка) авылы,
Белинский районы

20=Г

Качкару
(Кутеевка)
авылы,
Белинский
районы

21=A

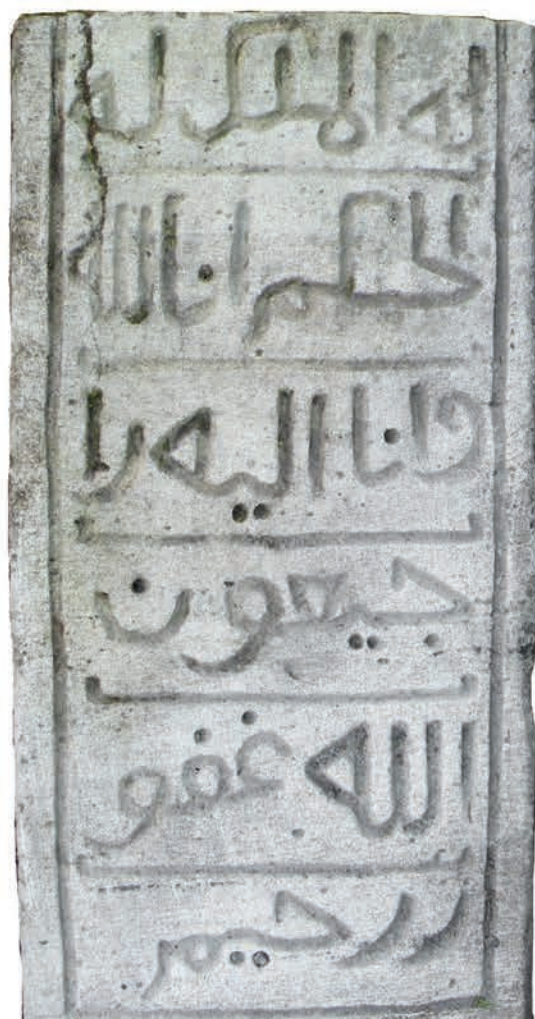
Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

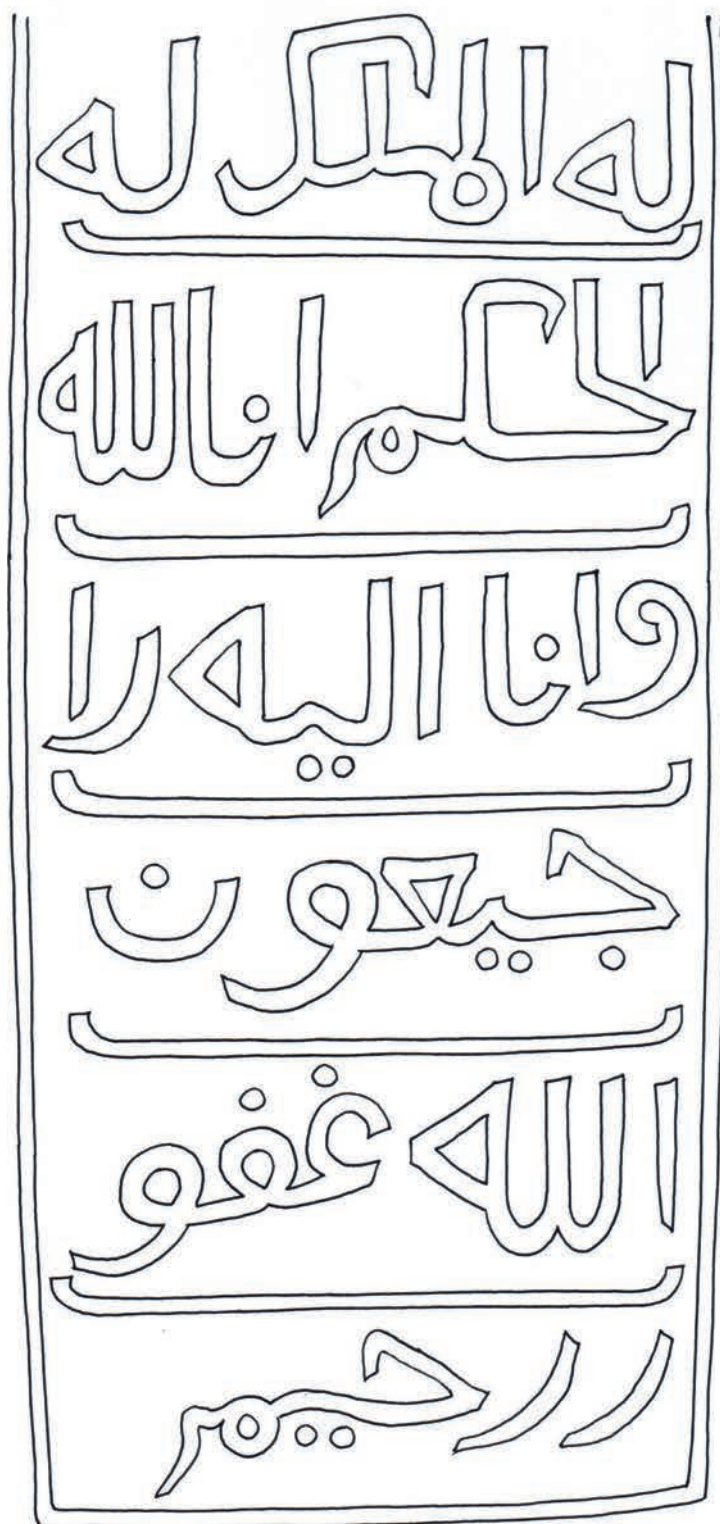
21=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

21=Г

Качкару (Кутеевка)
авылы,
Белинский районы

21=Г

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

22= A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

22=Г

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

22=A,Г

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

23=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

23=A,Г

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

23= Г

Качкару (Кутеевка) авылы

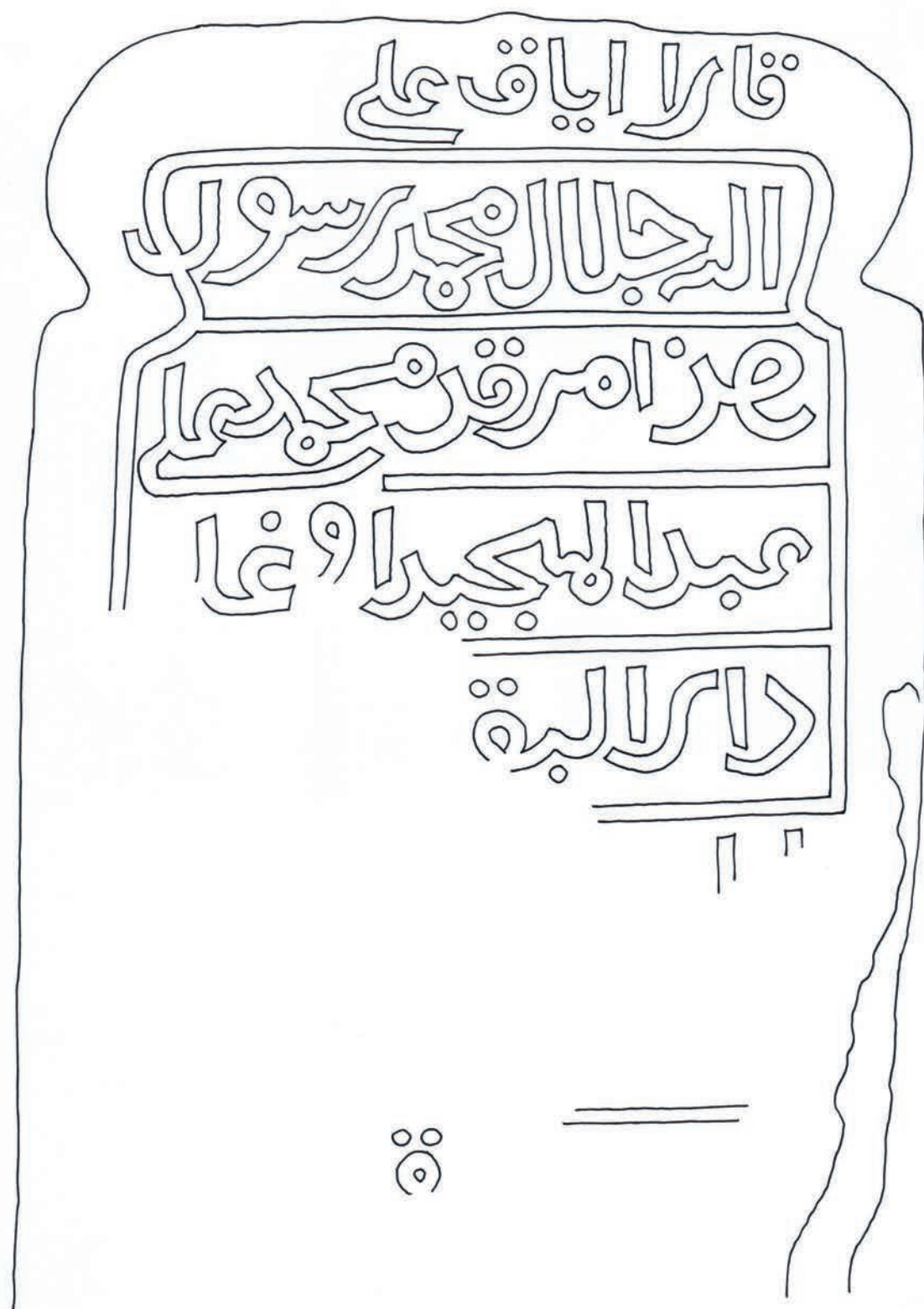
24= A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

24= Г

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

24=A=a

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

25 = A = 6

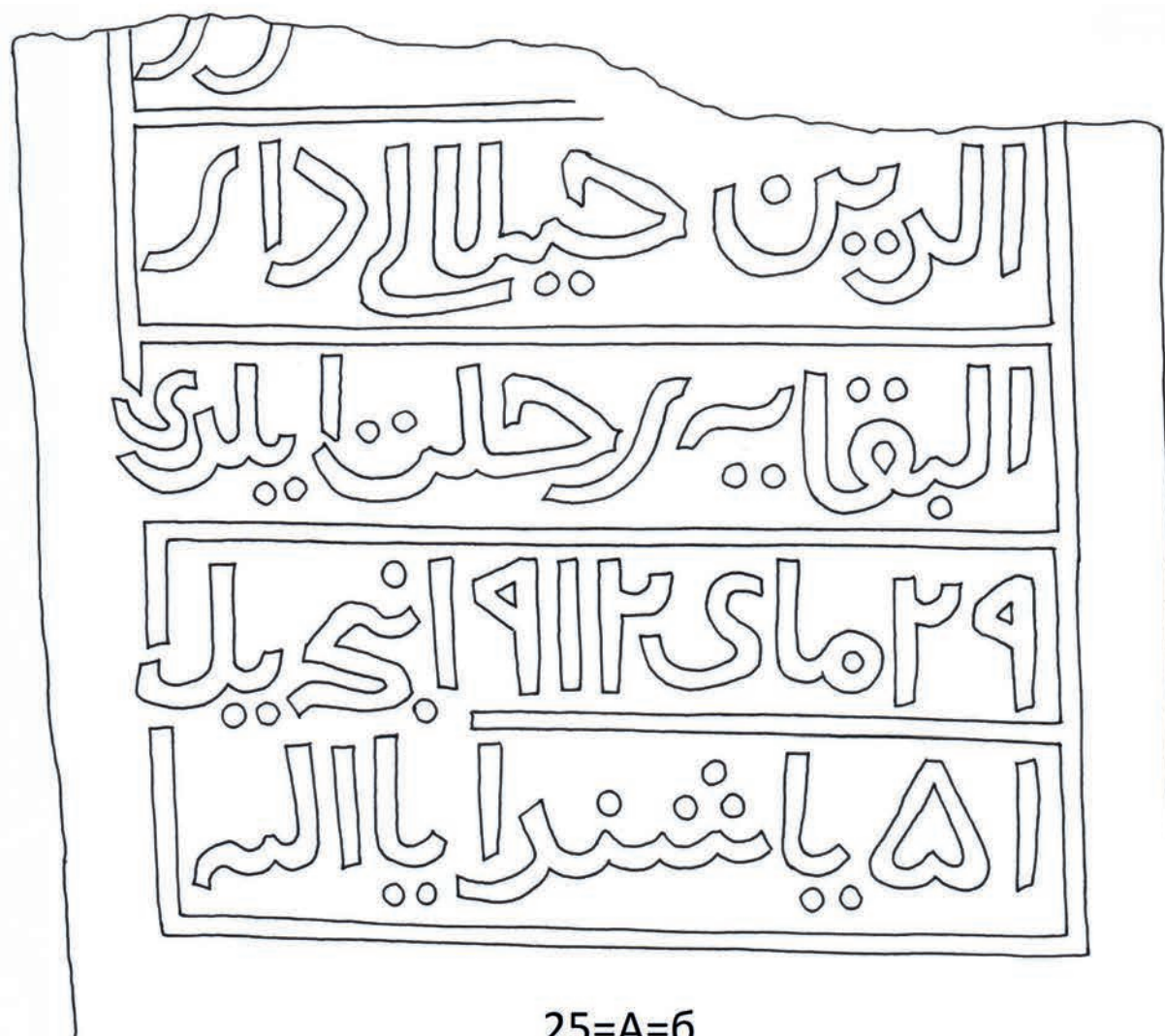
Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

Качкару
(Кутеевка) авылы,
Белинский районы

25=Г

25=A=6

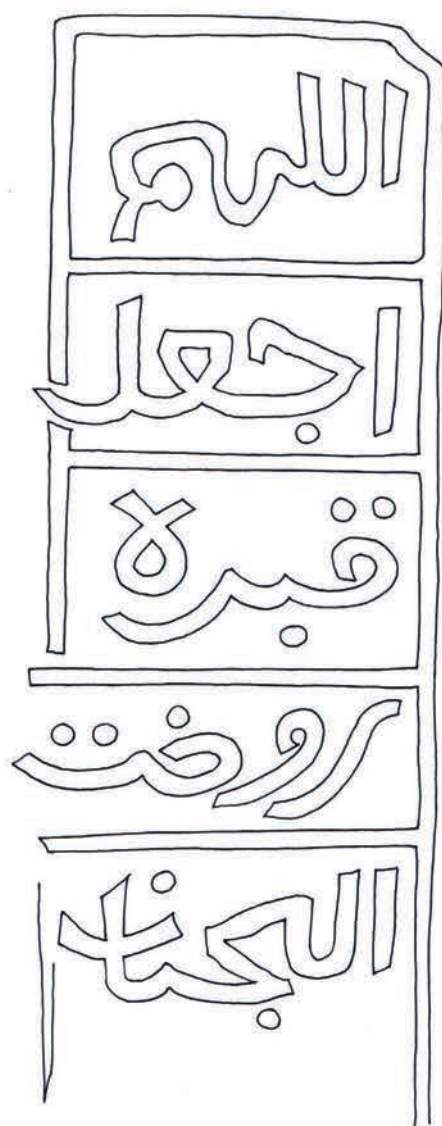
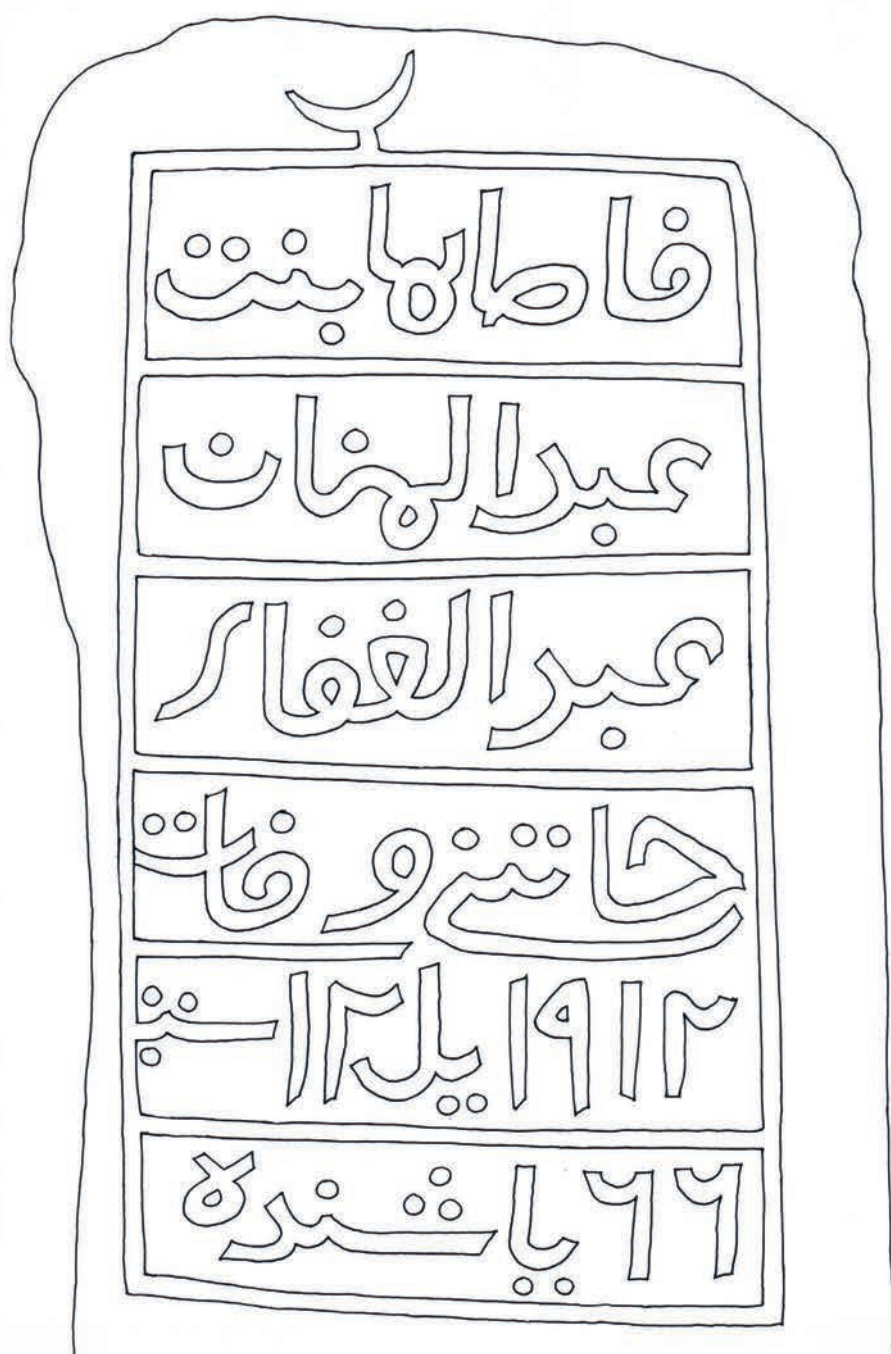
Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

26= A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

26=A,Г

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

26=Г

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

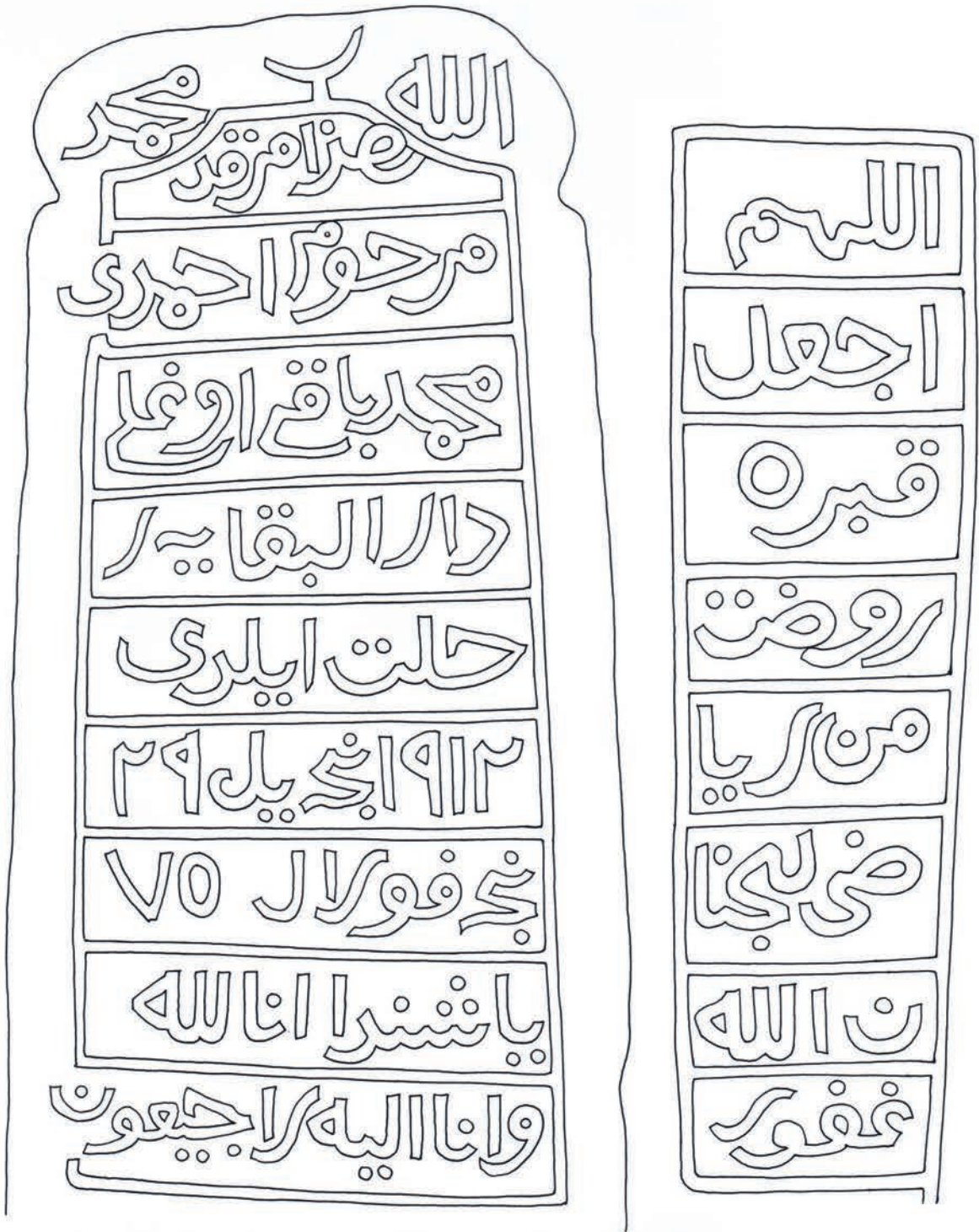
27=Г

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

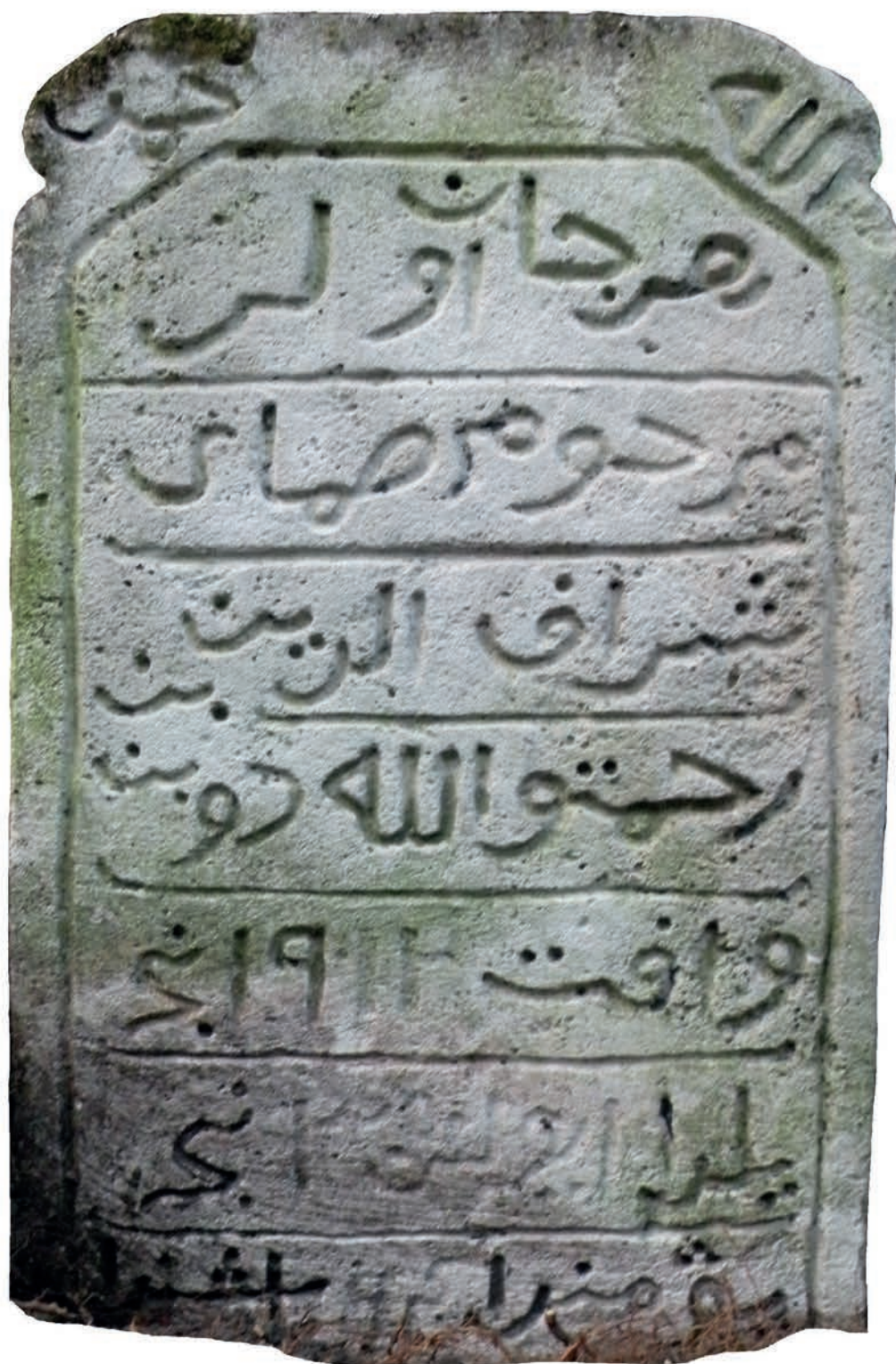
27=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

27=A,Г

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

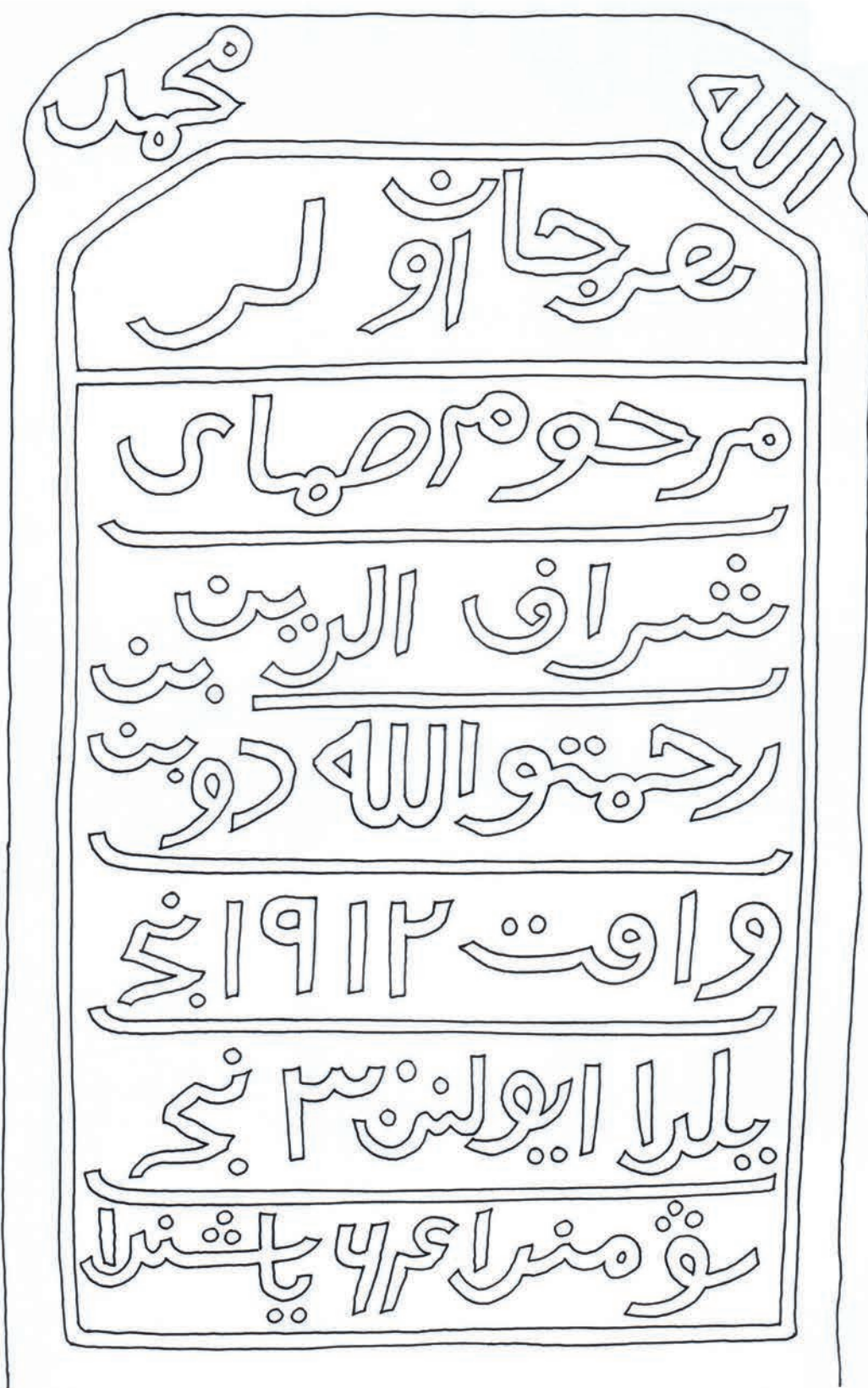
28= A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

28=Г

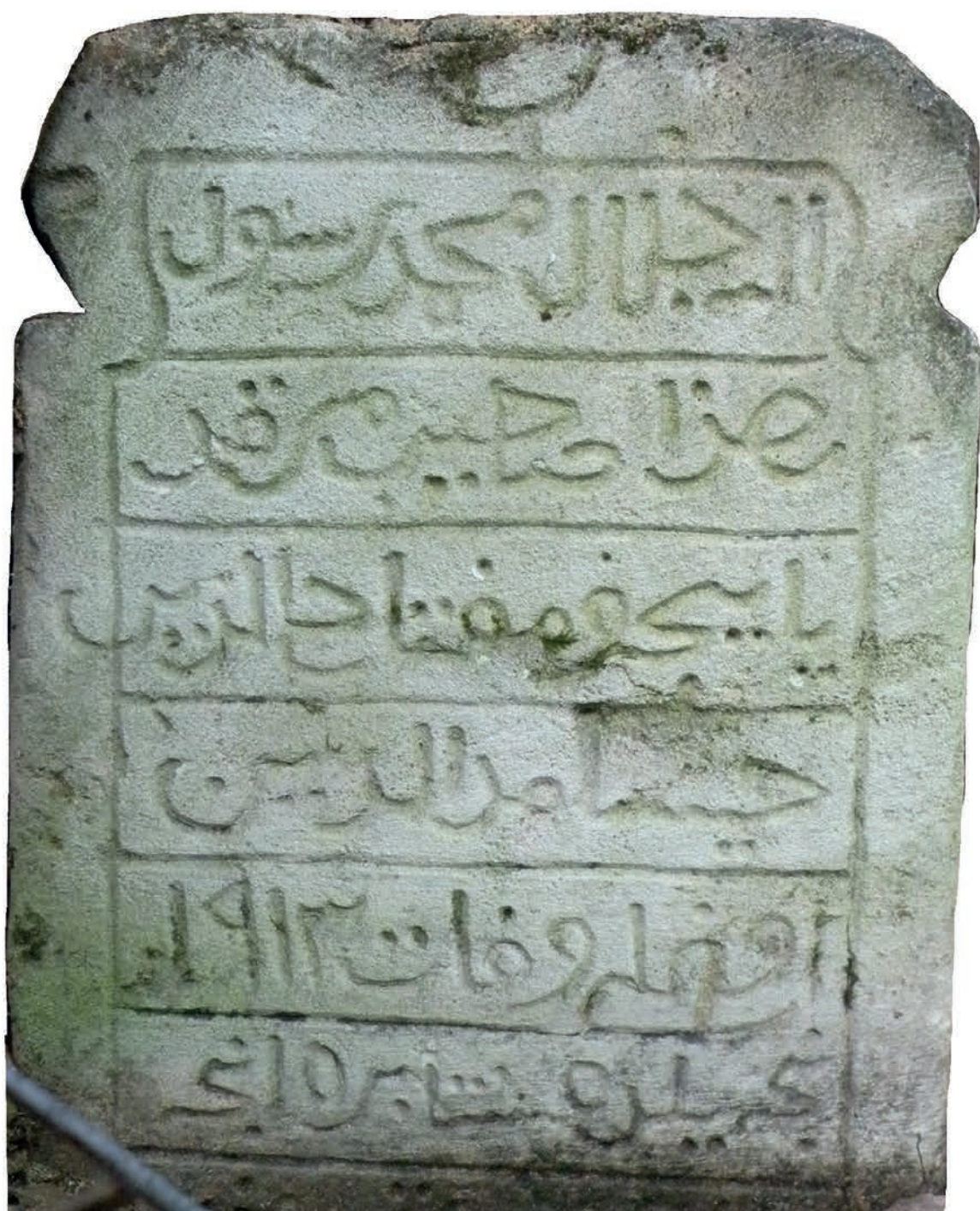
Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

28=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

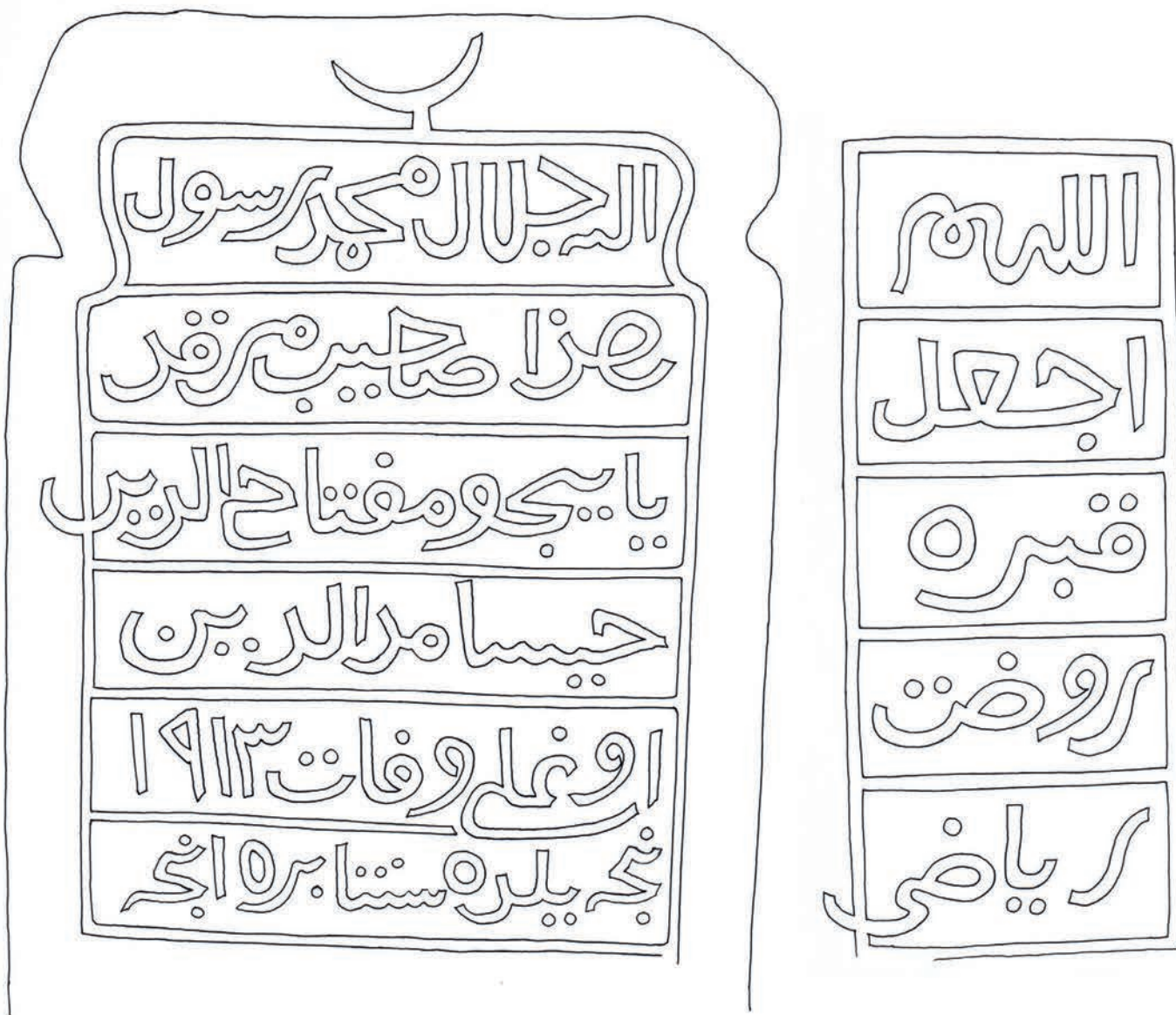
29= A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

29=Г

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

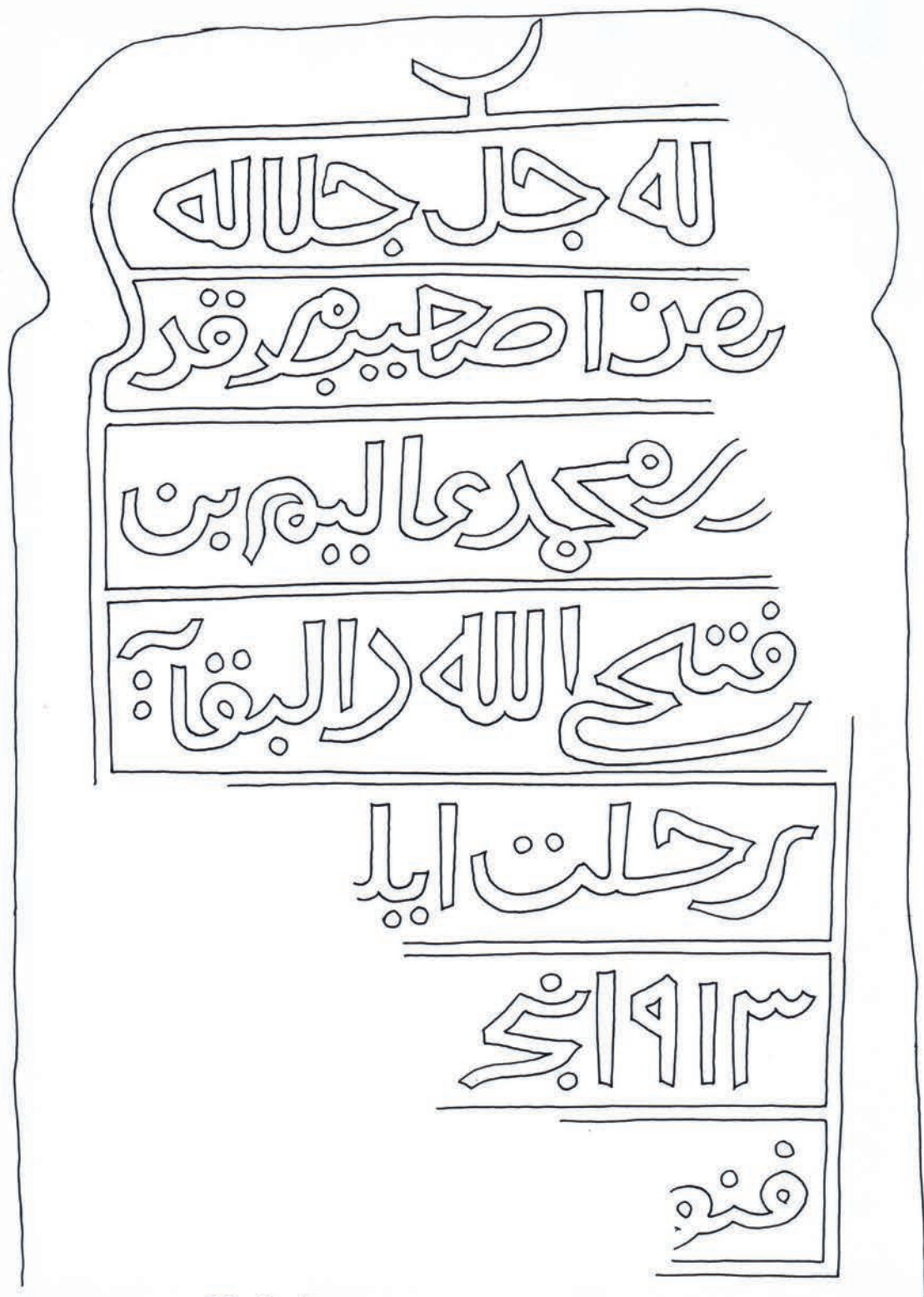
29=A,Г

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

29-1 = A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

29-1=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

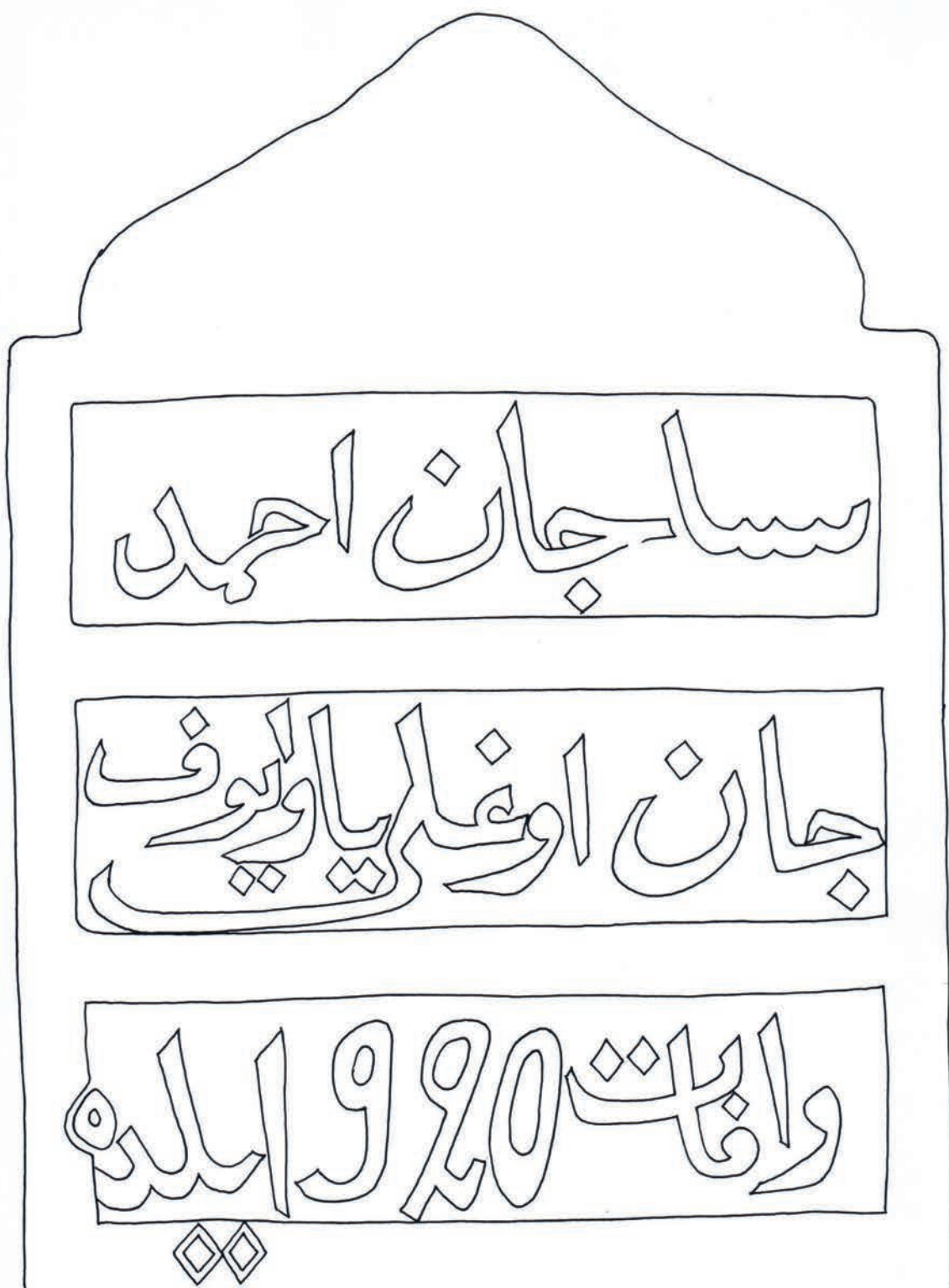
29-1=Г

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

30= A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

30=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

31= А

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

31=A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

31=Г

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

32= A

Качкару (Кутеевка) авылы, Белинский районы

مه رحومه يوسف

قزى جقل محمد

جان حطلى زاريفنا

1935 پيرانويابرا

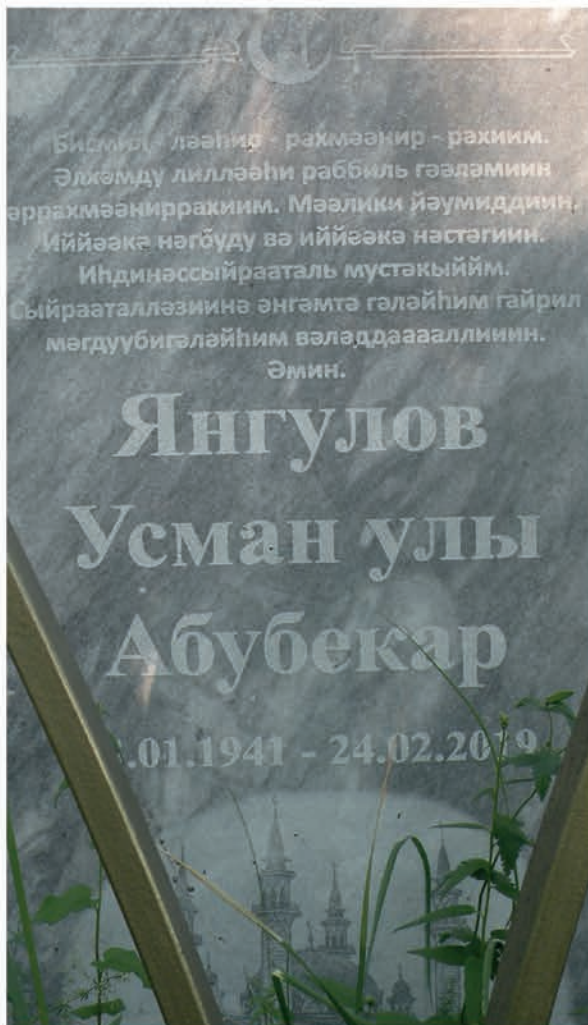
33= А

Мучали (Мочалейка) авылы, Вадинский районы

34-1

Шуринка (Татарская Шуриновка) авылы, Вадинский районы

34-2

Шуринка (Татарская Шуриновка) авылы, Вадинский районы

34=A

Шуринка (Татарская Шуриновка) авылы, Вадинский районы

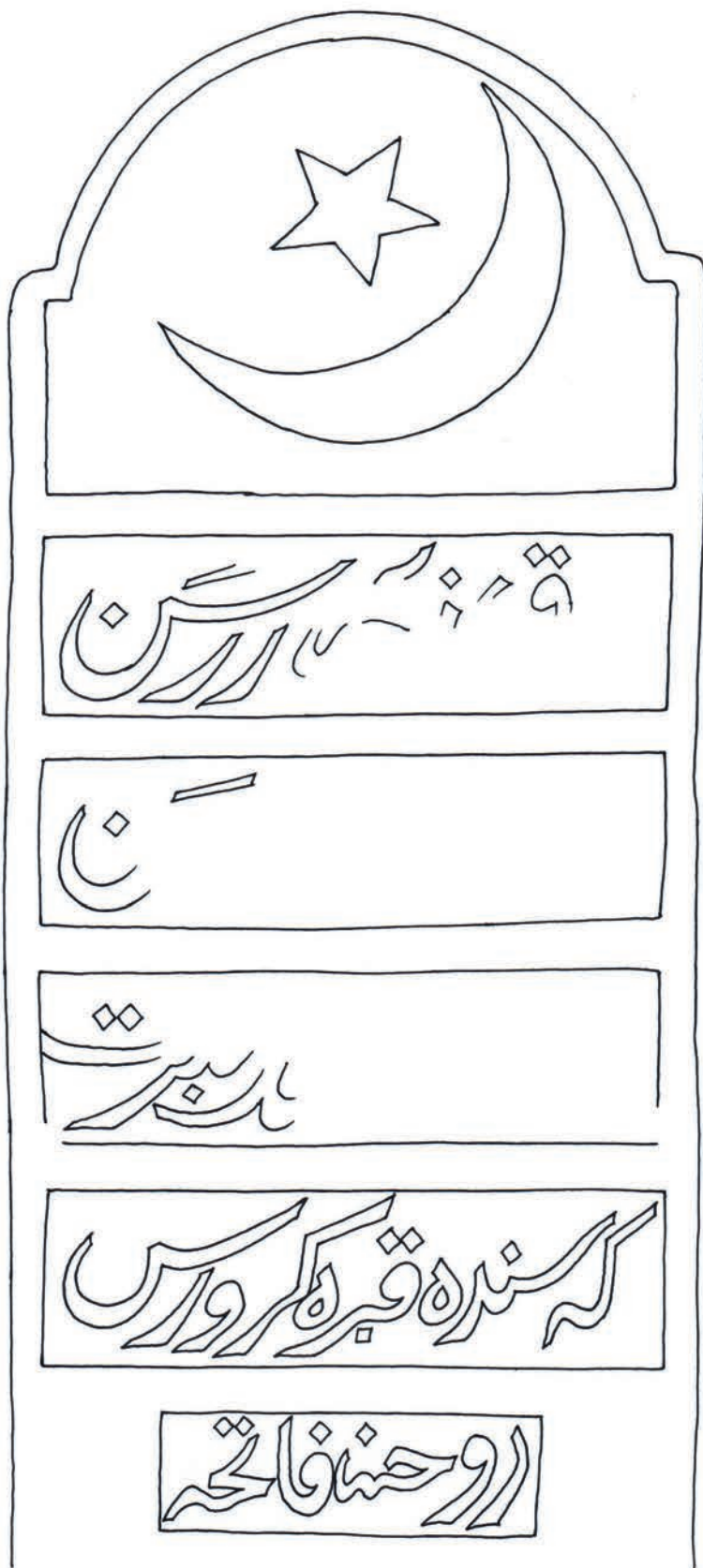
34-3

Шуринка (Татарская Шуриновка) авылы, Вадинский районы

35=Г

Чудовка
(Чудиновка)
авылы,
Вадинский
районы

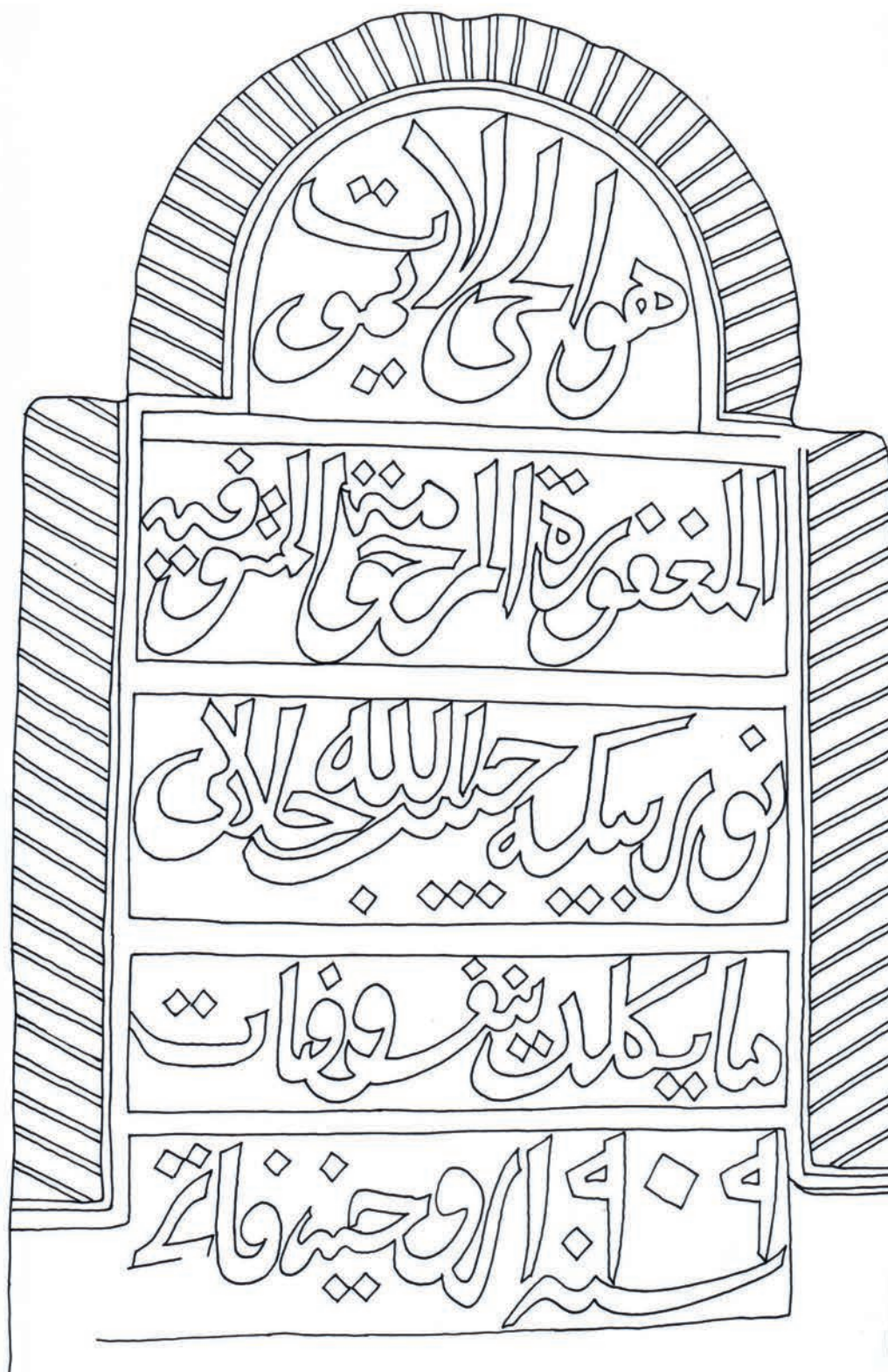
35=В

Качкару
(Кутеевка)
авылы,
Белинский
районы

35-2

Чудовка (Чудиновка) авылы, Вадинский районы

36=A

Чудовка (Чудиновка) авылы, Вадинск районы

36=A

Чудовка (Чудиновка) авылы, Вадинский районы

36=Г

Чудовка (Чудиновка) авылы, Вадинский районы

38 =A

Түбән Әлзән авылы
Городищенский районы

39 =А

Түбән Әлзән авылы

Городищенский районы

41 = А

Түбән Әлэзэн авылы
Городищенский районы

42=A

Түбән Әлзән авылы

Городищенский районы

42=A
Түбән Әлзән авылы

44 =А

Түбән Әлзән авылы

45=A
Түбән Әлзән авылы

46=A

Түбән Әлэзэн авылы

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ЕЛЬМЕЕВА

САГАДЯТ

ИБРАХИМ КЫЗЫ

ТУДЫ 15.01.1927 ЕЛ.

ВАФАТ БУЛДЫ 06.02.2008 ЕЛ.

47 = А

Түбән Әлэзэн авылы

48=A

Түбән Әлэзэн авылы

48-2 =А
Түбән Әлзән авылы

48- 3

Али Сәет улы Зөлкарнәев, 1971 нче елгы.
Кул остасы, тимерче

49

Урта Әлэзэн

50
Урта Өлзэн

51
Урта Әлзән

52

**Салдаев Фатих Али улы, 1941 нче елгы
(авыл зиратын күрсәтеп йөреде)**

52

Урта Әлзән

53

**Мөкаддәс Әхмәдшаһ улы Бараев, 1950 елгы
Рәссам, кул остасы**

53-1
Урта Әлзән авылы

53
Урта Әлзән авылы

53
Урта Әләзән авылы

53

Мөкаддәс Әхмәдшаһ улының эшләре

53

Урта Әлэзэн авылы
Городищенский районы

9-2
Урта Әлзән
Городищенский районы

54
Урта Әлэзэн авылы

55
Урта Әлзән авылы

56

Урта Әлзән авылы
Городищенский районы

57
Урта Әлзән авылы

57 =В
Урта Әлэзэн авылы

58

Урта Әлэзэн авылы

60
Урта Әлэзэн авылы

60

Урта Әлэзэн авылы

61 =А

Урта Әлэзэн авылы
Городищенский районы

63

Урта Әлэзэн авылы
Городищенский району

64

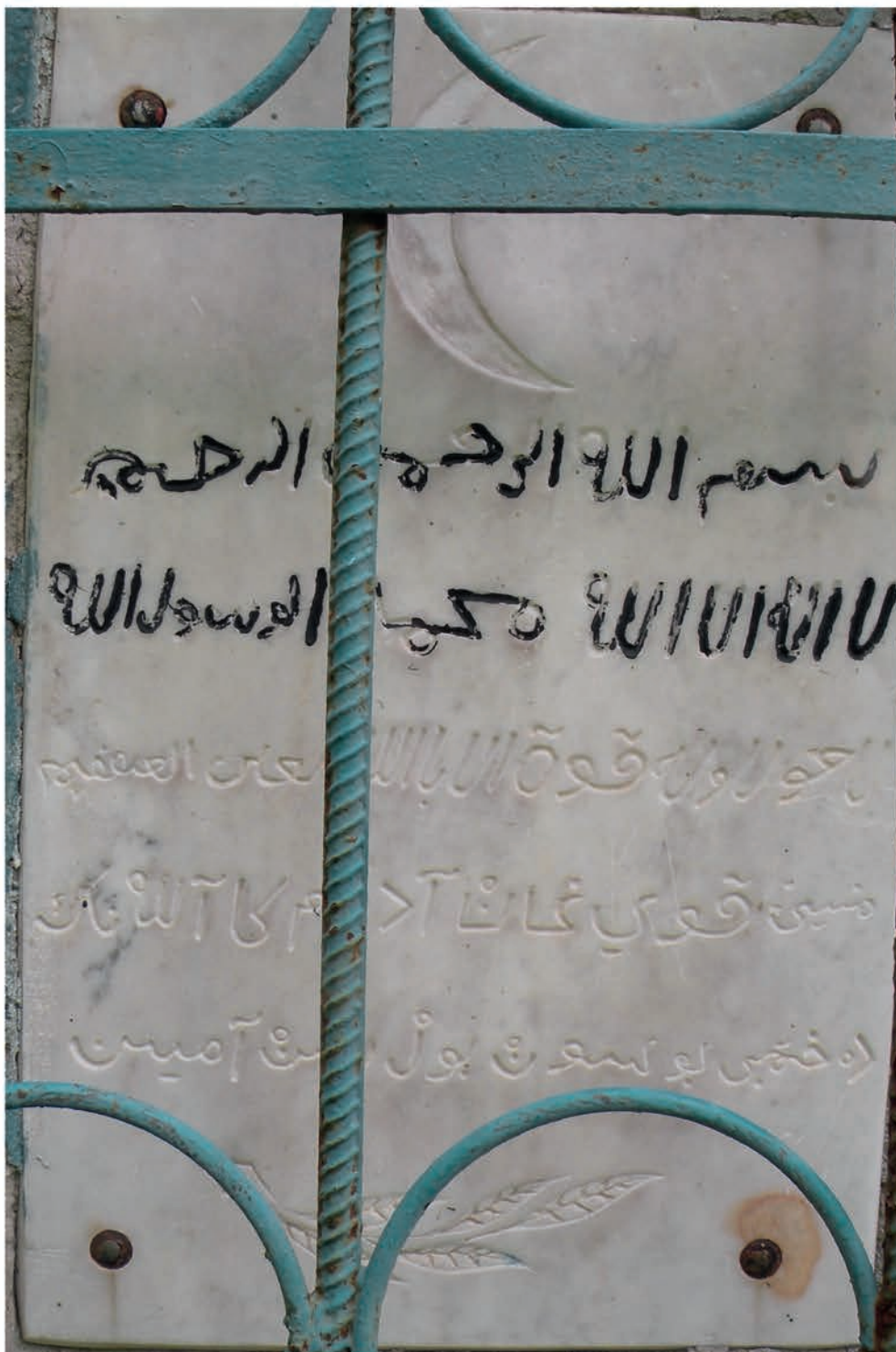
Югары Әлээн авылы
Городищенский районы

Марат хэзрэт Юмаев.

**Ул Югары Әлэзэн зиратларын
күрсәтеп йөреде**

29.06.2021

64=A

Югары Әлэзэн авылы

Понамарев Сәид Әдеһәм улы

Кул остасы, тимерче (башказыклар да ясаган)

Городищенский районы

65

Югары Әлэзэн авылы
Городищенский району

Исляева
Халися
Халил кызы
1945 - 2020
06.02 - 01.08

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاغِبُونَ
БУЛАТОВ
ЮСЕФ
САИТОВИЧ
02.06.1967-2018 02.07.

БУЛАТОВ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أنا لله وأنا إليه راجعون

65

Югары Әлзән, Салма очы

65

Югары Әлзәэн авылы, Салма очы

65-4
Югары Әлзән авылы

ДУТНЯЕВА
ДЖАНИЙЕВА
ХАЛИЛ ХАТУН
04.06.1926 - 2020 17.07

Калержаев
Нанна
Джалант уми
1928.10.02
1997.08.10

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ
بُعْدَاتОВ
ЮСЕФ
САИТОВИЧ
1967-2018 м.а.

66

Югары Әлзән авылы

66

Югары Элэзэн авылы

Городищенский районы

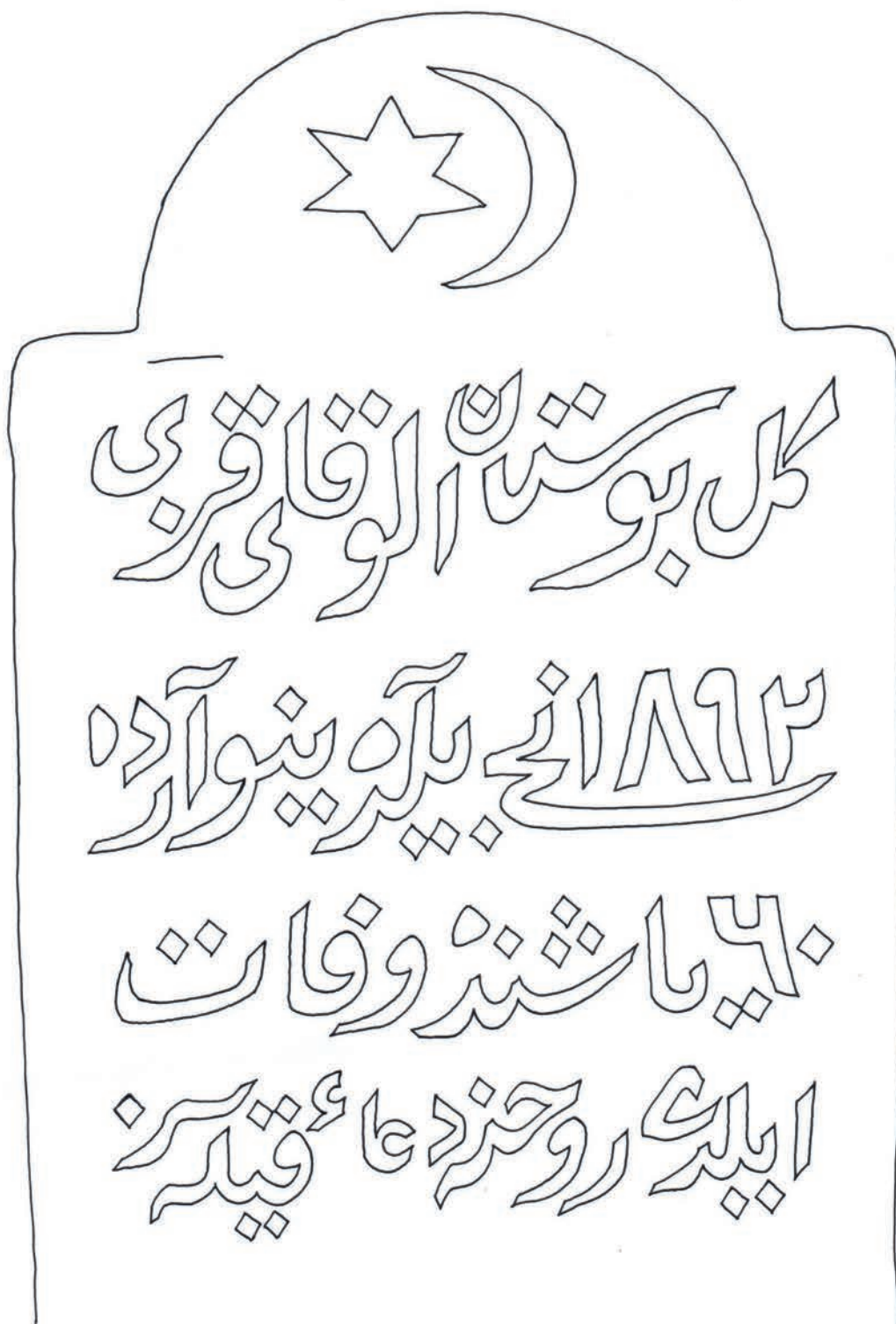
67=A

Верхняя Салмовка, Иссинский районы

68 = A

Верхняя Салмовка, Иссинский районы

68=A

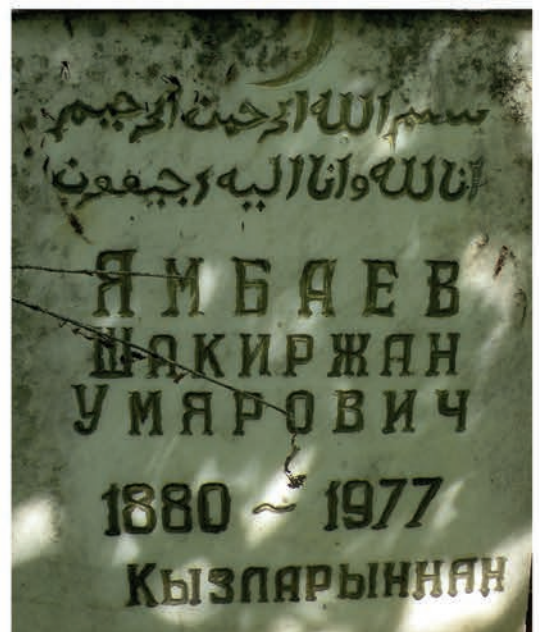
Верхняя Салмовка, Иссинский районы

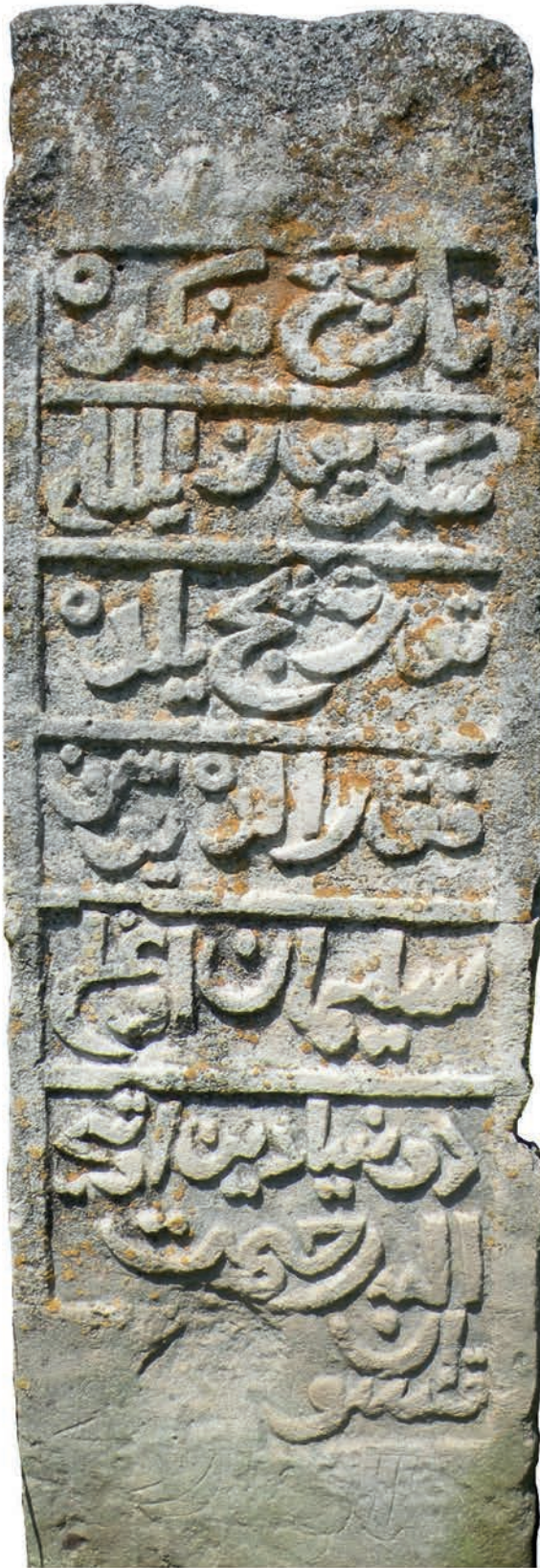

69=A

Верхняя Салмовка, Иссинский районы

71=A,Г

Кикин авылы, Каменка районы

تاش مەكن

سەئىدىيە

تۆشەنچىلەر

فۇرادان پىشى

سەيپان اغلى

دۇنيادىن اوچى
السىزىمەت
قاسىم

71=A

КИКИН
(Кикын, Кыкын)
авылы,
Каменский
районы

71=B=a

Кикин (Кикын, Кыкын) авылы, Каменский районы

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اِنَّ الدِّينَ عِنْدَ

اللَّهِ الْاِسْلَامُ

قُلْ عَمَّا نَسَا حَتَّى

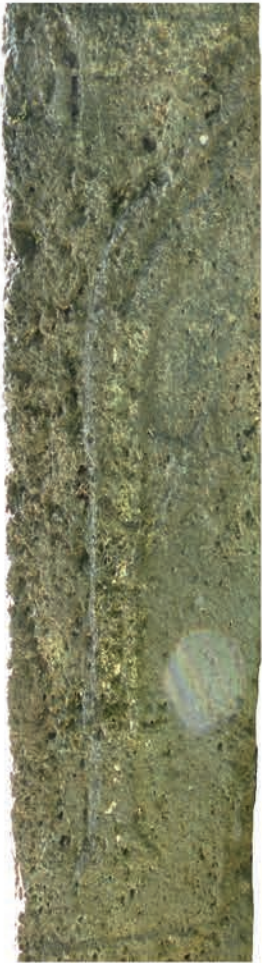
اللَّهُ الصِّبْغُ لَمْ

يَلِكْ لَمْ يَلِكْ وَلَمْ

يَكُنْ لَهُ كُفُوًا اَحَدًا

71=B=6

КИКИН (Кикын, Кыкын) авылы, Каменский районы

72

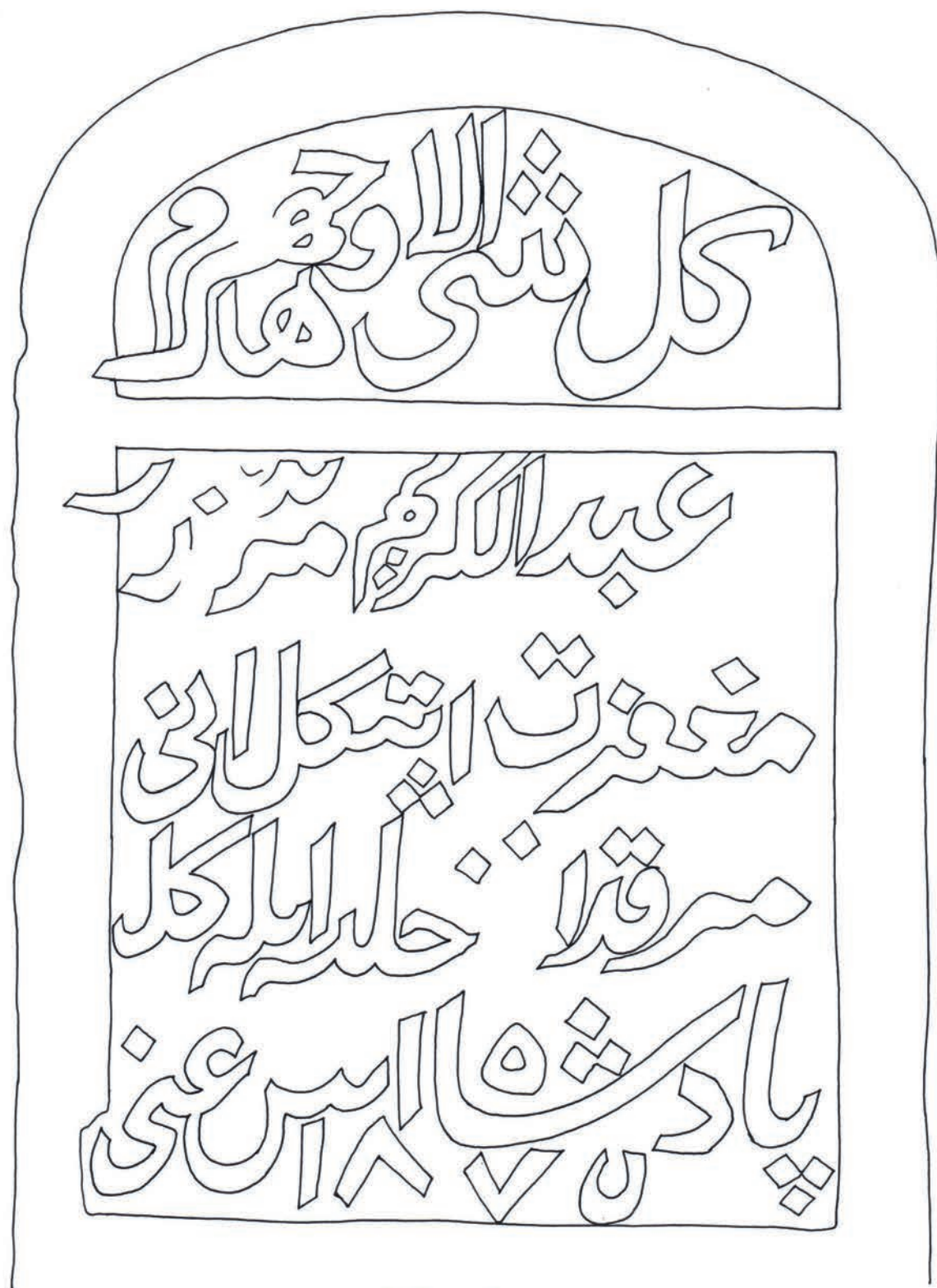
Кикин авылы, Каменка районы

72-1

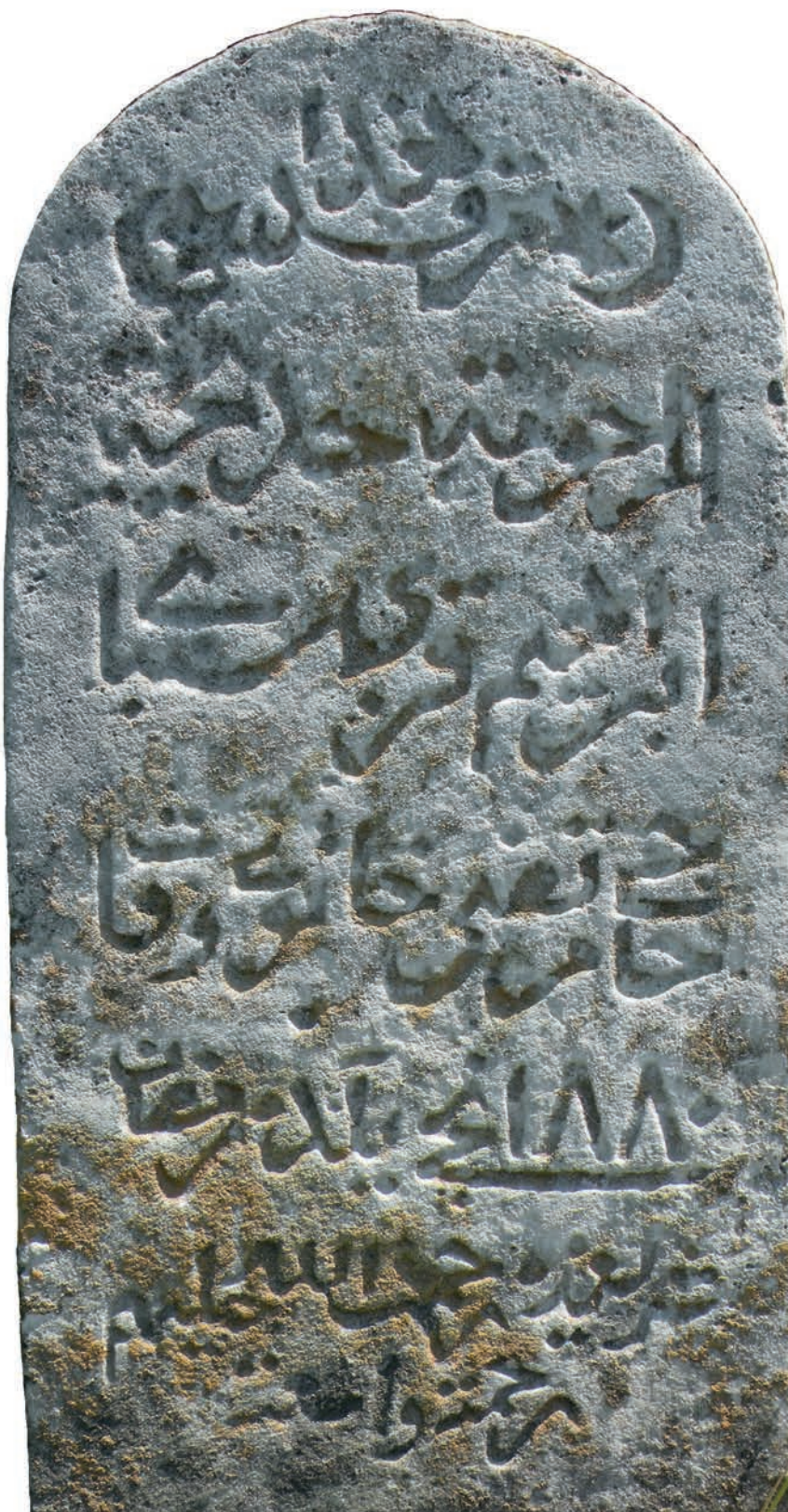
Кикин авылы, Каменка районы

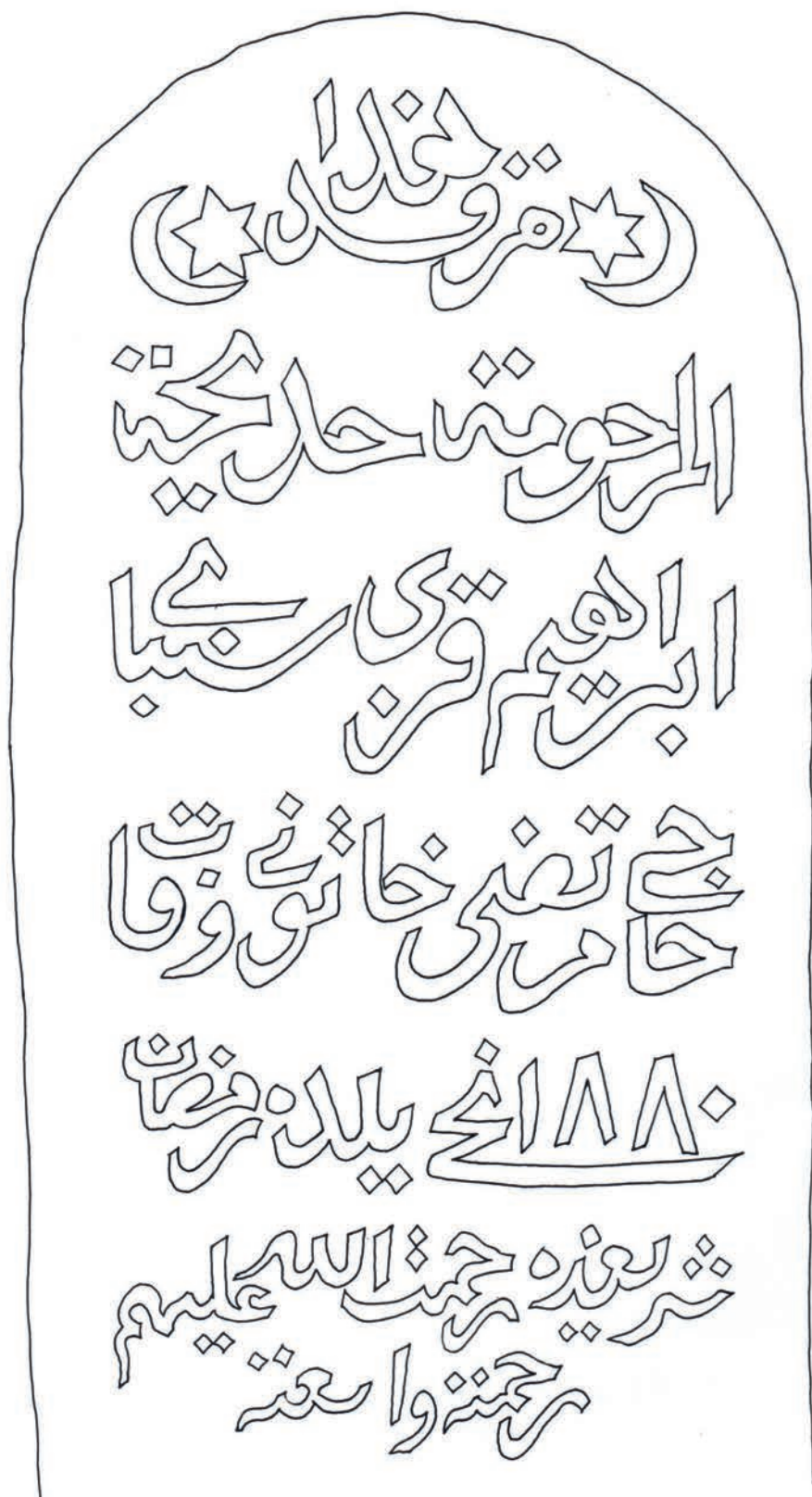
72=A

Кикин (Кикын, Кыкын) авылы, Каменский районы

73=A

Кикин авылы, Каменка районы

73=A

Кикин авылы, Каменский районы

74=A

Кикин авылы, Каменка районы

يا واقيفا
بقبري
متفكرا
في امري
بالامسي
كنت ميتا
لكنوعني
هو نبي

الله جلاله محمد ربه
عزنا حبيب رقد
غيبيرة سعد الزوين
قزى ماما طوف
علم بيك جلاله
دار البقا به كو
جدي ١٨٨٨
٥ اخو ديكا بر
٢٤٥ باشنرة

74=A, B

Кикин авылы, Каменский районы

74=Б

Кикин авылы, Каменка районы

ياواقينا
بقبري
متفكر
في امري
بالامسي
كنت ميت
للتنوئين
هو نى

الامر
اجعل
قبيرة
روضت
رياضي
الجنان

74=Б,Г

Кикин авылы, Каменский районы

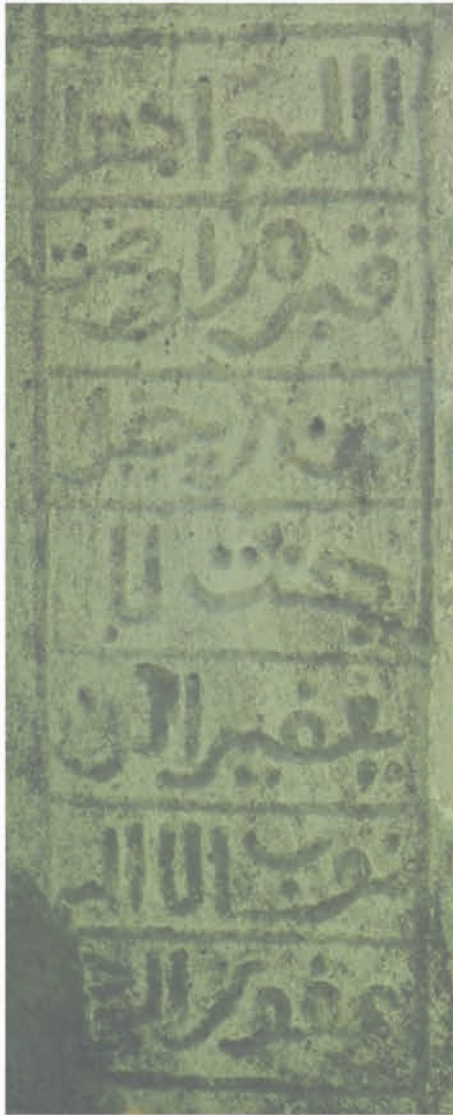
74=Г
Кикин авылы,
Каменка районы

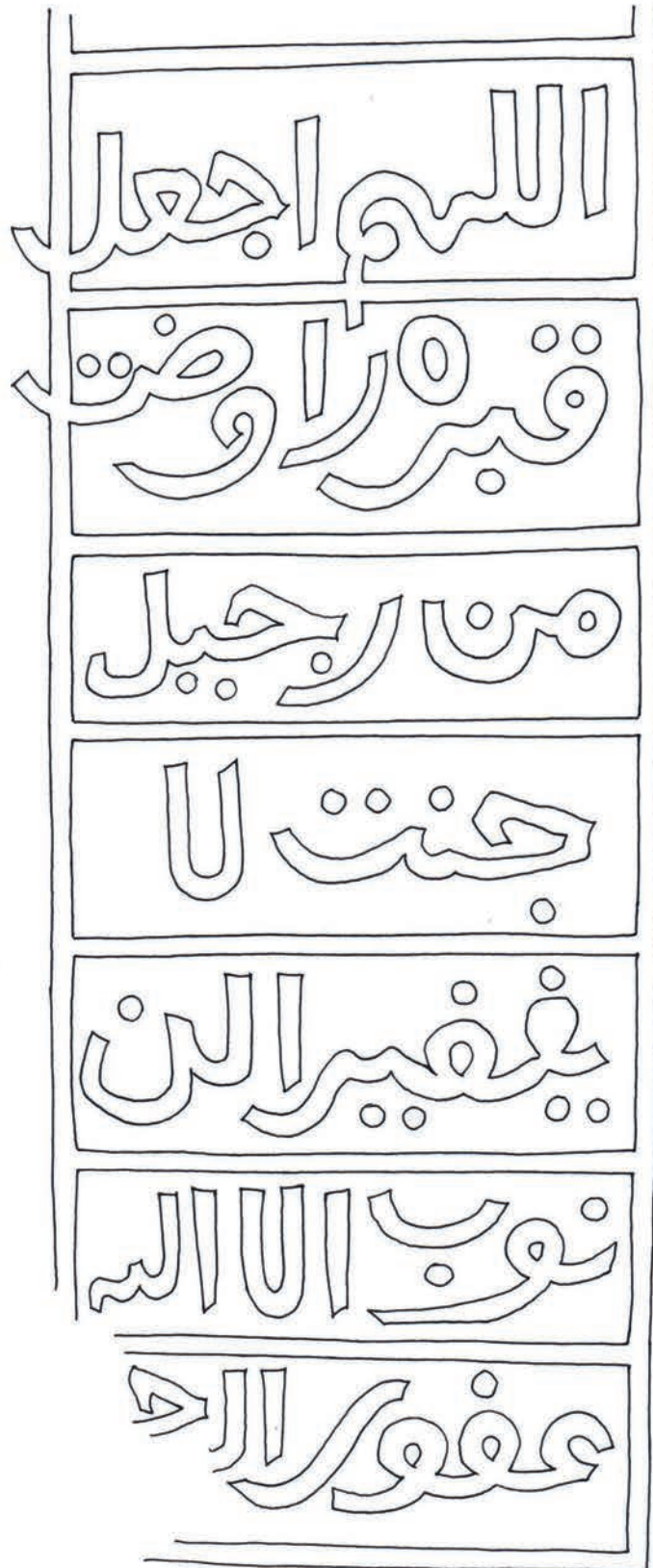

76=A

Кикин
авылы,
Каменский
районы

76=А,Б
Кикин авылы,
Каменка районы

76=Б

Кикин
авылы,
Каменский
районы

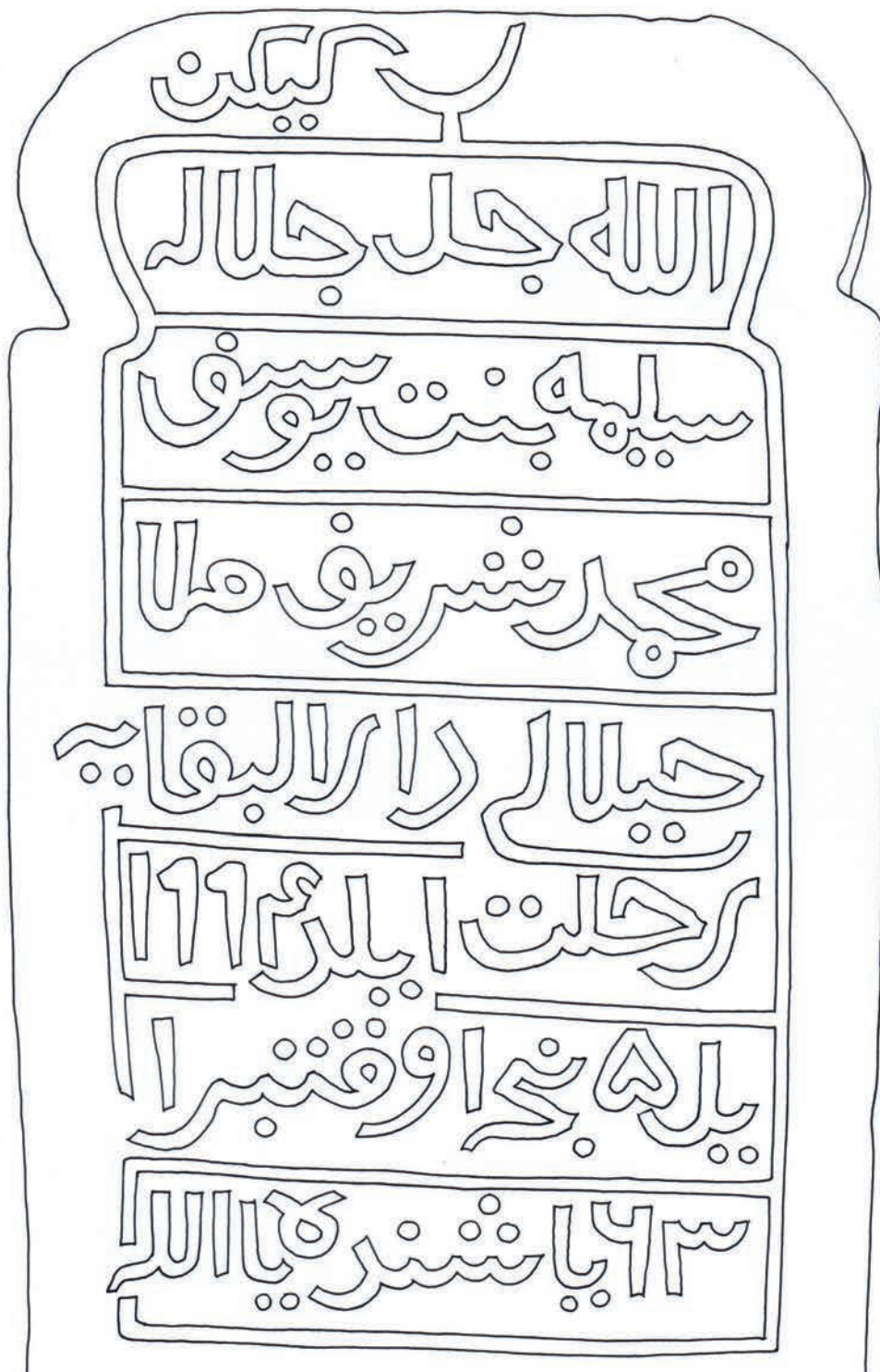
76=Б

Кикин авылы, Каменка районы

77=A

Кикин авылы, Каменка районы

77=A,Г

Кикин авылы, Каменский районы

77=Г

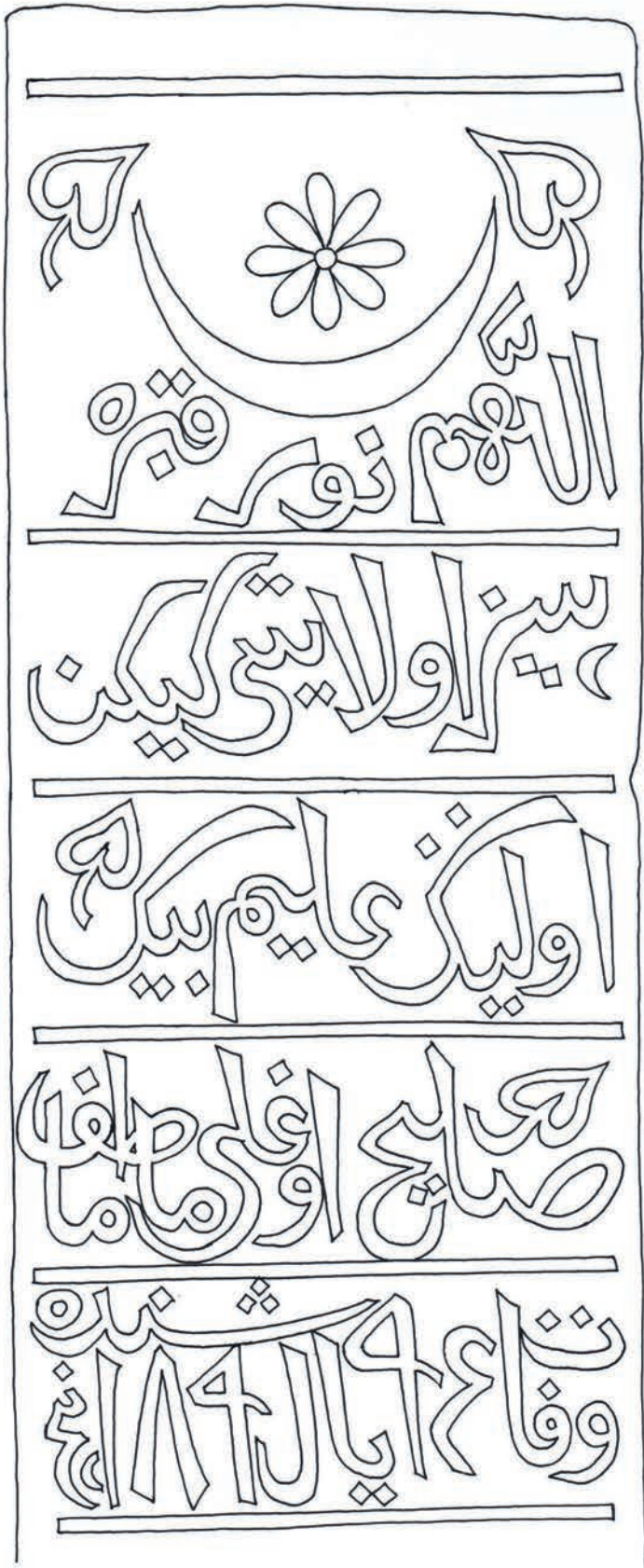
Кикин авылы, Каменка районы

78=A

Кикин авылы, Каменка районы

78=A=a

Кикин
авылы,
Каменский
районы

78=A=a

Кикин авылы, Каменка районы

78=A=6

Кикин авылы, Каменка районы

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شَرَفِ مُحَمَّدٍ

مِنْهُ نَبَأُ الْإِسْلَامِ

أَحْمَدِ جَان

مَامَطَف

78=A=6

Кикин
авылы,
Каменский
районы

78=A=6

Кикин авылы, Каменка районы

79=A

Кикин авылы, Каменка районы

79=Г
Кикин авылы,
Каменка районы

79=Б

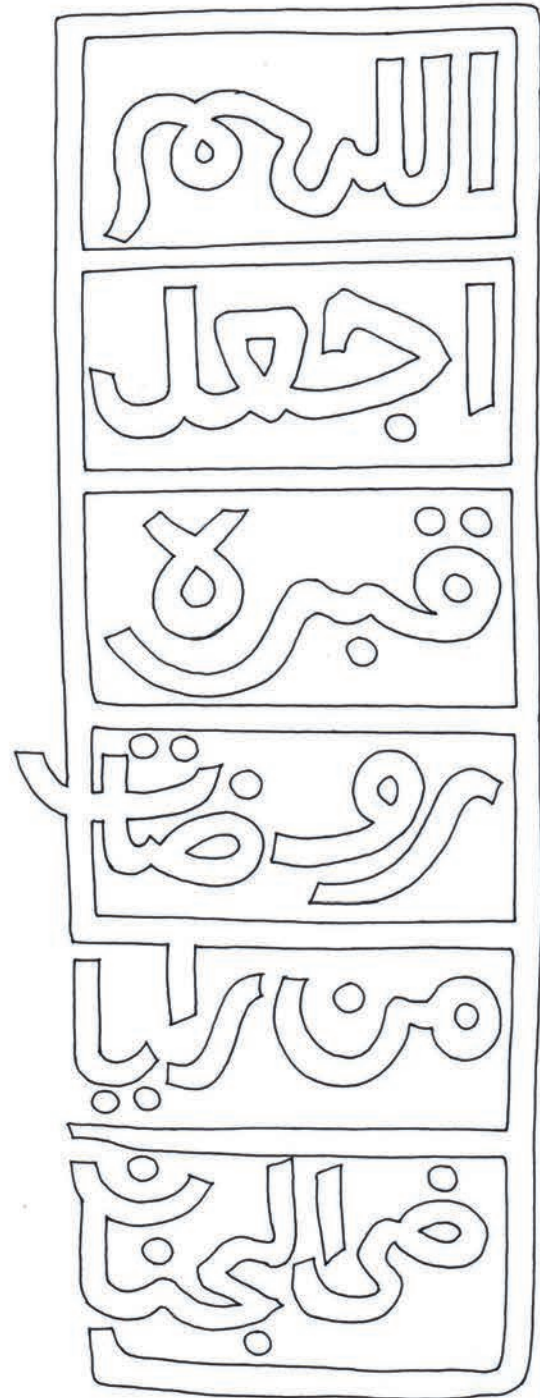
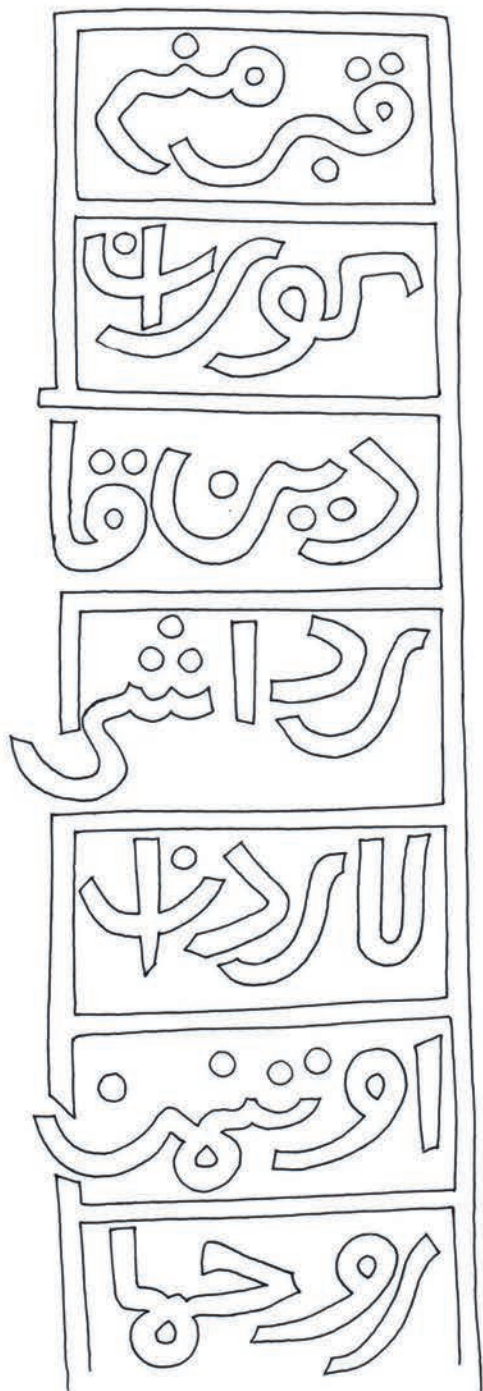
Кикин авылы,
Каменка районы

79=A

Кикин авылы, Каменский районы

79=Б,Г

Кикин авылы, Каменский районы

الـجـلـالـمـجـدـسـوـل
 عـزـاـصـبـمـرـقـر
 اـدـاىـصـالـيـكـمـبـن
 حـيـبـاللـهـبـاطـقـاـيـف
 دـارـالـبـقـاـبـهـرـجـلـتـاـيـا
 رى ١٩٥٧ اى سنره ١٨
 بى فورال ٧٧ ايا سنره
 اللهم اجعل قبره را
 ورضت رباضى لكنت

ياواقيفا
 بقبرى
 فنافكرا
 مرى نخذ
 مثل كمانق
 تنه موغ
 ارجود
 عى خبرى

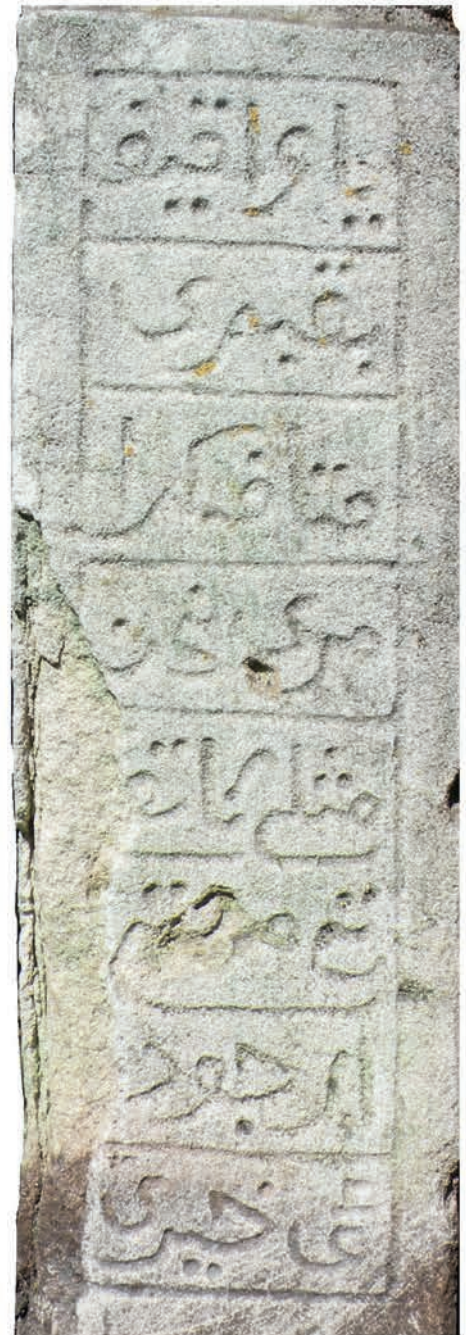
80=A

Кикин авылы, Каменский районы

80=A

Кикин авылы, Каменка районы

80=Г
Кикин авылы,
Каменка районы

انا لله وانا اليه راجعون

82=A

Кикин авылы, Каменский районы

82=A

Кикин авылы, Каменка районы

82=Б

Кикин авылы, Каменка районы

82=Г
Кикин авылы,
Каменка районы

84=A

Кикин авылы, Каменка районы

84=Б
Кикин авылы,
Каменка районы

84=В

Кикин авылы, Каменка районы

84=Г

Кикин авылы, Каменка районы

Кикин авылы,
Каменка районы

85=A

Кикин
авылы,
Каменка
районы

85=В

86=A

Кикин авылы, Каменка районы

86=Б,Г
Кикин авылы, Каменка районы

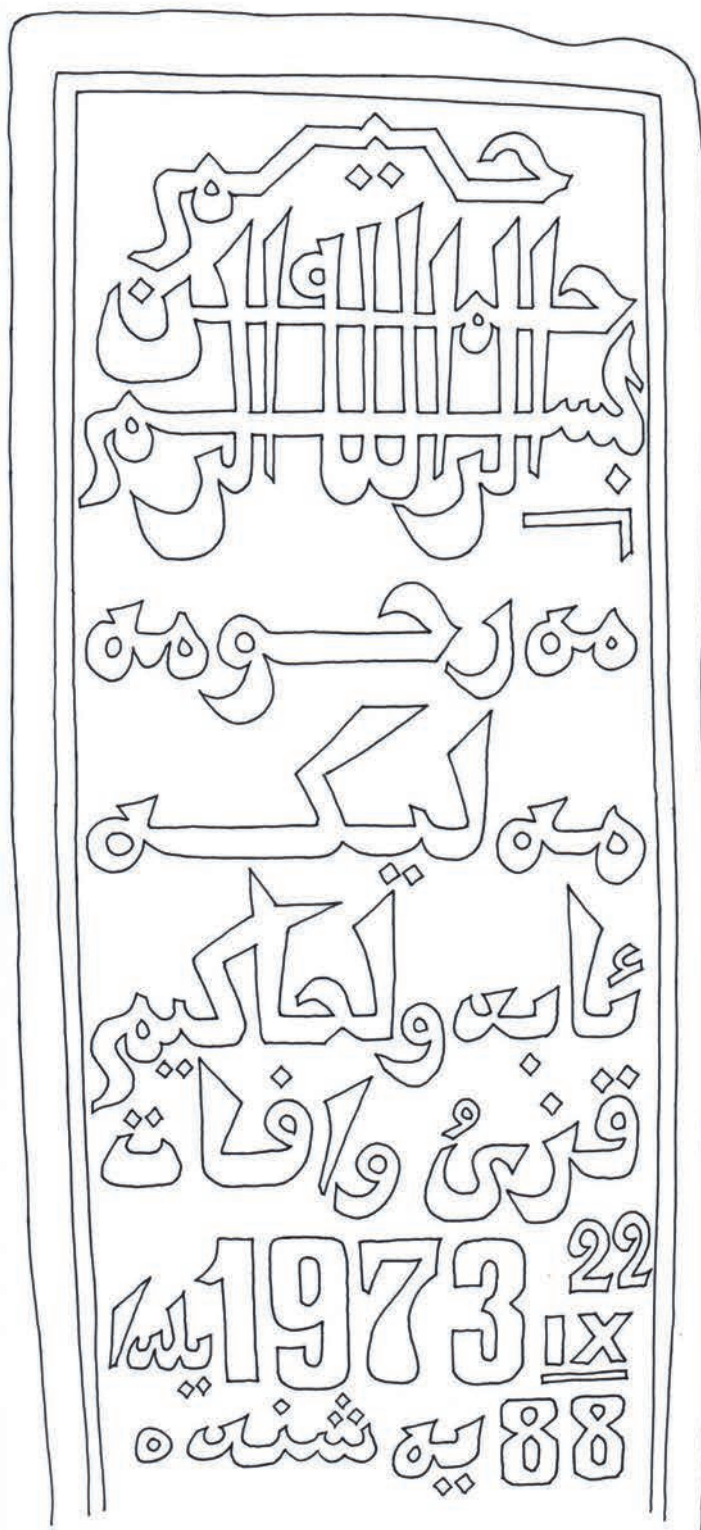

87=Б
Кикин авылы,
Каменка районы

87=А,Г
Кикин авылы,
Каменка районы

БАТККАЕВА

87=A,Г

Кикин авылы, Каменский районы

88=A

Кикин авылы, Каменка районы

88=Б

Кикин авылы, Каменка районы

88=Г

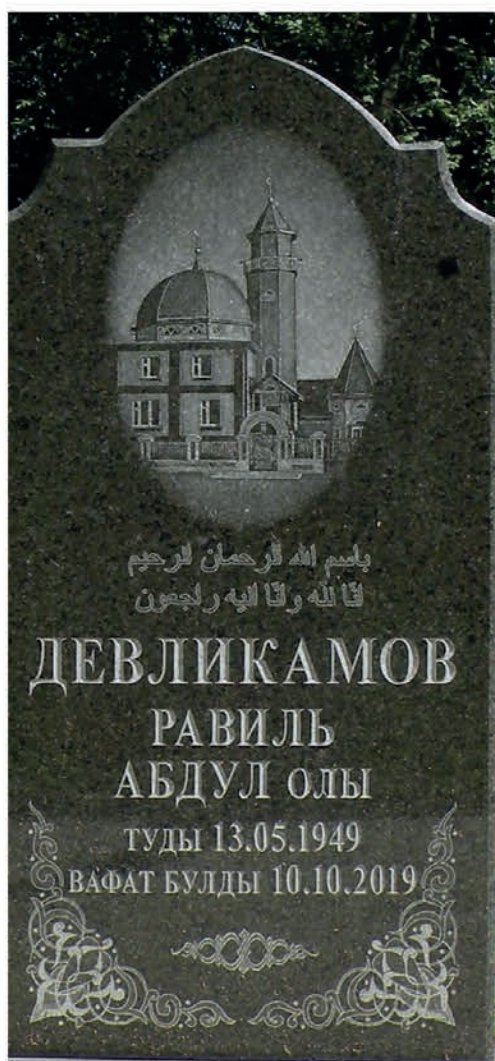
Кикин авылы,
Каменка районы

88-1

Кикин авылы мәчете

88-1

Кикин авылы, Каменка районы

88-2

Кикин авылы, Каменка районы

88-1

Кикин авылы, Каменка районы

НАГАЕВА МАЛИКА
АЛИМЖАН КЫЗЫ
ТУГАН 1917 ЕЛНЫ
УЛГАН 1973 ЕЛНЫ

НАГАЕВА
МАЛИКА
АЛИМЖАН КЫЗЫ
1917—1973

УМАР СИТА
МУХАММАДОВ
ИМА
ТУГАН 1894
УЛГАН 1973
БУЛАК
64 ХШТЭ

БЯТКЯЕЕ ЛХАТЬ
АКТИОР МУСЯ ОГЛЫ
ТУГАН 1933 НЧЕ
УЛГАН ВЯФЯТ БУЛАН
20 1901 НЧЕ ВЛАЯ

88-4

Кикин авылы, Каменка районы

88-7

Кикин авылы, Каменка районы

БАТКАЕВ ЯХЪЯ
ИБРАГИМ ОГЛЫ
19 $\frac{1}{7}$ 28 - 19 $\frac{8}{1}$ 89гг

АКЖИГИТОВ
С.И.
 $\frac{20}{8}$ 1914 - 1959 $\frac{25}{9}$

88-5

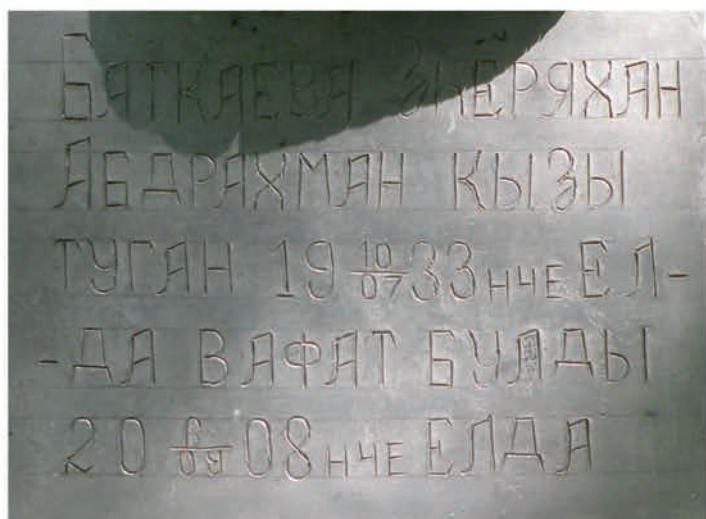
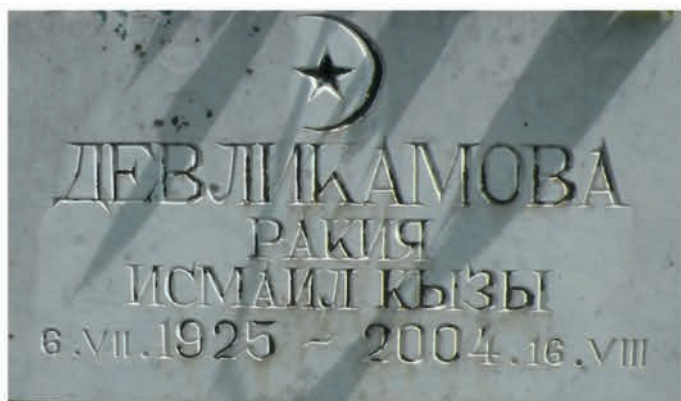
Кикин авылы, Каменка районы

88-6

Кикин авылы, Каменка районы

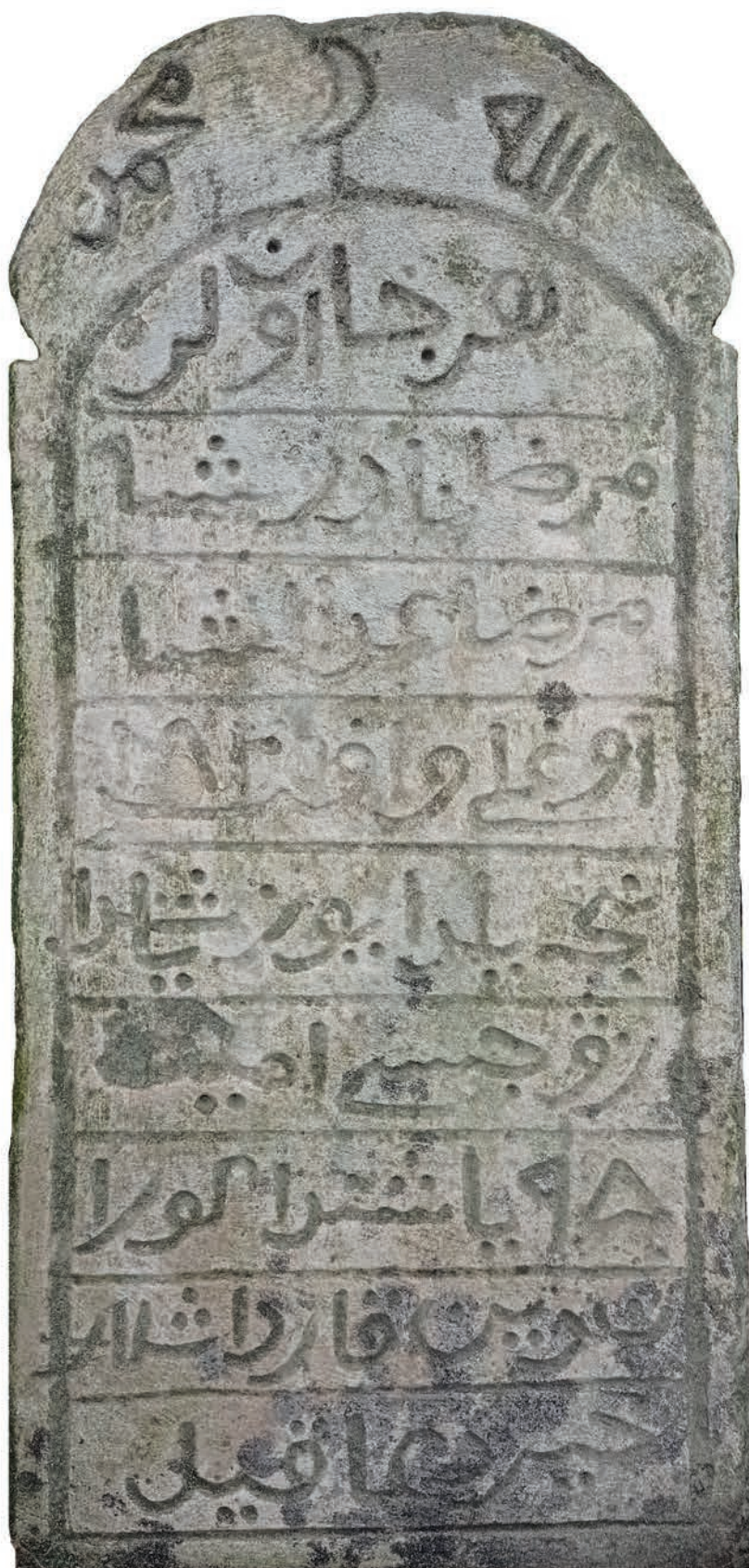

88-9
Кикин авылы,
Каменка районы

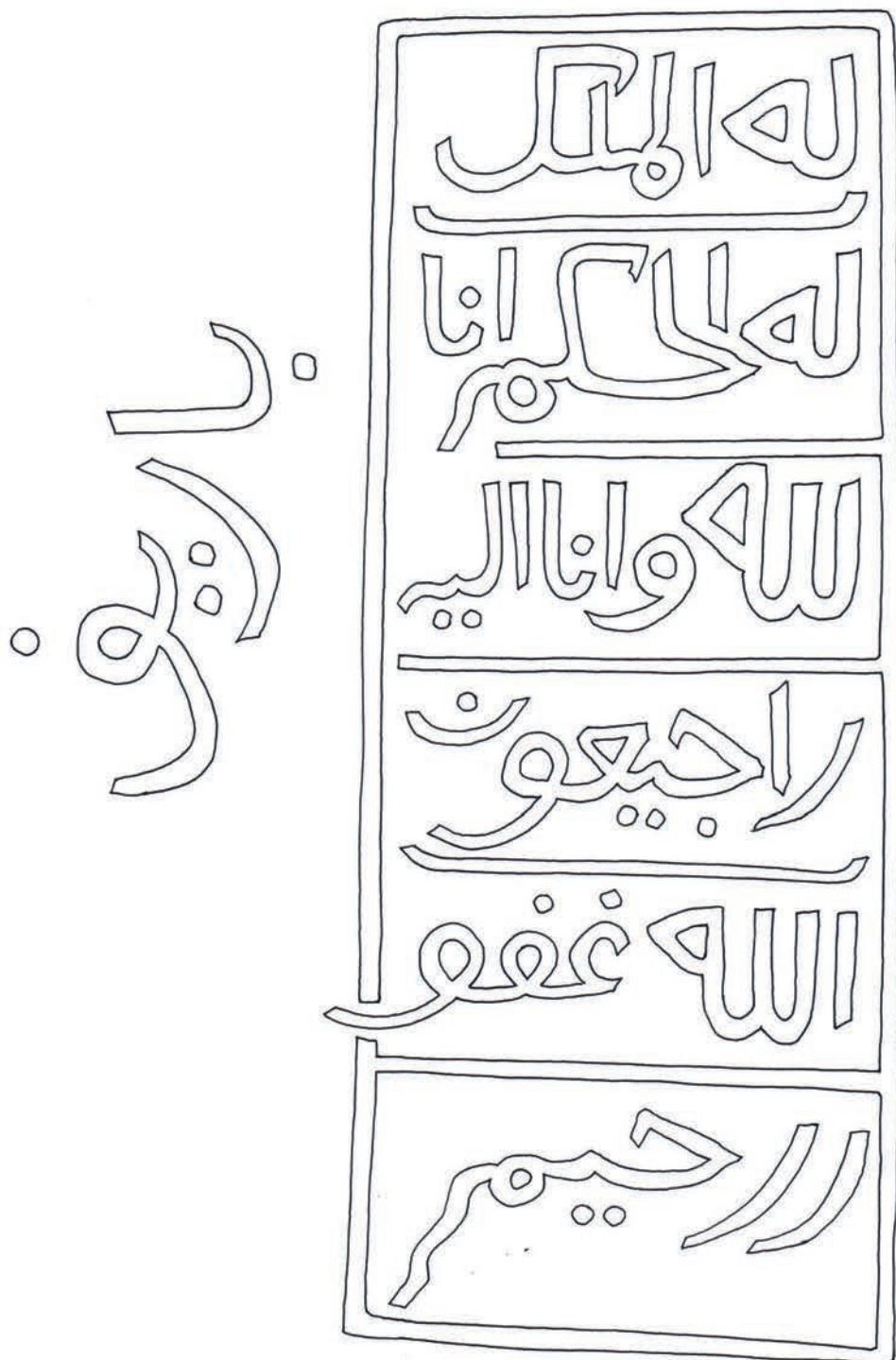
89=A

Кобылкино
авылы,
Каменский
районы

89=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

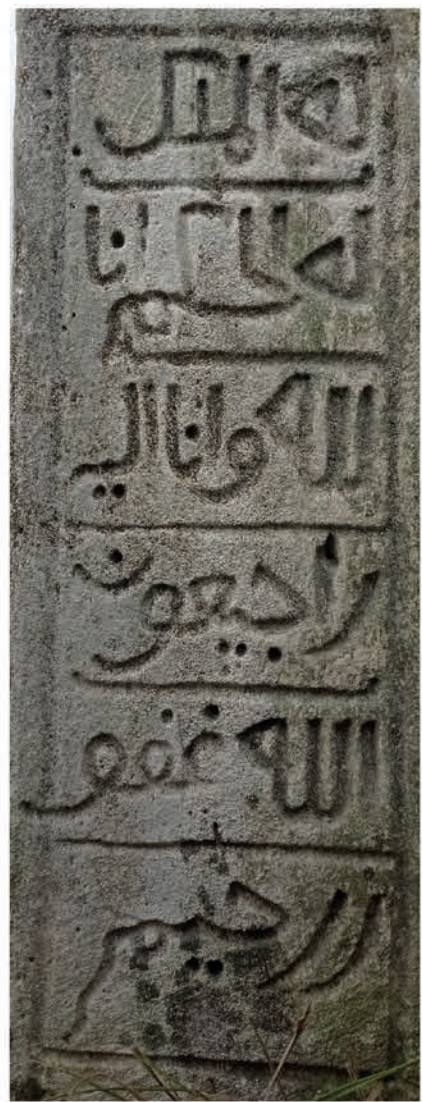
89=Б,Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

89=Б

Кобылкин авылы
Каменский районы

89=Г
Кобылкин авылы,
Каменский району

90=A

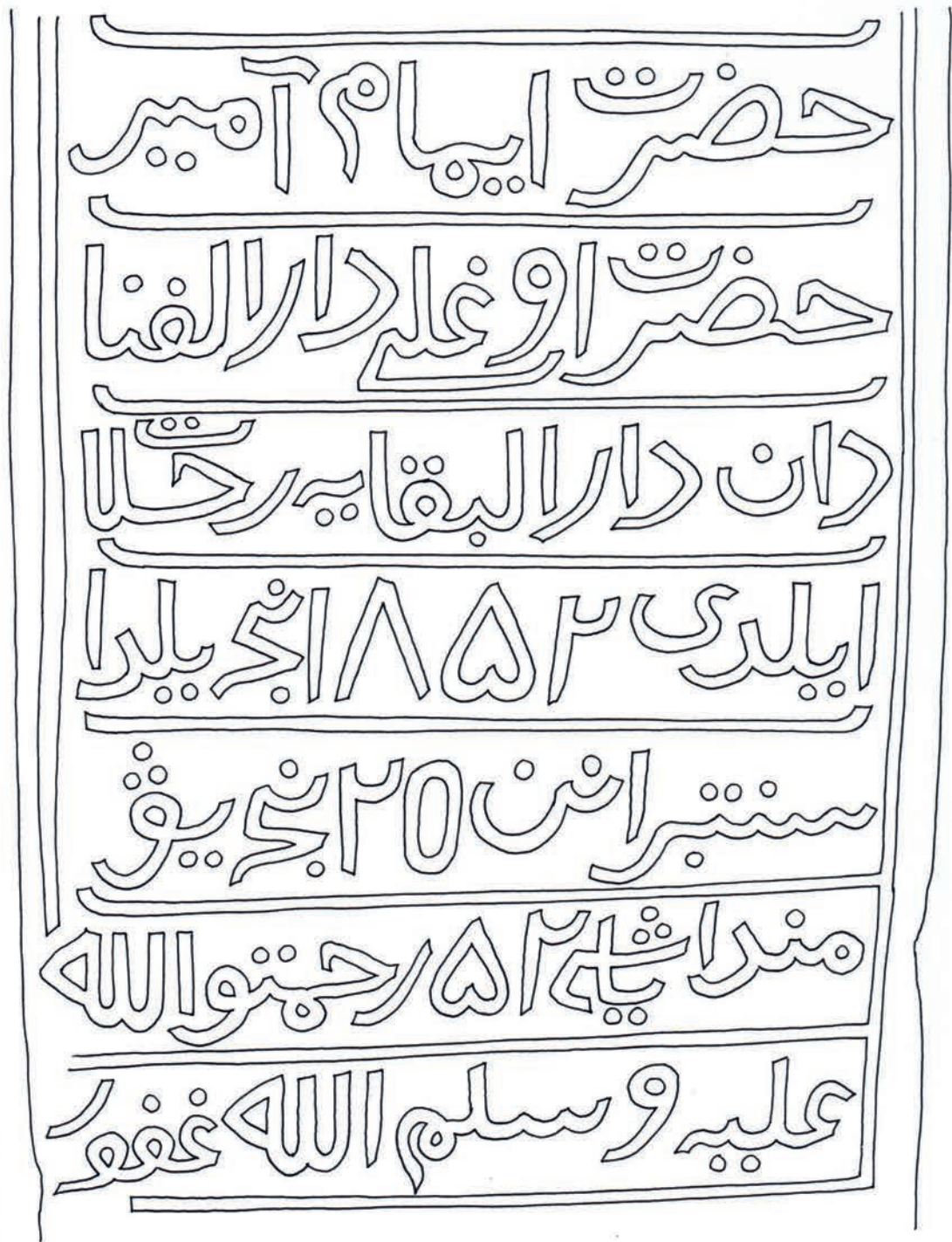
Кобылкин
авылы,
Каменский
районы

90=A=a

Кобылкино авылы, Каменский районы

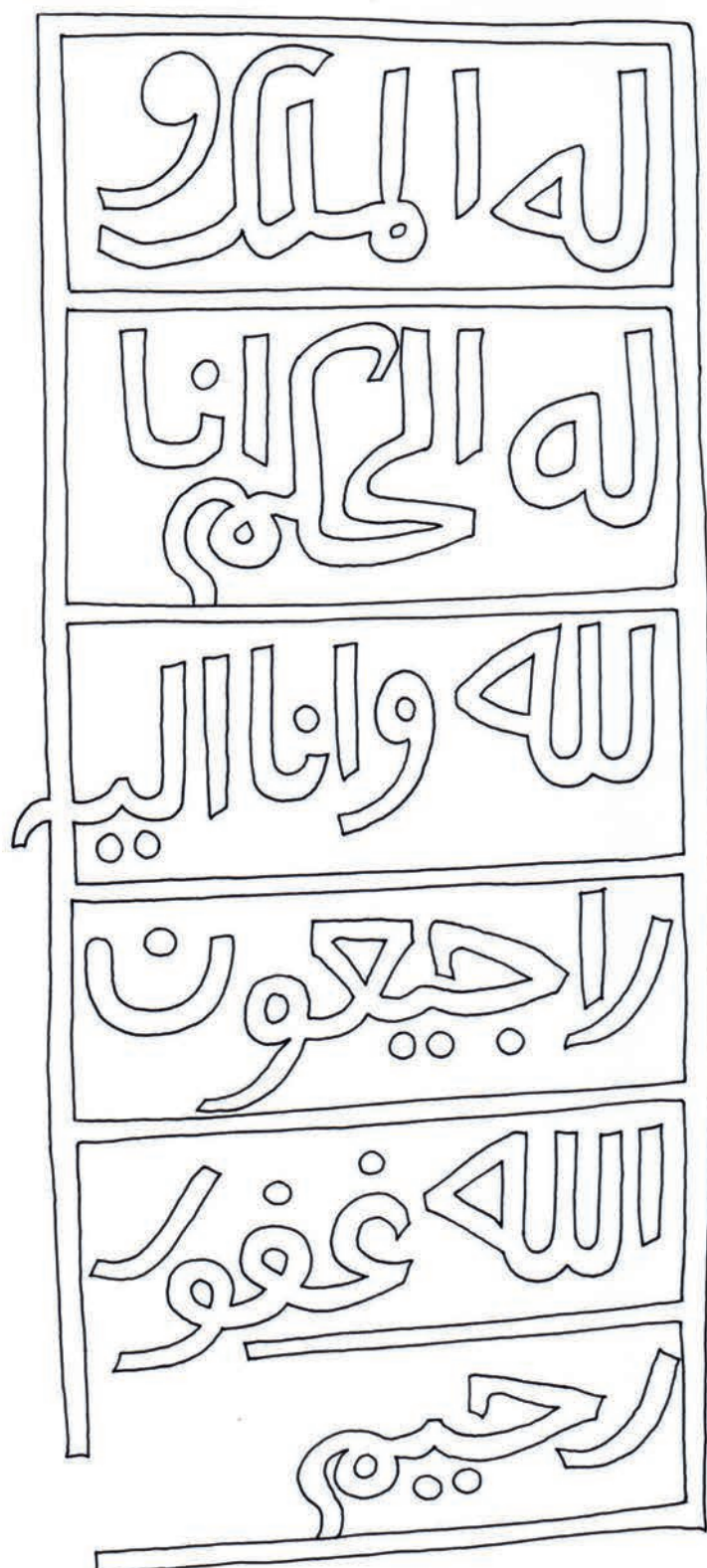
90=A=6

Кобылкино авылы, Каменский районы

90=Б

Кобылкин авылы, Каменский районы

90=Г

Кобылкино
авылы,
Каменский
районы

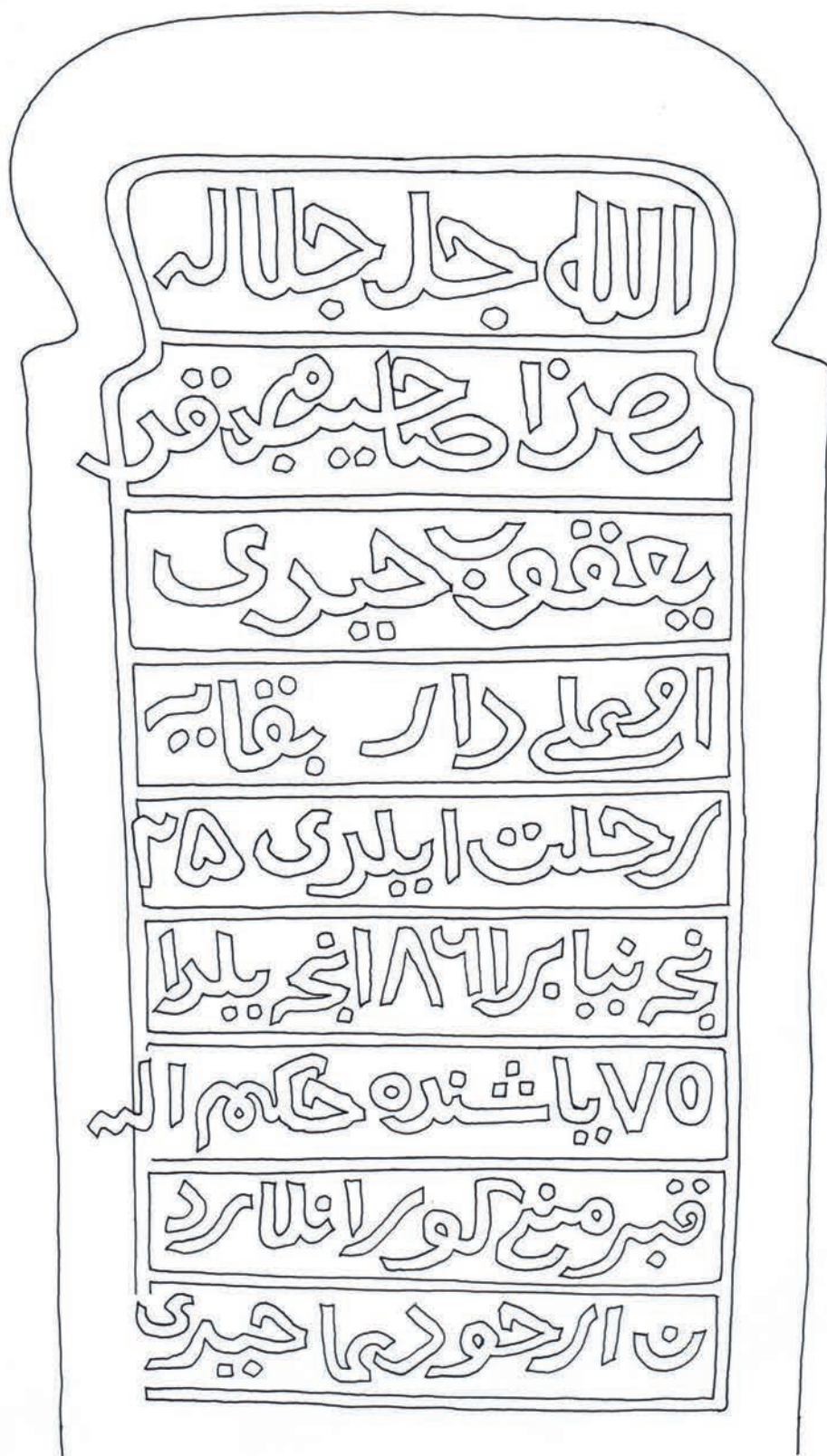
90=Г

Кобылкин авылы,
Каменский районы

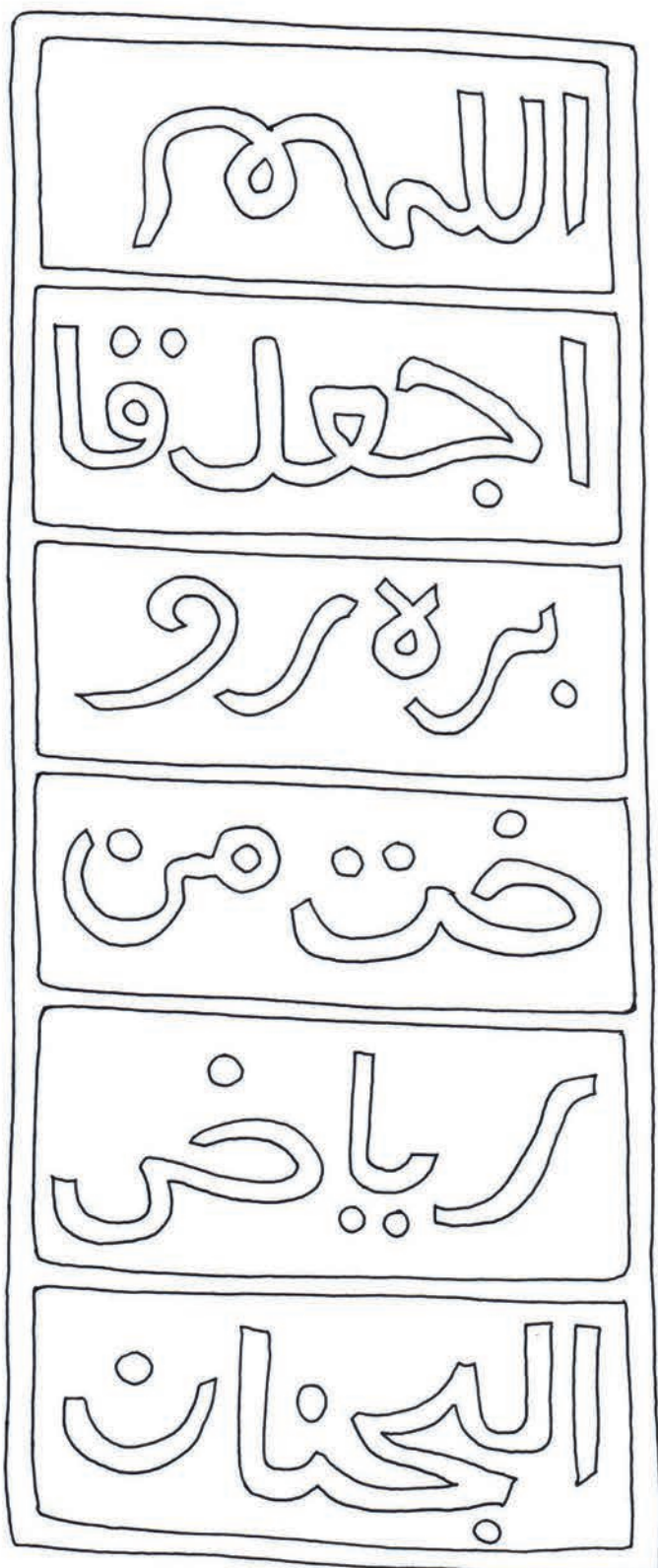
91=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

90=A=a

Кобылкино авылы, Каменский районы

91=Г

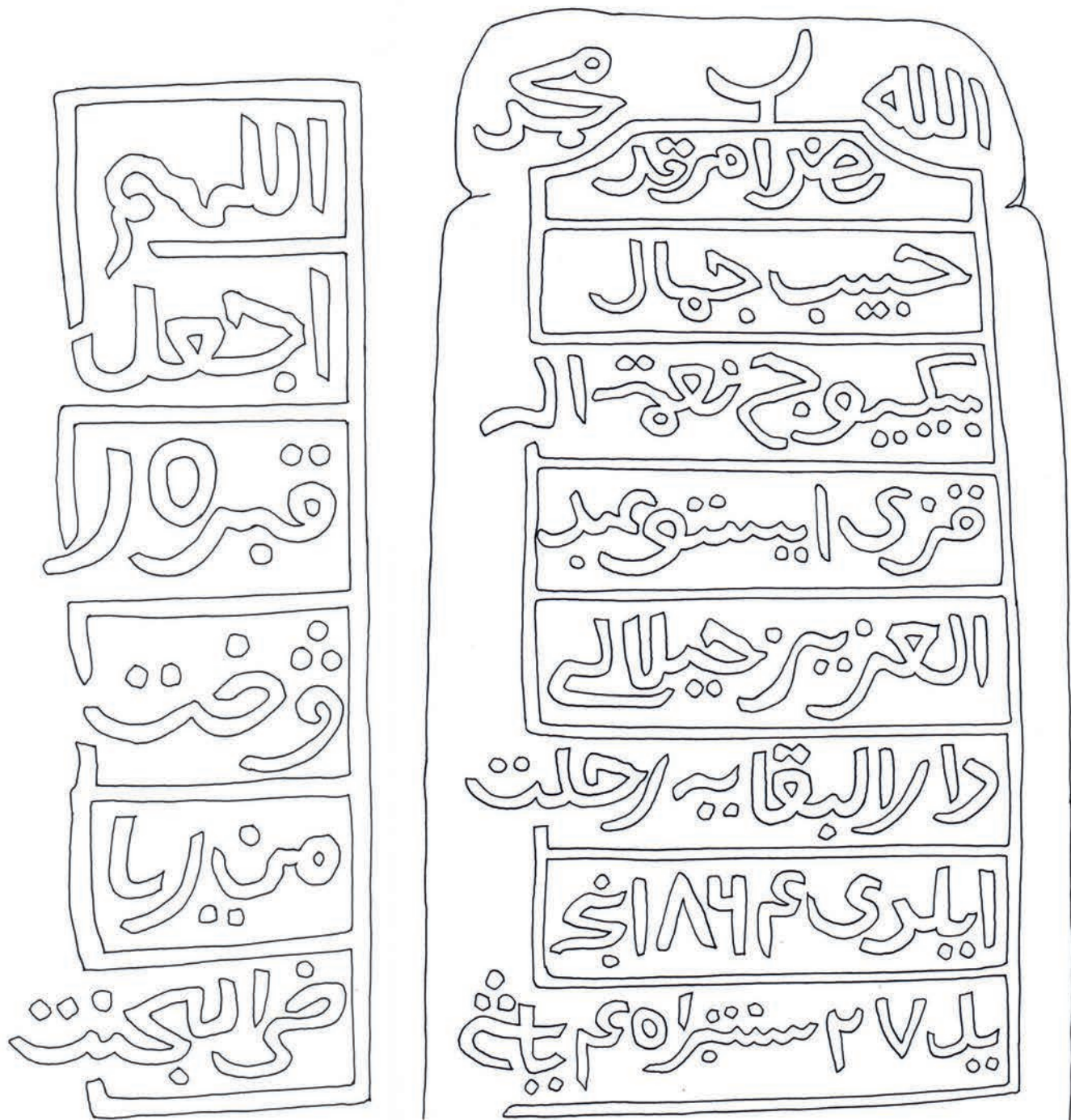
Кобылкино
авылы,
Каменский
районы

91=Г

Кобылкин авылы,
Каменский районы

92=A,Б

Кобылкино авылы, Каменский районы

92=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

92=Б

Кобылкин авылы,
Каменский районы

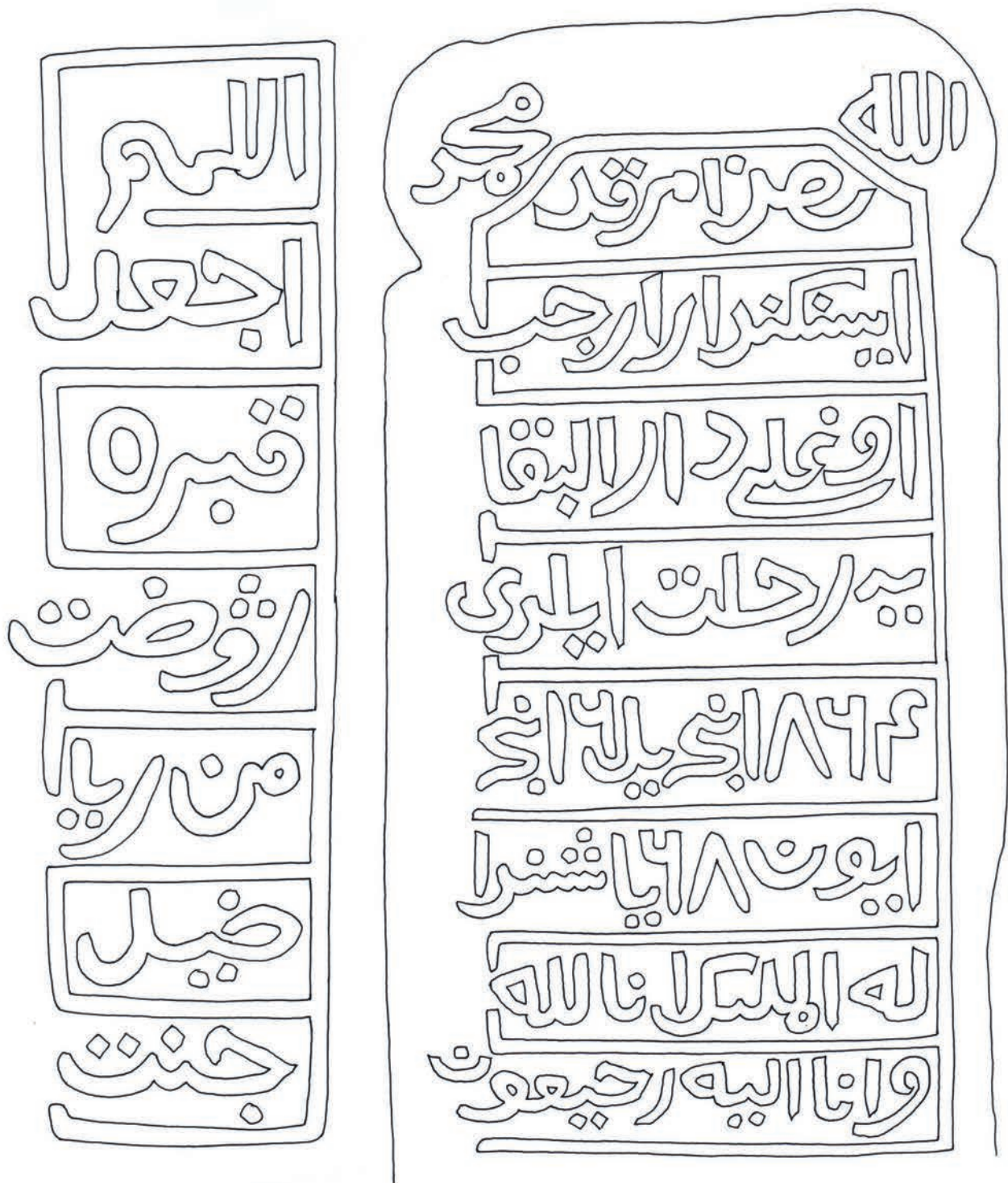
93=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

93=Б

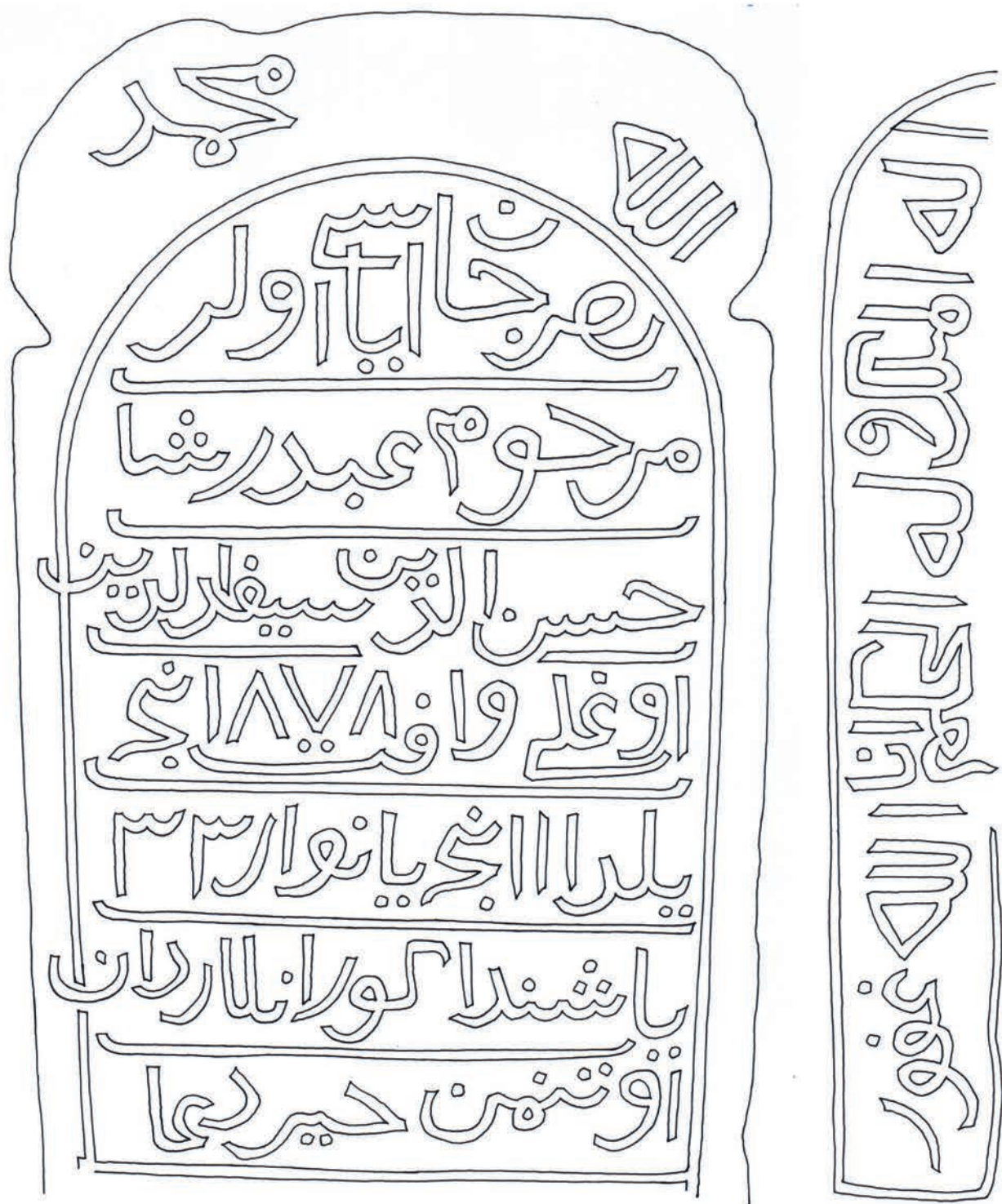

Кобылкин авылы, Каменский районы

93=A,Б

Кобылкино авылы, Каменский районы

94=A,Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

94=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

94=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

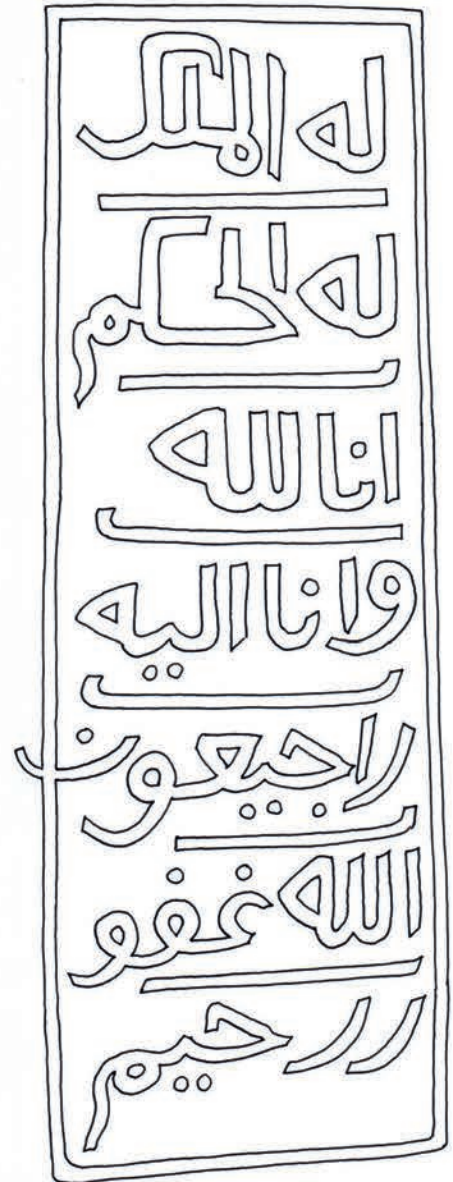
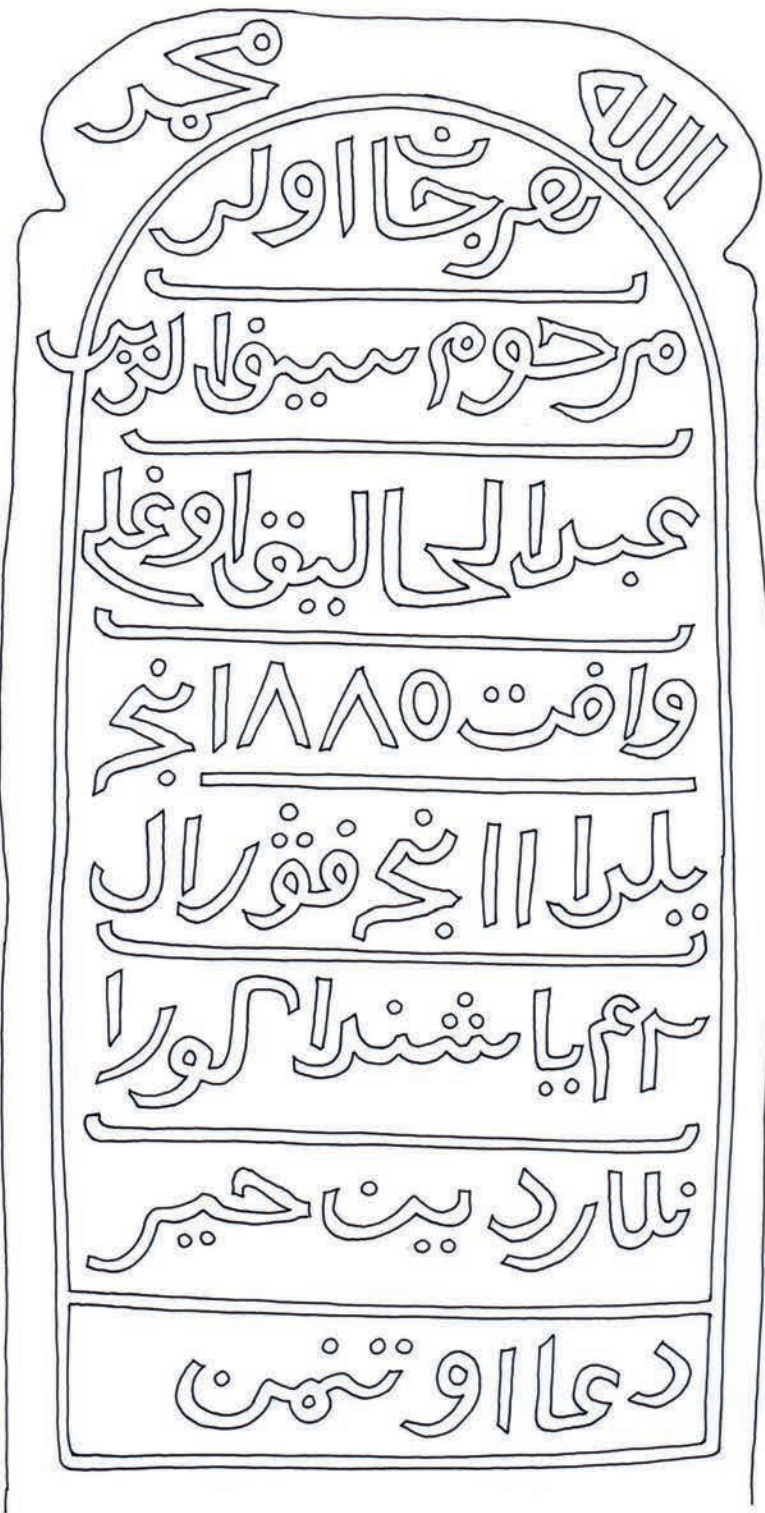
95=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

95=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

96=A,Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

96=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

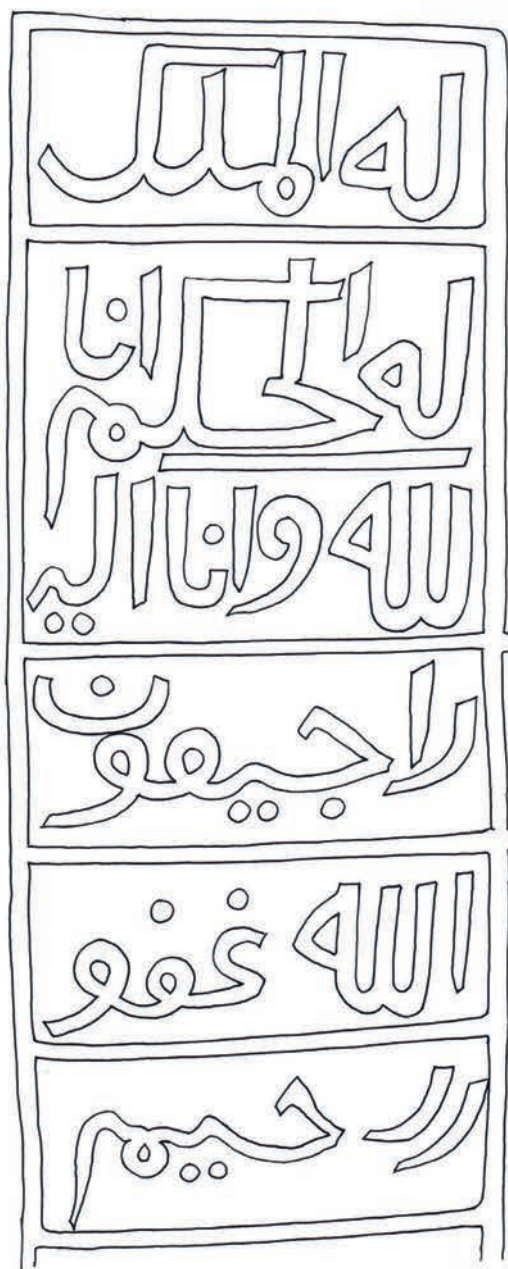
96=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

97=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

97=A,Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

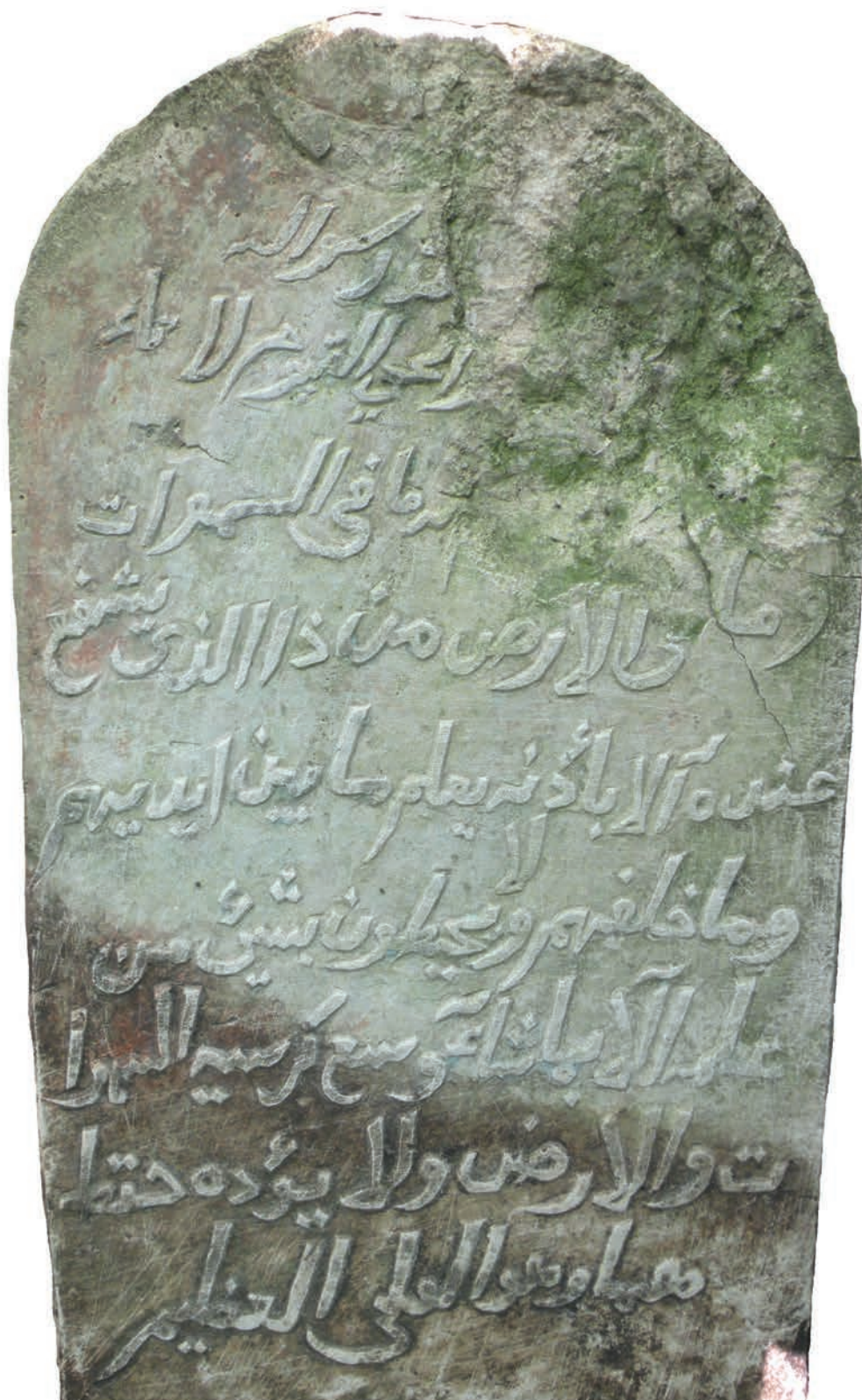
97=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

97=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

98=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

اذا آتت
الامور
فستعين
بالقبور

بوقير عبد
الملك قزي
مليحان قزي
جال خطي
محمود
بولور
١٨٦٢

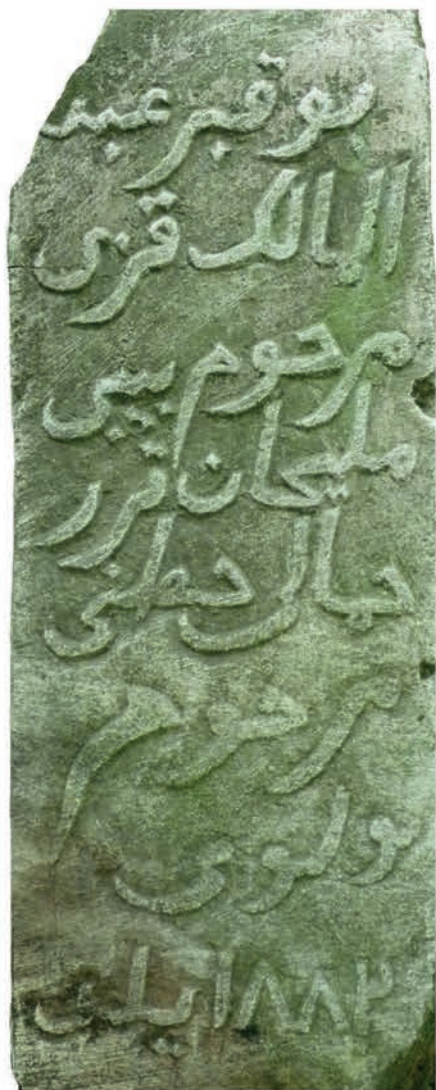
98=Б,Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

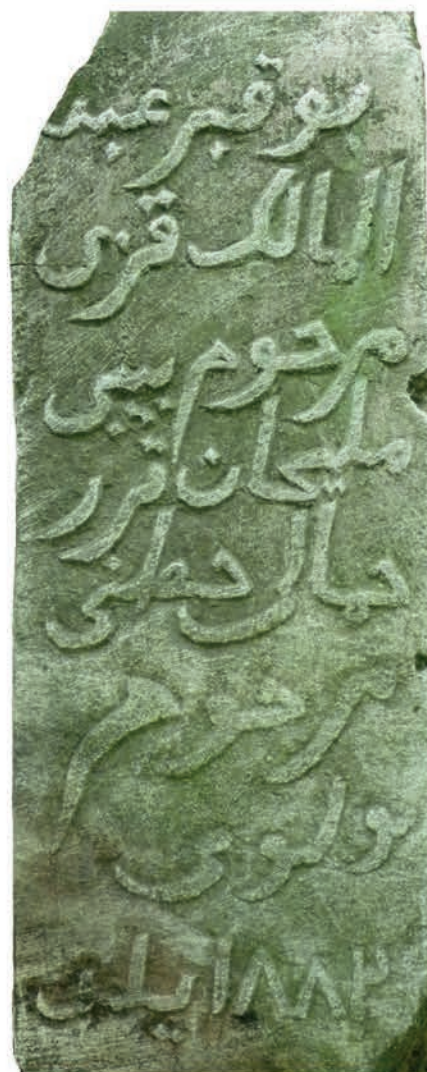
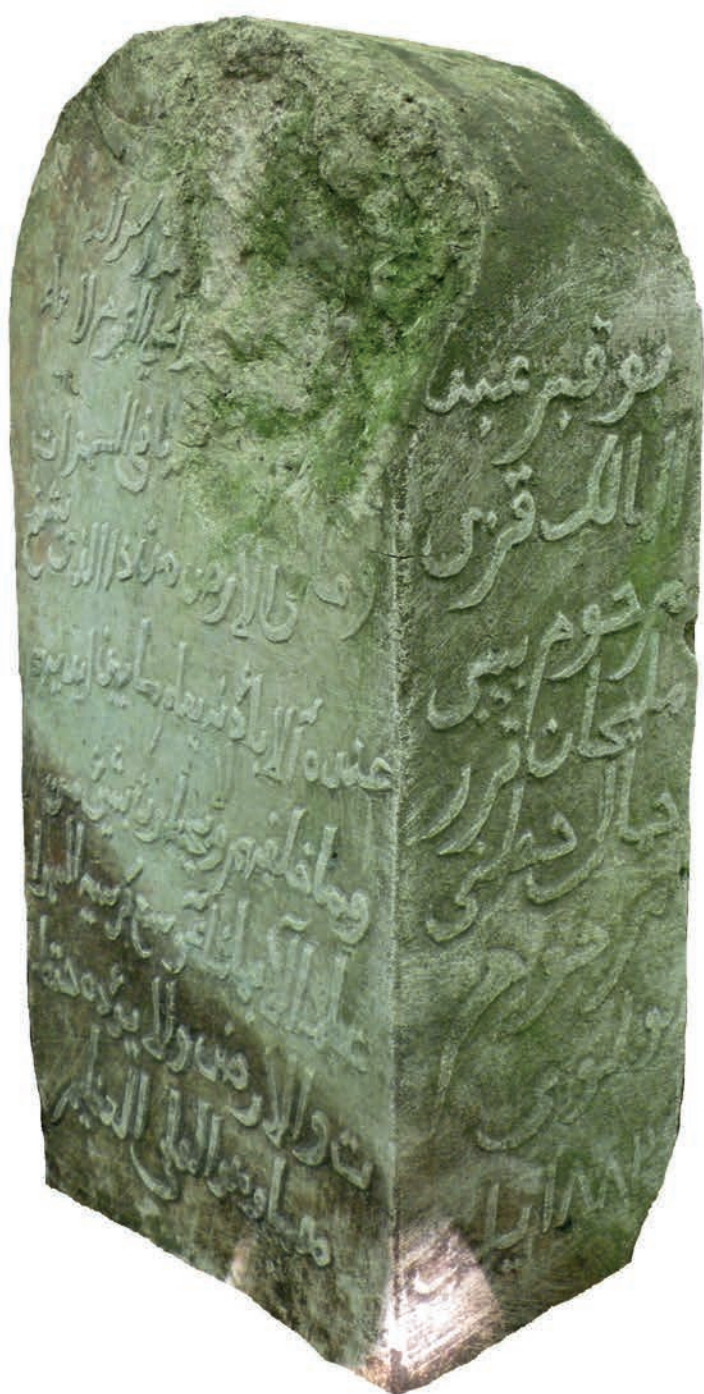

98=Б
Кобылкин авылы,
Каменский районы

98=Г
Кобылкин авылы,
Каменский районы

98=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

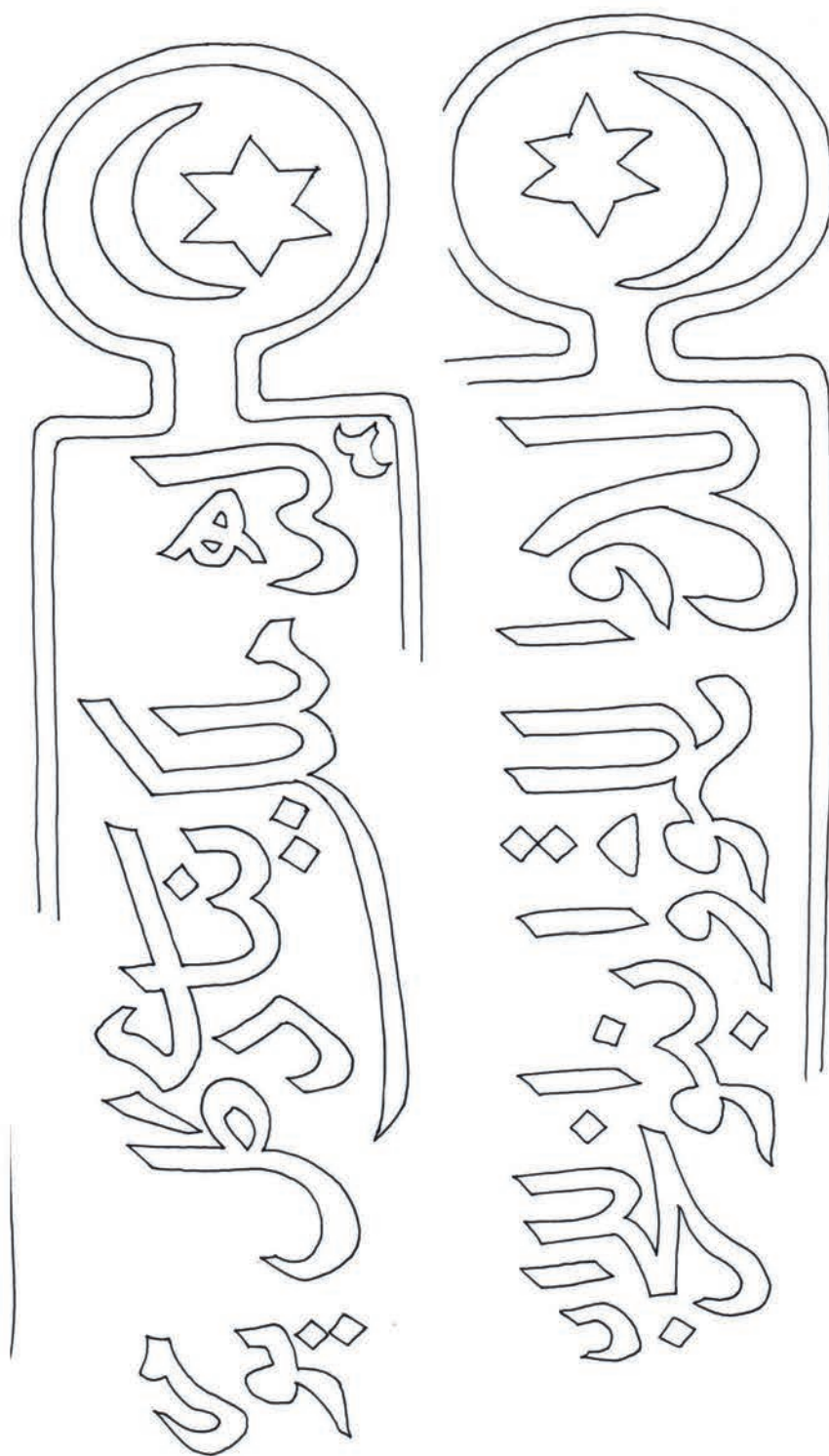
99-A

Кобылкин авылы, Каменский районы

99=Б

Кобылкин авылы, Каменский районы

99=Б,Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

99=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

99=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

جلا ارحلار
الله محمد رسول
صاحب مرزفرد
ملا محمد عابد
افغله دار البقا
رحلت ايل ۱۸۸۲
يله ايز غنوا ۷۲
باشنرة الحكيم لله

گنجینه
میرزا
محمد
عابد
مرزفرد
قبرستان
کابول

100=A,Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

100=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

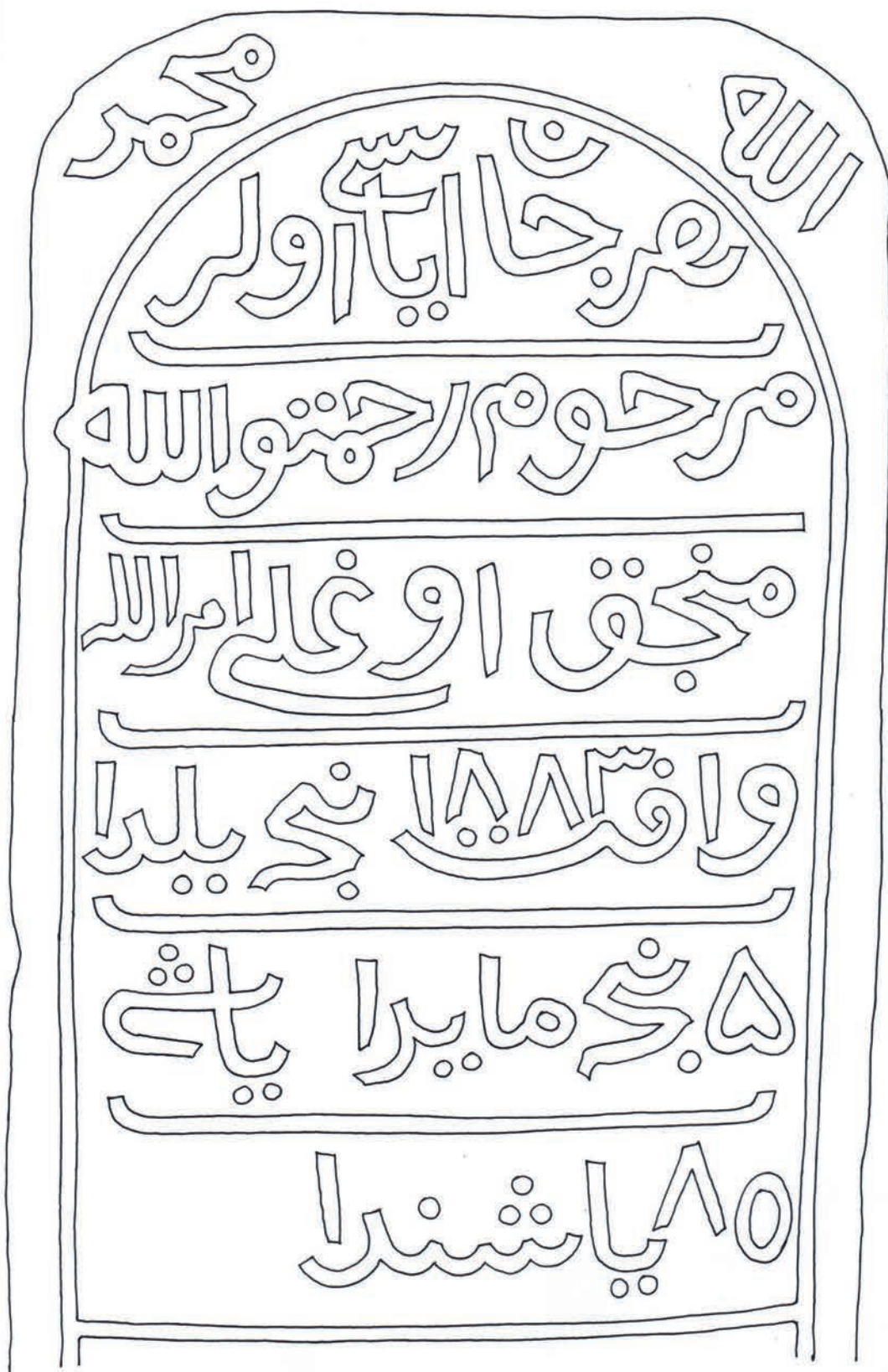

100=Г

Кобылкин авылы,
Каменский районы

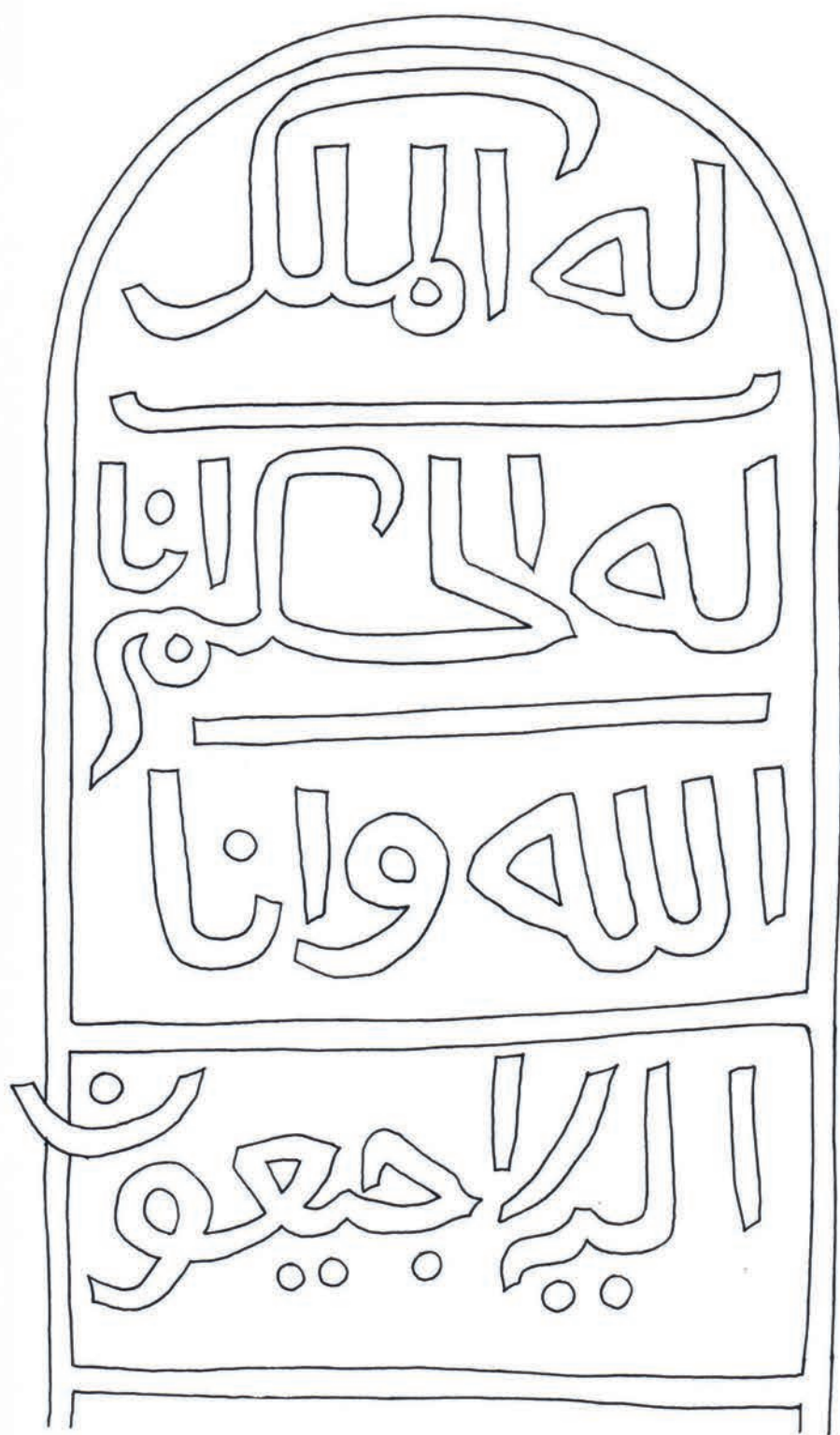
101=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

101=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

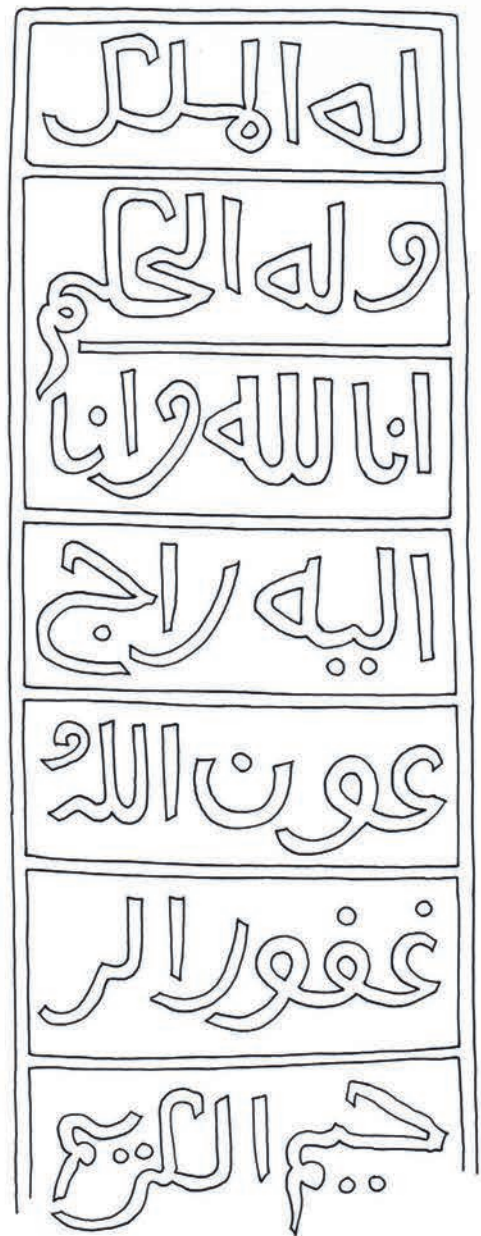
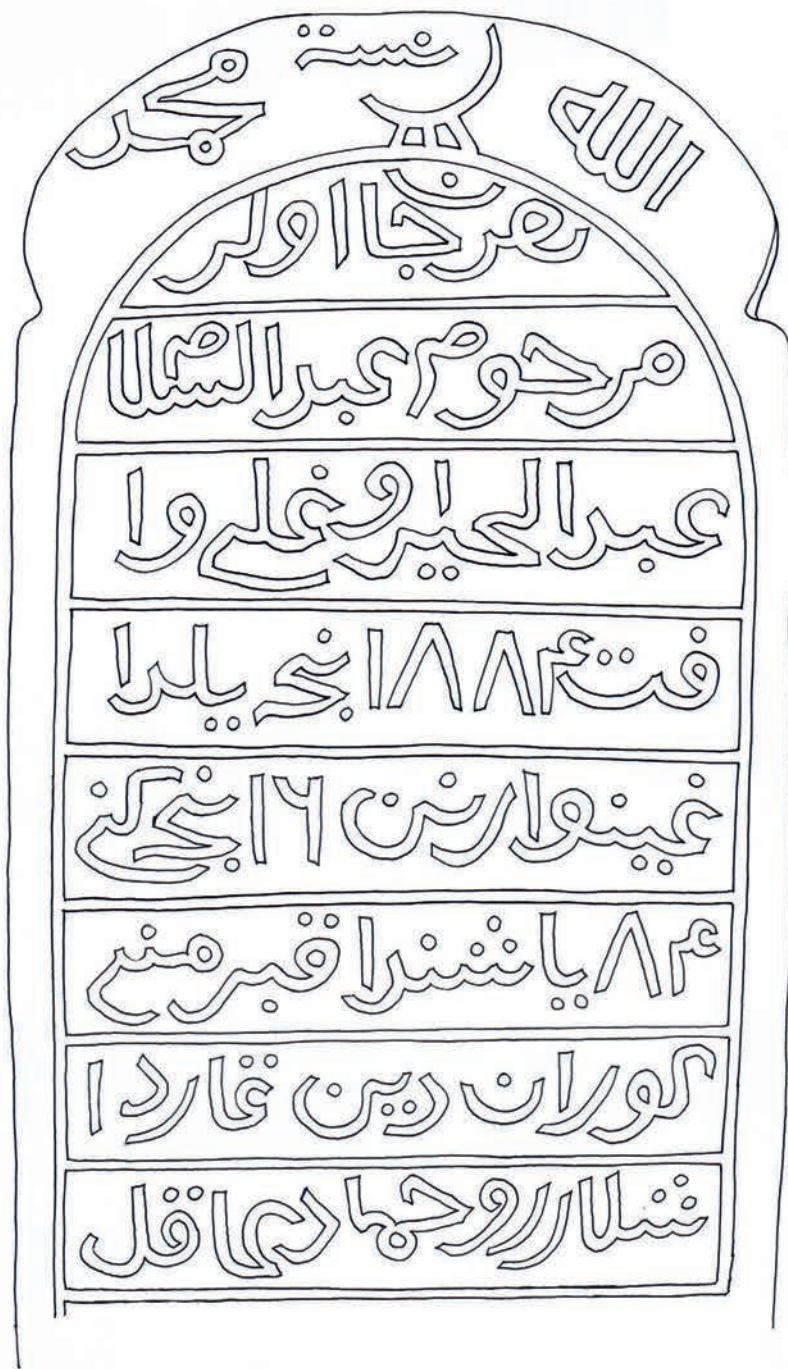
101=Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

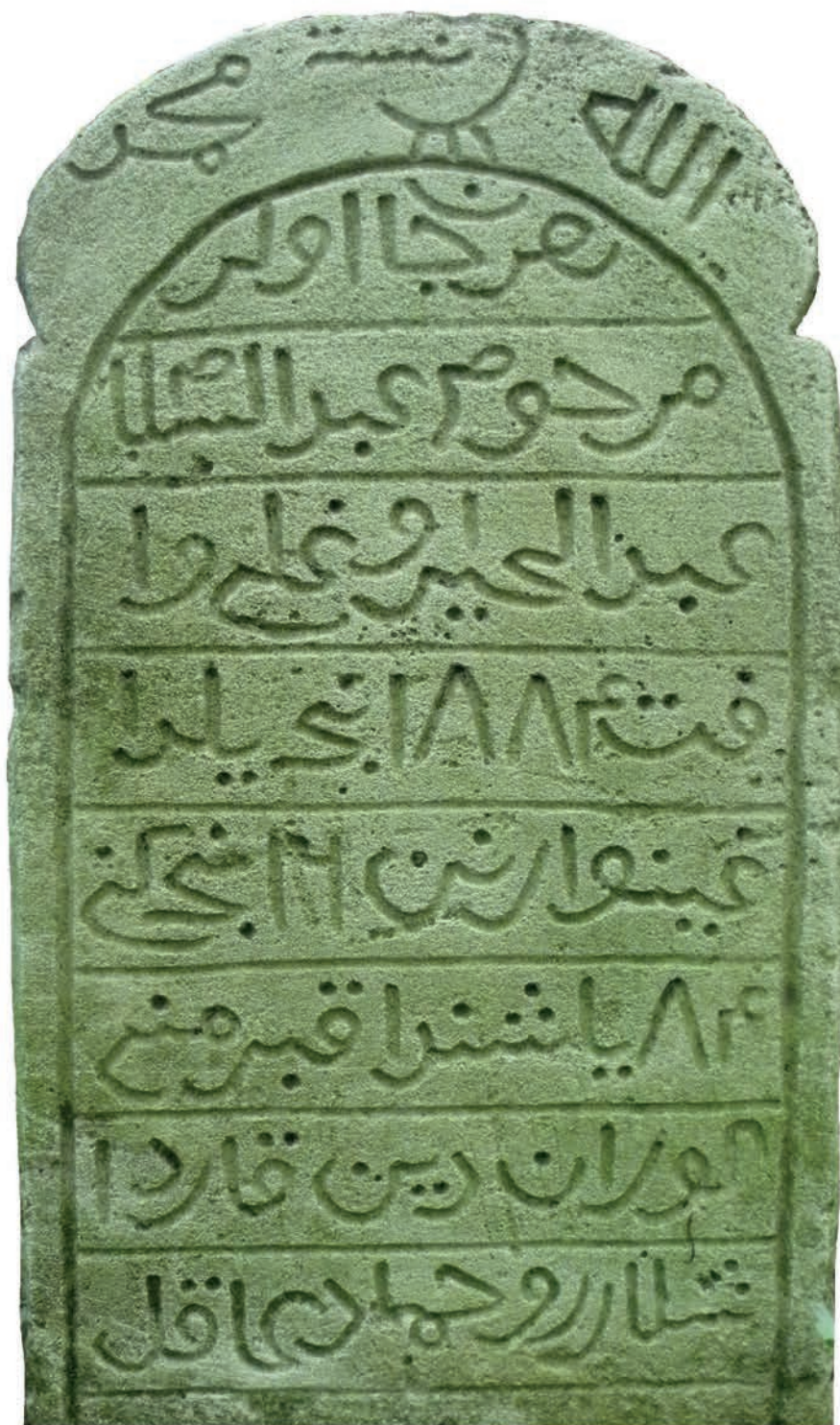
101=Г

Кобылкин авылы,
Каменский районы

102=A,Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

102=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

102=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

103=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

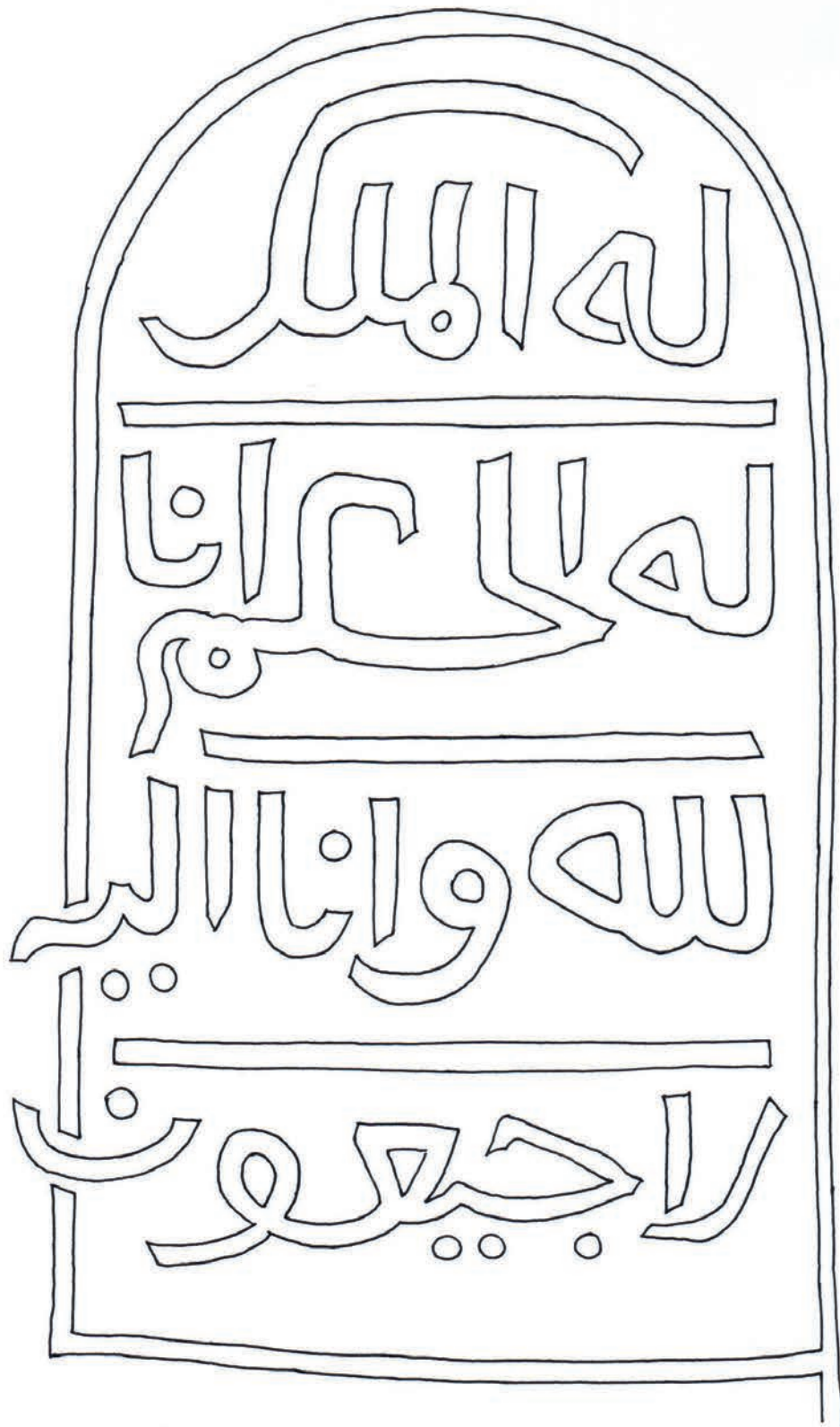
103=Б

Кобылкин авылы,
Каменский районы

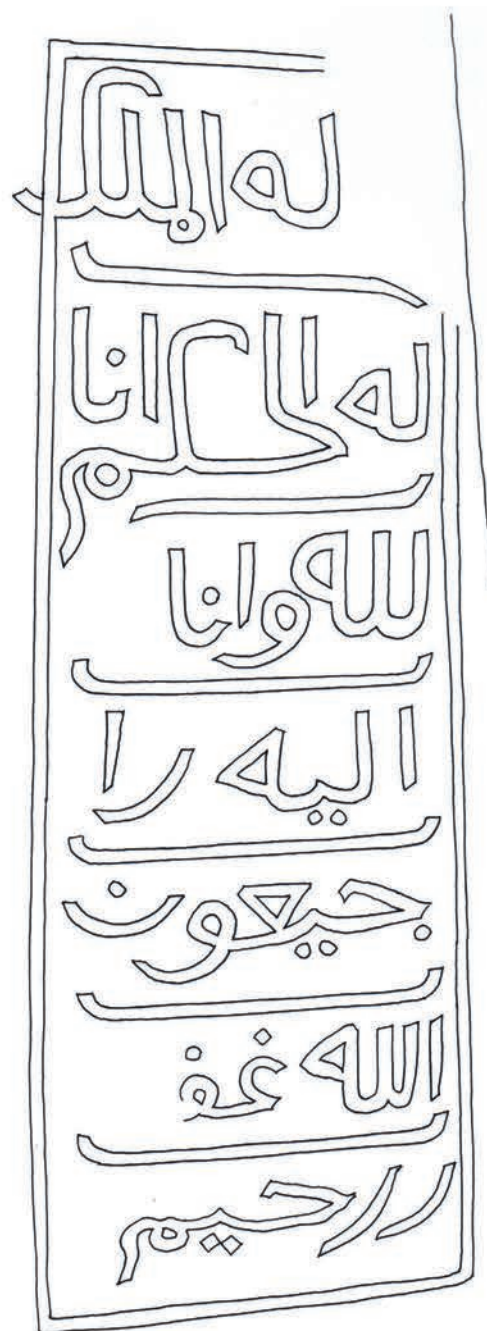
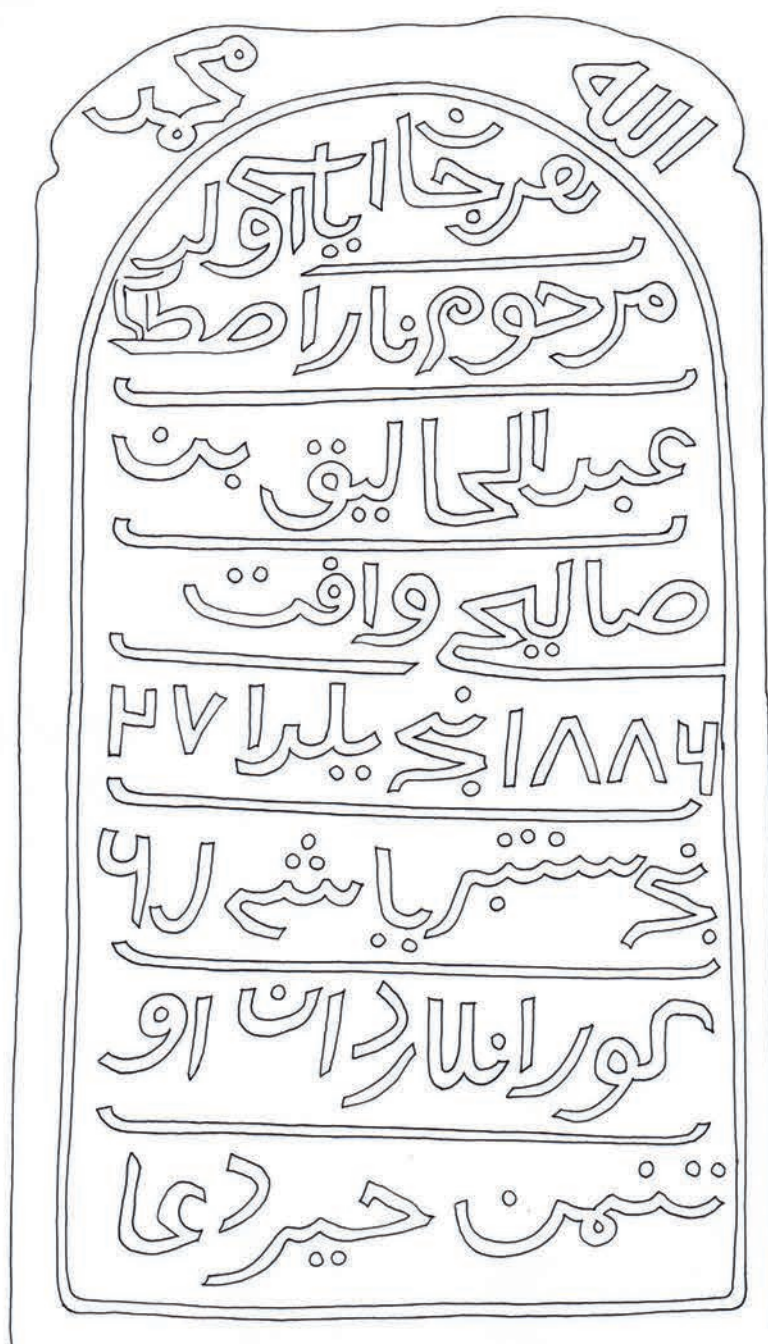
103=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

103=Б

Кобылкино авылы, Каменский районы

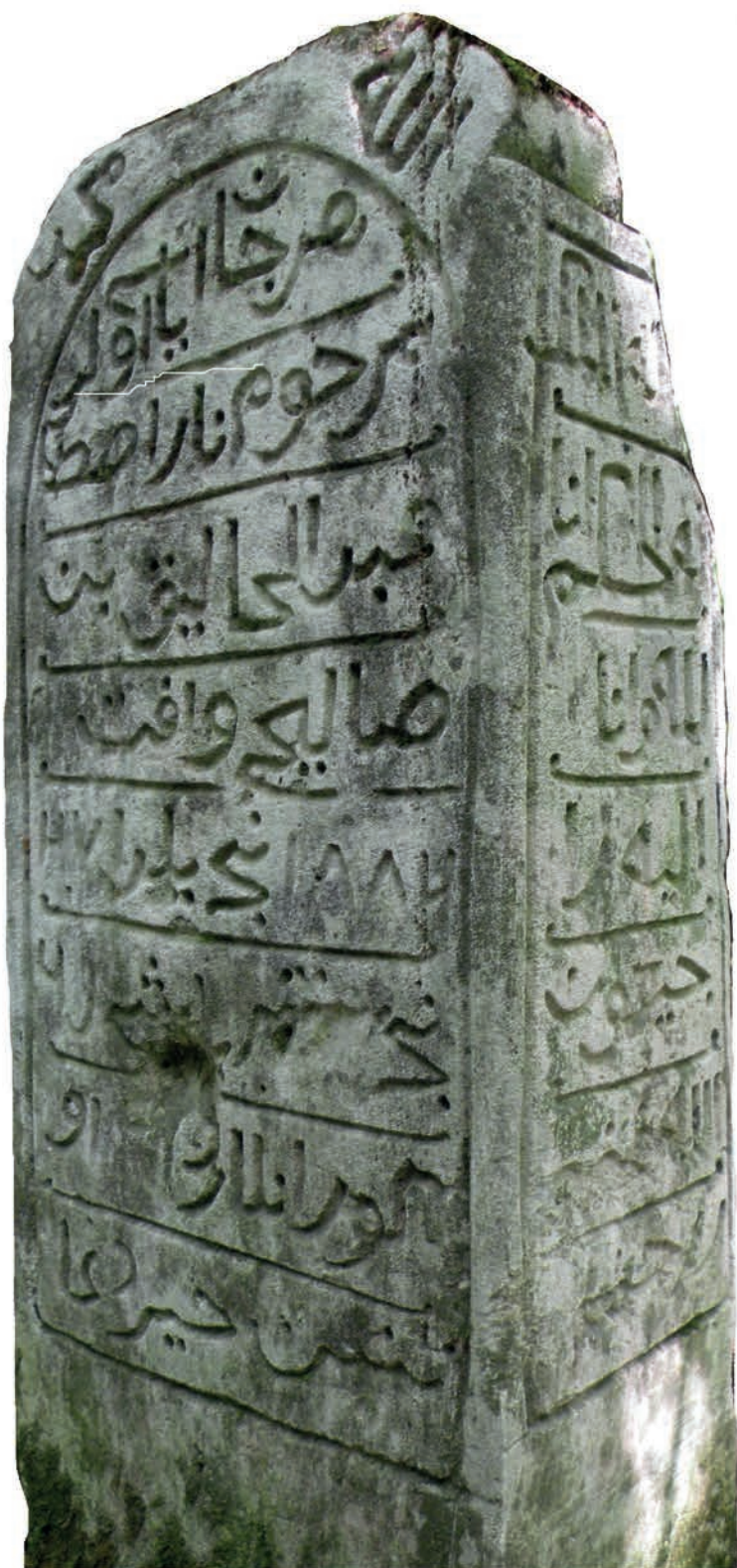
104=A,Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

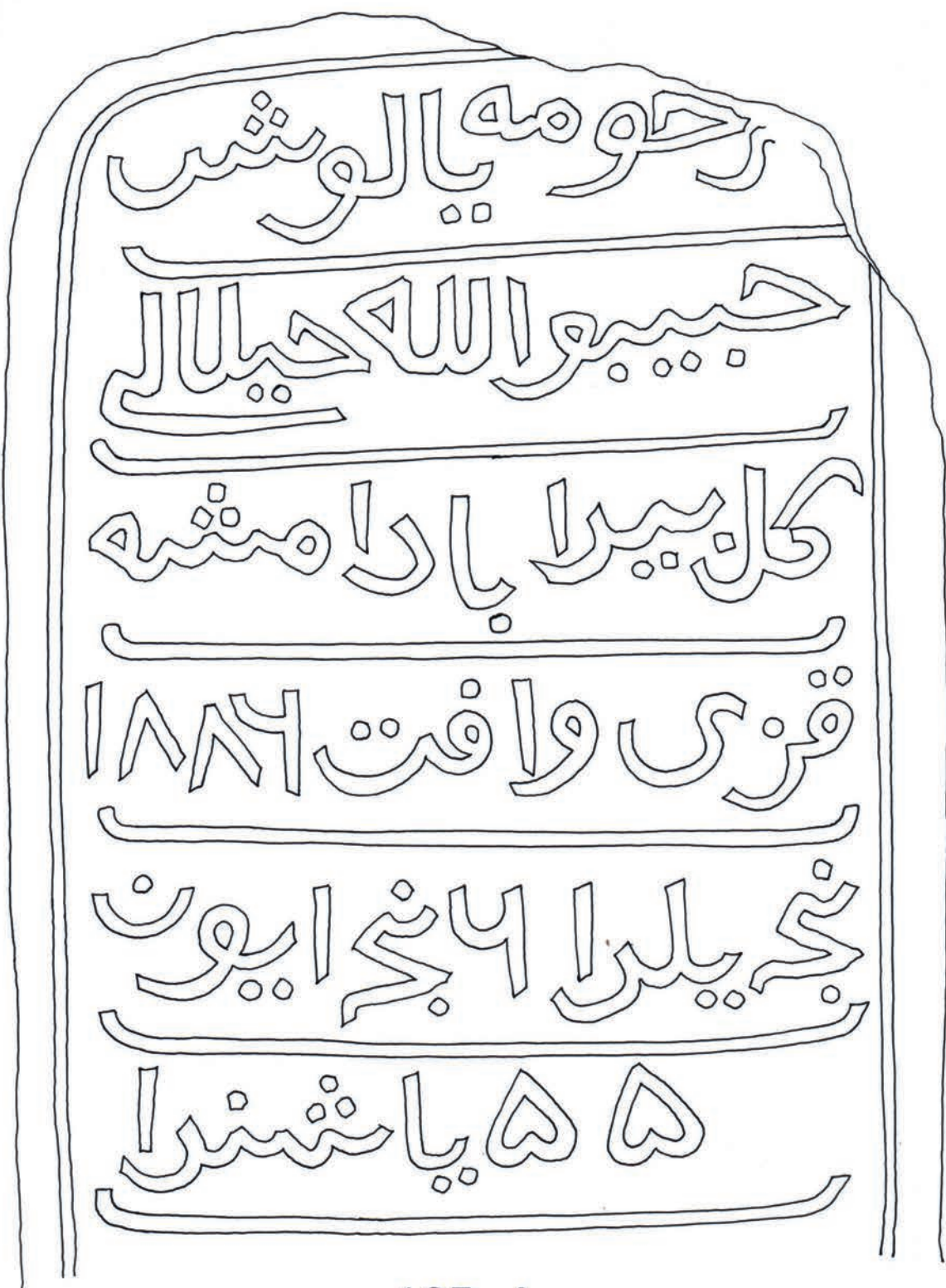
104=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

104=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

105=A

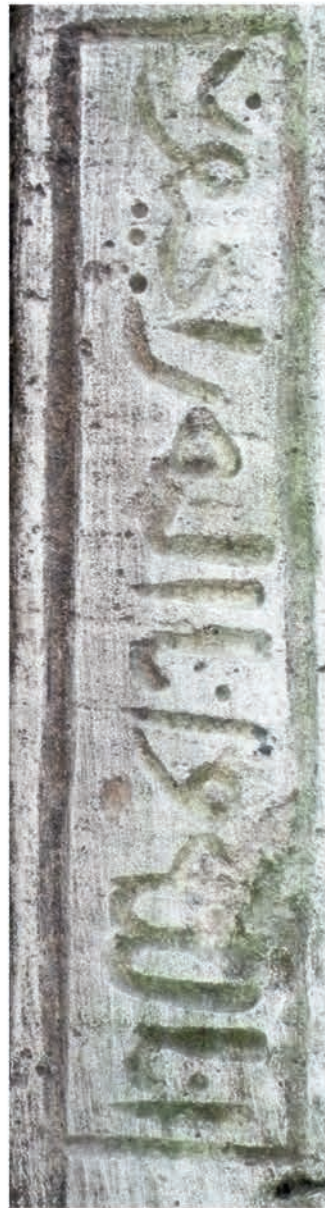
Кобылкино авылы, Каменский районы

105=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

105=Б

Кобылкин авылы, Каменский районы

105=B

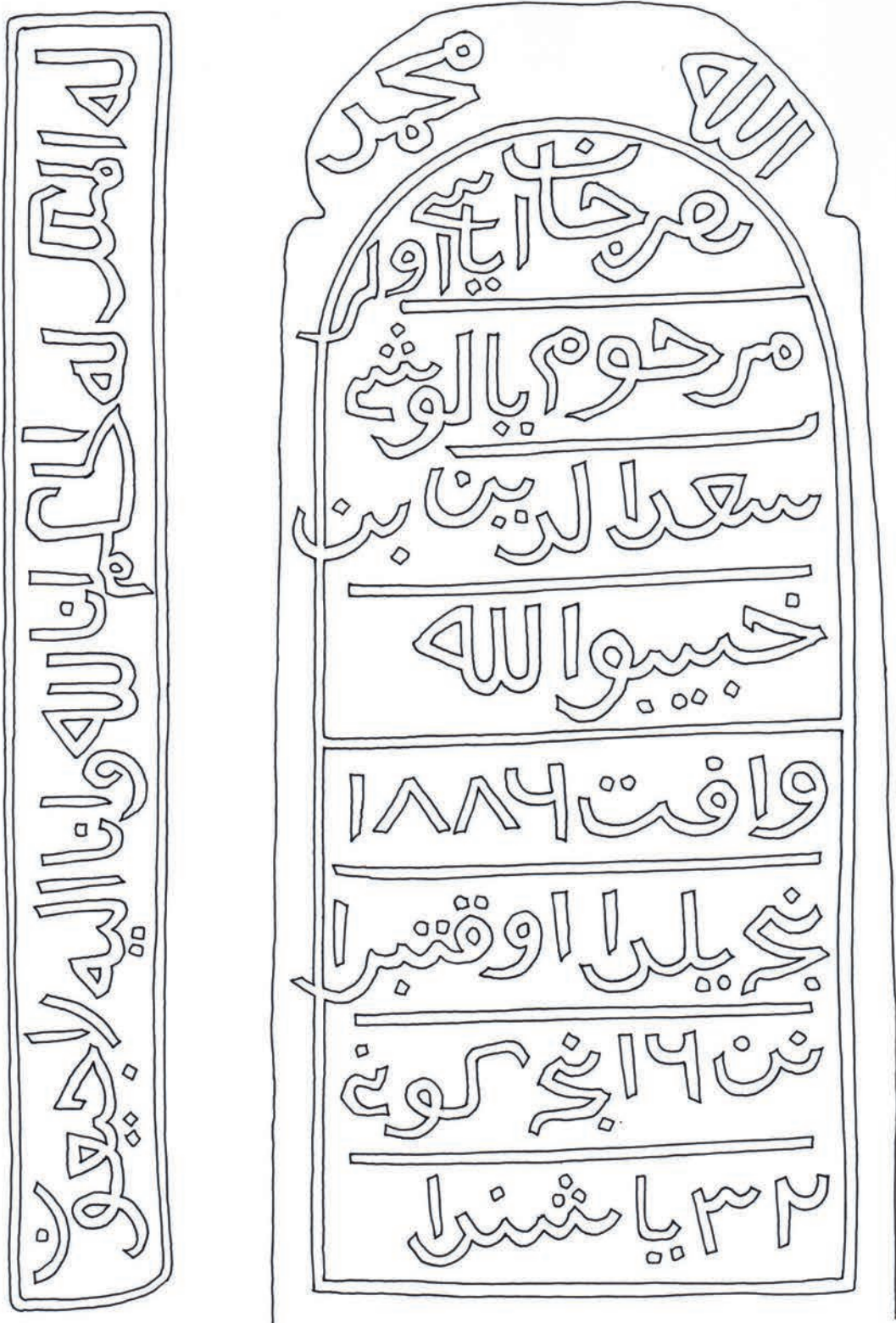
Кобылкин авылы, Каменский районы

أبوالفضل محمد بن محمد

105=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

106=A,Б

Кобылкино авылы, Каменский районы

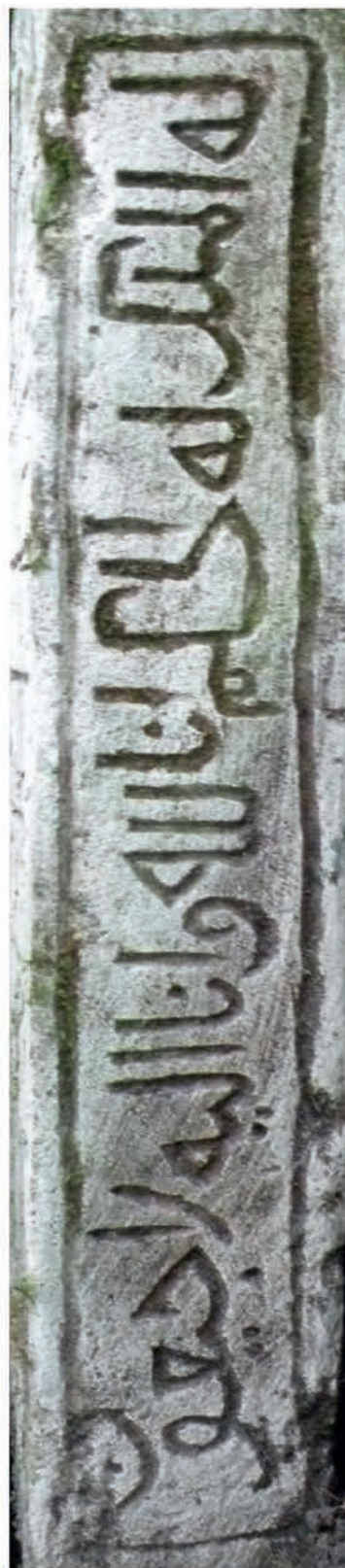

106=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

106=Г

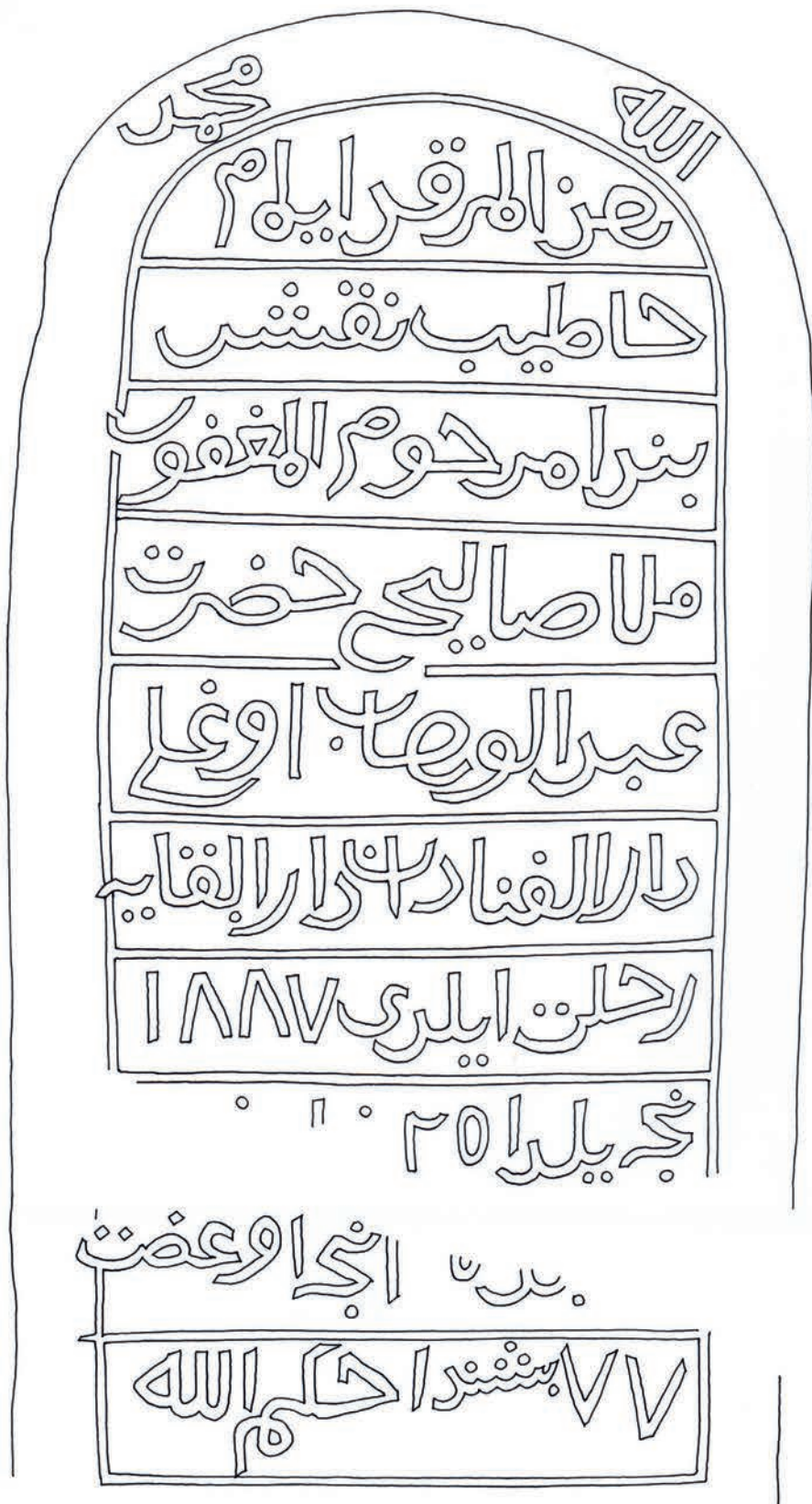

Кобылкин авылы, Каменский районы

107=A

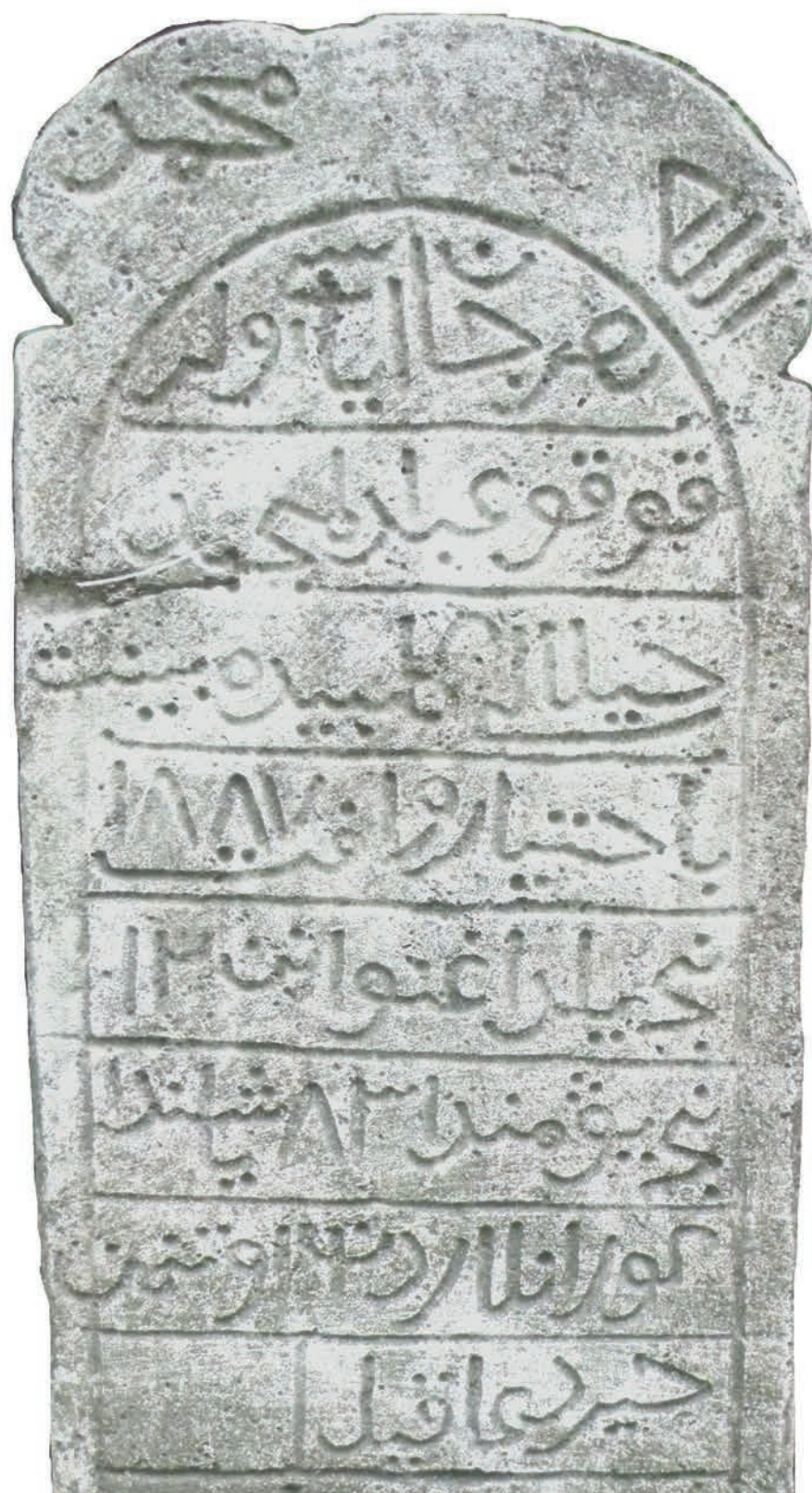
Кобылкин авылы, Каменский районы

107=A

Кобылкино
авылы,
Каменский
районы

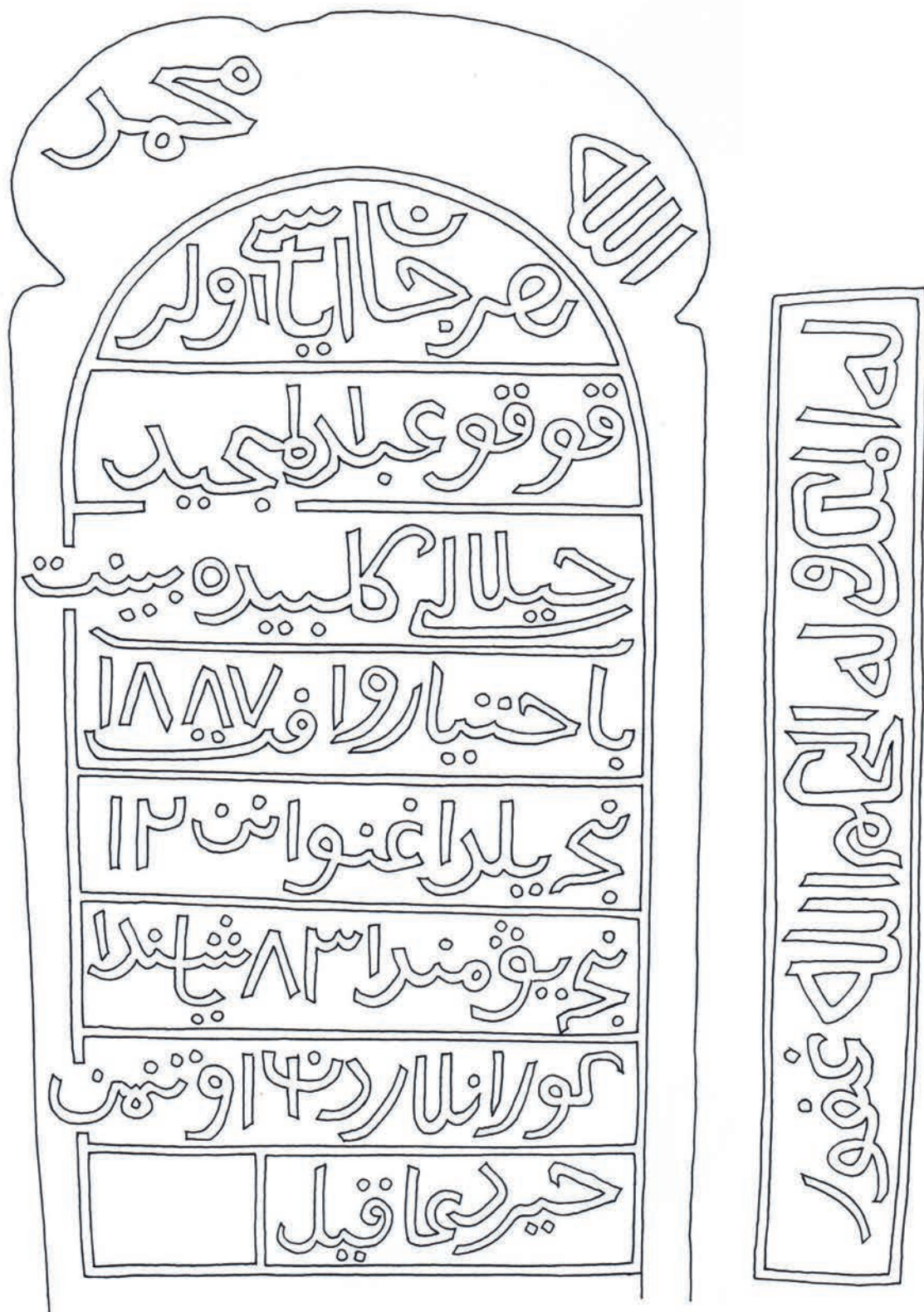
109=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

109=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

109=A, Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

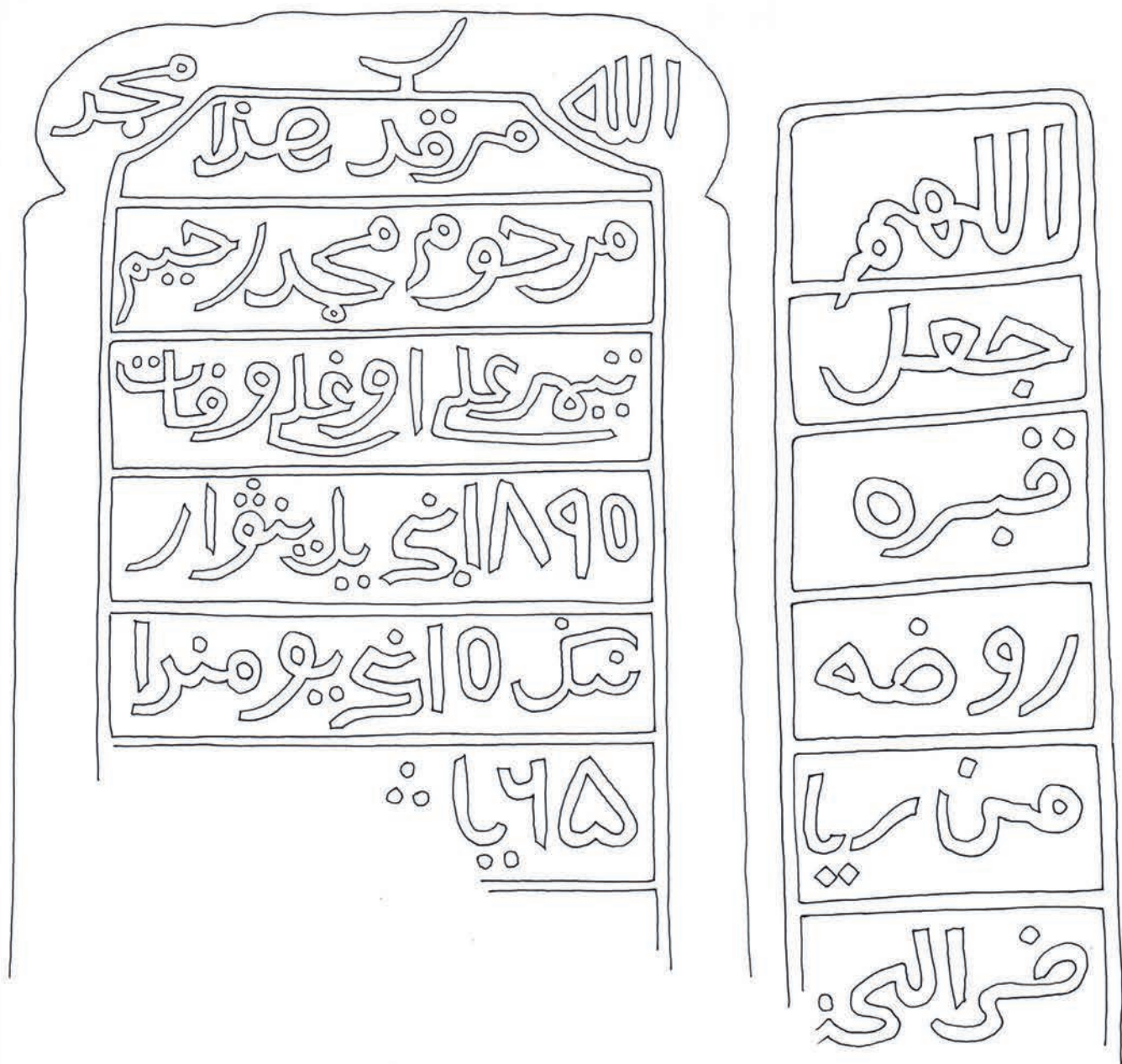
110=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

110=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

110=A,Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

111=A

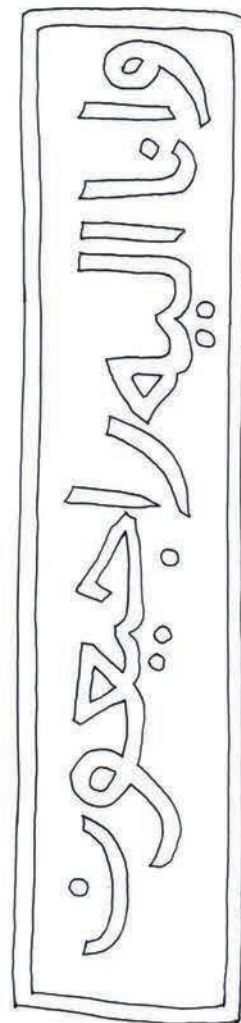
Кобылкино авылы, Каменский районы

111=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

111=Б,В

Кобылкин авылы, Каменский районы

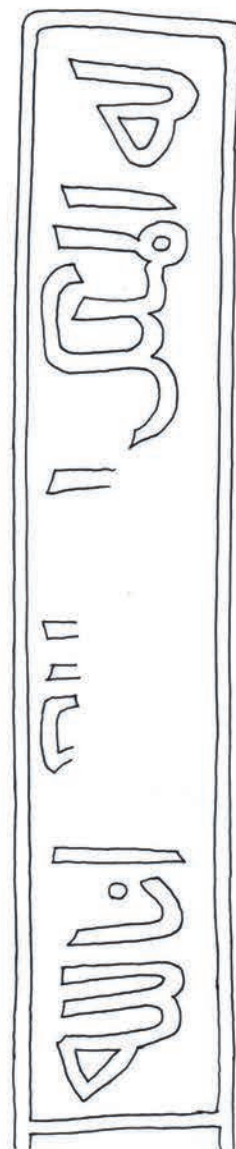
111=Б

Кобылкин авылы, Каменский районы

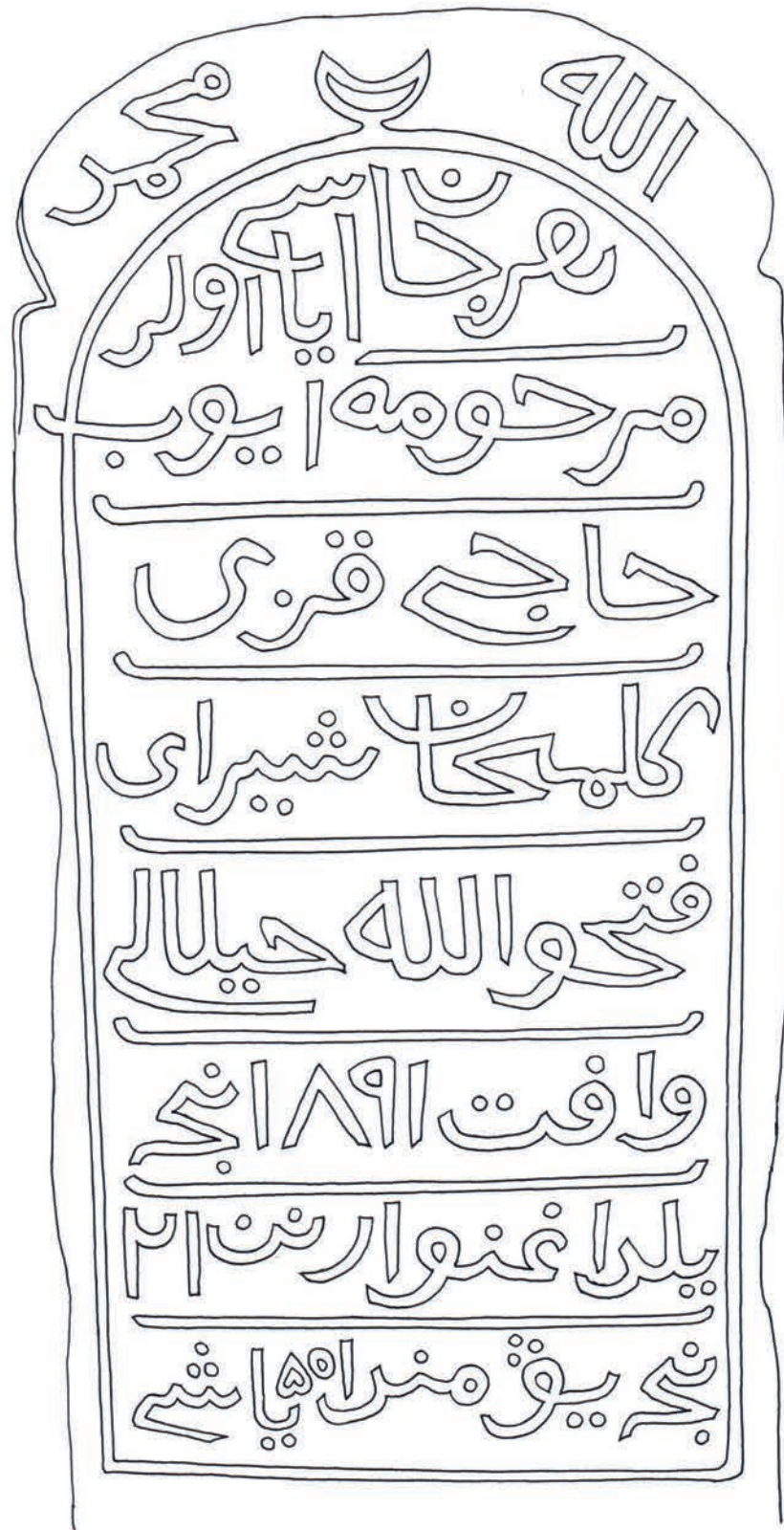
111=Б,В

Кобылкин авылы, Каменский районы

111=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

112=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

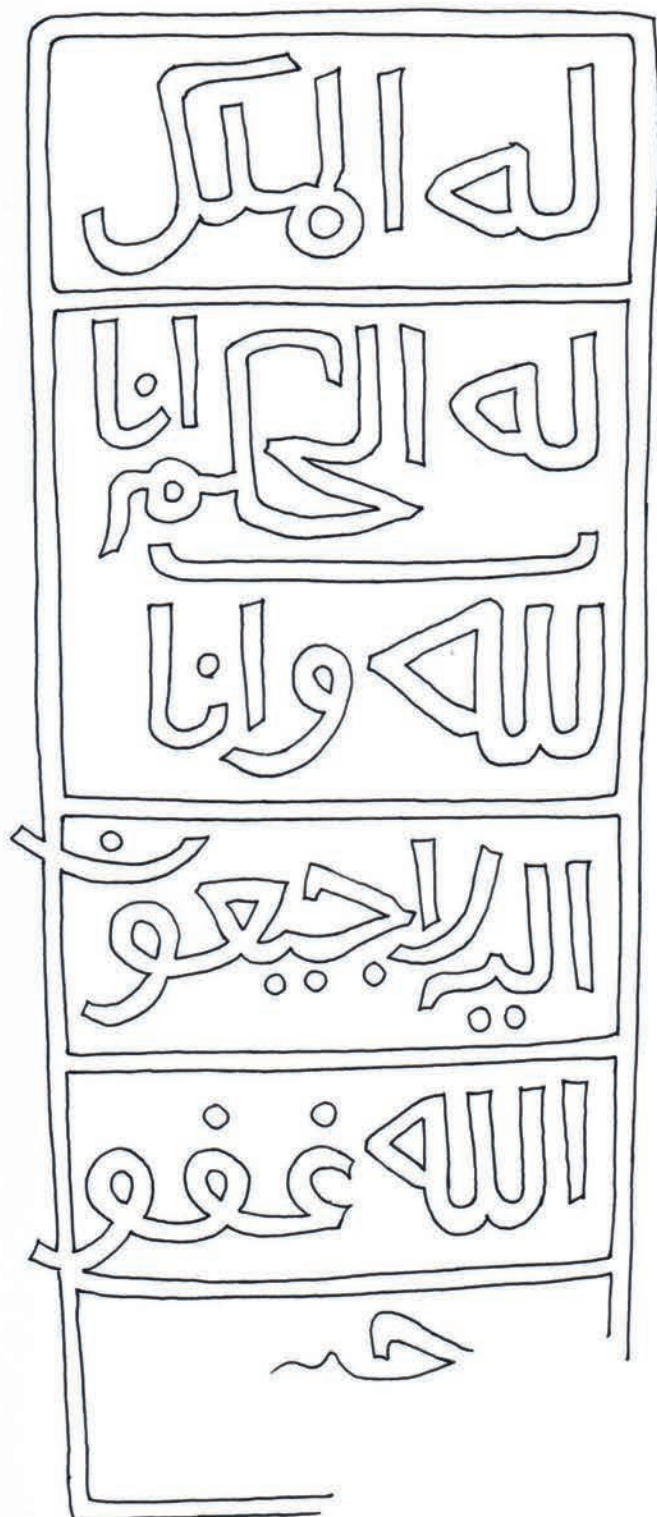
112=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

112=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

112=Г

Кобылкино
авылы,
Каменский
районы

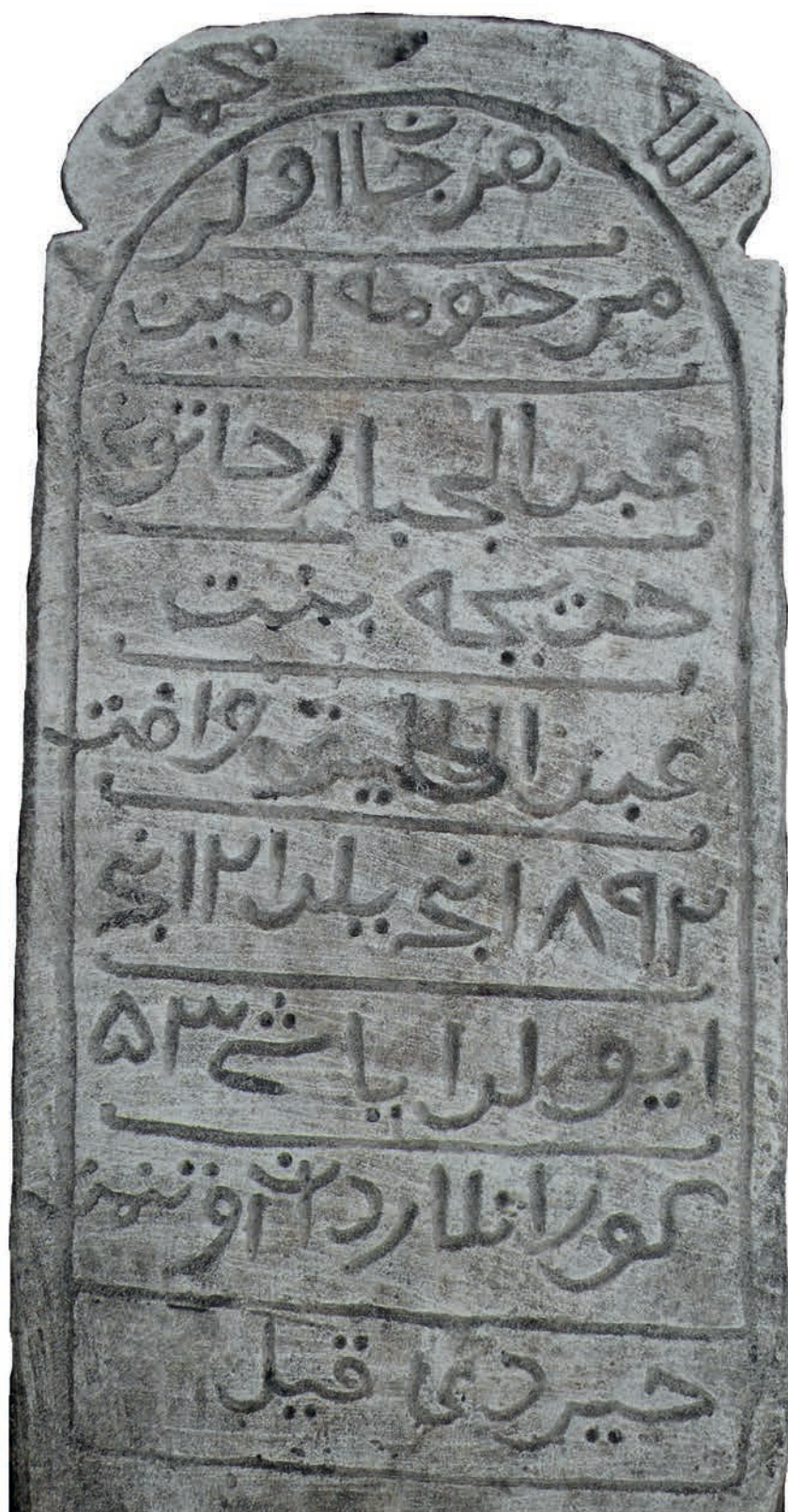
112=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

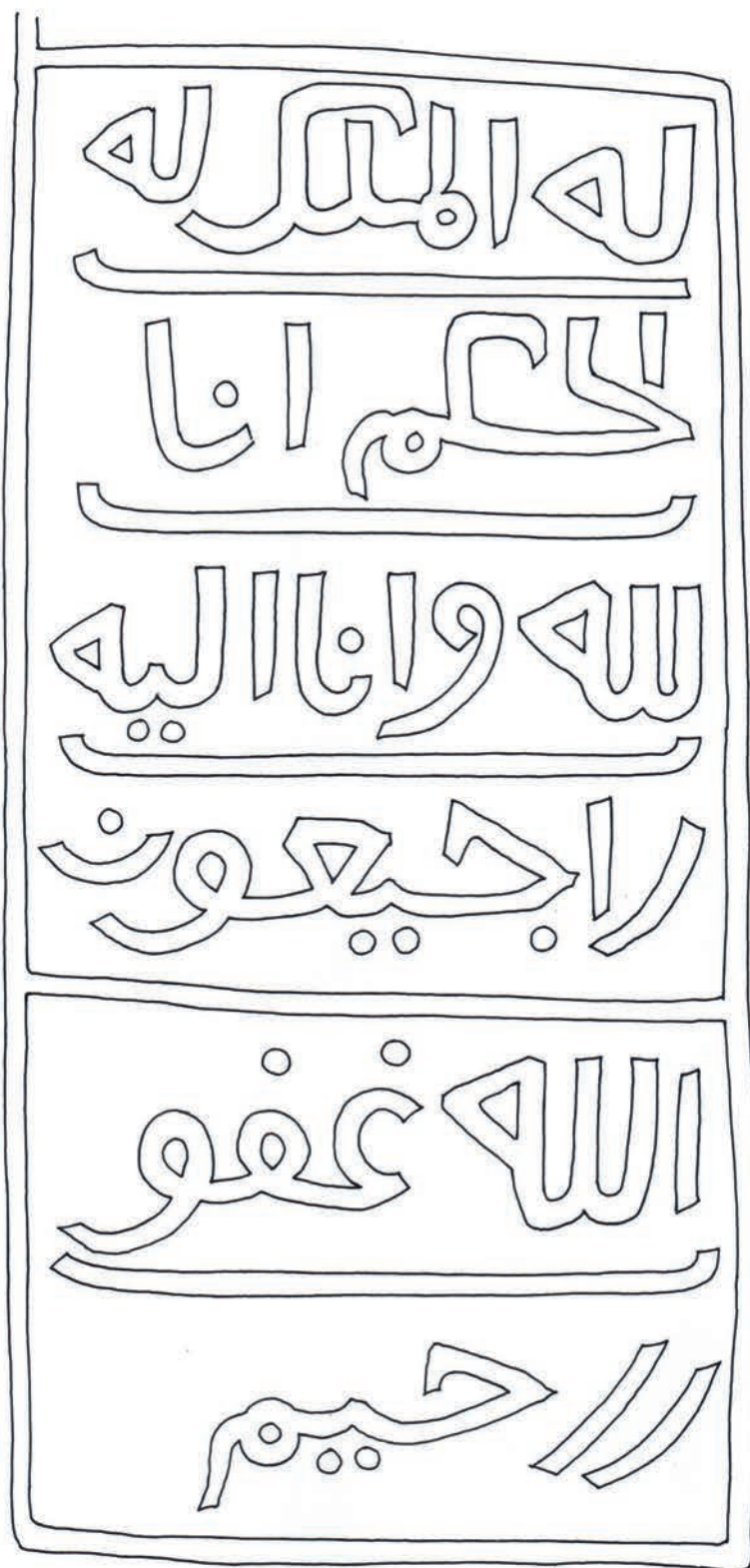
113=A

Кобылкино
авылы,
Каменский
районы

113=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

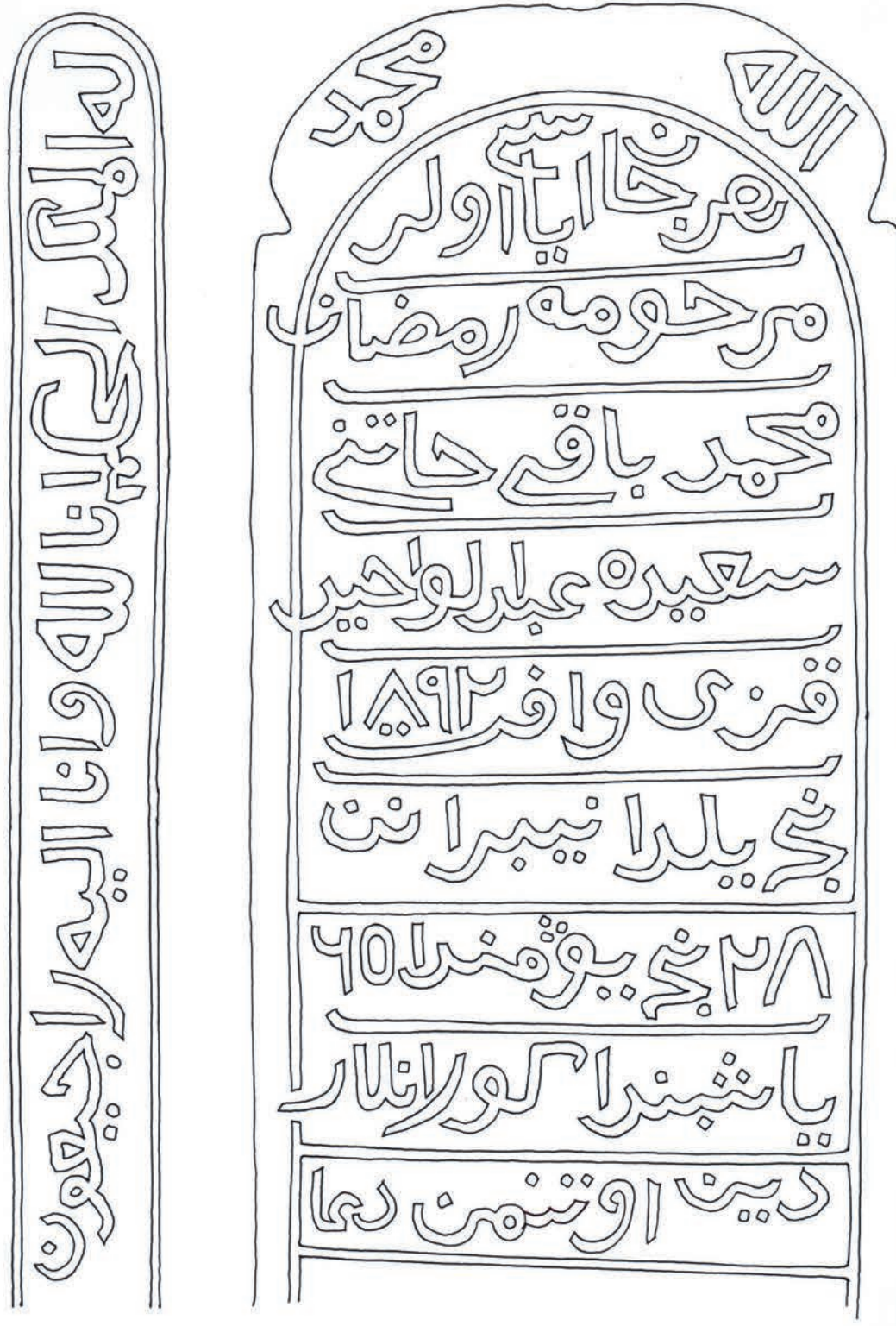
113=Г

Кобылкино
авылы,
Каменский
районы

113=Г

Кобылкин авылы,
Каменский районы

114=A,Б

Кобылкино авылы, Каменский районы

114=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

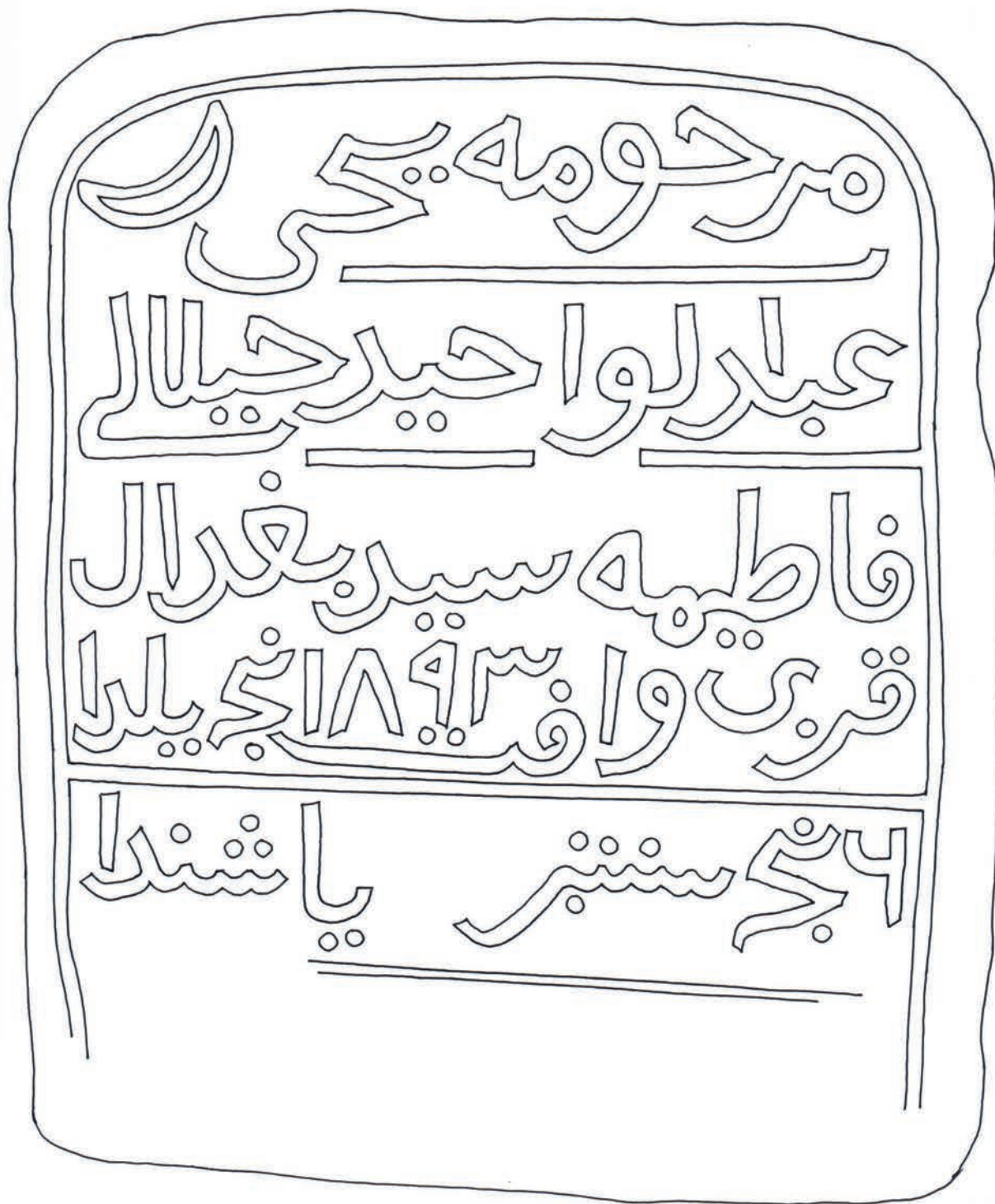

114=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

115=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

115

Кобылкин авылы, Каменский районы

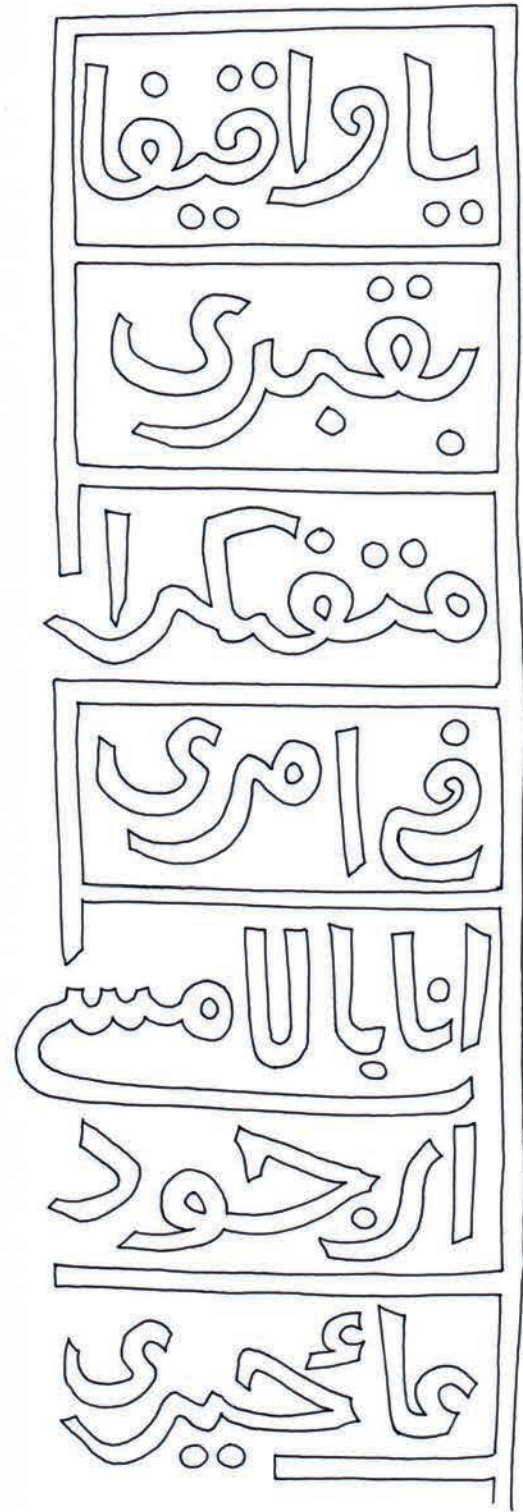
116=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

116=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

116=Б

Кобылкино авылы, Каменский районы

116=Б

Кобылкин авылы, Каменский районы

117=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

117=Г

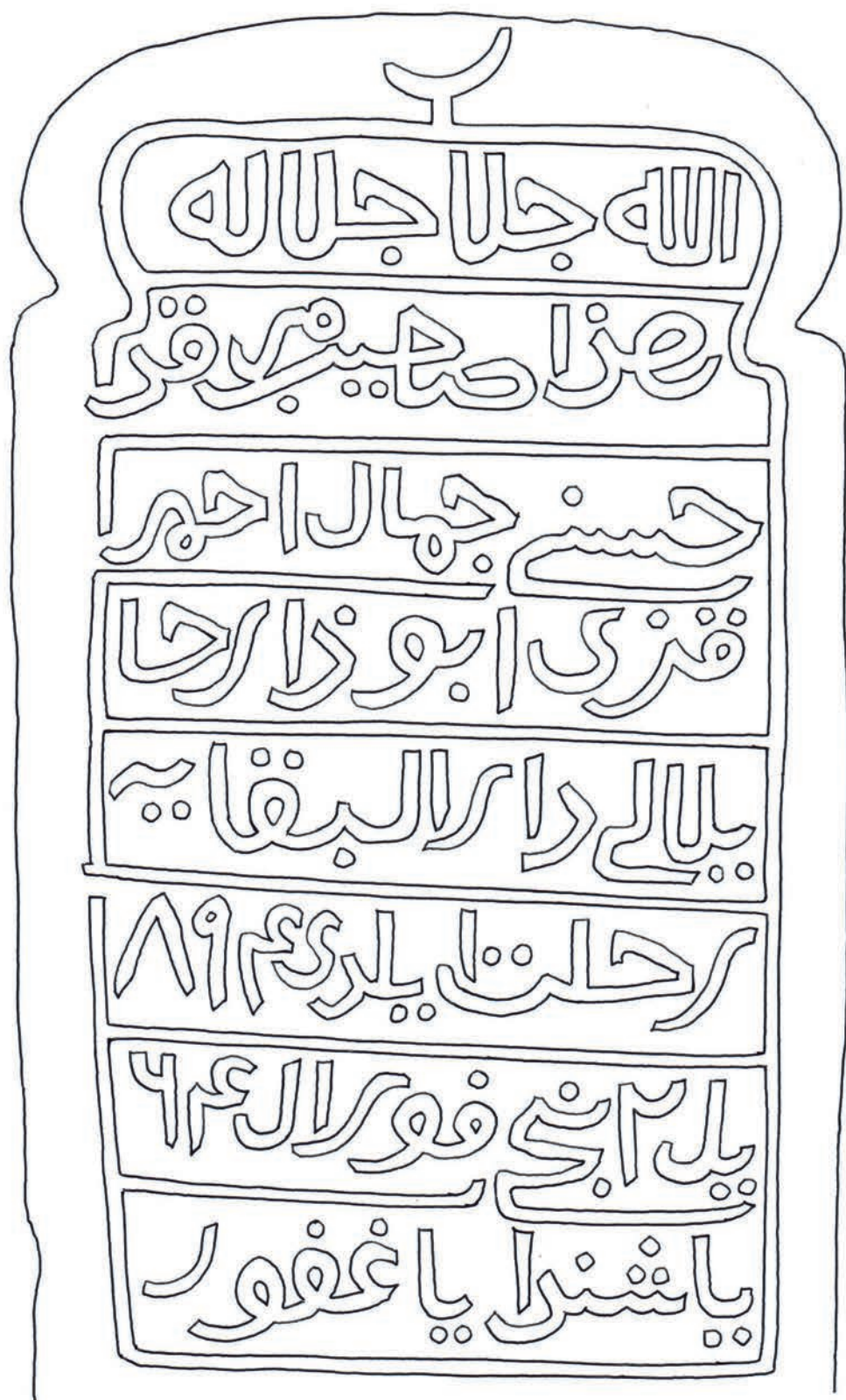
Кобылкин авылы, Каменский районы

117=Б

Кобылкин авылы, Каменский районы

117=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

قبر منى كو
ران قنا
رلا شلا
رو حاد
ماء خبير
قبيلو قند

الاسم ا
جعل قبر
روضت
من ربا
ضيا لينا
نبا منير

117=Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

118=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

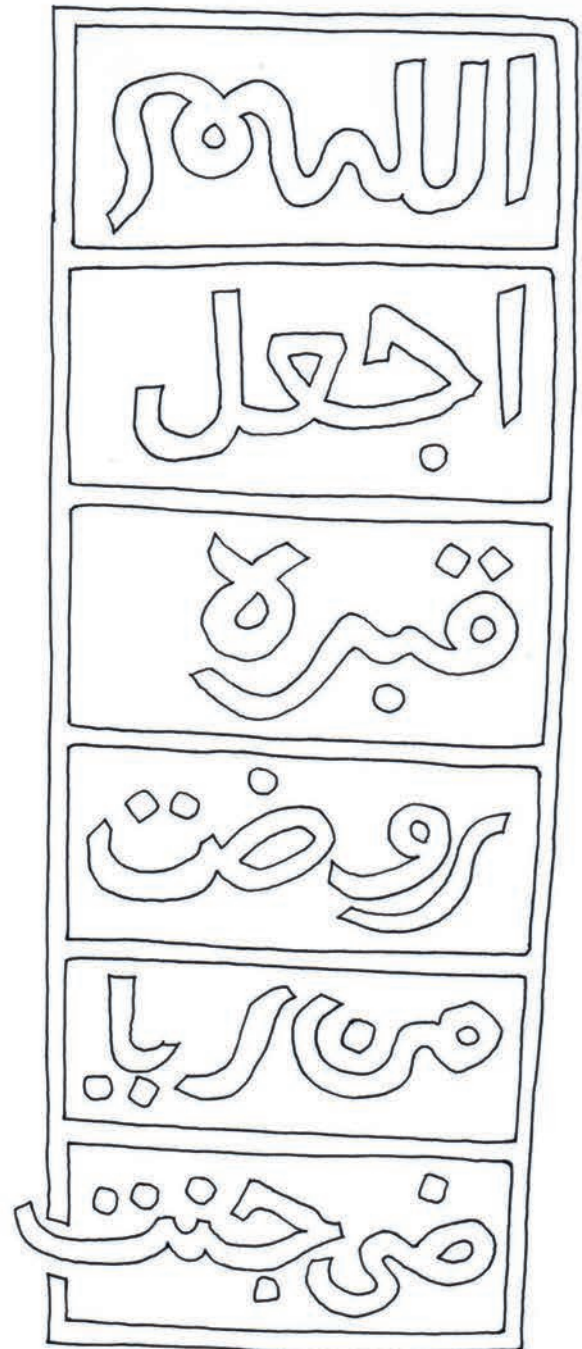
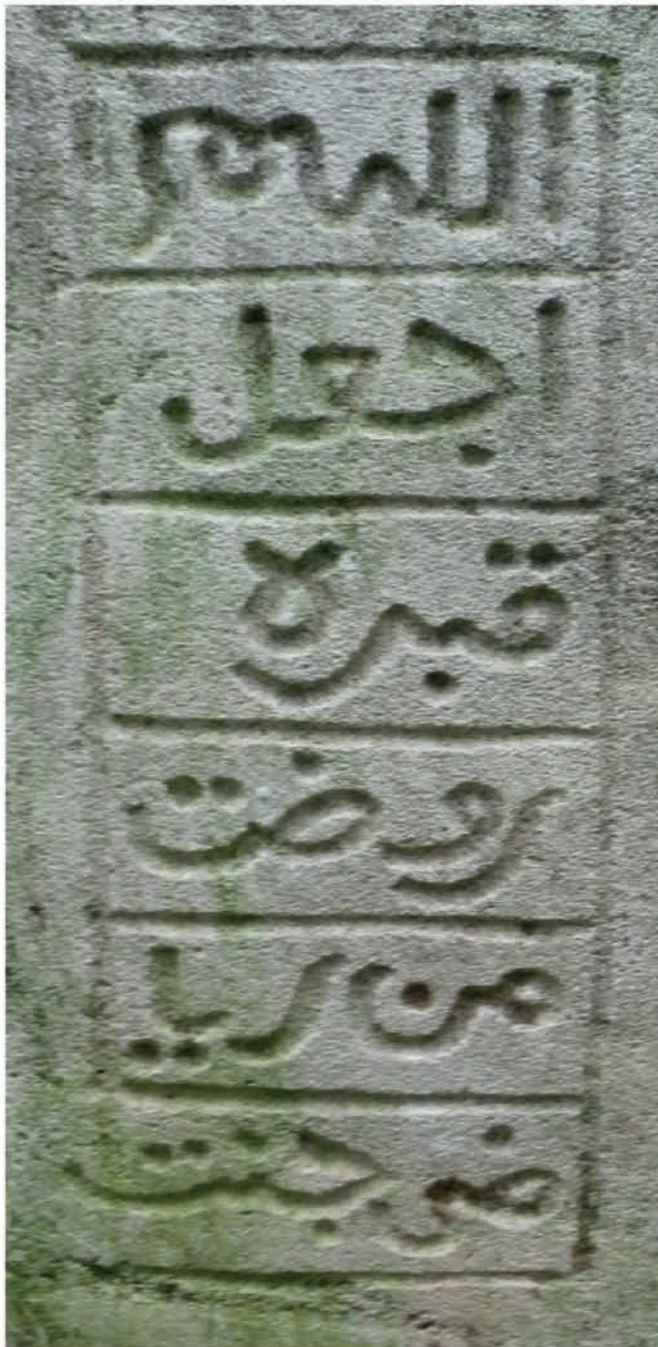
118=Б

Кобылкин авылы, Каменский районы

118=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

118=Б

Кобылкино авылы, Каменский районы

119=A

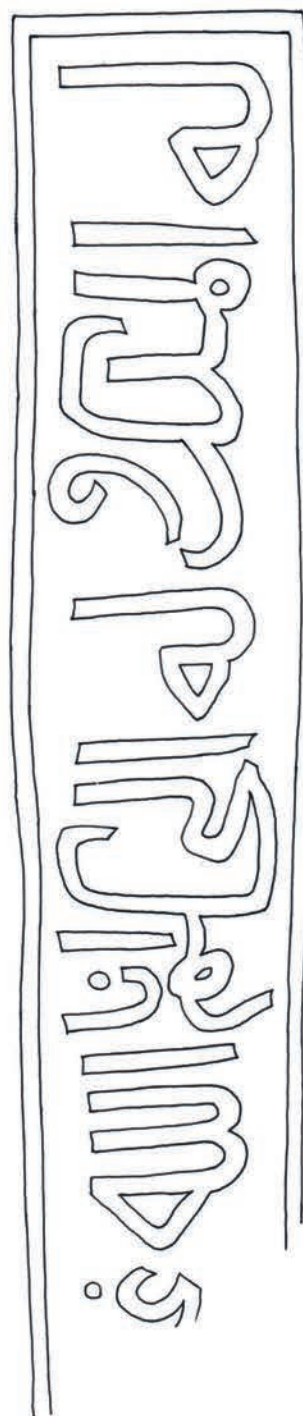
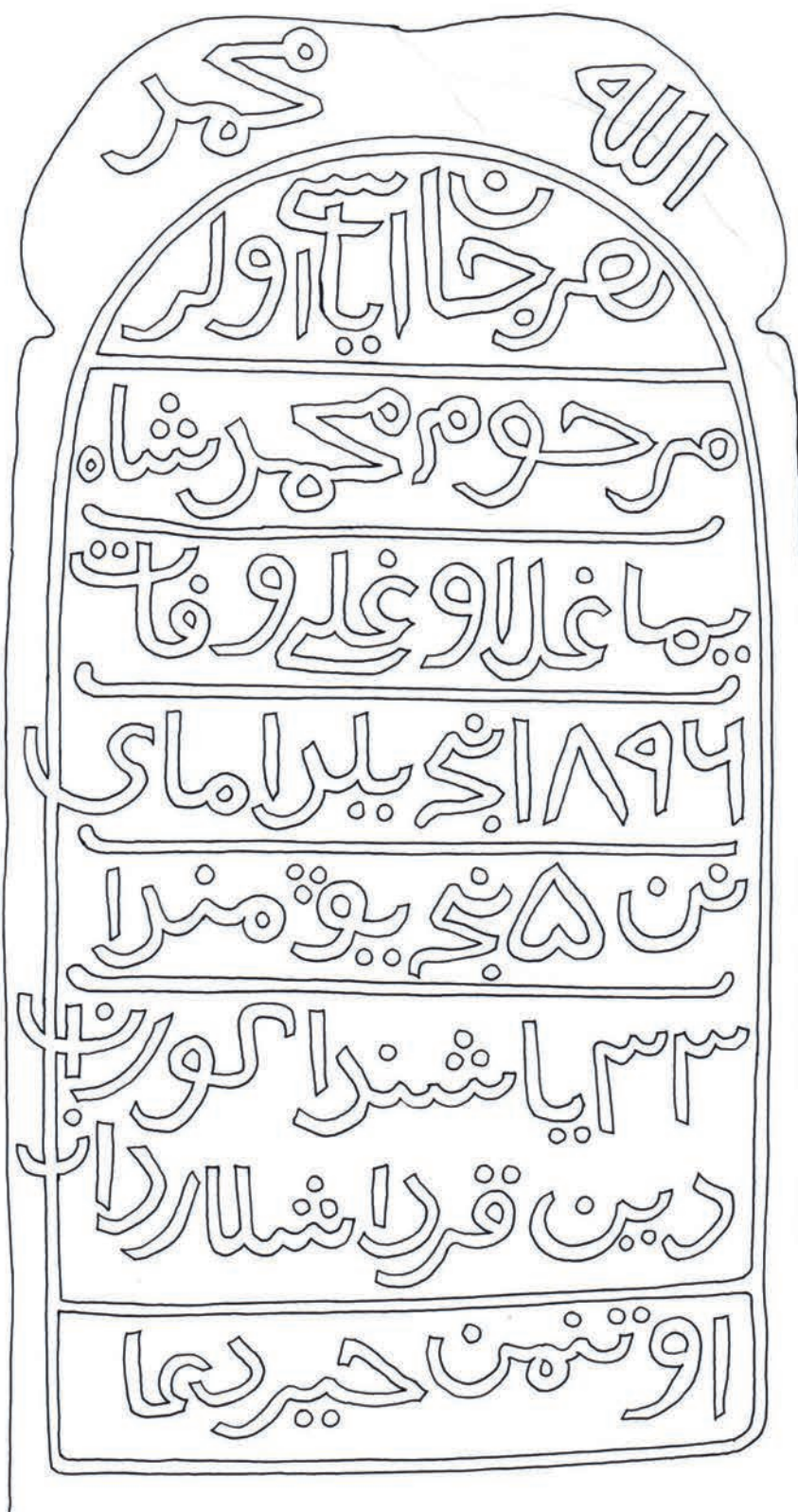
Кобылкин авылы, Каменский районы

119=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

120=A,Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

120=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

120=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الله عز و اقبير محمد
ملا عبر الناصير
ملا محمد مؤمن اوغلا
دار القبار حلت
١٨٩٦ سنجي پيرو ١٤٥
سنج ففوز ال ٣٨
باشنرا حكم الله
قبر من كورنك
قالدا اثنلا زخير
لعمار حها قبلن

121=A,Б

Кобылкино авылы, Каменский районы

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مَاتَ فِي يَوْمٍ كَذَا
مِنْ شَهْرِ كَذَا
سَنَةِ كَذَا
عَنْ عَائِلَتِهِ
وَأَهْلِ بَيْتِهِ
وَأَهْلِ قَبْرِهِ
وَأَهْلِ قَبْرِهَا
وَأَهْلِ قَبْرِهَا
وَأَهْلِ قَبْرِهَا

الله من القبر
مات عبد الناصر
مات في يوم
الاربعاء
1894
في سنة
ياشتر اكماله
تبر من كورنا
قارداشلا زجير
عمار حيا قيلم

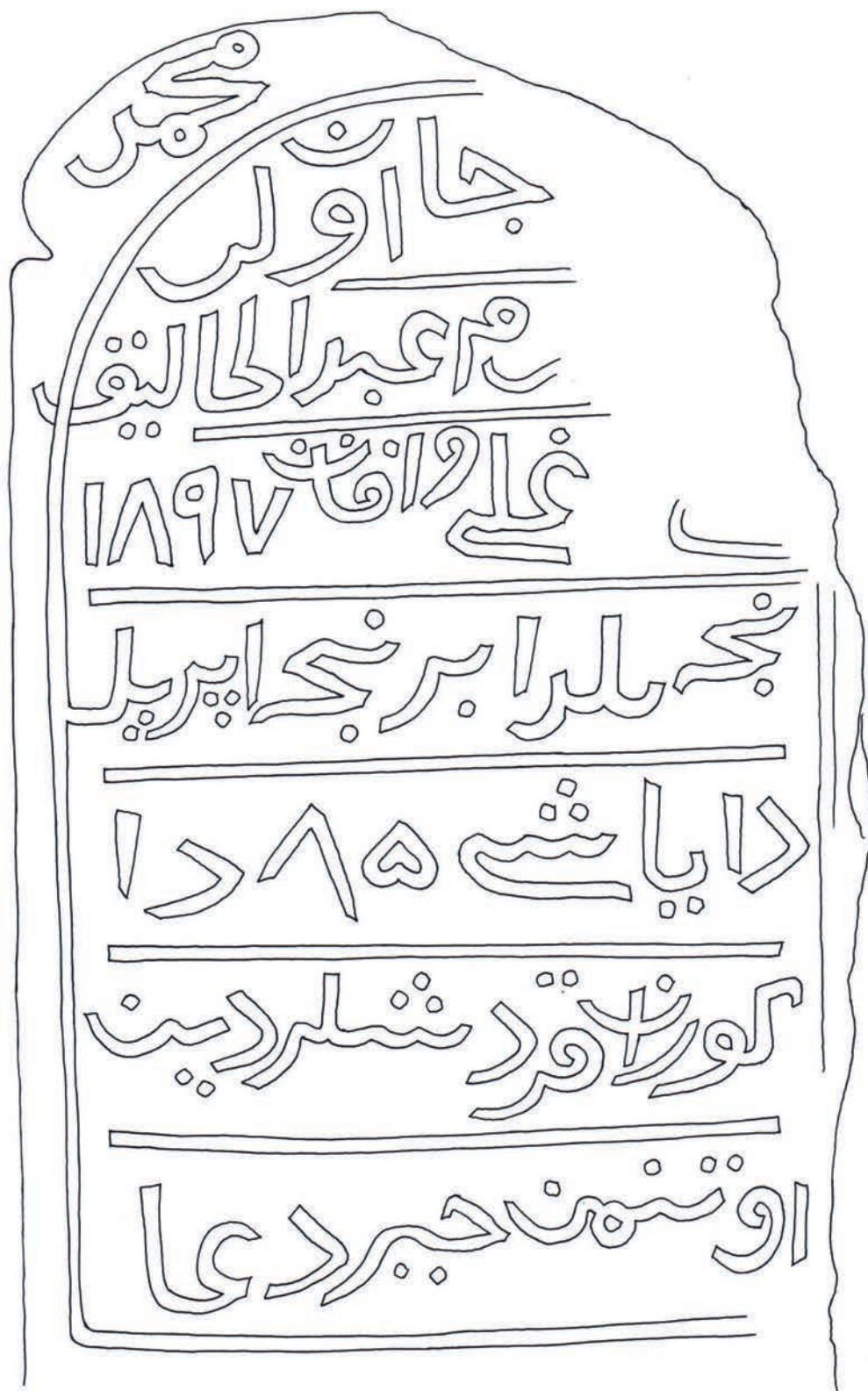
121=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

121=Б

Кобылкин авылы, Каменский районы

122=A

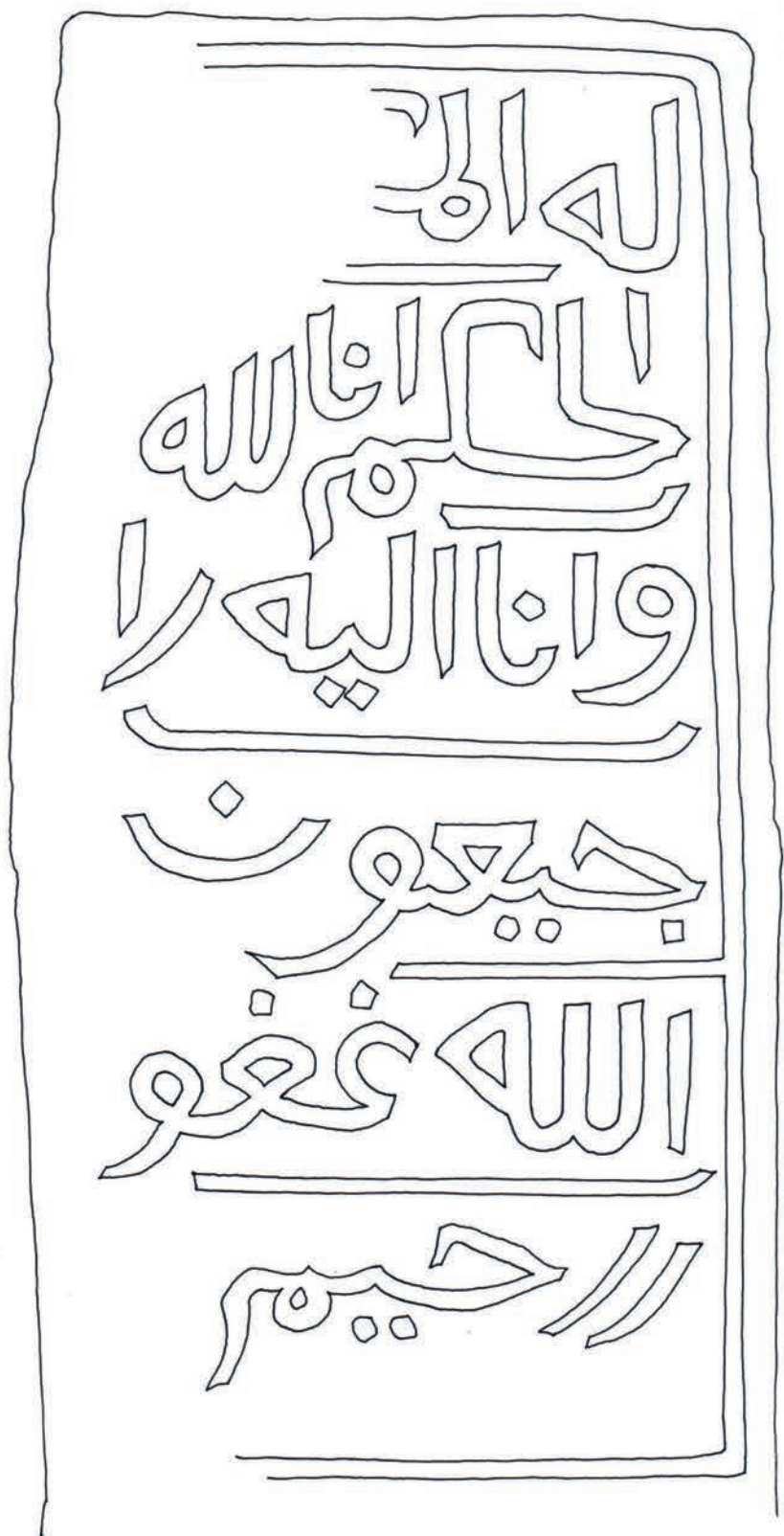
Кобылкино авылы, Каменский районы

122=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

122=Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

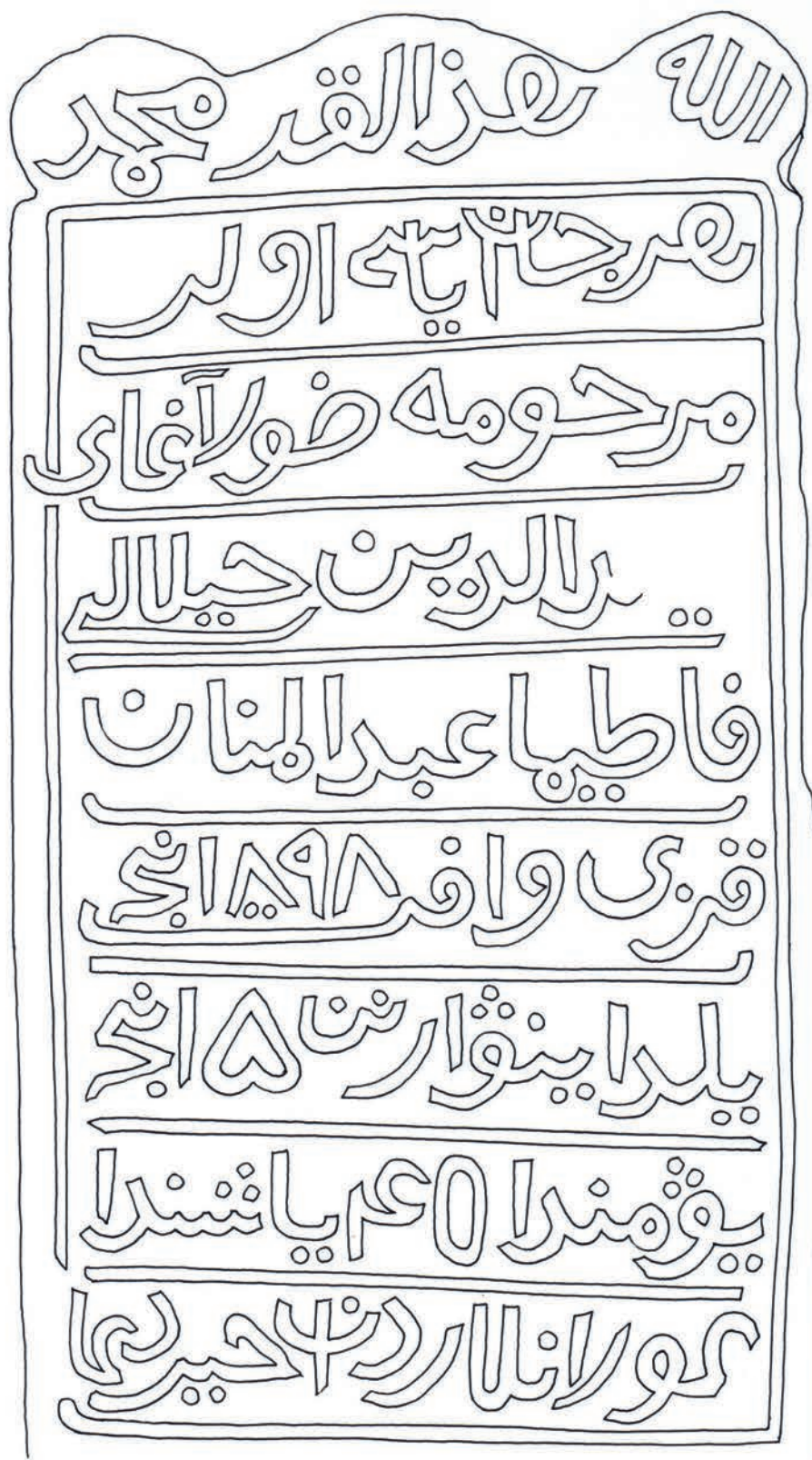
122=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

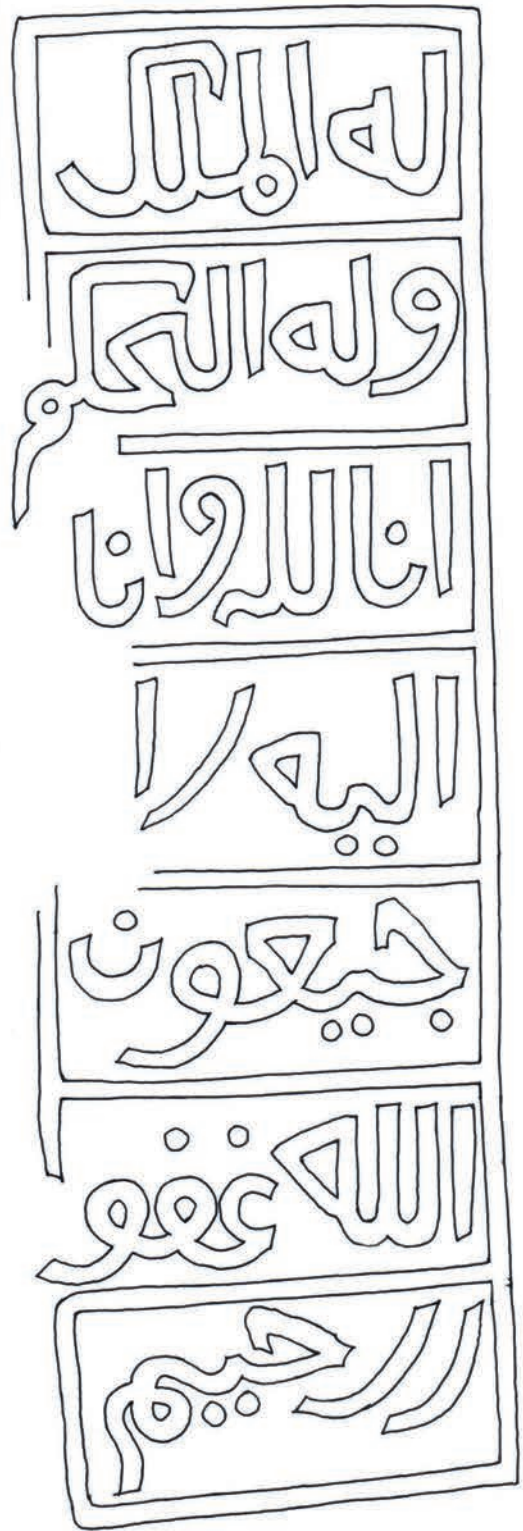
123=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

123=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

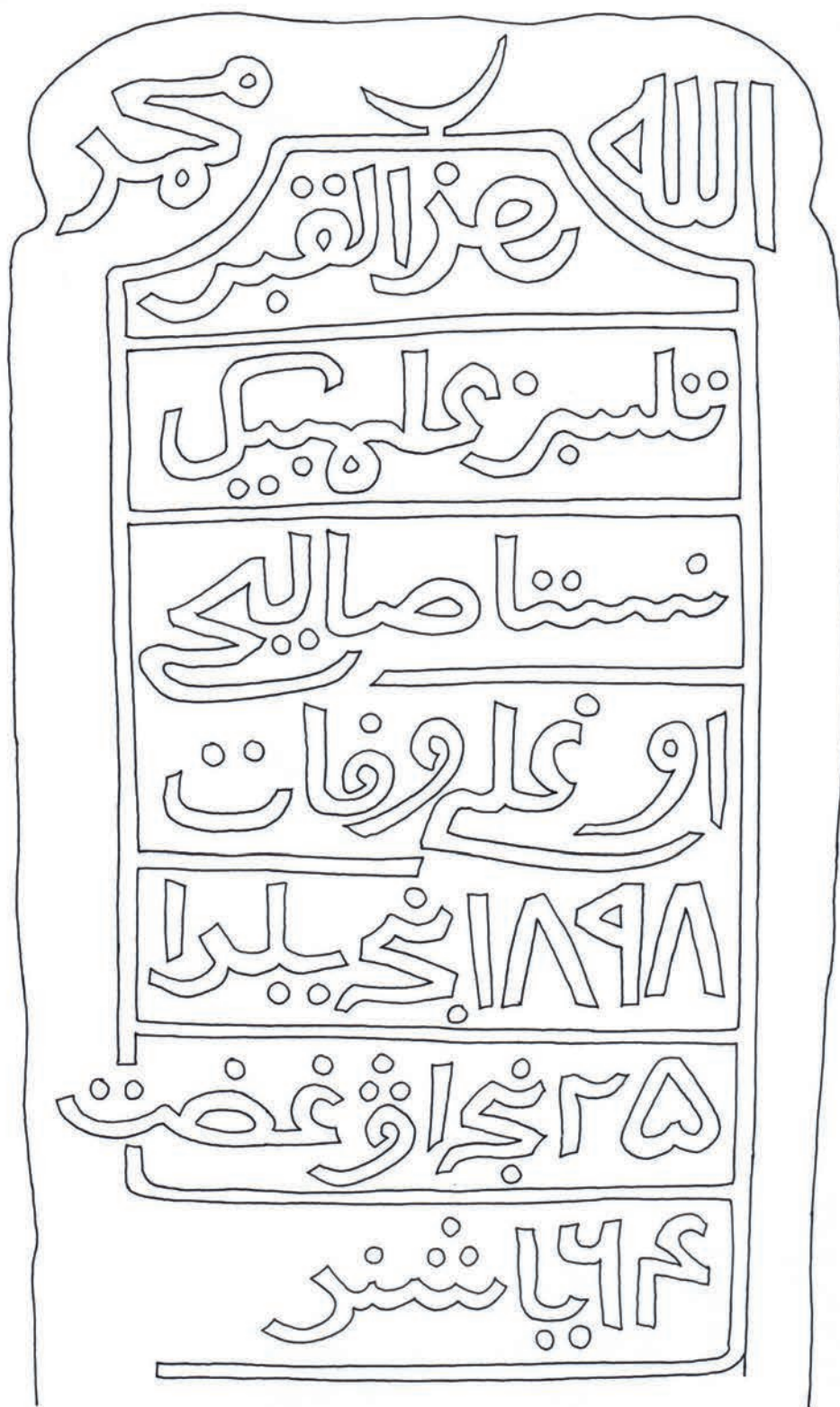
123=Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

123=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

125=A

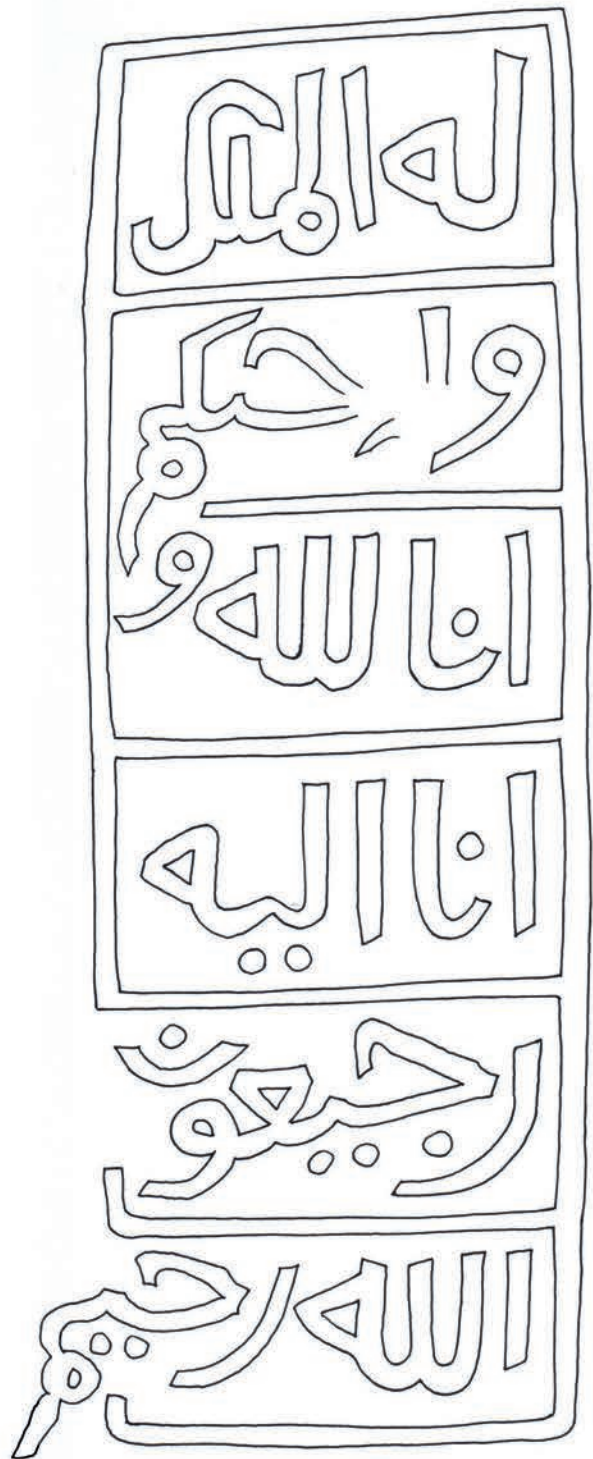
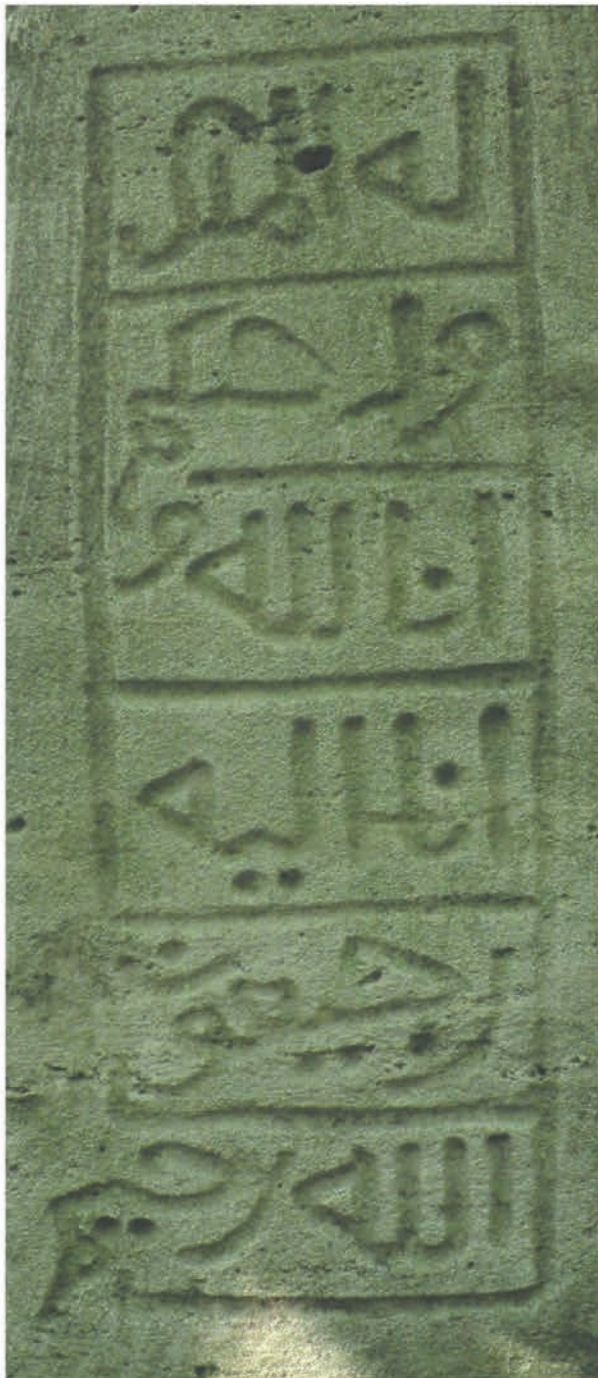
Кобылкино авылы, Каменский районы

125=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

125=Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

125=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

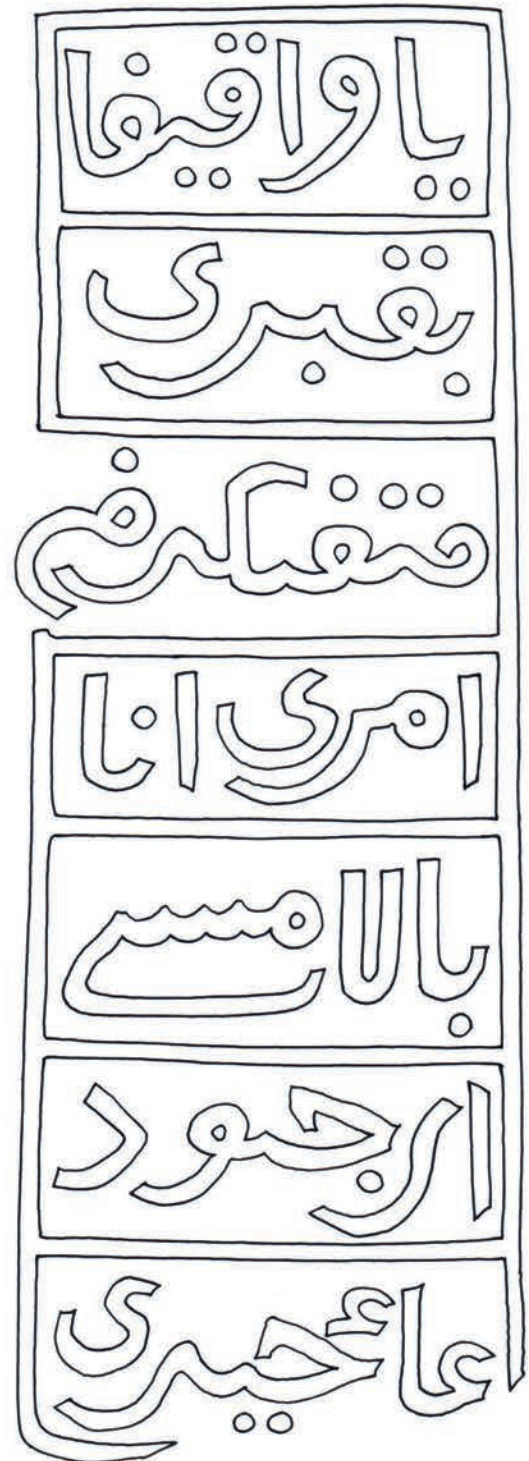
126=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

126=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

126=Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

126=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

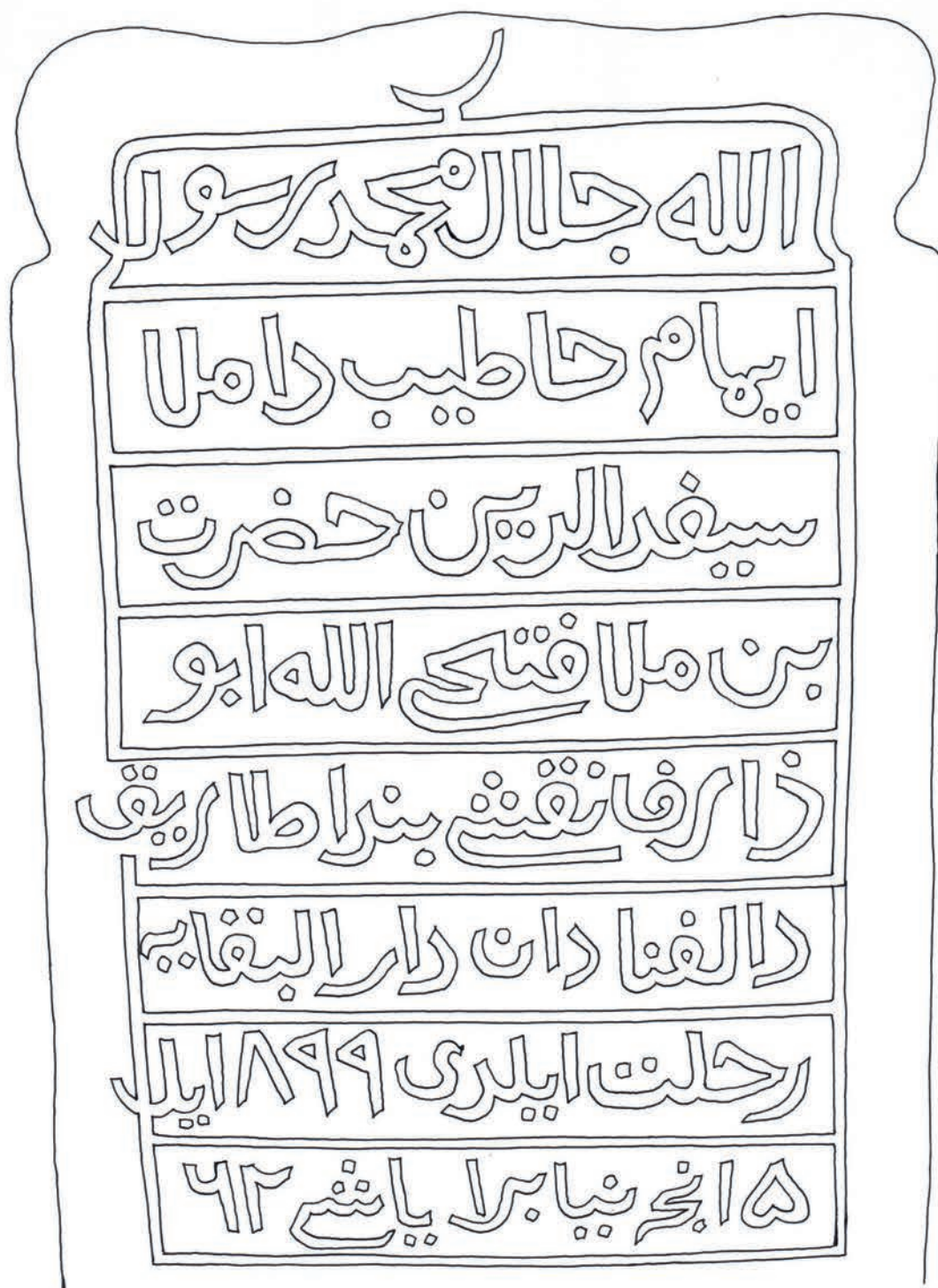

127=B

Кобылкин авылы, Каменский районы

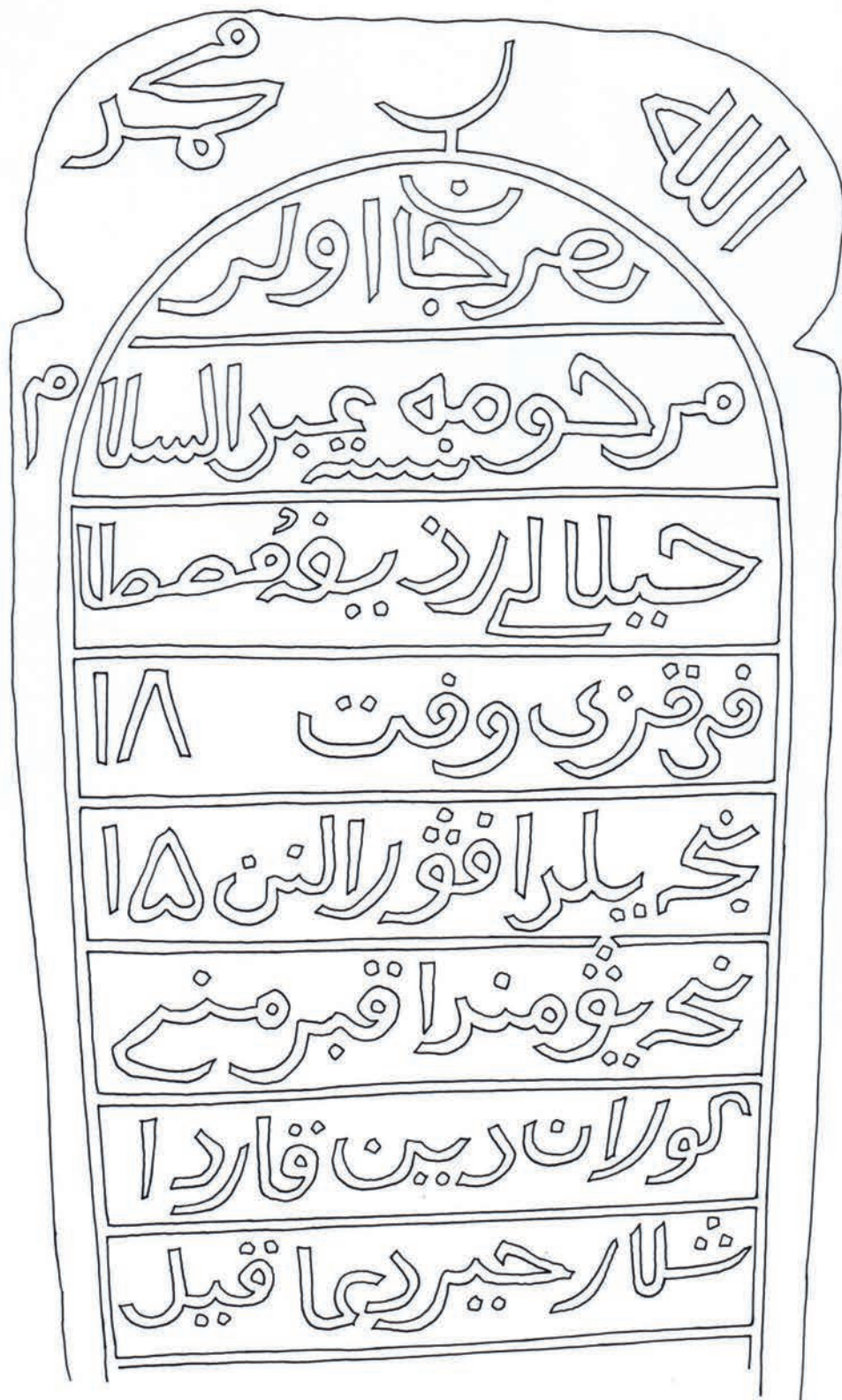
127=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

انا لله وانا
اليه راجعون
بسم الله
عند قبرة
وضعت من
رضي الله
عنه

127=Г

Кобылкино
авылы,
Каменский
районы

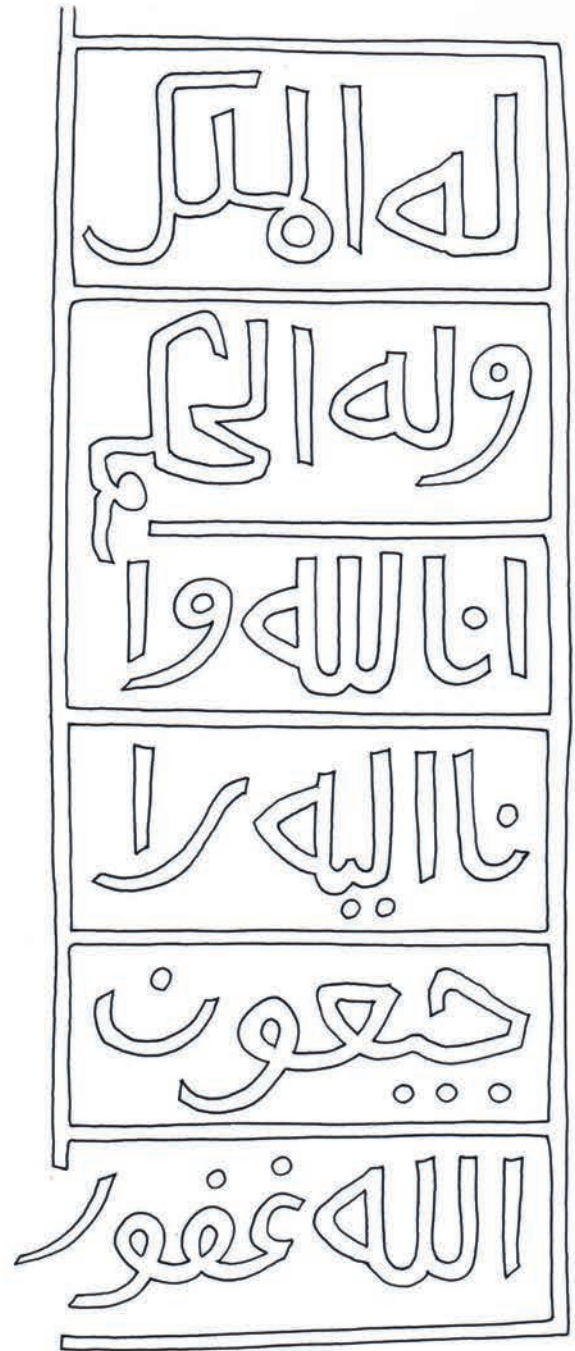
127- 1=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

127-1=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

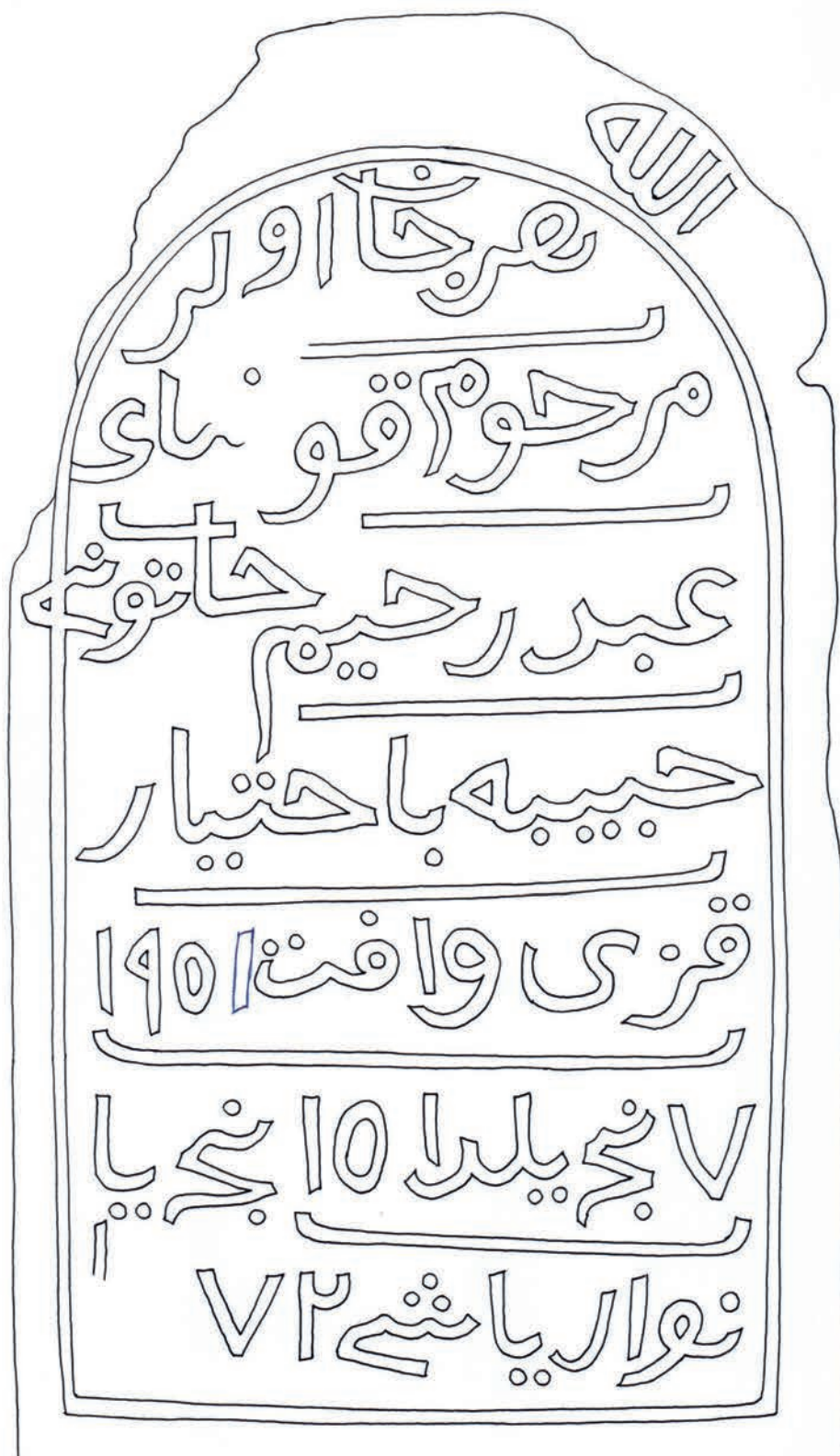
127- 1=Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

127-1=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

128=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

128=A

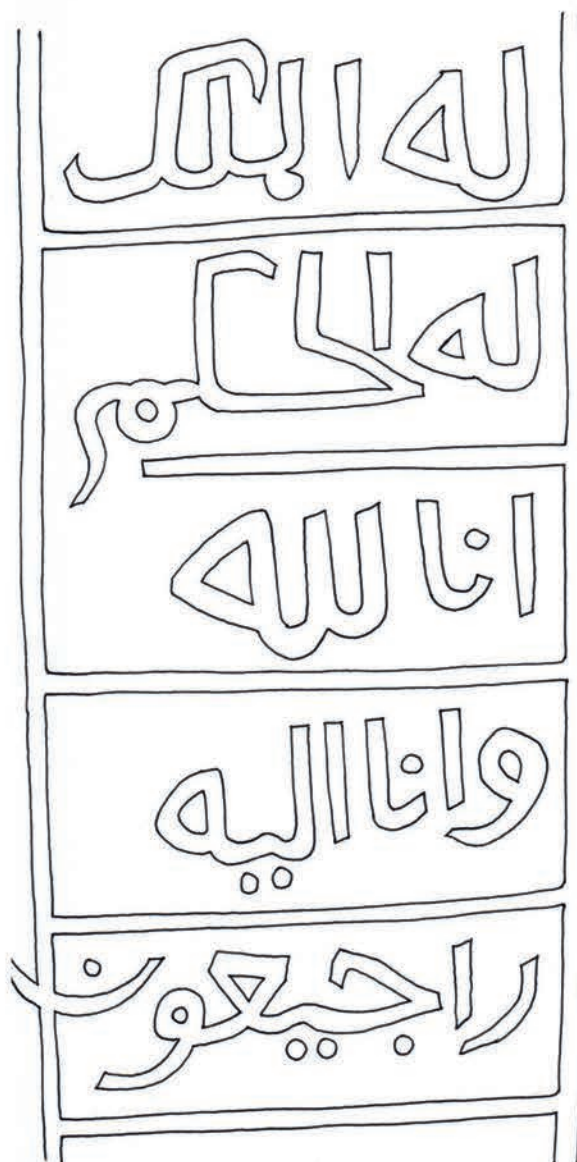
Кобылкин авылы, Каменский районы

128=Г

Кобылкин авылы,
Каменский районы

128=Г

Кобылкин авылы,
Каменский районы

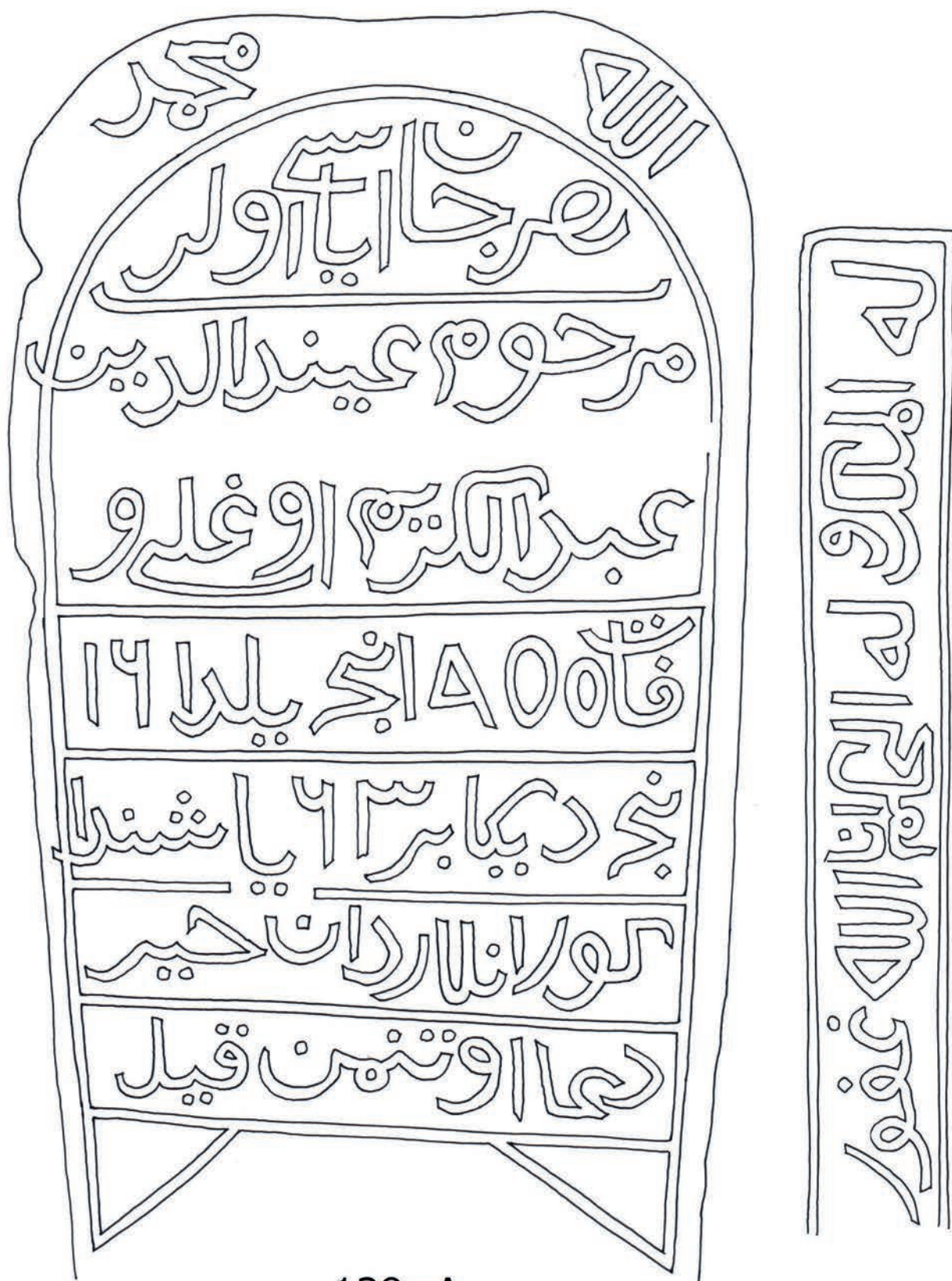
129=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

129=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

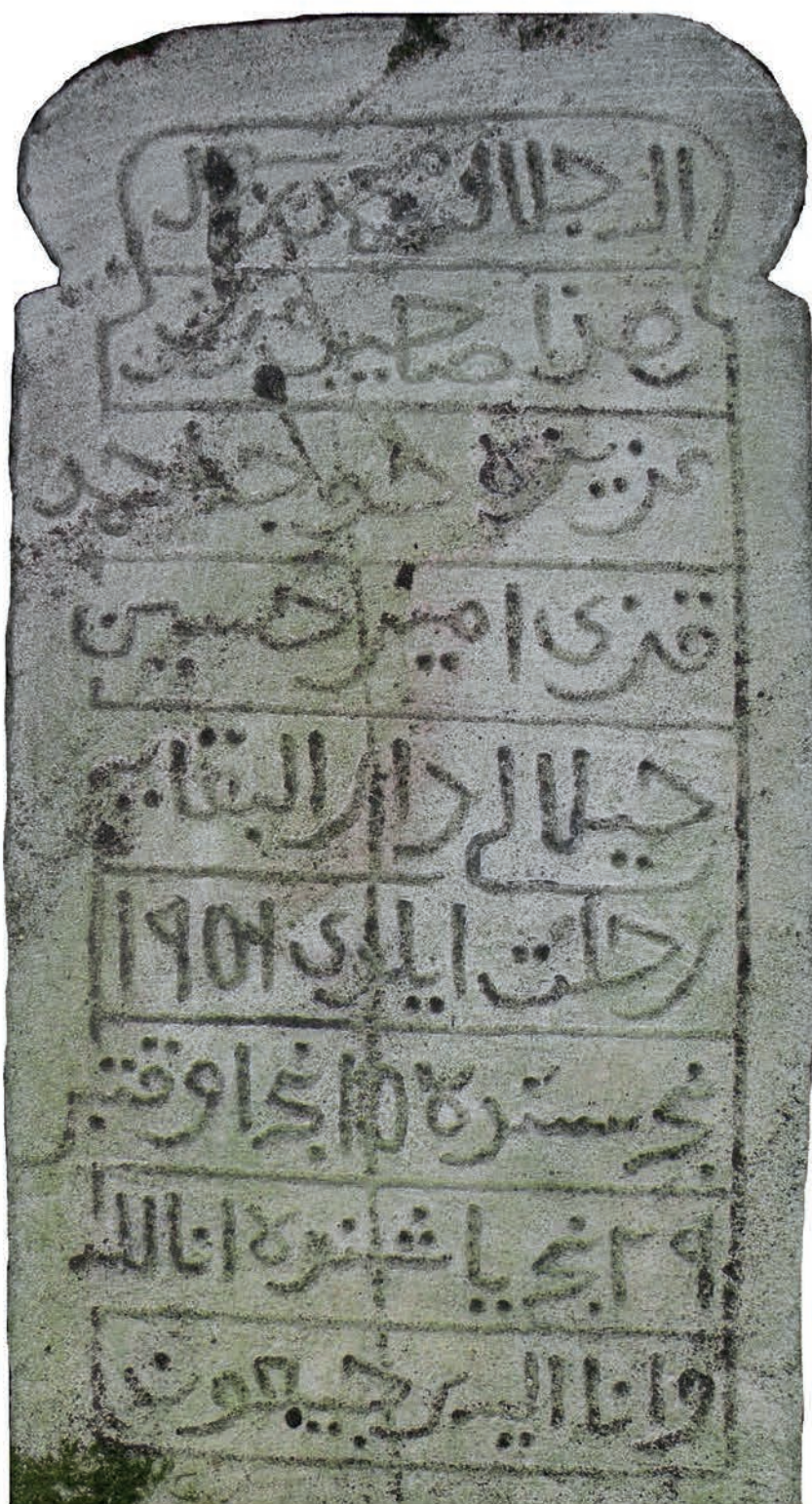
129=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

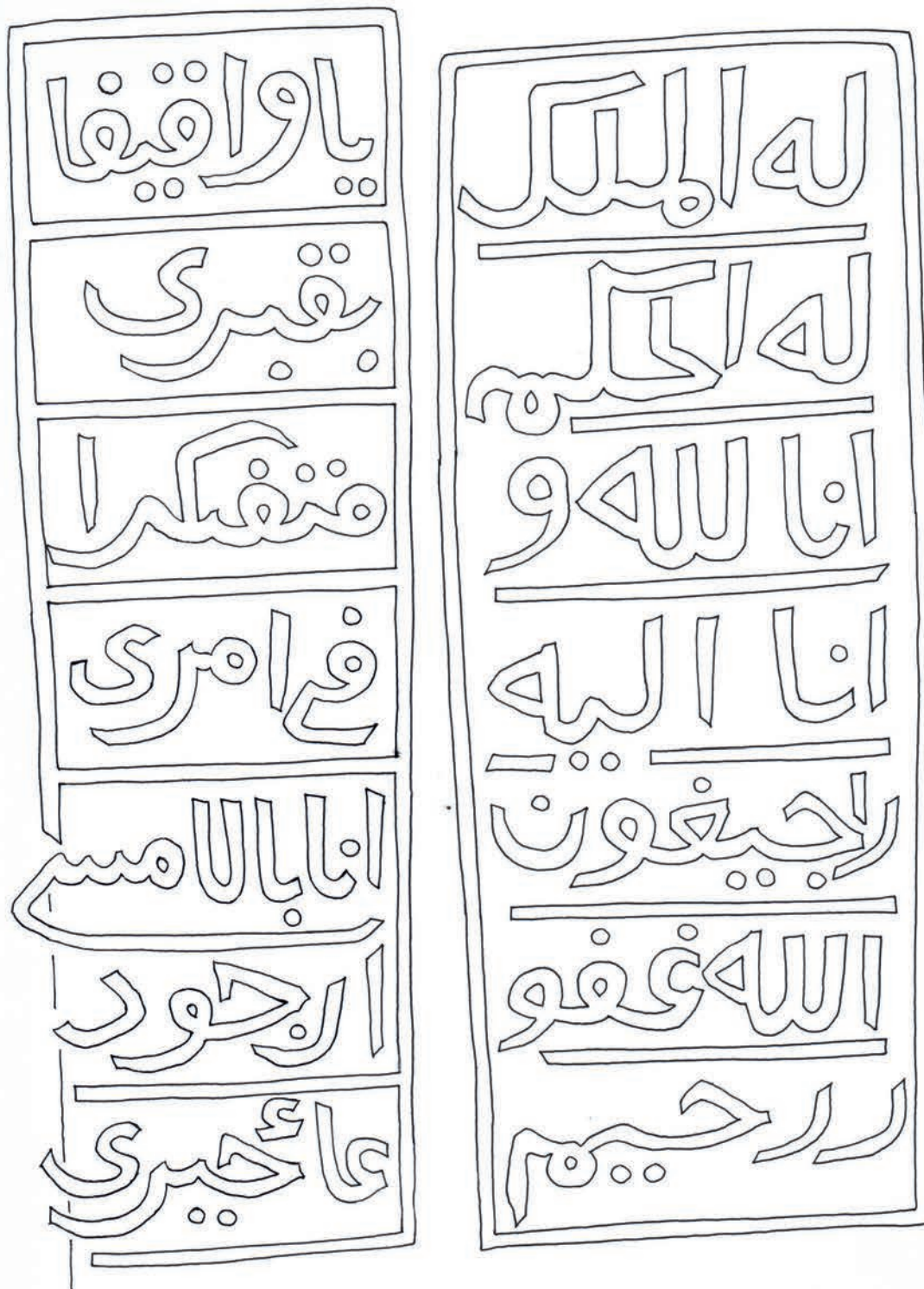
130=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

130=A

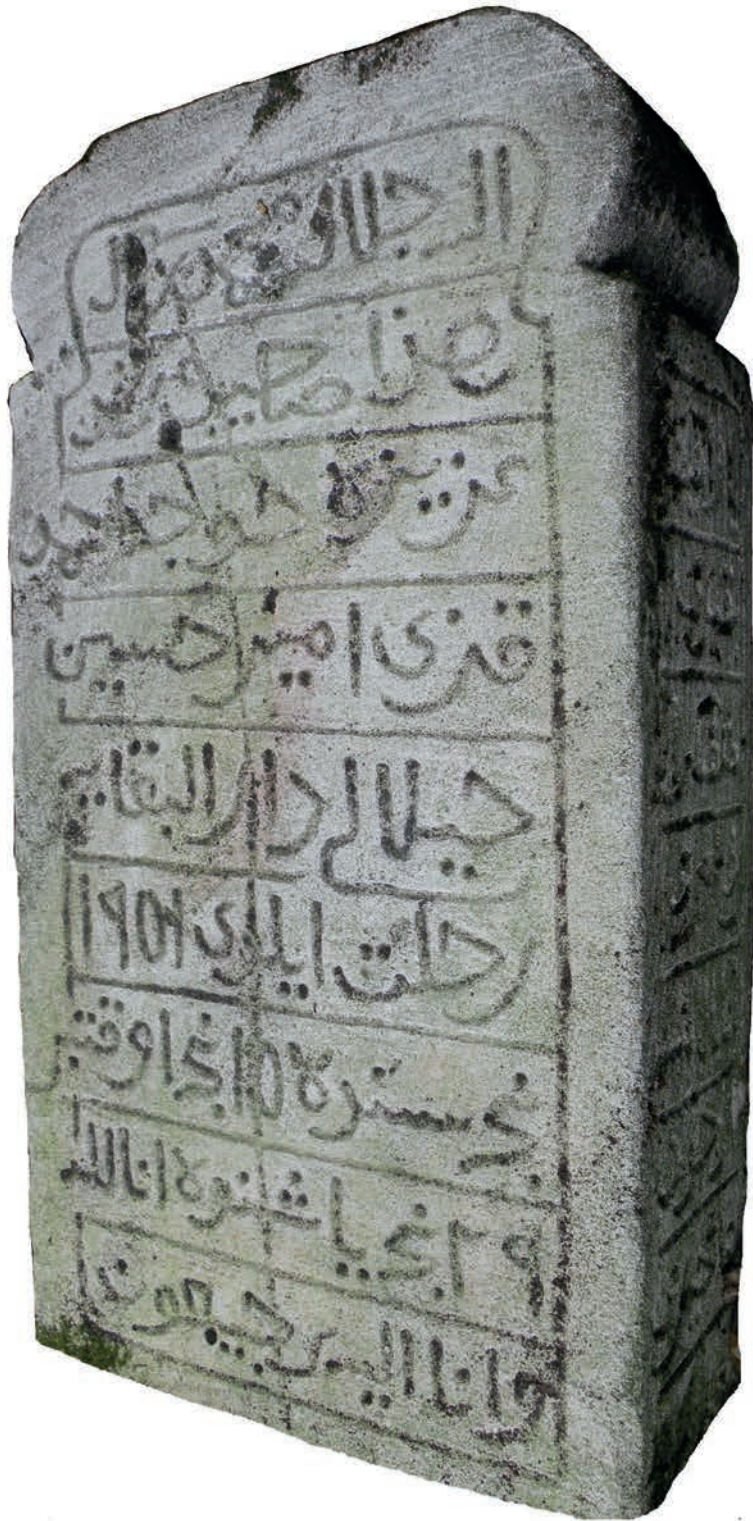
Кобылкин авылы, Каменский районы

130=Б,Г

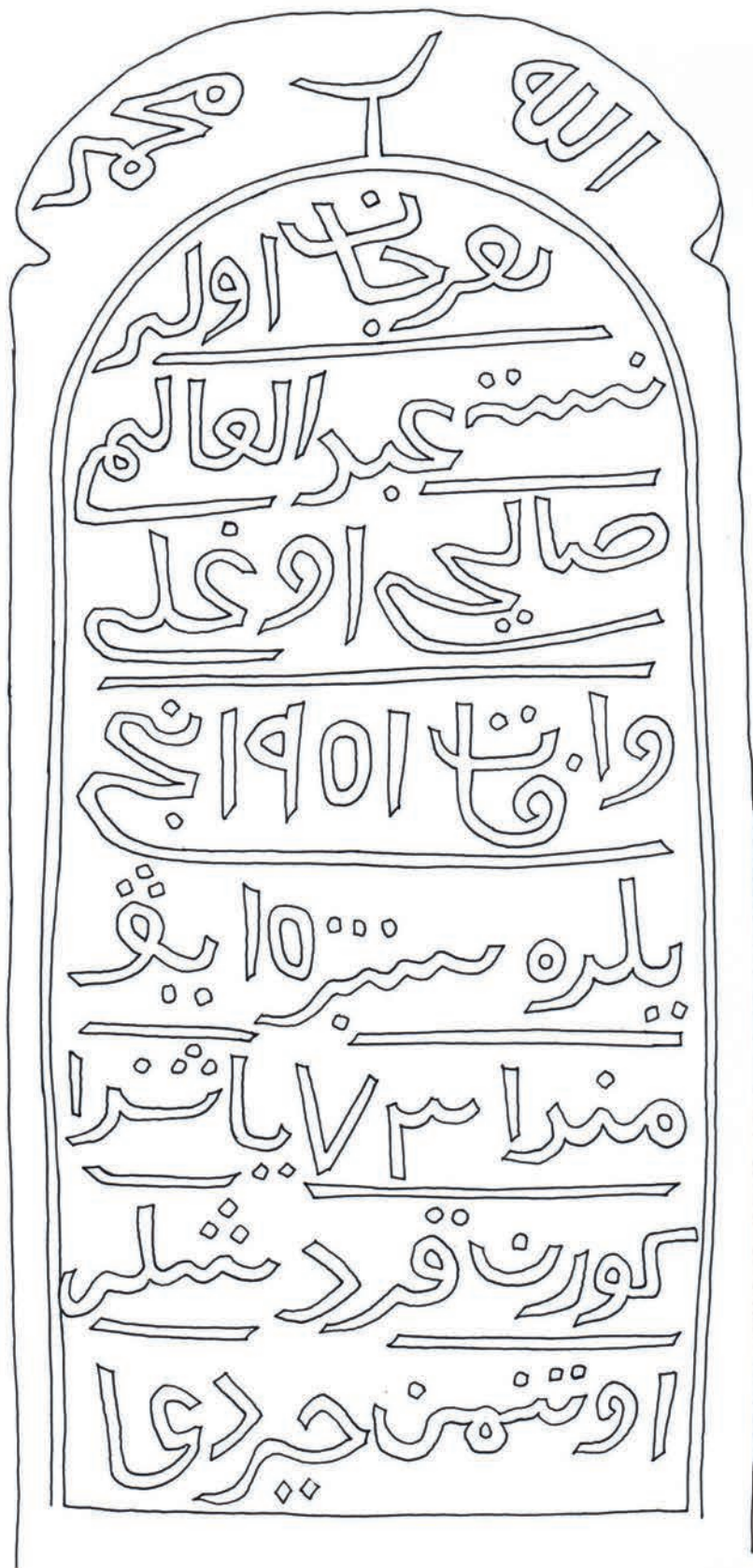
Кобылкино авылы, Каменский районы

130=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

131=A

Кобылкино
авылы,
Каменский
районы

Кобылкин
авылы,
Каменский
районы

131=A

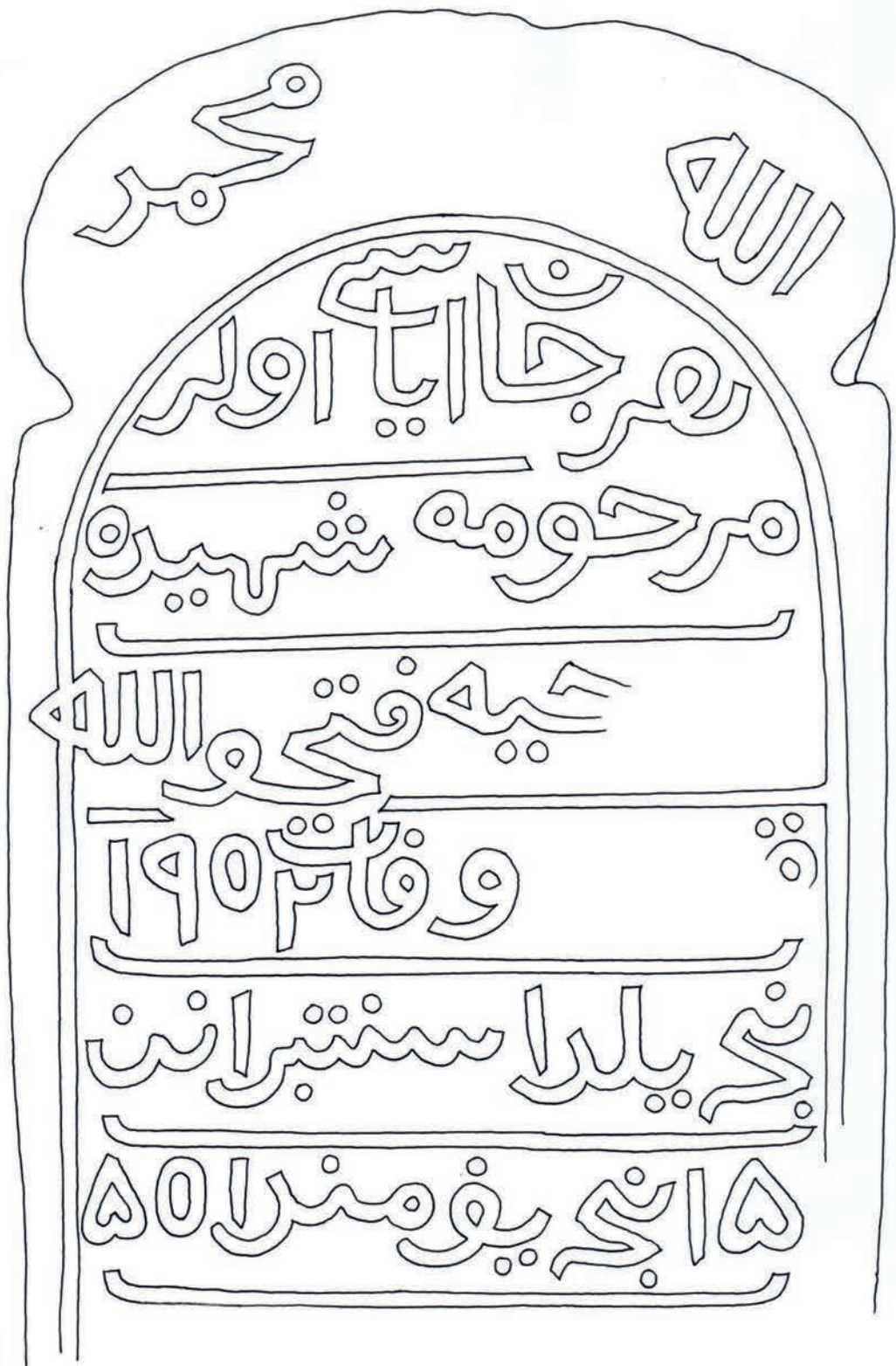
131=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

132=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

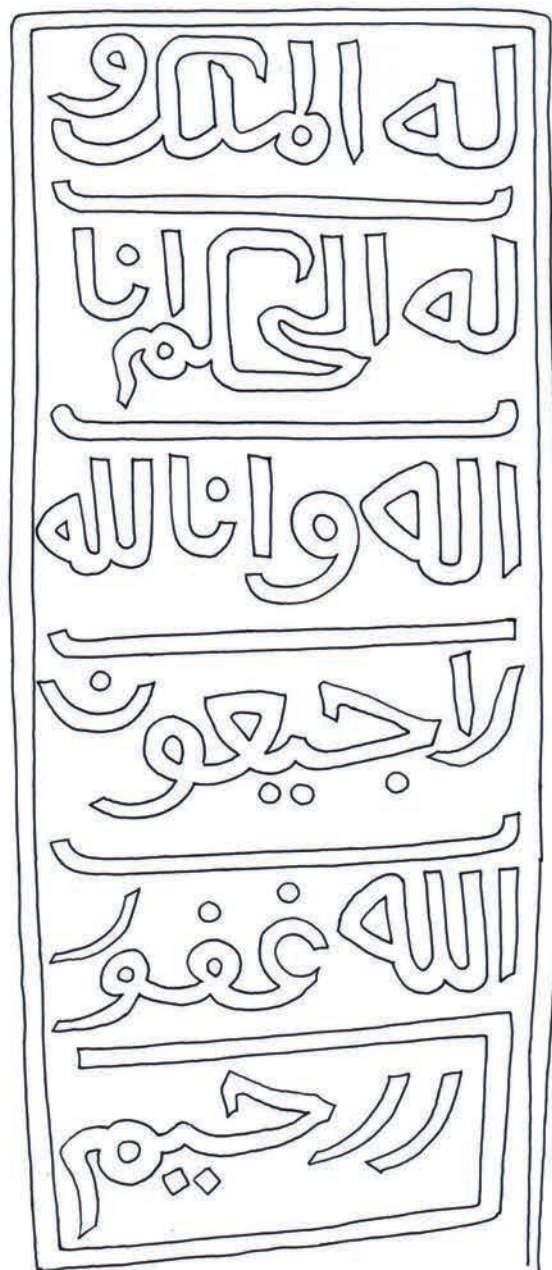
132=A=a

Кобылкино авылы, Каменский районы

132=A=6

Кобылкино авылы, Каменский районы

132=Г

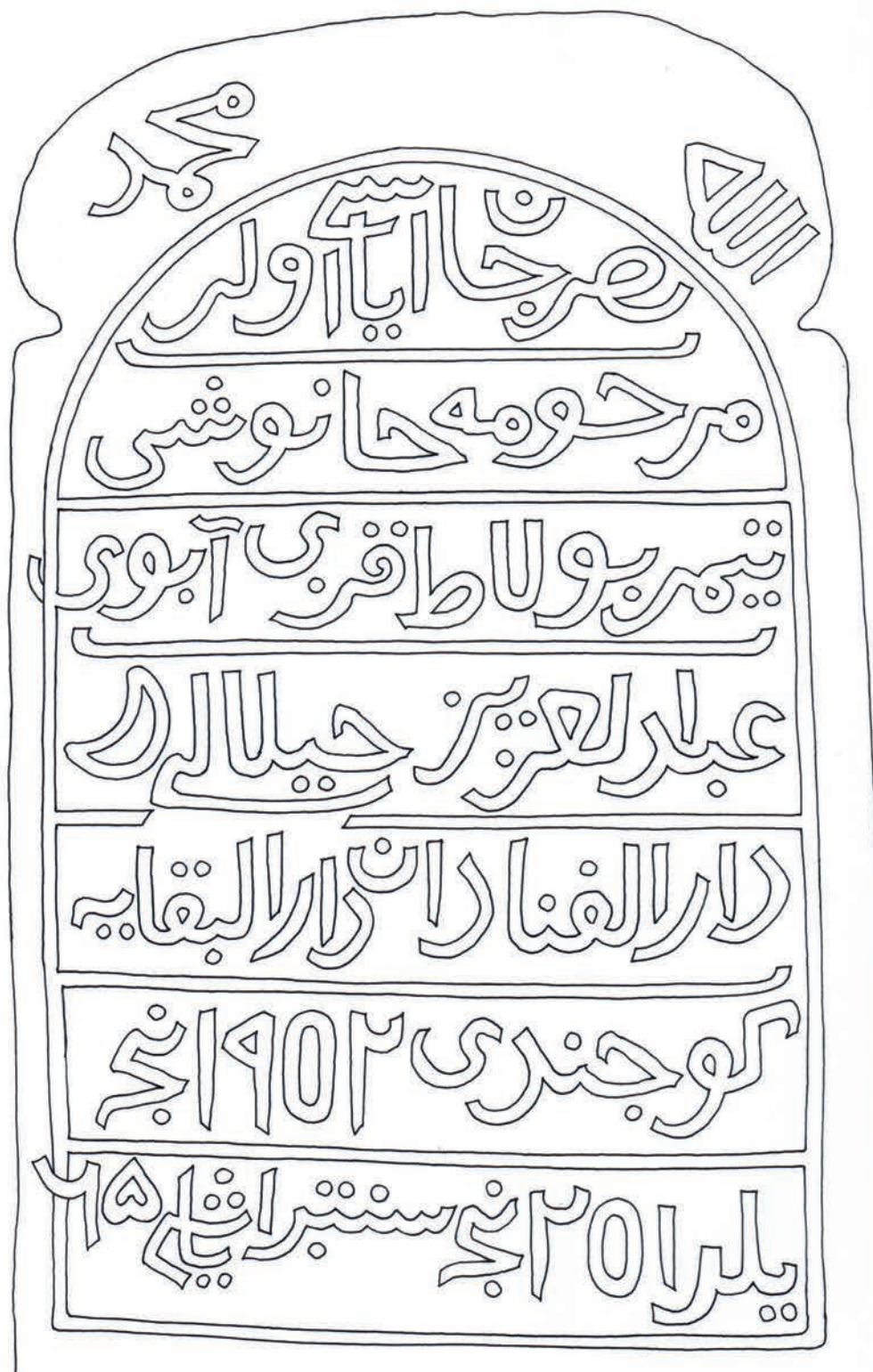
Кобылкино авылы, Каменский районы

132=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

133=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

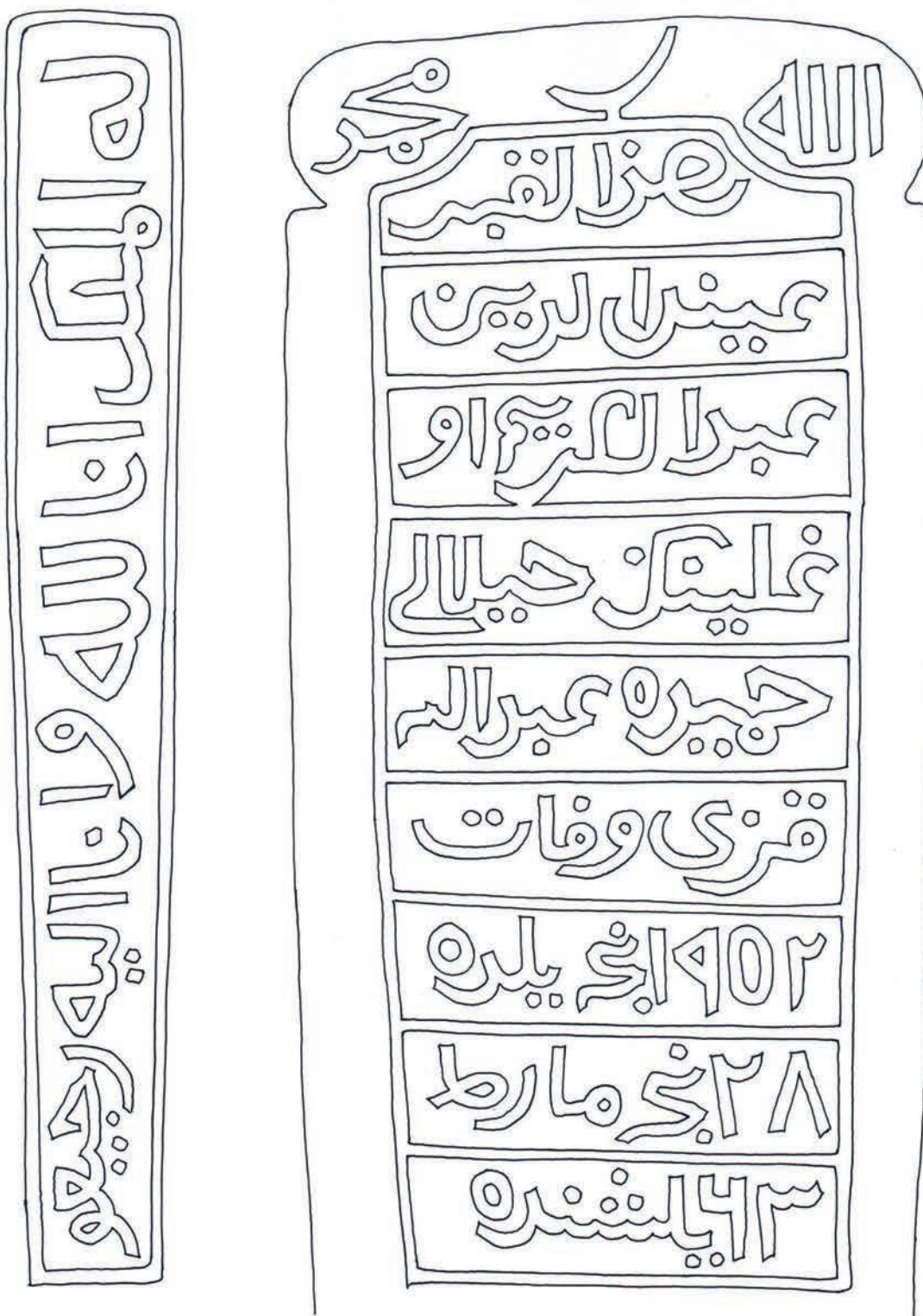
133=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

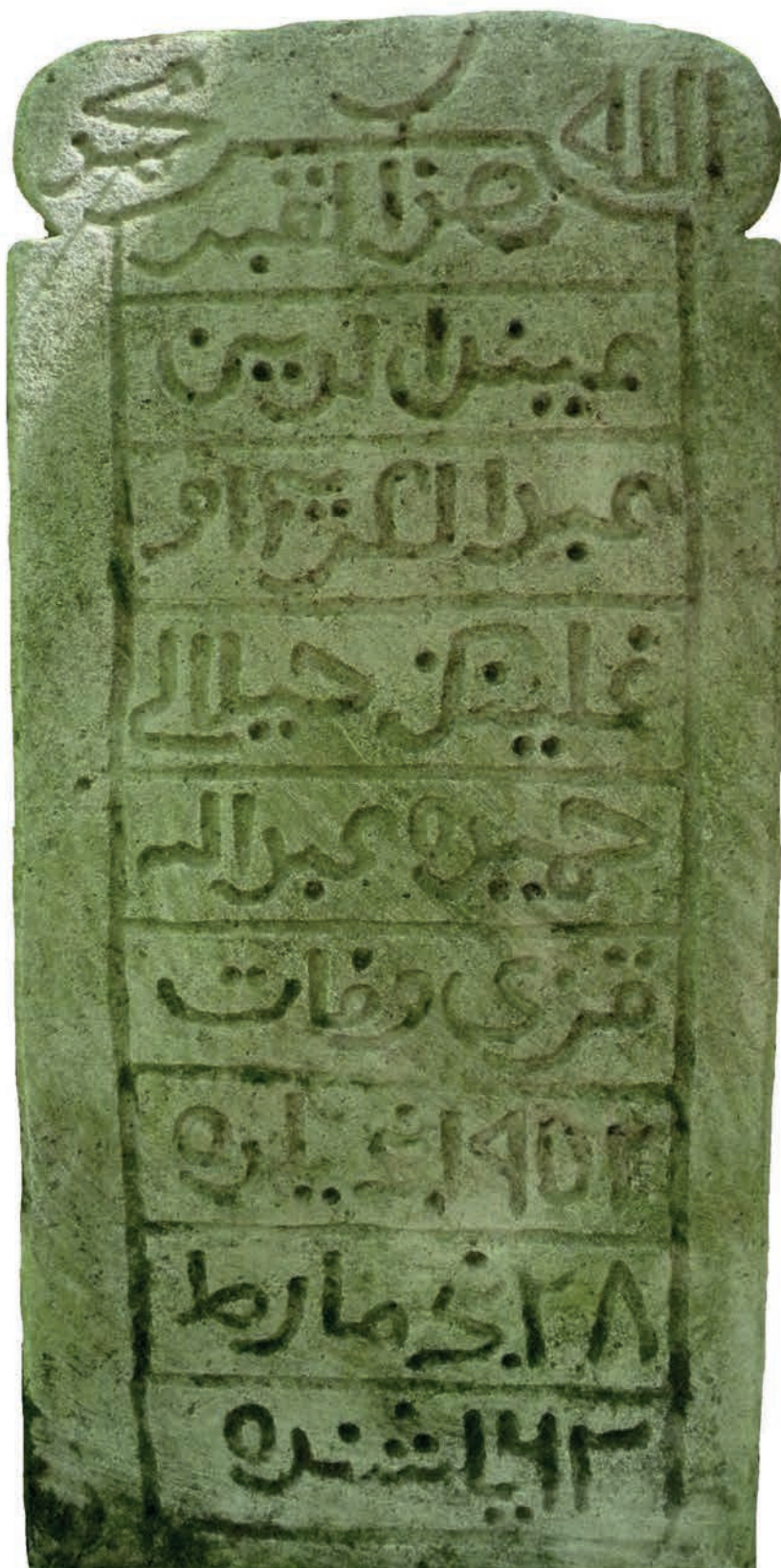
133=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

134=A,Б

Кобылкино авылы, Каменский районы

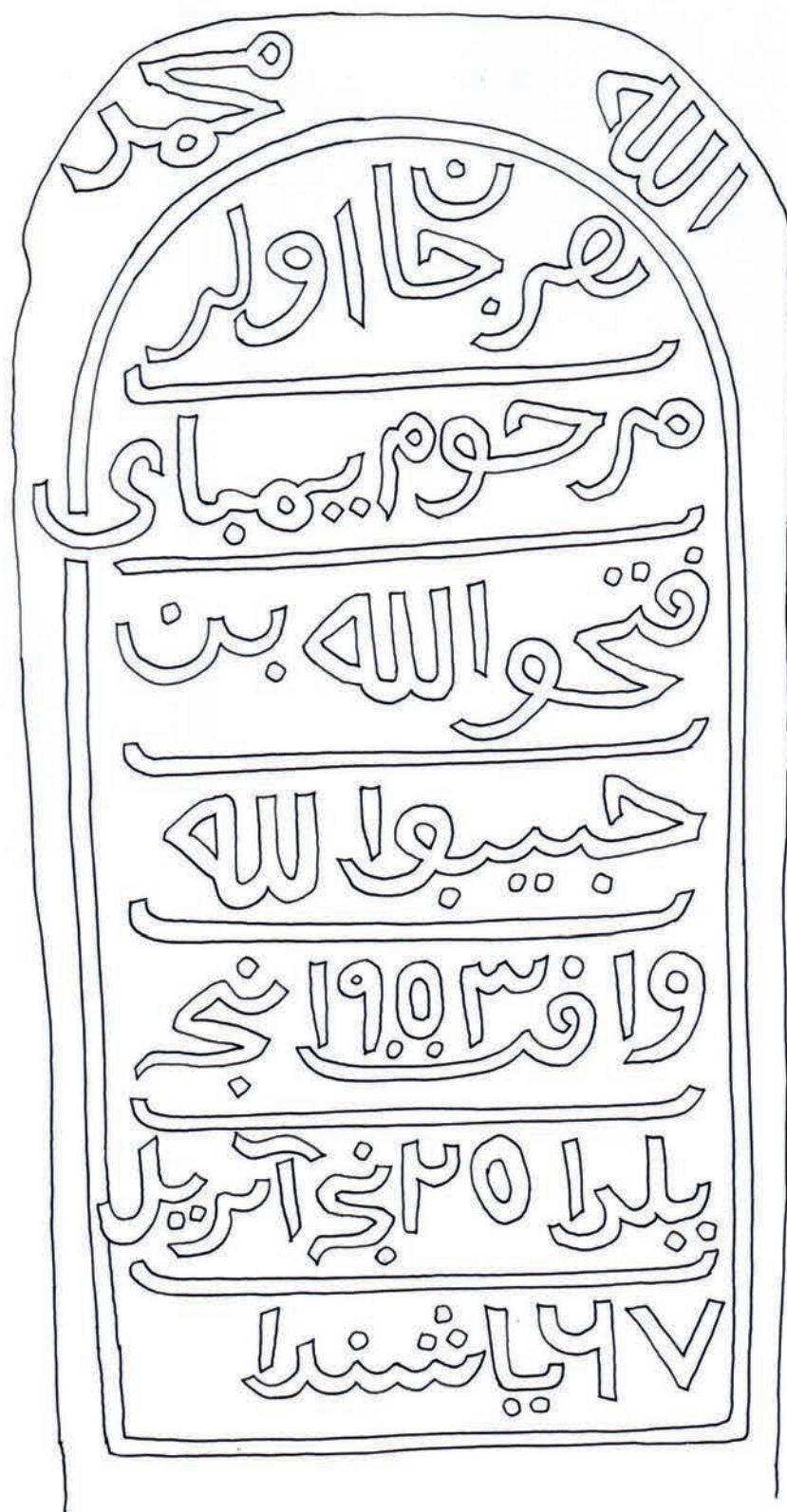
Кобылкин
авылы,
Каменский
районы

134=A

134=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

135=A

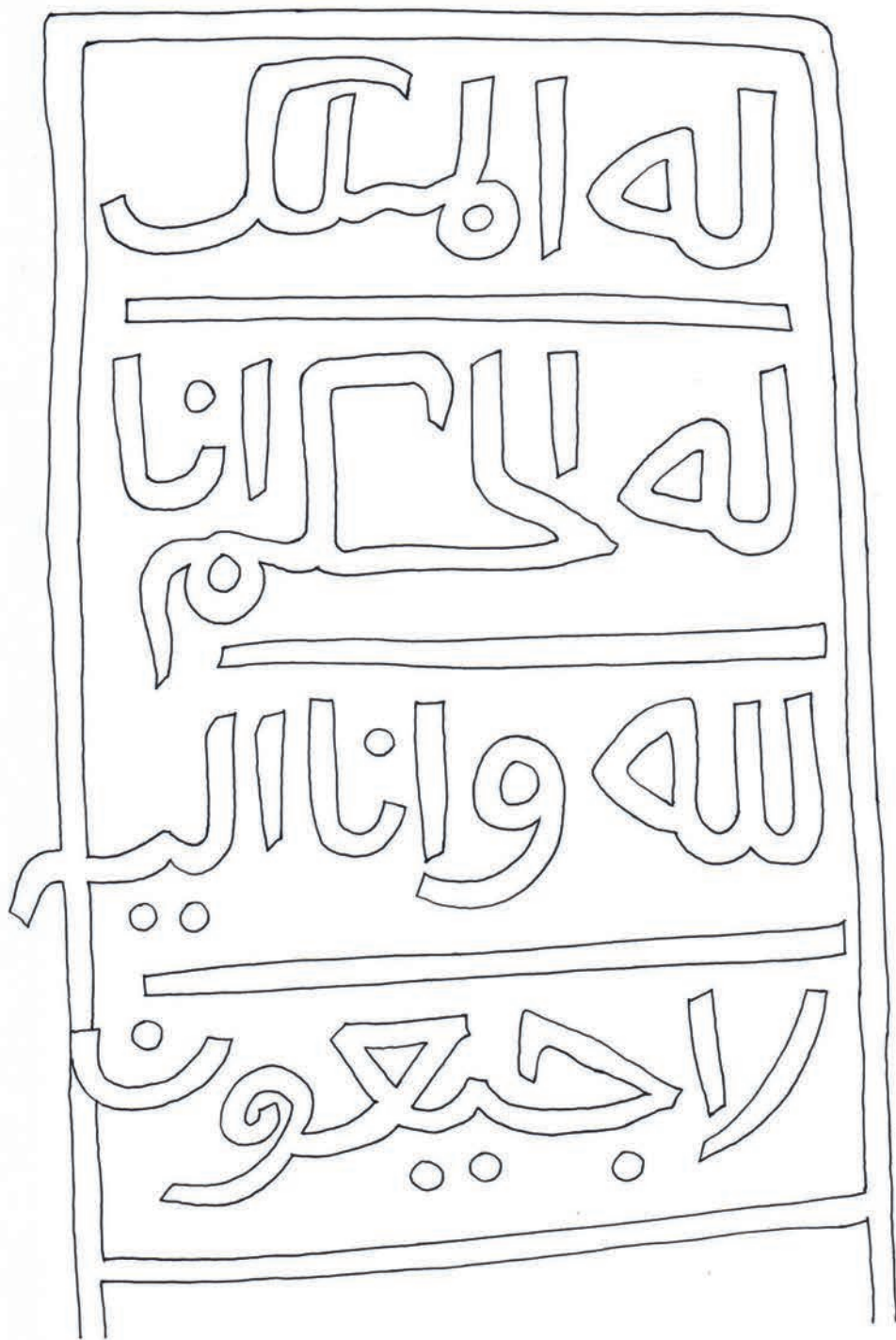
Кобылкино авылы, Каменский районы

Кобылкин
авылы,
Каменский
районы

135=A

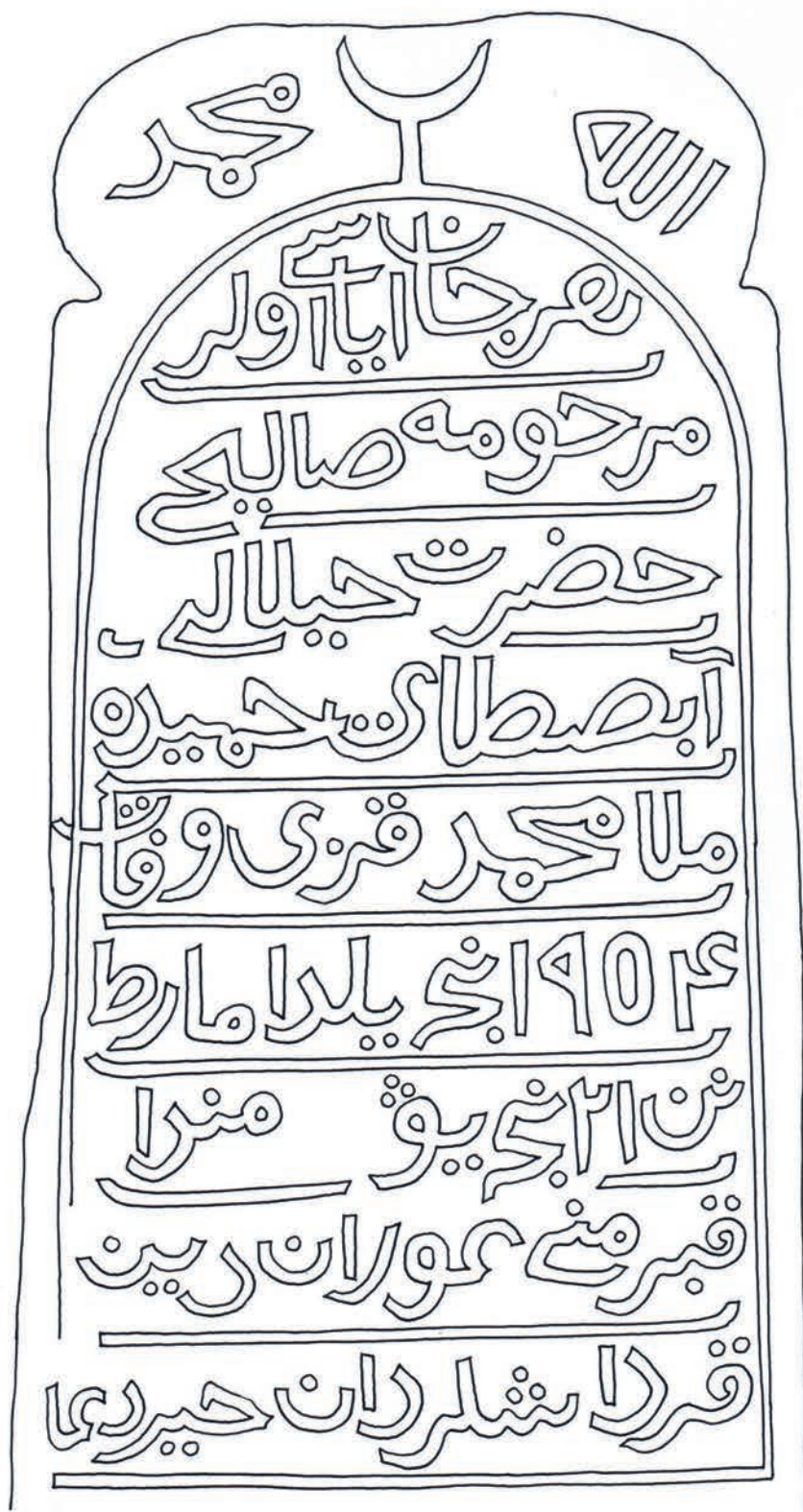
135=Б

Кобылкино авылы, Каменский районы

135=Г

Кобылкин авылы,
Каменский районы

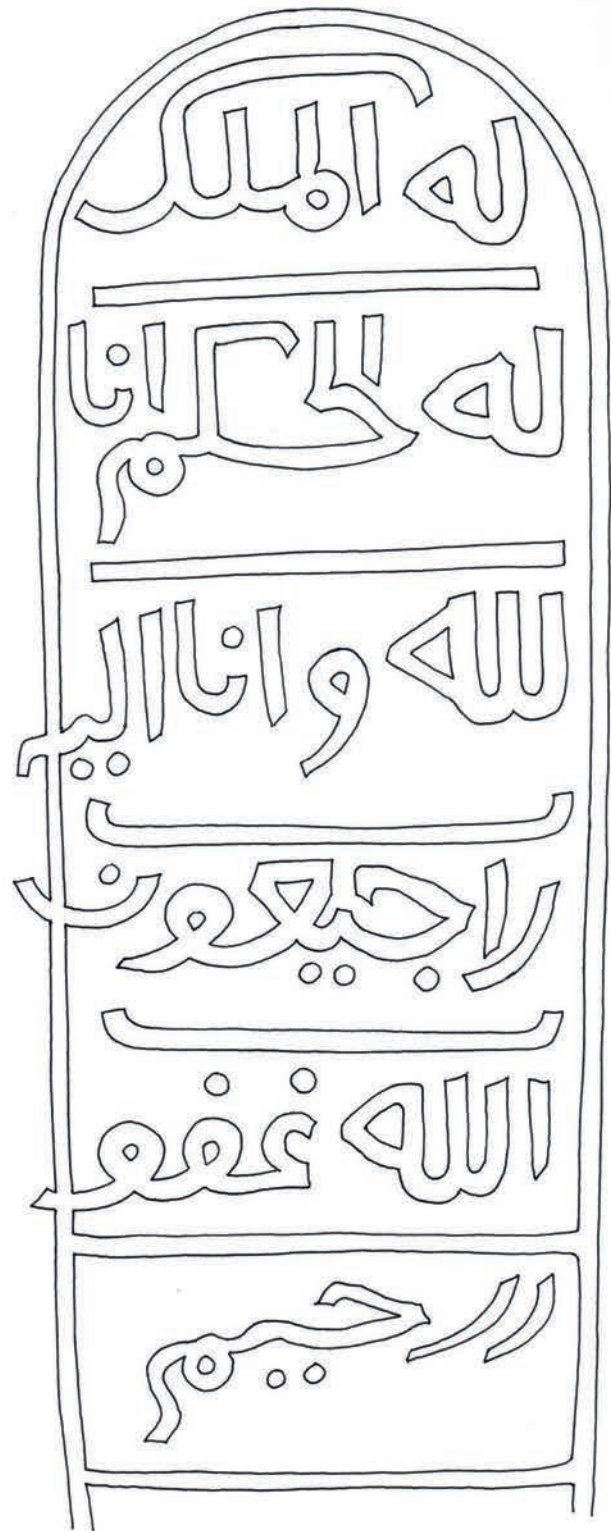
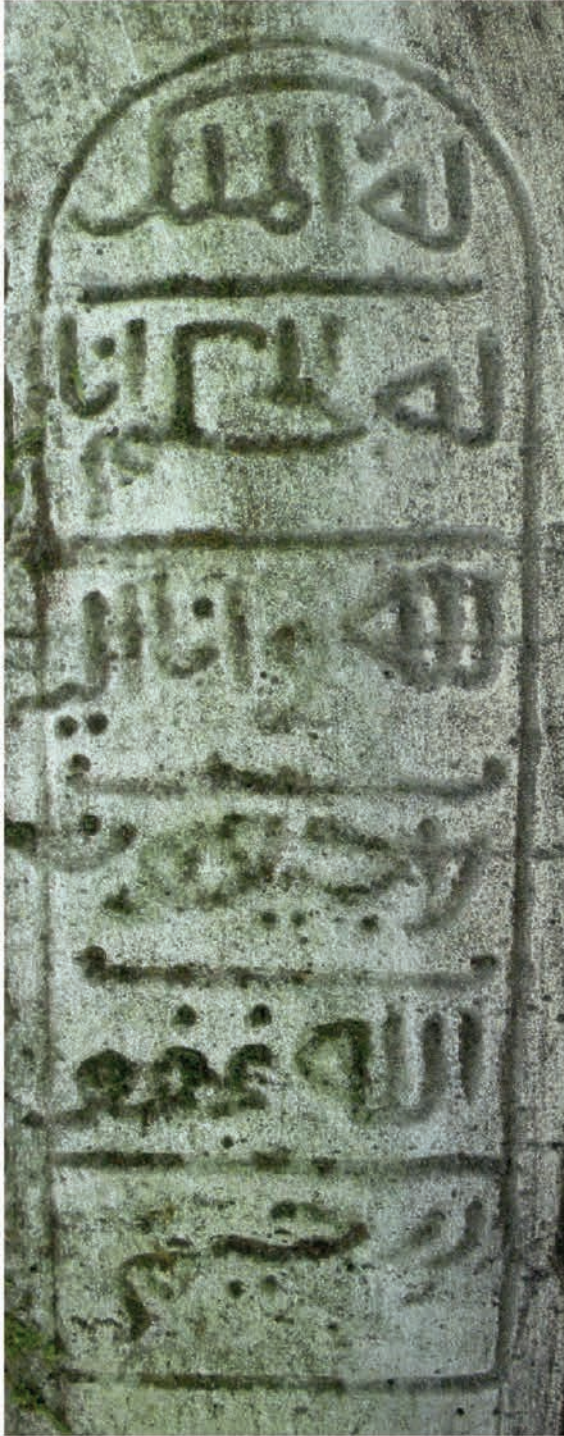
136=A

Кобылкино
авылы,
Каменский
районы

Кобылкин
авылы,
Каменский
районы

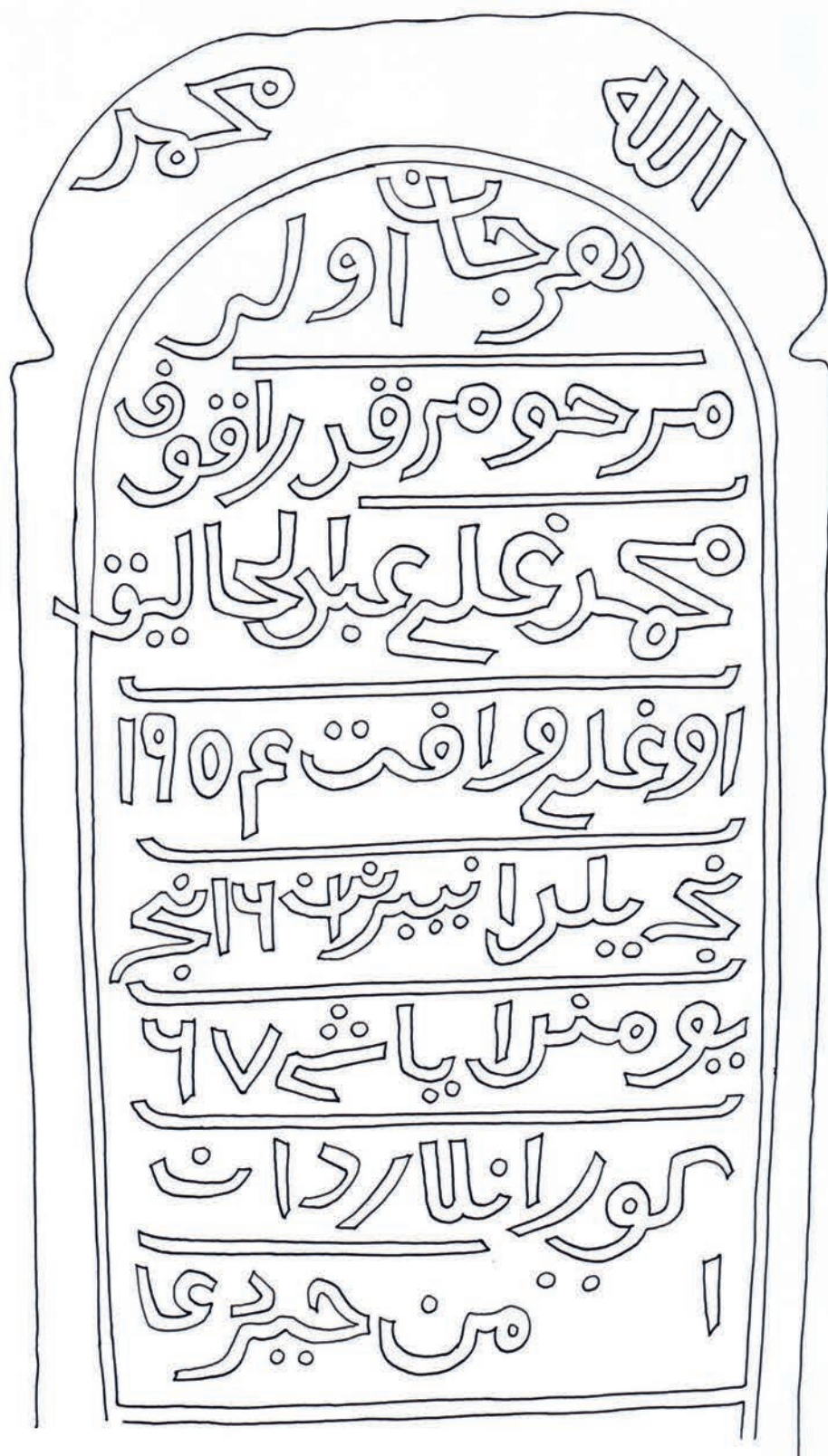
136=A

136=Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

137=A

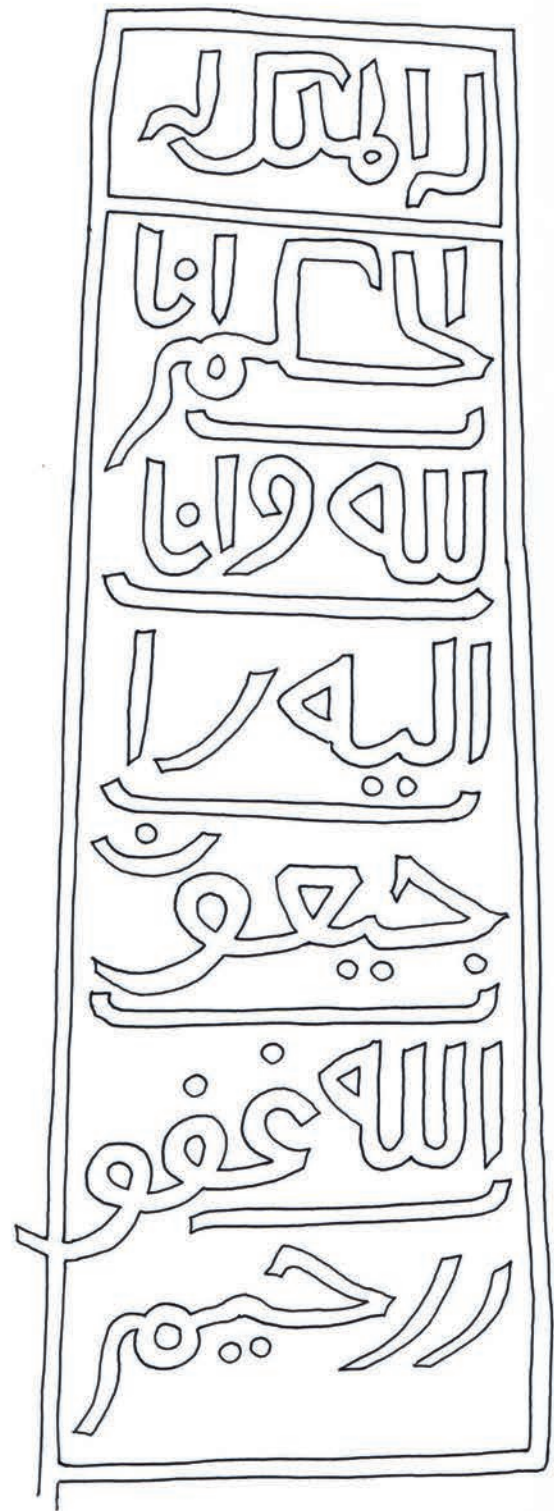
Кобылкино авылы, Каменский районы

137=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

137=Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

137=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

Кобылкин
авылы,
Каменский
районы

138=A

138=Г

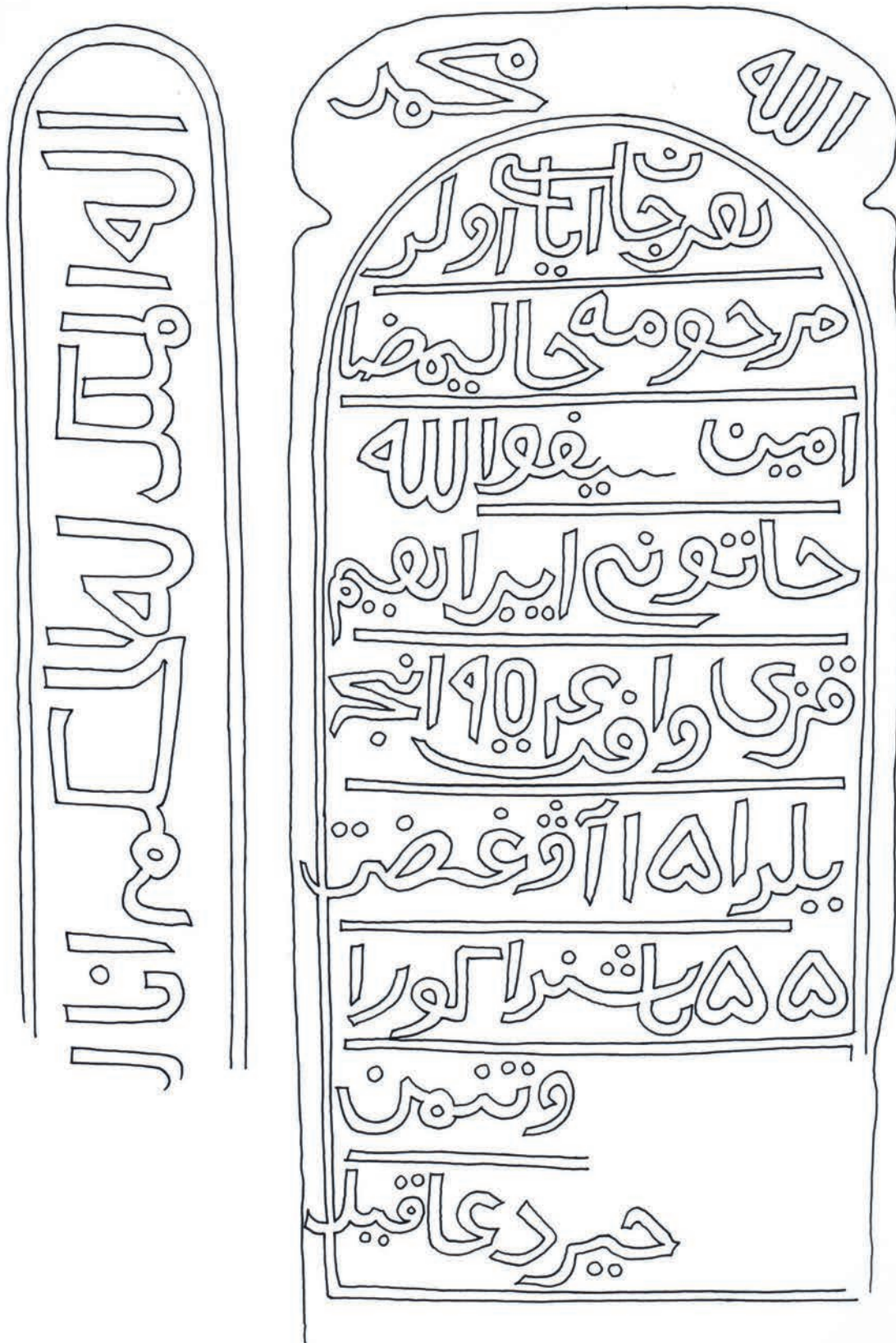
Кобылкин авылы, Каменский районы

БИСМИЛЛЯҢИ-
РАХМЭНИ-ИРАХИМИ
АКЖИГИТОВЫ
САЙФУЛЛА
ЭМИН ОГЛЫ
МУСЯ, УСМАН
САЙФУЛЛА ОГЛАРЫ

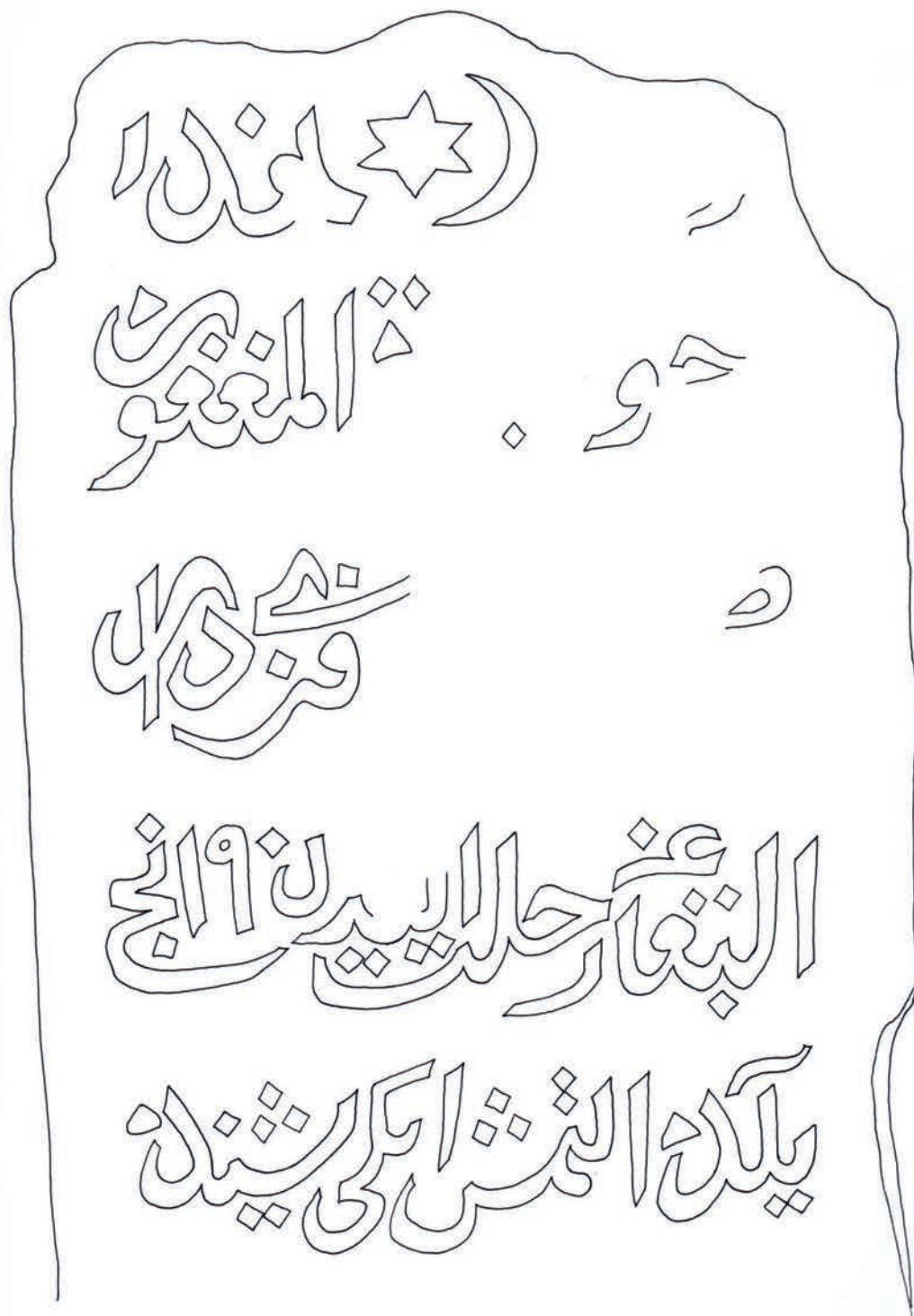
138

Кобылкин авылы, Каменский районы

138=A,Б

Кобылкино авылы, Каменский районы

139=A

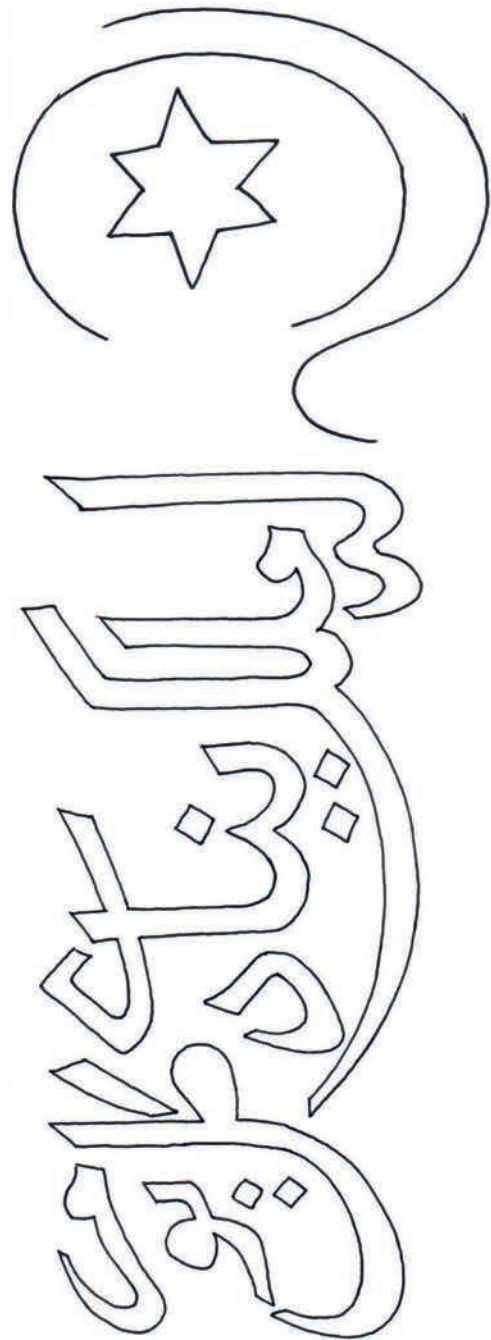
Кобылкино авылы, Каменский районы

139=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

139=Б

Кобылкино авылы, Каменский районы

139=Б

Кобылкин авылы, Каменский районы

139=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

140=A

Кобылкино авылы, Каменка районы

140=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

140=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

141=A

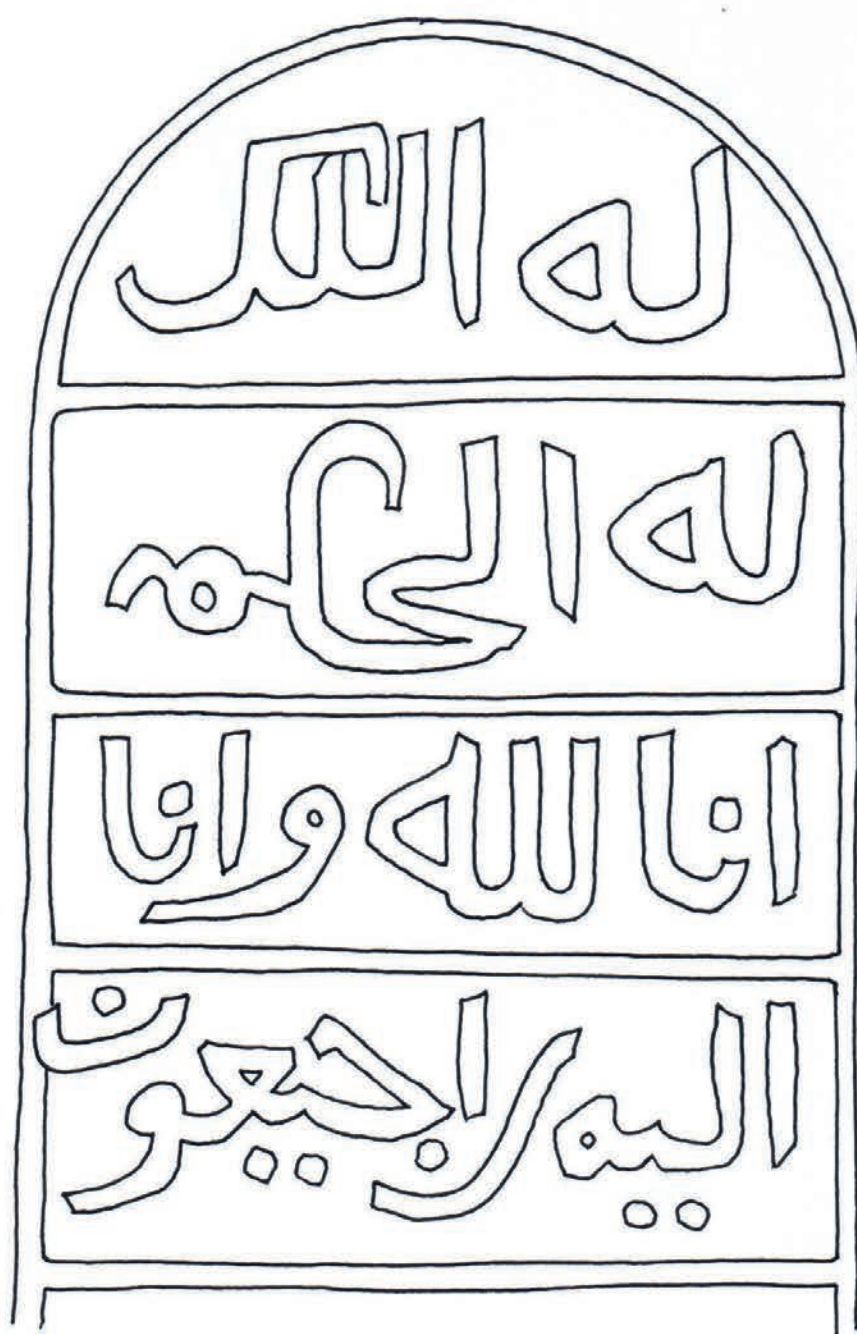
Кобылкино авылы, Каменский районы

141=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

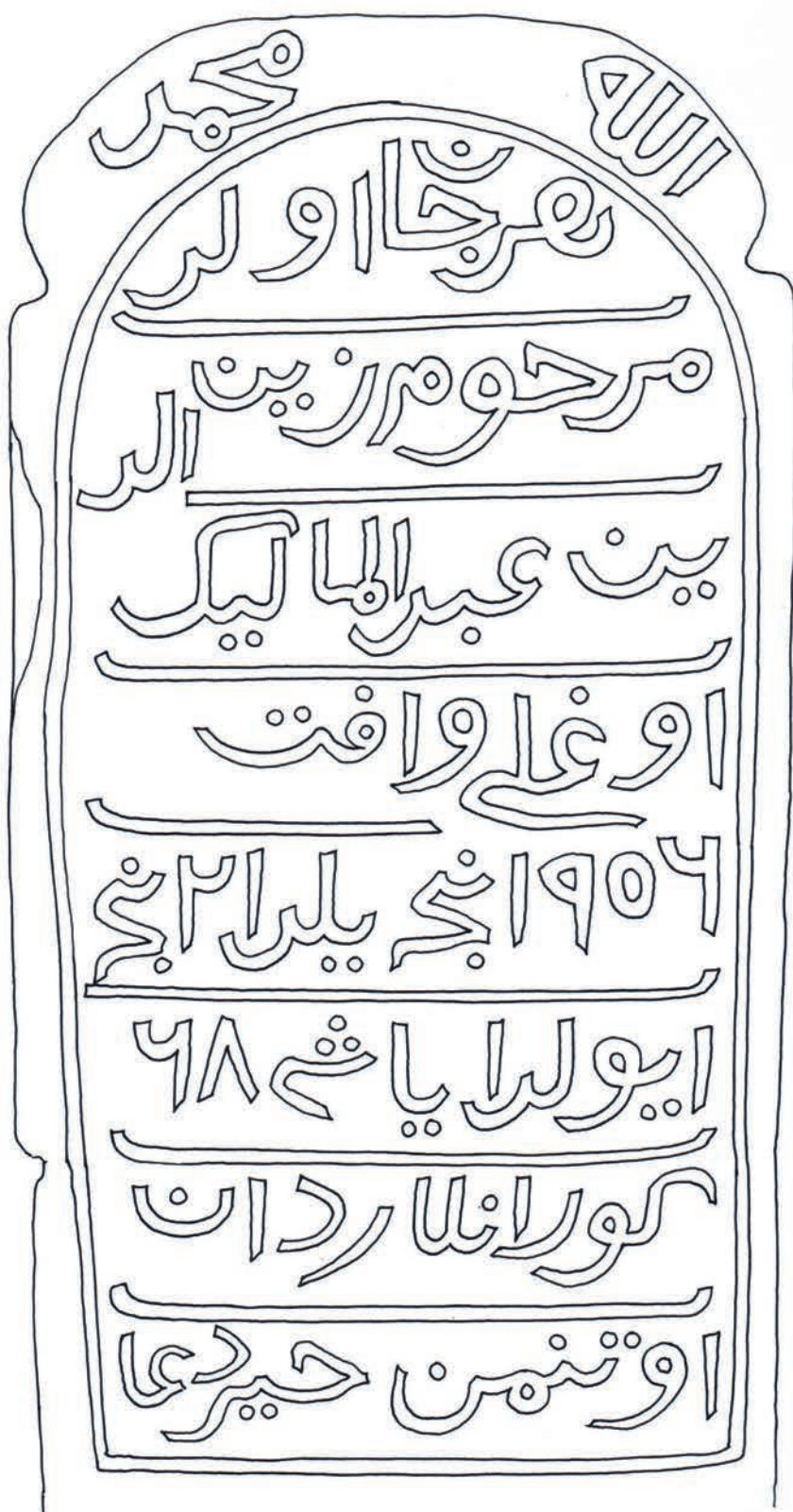
141=Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

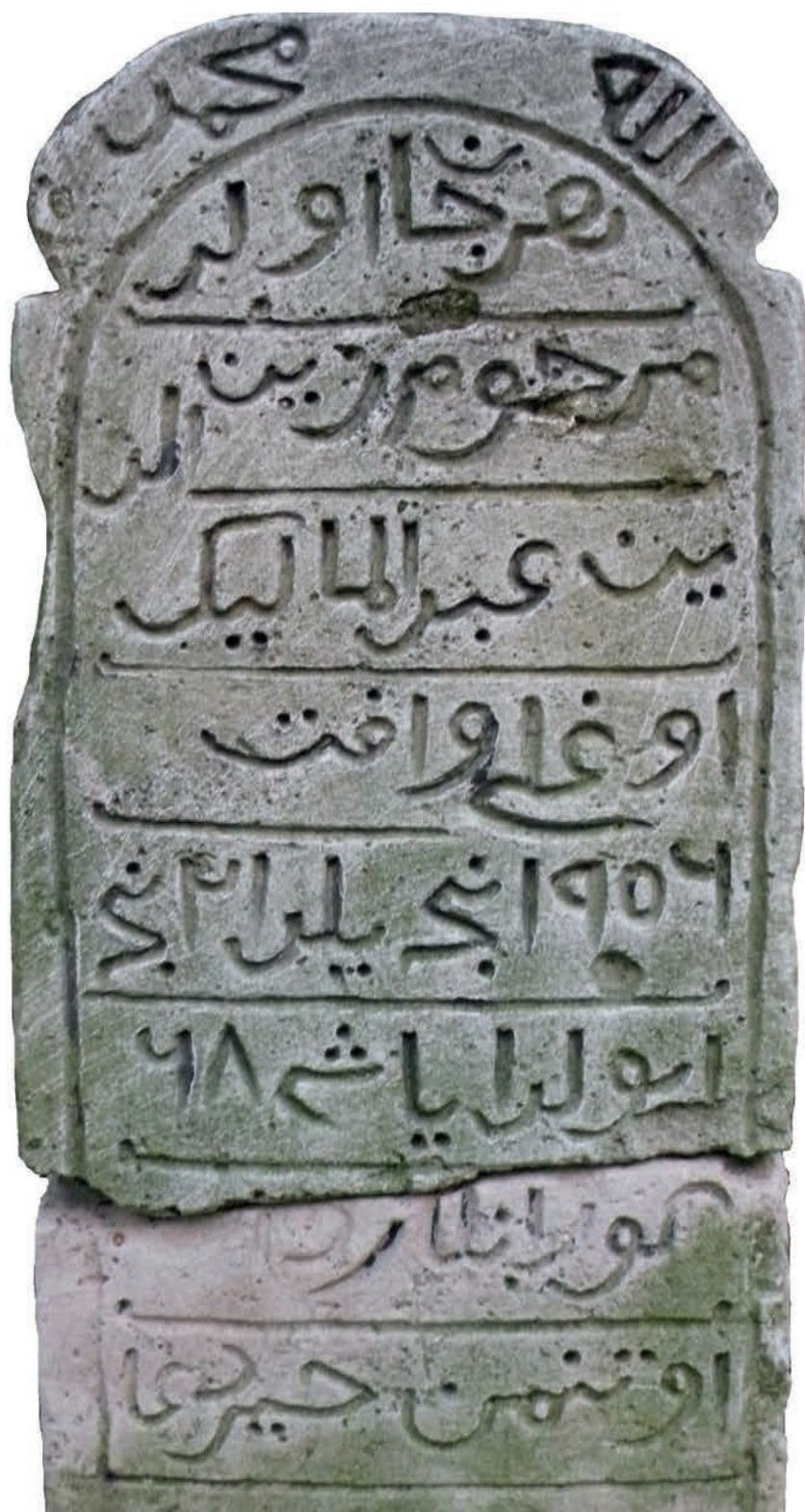
141=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

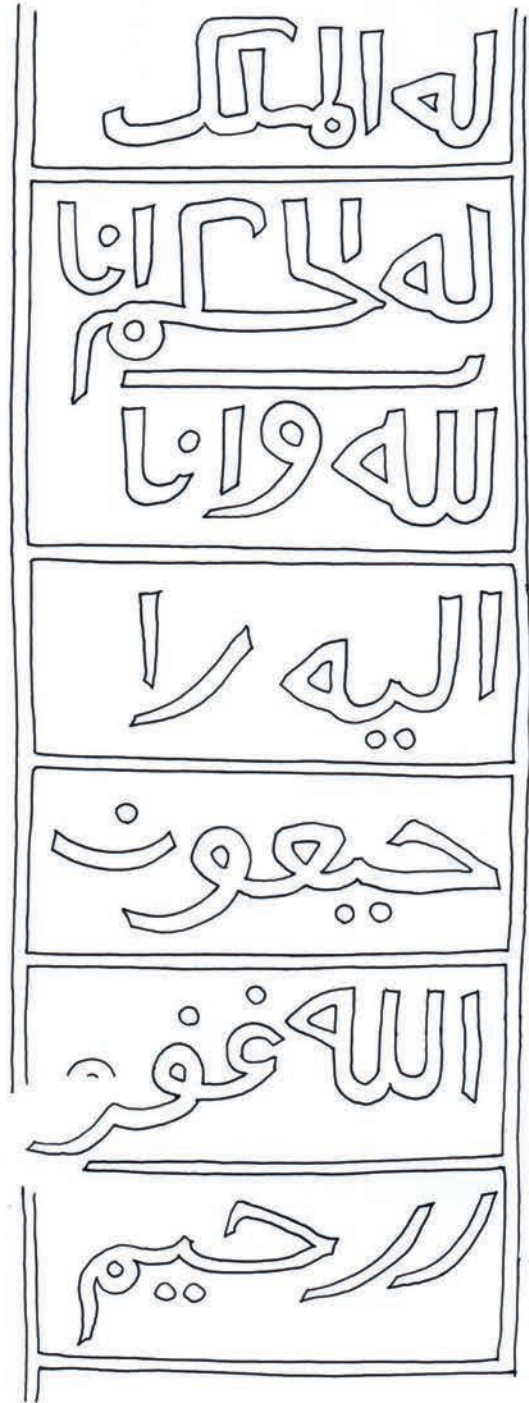
143=A

Кобылкино
авылы,
Каменский
районы

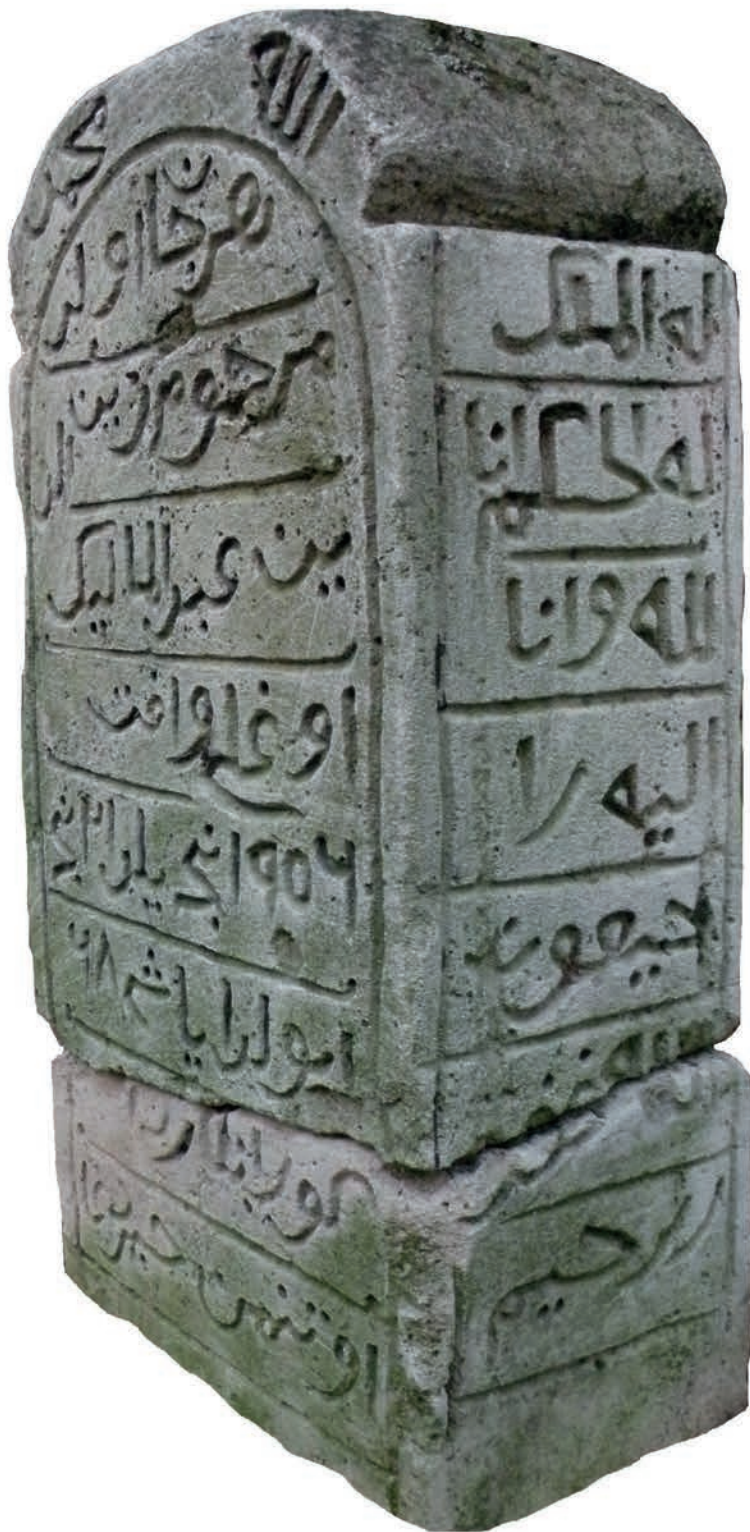
143=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

143=Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

143=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

144=A=a

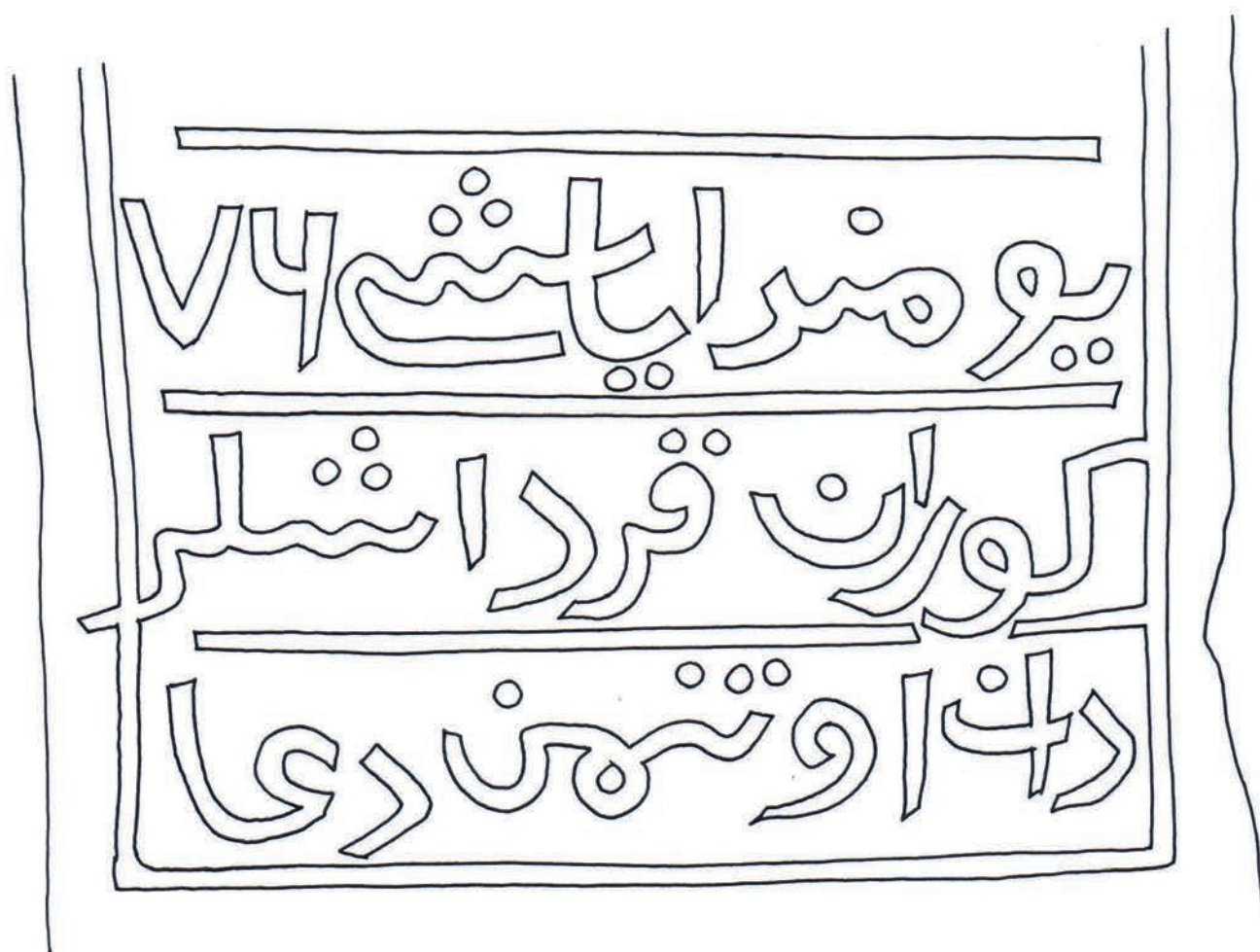
Кобылкино авылы, Каменский районы

Кобылкин
авылы,
Каменский
районы

144=A

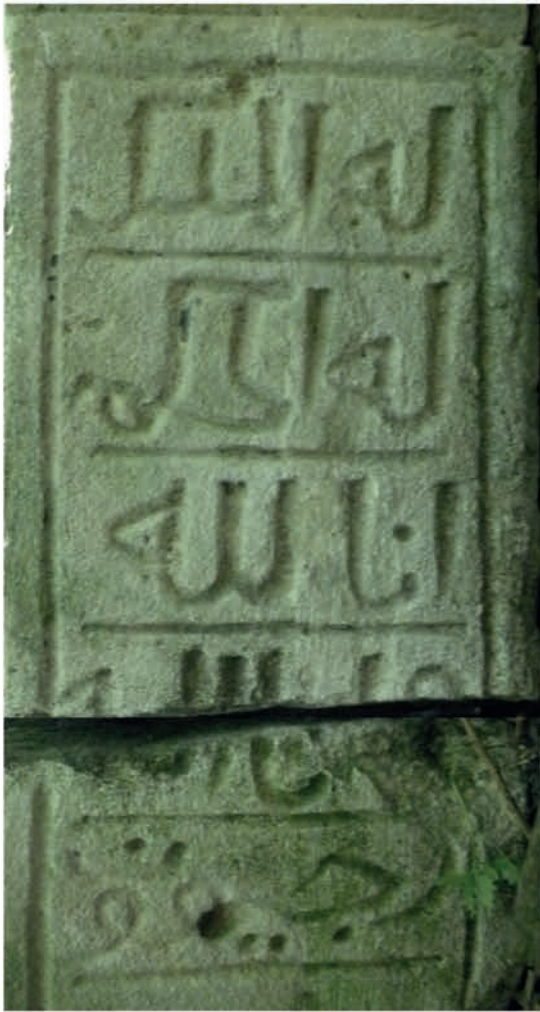
144=A=6

Кобылкино авылы, Каменский районы

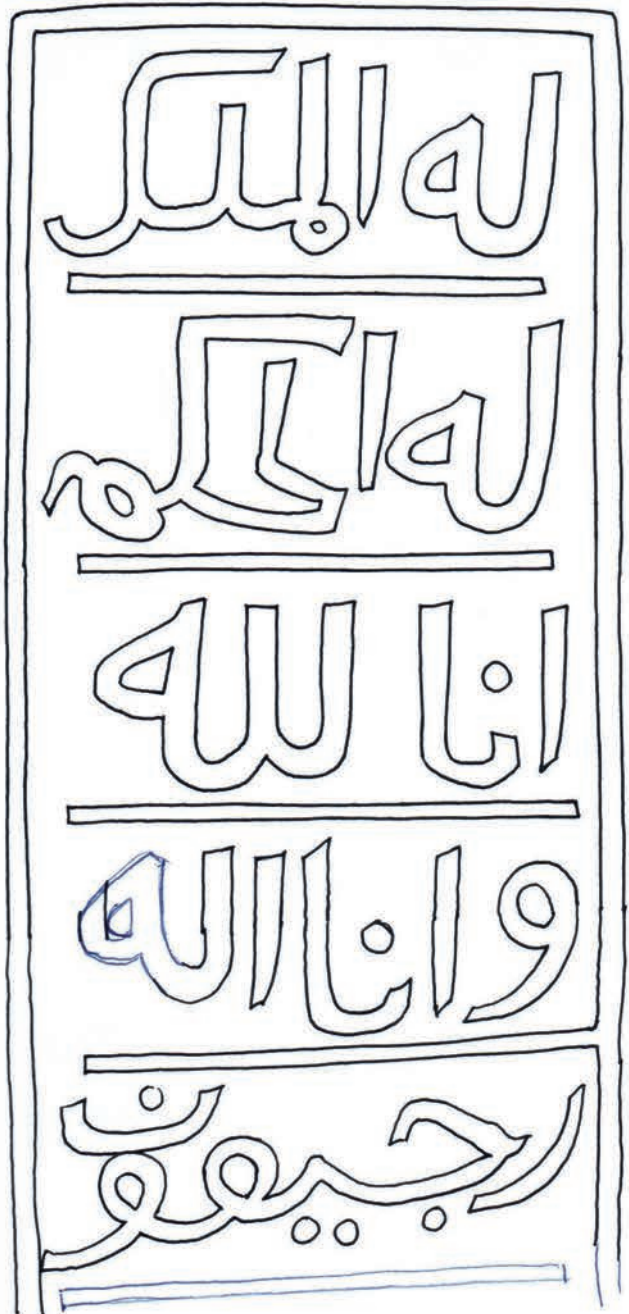
144=Б

Кобылкин
авылы,
Каменский
районы

144=Г

Кобылкин авылы,
Каменский районы

144=Г

Кобылкин авылы,
Каменский районы

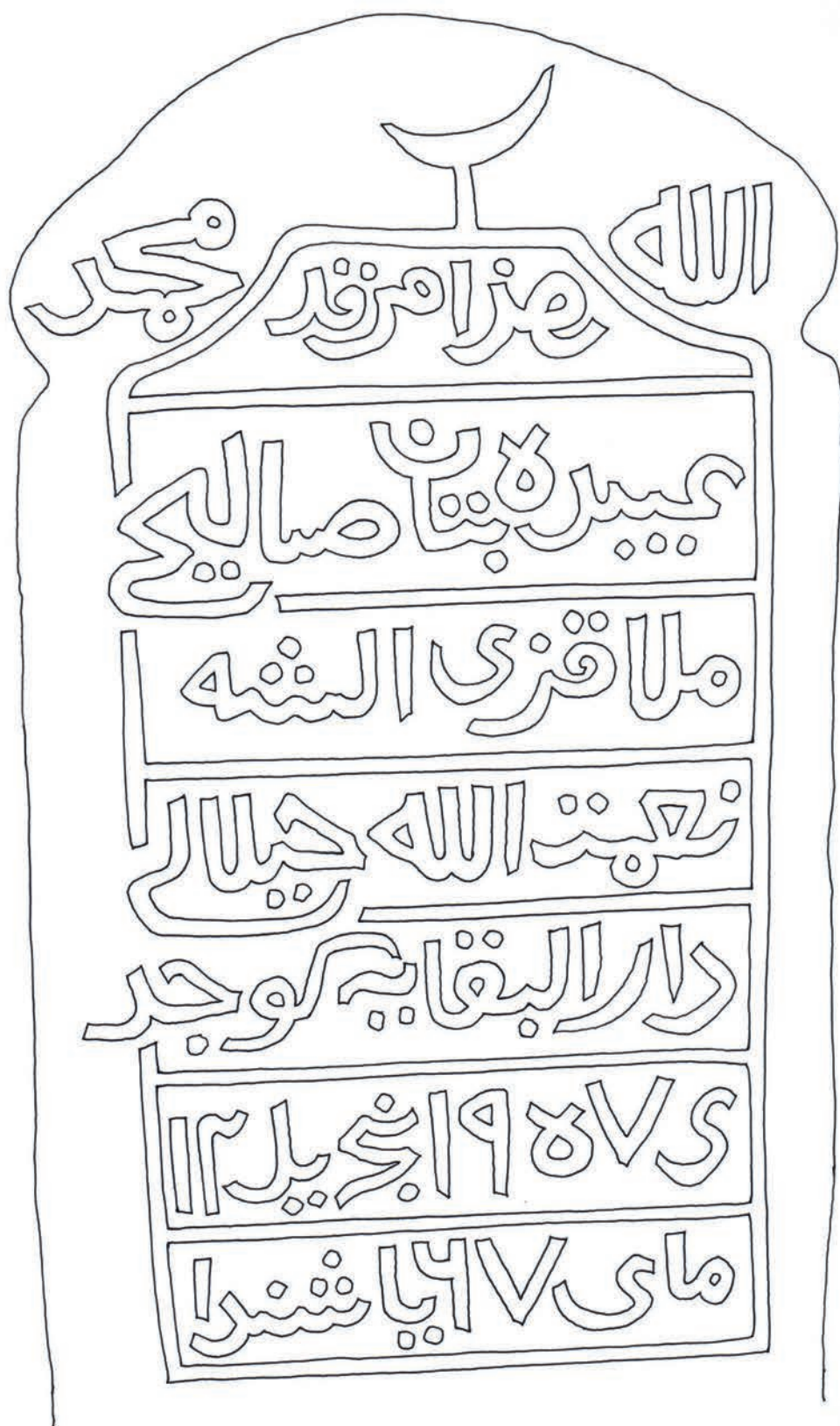
145=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

145=Г

Кобылкин авылы,
Каменский районы

145=A

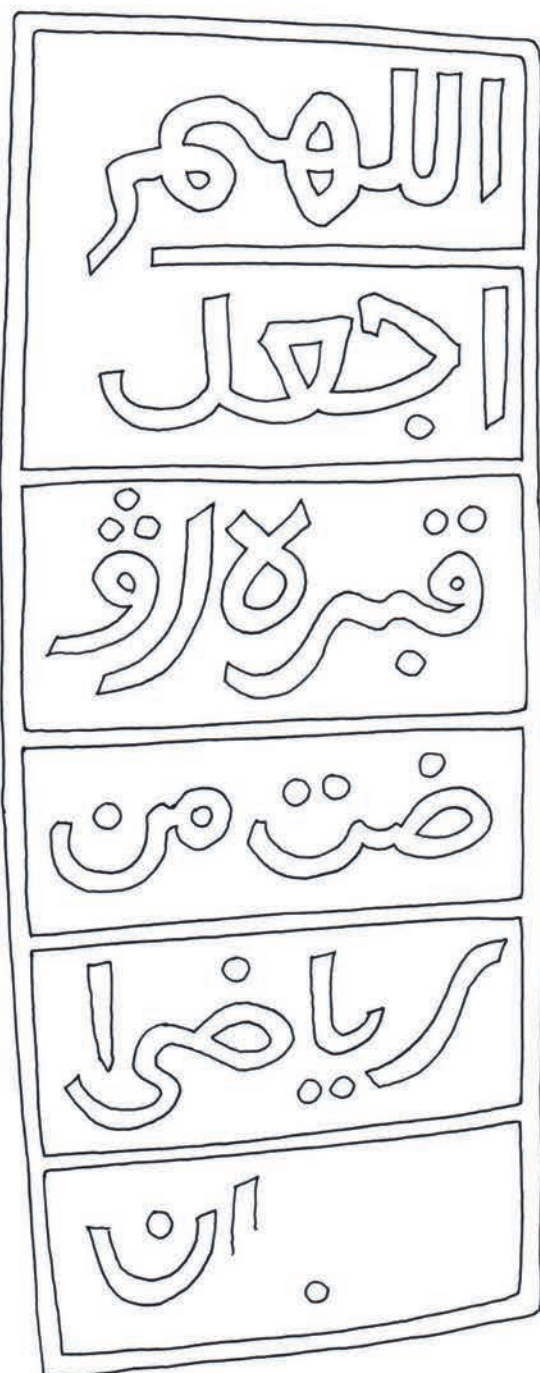
Кобылкино авылы, Каменский районы

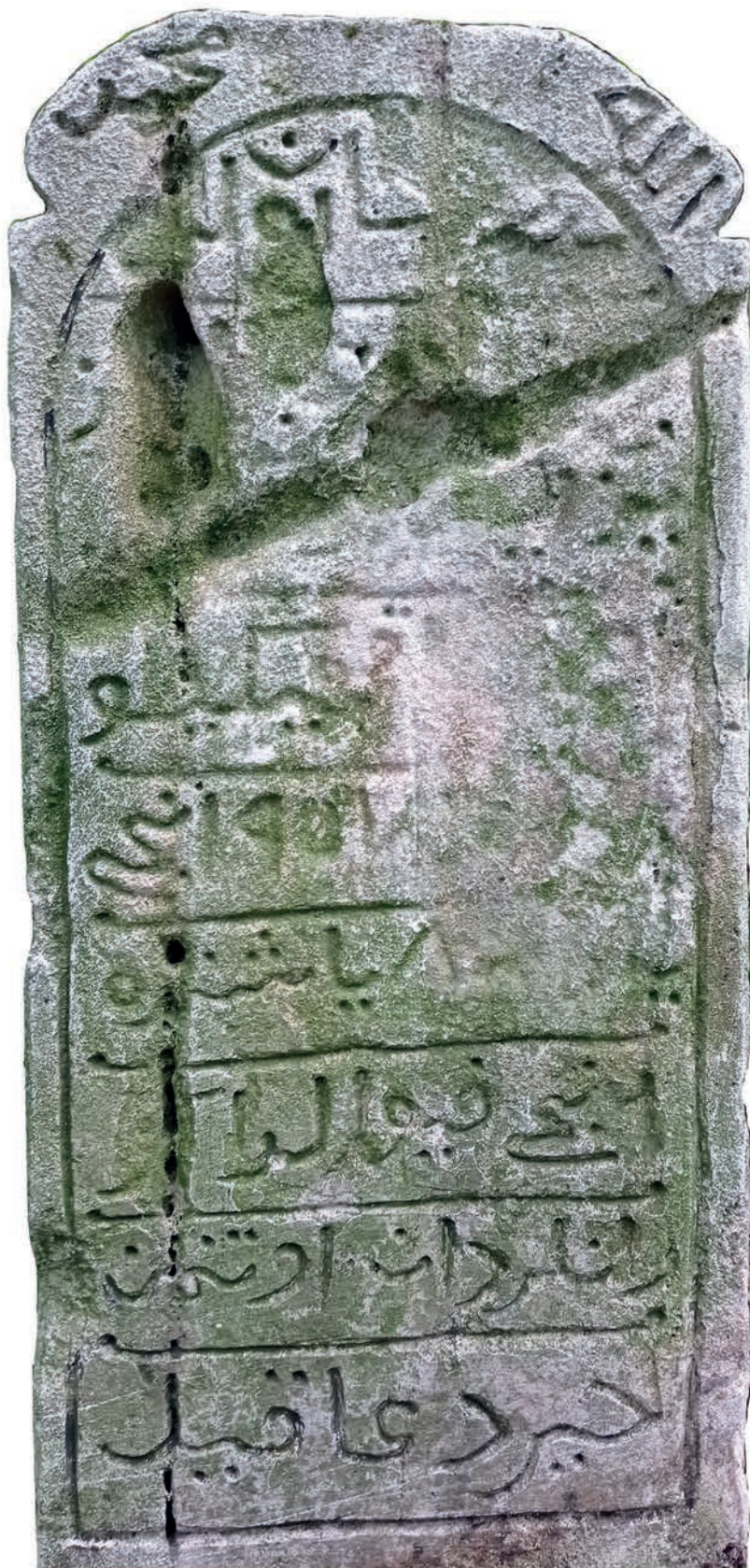

145=Г

Кобылкин авылы,
Каменский районы

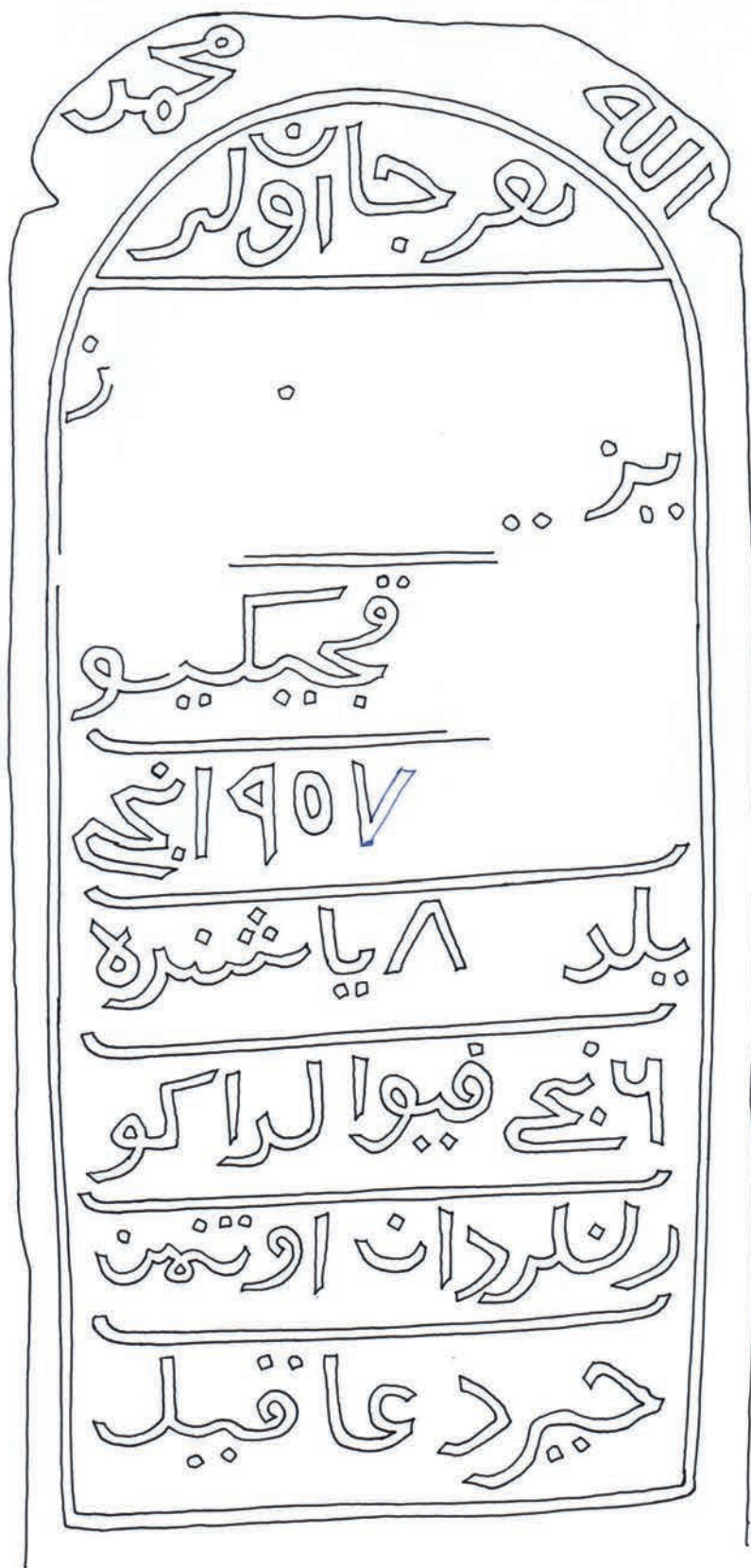
Кобылкин
авылы,
Каменский
районы

146=A

146=Г

Кобылкин авылы,
Каменский районы

Кобылкин
авылы,
Каменский
районы

146=A

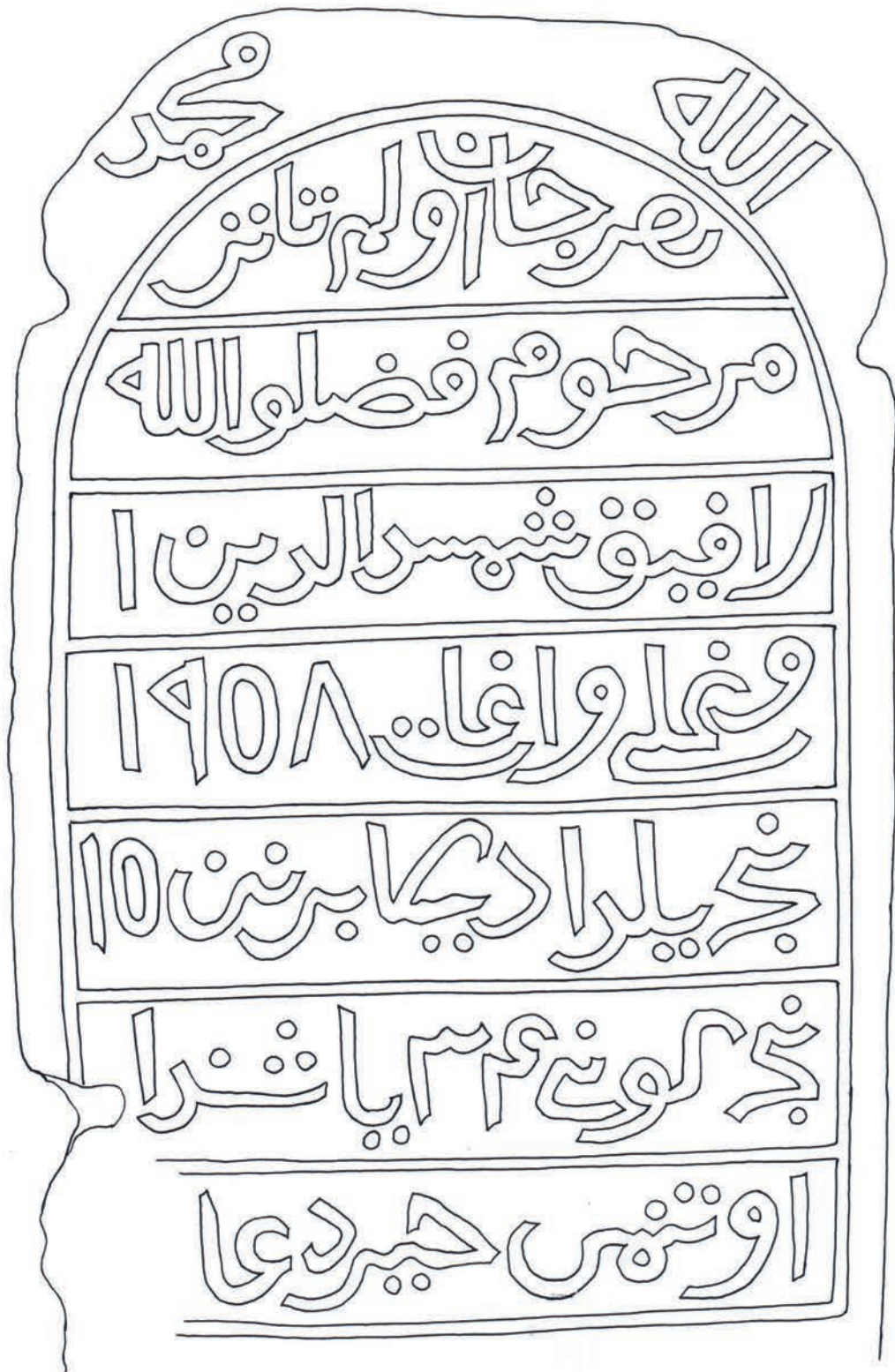
147=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

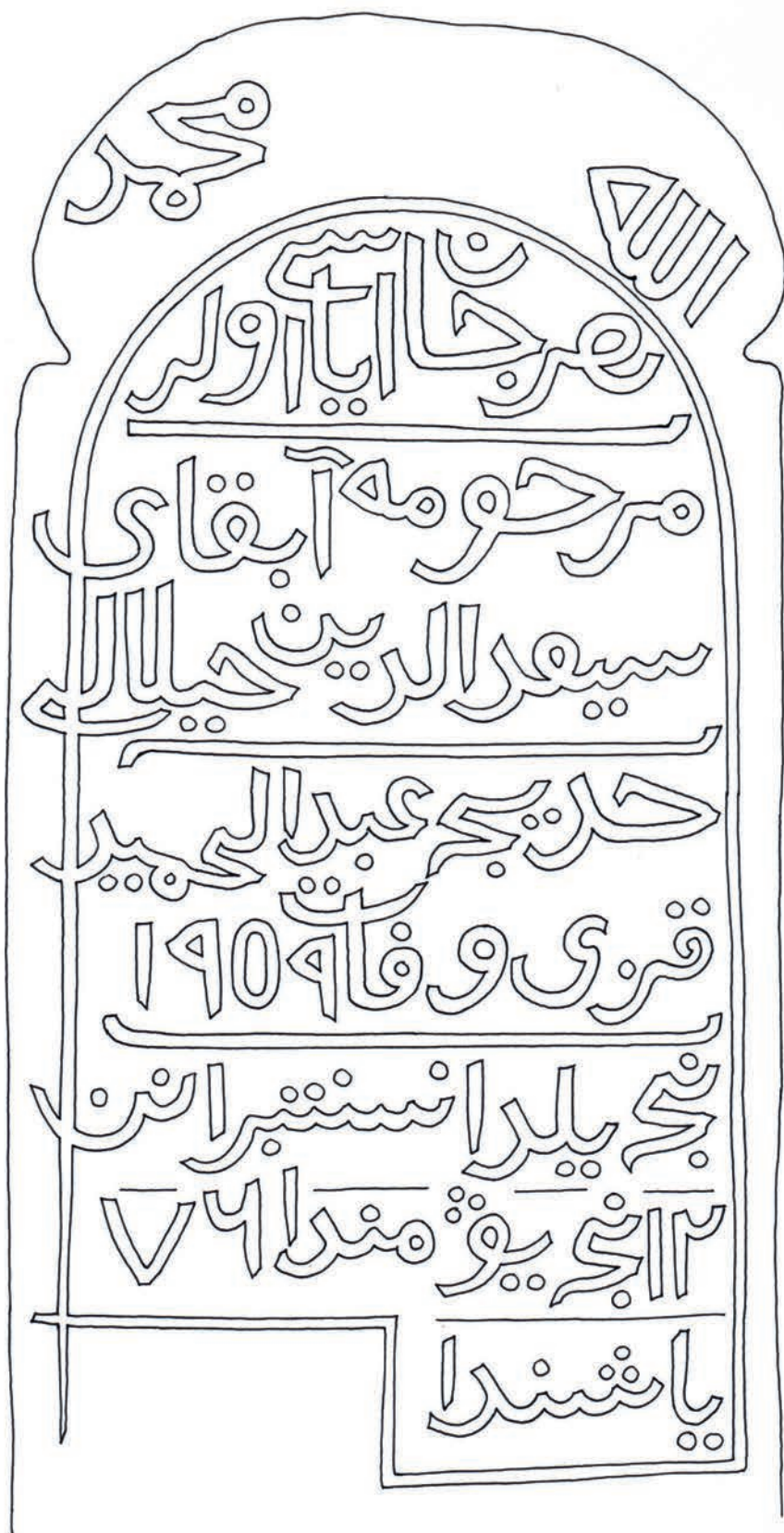
147=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

147=A

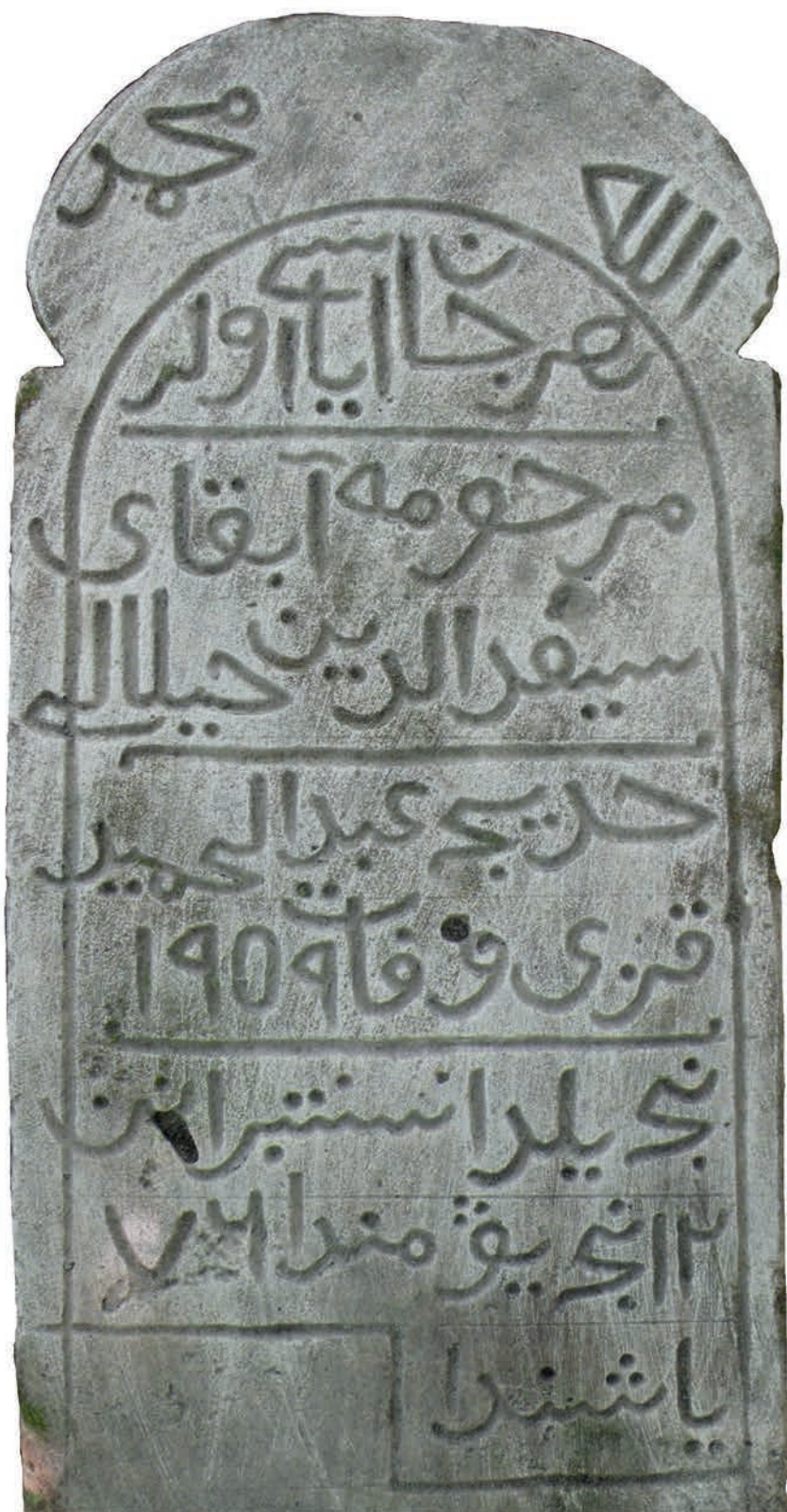
Кобылкино авылы, Каменский районы

148=A

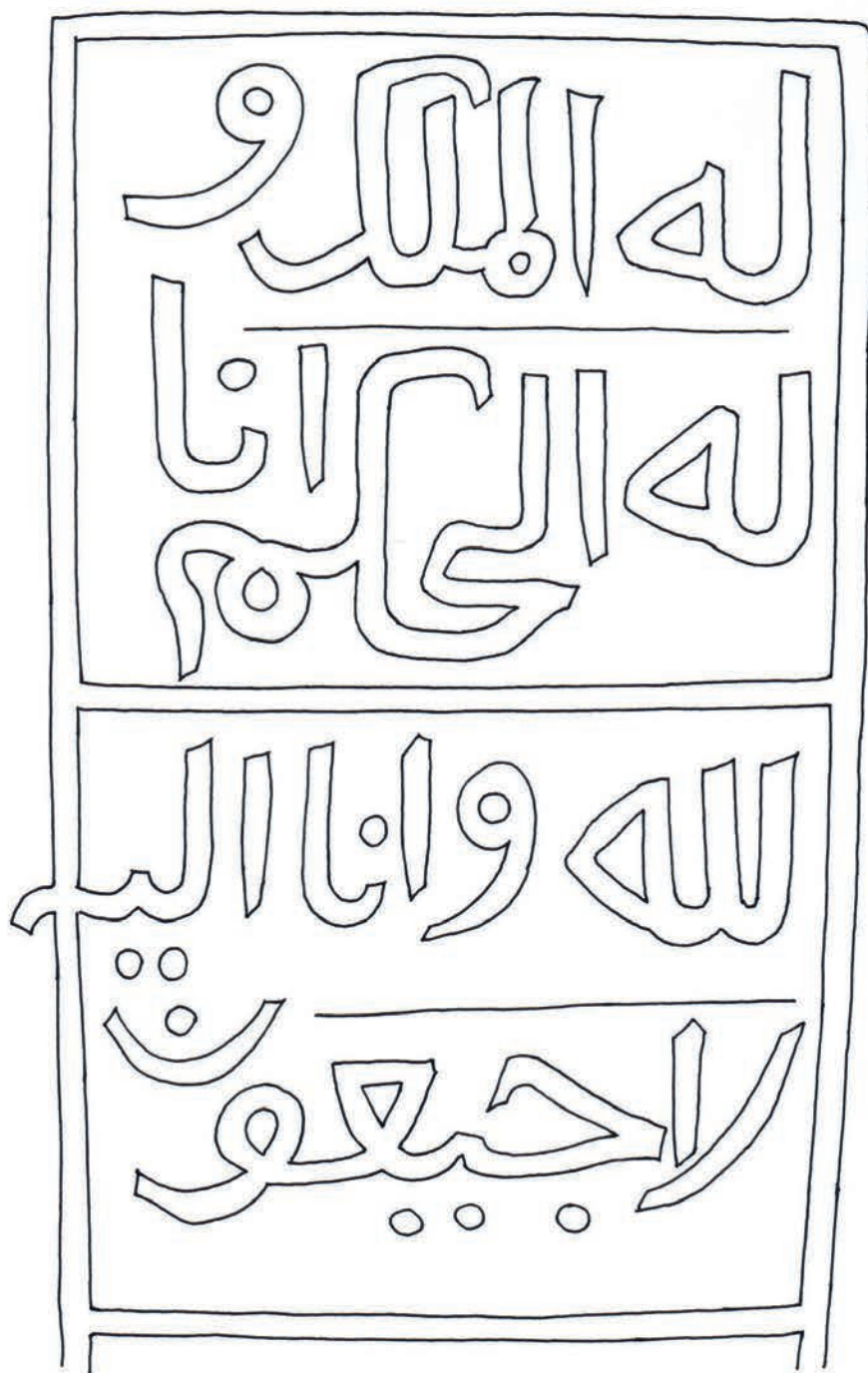
Кобылкин
авылы,
Каменский
районы

148=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

148=Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

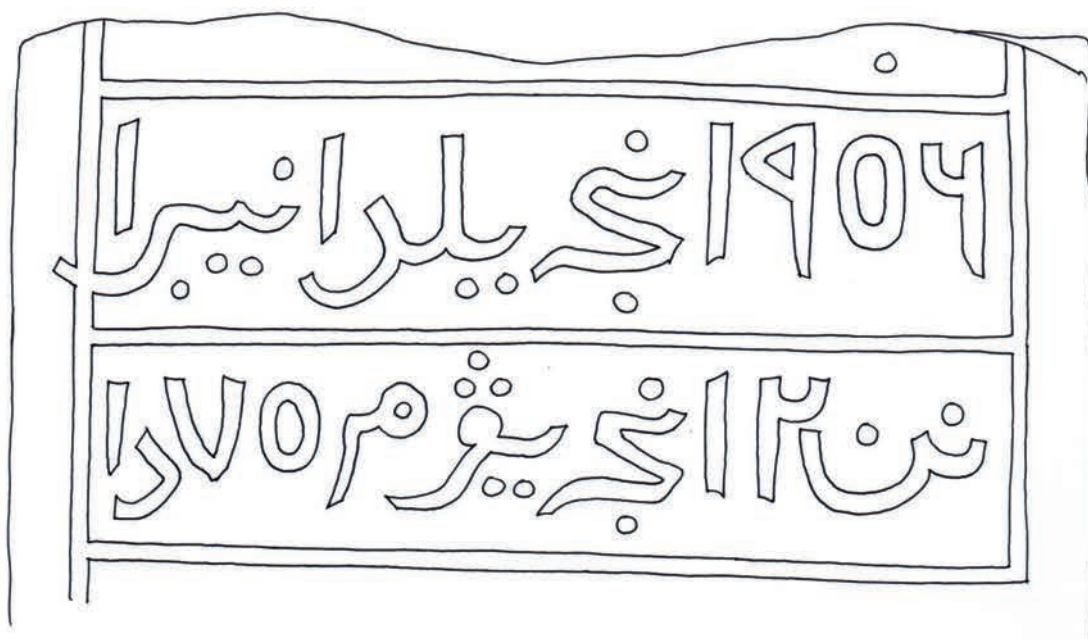
148=Г

Кобылкин авылы,
Каменский районы

148-1=A=в

Кобылкин авылы, Каменский районы

148- 1=A=B

Кобылкино авылы, Каменский районы

Кобылкин авылы, Каменский районы

149=Б

Кобылкин
авылы,
Каменский
районы

149=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

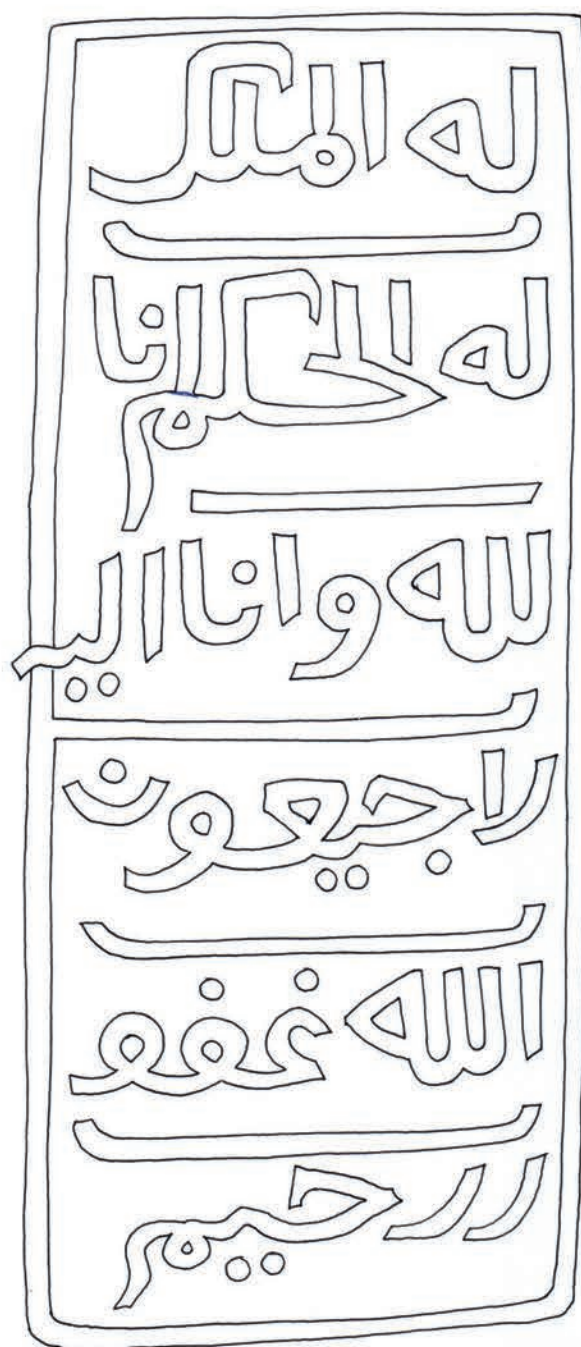
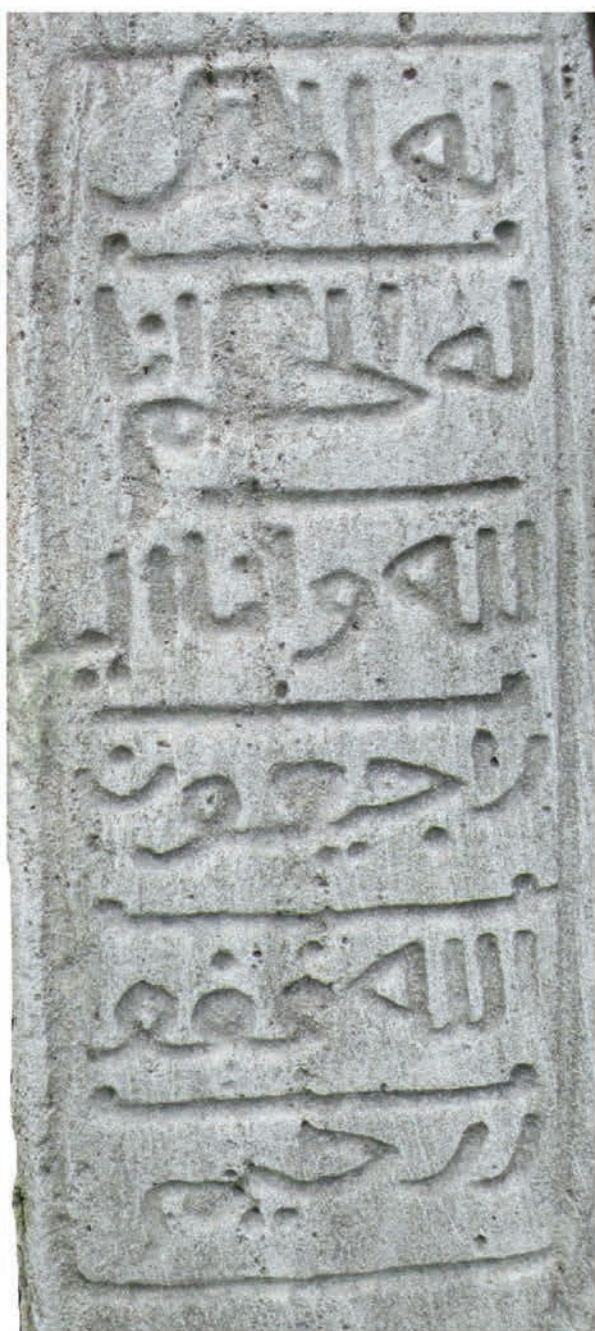
150=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

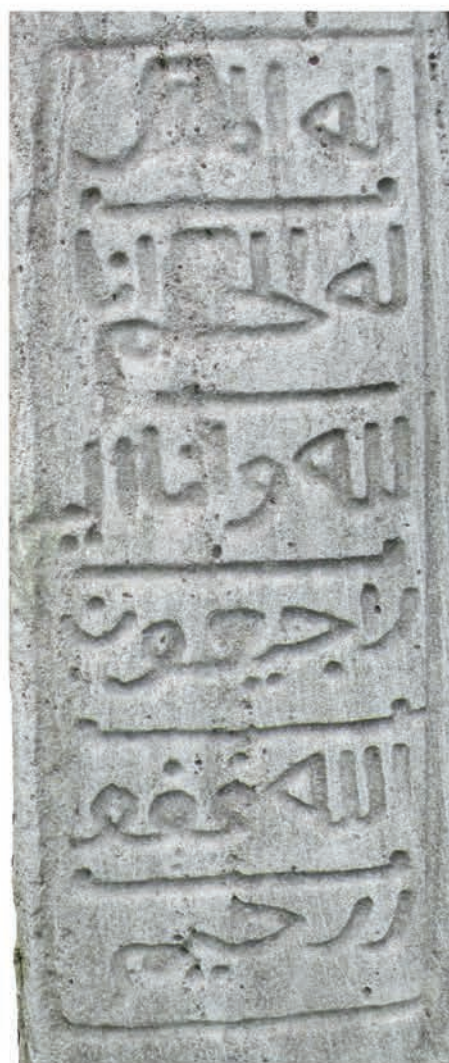
150=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

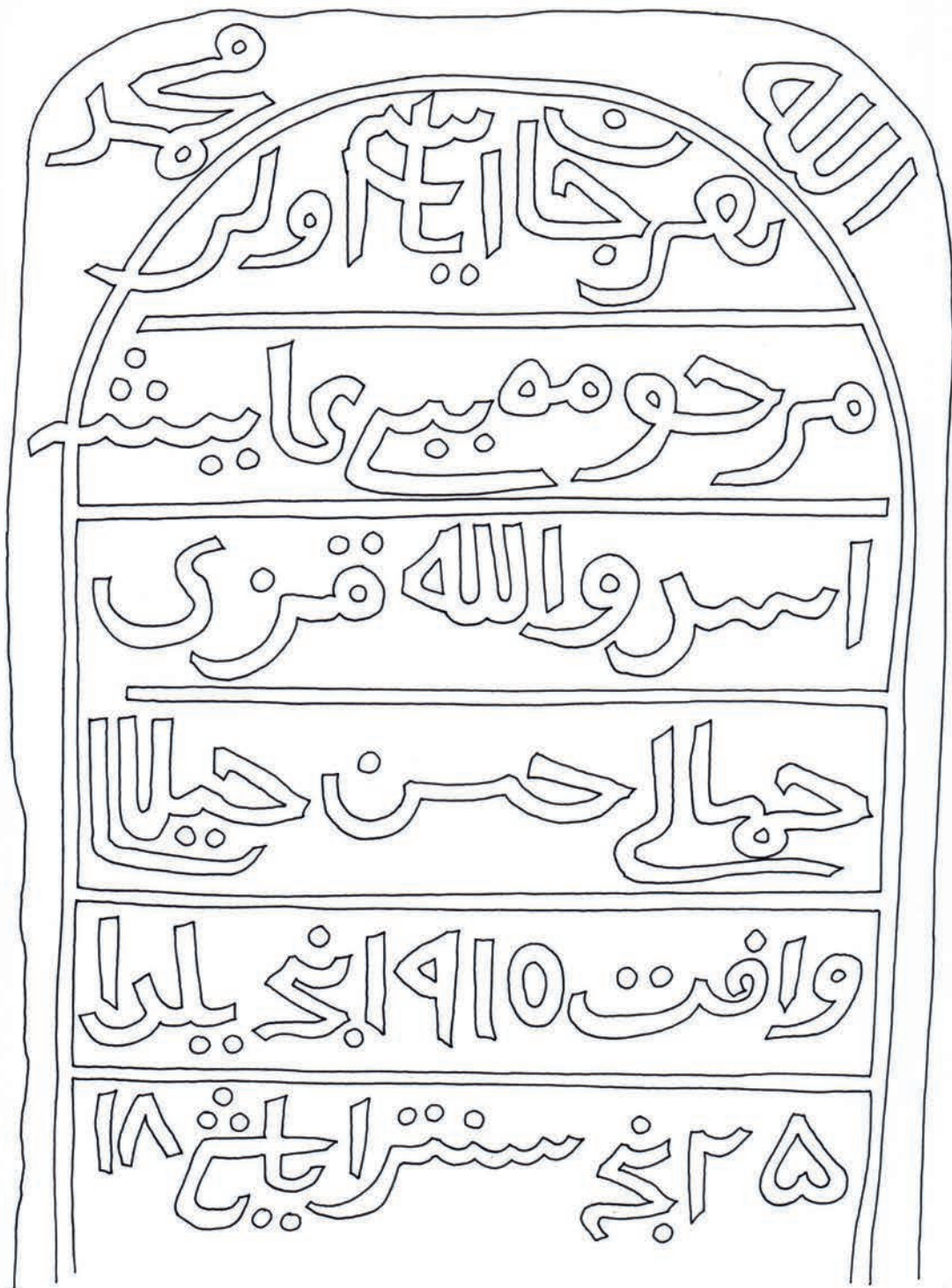
150=Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

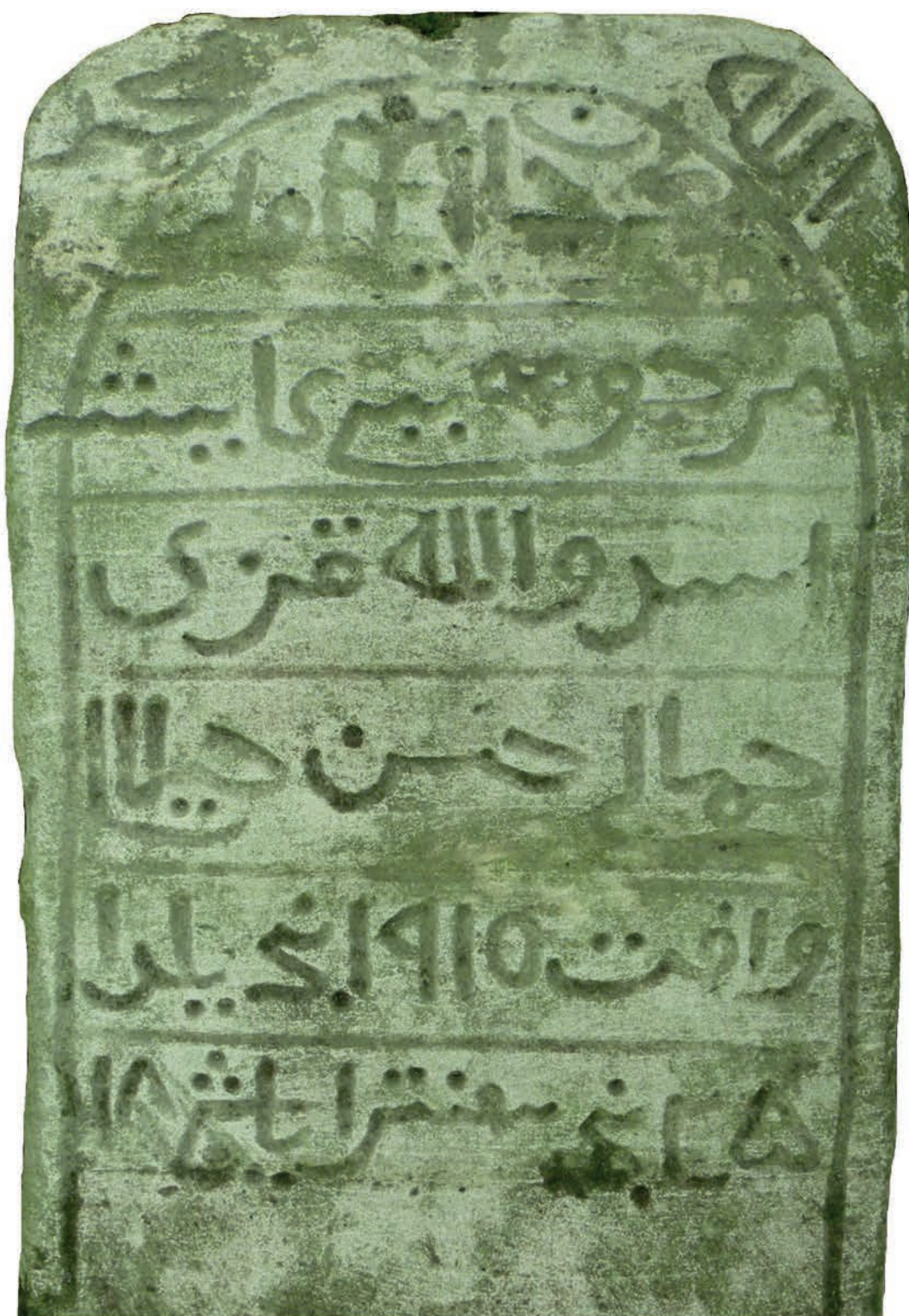
150=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

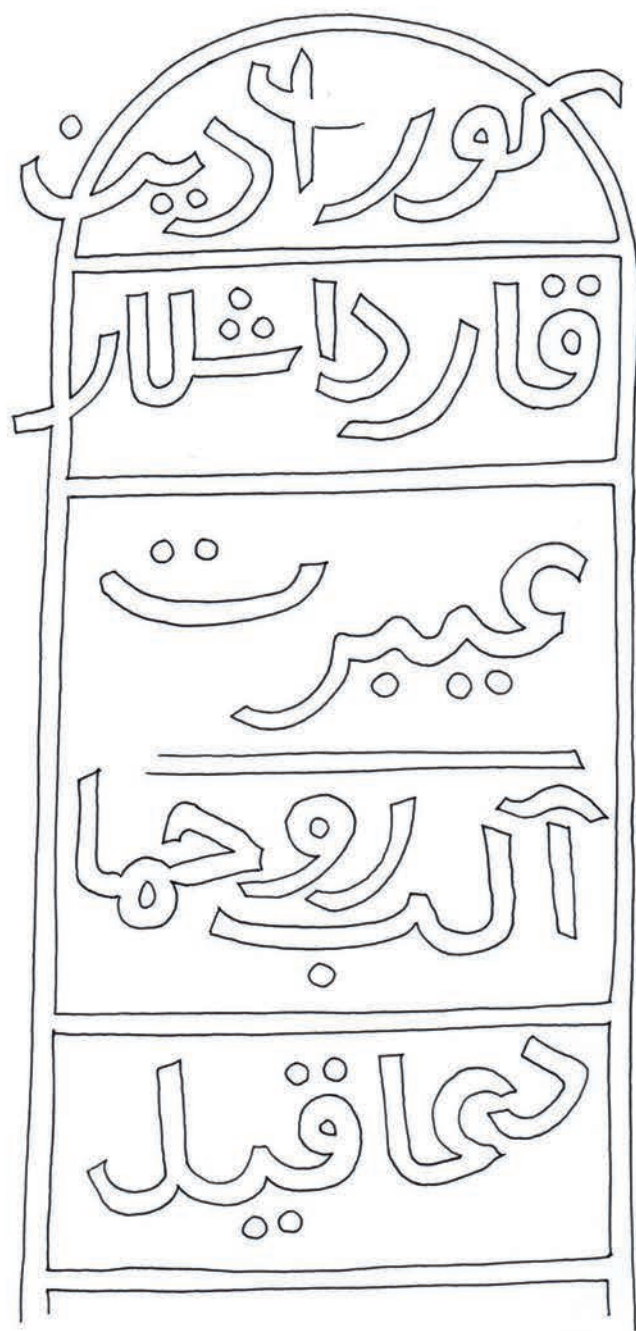
151=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

151=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

151=Г

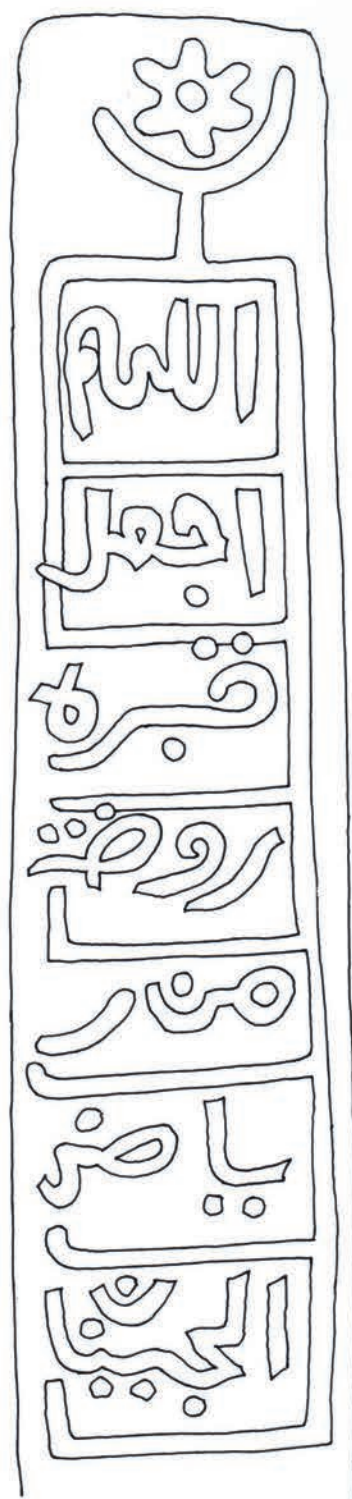
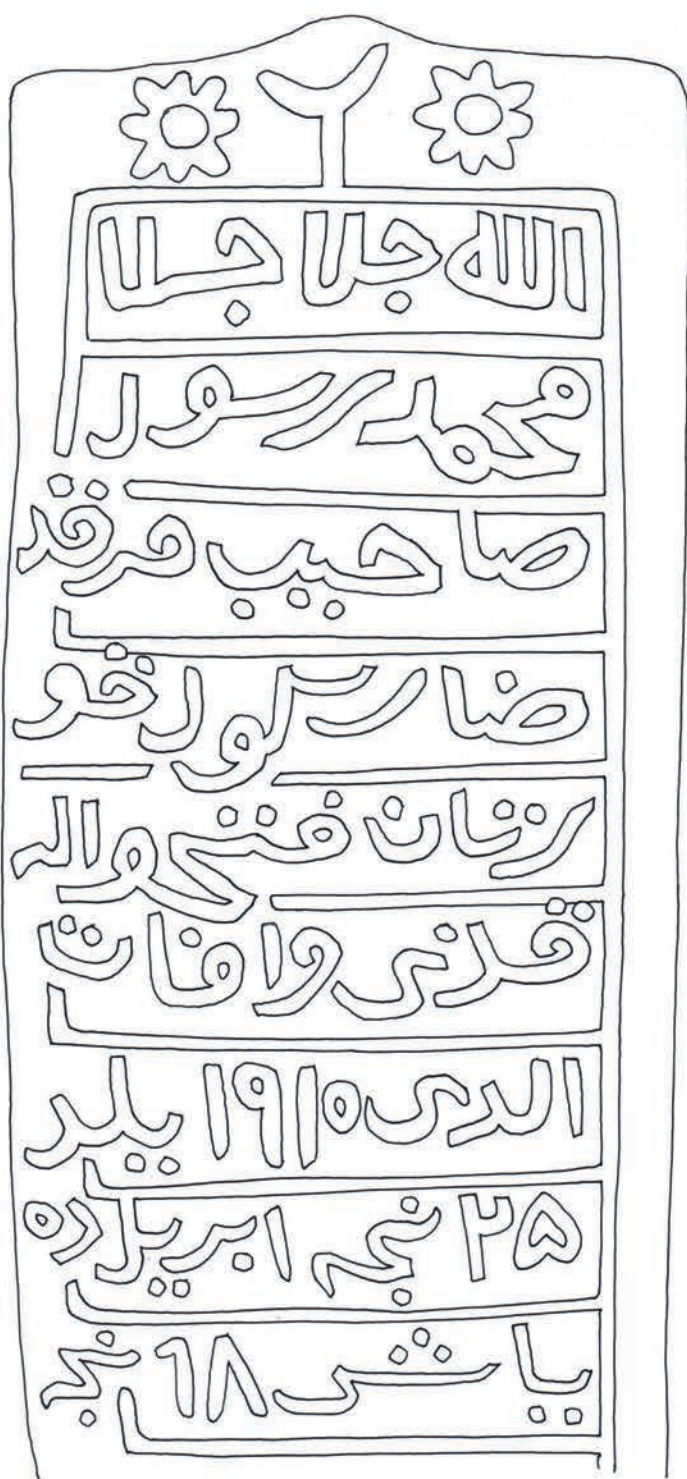
Кобылкино авылы, Каменский районы

151=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

152=A,Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

152

Кобылкин авылы, Каменский районы

152=B

Кобылкин авылы, Каменский районы

152=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

153=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

153=Г

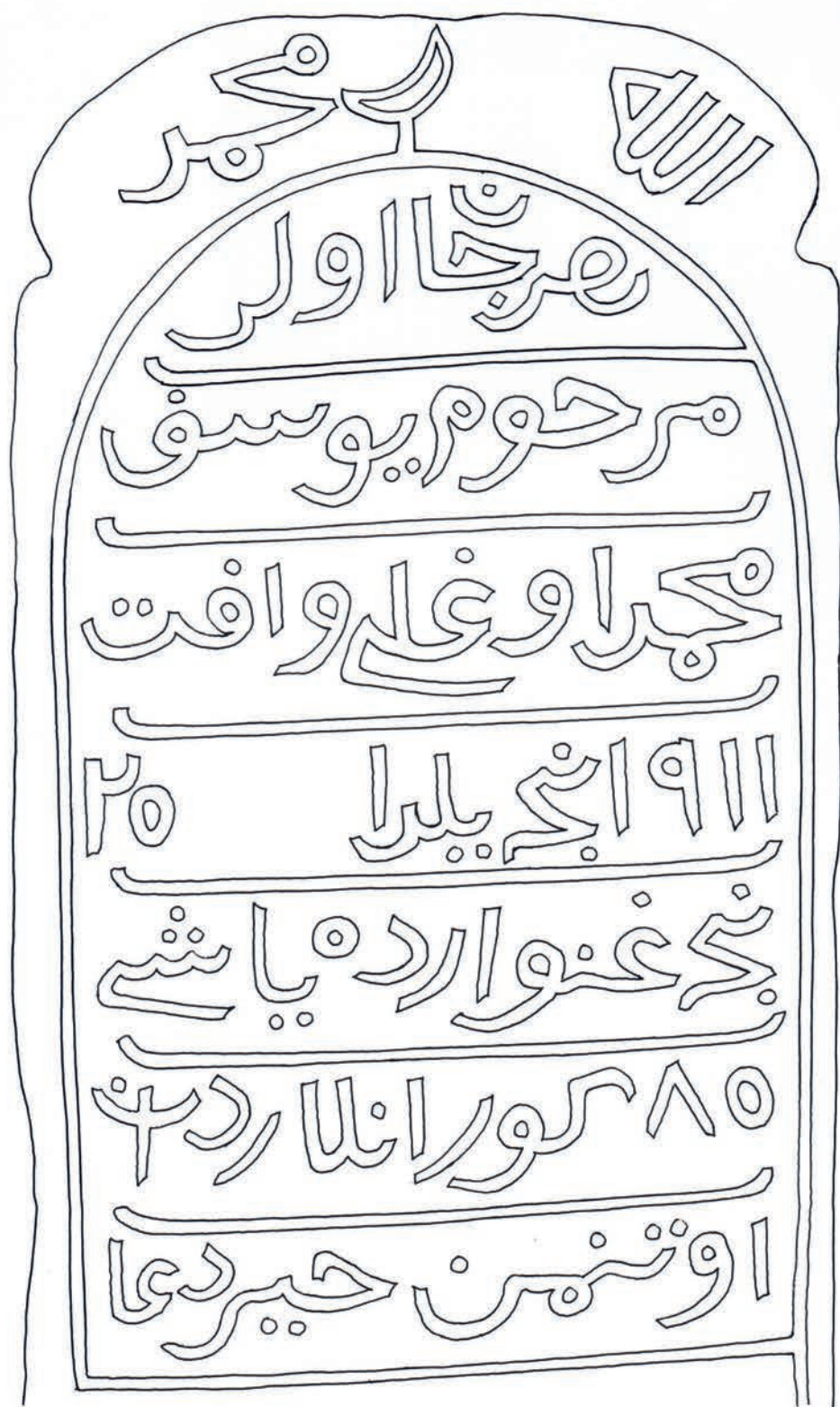
Кобылкин авылы, Каменский районы

الله عز القبر حجر
عرجان اولر
مرحومون سنو الله
تجيبا عبر العزير
اوغلي وفات ۱۹۱۱
تجيبا ۱۷۱۷ ايون
۶۷ ياشندا قبرا
منه كورانا راجير
دعا قبل الله

الملك
والحكيم
انا لله
وانا اليه
الاجيبون
الله غا
فور

153=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

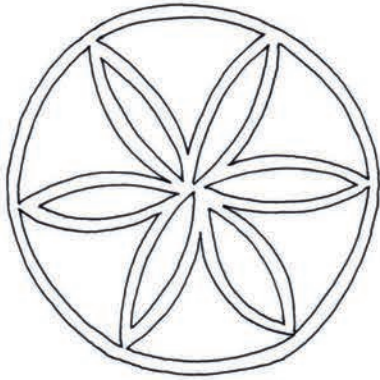
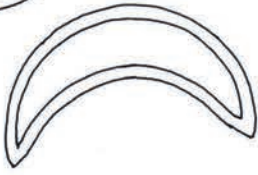

154=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

مستفق

154=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

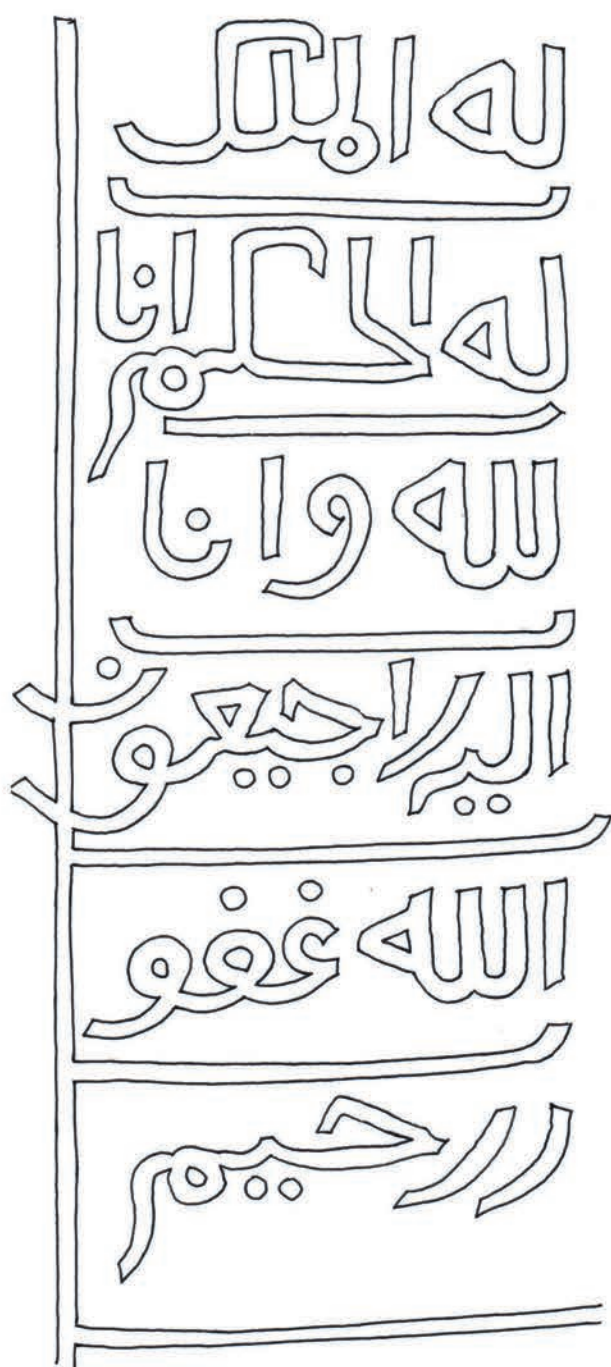
154=Б

Кобылкин авылы,
Каменский районы

154=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

154=Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

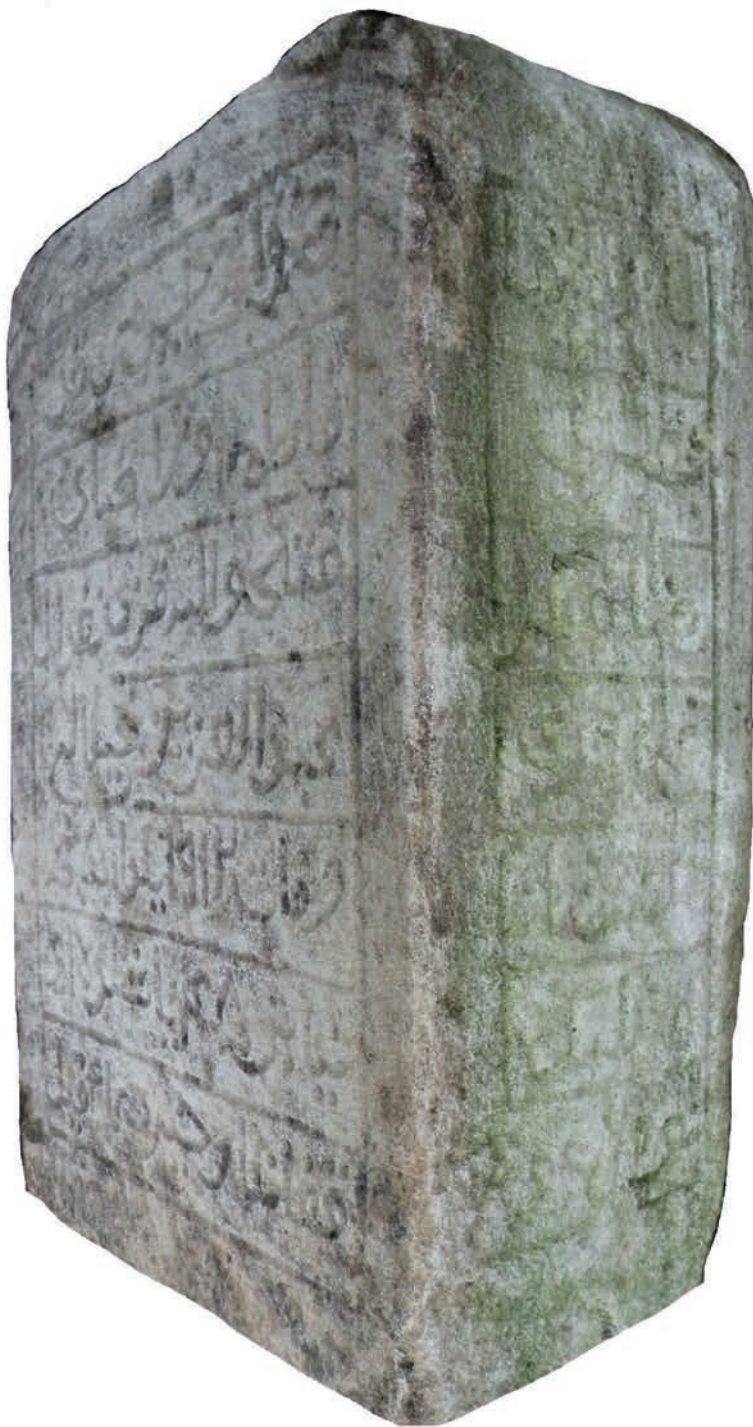
154=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

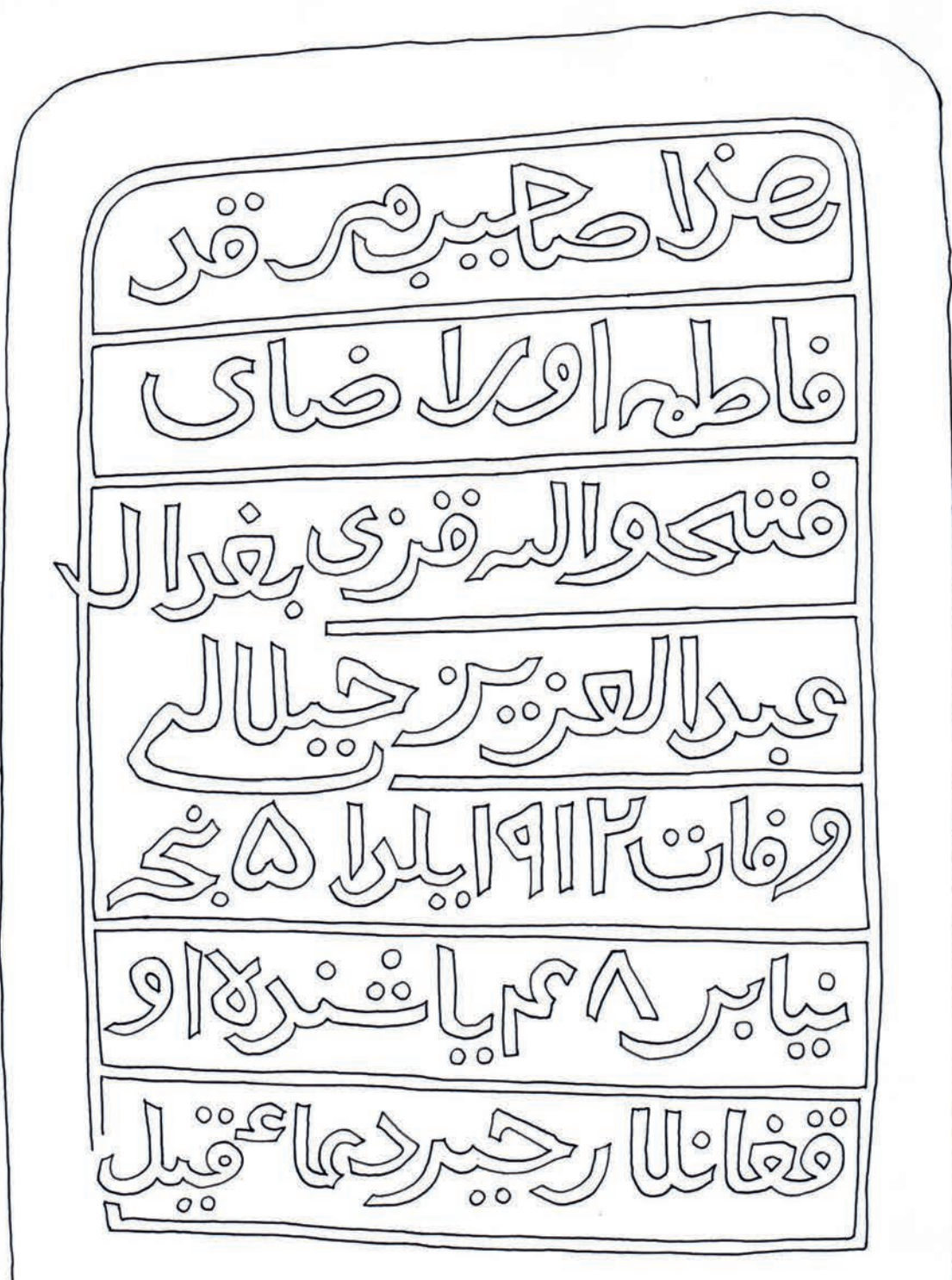
155=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

155=Г

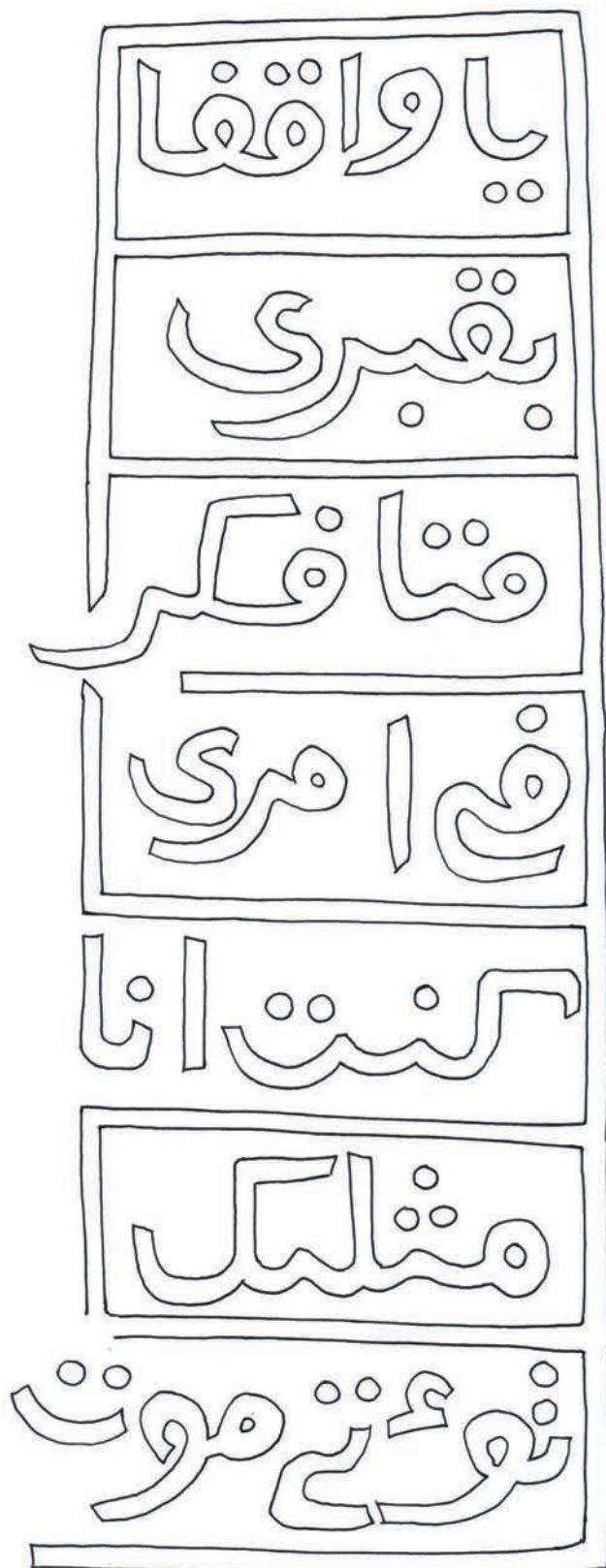
Кобылкин авылы, Каменский районы

155=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

155=Г

Кобылкино
авылы,
Каменский
районы

156=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

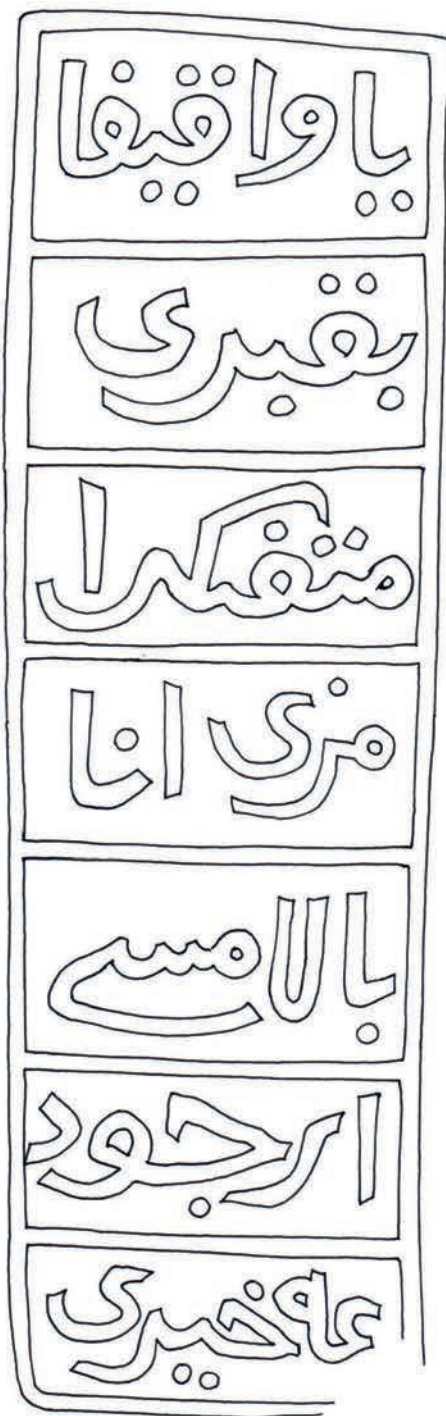
156=Г

Кобылкин авылы,
Каменский районы

156=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

156=Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

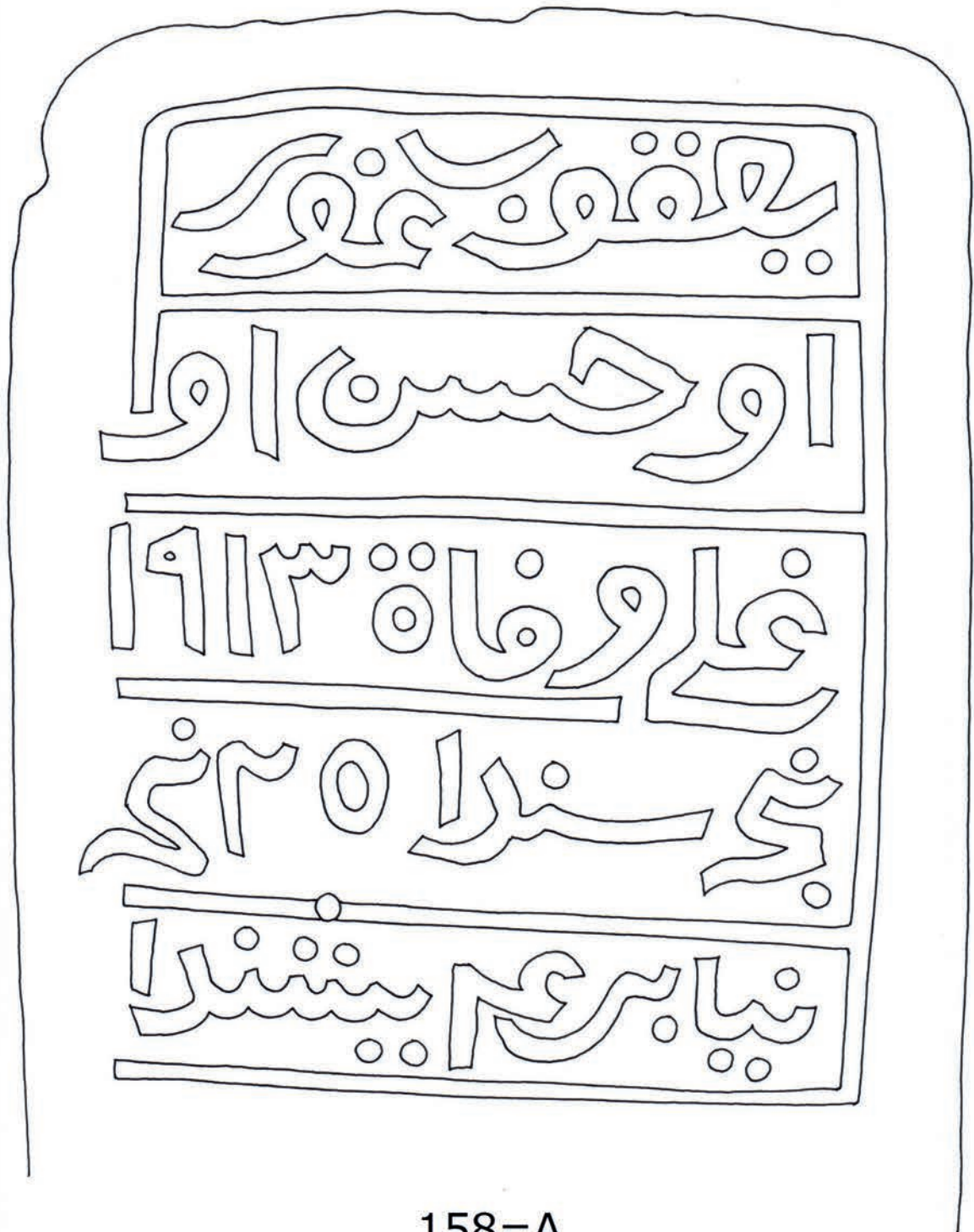
157=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

157=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

158=A

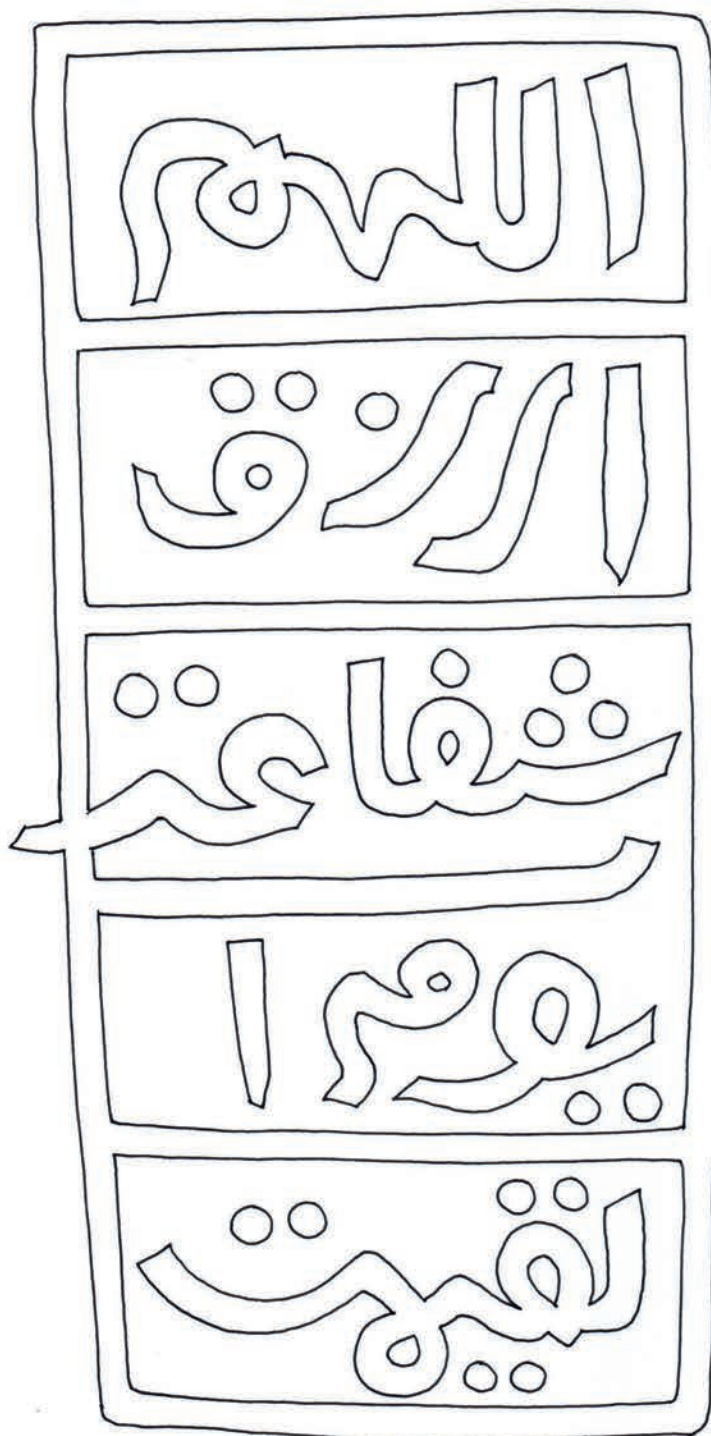
Кобылкино авылы, Каменский районы

158=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

158=Г

Кобылкино
авылы,
Каменский
районы

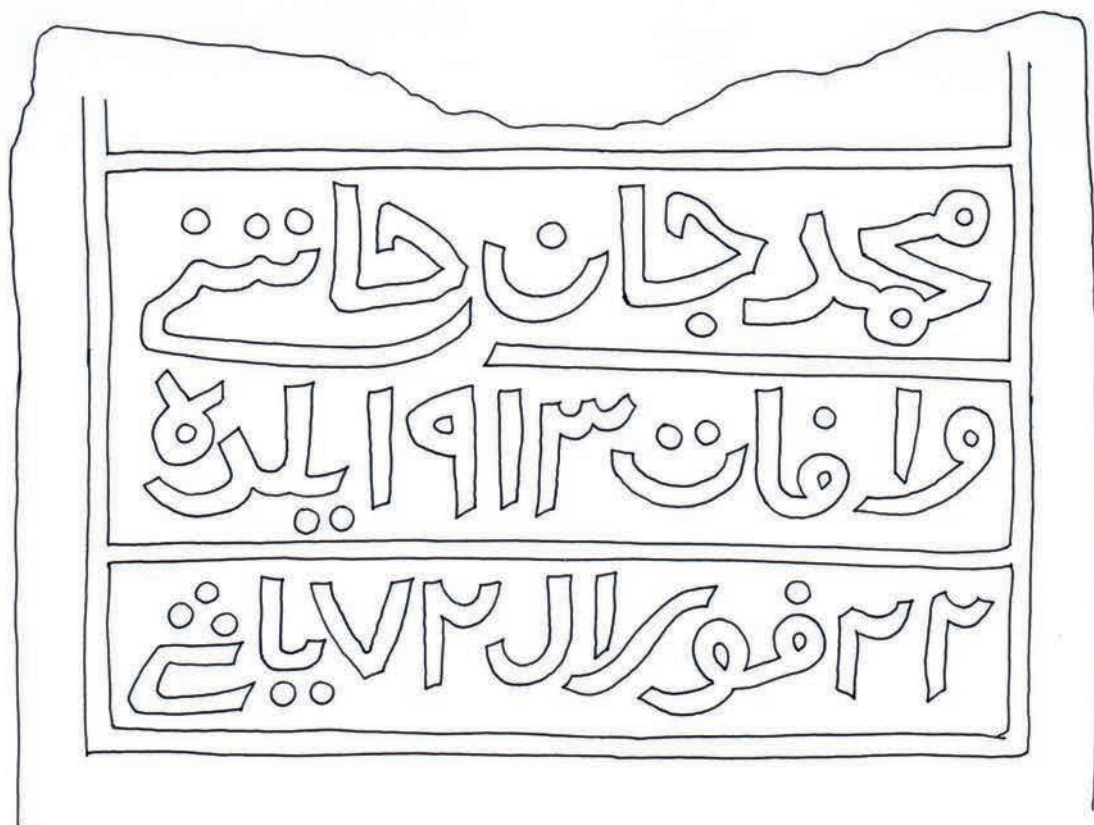
158=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

159=A=B

Кобылкин авылы, Каменский районы

159=A=v

Кобылкино авылы, Каменский районы

160=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

160=Г

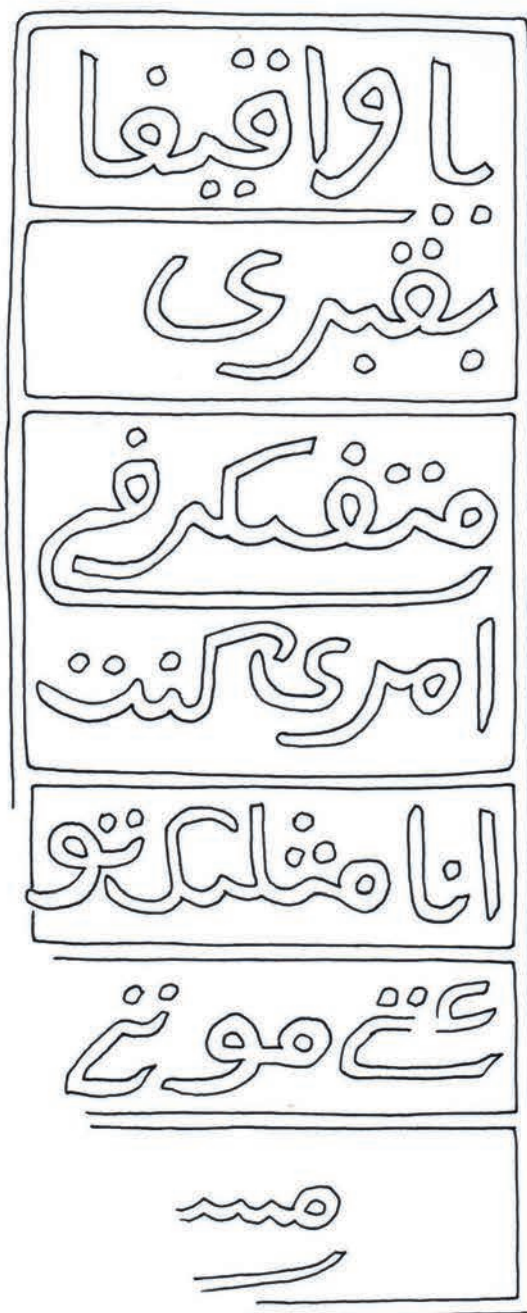
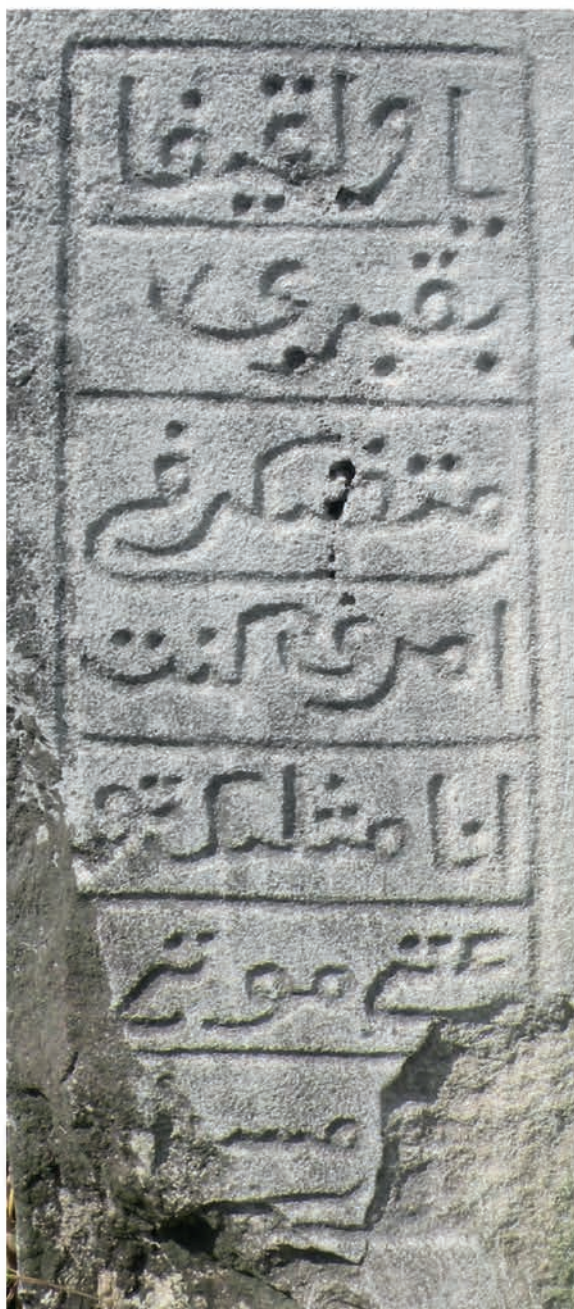
Кобылкин авылы, Каменский районы

160=A

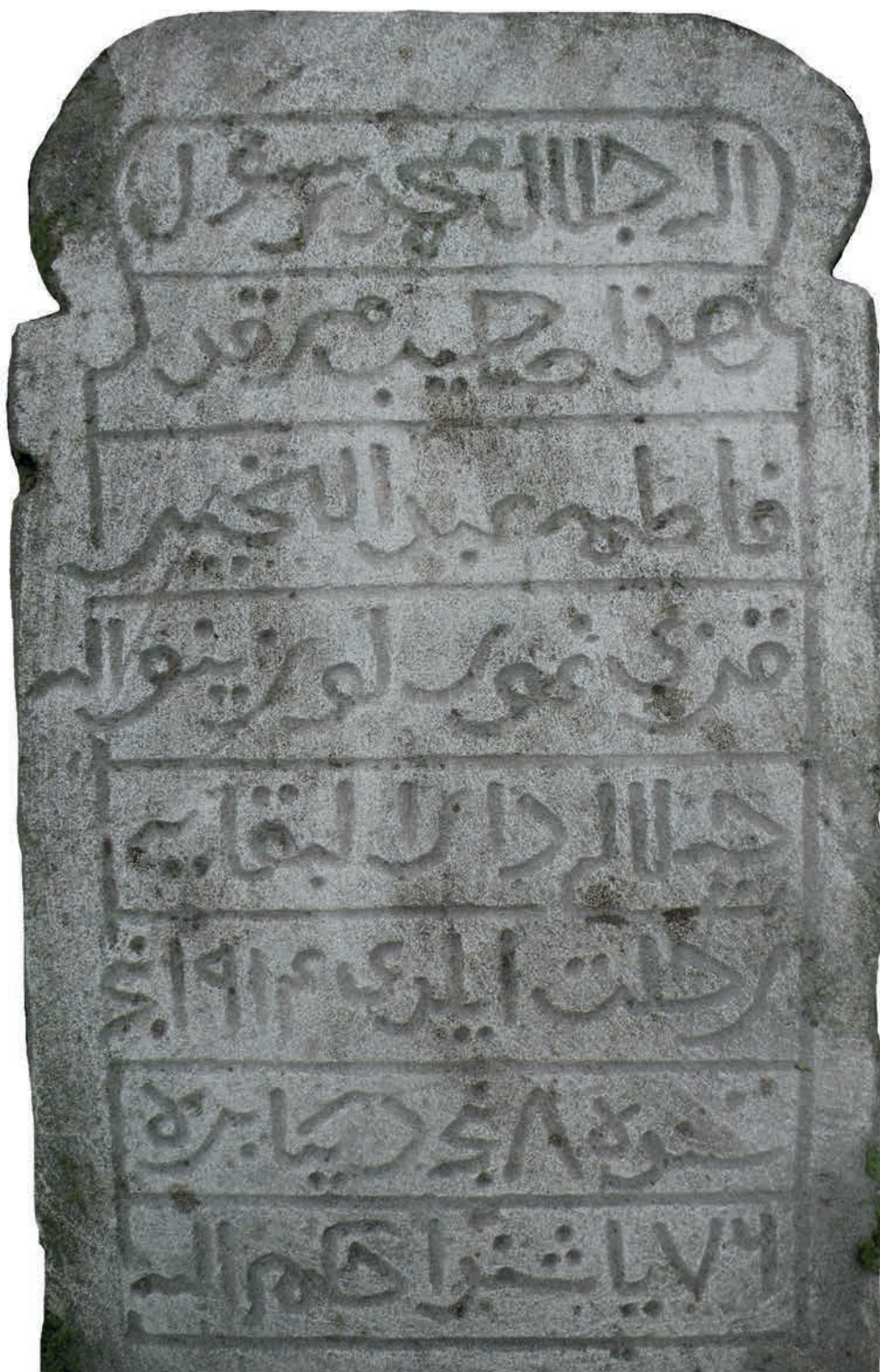
Кобылкино авылы, Каменский районы

160=Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

161=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

161=Г

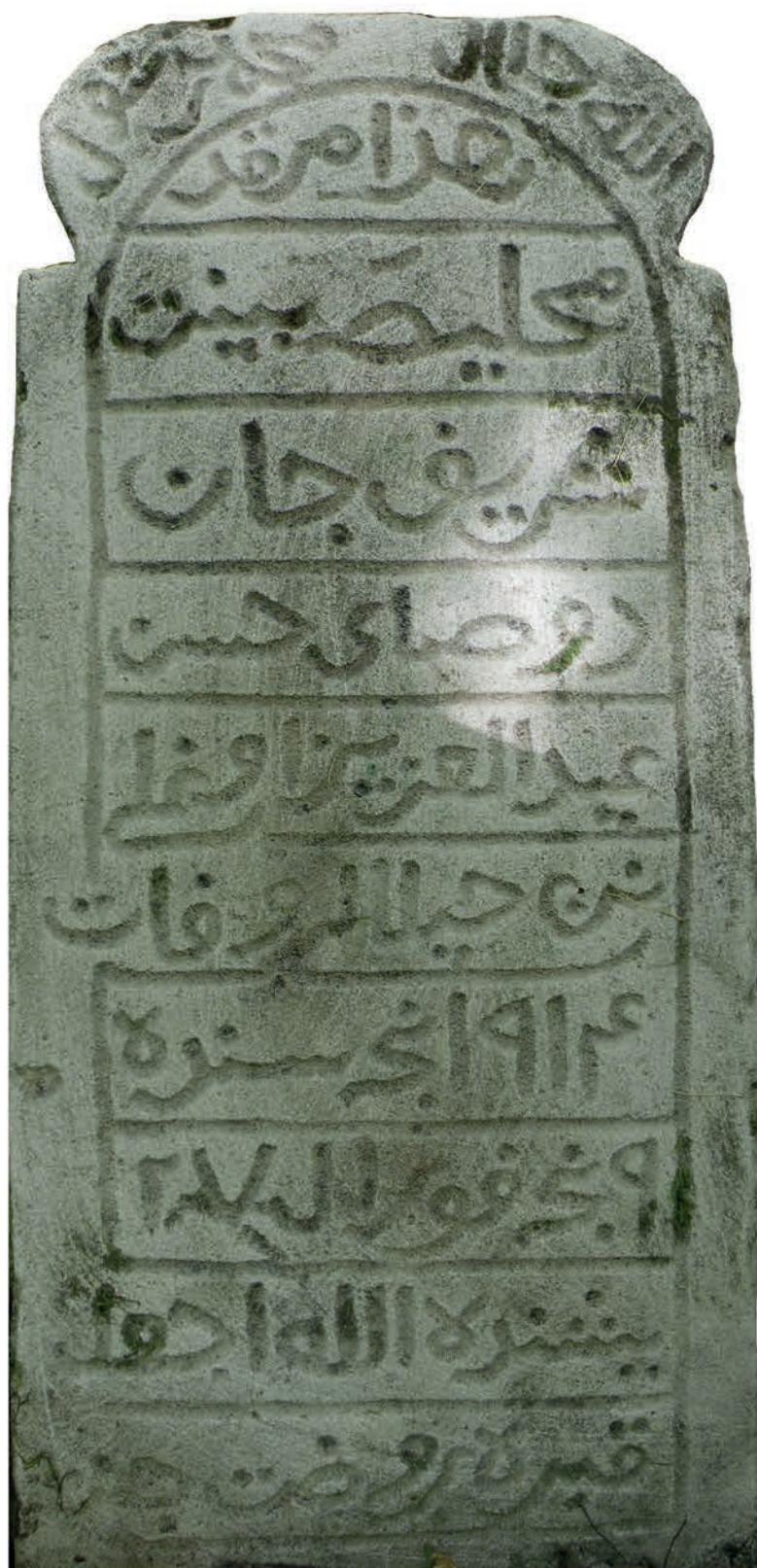
Кобылкин авылы, Каменский районы

الله جلال محمد رسول
عزنا صليب مرقد
فاطمة عبد النخیر
قزى نور لوزینواله
جیلال دارالبنقا به
رحلت ایلری ۱۴۹۴ هـ
سنه ۸ بخرد یکا برة
۷۶ یا شتر احکام الله

یا واقیفا
بقبری
منفکرا
فخامری
بالامس
ارجو
لعماعی
خیری

161=A,Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

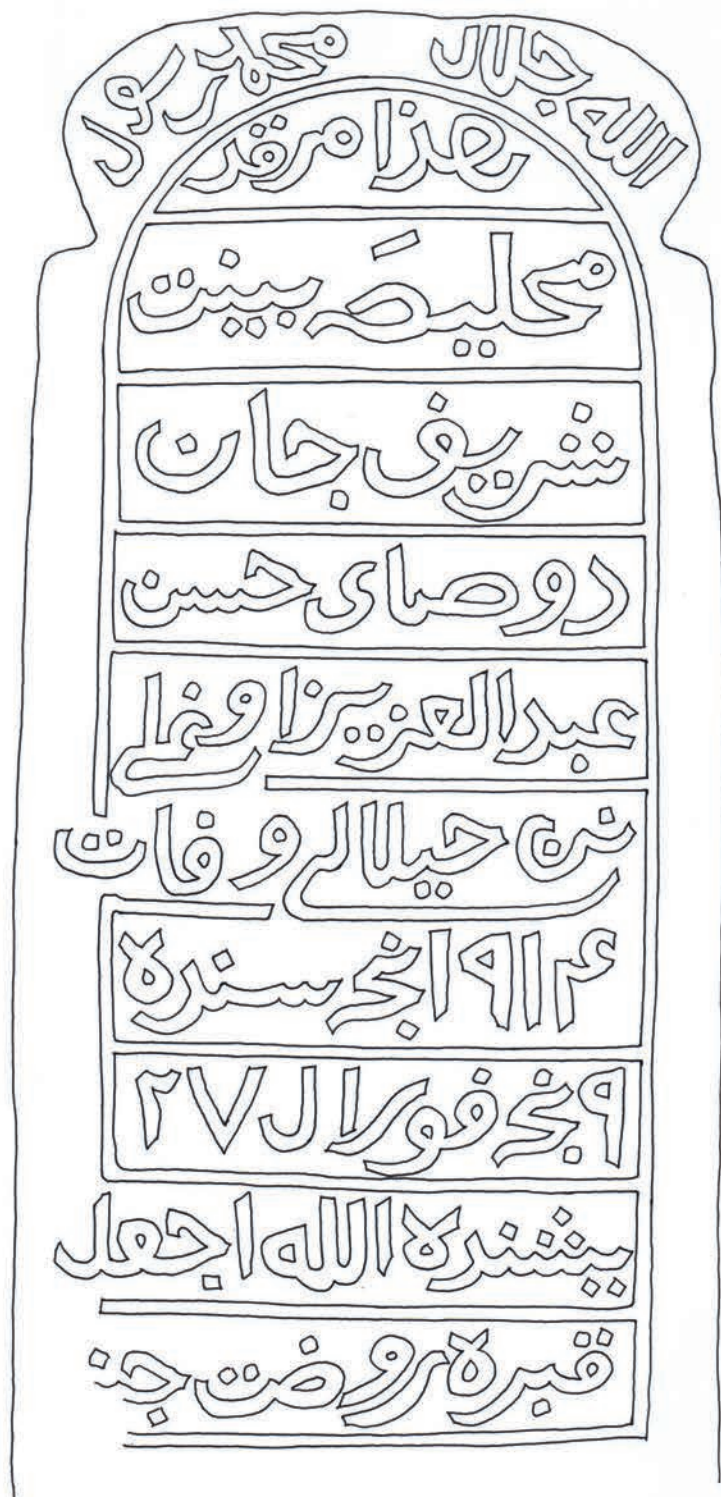
162=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

162=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

162=A

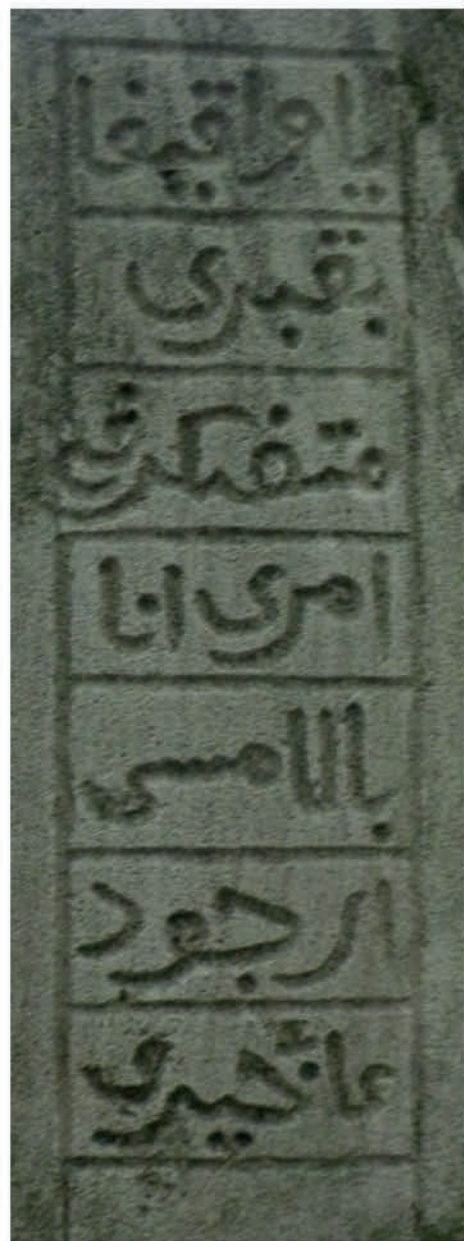
Кобылкино авылы, Каменский районы

163=A

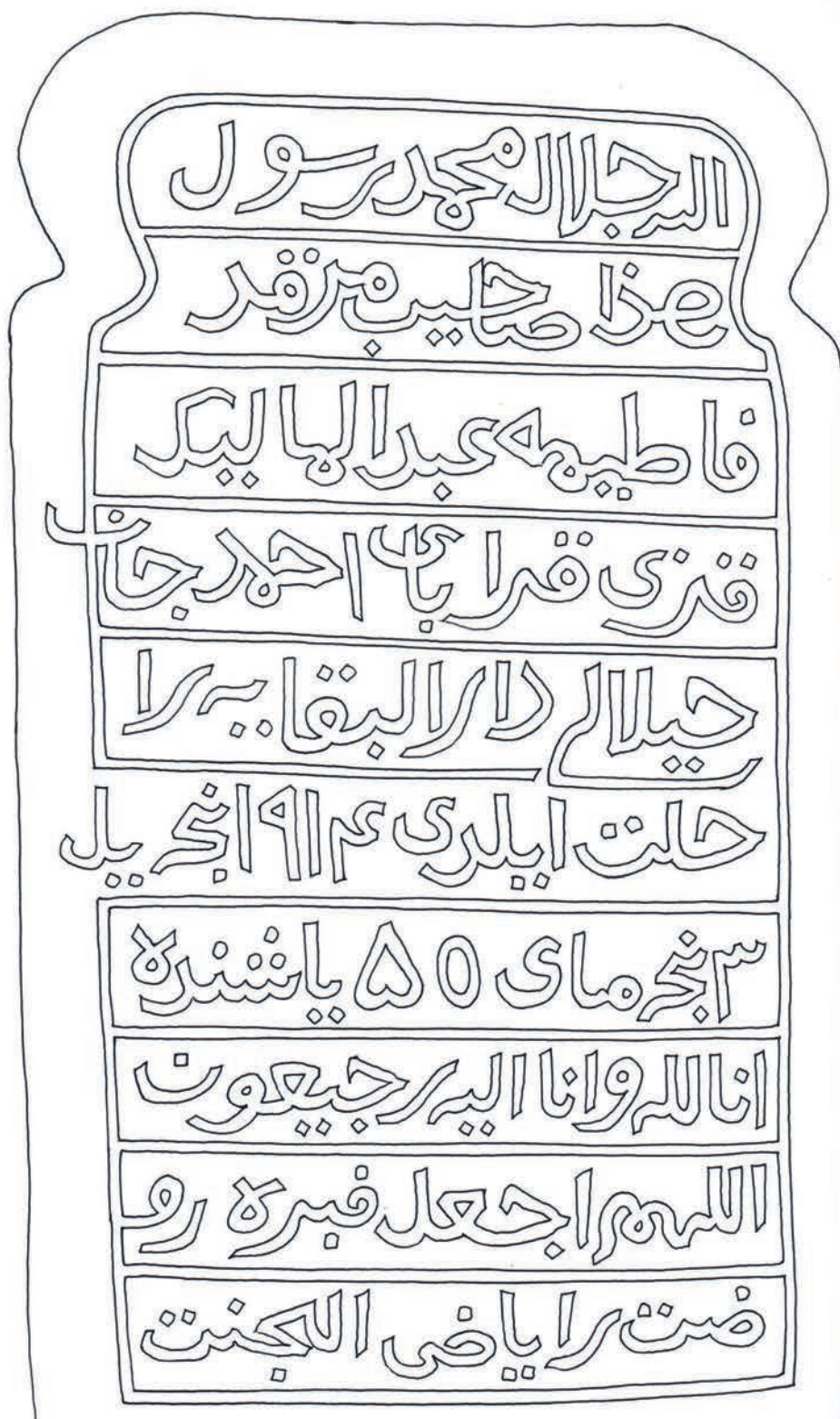
Кобылкин авылы, Каменский районы

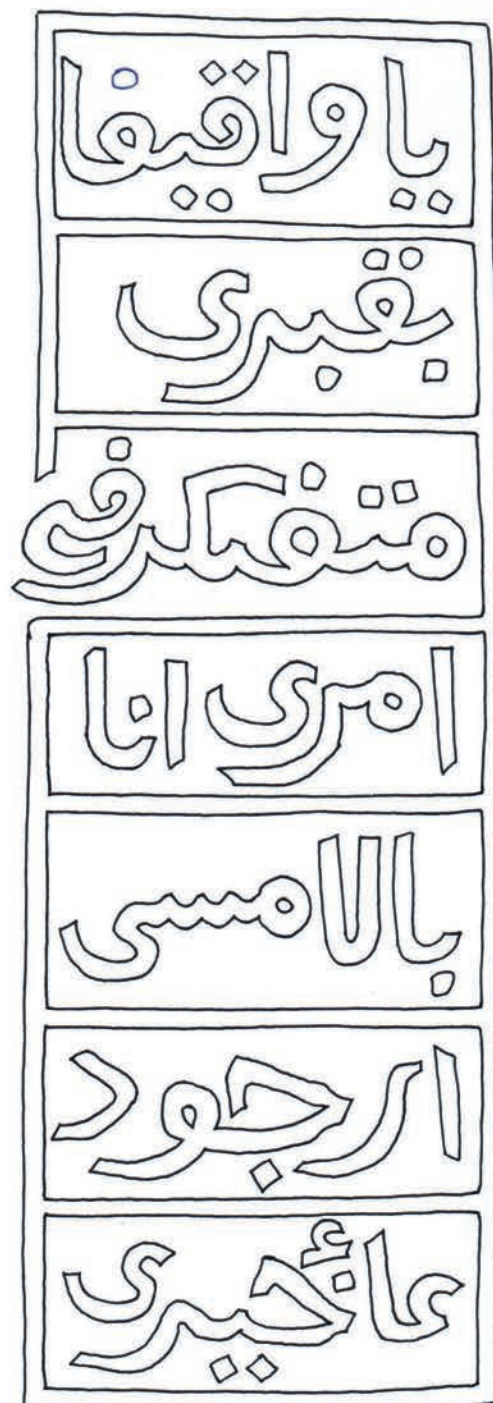
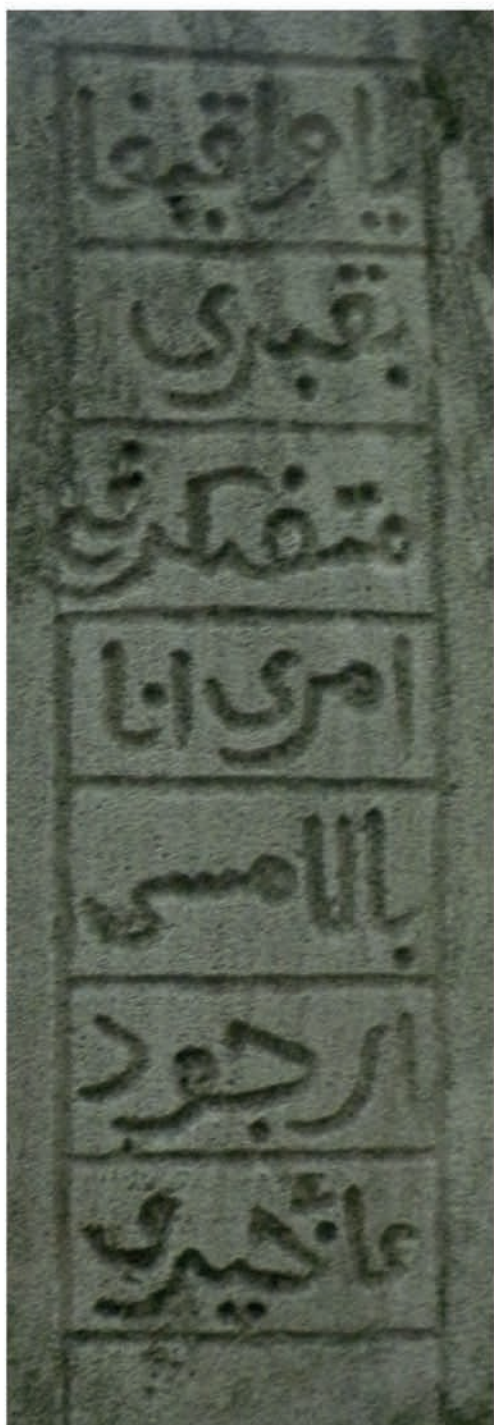
163=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

163=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

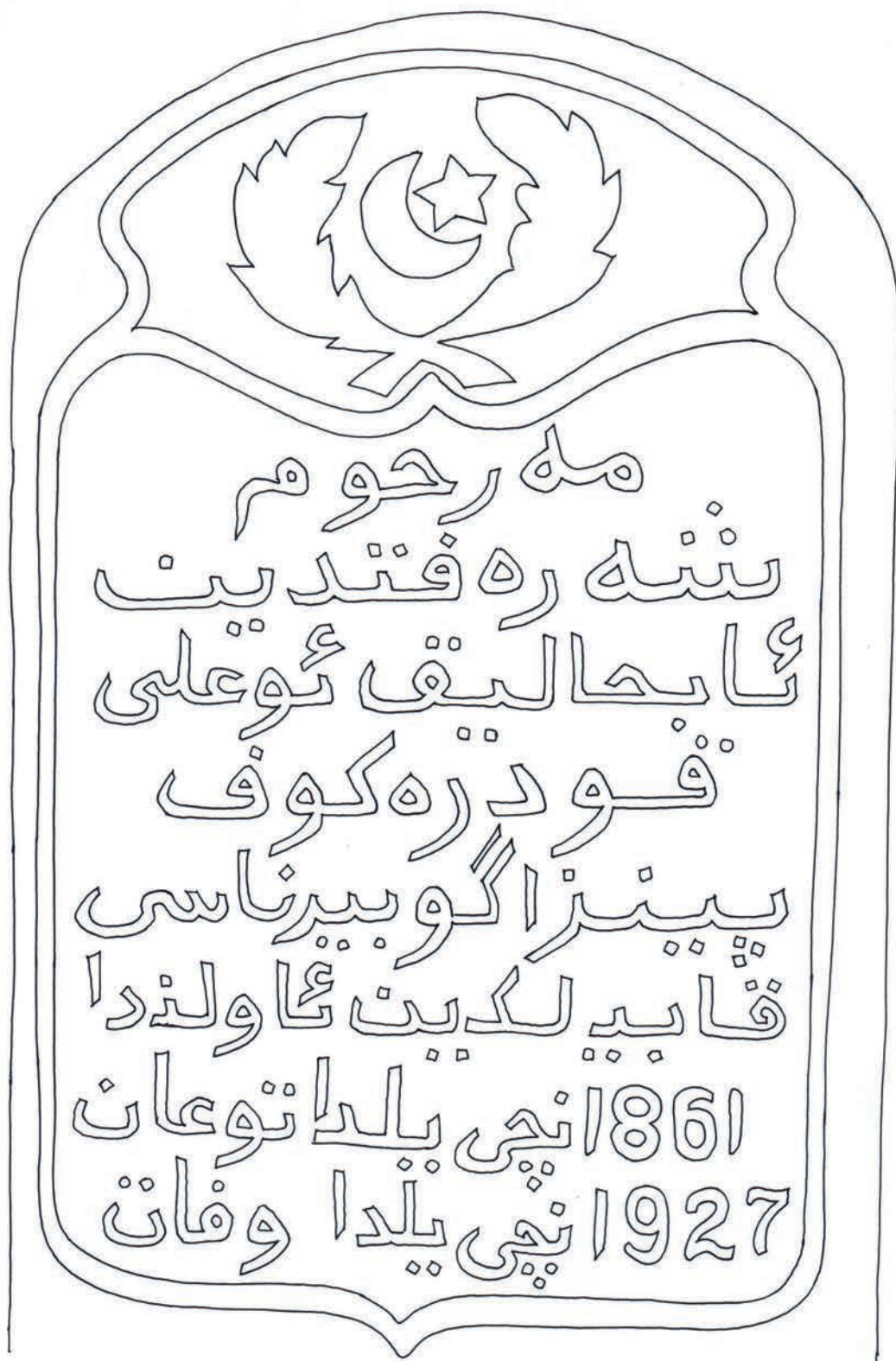
163=Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

164=Б

Кобылкин авылы, Каменский районы

164=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

164=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

كل نفس ذائقة الموت

انا لله وانا اليه راجعون

164=Б

Кобылкино авылы, Каменский районы

164=Б

Кобылкин авылы, Каменский районы

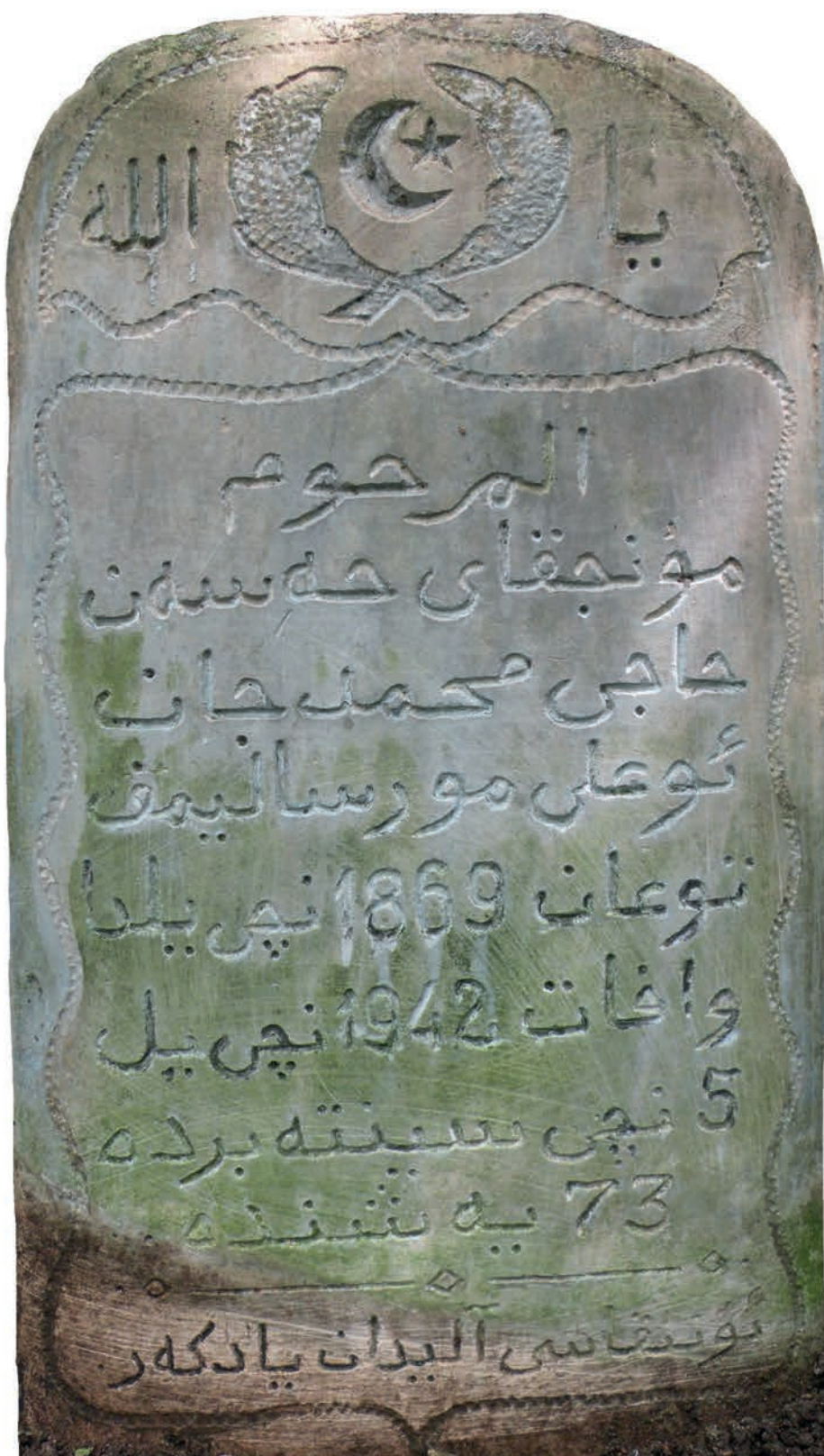
164=В

Кобылкин авылы, Каменский районы

165=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

165=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

165=Б

Кобылкин авылы,
Каменский районы

165=В

Кобылкин авылы, Каменский районы

166=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

166=Б

Кобылкин авылы, Каменский районы

166=A,Б

Кобылкино авылы, Каменский районы

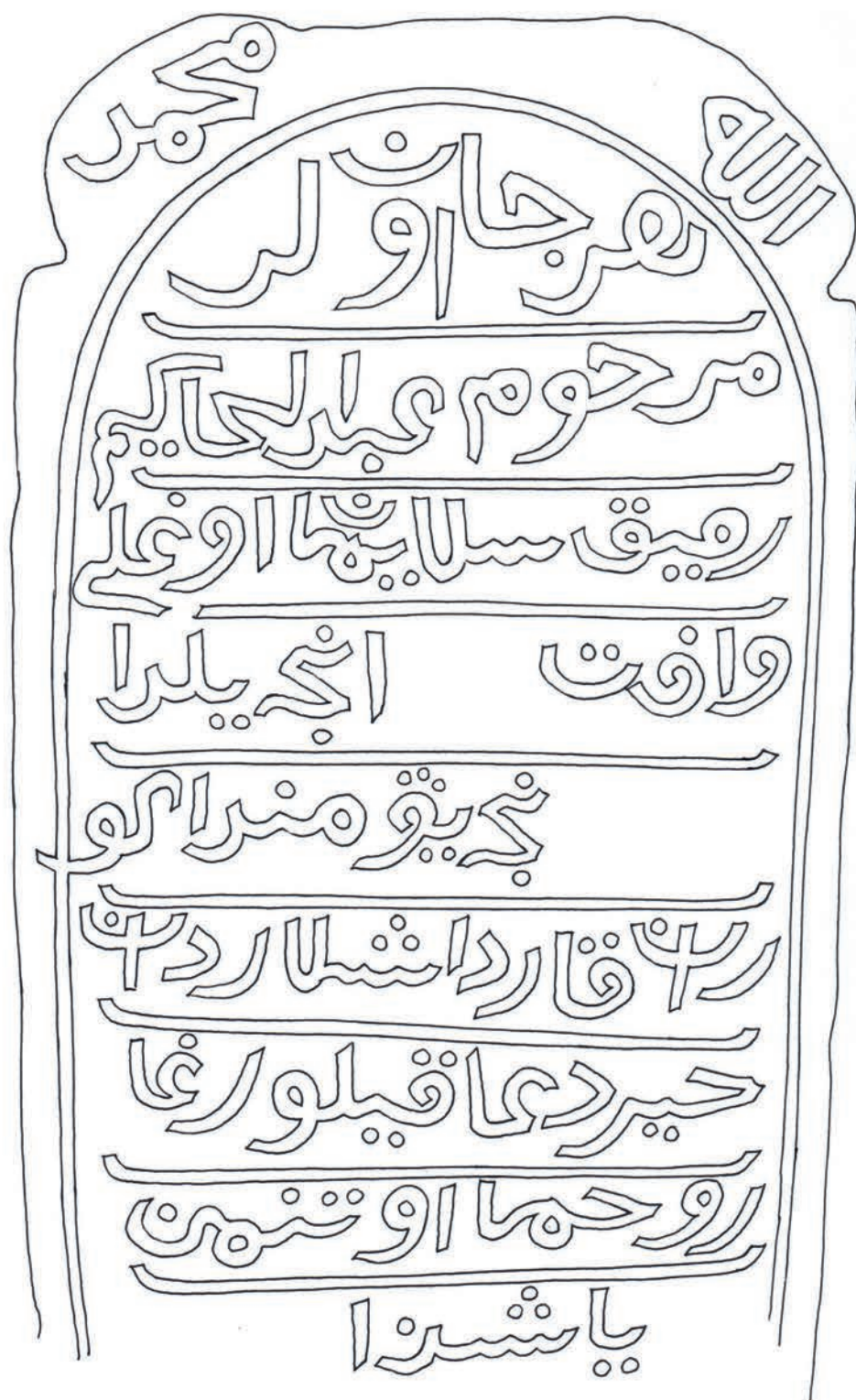
167=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

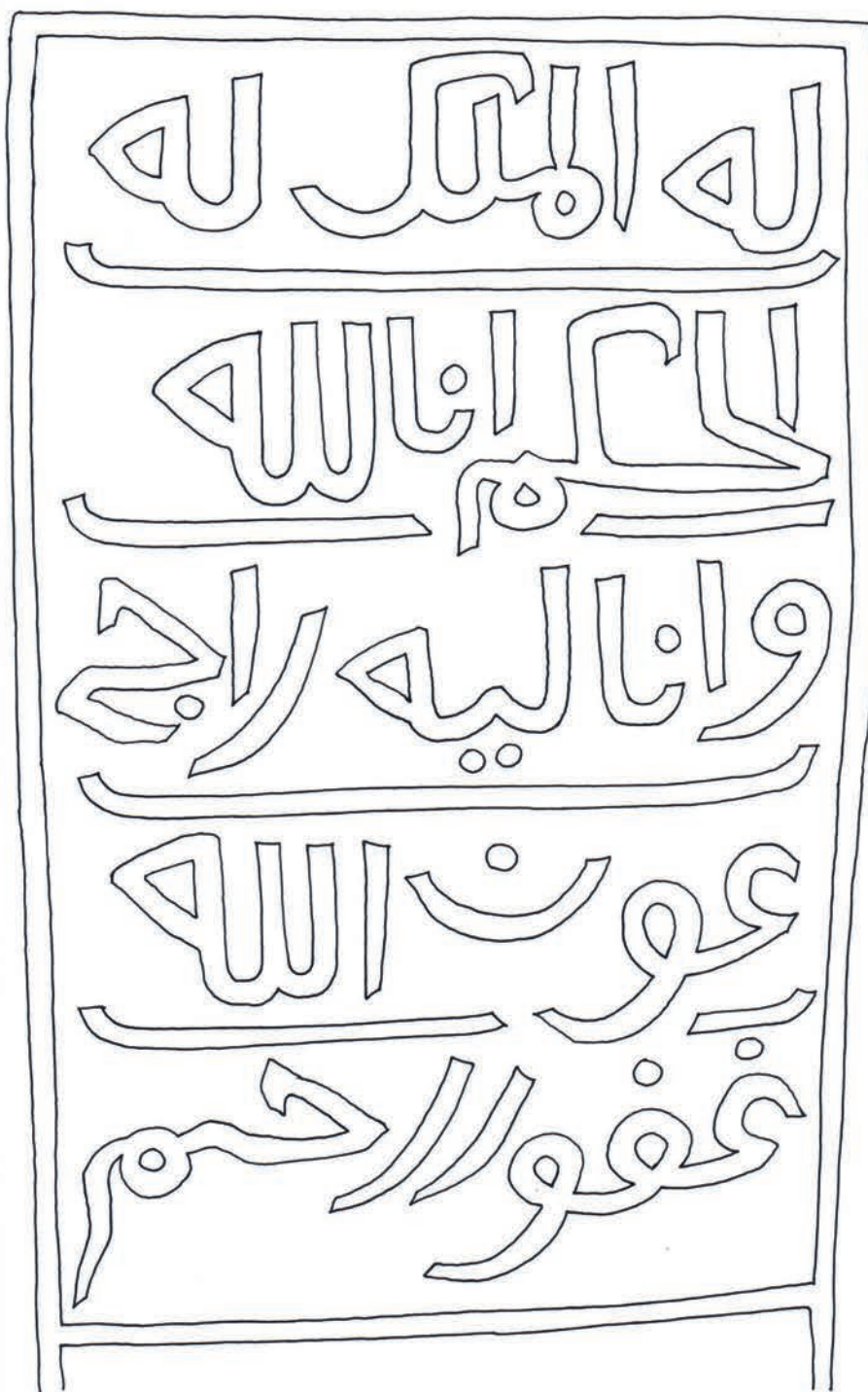
167=Г

Кобылкин авылы,
Каменский районы

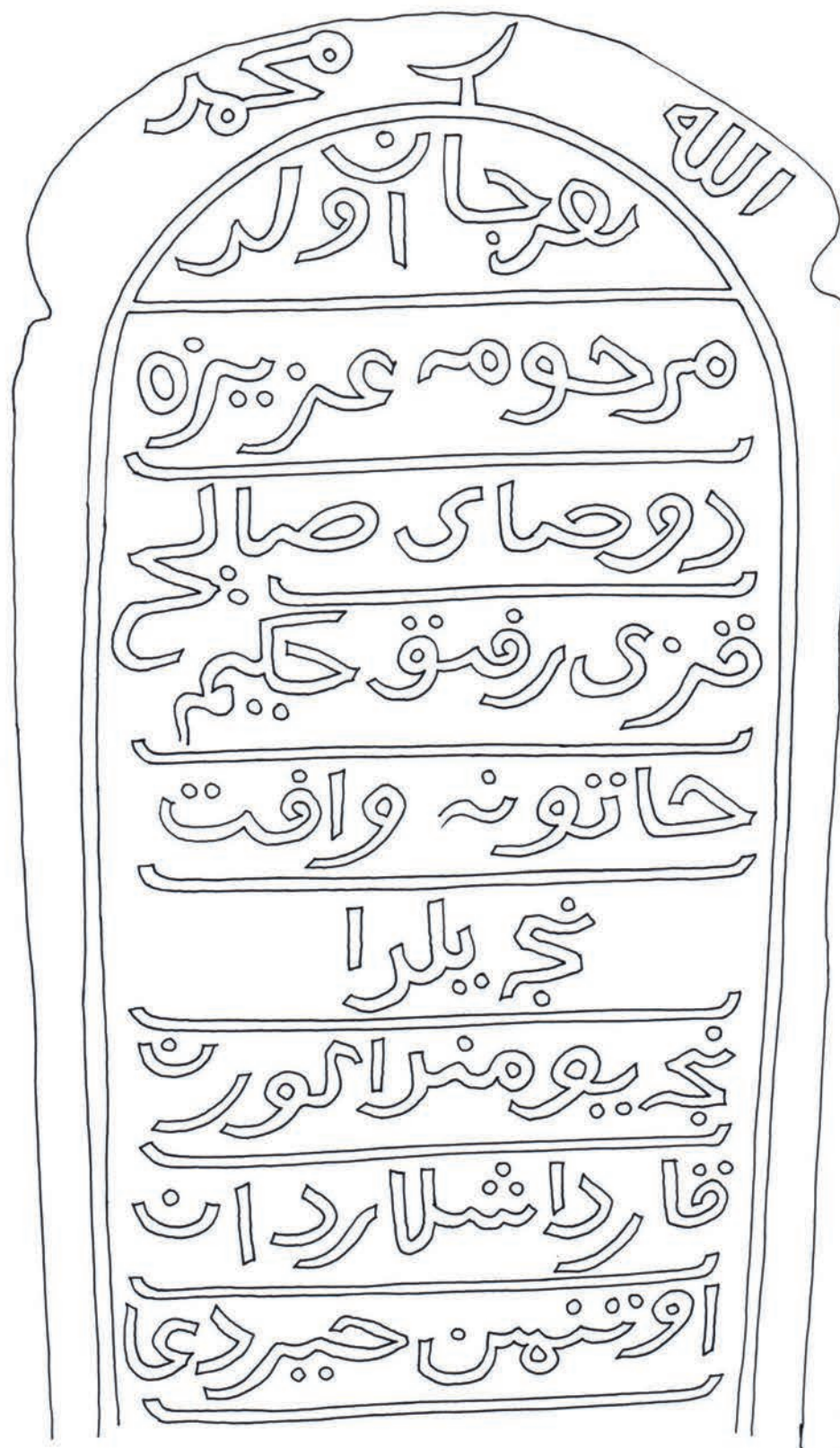
167=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

167=Г

Кобылкино авылы, Каменский районы

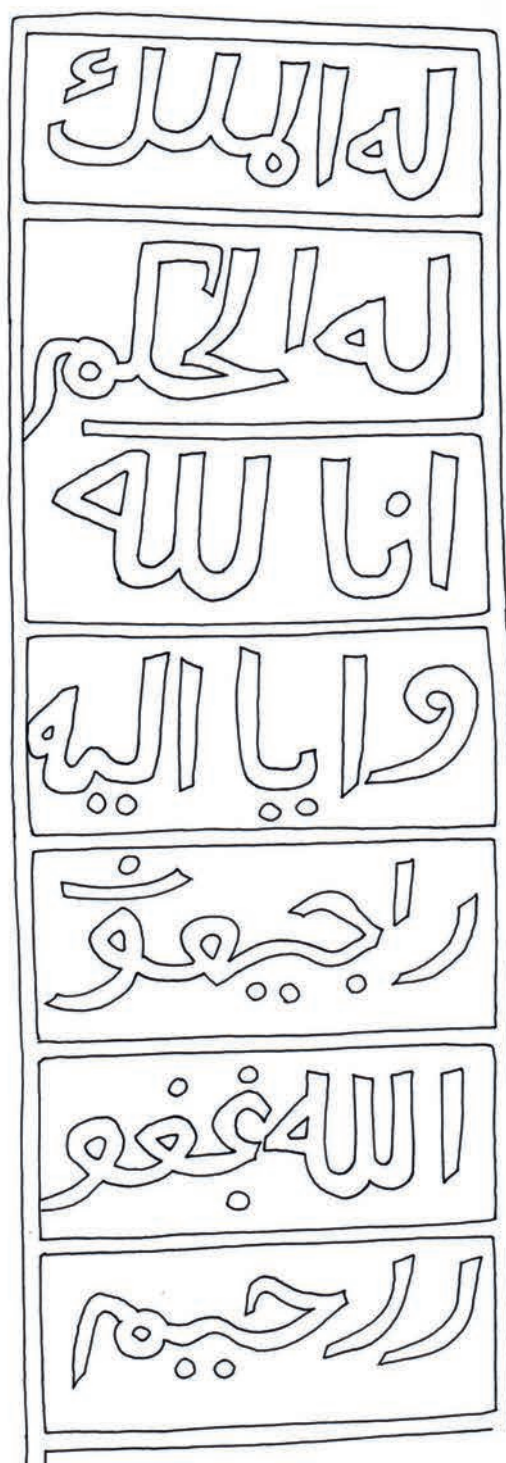
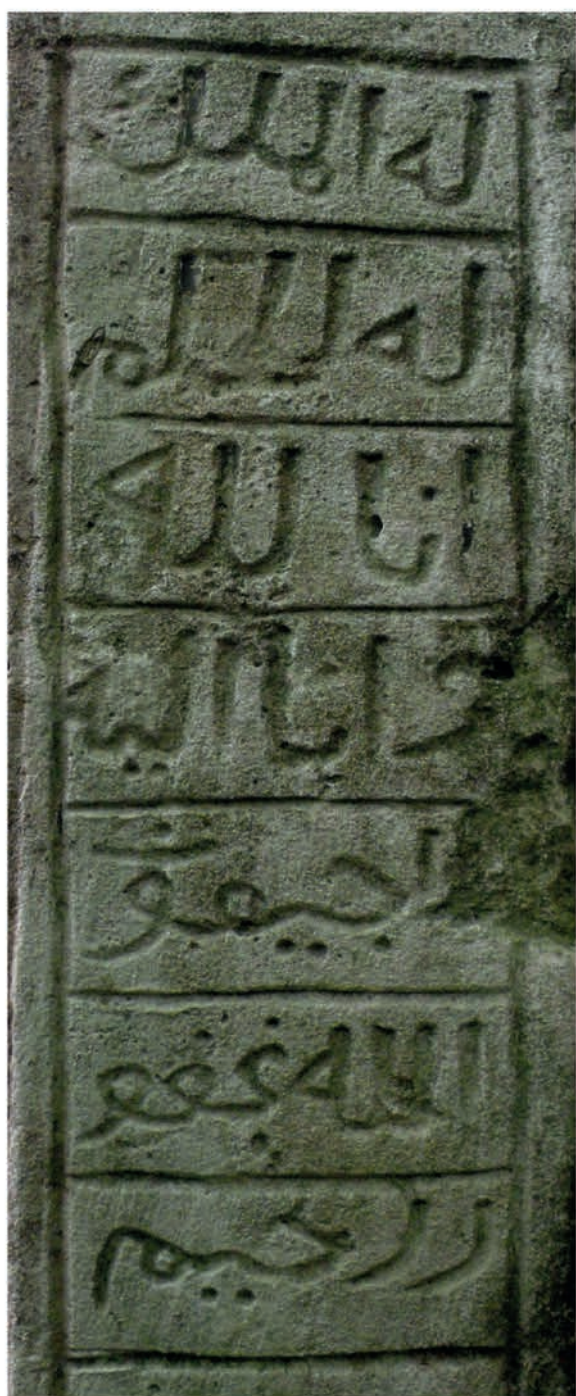
168=A

Кобылкино авылы, Каменский районы

168=A

Кобылкин авылы, Каменский районы

168=Г

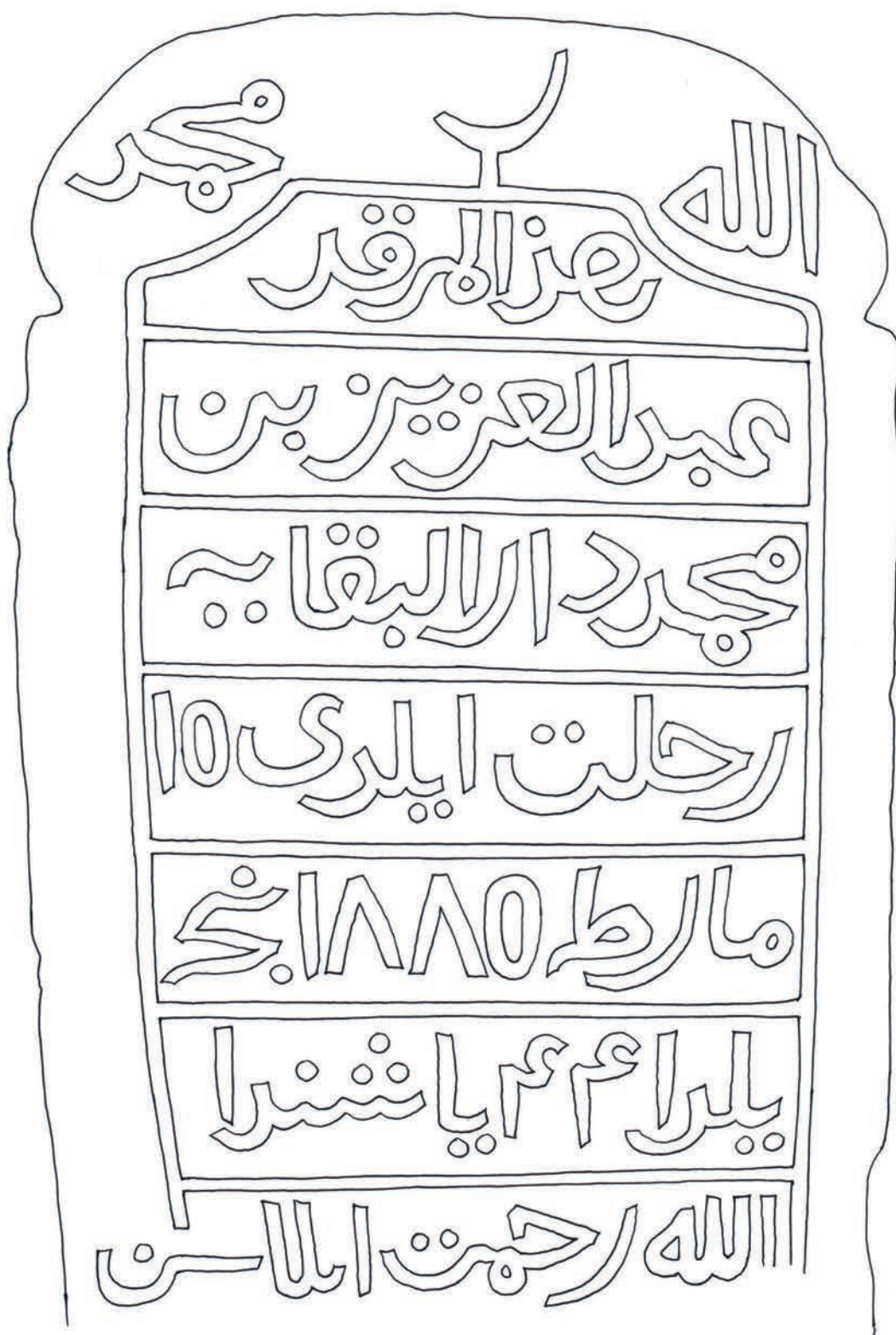
Кобылкино авылы, Каменский районы

168=Г

Кобылкин авылы, Каменский районы

169=A

Кочалейка (Ятмис) авылы, Каменский районы

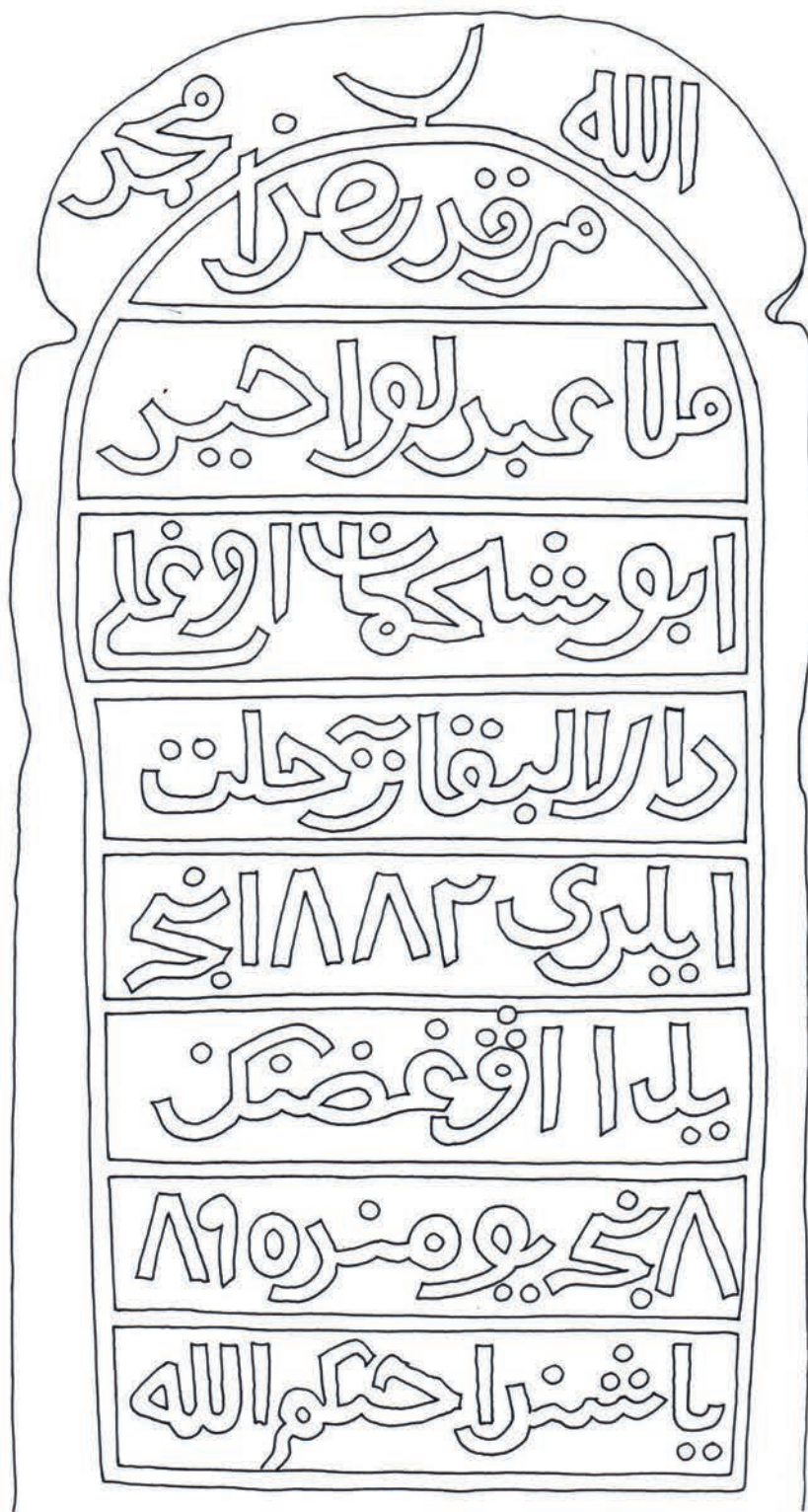
169=A

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

169=Г

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

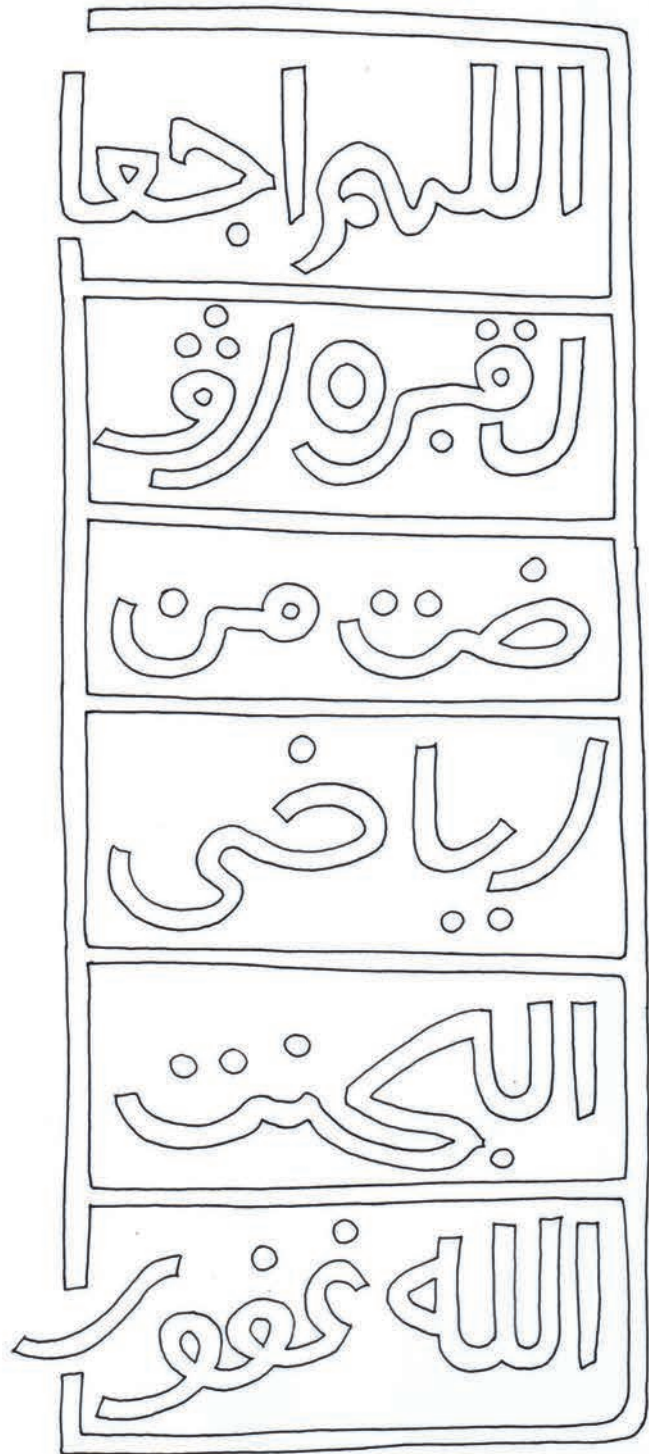
170=A

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

170=A

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

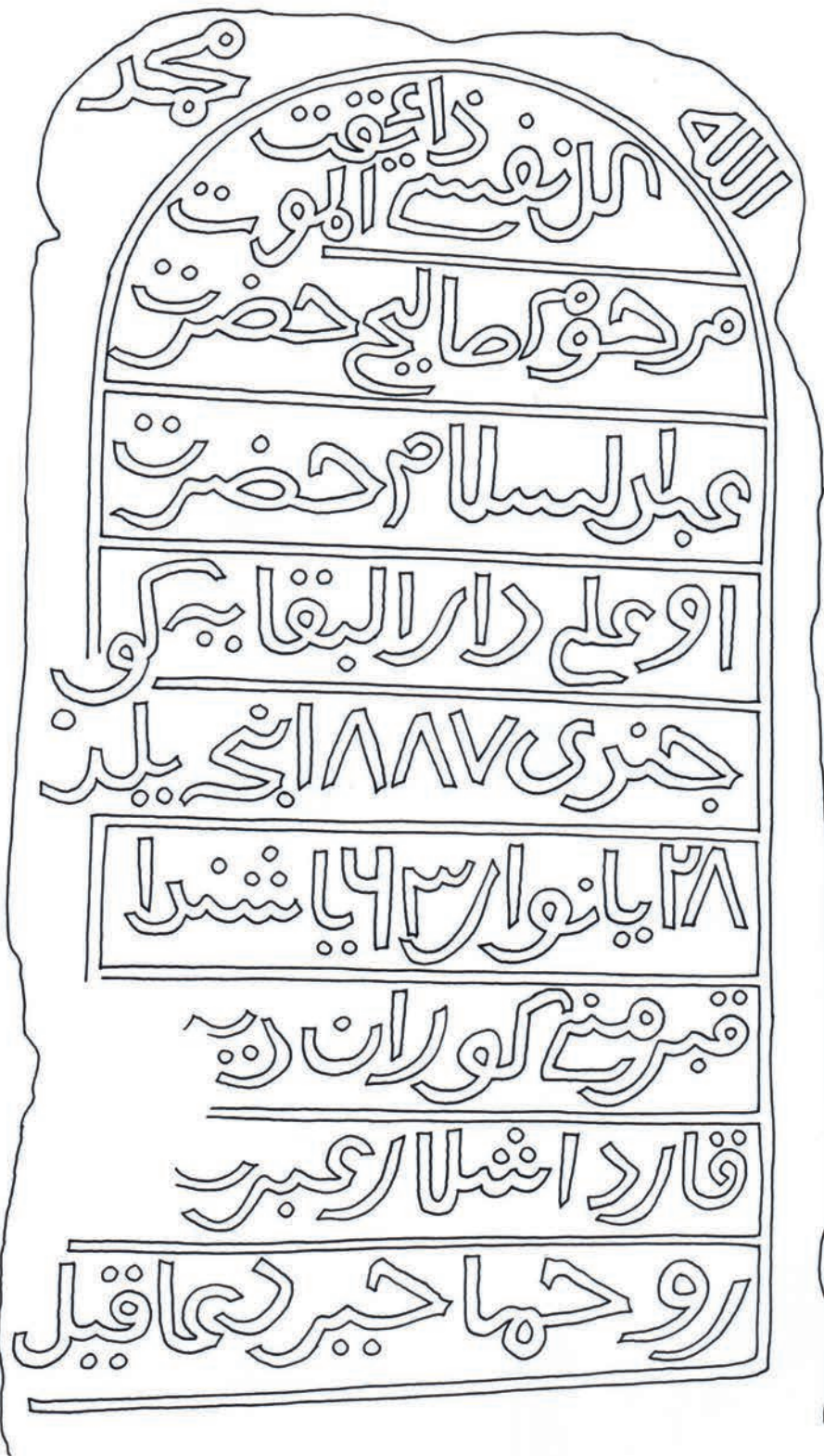
170=Б

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

Ятмис (Кочалейка)
авылы,
Каменский районы

170=Б

171=A

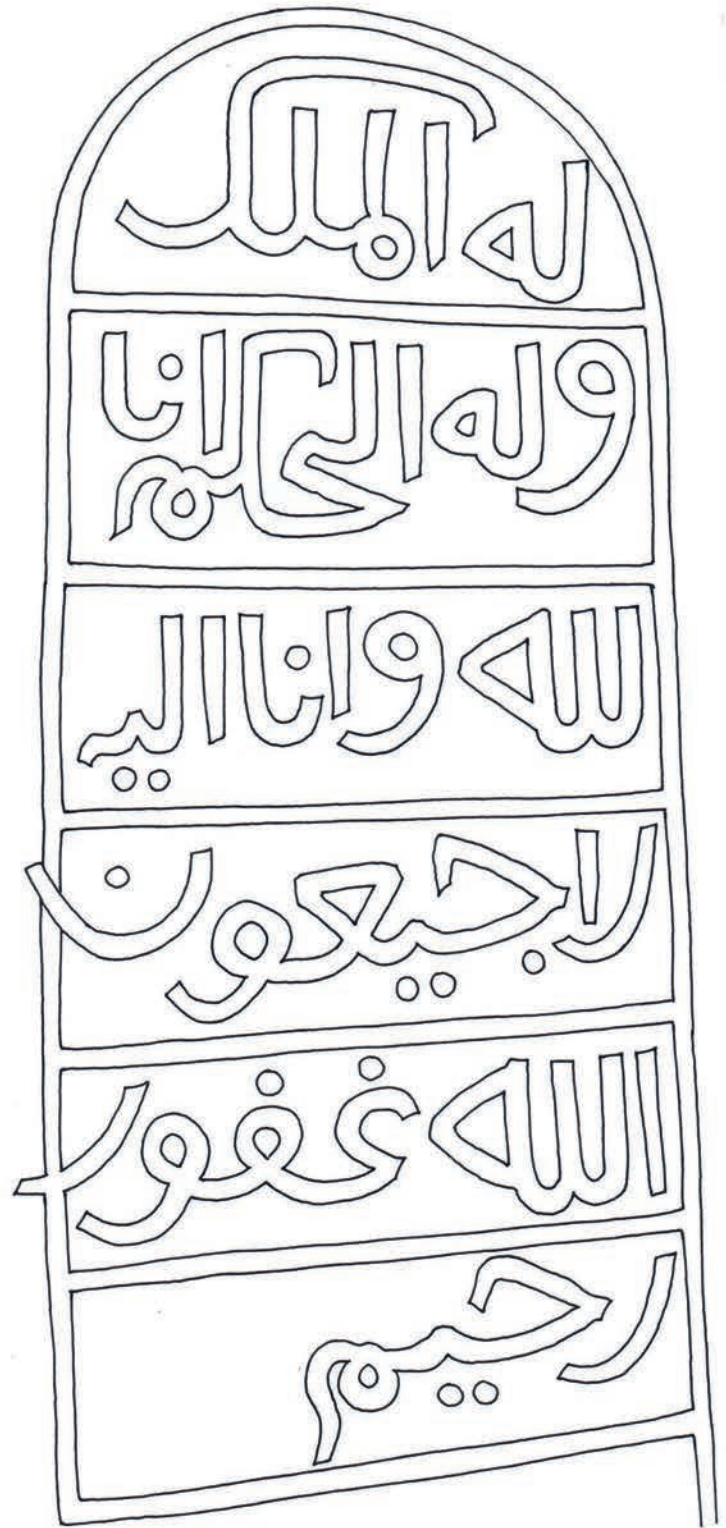
Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

171=A

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

171=Г

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

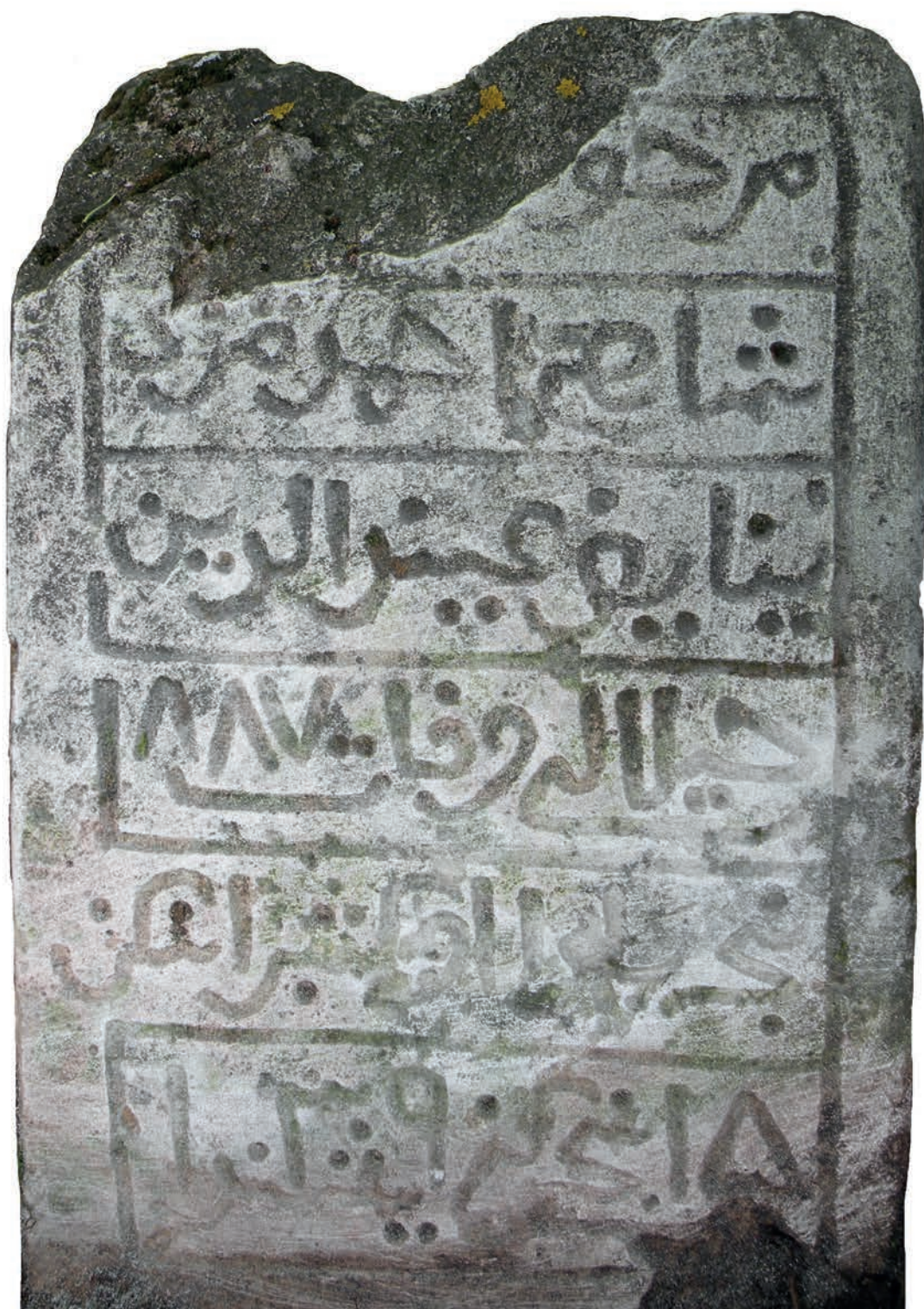
171=Г

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

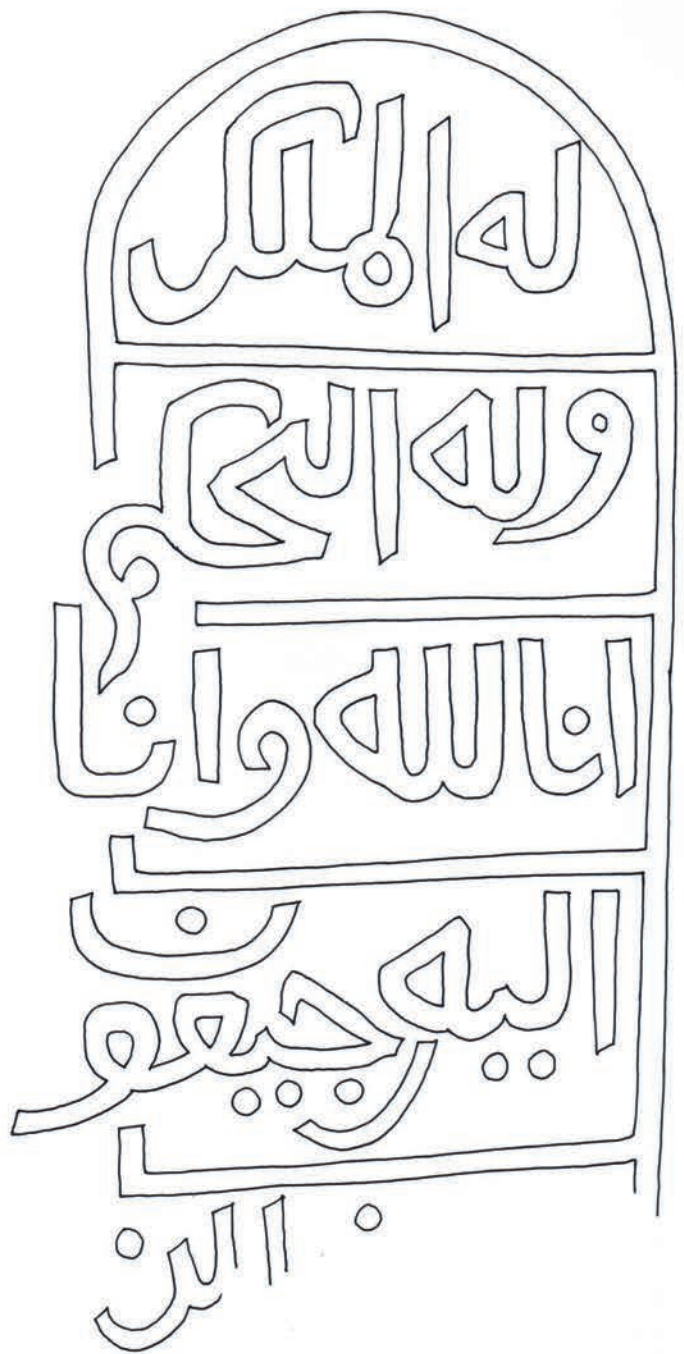
172=A

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

172=A

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

172=Г

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

172=Г

Ятмис (Кочалейка) авылы,
Каменский районы

173=A

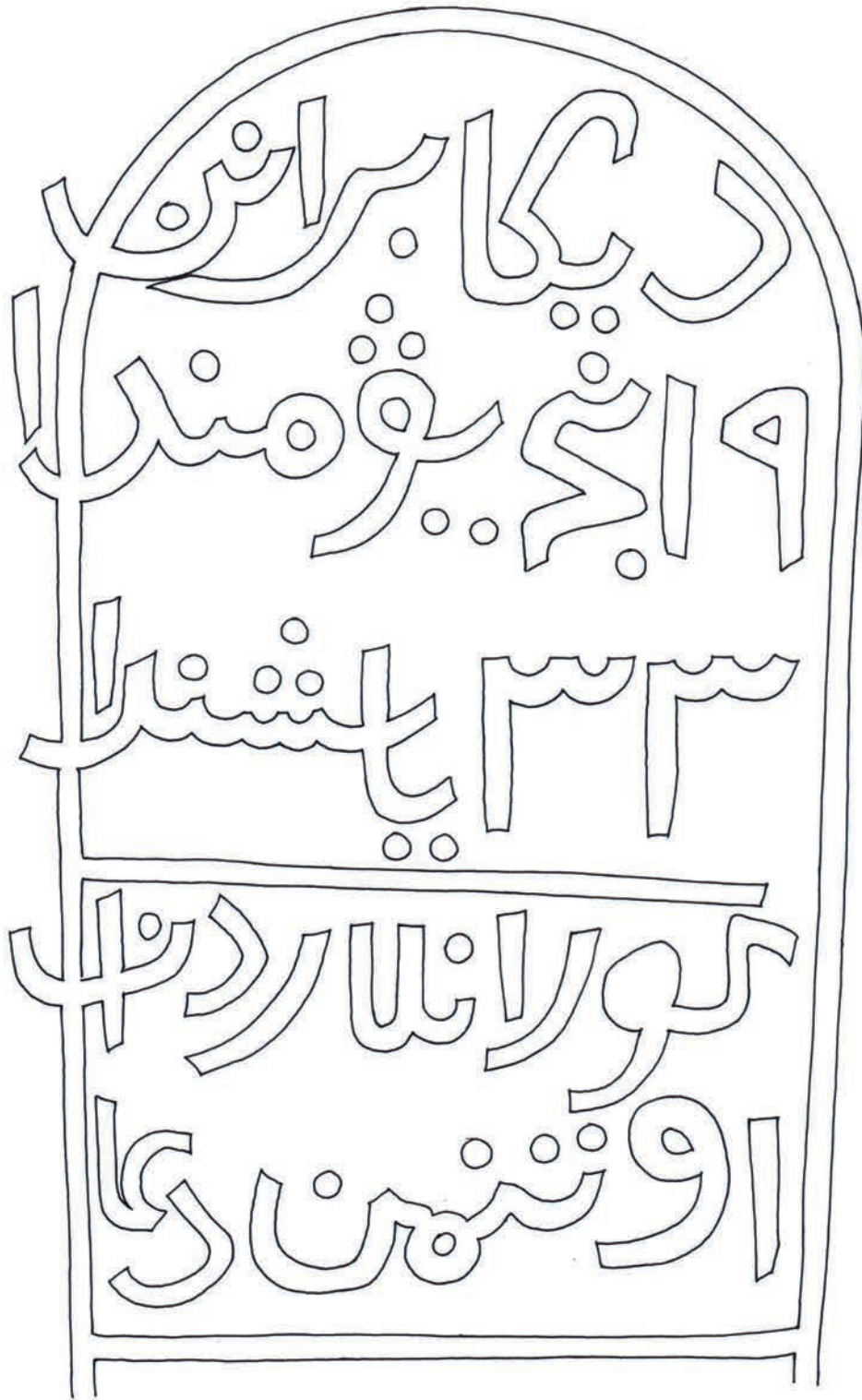
Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

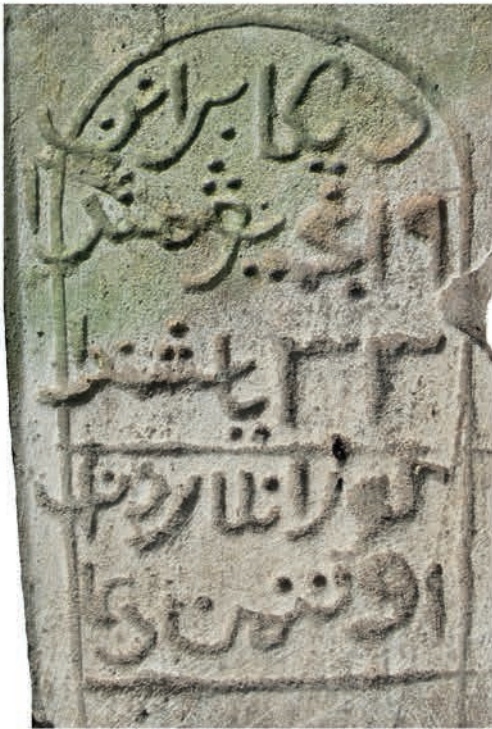
173=A

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

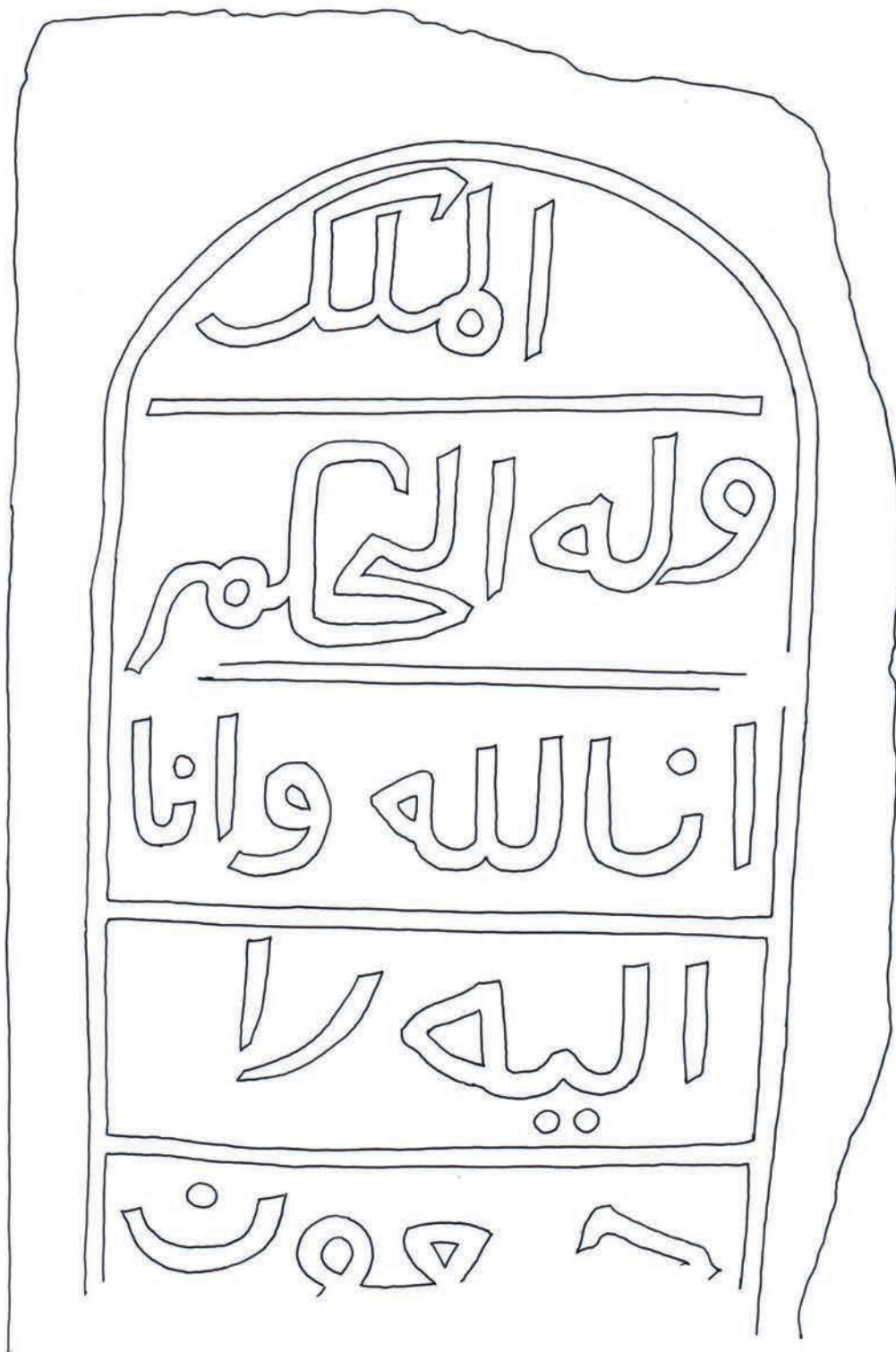
173=Б

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

173=Б

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

173=Г

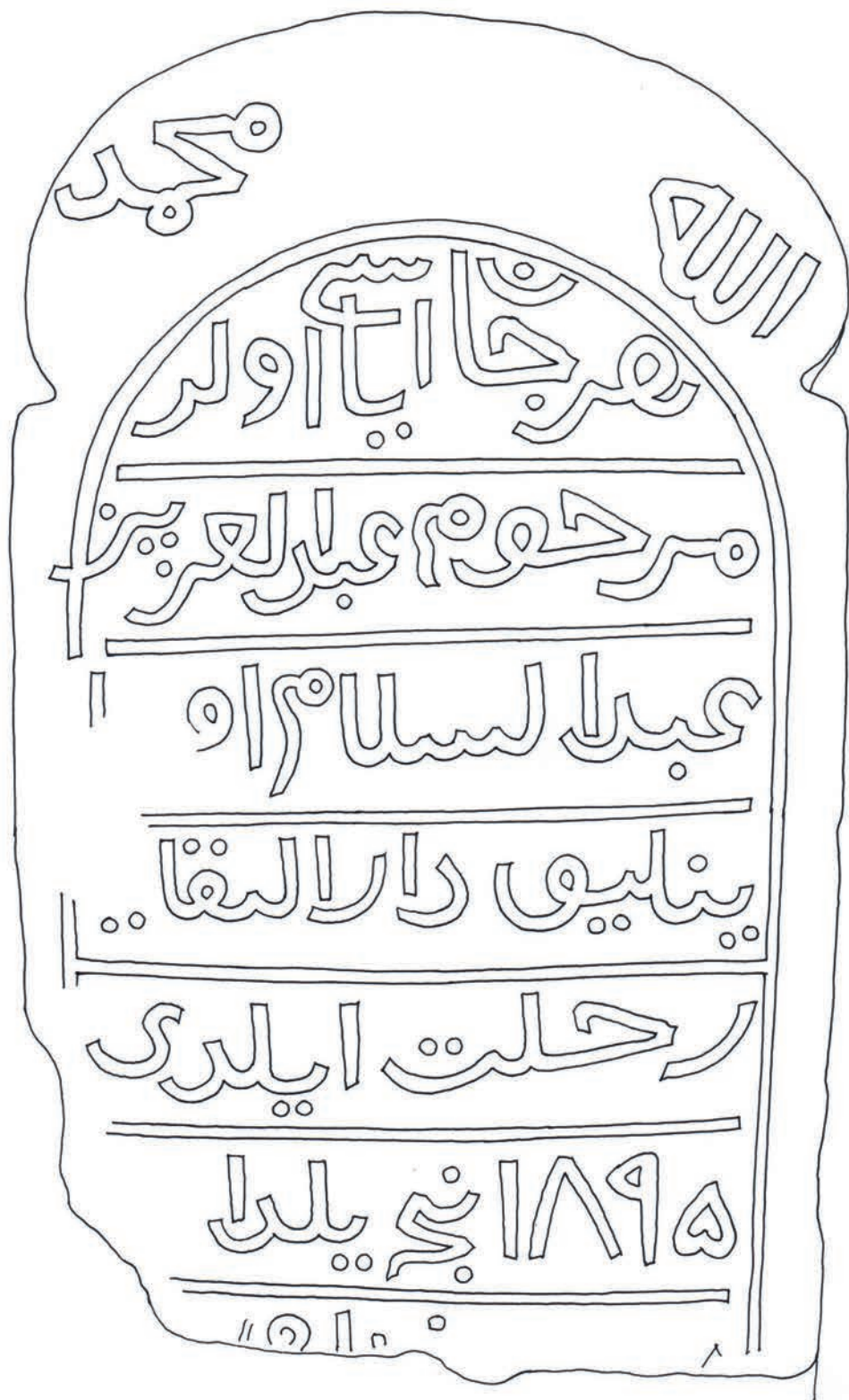
Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

173=Г

Ятмис (Кочалейка) авылы,
Каменский району

174=A

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

174=A

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

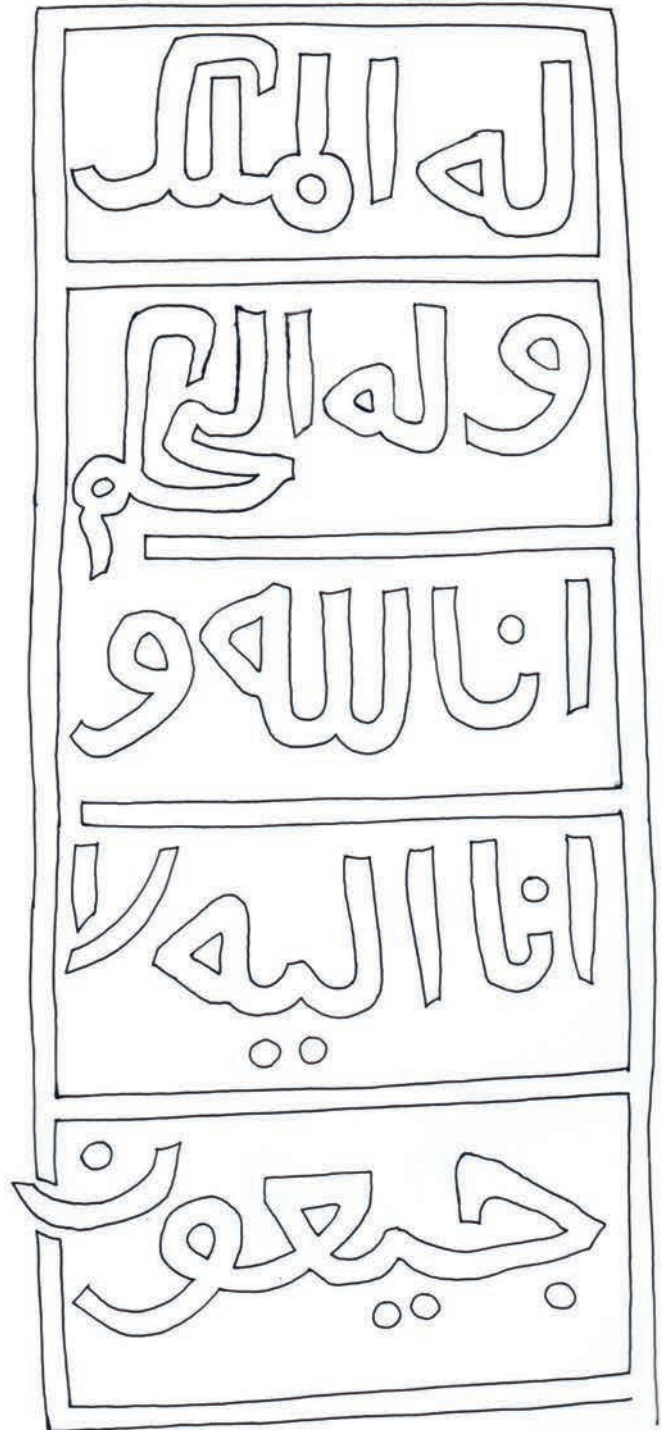
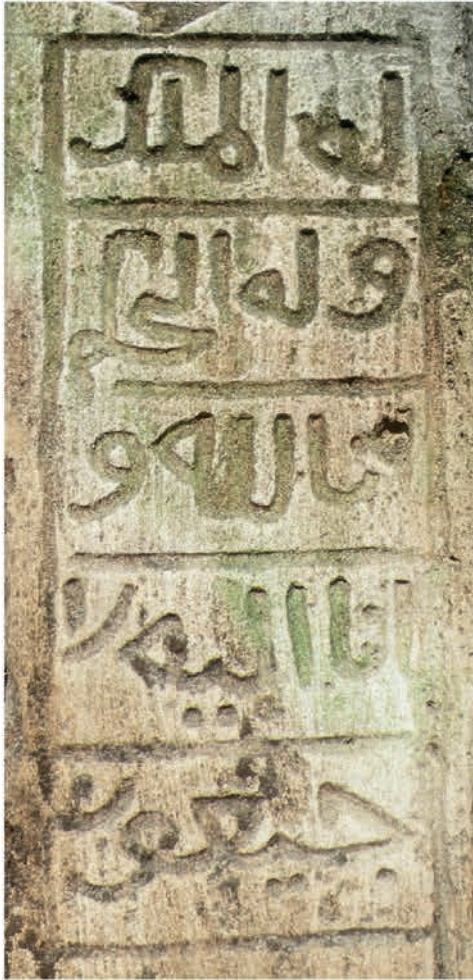
174=В,Г Абдул

174=В,Г

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

174=Г

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

174=Г

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

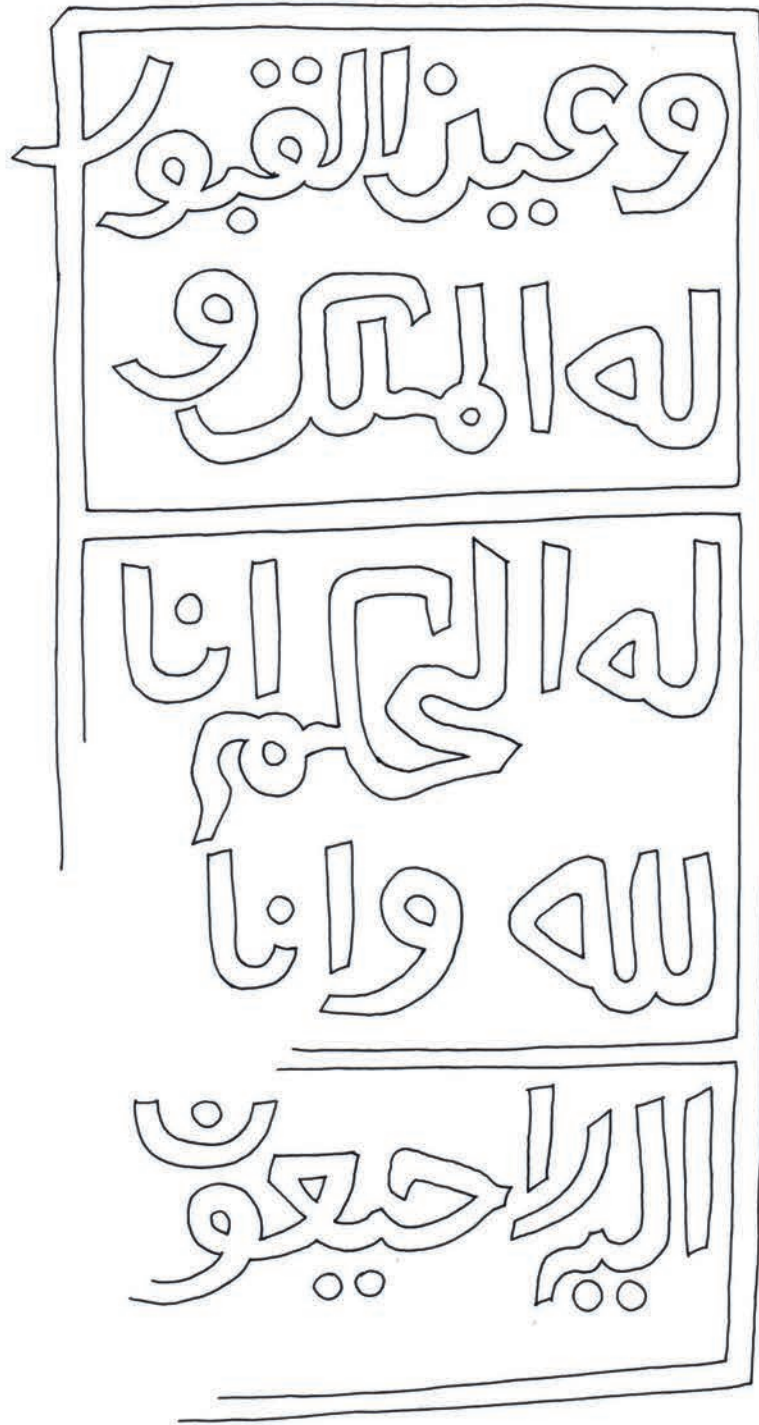
Ятмис
(Кочалейка)
авылы,
Каменский
районы

175=A

175=A

Ятмис
(Кочалейка)
авылы,
Каменский
районы

175=Г

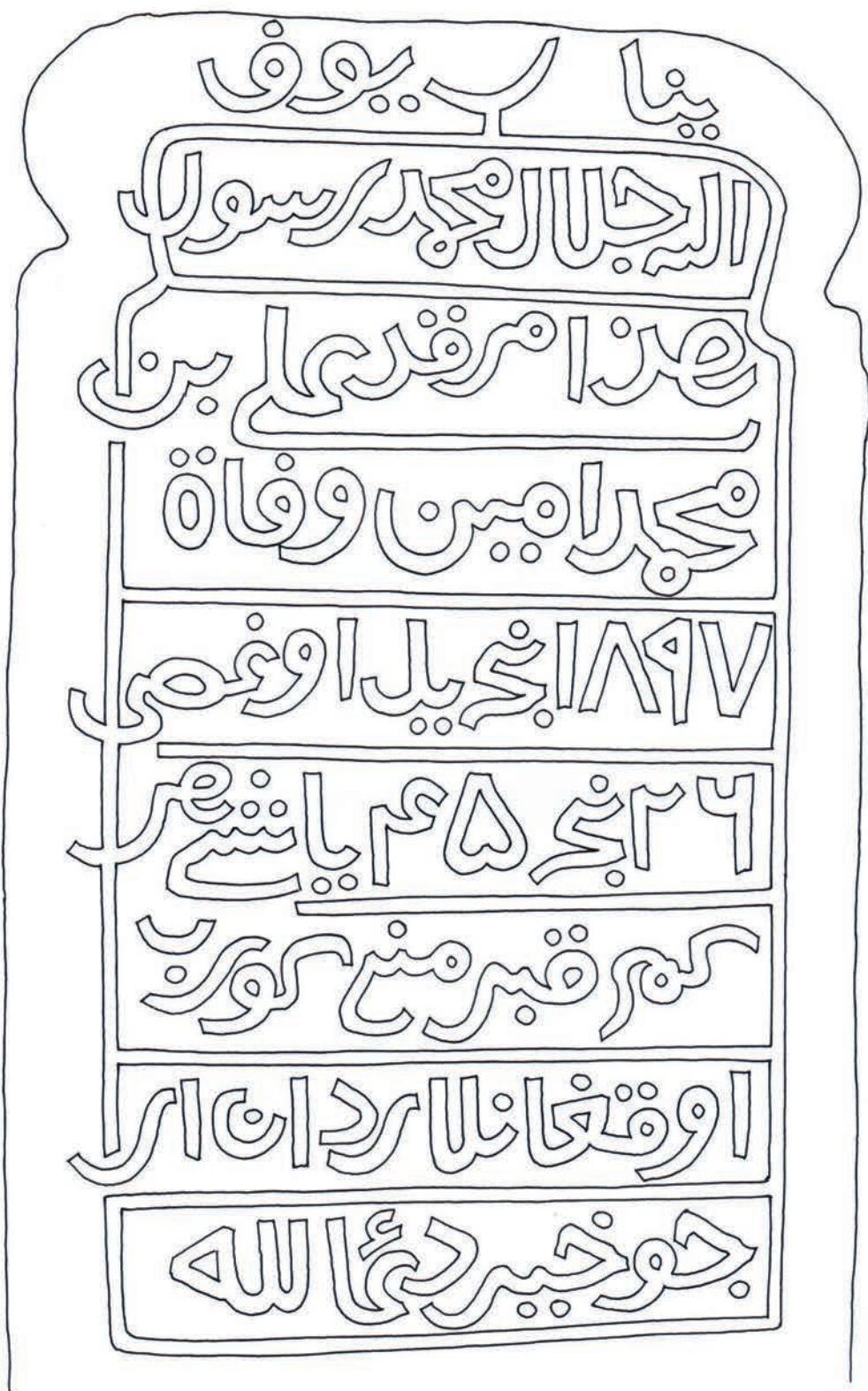
Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

Ятмис
(Кочалейка)
авылы,
Каменский
районы

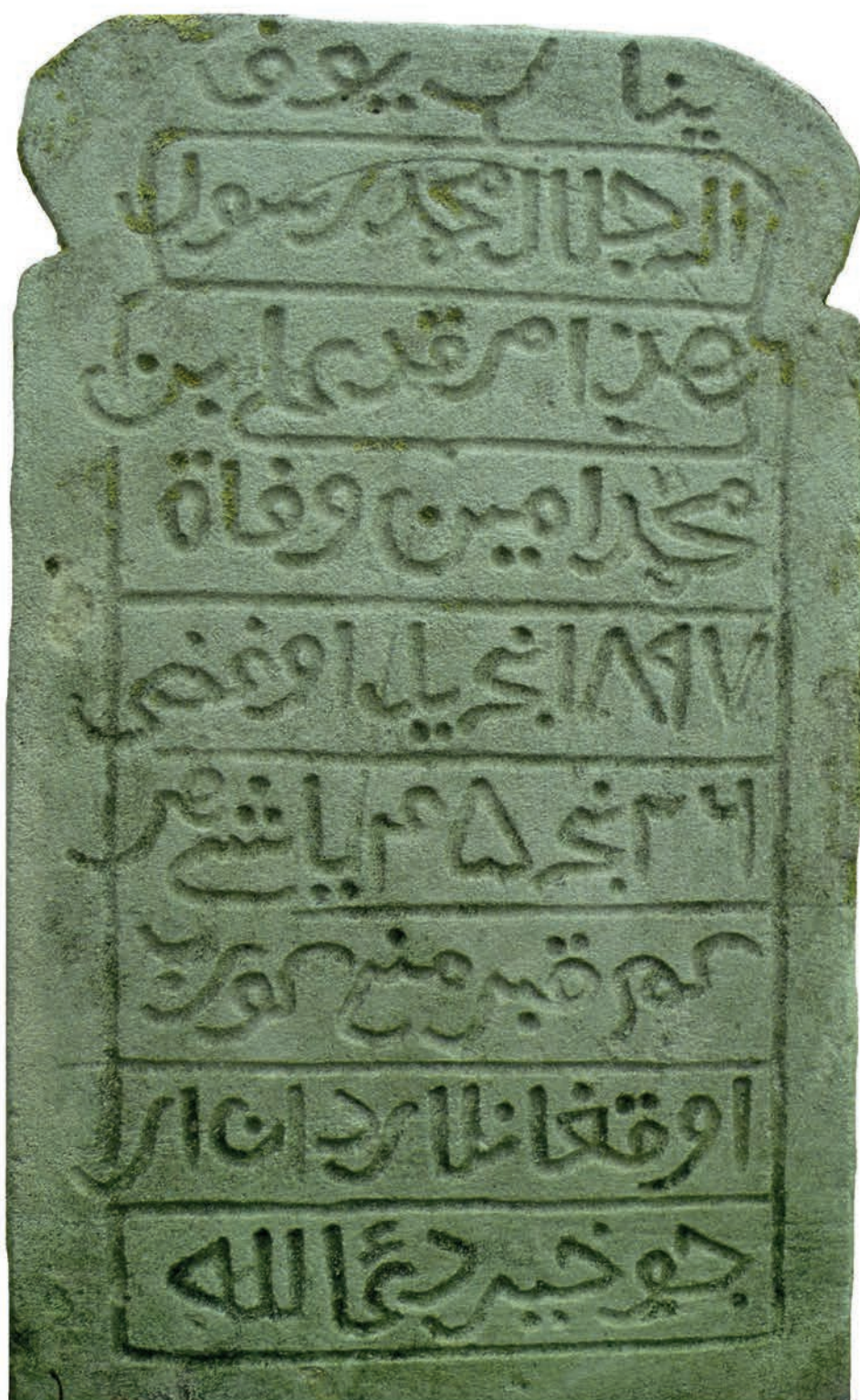

175=Г

176=A

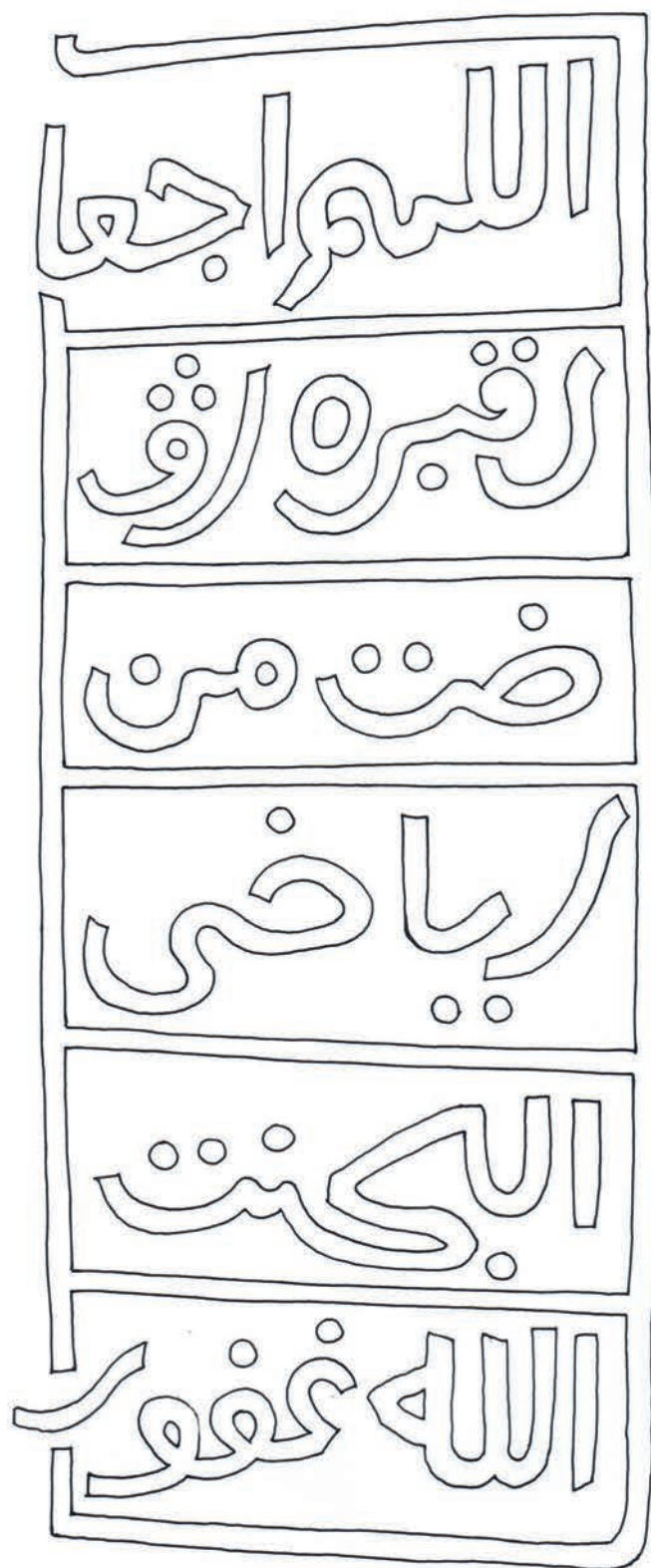
Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

176=A

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

176=Г

Ятмис
(Кочалейка)
авылы,
Каменский
районы

176=Г

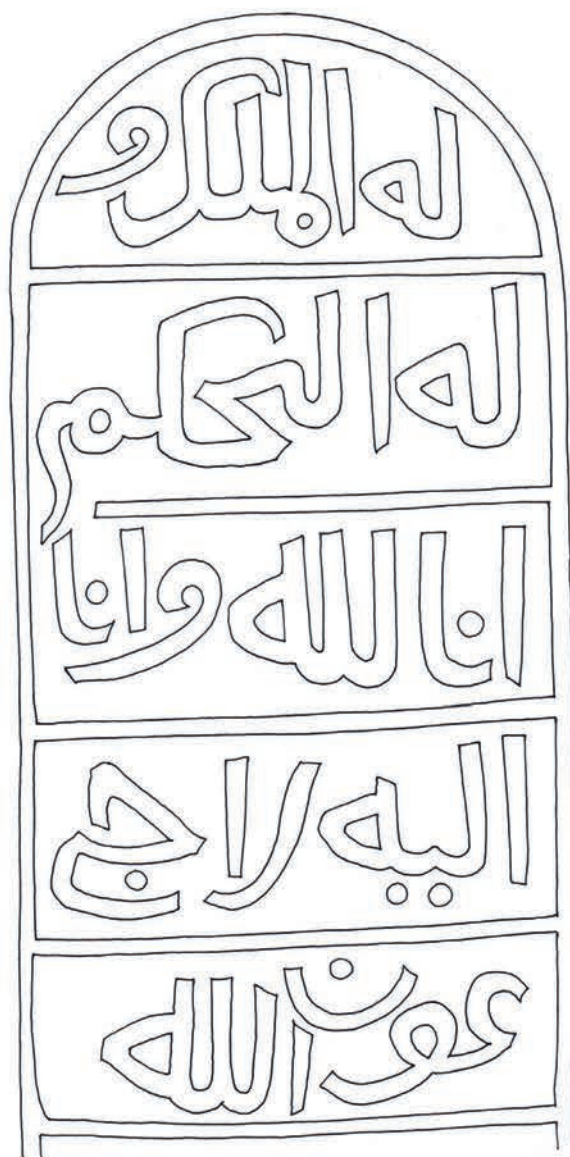
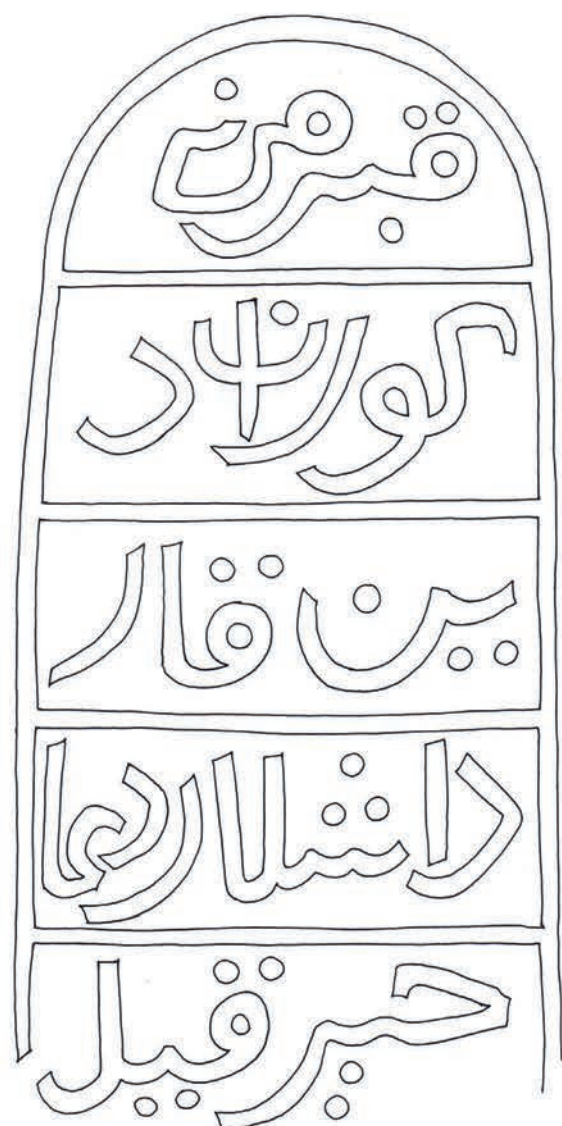
Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

177=A

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

177=Б,Г

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

177=Б

Ятмис (Кочалейка) авылы,
Каменский районы

Ятмис
(Кочалейка)
авылы,
Каменский
районы

177=B

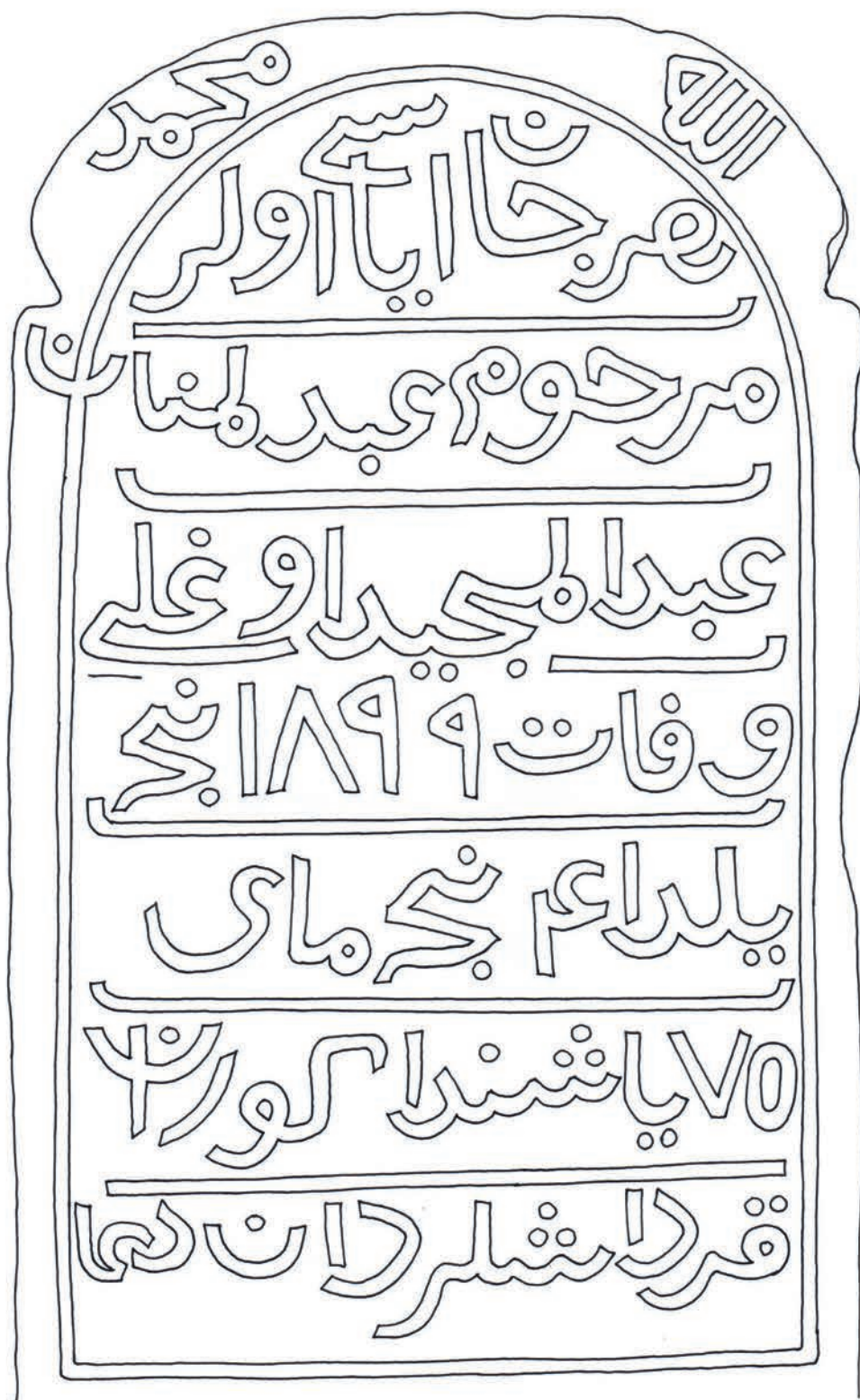

177=Г

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

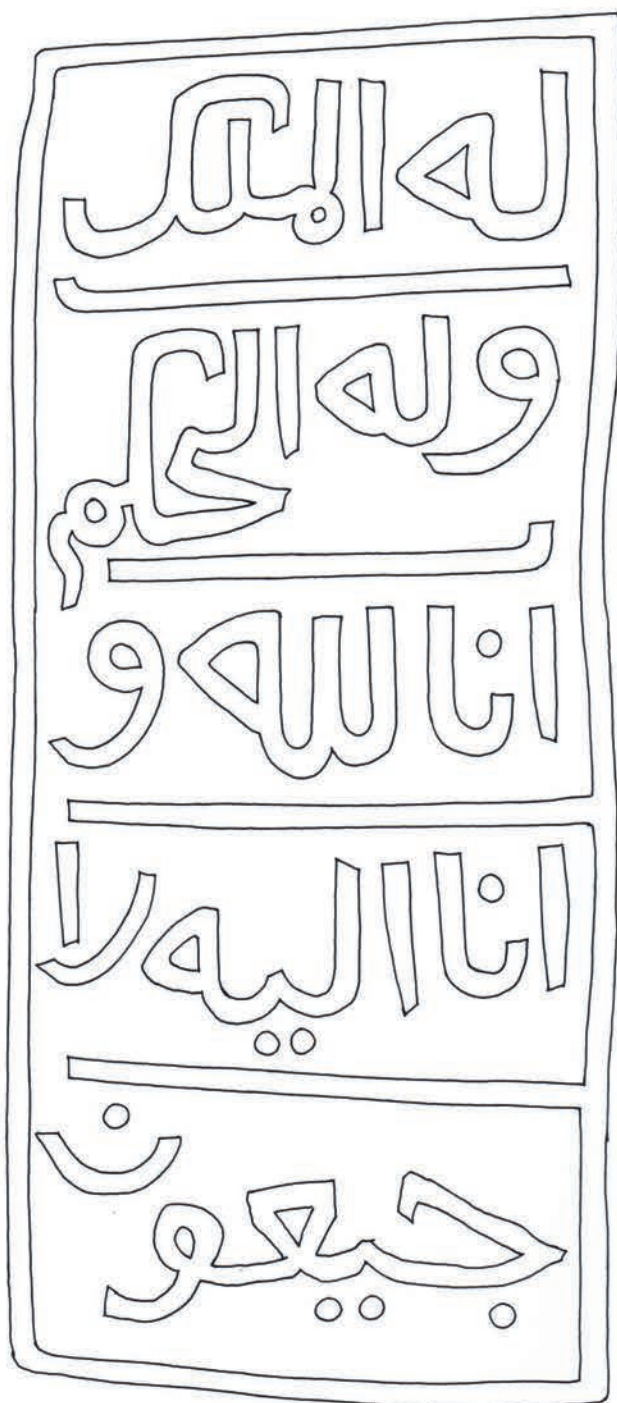
178=A

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

178=A

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

178=Б

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

178=Б

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

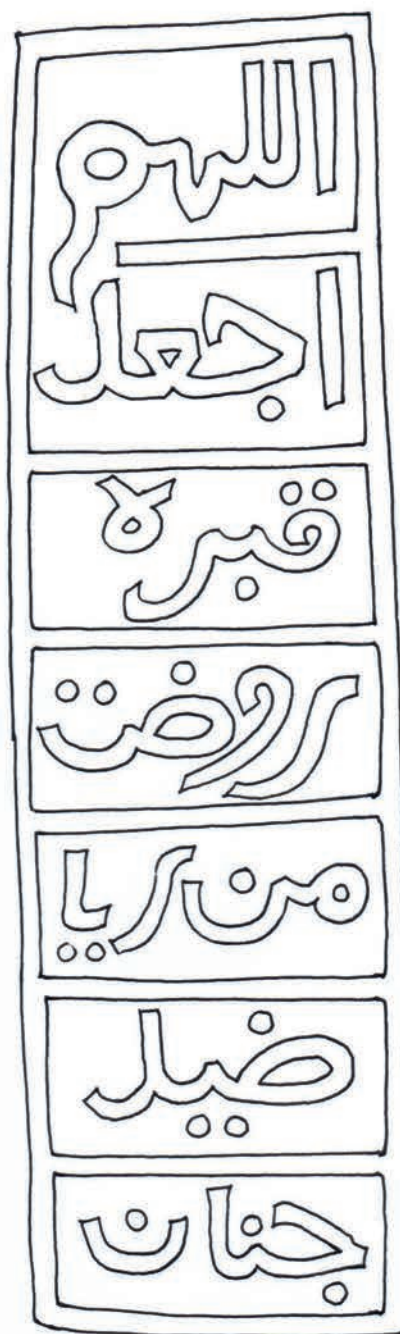
179=A

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

179=A

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

179=Г

Ятмис (Кочалейка) авылы, Каменский районы

